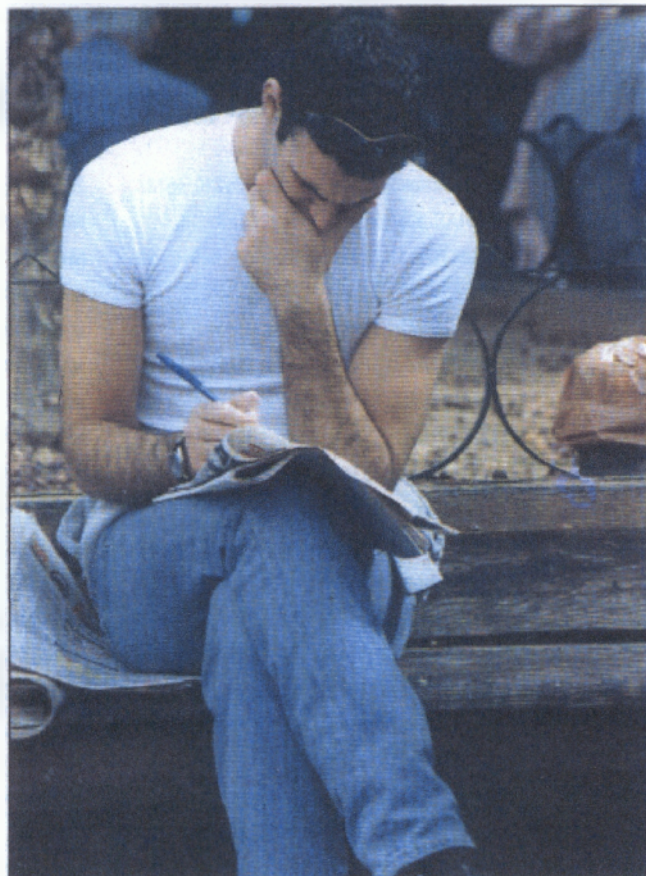

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: «Έρευνα αγοράς εργασίας των πτυχιούχων ΔΜΥΠ του ΤΕΙ Καλαμάτας στην περιοχή του Ν. Αττικής.»

Εποπτεύων καθηγητής: Κος Ιωάννης Δημόπουλος
Επιμέλεια: Αραμπατζής Αναστάσιος
Καραγιώργου Βικτώρια

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ύστερα από την πάροδο ενός και πλέον χρόνου επίπονης πραγματικά προσπάθειας, συλλογής, επεξεργασίας ανάλυσης των στοιχείων και συγγραφής της παρούσας έρευνας νιώθουμε την ανάγκη να απευθύνουμε τις ευχαριστίες μας προς όλους εκείνους που άμεσα ή έμμεσα μας συμπαράσταθηκαν και αποτέλεσαν αρωγό και καθοδηγητή σε αυτήν την προσπάθεια. Ειδικότερα θέλουμε να ευχαριστήσουμε θερμά τον υπεύθυνο καθηγητή της παρούσας εργασίας και προϊστάμενο τους τμήματος ΔΜΥΠ της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του ΤΕΙ Καλαμάτας, Κύριο Δημόπουλο Ιωάννη για την συνεχή συμπαράστασή του όλο αυτό το διάστημα, από την έναρξη μέχρι και την εκπόνηση της εργασίας.

Ξεχωριστές ευχαριστίες απευθύνουμε στους προϊσταμένους τμημάτων, Διευθυντές και γενικά στα ανώτερα Διοικητικά στελέχη των επιχειρήσεων και των οργανισμών καθώς επίσης σε όλους εκείνους τους αποφοίτους ΔΜΥΠ του ΤΕΙ Καλαμάτας, οι οποίοι αφιέρωσαν τμήμα από τον πολύτιμο χρόνο τους για την συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, βοηθώντας με αυτόν τον τρόπο καταλυτικά στην εύρεση πρωτογενών στοιχείων, δίνοντας υπόσταση στην έννοια έρευνα.

Ακόμη θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε ιδιαίτερα τον κ.Μπεσσή Γεώργιο, Γραμματέα του τμήματος ΔΜΥΠ του ΤΕΙ, τους αρμόδιους υπαλλήλους της Γραμματείας και της βιβλιοθήκης του τμήματος ΔΜΥΠ του ΤΕΙ Αθήνας, καθώς και τους αρμόδιους υπαλλήλους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας για την σημαντική βοήθεια και παροχή πληροφοριών που μας προσέφεραν. Επίσης ευχαριστούμε τους υπαλλήλους–συναδέλφους μας και τα ανώτερα στελέχη (Διευθυντές-Προϊσταμένους Τμημάτων) του Οργανισμού Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου (ΟΠΑΔ) και της Ευρωκλινικής Αθηνών για την σημαντική τους συμπαράσταση και βοήθεια κατά την διάρκεια της εξάμηνης πρακτικής μας άσκησης. Επιπλέον εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας προς όλους εκείνους τους συμφοιτητές μας οι οποίοι βοήθησαν σημαντικά στην προσπάθειά μας για συλλογή υλικού και εύρεση πηγών και που γενικά ήταν κοντά μας όποτε τους χρειαστήκαμε.

Τέλος είμαστε ευγνώμονες στις οικογένειές μας, οι οποίες στάθηκαν τόσο οικονομικά όσο και ηθικά δίπλα μας σε όλη την διάρκεια των σπουδών μας, και εξακολουθούν να αποτελούν συμπαράστατη των ονείρων και των φιλοδοξιών μας.

Αραμπατζής Αναστάσιος- Καραγιώργου Βικτώρια

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα	
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	6	
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ	8	
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ-ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	10	
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	11	
ΜΕΡΟΣ Α΄		
ΕΝΟΤΗΤΑ 1 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ		
1.1 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ		
1.1.1 Ιστορική αναδρομή των μονάδων υγείας γενικά	13	
1.1.2 Ιστορική εξέλιξη των μονάδων υγείας στην Ελλάδα.....	16	
1.1.3 Αιτίες ανάπτυξης των μονάδων υγείας.....	19	
1.2 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ		
1.2.1 Επίπεδα υγειονομικής περίθαλψης και νοσοκομειακή περίθαλψη στην Ελλάδα.....	23	
1.2.2 Οργάνωση και χρηματοδότηση των Υπηρεσιών Υγείας.....	25	
1.3 ΤΟ ΑΓΑΘΟ “ΥΓΕΙΑ”		
1.3.1 Ιδιομορφίες της αγοράς των Υπηρεσιών Υγείας.....	28	
1.3.2 Αγορά υπηρεσιών υγείας και ΕΣΥ.....	31	
ΕΝΟΤΗΤΑ 2 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ		
2.1 Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΓΕΝΙΚΑ		33
2.1.1 Η ανεργία στους νέους.....	42	
2.1.2 Η ανεργία στις περιοχές.....	49	
2.2 ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ, ΓΣΕΕ ΚΑΙ ΑΔΕΔΥ		52
2.3 ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		56
2.3.1 Η σημασία της πληροφόρησης	56	
2.3.2 Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ)		
• Η σύσταση	58	
• Η αξιοπιστία του.....	59	
• Η συγκρότηση.....	59	
• Οι αρμοδιότητες.....	60	
2.3.3 Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)		
• Η σύσταση.....	61	

• Η συγκρότηση.....	61
• Ο σκοπός και οι αρμοδιότητες.....	62
2.3.4 Γραφείο Εύρεσης Εργασίας – Κέντρο Πληροφόρησης Εργαζομένων και Ανέργων (ΚΕΠΕΑ).....	65
2.3.5 Γραφεία Διασύνδεσης (σταδιοδρομίας) των ΑΕΙ και ΤΕΙ.....	66
2.3.6 Ευρωπαϊκά Προγράμματα.....	66
2.4 ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	
2.4.1 Αναγκαιότητα–χρησιμότητα εξειδικευμένου προσωπικού.....	68
2.4.2 Τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας	
• Γνωριμία με το τμήμα Δ.Μ.Υ.Π.....	69
• Το πρόγραμμα σπουδών.....	70
• Προοπτικές ειδίκευσης – Μεταπτυχιακές σπουδές.....	71
• Προοπτικές απασχόλησης πτυχιούχων.....	71
2.4.3 Ανταγωνισμός στον χώρο των Διοικητικών στελεχών στις Υπηρεσίες Υγείας-Πρόνοιας.....	73
 ΜΕΡΟΣ Β΄ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	
ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	77
ΥΛΙΚΟ - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	78
ΕΝΟΤΗΤΑ 1 ΑΓΓΕΛΙΕΣ	80
• Προσοντολόγιο: Όλα τα πτυχία για διοικητικές θέσεις.....	82
• Έξι οδηγίες προς υποψήφιους δίνουν οι ειδικοί της αγοράς εργασίας..	83
ΕΝΟΤΗΤΑ 2 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
2.1 Γενικά στοιχεία	86
2.2 Αριθμός εργαζομένων	88
2.3 Μορφωτικό επίπεδο εργαζομένων	91
2.4 Προσλήψεις εργαζομένων σε Διοικητικές & Οικονομικές θέσεις.....	94
2.4.1 Προσλήψεις που έγιναν τα τελευταία 15 χρόνια.....	94
2.4.2 Προσλήψεις που προβλέπονται για την επόμενη 2 ετία.....	96
2.5 Διαδικασία πρόσληψης εργαζομένων.....	97
2.6 Απαραίτητα προσόντα εργαζομένων.....	97
2.7 Προαιρετικά προσόντα εργαζομένων.....	98

2.8 Εκπαίδευση εργαζομένων.....	98
2.9 Επιστημονική επάρκεια εργαζομένων.....	99
2.10 Η τεχνολογία στην υπηρεσία των επιχειρήσεων.....	99
ΕΝΟΤΗΤΑ 3 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ	
3.1 Δημογραφικά στοιχεία.....	103
3.2 Επαγγελματική αποκατάσταση σε θέση Δ.Μ.Υ.Π.....	105
3.3 Αιτίες μη απασχόλησης πτυχιούχων σε θέση σχετική με το αντικείμενο σπουδών.....	106
3.4 Εργασία σε θέση Δ.Μ.Υ.Π. κατά το παρελθόν.....	107
3.5 Τρόποι αναζήτησης εργασίας σε θέση Δ.Μ.Υ.Π.....	108
3.6 Εργασία σχετική με το αντικείμενο σπουδών μακριά από τον τόπο διαμονής.....	109
3.7 Φορέας απασχόλησης.....	110
3.8 Θέση/ τομέας απασχόλησης.....	111
3.9 Χρόνος απασχόλησης στον συγκεκριμένο φορέα/ θέση.....	112
3.10 Μηνιαίες αποδοχές.....	114
3.11 Βαθμός ικανοποίησης από θέση στην επιχείρηση	116
3.12 Βαθμός ικανοποίησης από αποδοχές.....	117
3.13 Εργασία και χρονικό διάστημα σε άλλες θέσεις.....	118
3.14 Τρόπος εύρεσης εργασίας.....	119
3.15 Καθοριστικοί παράγοντες για την πρόσληψη των πτυχιούχων	120
3.16 Προσόντα που ζητούν οι επιχειρήσεις και διαθέτουν οι πτυχιούχοι ...	122
3.17 Άποψη των αποφοίτων Δ.Μ.Υ.Π. για τις γνώσεις τους σχετικά με αυτές των συναδέλφων τους από άλλες σχολές.....	124
3.18 Άποψη των αποφοίτων για την επάρκεια των γνώσεων που απέκτησαν από το ΤΕΙ	125
3.19 Γνώσεις τις οποίες οι απόφοιτοι θα επιθυμούσαν να έχουν λάβει απο το ΤΕΙ	126
3.20 Αντικείμενα εργασίας που απαιτούν περισσότερες γνώσεις από αυτές που αποκτήθηκαν από τη Σχολή	127
3.21 Γνώσεις όχι ιδιαίτερα χρήσιμες	128
3.22 Εκπαιδευτικά Σεμινάρια – Ημερίδες	130
3.23 Πρόταση σε έναν υποψήφιο Ανωτέρων Σχολών να εισαχθεί στην Σχολή Δ.Μ.Υ.Π. και να ασχοληθεί επαγγελματικά με το αντικείμενο	131

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	133
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	136
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	139
1.Παρουσίαση μικρών αγγελιών	
2.Ερωτηματολόγια έρευνας	
3.Σχετικά ΦΕΚ	

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Δ.Ε.Δ.Υ.	Ανώτατη Διοικούσα Επιτροπή Δημοσίων Υπαλλήλων
Α.Ε.	Ανώνυμη Εταιρεία
Α.Ε.Ι.	Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Α.Ε.Π.	Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν
Α.Σ.Ε.Π.	Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
Γ.Ε.Ε.	Γραφείο Εύρεσης Προσωπικού
Γ.Ν.	Γενικό Νοσοκομείο
Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.	Γενική Συνομοσπονδία Εργοδοτών Βιομηχάνων Εμπόρων Ελλάδος
Γ.Σ.Ε.Ε.	Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος
ΔΗ.Κ.ΚΙ.	Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα
Δ.Ε.	Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
Δ.Ε.Σ.	Διεθνής Ερυθρός Σταυρός
Δ.Μ.Υ.Π.	Διοίκηση Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας
Δ.Ο.Ε.	Διεθνής Οργάνωση Εργασίας
Δ.Σ.	Διοικητικό Συμβούλιο
Ε.Α.Π.	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Κ.Ε.Π.	Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού
Ε.Π.	Επαγγελματικός Προσανατολισμός
Ε.Σ.Δ.Υ.	Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας
Ε.Σ.Υ.	Εθνικό Σύστημα Υγείας
Ε.Σ.Υ.Ε.	Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος
Η.Ε.	Ηνωμένα Έθνη
Η.Π.Α.	Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
Η/Υ	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές
Ι.Ε.Κ.	Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΙΝ.Ε.	Ινστιτούτο Εργασίας
Ι.Κ.Α.	Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Κ.Ε.Δ.Υ.	Κεντρική Επιτροπή Δημοσίων Υπαλλήλων
Κ.Ε.Κ.	Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης
Κ.Ε.Π.Ε.Α.	Κέντρο Πληροφόρησης Εργαζομένων και Ανέργων
Κ.Κ.Ε.	Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος

Κ.Π.Α.	Κέντρο Προώθησης Ανέργων..
Κ.Τ.Ε.	Κοινωνία Των Εθνών
Μ.Ο.	Μέσος Όρος
Ν.	Νόμος
Ν.Δ.	Νέα Δημοκρατία
Ν.Π.Δ.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
Ο.Α.Ε.Δ.	Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
Ο.Δ.Μ.Υ.	Οργάνωση Διοίκηση Μονάδων Υγείας
Ο.Ε.Δ.Β.	Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων
Ο.Ν.Ε.	Οικονομική & Νομισματική Ένωση
Ο.Ο.Σ.Α.	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας & Ανάπτυξης
Ο.Π.Α.Δ.	Οργανισμός Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου
Ο.Τ.Α.	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΠΑ.ΣΟ.Κ.	Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Π.Ε.	Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση
ΠΕ.Σ.Υ.	Περφερειακό Σύστημα Υγείας
Π.Ο.Υ.	Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας
Π.Σ.Ε.	Πρόγραμμα Σπουδών Επιλογής
Σ.Δ.Ο.	Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας
Σ.Δ.Υ.Ε.	Συνομοσπονδία Δημοσίων Υπαλλήλων Ελλάδος
Σ.Ε.Β.	Σύλλογος Ελλήνων Βιομηχάνων
Σ.Ε.Π.	Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός
Σ.Τ.Ε.	Συμβούλιο της Επικρατείας
Τ.Ε.	Τεχνολογική Εκπαίδευση
Τ.Ε.Ι.	Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Τ.Υ.Π.Α.Τ.Ε.	Ταμείο Υγείας Προσωπικού Αγροτικής Τράπεζας Ελλάδος
Υ.Ε.	Υποχρεωτική Εκπαίδευση
ΥΠ.Ε.Π.Θ.	Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
Υ.Σ.Α.	Υγειονομική Σχολή Αθηνών
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
Ε.С.Д.Л.	European Computer Driving Licence

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Σελίδα

Μέρος Α΄

Πίνακας 1.1: Νοσοκομεία και Κλίνες ανά έτος.....	15
Πίνακας 2.1: Απασχολούμενοι ανά έτος.....	39
Πίνακας 2.2: Μέσο διάστημα (σε μήνες) από την ολοκλήρωση της βασικής συνεχιζόμενης εκπαίδευσης μέχρι την πρώτη σημαντική εργασία κατά πεδίο εκπαίδευσης και φύλλο.....	43
Πίνακας 2.3: Πρώτες επιλογές Σχολών, ανά επιστημονικό πεδίο, από τους υποψήφιους το 2001.....	47
Πίνακας 2.4: Μορφωτικό επίπεδο και φύλλο ανέργων.....	48
Πίνακας 2.5: Η ανεργία στις περιφέρειες της Ελλάδας για το έτος 2002.....	50

Μέρος Β΄

Πίνακας 2.1: Κατάλογος Νοσοκομείων/ Κλινικών στον Νομό Αττικής.....	86
Πίνακας 2.2: Επιχειρήσεις/ Οργανισμοί και Αριθμός εργαζομένων.....	89
Πίνακας 2.3: Φορέας και σύνολο εργαζομένων.....	89
Πίνακας 2.4: Επιχειρήσεις/ Οργανισμοί και μορφωτικό επίπεδο Διοικητικού-Οικονομικού προσωπικού.....	91
Πίνακας 2.5: Επιχειρήσεις/ Οργανισμοί και ποσοστό μορφωτικού επιπέδου Διοικητικού-Οικονομικού προσωπικού.....	93
Πίνακας 2.6: Προσλήψεις Διοικητικού-Οικονομικού προσωπικού, που έγιναν από τις επιχειρήσεις, από το έτος 1989 κι έπειτα και το μορφωτικό τους επίπεδο ..	94
Πίνακας 2.7: Προσλήψεις διοικητικού προσωπικού που προβλέπονται για την επόμενη διετία.....	96
Πίνακας 3.1: Αριθμός και φύλλο αποφοίτων.....	103
Πίνακας 3.2: Ηλικίες αποφοίτων που ανταποκρίθηκαν στο ερωτηματολόγιο.....	104
Πίνακας 3.3: Έτος αποφοίτησης πτυχιούχων.....	104
Πίνακας 3.4: Ποσοστό επαγγελματικής αποκατάστασης σε θέση ΔΜΥΠ.....	105
Πίνακας 3.5: Τρόποι αναζήτησης εργασίας σε θέση ΔΜΥΠ.....	108
Πίνακας 3.6: Εργασία σχετική με το αντικείμενο σπουδών μακριά από τον τόπο διαμονής.....	109
Πίνακας 3.7: Φορέας απασχόλησης.....	110
Πίνακας 3.8: Θέση εργασίας πτυχιούχων.....	111

Πίνακας 3.9: Χρονικό διάστημα απασχόλησης πτυχιούχων.....	112
Πίνακας 3.10: Μηνιαίες αποδοχές σε Ευρώ.....	114
Πίνακας 3.11: Αποδοχές εργαζομένων σε θέσεις ΔΜΥΠ.....	115
Πίνακας 3.12: Βαθμός ικανοποίησης εργαζομένων από τη θέση τους στην επιχείρηση.....	116
Πίνακας 3.13: Βαθμός ικανοποίησης από αποδοχές.....	117
Πίνακας 3.14: Τρόπος εύρεσης εργασίας.....	119
Πίνακας 3.15: Πιστοποιημένα προσόντα πτυχιούχων.....	122
Πίνακας 3.16: Άποψη των αποφοίτων για τις γνώσεις τους συγκριτικά με συναδέλφους από άλλες Σχολές.....	124
Πίνακας 3.17: Άποψη των αποφοίτων για τον βαθμό αναγκαιότητας διοργάνωσης σεμιναρίων από τον εκάστοτε φορέα απασχόλησης.....	130
Πίνακας 3.18: Συμμετοχή των αποφοίτων σε εκπαιδευτικά σεμινάρια που οργανώνει ο εκάστοτε φορέας απασχόλησης.....	130
Πίνακας 3.19: Διοργάνωση σεμιναρίων από τον φορέα απασχόλησης εκπαιδευτικά.....	130

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ-ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Σελίδα

Μέρος Α΄

Διάγραμμα 2.1: Η διακύμανση της ανεργίας την τελευταία δεκαετία.....40

Γράφημα 2.2: Απόφοιτοι ΔΜΥΠ ανά έτος.....75

Μέρος Β΄

Γράφημα 2.1: Μορφωτικό επίπεδο προσλήψεων δημοσίου φορέα 95

Γράφημα 2.2: Μορφωτικό επίπεδο προσλήψεων ιδιωτικού φορέα.....95

Γράφημα 2.3: Ύπαρξη μηχανογραφημένου λογιστικού από τις επιχειρήσεις..... 100

Γράφημα 2.4: Ύπαρξη καινοτόμων ιδεών στις επιχειρήσεις..... 101

Γράφημα 3.1: Αιτίες μη απασχόλησης πτυχιούχων σε θέση ΔΜΥΠ..... 106

Γράφημα 3.2: Σημαντικότερος παράγοντας για την πρόσληψη σε θέση ΔΜΥΠ..... 120

Γράφημα 3.3: Επάρκεια των γνώσεων που απέκτησαν οι πτυχιούχοι από τη Σχολή..... 125

Γράφημα 3.4: Γνώσεις που θα επιθυμούσαν οι απόφοιτοι να έχουν λάβει από τη Σχολή..... 126

Γράφημα 3.5: Αντικείμενα εργασίας που αποκτούν περισσότερες γνώσεις από αυτές που αποκτήθηκαν στο ΤΕΙ..... 127

Γράφημα 3.6: Γνώσεις/ Μαθήματα τα οποία οι απόφοιτοι θεωρούν μη χρήσιμα... 129

Γράφημα 3.7: Παρότρυνση ενός νέου-ας να ασχοληθεί με το συγκεκριμένο αντικείμενο σπουδών..... 131

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ανεργία είναι ένα σύγχρονο κοινωνικό πρόβλημα που μαστίζει όλη την Ευρώπη και επομένως και την Ελλάδα. Η διαδικασία εισαγωγής από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας γίνεται ολοένα και πιο δύσκολη υπόθεση για όλους τους νέους. Από τη μια πλευρά οι ειδικότητες που ζητά η αγορά δεν ανταποκρίνονται σ' αυτές που προσφέρουν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και από την άλλη οι νέοι αναγκάζονται κατά κάποιο τρόπο, προκειμένου να είναι περισσότερο ανταγωνιστικοί, να αποκτούν μια πληθώρα πτυχίων, διπλωμάτων και δεξιοτήτων. Το αποτέλεσμα είναι να υπάρχει αναντιστοιχία μεταξύ των προσφερόμενων και των ζητούμενων δεξιοτήτων και φυσικά μεγάλο ποσοστό ανεργίας.

Με δεδομένο λοιπόν πως πληθαίνουν οι υποψήφιοι που "χτυπούν την πόρτα" της αγοράς για να βρουν δουλειά, διαθέτοντας όλα τα τυπικά προσόντα που απαιτεί μια θέση, προκύπτει το εξής ερώτημα: "Τι μπορεί να κάνει ένας νέος ώστε να αυξήσει τις πιθανότητες να κατακτήσει τη θέση που επιθυμεί;" Την απάντηση σ' αυτό το δύσκολο και πολύπλοκο ερώτημα το οποίο εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, προσπαθεί να δώσει η παρούσα εργασία. Πρόκειται για μια πτυχιακή εργασία στα πλαίσια του τελευταίου εξαμήνου σπουδών του τμήματος ΔΜΥΠ της σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του ΤΕΙ Καλαμάτας, με τίτλο «Έρευνα αγοράς εργασίας των πτυχιούχων ΔΜΥΠ του ΤΕΙ Καλαμάτας, στην περιοχή του Ν. Αττικής». Όπως γίνεται αντιληπτό από τον τίτλο η εργασία ασχολείται αποκλειστικά με τον κλάδο ΔΜΥΠ και δεν καταπιάνεται με άλλα πεδία της αγοράς. Η εργασία αυτή δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην μελέτη του πώς διαμορφώνεται η προσφορά και η ζήτηση στον κλάδο, καθώς αυτό αποτελεί το πρώτο σημαντικό βήμα για κάποιον, προκειμένου να γνωρίζει που μπορεί να απευθυνθεί και πού θα έχει περισσότερες πιθανότητες να προσληφθεί.

Το μέγα πρόβλημα της απασχόλησης λοιπόν, όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω ήταν αυτό που κέντρισε το ενδιαφέρον μας ώστε να αναλάβουμε την διεκπεραίωση μιας εργασίας-έρευνας που να αφορά τους αποφοίτους του τμήματος ΔΜΥΠ στην περιοχή του Ν. Αττικής. Σκοπός της εργασίας είναι η αποτύπωση του μεγέθους της ανεργίας, τόσο γενικά όσο και ειδικά στον κλάδο ΔΜΥΠ, ο προσδιορισμός της προσφοράς και της ζήτησης για διοικητικό προσωπικό εξειδικευμένο στις Υπηρεσίες Υγείας, η κατάδειξη της αναγκαιότητας για εξειδικευμένο προσωπικό στις Μονάδες Υγείας, και η παρουσίαση των

ιδιαιτεροτήτων του αγαθού Υγεία. Επίσης η αποτύπωση της παρούσας και της μελλοντικής κατάστασης όσον αφορά τις προσλήψεις, τους μισθούς, τη σύνθεση της απασχόλησης στις ιδιωτικές και Δημόσιες επιχειρήσεις ή οργανισμούς. Τέλος σκοπός είναι η καταγραφή των όσων ζητάει μια επιχείρηση από ένα εργαζόμενο αλλά και των όσων επιθυμεί ένας εργαζόμενος τόσο από την επιχείρηση στην οποία εργάζεται, όσο και από το εκπαιδευτικό ίδρυμα από το οποίο προέρχεται.

Για την καλύτερη κατανόηση του θέματος από τον αναγνώστη η εργασία χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο θεωρητικό (α' μέρος) όπου γίνεται η παρουσίαση της απασχόλησης, της ανεργίας, του αγαθού Υγεία, της ανάγκης για εξειδικευμένο προσωπικό ΔΜΥΠ, της προσφοράς και ζήτησης σε προσωπικό ΔΜΥΠ κ.λ.π. και στο μέρος της έρευνας (β' μέρος) όπου αφού παρουσιάζεται ο σκοπός της έρευνας και ο τρόπος διεξαγωγής της, ακολουθεί η αξιολόγηση και ο σχολιασμός των αποτελεσμάτων των ερωτηματολογίων.

Πιο συγκεκριμένα στην πρώτη ενότητα του Α' μέρους παρουσιάζεται η ανάπτυξη και η οργάνωση των υπηρεσιών υγείας τόσο στο παρελθόν όσο και σήμερα, καθώς επίσης και οι ιδιομορφίες της αγοράς των Υπηρεσιών Υγείας, οι οποίες σχετίζονται με την φύση του αγαθού Υγεία. Η δεύτερη ενότητα εστιάζει την προσοχή της στο πρόβλημα της ανεργίας τόσο γενικά, όσο και ειδικά στην ανεργία των νέων, στην ανεργία των περιοχών, αλλά και στις θέσεις των πολιτικών κομμάτων και των Συνομοσπονδιών. Άλλο ένα θέμα με το οποίο καταπιάνεται η συγκεκριμένη ενότητα είναι η πρόσβαση στην αγορά εργασίας γενικά, αλλά και συγκεκριμένα στην αγορά των υπηρεσιών υγείας και τον ανταγωνισμό που επικρατεί σε αυτή και ο οποίος καθορίζεται από την προσφορά και τη ζήτηση. Τέλος στο Β' μέρος εμπεριέχεται ο σκοπός της έρευνας και οι τρεις πηγές εύρεσης των πληροφοριών που μας ενδιέφεραν και οι οποίες είναι κατά σειρά η παρακολούθηση των μικρών αγγελιών και του ΑΣΕΠ, το ερωτηματολόγιο προς τις επιχειρήσεις και το ερωτηματολόγιο προς τους αποφοίτους.

Εξαιτίας του αρκετά πρωτότυπου θέματος και της μορφής της εργασίας (έρευνα), η εγχώρια αλλά και η διεθνής βιβλιογραφία δεν ήταν αρκετά πλούσια. Για το λόγο αυτό η διαδικασία συλλογής πληροφοριών, εύρεσης πηγών, σύνταξης αποστολής παραλαβής και αξιολόγησης των ερωτηματολογίων, σχολιασμού και συγγραφής της παρούσας εργασίας διήρκησε περισσότερο από ένα χρόνο (Απρίλιος 2003 – Ιούνιος 2004).

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΕΝΟΤΗΤΑ 1 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

1.1 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

1.1.1 Ιστορική αναδρομή των μονάδων υγείας γενικά

Τα πρώτα «νοσοκομειακά ιδρύματα ταυτίζονται στην αρχαία Ελλάδα με τους ναούς του Ασκληπιού. Τα Ασκληπιεία¹ όπως ονομάζονται συγκέντρωναν τους πάσχοντες, οι οποίοι περίμεναν την ίασή τους από τη θεία επέμβαση, από διάφορες δρόγες και απλά φυσιοθεραπευτικά σχήματα,² που υπόδειχναν οι ιερείς του Ασκληπιού. Η λατρεία του Ασκληπιού στην Αθήνα άρχισε το 420 π.Χ. και συνεχίστηκε ως το τέλος της αρχαιότητας, τον 5^ο μ.Χ. αιώνα. Επίσης είχε οργανωθεί από το ρωμαϊκό κράτος για τους στρατιώτες και τους σκλάβους ένας άλλος τύπος περίθαλψης ή ασύλου το "valetudinarium".³

Στα χρόνια του χριστιανισμού πολλαπλασιάστηκαν οι χώροι περίθαλψης, όπου γίνονταν δεκτοί τόσο ασθενείς όσο και πτωχοί. Οι χώροι αυτοί ήταν δημιουργήματα της Εκκλησίας, η εγκατάστασή τους γινόταν μέσα ή κοντά σε μοναστήρια και η λειτουργία τους στηριζόταν στις μοναστικές αδελφότητες. Στόχος των μονάδων αυτών δεν ήταν η θεραπεία αλλά η φιλανθρωπία. Στην περίοδο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας λειτουργούσαν αξιόλογες νοσοκομειακές μονάδες, όπως στο ίδρυμα «Βασιλείας» (που είχε ιδρύσει το 368 μ.Χ. στην Καισάρεια της Καππαδοκίας ο Μ.Βασίλειος) καθώς και το νοσοκομείο της μονής του Παντοκράτορα (που είχε ιδρύσει το 1136 μ.Χ. στην Κων/πολη ο αυτοκράτορας Ιωάννης Κομνηνός ο Β').⁴

Τους αμέσως επόμενους αιώνες τόσο στην Βυζαντινή Αυτοκρατορία όσο και στην Ευρώπη άρχισαν να λειτουργούν τα λεγόμενα «Λαζαρέττα»⁵ τα οποία είχαν χαρακτήρα κυρίως λοιμοκαθαρητηρίου ή λεπτοκομείου. Τα άσυλα αυτά

¹ Το περιφημότερο Ασκληπιείο βρισκόταν στην Επίδαυρο, άλλα φημισμένα υπήρχαν στην Τρίκκη της Θεσσαλίας, στην Κόρινθο (το ασκληπιείο της Λέρνης), στην Πέργαμο, το σπουδαίο στην Κω και των Αθηνών.

² Από τα ανασκαφικά ευρήματα (χάλκινα ιατρικά εργαλεία) έχει προκύψει ότι οι υποδείξεις δεν περιορίζονταν μόνο σε φαρμακευτικές θεραπείες (βότανα κλπ.), αλλά γίνονταν και χειρουργικές επεμβάσεις. Πιστεύεται ότι οι ιατρικές γνώσεις των ιερέων του Ασκληπιού αποτελούσαν μυστικό που το μετέδιδαν ο ένας στον άλλο.

³ Εγκυκλοπαίδεια «νέα δομή», εκδόσεις «Δομή», 1996 Αθήνα

⁴ Δρούμπαλης Φ., Επίκουρος Καθηγητής, «Σύγχρονες Μονάδες Υγείας», Σημειώσεις Μαθήματος ΟΔΜΥ II, ΤΕΙ Καλαμάτας, 2001

⁵ Υπάρχει η εκδοχή ότι η λέξη λαζαρέτο προέρχεται από την Ιταλική λέξη lazaro που σημαίνει λεπρός. Μια άλλη υποστηρίζει ότι η λέξη προέρχεται από το όνομα μιας νοσοκομειακής εγκατάστασης του είδους που βρισκόταν στο νησάκι Άγιος Λάζαρος στη Βενετία.

εξακολουθούσαν κατά το Μεσαίωνα να δέχονται ασθενείς, φτωχούς, προσκυνητές και ανέστιους (οι πλούσιοι είχαν νοσηλεία κατ' οίκον), συνήθεια που διατηρήθηκε και στα νοσοκομεία της Αναγέννησης.⁶

Οι πρώτες μορφές οργανωμένων μονάδων υγείας εμφανίζονται με την λειτουργία των πτωχοκομείων και των λοιμοκαθατηρίων στα μεγάλα αστικά κέντρα της Ευρώπης τον 15^ο και 16^ο αιώνα και των ΗΠΑ τον 18^ο αιώνα. Τα πτωχοκομεία ήταν οργανωμένα συγκροτήματα κτιρίων που λειτουργούσαν με την βοήθεια των τοπικών αρχών καθώς και των θρησκευτικών και φιλανθρωπικών οργανώσεων της εποχής. Πρωτεύων στόχος των πτωχοκομείων ήταν η προμήθεια στέγης και τροφής σε άπορους κατοίκους, η φιλοξενία ηλικιωμένων, αρρώστων με χρόνιες και ανίατες παθήσεις, ατόμων με διανοητικά προβλήματα και ορφανά. Η ιατρική φροντίδα ήταν δευτερεύων σκοπός για τα πτωχοκομεία.⁷ Τα λοιμοκαθατήρια λειτουργούσαν κυρίως σε μεγάλες αστικές πόλεις καθώς και σε απόμερους παραλιακούς χώρους, κοντά σε λιμάνια με σκοπό να απομονώσουν τα άτομα εκείνα που είχαν προσβληθεί από λοιμώδη νοσήματα.⁸ Οι μονάδες αυτές αποτέλεσαν τους προδρόμους των σημερινών Νοσοκομείων Λοιμωδών Νοσημάτων. Τα κυρίαρχα χαρακτηριστικά των πτωχοκομείων και των λοιμοκαθατηρίων ήταν α) τα υψηλά ποσοστά θνησιμότητας, β) η ελάχιστη έως ανύπαρκτη προσφορά ιατρικής και νοσηλευτικής φροντίδας, γ) οι χώροι ήταν ανθυγιεινοί και προσφερόταν ακατάλληλη τροφή και δ) η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού με επαγγελματικά χαρακτηριστικά.

Τα πρώτα οργανωμένα νοσοκομεία (θρησκευτικά ή και κοινοτικά) εμφανίζονται στα μέσα του 16^{ου} αιώνα στην Ευρώπη, ενώ στα μέσα του 17^{ου} αιώνα πρωτοεμφανίζονται στην Αμερική. Τα πρώτα νοσοκομεία στην Ευρώπη λειτουργούσαν κυρίως από φιλανθρωπικές ομάδες. Τα εθελοντικά νοσοκομεία δέχονταν ασθενείς άπορους και ασθενείς επί πληρωμή με επείγουσες ασθένειες και τραύματα, ενώ τα κυβερνητικά νοσοκομεία φιλοξενούσαν κυρίως ασθενείς με διανοητικές και μολυσματικές ασθένειες. Το 1751 ιδρύθηκε το πρώτο νοσοκομείο στην Αμερική και συγκεκριμένα στην Πενσυλβένια και τον πρώτο χρόνο λειτουργίας

---

⁶ Εγκυκλοπαίδεια «νέα δομή», εκδόσεις «Δομή», Αθήνα 1996

⁷ Όταν κάποιος από τους ενοίκους των πτωχοκομείων ασθενούσαν σοβαρά τους απομόνωναν στα αναρρωτήρια με σκοπό όχι να τους θεραπεύσουν, αλλά για να μειώσουν τον κίνδυνο μετάδοσης της ασθένειας στους υπόλοιπους

⁸ Η ιατρική φροντίδα ασθενών που είχαν προσβληθεί από χολέρα, ευλογιά, τύφο, κίτρινο πυρετό κλπ ήταν δευτερεύουσας σημασίας τόσο για τα πτωχοκομεία όσο και για τα λοιμοκαθατήρια.

του εξυπηρετήσε 64 ασθενείς, από τους οποίους οι 40 ήταν άποροι και οι 24 επί πληρωμή.

Η πραγματικότητα είναι ότι τα εθελοντικά και άλλα νοσοκομεία προσέφεραν καλύτερες υπηρεσίες από ότι τα πτωχοκομεία και τα λοιμοκαθαρήρια. Παραταύτα υπήρχε η αντίληψη ότι στα νοσοκομεία εισάγονταν οι πτωχοί και οι άποροι κι έτσι οι μεσαίες και ανώτερες τάξεις δέχονταν νοσηλεία στο σπίτι. Μόλις μετά το 1850 στην Αμερική άρχισε ο θεσμός του νοσοκομείου να γίνεται αποδεκτός από όλες τις τάξεις του πληθυσμού. Έτσι για παράδειγμα στις ΗΠΑ υπήρχαν περίπου:

Πίνακας 1.1: Νοσοκομεία και κλίνες ανά έτος

Έτος	Νοσοκομεία	Κλίνες
1873	180	35.000
1909	4.360	420.000
1929	6.700	900.000

Κοιτάζοντας προσεκτικά τον πίνακα και αναλύοντας τα δεδομένα του, εύκολα προκύπτουν κάποια κύρια συμπεράσματα:

α) Το έτος 1873 έχουμε $35.000/180=194$ κλίνες/νοσοκομείο, δηλαδή λίγα νοσοκομεία & μεγάλα.

β) Το έτος 1909 έχουμε $420.000/4.360=96$ κλίνες/νοσοκομείο, δηλαδή πολλά νοσοκομεία κι αποκέντρωση των νοσοκομειακών μονάδων.

γ) Το έτος 1929 έχουμε $900.000/6.700=134$ κλίνες/νοσοκομείο, δηλαδή πολλά νοσοκομεία, αυξάνει η ζήτηση και αυξάνουν οι ειδικότητες.

Οι αυξήσεις των νοσοκομείων ήταν:

Από το έτος 1873 ως το 1909 έχουμε: $4.360 - 180 = 4.180$ νοσοκομεία, σε ποσοστό έστω $\chi=(4.180*100)/180 = 2,32 \%$

Από το έτος 1909 ως το 1929 έχουμε: $6.700 - 4.360 = 2.340$ νοσοκομεία, σε ποσοστό έστω $\psi=(2.340*100)/4.360=54 \%$

Οι αυξήσεις των κλινών ανά νοσοκομείο ήταν:

Από το έτος 1873 μέχρι το 1909, σε ποσοστό έστω $\phi=385.000*100/35.000=1.100 \%$

Από το έτος 1909 μέχρι το 1929, σε ποσοστό έστω $\omega=480.000*100/420.000=114 \%$

Συμπεραίνουμε ότι από το 1873 ως το έτος 1909 παρατηρείται τεράστια αύξηση των νοσοκομείων και των κλινών. Επιπλέον έχουμε διπλάσια ποσοστιαία αύξηση των νοσοκομείων σε σύγκριση με την αύξηση των κλινών, ενώ από το 1909

ως το 1929 έχουμε διπλάσια ποσοστιαία αύξηση των κλινών σε σύγκριση με την ποσοστιαία αύξηση των νοσοκομείων.

Από τα μέσα του 18^{ου} αιώνα άρχισαν να διαμορφώνονται οι πρώτες βασικές αρχές για τον σχεδιασμό των νοσοκομειακών μονάδων. Πρωτεργάτες σε αυτή τη θέσπιση αρχών ήταν, το 1777 ο Aiken στη Βρετανία, το 1788 ο Λαβουαζιέ (Lavoisier) ⁹ στη Γαλλία και τέλος το 1859 η νοσηλεύτρια Φλώρενς Νάϊτινγκελ ("Nightingale" θα αναφερθούμε στην ενότητα 1.1.3) στη Βρετανία με την έκδοση του βιβλίου «Notes on Hospitals».

Από την δεκαετία του 1930 οι αντιλήψεις περί σχεδιασμού και λειτουργίας των νοσοκομειακών μονάδων, άρχισαν να μεταβάλλονται και να βελτιώνονται. Οι μεταβολές αυτές επηρεάστηκαν από ποικίλους παράγοντες όπως: την κοινωνική αποδοχή ότι η υγεία είναι δημόσιο αγαθό και πρέπει να παρέχεται σε όλους στην ίδια βάση, την παρέμβαση του οργανωμένου κράτους στο σχεδιασμό και λειτουργία των μονάδων υγείας, την άμεση χρηματοδότηση προγραμμάτων κατασκευής νοσοκομειακών μονάδων από το Κράτος και την πρόοδο της Ιατρικής επιστήμης προς θεραπευτική κατεύθυνση αλλά και με την εφαρμογή συστημάτων υψηλής τεχνολογίας στις νοσοκομειακές μονάδες. ¹⁰

1.1.2 Ιστορική εξέλιξη των μονάδων υγείας στην Ελλάδα

Η ιστορική εξέλιξη των μονάδων υγείας στην Ελλάδα εξαρτάται και επηρεάζεται από τις νομοθετικές παρεμβάσεις της πολιτείας στο χώρο της υγείας. Είδαμε προηγουμένως ότι στην περίοδο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, ιδρύθηκαν και λειτούργησαν για πρώτη φορά αξιόλογες νοσοκομειακές μονάδες με την μορφή η οποία παρουσιάστηκε πολύ αργότερα στη Δυτική Ευρώπη. Η περίοδος από την άλωση της Κωνσταντινούπολης το **1453 μ.Χ.**, η οποία σήμανε και το τέλος της Βυζαντινής περιόδου, μέχρι την ίδρυση του Νεοελληνικού Κράτους το **1827** καλείται **Μεταβυζαντινή Περίοδος**.

⁹ Λαβουαζιέ Αντώνιος-Λαυρέντιος. Γάλλος φυσικός και χημικός (Παρίσι 1743-1794) από τους θεμελιωτές της σύγχρονης χημείας. Νεότερος ακόμη ο Λ. διακρίθηκε για τις επιστημονικές του έρευνες και το 1768 έγινε μέλος της Ακαδημίας Επιστημών στην έδρα της Χημείας. Απέδειξε ότι η χρήση του ζυγού βοηθούσε να λυθούν με απλό τρόπο, χημικά προβλήματα, χάρη στους ποσοτικούς προσδιορισμούς. Επίσης επιβεβαίωσε πειραματικά την άποψη της αφθαρσίας της ύλης (Εγκυκλοπαίδεια "νέα δομή" Αθήνα, 1996).

¹⁰ Δρούμπαλης Φ., Επίκουρος Καθηγητής, «Σύγχρονες Μονάδες Υγείας», Σημειώσεις Μαθήματος ΟΔΜΥ II, ΤΕΙ Καλαμάτας, 2001

Η επανάσταση του 1821 βρήκε το μεγαλύτερο μέρος του ελληνικού πληθυσμού χωρίς καμιά σχεδόν υγειονομική κάλυψη. Κατά την διάρκεια της επανάστασης στην νότια Ελλάδα υπήρχαν δύο νοσοκομεία το Νοσοκομείο της Σύρου και το Νοσοκομείο του Ναυπλίου, τα οποία και έπαιξαν σημαντικό ρόλο και πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους στους τραυματίες επαναστάτες. Επίσης στις περιοχές των πολεμικών συγκρούσεων δημιουργήθηκαν προσωρινά νοσοκομεία σε σκηνές ή σε σπίτια. Ακόμα στην περίοδο αυτή τα μοναστήρια αποτελούσαν πολλές φορές χώρο αναρρωτηρίου για τραυματίες ή ασθενείς πολεμιστές σε όλη τη διάρκεια του αγώνα. Δεν μπορούμε να ισχυριστούμε ότι την περίοδο της επανάστασης υπήρξε οργανωμένο σύστημα νοσοκομειακής περίθαλψης, όπως υπήρξε την εποχή του Βυζαντίου και όπως θα ξαναδούμε στην απελευθερωμένη Ελλάδα.

Περίοδος Φιλανθρωπίας. Είναι η χρονική περίοδος από την ίδρυση του Νεοελληνικού κράτους, **1827** έως την Μικρασιατική καταστροφή, **1922**. Το κύριο χαρακτηριστικό αυτής της περιόδου είναι η ελάχιστη συμμετοχή του κράτους σε θέματα υγειονομικής φροντίδας και νοσοκομειακής περίθαλψης καθώς και η έλλειψη υγειονομικής πολιτικής ή σχεδιασμού. Κατά τον 19^ο αιώνα στην Ελλάδα δεν αναπτύσσονται κρατικά νοσοκομεία με τη μορφή που γνωρίζουμε σήμερα. Τα μόνα δημόσια νοσοκομεία¹¹ είναι εκείνα τα οποία έχουν σκοπό τον εγκλεισμό των ασθενών και έπειτα τη θεραπεία κάποιων “επικίνδυνων” ασθενειών. Σε όλη τη διάρκεια του 19^{ου} αιώνα, οι δήμοι και οι κοινότητες του νεοελληνικού κράτους ίδρυσαν τα δημοτικά νοσοκομεία, στα οποία νοσηλεύονταν σχεδόν αποκλειστικά άποροι ασθενείς, κάτω από άθλιες συνθήκες. Τον 19^ο αιώνα λοιπόν στη βάση της κλασικής φιλελεύθερης ιδεολογίας και του κοινωνικού δαρβινισμού,¹² το άτομο επιβαρυνόταν το κόστος αναζήτησης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας, ενώ το κράτος λειτουργούσε σαν επιτηρητής. Αυτό σημαίνει ότι οποιαδήποτε μορφή υγειονομικής περίθαλψης αναπτυσσόταν, ήταν κυρίως προϊόν της φιλανθρωπικής διάθεσης των πολιτών, δωρεές πλουσίων, βασιλέων κλπ.

¹¹ Τα μόνα δημόσια νοσοκομεία της εποχής ήταν ελάχιστα όπως το Δημόσιο Μαιευτήριο, το Άσυλο Ανιάτων και το Θεραπευτήριο Κολλητικών Νοσημάτων στην Αθήνα, το Φρενοκομείο στην Κέρκυρα και μερικά άλλα διάσπαρτα στην τότε περιορισμένη ελληνική επικράτεια. Στις αρχές του 20ου αιώνα τα δημόσια νοσοκομεία εξαπλώνονται σε όλες τις περιοχές του τότε ελληνικού κράτους.

¹² Δαρβινισμός: η θεωρία τους Δαρβίνου σχετικά με τη φυσική εξέλιξη των ζωντανών οργανισμών. Ο Δαρβίνος (Darwin) Άγγλος βιολόγος, με βάση τα πειράματα και τις μελέτες που έκανε, υποστήριξε ότι οι ποικιλίες και τα είδη των έμβιων όντων, που υπάρχουν είναι αποτέλεσμα μακράς εξέλιξης με διαδοχικές διαβάσεις από άλλες ποικιλίες, λιγότερο πολύπλοκες (Εγκυκλοπαίδεια “Υδρόγειος” Αθήνα, 1981).

Η όλη οργάνωση εποπτεία και διαχείριση της υγειονομικής περίθαλψης στην Ελλάδα ασκούνταν από το "Ιατροσυνέδριο", συμβούλιο που ανήκε στο Υπουργείο Εσωτερικών (δεν υπήρχε θεσμοθετημένος κρατικός φορέας άσκησης υγειονομικής περίθαλψης π.χ. υπουργείο). Τα νοσοκομεία της εποχής (δημοτικά, κρατικά, φιλανθρωπικά) ήταν υποχρεωμένα να ακολουθούν τις οδηγίες του πρώτου διατάγματος του Όθωνα «περί διοικήσεως των αγαθοεργών καταστημάτων». Η ελλιπής οργάνωση των νοσοκομειακών μονάδων είχε αρνητικό αντίκτυπο και στο επίπεδο διαχείρισης των μονάδων.¹³ Το διοικητικό προσωπικό ¹⁴ δεν υπήρχε στα νοσοκομεία του 19^{ου} αιώνα. Συνήθως υπήρχε ένας επιστάτης και τις άλλες δραστηριότητες αναλάμβανε το διοικητικό συμβούλιο του νοσοκομείου.

Στο νεοελληνικό κράτος, από την ίδρυσή του το 1827, μέχρι και τα ιστορικά γεγονότα της Μικρασιατικής καταστροφής το 1922, διαμορφώνεται ο πρώτος ιστορικός κύκλος υγειονομικής περίθαλψης στην Ελλάδα.

Περίοδος της κρατικής παρέμβασης. Είναι η χρονική περίοδος από το 1922 (Μικρασιατική Καταστροφή) έως το 1952. Το κράτος την περίοδο του μεσοπολέμου και κάτω από την πίεση των ιστορικών γεγονότων της εποχής (Βαλκανικοί Πόλεμοι, Μικρασιατική Καταστροφή, οικονομική κρίση του 1929), αναγκάζεται να παρέμβει σε θέματα Νοσοκομειακής περίθαλψης, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.¹⁵ Η υγεία θεωρείται κοινωνικό αγαθό και υπόθεση των επιμέρους κοινωνικών εταίρων (οργανισμοί, Κοινωνία Των Εθνών, Διεθνής Οργάνωση Εργασίας, Συνδικαλιστικές Οργανώσεις) και κυρίως του Κράτους. Αρχικά οργανώνονται τα στρατιωτικά και προσφυγικά νοσοκομεία στα οποία παρέχονταν χαμηλού επιπέδου υπηρεσίες σε σύγκριση με τις ευρωπαϊκές μονάδες της εποχής. Την ίδια περίοδο άρχισαν να λειτουργούν νοσοκομεία με την βοήθεια και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας όπως ο "Ερυθρός Σταυρός" και ο "Ευαγγελισμός" όπου

¹³ Εμπειριστατωμένη έρευνα του Υπουργείου Εσωτερικών του 1899 διαπίστωσε ότι τα περισσότερα ιδρύματα λειτουργούσαν χωρίς την γνώση των κανόνων της λειτουργίας τους. Επίσης βάση της πρώτης επίσημης απογραφής του νοσοκομειακού συστήματος, το 1899 στο σύνολο 68 μονάδων μόνο τις 13 διαχειριζόταν το κράτος.

¹⁴ Στο Δημόσιο Μαιευτήριο των Αθηνών από τις δαπάνες που καταγράφονται στον κρατικό προϋπολογισμό φαίνεται ότι δεν υπήρχε ούτε επιστάτης, ούτε άλλο διοικητικό στέλεχος.

¹⁵ Χαρακτηριστική ήταν η τάση σταδιακής ενσωμάτωσης του υγειονομικού συστήματος στην κρατική εξουσία:
- Με μια σειρά διαταγμάτων όπως "Περί Ιδρυμάτων Υγιεινής και Ιατρικής εν γένει" (Ν.Δ. 18-10-1925), επιχειρείται η συμμετοχή του κράτους ως συνδιαχειριστή του υγειονομικού συστήματος.

- Με το Ν.Δ. 4737 / 7-5-1939 "Περί Οικονομικής ενισχύσεως Δημοτικών Νοσοκομείων" αναπτύσσεται ο ρόλος του κράτους ως χορηγού του συστήματος.

- Με το Ν.Δ. 965 / 24-11-1937 "Περί οργανώσεως των δημοσίων νοσηλευτικών και υγειονομικών ιδρυμάτων", το κράτος αναλαμβάνει το ρόλο του αποκλειστικού σχεδιαστή του υγειονομικού συστήματος.

παρείχαν υψηλού επιπέδου περίθαλψη και θεραπεία. Διοικητικό προσωπικό δεν υπήρχε, τα διοικητικά καθήκοντα ήταν μοιρασμένα μεταξύ του διοικητικού συμβουλίου και των διευθυντών των κλινικών. Η διαδικασία πρόσληψης προσωπικού ήταν ανύπαρκτη. Συνήθως αρκούσε η αυθαίρετη απόφαση του νομάρχη, του υπουργού ή του προέδρου του νοσοκομείου για τις προσλήψεις. Αυτά συνέβαιναν εν ολίγοις στην Ελλάδα την περίοδο από το 1922 έως το 1952.¹⁶

Περίοδος αποκέντρωσης της νοσοκομειακής περίθαλψης. Είναι η χρονική περίοδος από το 1953 έως το 1982. Με τον νόμο 2592 / 1953 «Περί οργάνωσης της ιατρικής αντιλήψεως», επιχειρείται η αναδιοργάνωση των υπηρεσιών υγείας και ιδιαίτερα της νοσοκομειακής περίθαλψης. Οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών υγείας κατανέμονται ανά υγειονομικές περιφέρειες που έχουν σαν βάση τον πληθυσμό και τη νοσηρότητα. Το κράτος δίνει ιδιαίτερη σημασία στην κατασκευή των νοσοκομειακών μονάδων. Επίσης εκείνη την περίοδο παρατηρείται σημαντική αύξηση του ιδιωτικού τομέα (με την μορφή Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου) στην λειτουργία των νοσοκομειακών μονάδων.

Περίοδος του Ε.Σ.Υ. (Εθνικό Σύστημα Υγείας). Θεωρείται η χρονική περίοδος από το 1982 μέχρι σήμερα κι αυτό γιατί με τους νόμους 1397/83 και 2071/92 καθορίζονται τα νέα πλαίσια του Εθνικού Συστήματος Υγείας στην Ελλάδα. Η κρατική παρέμβαση είναι ιδιαίτερα έντονη στην οργάνωση, διοίκηση και λειτουργία των νοσοκομειακών μονάδων.

1.1.3 Αιτίες ανάπτυξης των μονάδων υγείας

Οι αιτίες πρόοδου του νοσοκομειακού θεσμού είναι κυρίως: 1) η πρόοδος της ιατρικής επιστήμης, 2) η τεχνολογική ανάπτυξη, 3) η ανάπτυξη του θεσμού του επαγγελματία νοσοκόμου και 4) η πρόοδος στην ιατρική εκπαίδευση

1) Πρόοδος της ιατρικής επιστήμης

Αξιόλογη συμβολή στην πρόοδο της ιατρικής επιστήμης ήταν η ανακάλυψη της βακτηριδιακής θεωρίας περί νόσου, μετά την ανακάλυψη του Παστέρ. Με την θεωρία αυτή ερμηνεύτηκαν οι αιτίες του πυρετού, του επιλόχειου πυρετού, των φλεγμονών που προκαλούσαν με τη σειρά του υψηλά ποσοστά θνησιμότητας. Η νάρκωση είναι ένα ακόμη σημαντικό στοιχείο πρόοδου για την ιατρική επιστήμη.

---

¹⁶ ΤΕΙ Καλαμάτας, Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας, Τμήμα ΔΜΥΠ, "Οι Μονάδες Υγείας στην Ελλάδα", cd

Μόλις το 1842 χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά ως αναισθητικό σε χειρουργική επέμβαση ο αιθέρας. Το 1867 εισάγεται για πρώτη φορά η μέθοδος του ψεκασμού με καρβολικό οξύ των χειρουργείων για την απολύμανσή τους. Το 1886 εισάγεται για πρώτη φορά η αποστείρωση των ιατρικών εργαλείων με ατμό. Η συνεχής πρόοδος διεύρυνε ιδιαίτερα τις δυνατότητες της χειρουργικής επέμβασης, αλλά και της μετεγχειρητικής νοσηλείας.

2) Τεχνολογική ανάπτυξη

Η συμμετοχή της τεχνολογίας στον χώρο της υγείας και ιδιαίτερα στο νοσοκομειακό χώρο γίνεται ολοένα πιο έντονη. Οι λόγοι που επιβάλλουν την χρήση της νέας τεχνολογίας στο χώρο των μονάδων υγείας είναι:

- Ο ανταγωνισμός στην αγορά παροχής υγείας,
- Η ανάγκη παροχής υψηλής ποιότητας υγειονομικών υπηρεσιών και νοσηλείας,
- Η μείωση τους κόστους διάγνωσης και θεραπείας,
- Η μείωση του χρόνου νοσηλείας του ασθενή και
- Η ανάγκη εφαρμογής των σύγχρονων ιατρικών ανακαλύψεων στον πελάτη – ασθενή.

Ειδικότερα η τεχνολογική ανάπτυξη αναφέρεται:

- **στην ιατρική τεχνολογία**
- **στην βιοϊατρική τεχνολογία**
- **στην τεχνολογία αρχιτεκτονικής νοσοκομείων**

Συγκεκριμένα ο τρόπος άσκησης της ιατρικής επιστήμης έχει μεταβληθεί θεαματικά. Το νυστέρι δίνει τη θέση του στο laser, μικροεπεξεργαστές και ηλεκτρονικοί υπολογιστές συμπληρώνουν το μάτι και το αυτί του ιατρού. Επίσης περιλαμβάνονται τα φάρμακα, ο βασικός συμβατός εξοπλισμός του νοσοκομείου (ηλεκτρονικές εγκαταστάσεις, θέρμανση, κλιματισμός, συστήματα εσωτερικής επικοινωνίας), εξοπλισμός θαλάμων ασθενών, γραφείων, εστιατορίων, προσωπικού νοσοκομείων, εξοπλισμός μεταφοράς ασθενών, ορθοπεδικά.

Η βιοϊατρική τεχνολογία στοχεύει στην παραγωγή νέων διαγνωστικών και θεραπευτικών συστημάτων, καθώς και νοσοκομειακού και ιατρικού υλικού που θα διακρίνονται για την αυτοματοποίηση και την υψηλή τεχνολογία τους και θα στοχεύουν στην άριστη διάγνωση και θεραπεία του ασθενή, τη μείωση του κόστους λειτουργίας, κατανάλωσης ενέργειας και συντήρησης. Το 1971 στην Αμερική

χρησιμοποιείται για πρώτη φορά ο αξονικός τομογράφος για εξέταση εγκεφάλου ασθενούς. Η αξονική τομογραφία, η υπερηχογραφία, η χρήση ακτινών laser για διορθωτικές επεμβάσεις, η χρήση Η/Υ για αιματολογικές αναλύσεις καθώς και η ψηφιακή αφαιρετική απεικόνιση αποτελούν δείγματα της δυναμικής της βιοϊατρικής τεχνολογίας.

Σήμερα όσο ποτέ άλλοτε η αρχιτεκτονική του νοσοκομείου εξαρτάται άμεσα από την πρόοδο της ιατρικής και της νοσηλευτικής, αλλά και τις σύγχρονες ανάγκες του πελάτη – ασθενή (εσωτερικού ή επισκέπτη). Η πρόοδος στις διαγνωστικές και θεραπευτικές μεθόδους, ο εντοπισμός νέων επιδημικών ασθενειών, η τεχνολογική σμίκρυνση, ο αυτοματισμός στην ηλεκτρονική και μηχανολογική τεχνολογία, αλλά και η ιατρική του μέλλοντος, επιβάλλουν σχεδιασμό νέων χώρων διάγνωσης, θεραπείας και νοσηλείας των ασθενών. Οι πλέον τολμηροί σχεδιαστές – αρχιτέκτονες έχουν ήδη αρχίσει να ομιλούν για το νοσοκομείο της τεταρτοβάθμιας περίθαλψης (ηλεκτρονικό νοσοκομείο), το κέντρο άμεσης ιατρικής βοήθειας και το κέντρο διαρκούς περίθαλψης ασθενών (κλινική) σαν τις επικρατέστερες μελλοντικές μονάδες υγείας. Τέλος ήδη άρχισε να σχεδιάζεται και να δοκιμάζεται η βιολογική ντουλάπα του σπιτιού (Home Biocloset), όπου ο ασθενής θα τοποθετείται όσο διάστημα μένει ως ασθενής στο σπίτι του, κάτω από αυστηρή ιατρική επιτήρηση (Κωνσταντόπουλος Ν. 1994).

3) Ο θεσμός του επαγγελματία νοσοκόμου

Σημαντική ήταν η συμβολή του θεσμού του επαγγελματία νοσοκόμου στην ανάπτυξη των μονάδων υγείας και ιδιαίτερα των νοσοκομείων. Πριν το 1800 η μοναδική πηγή φροντίδας νοσηλείας προερχόταν από τις καθολικές αδελφές που αφιερώνονταν στην φροντίδα των ασθενών και προσέφεραν τις υπηρεσίες τους κυρίως μέσα από τα εκκλησιαστικά και φιλανθρωπικά νοσοκομεία. Στα κρατικά νοσοκομεία και ιδρύματα χρησιμοποιούνταν και ανειδίκευτο προσωπικό με πολύ χαμηλή νοσηλειακή φροντίδα.

Τον θεσμό του επαγγελματία νοσοκόμου ξεκίνησε στην Ευρώπη η Φλώρενς Νάϊτινγκέηλ που είχε παρακολουθήσει για 4 μήνες μαθήματα νοσηλευτικής σε σχολείο διακονισσών στη Γερμανία. Το 1854 εστάλησαν από την Βρετανική κυβέρνηση στην Κριμαία, η Νάϊτινγκέηλ με άλλες 38 νοσοκόμες για την περίθαλψη των τραυματιών του Κριμαϊκού πολέμου. Με τη λήξη του πολέμου η Νάϊτινγκέηλ, επέστρεψε στην Αγγλία και το 1860 ίδρυσε την πρώτη σχολή νοσοκόμων.

Η ύπαρξη των επαγγελματιών νοσοκόμων συνέβαλε ιδιαίτερα στην πρόοδο της νοσηλείας και κατ' επέκταση στην ανάπτυξη του θεσμού των νοσοκομείων αφού:

- Προσφέρεται η ίδια ειδικευμένη φροντίδα σε όλους τους ασθενείς αδιακρίτως οικονομικής κατάστασης,
- Ο επαγγελματισμός, η εμπειρία και η γνώση συντείνουν στην *θεραπευτική* καλύτερευση των αποτελεσμάτων από την εφαρμογή των θεραπευτικών αγωγών πάνω στους ασθενείς και
- Στην καθιέρωση του νοσοκομείου ως χώρου καθαριότητας και φροντίδας.¹⁷

---

¹⁷ Δρούμπαλης Φ., Επίκουρος Καθηγητής, «Σύγχρονες Μονάδες Υγείας», Σημειώσεις μαθήματος ΟΔΜΥ ΙΙ, ΤΕΙ Καλαμάτας, 2001

1.2 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

1.2.1 Επίπεδα υγειονομικής περίθαλψης και νοσοκομειακή περίθαλψη στην Ελλάδα

Το σύστημα υγειονομικής περίθαλψης, για την καλύτερη οργάνωση και διοίκηση των υπηρεσιών υγείας έχει διαρθρωθεί δομικά σε τρία επίπεδα.¹⁸ Το πρωτοβάθμιο (εξωνοσοκομειακή κυρίως περίθαλψη), το δευτεροβάθμιο (νοσοκομειακή περίθαλψη) και το τριτοβάθμιο επίπεδο (πανεπιστημιακή περίθαλψη). Κάθε ένα από τα επίπεδα αυτά πρώτον, αναφέρεται σε ένα συγκεκριμένο μέγεθος πληθυσμού και δεύτερον, αποβλέπει στην προσφορά ορισμένων υπηρεσιών υγείας, για την κάλυψη συγκεκριμένων υγειονομικών αναγκών.

Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας είναι η ενασχόληση με τα κύρια υγειονομικά προβλήματα της κοινότητας και η παροχή αναγκαίων υπηρεσιών προαγωγής της υγείας, πρόληψης, θεραπείας και αποκατάστασης. Καλύπτει τις υγειονομικές ανάγκες μιας περιοχής μέχρι 50.000 περίπου ατόμων και παρέχεται από τους υγειονομικούς σταθμούς, τα κέντρα υγείας, τα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων, τις κινητές μονάδες για την εξυπηρέτηση των υγειονομικών αναγκών του ορεινού αγροτικού και νησιωτικού πληθυσμού, καθώς κι από τους παρακάτω ιδιωτικούς φορείς: ιατρεία και οδοντιατρεία, πολυϊατρεία, οδοντιατρικά κέντρα, διαγνωστικά εργαστήρια, πολυδύναμα διαγνωστικά κέντρα, εργαστήρια φυσιοθεραπείας.

Με τον όρο **δευτεροβάθμια περίθαλψη** εννοείται η προσφορά υγειονομικών υπηρεσιών στους ασθενείς που νοσηλεύονται μέσα στα νοσοκομεία και καλύπτει τις ειδικές νοσοκομειακές ανάγκες μιας μεγαλύτερης περιοχής (πχ. Νομού) μέχρι 500.000 ατόμων περίπου. Προσφέρει δε νοσοκομειακές υπηρεσίες από ειδικευμένο υγειονομικό προσωπικό όπως χειρουργούς, παιδίατρους, γυναικολόγους, αναισθησιολόγους, ειδικευμένες νοσοκόμες κα.

Με τον όρο **τριτοβάθμια περίθαλψη** εννοούμε τις υπηρεσίες υγείας που προσφέρονται από τα πανεπιστημιακά νοσοκομεία και τις πανεπιστημιακές κλινικές. Τα περιστατικά που παραπέμπονται στις τριτοβάθμιες υπηρεσίες είναι σχετικά σπάνια και απαιτούν ειδική θεραπεία και παρακολούθηση. Η τριτοβάθμια περίθαλψη

---

¹⁸ Η υγειονομική περίθαλψη διακρίνεται σε πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια και παρέχεται από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς (άρθρο 11, παράγραφος 1 του Ν.2071/1992)

καλύπτει τις ανάγκες μιας μεγάλης περιφέρειας 500.000–5.000.000 περίπου ατόμων, τα οποία απαρτίζουν και μια διοικητική και οργανωτική ολότητα, την ονομαζόμενη υγειονομική περιφέρεια.

Η λειτουργία και οι δραστηριότητες κάθε επιπέδου περίθαλψης διαφέρουν από χώρα σε χώρα, γιατί εξαρτώνται από την διοικητική διάρθρωση των υπηρεσιών καθώς και από την πολιτική υγείας που ακολουθείται. Ωστόσο παρά τις διαφορές, κάθε επίπεδο δεν είναι ανεξάρτητο από τα άλλα, απλά αποτελεί μια οργανωτική προέκταση. Για την αποδοτικότερη λειτουργία κάθε συστήματος απαιτείται συντονισμός, συνεχής ροή και συνεργασία μεταξύ των επιπέδων περίθαλψης.

Η δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια περίθαλψη στην Ελλάδα παρέχεται από κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα. Επιπλέον επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία των ιδιωτικών νοσηλευτικών ιδρυμάτων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία μπορεί και να επιχορηγούνται από το κράτος. Τα ιδρυόμενα από το κράτος νοσηλευτικά ιδρύματα μπορεί να έχουν οποιαδήποτε νομική μορφή. Τα υπό μορφή Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου νοσηλευτικά ιδρύματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα λειτουργούν με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας. Αυτό σημαίνει ότι παρόλο που αυτά τα νοσηλευτικά ιδρύματα δεν αποσκοπούν στο κέρδος, διέπονται από τους κανόνες με τους οποίους λειτουργούν και οι ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Τα νοσηλευτικά ιδρύματα διακρίνονται σε Γενικά και Ειδικά. **Γενικά** είναι τα νοσοκομεία τα οποία διαθέτουν τουλάχιστον δύο τομείς: χειρουργικό και παθολογικό και **Ειδικά** είναι όσα διαθέτουν τμήματα κύριας νοσηλείας σε μία ειδικότητα. Τα Γενικά νοσοκομεία διακρίνονται σε περιφερειακά και νομαρχιακά. Τα περιφερειακά καλύπτουν τις ανάγκες της υγειονομικής περιφέρειας στην οποία ανήκουν και τα νομαρχιακά λειτουργούν σε κάθε νομό και καλύπτουν τις ανάγκες του πληθυσμού του νομού. Τα νοσοκομεία της υγειονομικής περιφέρειας διασυνδέονται μεταξύ τους λειτουργικά, νοσηλευτικά, επιστημονικά και εκπαιδευτικά. Επιπλέον επιτρέπεται η διασύνδεση και μεταξύ νοσοκομείων δύο ή περισσότερων υγειονομικών περιφερειών. Όλα τα νοσηλευτικά ιδρύματα οποιασδήποτε νομικής μορφής υπάγονται στην εποπτεία του Υπουργείου Υγείας.¹⁹ Οι φορείς υγείας που επιχορηγούνται από το κράτος, υπόκεινται και στον έλεγχο του τρόπου διοικήσεως και της οικονομικής τους διαχειρίσεως.

---

¹⁹ Η εποπτεία του Υπουργείου Υγείας αναφέρεται: α) στην τήρηση των προδιαγραφών κτιριακής και τεχνολογικής υποδομής, β) στον τρόπο άσκησης του ιατρικού, νοσηλευτικού, επιστημονικού και εκπαιδευτικού έργου, και γ) γενικά στον τρόπο λειτουργίας τους.

1.2.2 Οργάνωση και χρηματοδότηση των Υπηρεσιών Υγείας

Όλα τα νοσοκομεία οργανώνονται και λειτουργούν σύμφωνα με τον οργανισμό τους. Με τον οργανισμό ορίζονται κυρίως: η νομική μορφή του Νοσοκομείου, η επωνυμία του, ο συνολικός αριθμός κλινών, η κατανομή των κλινών στους τομείς, η διάρθρωση των υπηρεσιών, οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών, οι κλάδοι του προσωπικού και οι κατά κλάδο κατηγορία θέσεις και οι διαβαθμίσεις τους.²⁰

Σε κάθε χώρα η οργάνωση των νοσοκομειακών υπηρεσιών ξεκινά από το επίπεδο ενός υπουργείου το οποίο είναι υπεύθυνο για τις υπηρεσίες υγείας. Σε κάποιες χώρες το υπουργείο ασχολείται αποκλειστικά με την υγεία, σε άλλες με την υγεία και την πρόνοια και σε άλλες με την υγεία και κοινωνικά θέματα. Γενικά, οι υπηρεσίες υγείας σε επίπεδο υπουργείου εμφανίζουν 4 διαιρέσεις: Δημόσια υγεία, Προστασία Περιβάλλοντος, Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Ιατροδικαστική ή Νομικές υποθέσεις. Στις περισσότερες χώρες, οι υπηρεσίες υγείας επεκτείνονται κάτω από το επίπεδο του υπουργείου.

Η οργάνωση των υπηρεσιών υγείας στις διάφορες χώρες επηρεάζεται από παράγοντες όπως: δείκτες νοσηρότητας και θνησιμότητας, πληθυσμιακές ή δημογραφικές μεταβλητές (όπως ηλικία, φύλλο και γεωγραφική περιοχή), επικράτηση κοινών ασθενειών, κλίμα και εγκαταστάσεις επικοινωνιών. Η ιδιωτική πρωτοβουλία συχνά συνεισφέρει για την ικανοποίηση συγκεκριμένων υπηρεσιών υγείας ή το σχεδιασμό τους.²¹

Στις δεκαετίες του 1970 και 1980 οι δαπάνες υγείας σε όλες σχεδόν τις χώρες του ΟΟΣΑ αυξήθηκαν με ρυθμό πολύ μεγαλύτερο του ρυθμού ανάπτυξης των οικονομιών τους. Οι πιο σημαντικοί λόγοι αύξησης των δαπανών υγείας γενικά είναι: **α)** η αύξηση του πληθυσμού της τρίτης ηλικίας, οι οποίοι καταναλώνουν όπως είναι λογικό, υψηλότερα ποσοστά φροντίδων υγείας από ότι οι νεότεροι και **β)** η τεχνική και επιστημονική πρόοδος, η οποία έχει οδηγήσει σε κατανάλωση φροντίδων υγείας και φαρμακευτικών προϊόντων με υψηλό κόστος παραγωγής. Το επίπεδο των

---

²⁰ Η έκδοση, αναμόρφωση και τροποποίηση των οργανισμών των νοσοκομείων καθώς και η έκδοση ενιαίου εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας τους, γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας, Οικονομικών και Υγείας.

²¹ Δρούμπαλης Φ., Παρασκευόπουλος Α. και Λιακέα Γ., «Οργάνωση & Διοίκηση Μονάδων Υγείας & Πρόνοιας Ι», Σημειώσεις Μαθήματος ΟΔΜΥ Ι, ΤΕΙ Καλαμάτας, 2001

δαπανών για την υγεία έχει φθάσει σε τέτοιο σημείο ώστε στις περισσότερες ανεπτυγμένες χώρες να αποτελεί τον μεγαλύτερο κλάδο της οικονομίας, με συνεχώς **αυξανόμενη τάση**.

Παρόλο που υπάρχει μια σειρά διαφόρων μεθόδων χρηματοδότησης και κάθε χώρα έχει τη δική της παραλλαγή, εντούτοις οι πηγές χρηματοδότησης του τομέα υγείας μπορούν να ομαδοποιηθούν γενικά σε τρεις κατηγορίες: **i) ο ιδιωτικός τομέας, ii) ο Δημόσιος τομέας και iii) η εξωτερική βοήθεια**.

Συγκεκριμένα **στον ιδιωτικό τομέα** η χρηματοδότηση των υπηρεσιών υγείας προέρχεται από δύο πηγές: την εθελοντική ασφάλιση *και την* απευθείας πληρωμή. Οι πόροι που αντλούνται τα χρήματα για τις παραπάνω πηγές είναι οι εξής: το εισόδημα των νοικοκυριών, οι εργοδοτικές παροχές, η ιδιωτική ασφάλιση και οι δωρεές ατόμων/ φιλανθρωπικών σωματείων. Γενικά ο ιδιωτικός τομέας είναι ικανός και αποδοτικός στο άμεσο μέλλον, ενώ αντίθετα μακροχρόνια είναι αδύνατο να *συγκρατηθεί* το κόστος. Αυτό συμβαίνει λόγω της ιδιαιτερότητας του αγαθού «υγεία» (αναλύεται σε επόμενη ενότητα), καθώς και από το γεγονός ότι οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, ακόμα και στον τομέα της υγείας δεν παύουν να έχουν ως απώτερο σκοπό το κέρδος, θέτοντας σε δεύτερη μοίρα την υγεία των πολιτών. Είναι αδύνατο λοιπόν να ελεγχθούν οι προσφερόμενες ποσότητες από την πλευρά των ιδιωτικών επιχειρήσεων με αποτέλεσμα να γίνεται υπερβολική χρήση των υπηρεσιών υγείας, χωρίς απαραίτητα να υπάρχει ανάγκη.

Στις περισσότερες ανεπτυγμένες χώρες, όσον αφορά **τον δημόσιο τομέα**, οι βασικές πηγές χρηματοδότησης είναι δύο: ο κρατικός προϋπολογισμός (δηλαδή η γενική και ειδική φορολογία) και η υποχρεωτική καθολική ασφάλιση. Όταν η χρηματοδότηση γίνεται μέσω του κρατικού προϋπολογισμού σημαίνει ότι τα έσοδα του προϋπολογισμού προέρχονται από τη φορολογία.²² Ο καταναλωτής συμμετέχει στη χρηματοδότηση των υπηρεσιών υγείας κυρίως μέσω της φορολογίας. Η κοινωνική ασφάλιση είναι ένα σύστημα κατά το οποίο κάποιος οργανισμός, κρατικός ή επαγγελματικός, έχει μονοπωλιακό χαρακτήρα στην παροχή της ασφάλισης υγείας

---

²² Τα έσοδα από τη φορολογία μπορεί να είναι από δύο πηγές: Τη γενική φορολογία, δηλαδή τους άμεσους και έμμεσους φόρους (Φόρος εισοδήματος, προστιθέμενης αξίας, καυσίμων κα.). Την ειδική φορολογία με έμμεσους ή άμεσους φόρους. Έμμεσοι ειδικοί φόροι είναι αυτοί που επιβάλλονται πάνω σε ειδικά προϊόντα, τα οποία θεωρούνται επιβλαβή για τη δημόσια υγεία (φόρος καπνού, αινοπνεύματος κα.).

μιας ομάδας ανθρώπων. Οι εισφορές εισπράττονται ως σταθερό ποσοστό από τη μισθοδοσία των εργαζομένων, τόσο από τους ίδιους όσο και τους εργοδότες.

Όσον αφορά τώρα τον τομέα της **εξωτερικής βοήθειας**, πηγές χρηματοδότησης είναι τόσο οι κυβερνήσεις ανεπτυγμένων χωρών, μέσω ειδικών υπηρεσιών βοήθειας που έχουν δημιουργήσει, όσο και διεθνείς οργανισμοί. Τέτοιοι οργανισμοί είναι η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, ο Διεθνής Ερυθρός Σταυρός, τα Ηνωμένα Έθνη, η Παγκόσμια Τράπεζα κ.α. Η βοήθεια αυτών των οργανισμών συνίσταται σε δωρεάν παροχή υγειονομικού υλικού, ομαδικούς εμβολιασμούς και παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας και ενίοτε δευτεροβάθμιας περίθαλψης.

Οι διάφορες πηγές χρηματοδότησης έχουν αντίστοιχα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, τα οποία δεν αναφέρονται, διότι δεν εμπίπτουν στο θέμα της παρούσας εργασίας. Ο τρόπος χρηματοδότησης διαφέρει από χώρα σε χώρα, διότι υπάρχει μεγάλη ποικιλία συνδυασμών που μπορεί να γίνουν με τις διάφορες μορφές χρηματοδότησης.²³

Έχει διαπιστωθεί ότι οι δαπάνες υγείας στην Ελλάδα είναι σχετικά υψηλές σε σχέση με το επίπεδο ανάπτυξης της χώρας και με το επίπεδο της παρεχόμενης περίθαλψης. Η σύγχυση που επικρατεί όσον αφορά τα κριτήρια και τις μεθόδους χρηματοδότησης, συγκροτεί ένα πλέγμα πολιτικών και διοικητικών αυθαιρεσιών, με αποτέλεσμα την ανισότιμη κατανομή τη μη αποδοτική χρήση των πόρων. Με τον τρόπο αυτό αναπαράγονται οι υφιστάμενες ανισότητες μεταξύ των νοσοκομειακών μονάδων και των γεωγραφικών περιφερειών στη χώρα. Είναι βέβαιο ότι τα βασικά κριτήρια χρηματοδότησης –ανάγκη ή ζήτηση- είναι ιδεολογικής και πολιτικής φύσης και παραπέμπουν επίσης στη δομή της αγοράς των υπηρεσιών υγείας. Για παράδειγμα ένα σύστημα το οποίο βασίζεται στη ζήτηση οφείλει να εμπεριέχει στοιχεία ανταγωνισμού και πιθανότατα μηχανισμούς συνασφάλισης, ενώ αντιθέτως όταν βασίζεται στην ανάγκη, προϋποθέτει την ύπαρξη μεθόδων σχεδιασμού και ενδεικτικού προγραμματισμού.²⁴

---

²³ Πισιμίσης Θ., «Οικονομική της Υγείας», Σημειώσεις Μαθήματος Οικονομική Υπηρεσιών Υγείας, ΤΕΙ Καλαμάτας, 1995

²⁴ Κυριόπουλος Γ., Σισσούρας Άρ., "Ενιαίος Φορέας Υγείας: Αναγκαιότητα και Αυταπάτη", Εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα 1997

1.3 ΤΟ ΑΓΑΘΟ “ΥΓΕΙΑ”

1.3.1 Ιδιομορφίες της αγοράς των υπηρεσιών υγείας

Η αγορά των υπηρεσιών υγείας παρουσιάζει ορισμένες ιδιομορφίες, οι οποίες δεν απασχολούν καμία άλλη αγορά. Οι ιδιομορφίες αυτές προκύπτουν από την ίδια τη φύση του αγαθού «υγεία» και καθιστούν τον μηχανισμό τιμών (εξίσωση προσφοράς και ζήτησης) ανεπαρκή για την αποτελεσματική κατανομή των υπηρεσιών, δηλαδή αναιρούν τους νόμους που διέπουν την ομαλή λειτουργία της αγοράς, σύμφωνα με την οικονομική θεωρία. Έχοντας λοιπόν σαν κύρια αιτία τη φύση του αγαθού υγεία, εντοπίζονται **ιδιομορφίες**²⁵ που μειώνουν την **αποδοτικότητα της αγοράς** και οφείλονται σε φαινόμενα όπως η έλλειψη κυριαρχίας του καταναλωτή, η αβεβαιότητα στη ζήτηση και οι εξωτερικές οικονομίες. Τα φαινόμενα αυτά παρουσιάζονται στις παραγράφους που ακολουθούν.

I. Κυριαρχία του καταναλωτή

Η αγορά των υπηρεσιών υγείας διαφέρει σε αρκετά σημεία από τα θεωρητικά μοντέλα των αγορών που συναντώνται στην οικονομική θεωρία.

Πρώτον, οι υπηρεσίες υγείας δεν ασχολούνται με ένα ομοιογενές προϊόν. Δηλαδή το αγαθό “υγεία” δεν είναι ένα συγκεκριμένο αντικείμενο, αλλά έχει πολυδιάστατο χαρακτήρα και επηρεάζεται από ποικίλους παράγοντες. Η αποκατάσταση της υγείας, την οποία ζητούν οι ασθενείς/ πελάτες και η αντιμετώπιση των διαφορετικών ασθενειών για κάθε περίπτωση, διαφοροποιεί εντελώς τη φύση των ιατρικών φροντίδων που προσφέρονται. Για παράδειγμα τίποτα κοινό δεν υπάρχει στην αντιμετώπιση ενός πονοκεφάλου που προέρχεται από κρυολόγημα και ενός που προέρχεται από όγκο στον εγκέφαλο. Η ζήτηση και στις δύο περιπτώσεις είναι η αντιμετώπιση του πονοκεφάλου. Επειδή όμως ο πονοκέφαλος προέρχεται από διαφορετική αιτία, διαφορετική θα είναι και η προσφορά ιατρικών φροντίδων για τη κάθε περίπτωση. Επιπλέον επειδή υπάρχει μεγάλη ποικιλομορφία στην άσκηση της ιατρικής επιστήμης, για το ίδιο πρόβλημα ακριβώς έστω ο πονοκέφαλος από όγκο, υπάρχουν περισσότερες από μια κατά μέτωπο τοποθετήσεις από την πλευρά των ιατρών.

---

²⁵ Οι κύριες ιδιομορφίες της αγοράς των υπηρεσιών υγείας που προκύπτουν από την ύπαρξη των παραπάνω φαινομένων και προκαλούν σοβαρές επιπλοκές στην λειτουργία της αγοράς είναι: η ηθική βλάβη, η αντίστροφη επιλογή, η διαμεσολαβητική σχέση, η μονοπωλιακή δύναμη του ιατρικού σώματος, το ιατροβιομηχανικό σύμπλεγμα κλπ.

Δεύτερον, το αγαθό το οποίο ζητείται στην αγορά των υπηρεσιών υγείας είναι διαφορετικό με αυτό που προσφέρεται. Συγκεκριμένα η ζήτηση από την πλευρά του πελάτη/ ασθενή είναι η αποκατάσταση της υγείας του και δημιουργείται με σκοπό την παροχή σε αυτόν ιατρικών φροντίδων που θα είναι πιο ωφέλιμες για τον ίδιο. Διότι οι ιατρικές φροντίδες, αυτές καθαυτές δεν παρέχουν καμιά ωφελιμότητα. Η ικανοποίηση- ωφελιμότητα για τον πελάτη δεν προέρχεται από το προϊόν που καταναλώνει (ιατρικές φροντίδες), αλλά από το αποτέλεσμα που πρέπει να είναι η υγεία.

Τρίτον, ο καταναλωτής (ασθενής) επιζητεί το αγαθό υγεία και ο προμηθευτής (ιατρός) του προσφέρει πληροφόρηση και ιατρικές φροντίδες, οι οποίες βέβαια αποσκοπούν στην βελτίωση της υγείας, αλλά αποτελούν ένα ενδιάμεσο προϊόν και όχι το ζητούμενο. Επομένως η ζήτηση για υπηρεσίες υγείας είναι δευτερογενής αντλούμενη ζήτηση.

Τέταρτον, η θέση του πελάτη/ ασθενή γίνεται ακόμα πιο δύσκολη λόγω της ασυμμετρίας που υπάρχει στην πληροφόρηση. Ο πελάτης έχει *άγνοια για την ασθένειά του*, τη σοβαρότητά της, τις εναλλακτικές λύσεις- θεραπείες που υπάρχουν και τα πιθανά αποτελέσματά τους. Η μοναδική πηγή πληροφόρησης για αυτόν είναι ο προμηθευτής- ιατρός, κι αυτό συμβαίνει διότι η πληροφόρηση που μπορεί να έχει *για την ασθένειά του* απέχει πολύ από την απαραίτητη γνώση για τη σωστή επιλογή θεραπείας.

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι ο καταναλωτής και ο προμηθευτής έχουν αποφασιστικές αρμοδιότητες και άμεση επίδραση, ταυτόχρονα στην παραγωγή και την κατανάλωση. Η ταυτόχρονη αυτή επίδραση οδηγεί σε μια σχέση, στην οποία δεν μπορεί να υπάρξει σαφής διαχωρισμός μεταξύ των δύο μερών της αγοράς και κανένα από τα δύο μέρη να μη μπορεί παίξει το ρόλο του, όπως αυτός προσδιορίζεται από τους νόμους της αγοράς.

II. Αβεβαιότητα στη ζήτηση

Ένα βασικό χαρακτηριστικό της αγοράς των υπηρεσιών υγείας είναι το γεγονός ότι η ζήτηση για φροντίδα είναι ξαφνική και απρόσμενη. Βέβαια υπάρχει η δυνατότητα σε γενικές γραμμές να γίνει κάποια πρόγνωση (λόγω ηλικίας, φύλλου κλπ.), αλλά το ακριβές επίπεδο υγείας ενός ατόμου και συνεπώς η ζήτηση του για φροντίδα, είναι αδύνατο να εκτιμηθεί εκ των προτέρων. Ακόμα είναι αδύνατον να προϋπολογιστεί το μέγεθος και ο τύπος της απαιτούμενης για την αποκατάσταση της

υγείας φροντίδας. Συνεπώς είναι αδύνατο να υπολογιστεί το κόστος. Σε συστήματα όπου επικρατεί ο μηχανισμός της αγοράς στις υπηρεσίες υγείας, η ιδιωτική ασφάλιση είναι η μοναδική απάντηση στο πρόβλημα της αβεβαιότητας της ζήτησης. Όμως και το σύστημα της ιδιωτικής ασφάλισης έχει αδυναμίες (π.χ. ηθική βλάβη ²⁶ και αντίστροφη επιλογή ²⁷ στα οποία δεν θα αναφερθούμε περαιτέρω).

III. Εξωτερικές Οικονομίες

Οι εξωτερικές οικονομίες παρουσιάζονται όταν οι ενέργειες των προμηθευτών ή των καταναλωτών διαχέονται στην κοινωνία και επηρεάζουν (θετικά ή αρνητικά), όχι μόνο τους ίδιους, αλλά και τρίτους με τους οποίους δεν συνδέονται μέσω της κανονικής λειτουργίας της αγοράς. Για παράδειγμα, θετική εξωτερική οικονομία είναι η ικανοποίηση που παίρνει κάποιος από τη θέα ενός ωραίου κήπου κάποιου γείτονα. Ένα κλασικό παράδειγμα αρνητικής εξωτερικής οικονομίας είναι οι επιπτώσεις που μπορεί να επιφέρει σε κάποιον η καταστροφή του όζοντος. Στον τομέα της υγείας μία θετική εξωτερική οικονομία, είναι τα αποτελέσματα που έχει ο γενικός εμβολιασμός στην υγεία του καθενός, ενώ αρνητική εξωτερική οικονομία αποτελούν οι νοσοκομειακές λοιμώξεις.

Οι εξωτερικές επιδράσεις τέτοιου είδους, που επηρεάζουν άμεσα την υγεία του καθενός ορίζονται και ως ατομικιστικές. Παραταύτα οι εξωτερικές οικονομίες δεν περιορίζονται στο ατομικό όφελος και αξίζει σε αυτό το σημείο να τονίσουμε το όφελος που προκύπτει σε κάποιον, όταν γνωρίζει ότι κάποιος συνάνθρωπός του απολαμβάνει την ιατρική φροντίδα που χρειάζεται και η οποία δεν επηρεάζει τη δική του υγεία, ούτε άμεσα ούτε έμμεσα. Η επίδραση τέτοιων εξωτερικών οικονομιών, ανατρέπει βασικά οικονομικά αξιώματα πάνω στα οποία στηρίζεται ολόκληρη η οικονομική θεωρία. Ένα τέτοιο αξίωμα είναι ότι «ο οικονομικός άνθρωπος κινείται από το ατομικό του συμφέρον».

---

²⁶ Ηθική βλάβη (Moral Hazard): είναι όρος δανεισμένος από τον ασφαλιστικό τομέα και σημαίνει την αλλαγή στη νοοτροπία του καταναλωτή και του προμηθευτή, λόγω του γεγονότος ότι το κόστος που προκύπτει από τη βλάβη πληρώνεται από κάποιον τρίτο. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τόσο ο καταναλωτής όσο και ο προμηθευτής να μην ενεργούν ηθικά και υπεύθυνα για την αποφυγή της βλάβης. Η ηθική βλάβη μπορεί να προέλθει είτε από τον καταναλωτή (consumer moral hazard), είτε από τον προμηθευτή (provider moral hazard).

²⁷ Αντίστροφη επιλογή καλείται το φαινόμενο του αποκλεισμού από ασφαλιστική κάλυψη ατόμων ή ομάδων υψηλού κινδύνου (δηλαδή ηλικιωμένοι, μακροχρόνιοι ασθενείς κλπ). Έτσι ουσιαστικά ο «κυρίαρχος» καταναλωτής δεν έχει δυνατότητα επιλογής, ενώ αντιθέτως η ασφαλιστική εταιρεία αποφασίζει για την κάλυψη ή μη του συγκεκριμένου ατόμου καθώς επίσης και για την τιμή που θα επιβάλλει.

Η ανθρώπινη αλληλεγγύη είναι ισχυρός παράγοντας στη λήψη αποφάσεων σχετικών με τη φροντίδα υγείας. Η αίσθηση του καθήκοντος και της δωρεάς στον τομέα της υγείας αυξάνει την ανθρώπινη ευημερία περισσότερο από την οικονομική συναλλαγή για διάφορους λόγους. Ένας από αυτούς είναι ότι οι ανθρώπινες σχέσεις που δημιουργούνται από τέτοιες πράξεις είναι ανώτερες από αυτές των οικονομικών συναλλαγών. Το ανθρώπινο αίμα είναι κλασσικό παράδειγμα δωρεάς με όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά. Ασχέτως με την αιτιολογία των εξωτερικών οικονομιών (καθήκον, αλληλεγγύη κλπ.) το γεγονός παραμένει ότι, ως παράγοντες που δρουν έξω από το μηχανισμό των τιμών και των δυνάμεων της αγοράς, προκαλούν τεράστιες αλλοιώσεις στην αγορά των υπηρεσιών υγείας. Οι αλλοιώσεις αυτές δεν είναι σαφείς και εύκολα υπολογίσιμες.

Ανακεφαλαιώνοντας διαπιστώνουμε από τα παραπάνω ότι, η αγορά των υπηρεσιών υγείας δεν έχει πολλά κοινά χαρακτηριστικά με τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, στις οποίες –σύμφωνα με την οικονομική θεωρία– τείνει να γίνει κοινά αποδεκτό ότι, ο μηχανισμός των τιμών είναι ο μοναδικός τρόπος αύξησης της αποδοτικότητας. Έτσι λοιπόν, κάθε χώρα αναζητεί μηχανισμούς οι οποίοι θα διορθώσουν τις ανομοιομορφίες που δημιουργεί ο μηχανισμός των τιμών στην αγορά των υπηρεσιών υγείας.²⁸

1.3.2 Αγορά υπηρεσιών υγείας και Εθνικό Σύστημα Υγείας

Βασική προτεραιότητα ενός Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) αποτελεί η παραγωγή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας και η ευρύτερη δυνατή διάχυσή τους στο σύνολο του πληθυσμού. Σήμερα προβάλλεται, από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) το όραμα της καθολικότητας στην πρόσβαση και χρήση των υπηρεσιών υγείας που σημαίνει ότι δεν είναι αρκετή η υψηλή ποιότητα των υπηρεσιών αυτών, αλλά επιβάλλεται και η παράλληλη ύπαρξη της αναγκαίας αποτελεσματικότητας ώστε οι υπηρεσίες υγείας να καλύπτουν τις αντίστοιχες ανάγκες στο σύνολο του πληθυσμού. Ένα Εθνικό Σύστημα Υγείας με υψηλή στάθμη των παραγόμενων υπηρεσιών του, θεωρείται αποτυχημένο εάν δεν παρέχει ευχερή πρόσβαση στις υπηρεσίες αυτές σε όλους όσους έχουν αντίστοιχη ανάγκη.

---

²⁸ Πισιμίσης Θ., «Οικονομική της Υγείας», Σημειώσεις Μαθήματος Οικονομική Υπηρεσιών Υγείας, ΤΕΙ Καλαμάτας, 1995.

Εξάλλου το ελληνικό Σύνταγμα (άρθρο 21 παρ.2) έχει ενσωματώσει την αρχή της «καθολικότητας», αφού ορίζει ρητώς ότι «το κράτος μεριμνά για την υγεία των πολιτών», ενώ για ορισμένες κατηγορίες υψηλού κινδύνου (γήρας, αναπηρία, άποροι) οφείλει να λάβει ειδικά μέτρα («το κράτος παίρνει ειδικά μέτρα για την προστασία της νεότητας, του γήρατος, της αναπηρίας και για την περίθαλψη των απόρων»). Κατά συνέπεια, είναι σαφές ότι το ελληνικό κράτος οφείλει, κατά συνταγματική του υποχρέωση, να μεριμνά για την υγεία όλων των πολιτών, αλλά ειδικότερα για τους απόρους οφείλει, πέραν της γενικής μέριμνας για την υγεία τους, να παίρνει ειδικά μέτρα και για την περίθαλψή τους, ενώ για τους νέους, τους ηλικιωμένους και τους ανάπηρους τα ειδικά αυτά μέτρα αναφέρονται όχι μόνο στη διασφάλιση της περίθαλψής τους, αλλά και της γενικότερης προστασίας τους.

Η ερμηνεία της συνταγματικής αυτής διάταξης εξειδικεύει την έννοια της γενικής μέριμνας του κράτους για την υγεία των (μη απόρων) πολιτών, στη δυνατότητα (όχι άμεσης παραγωγής και παροχής από το ίδιο το κράτος αλλά) επιλογής από αυτό των τρόπων διασφάλισης και προστασίας της υγείας των μη απόρων πολιτών. Η άποψη αυτή έχει εφαρμοσθεί στην πράξη με την αναγνώριση της δυνατότητας παραγωγής και παροχής υπηρεσιών υγείας όχι μόνο από το δημόσιο, αλλά κι από τον ιδιωτικό τομέα, με την παράλληλη άσκηση από το κράτος της αναγκαίας εποπτείας και του αναγκαίου ελέγχου των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας, ώστε να καλύπτεται η πρόβλεψη του άρθρου 21 παρ.3 του Συντάγματος.

Οι συνέπειες της πιο πάνω ερμηνείας σε συνδυασμό με τις γνωστές γραφειοκρατικές και αντιπαραγωγικές αγκυλώσεις και δυσλειτουργίες του ελληνικού κράτους, περιόρισαν σταδιακά την ανάπτυξη του δημόσιου τομέα στην παραγωγή υπηρεσιών υγείας, ενώ παράλληλα έδωσαν δυνατότητες και ευκαιρίες αντίστοιχης επέκτασης στον ιδιωτικό κερδοσκοπικό τομέα υγείας. Με αποτέλεσμα αντί το κράτος να καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις λειτουργίας του ιδιωτικού τομέα υγείας, σύμφωνα με τις προτεραιότητες του Εθνικού Συστήματος Υγείας, συμβαίνει το αντίθετο: ο ιδιωτικός τομέας υγείας στη χώρα μας, αναπτύσσεται με σαφώς κερδοσκοπικά κριτήρια. Η κατάσταση αυτή έχει ως συνέπεια, να έχουν συσσωρευτεί οικονομικά συμφέροντα και να έχουν εντοπιστεί εστίες παραοικονομίας, οι οποίες εμπορευματοποιούν τις υπηρεσίες υγείας.²⁹

²⁹ Κουζή Γ., Τετράδια του ΙΝΕ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ-Τριμηνιαίο περιοδικό με θέμα «Απασχόληση και εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα: Πραγματικότητα- Τάσεις- Προοπτικές», Αθήνα Οκτώβριος 2002.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ

2.1 Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΓΕΝΙΚΑ

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ευρώπη και το οποίο είναι άμεσα συνυφασμένο με την απασχόληση, είναι η ανεργία. Κάθε χρόνο γίνονται έρευνες και παρουσιάζονται στοιχεία για το ύψος της ανεργίας τα οποία προκαλούν προβληματισμό τόσο στους ηγέτες των κρατών, όσο και σε αυτούς που βιώνουν το πρόβλημα. Οι εξελίξεις των τελευταίων χρόνων με γεγονότα όπως η είσοδος νέων τεχνολογιών και οι αναδιαρθρώσεις στην παραγωγική διαδικασία, η συνεχιζόμενη έξοδος από την αγροτική ύπαιθρο, η δημιουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (εφεξής αποκαλούμενη ΟΝΕ), η διεθνοποίηση των αγορών και τα επακόλουθα αυτών προδιαγράφουν το μέλλον δυσοίωνο, μιας και τείνουν να επαληθεύσουν τους φόβους και τις ανησυχίες εκείνων που ήταν αντίθετοι στην δημιουργία της ΟΝΕ αλλά και στην ένταξη της Ελλάδας σε αυτήν.

Πίσω από την ελκυστική δυνατότητα να πηγαίνουμε οπουδήποτε στην Ευρώζηνη και να χρησιμοποιούμε το ίδιο νόμισμα, κρύβονται αρκετοί προβληματισμοί. Σε μια νομισματική ένωση, υπάρχει μόνο ένα σύνολο επιτοκίων. Τα επιτόκια καθορίζονται σύμφωνα με το τι θεωρούν οι κεντρικοί τραπεζίτες καλύτερο για την νομισματική ένωση ως σύνολο. Αν αυτό δεν συμφέρει την Ελλάδα ή οποιαδήποτε άλλη χώρα, δεν υπάρχει κάτι που μπορεί να γίνει. Αν για παράδειγμα, εξαιτίας φόβων πληθωρισμού στην Γαλλία ή στην Γερμανία, καθοριστούν τα Ευρωπαϊκά επιτόκια σε υψηλά επίπεδα, τότε θα χαθούν θέσεις εργασίας όχι μόνο στις χώρες αυτές, αλλά και στην Ελλάδα, ακόμα και αν η Ελλάδα δεν αντιμετωπίζει πληθωριστικές πιέσεις. Ο περιορισμός της δυνατότητας κάθε χώρα να μπορεί να κάνει τις δικές της επιλογές σχετικά με την φορολογία και την δημοσιονομική πολιτική, μιας κι αποφάσεις λαμβάνονται “κεντρικά”, είναι ο λόγος που πολλοί πιστεύουν ότι το νόμισμα του Ευρώ δεν είναι οικονομικό ζήτημα αλλά πρωτίστως έχει σχέση με την Δημοκρατία και την ανεξαρτησία.

Χώρες όπως η Γαλλία και η Γερμανία προετοιμάζονταν επί χρόνια για να είναι έτοιμες για τη νομισματική ένωση, και γενικά η όλη κατεύθυνση της οικονομικής πολιτικής των χωρών της Ε.Ε. ήταν να “προετοιμάσουν” τις οικονομίες τους για την

ένταξη τους σε αυτήν.³⁰ Στην Ελλάδα η παρατεταμένη σταθεροποίηση του ΑΕΠ σε χαμηλά επίπεδα, η αύξηση της ανεργίας, οι δυσμενείς εξελίξεις της εισοδηματικής κατάστασης των εργαζομένων και των συνταξιούχων, η ύπαρξη ελλειμμάτων στο ισοζύγιο πληρωμών, θέτουν επί τάπητος το θέμα των προοπτικών της Ελληνικής οικονομίας στα πλαίσια της ΟΝΕ. Η μείωση των πραγματικών κατώτατων μισθών κατά την περίοδο 1984-1999 κατά 16,08% είχε ως αποτέλεσμα την ωφέλεια των επιχειρήσεων από το σημαντικότερο τμήμα της αύξησης της παραγωγικότητας και της μείωσης του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος. Οι εξελίξεις αυτές έχουν προσδιορίσει το κόστος εργασίας να αντιστοιχεί στο 40% του μέσου όρου της Ε.Ε. και τις αμοιβές των μισθωτών στο 65%. Το εισοδηματικό μερίδιο του κεφαλαίου³¹ από 40,5% το 1982 αυξήθηκε σε 45,7% το 1997, ενώ το εισοδηματικό μερίδιο της εργασίας³² από 59,5% το 1982 μειώθηκε σε 54,7% το 1997 (ΟΟΣΑ, 1997).

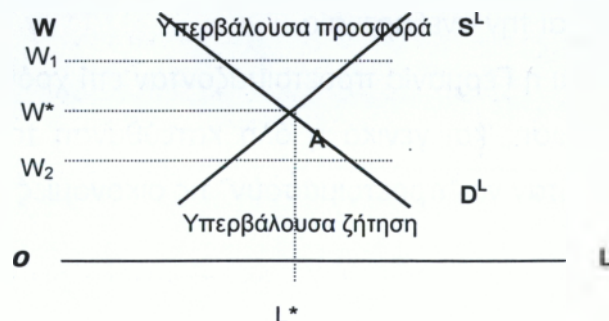
Στην βάση αυτών των εισοδηματικών εξελίξεων των μισθωτών, οι οποίες αποτυπώνουν και την άνιση κατανομή του εισοδήματος και των θυσιών προσαρμογής, το κύριο ζήτημα που πρέπει διερευνηθεί είναι το κατά πόσο το μέλλον των μισθών και της ανεργίας με την ένταξη της Ελλάδας στην ΟΝΕ προβλέπεται αισιόδοξο ή όχι.³³

³⁰ "Η Δραχμή και το Ευρώ", www.in.gr/euro.gr. 13/11/2003

³¹ Μικτά κέρδη ως ποσοστό της προστιθέμενης αξίας

³² Μισθός και ασφαλιστικές εισφορές ως ποσοστό της προστιθέμενης αξίας

³³ Στο σχήμα 1 απεικονίζεται η αγοράία ζήτηση και προσφορά εργασίας για μια δεδομένη ειδικευση εργασίας όταν και στις δύο αγορές επικρατούν ανταγωνιστικές συνθήκες. Το σημείο ισορροπίας ($S^L=D^L$) είναι το σημείο $A(L^*,W^*)$ και άρα το ύψος του μισθού ισορροπίας είναι το W^* και το επίπεδο απασχόλησης το L^* . Σε οποιαδήποτε ύψος μισθού υψηλότερο του W^* θα είχαμε υπερβάλλουσα προσφορά εργασίας ($S^L>D^L$) με αποτέλεσμα τη μείωση του μισθού στο επίπεδο W^* , ενώ αντίθετα, για μικρότερο ύψος μισθού θα είχαμε υπερβάλλουσα ζήτηση εργασίας ($S^L<D^L$), η οποία και θα οδηγούσε σε αύξηση του μισθού στο W^* . Αυτόν το μισθό ισορροπίας της αγοράς θεωρεί ως δεδομένο μια οποιαδήποτε ανταγωνιστική επιχείρηση, η οποία θα αντιμετωπίζει μια πλήρως ελαστική καμπύλη προσφοράς εργασίας στο ύψος του μισθού αυτού. Το επίπεδο απασχόλησης θα εξαρτηθεί από τη θέση της καμπύλης ζήτησης εργασίας, η οποία είναι και η καμπύλη αξίας οριακού προϊόντος εργασίας. Στο σχήμα το σημείο ισορροπίας ($D^L=S^L$) είναι το $A(L^*,W^*)$. Πηγή: Θεόδωρος Κατσανέβας (2001). Οικονομική της Εργασίας & Εργασιακές Σχέσεις. Αθήνα: Σταμούλης. Κεφάλαιο 5.5, σελ 121-122

Σύμφωνα λοιπόν με τα αποτελέσματα σχετικής έρευνας του ΙΝΕ/ Γ.Σ.Ε.Ε./ ΑΔΕΔΥ ³⁴ (Ιωακειμόγλου,1997) το μέλλον της Ελλάδας αναφορικά με την ανεργία εξαρτάται κατά κύριο λόγο από τη στρατηγική και το περιεχόμενο της Ευρωπαϊκής οικονομικής πολιτικής, καθώς επίσης και από την προοπτική συρρίκνωσης ή διεύρυνσης του κοινοτικού προϋπολογισμού και από το εύρος της αλληλεγγύης που αυτός θα αναπτύξει μεταξύ των κρατών – μελών. Λαμβάνοντας υπόψη την επίσημη Ευρωπαϊκή πολιτική, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, σταδιακά **θα μειώσει το ποσοστό ανεργίας, σε μια δεκαετία από 10,4% σε 9%**. Περαιτέρω μείωση δεν μπορεί να επιτευχθεί παρά μόνο με συνεχή μείωση των πραγματικών μισθών, γεγονός που είναι ικανό να "ταράξει" τις εργασιακές σχέσεις. Αν ληφθούν υπόψη όμως οι θέσεις των υποστηρικτών του «κοινωνικού μοντέλου οργάνωσης» της Ε.Ε., η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μειώνει σταδιακά το ποσοστό ανεργίας από το 10,4% σε 8,5% μετά από δέκα χρόνια, ενώ υπάρχει δυνατότητα να μειωθεί ως και το 5% χωρίς να δημιουργηθούν προβλήματα στους μισθούς και τις εργασιακές σχέσεις. Ο ΟΟΣΑ εκτιμά ότι ο δείκτης της ανεργίας μετά από βραχυπρόθεσμη υποχώρηση (στο 8,8% του εργατικού δυναμικού το 2005) θα επανέλθει στο 9% το 2009.

Γίνεται εύκολα κατανοητό ότι οι εκτιμήσεις αυτές (οι οποίες έγιναν το 1998) και ειδικά η δεύτερη προϋποθέτουν την ένταξη της καταπολέμησης της ανεργίας ως κεντρικού στόχου της Ευρωπαϊκής οικονομικής πολιτικής. Απαιτείται δηλαδή μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή πολιτική με κοινούς στόχους, κοινούς πόρους και μηχανισμούς καθώς και με σαφές και αυστηρό στην τήρησή του χρονοδιάγραμμα. Οι εθνικές πρωτοβουλίες φαίνεται ότι απλώς θα διαχειριστούν το πρόβλημα χωρίς να δώσουν λύση γι αυτό και πρέπει να περιορισθούν. ³⁵

³⁴ ΑΔΕΔΥ (Ανώτατη Διοικούσα Επιτροπή Δημοσίων Υπαλλήλων). Η ΑΔΕΔΥ πρωτοξεκίνησε το 1872 ως Σύλλογος Εκπαιδευτικών του Δημοσίου που λειτουργούσε στην Αθήνα και είχε σκοπό τη βελτίωση της μέσης και κατώτερης εκπαίδευσης. Το πρώτο αποφασιστικό βήμα για την παραπέρα εξέλιξη αυτού του συλλόγου έγινε στις 2/5/1926 , όταν στην Αθήνα πραγματοποιήθηκε το ιδρυτικό συνέδριο της ΣΔΥΕ(Συνομοσπονδία Δημοσίων Υπαλλήλων Ελλάδος) και στο οποίο εκλέχθηκε η εκτελεστική επιτροπή. Με την υπ' αριθμόν 825/16-2-1927 απόφαση του πρωτοδικείου Αθηνών εγκρίθηκε το καταστατικό της. Η απελευθέρωση από τη Γερμανική κατοχή βρήκε το συνδικαλιστικό κίνημα σε χαοτική κατάσταση και διασπασμένο. Τότε στελέχη της διαλυμένης ΣΔΥΕ συγκροτούν την Κεντρική Επιτροπή Δημοσίων Υπαλλήλων (ΚΕΔΥ) τον Απρίλη του 1945, η οποία αργότερα μετονομάζεται σε ΑΔΕΔΥ και λειτουργεί χωρίς καταστατικό. Το 1949 τελικά με την υπ' αριθμόν 2109 απόφαση του πρωτοδικείου Αθηνών εγκρίνεται το πρώτο καταστατικό της ΑΔΕΔΥ το οποίο μέχρι σήμερα τροποποιήθηκε όποτε χρειάστηκε. Πηγή: www.adedy.gr, 2/2/2004

³⁵ Ρομπόλης Σάββας, "ΟΝΕ, μισθοί, ανεργία και κοινωνική ασφάλιση", www.ineqsee.gr/enimerwsi, 25/9/2003

Σήμερα που ήδη βρισκόμαστε στην εποχή της ΟΝΕ η οικονομική ανάπτυξη έχει αρχίσει να φαίνεται μιας και αυτό προδίδουν τα στατιστικά στοιχεία των διαφόρων ερευνών. Έτσι αυτό που ζητάει η Ευρωπαϊκή επιτροπή, σήμερα από τις χώρες της Ε.Ε. είναι να εκφραστεί αυτή η οικονομική ανάπτυξη, όχι με ψυχρούς αριθμούς, αλλά με πραγματική ευημερία η οποία και δεν νοείται χωρίς πλήρη απασχόληση.³⁶ Δυστυχώς όμως η πραγματικότητα είναι άλλη και αυτό οφείλεται κατά ένα μεγάλο ποσοστό στις τεχνολογικές εξελίξεις,³⁷ οι οποίες συντελούνται στην παραγωγική διαδικασία και στην επέκταση της εφαρμογής των νέων τεχνολογιών ως μέσο βελτίωσης της παραγωγικότητας, επομένως και της ανταγωνιστικότητας τόσο των επιχειρήσεων όσο και γενικά των κρατών. Η βελτίωση όμως της τεχνολογίας σχεδόν πάντα ισοδυναμεί με μείωση του εργατικού δυναμικού.³⁸

Ας δούμε τώρα όμως μέσα από στοιχεία ερευνών και ψυχρούς αριθμούς την εξέλιξη της ανεργίας και των συναφών με αυτήν παραμέτρων, τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα.

Το έτος 1992 το σύνολο των απασχολούμενων στη χώρα ήταν 2.246.096 και οι άνεργοι 202.953. Το ποσοστό της ανεργίας ήταν 9,03%. Το 1993 και το 1994 το ύψος της ανεργίας μειώθηκε ελαφρώς σε 8,8% και 8,7% αντίστοιχα. Το 1995 οι απασχολούμενοι αυξήθηκαν φθάνοντας τους 2.413.147, αλλά η αύξηση αυτή συνοδεύθηκε και από μία αντίστοιχη αύξηση των ανέργων, οι οποίοι ανήλθαν σε

³⁶ Μούτουλας Παντελής, "Οικονομτεχνικό πράττειν", www.in.gr/economy01, 10/11/2003

³⁷ Σύμφωνα με μια πρόσφατη έρευνα δείγματος, διεθνούς μελέτης σχετική με την τεχνολογία υπάρχει ασυμφωνία ως προς την εξέλιξη της απασχόλησης. Οι ασυμφωνίες αυτές σημειώνονται ανάμεσα στους αισιόδοξους και στους απαισιόδοξους, αλλά και σ' αυτούς που πιστεύουν σε ένα μέσο αποτέλεσμα. Σύμφωνα με τους αισιόδοξους η υψηλή τεχνολογία θα δημιουργήσει μακροπρόθεσμα περισσότερες νέες θέσεις εργασίας. Οι απαισιόδοξοι προβλέπουν δραστική κάμψη στην απασχόληση και ειδικότερα στις θέσεις γραφείου. Τέλος η πρόβλεψη των μετριοπαθών είναι ότι βραχυπρόθεσμα θα δημιουργηθούν κάποια προβλήματα ανεργίας, αλλά αυτά θα μπορούσαν να αντιμετωπισθούν με τις κατάλληλες πολιτικές.

Όσον αφορά την απασχόληση ανά κλάδο της οικονομίας, για την βιομηχανία οι προβλέψεις λένε ότι θα δημιουργηθούν περισσότερες απώλειες παρά κέρδη στην απασχόληση και ιδίως στην βιομηχανία ηλεκτρονικών εφοδίων και εξαρτημάτων. Στις υπηρεσίες η νέα τεχνολογία επιφέρει αλλαγές που συνεπάγονται την αντικατάσταση του προσωπικού με μικροηλεκτρονικό χειρισμό της ροής των πληροφοριών. Ανάλογη κατάσταση προβλέπετε και για τον έλεγχο επεξεργασίας μιας και η εισαγωγή ρομπότ επεξεργασιών, όπως οι συγκολλήσεις και το χύσιμο καλουπιών έχει επιφέρει αύξηση της παραγωγής από 30% έως και 80%, πράγμα το οποίο οδηγεί σε εξάλειψη θέσεων εργασίας.

Σχετικά με τις κοινωνικές ομάδες τις οποίες προβλέπεται να πλήξει η νέα τεχνολογία, αυτές είναι οι γυναίκες, οι νέοι εργαζόμενοι και οι άνω των εξήντα ετών. Πηγή: Θεόδωρος Κατσάνεβας(2001). Οικονομική της Εργασίας & Εργασιακές Σχέσεις. Αθήνα: Σταμούλης. Κεφάλαιο 4.2, σελ 76-83

³⁸ Αν μια χώρα επιθυμεί να γίνει πιο ανταγωνιστική χωρίς να γίνει πιο παραγωγική, δηλαδή χωρίς να εκμεταλλευτεί την τεχνολογία, τότε μπορεί να το επιτύχει αυτό με την εφαρμογή περιοριστικών πολιτικών στον συντελεστή εργασία. Στην Ελλάδα όμως που είναι η μόνη χώρα που μειώθηκαν οι πραγματικοί μισθοί την περίοδο 1985-1995, η αποτροπή της συνέχισης των περιοριστικών πολιτικών, δηλαδή της περαιτέρω μείωσης των μισθών, επιβάλλει τη διαμόρφωση μιας πολιτικής συνεχούς αύξησης της παραγωγικότητας ώστε αυτή να αυξάνεται ταχύτερα από τις άλλες χώρες της Ε.Ε. Πριν την ένταξη στην ΟΝΕ το επίπεδο ανταγωνιστικότητας μιας χώρας μπορούσε να αυξηθεί με τις διακυμάνσεις του εθνικού νομισματός.

220.247. Επομένως η ανεργία έφθασε στο 9,1%. (Πηγή: "Οι Νόμοι της Ελλάδας", έκδοση 2000).³⁹ Το 1996 σύμφωνα με στοιχεία της ΕΣΥΕ ο αριθμός των ανέργων ανήλθε σε 446.379 άτομα. Από αυτούς οι 262.731, δηλαδή το 58,8% ήταν νέοι κάτω των 29 ετών. Επίσης τον ίδιο χρόνο έγιναν 3.240 προσλήψεις και 1900 απολύσεις. Η ανεργία στο σύνολό της έφτασε το 10,3%. Όπως γίνεται κατανοητό το μεγάλο πρόβλημα εκείνης της εποχής ήταν η ανεργία στους νέους, η οποία θα έπρεπε να αντιμετωπισθεί με περίσσια ευαισθησία από τους "μεγάλους" του κοινοβουλίου.^{40,41} Το 1997 το ποσοστό ανεργίας ανερχόταν στο 10,2%. Πραγματοποιήθηκαν 3.246 προσλήψεις, σχεδόν όσες και τον προηγούμενο χρόνο, ενώ απολύθηκαν 2.098 άτομα. Τα αντίστοιχα ποσά για το 1998 ήταν 4.306 προσλήψεις και 3.690 απολύσεις,^{42,43} ενώ το ποσοστό ανεργίας ανέβηκε στο 10,8%. Το 1999 η ανεργία έφτασε στο υψηλότερο σημείο των τελευταίων ετών με ποσοστό 11,7%. Το 2000 η ανεργία μετά από πολλά έτη σημείωσε πτώση, φθάνοντας το 11,1% ενώ ο αριθμός των απασχολούμενων ήταν 3.926.000 περίπου⁴⁴.

Παρουσιάζεται δηλαδή, το οξύμωρο φαινόμενο σύμφωνα με το οποίο παρά τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης της Κυβέρνησης της περιόδου, με τους οποίους παρουσιάζεται αύξηση του ΑΕΠ πάνω από 3% και σύμφωνα με την οικονομική θεωρία και πρακτική, θα έπρεπε να επιφέρει συρρίκνωση της ανεργίας, να συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Άνθρωποι με πολυετή επιστημονική και πολιτική θητεία σε θέματα εργασιακών σχέσεων, οικονομικής της εργασίας και απασχόλησης, δίνουν την δική τους απάντηση στο γρίφο αυτό και η οποία συνδέεται με το εκπαιδευτικό σύστημα. Σύμφωνα με αυτούς το τελευταίο παράγει ανέργους καθώς παραμένει πεπαλαιωμένο, αναχρονιστικό, ανελαστικό προσανατολισμένο σε ξεπερασμένες εκπαιδευτικές κατευθύνσεις. Μάλιστα επιμένουν ότι υπάρχουν άμεσα ολοκληρωμένες πολιτικές σύνδεσης της αγοράς εργασίας με το εκπαιδευτικό σύστημα, με αναμόρφωση, ελαστικοποίηση και εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης του

---

³⁹ "Αγορά εργασίας-Εργατικό Δυναμικό, Απασχόληση", www.in.gr/workforce.htm, 13/11/2003

⁴⁰ "Η ανεργία στους νέους", www.in.gr/anageriaφφ.htm, 10/11/2003

⁴¹ "Ανεργία ζήτηση- προσλήψεις- απολύσεις", www.in.gr/ANEP.htm, 7/11/2003

⁴² "Ανεργία ζήτηση προσλήψεις απολύσεις", www.in.gr/ANEP_97.htm, 7/11/2003

⁴³ "Ανεργία ζήτηση προσλήψεις απολύσεις", www.in.gr/ANEP_98.htm, 7/11/2003

⁴⁴ ΙΝΕ ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ, Ετήσια έκθεση 2003, σελ 137-143

επαγγελματικού προσανατολισμού, και της συνεχιζόμενης κατάρτισης. Τότε μόνο θα έχουμε θετικές εξελίξεις στον αγώνα κατά της ανεργίας.^{45,46}

Τον επόμενο χρόνο (2001) η ανεργία συνέχισε την πτωτική της πορεία φθάνοντας το 10,5%, ενώ το τελευταίο τρίμηνο του έτους λόγω σοβαρής μείωσης των θέσεων εργασίας των μισθωτών και των αυτοαπασχολούμενων έφτασε μέχρι και 10,9%. Τέλος, ο αριθμός των εργαζομένων για το έτος 2001 ανερχόταν σε 3.863.000 περίπου.⁴⁷ Όσον αφορά τώρα το 2002, ήταν η πρώτη φορά μετά το 1997 που η ανεργία σημείωσε μονοψήφιο ποσοστό (9,7%) και αυτό πρέπει να οφείλεται στην αύξηση της απασχόλησης. Το ποσοστό ανεργίας για τους άνδρες μειώθηκε από 6,7% σε 6,2% που ήταν το 2001, και για τις γυναίκες από 15,4% σε 14,6%. Το ποσοστό της μερικής απασχόλησης παρέμεινε πολύ χαμηλό, αν και αυξήθηκε οριακά από 4,1% σε 4,5% (που ήταν το 2001), φθάνοντας τα 178.000 άτομα. Από τους μερικώς απασχολούμενους το 44,2% προέβη σε αυτήν την επιλογή επειδή αδυνατούσε να βρει πλήρη απασχόληση.⁴⁸ Τέλος από τους 420.100 ανέργους, οι 151.100 (36,6%) επιθυμούν αποκλειστικά πλήρη απασχόληση, ενώ το 54,6% είναι διατεθειμένο να εργασθεί είτε με τον έναν είτε με τον άλλον τρόπο.⁴⁹

Ολοκληρώνοντας αυτήν την αναφορά στα ποσοστά ανεργίας την τελευταία δεκαετία, φθάνουμε αισίως στο έτος 2003, στο οποίο σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της ΕΣΥΕ η ανεργία συνέχισε την πτωτική της πορεία φθάνοντας στο 8,9%. Το ποσοστό στους άνδρες διαμορφώθηκε στο 5,7%, ενώ για τις γυναίκες στο 13,6%. Η μείωση του ποσοστού ανεργίας οφείλεται σε μείωση της ανεργίας και στα δύο φύλλα καθώς και στις ηλικιακές ομάδες αυτών (15-29, 30 ετών και άνω). Ένα ακόμη χαρακτηριστικό των μεταβολών του εργατικού δυναμικού είναι ότι η μείωση των ανέργων σημειώνεται με παράλληλη αύξηση της απασχόλησης κατά 1,7% (65.600 άτομα). Αυτή η αύξηση της απασχόλησης όμως οφείλεται στην ηλικιακή ομάδα των

⁴⁵ "Ανεδαφική η πολιτική για την ανεργία", www.in.gr/article_Gov_energia.htm, 27/11/2000

⁴⁶ "Ειδήσεις: Κόσμος", www.in.gr/euro2day, 14/6/2002

⁴⁷ "Ειδήσεις: Κόσμος", www.in.gr/euro2day, 14/6/2002

⁴⁸ Σύμφωνα με τον ορισμό του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, «μερική απασχόληση θεωρείται κάθε επαγγελματική δραστηριότητα που παρέχεται σε τακτική και οικειοθελή βάση για ορισμένο αριθμό ωρών ανά ημέρα ή ανά εβδομάδα, αριθμός που είναι σημαντικά χαμηλότερος από τον κανονικά εργάσιμο χρόνο». Πηγή: Θεόδωρος Κατσανέβας(2001). Οικονομική της Εργασίας & Εργασιακές Σχέσεις. Αθήνα: Σταμούλης. Σελ.228.

⁴⁹ ΕΣΥΕ-ΕΕΔ 1993-2003(Γ.Κρητικίδης)

άνω των τριάντα, καθώς η απασχόληση στους νέους (15-29 των) συνεχίζει να μειώνεται. Η μερική απασχόληση μειώθηκε από το 4,5% του προηγούμενου έτους στο 4,2% γεγονός που δείχνει ότι η αύξηση της απασχόλησης οφείλεται σε αύξηση της πλήρους απασχόλησης. Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι η απασχόληση αυξήθηκε σε 12 κλάδους της οικονομίας, ενώ μειώθηκε σε μόλις 5, οι οποίοι είναι η Μεταποιητική Βιομηχανία, η Διαχείριση της ακίνητης περιουσίας, η Υγεία και η Κοινωνική Μέριμνα, ο κλάδος των Ορυχείων και Λατομείων και τέλος οι Ετερόδοκοι Οργανισμοί.^{50, 51}

Στον παρακάτω πίνακα (2.1) παρουσιάζεται συνοπτικά ο αριθμός των απασχολούμενων ανά έτος, τα τελευταία δέκα χρόνια.

Πίνακας 2.1: Απασχολούμενοι ανά έτος

Έτος	1993	1994	1995	1996	1997
Απασχολούμενοι	3.720.179	3.789.609	3.823.809	3.871.923	3.854.055
Έτος	1998	1999	2000	2001	2002
Απασχολούμενοι	3.967.167	3.939.791	3.946.274	3.917.499	3.948.902

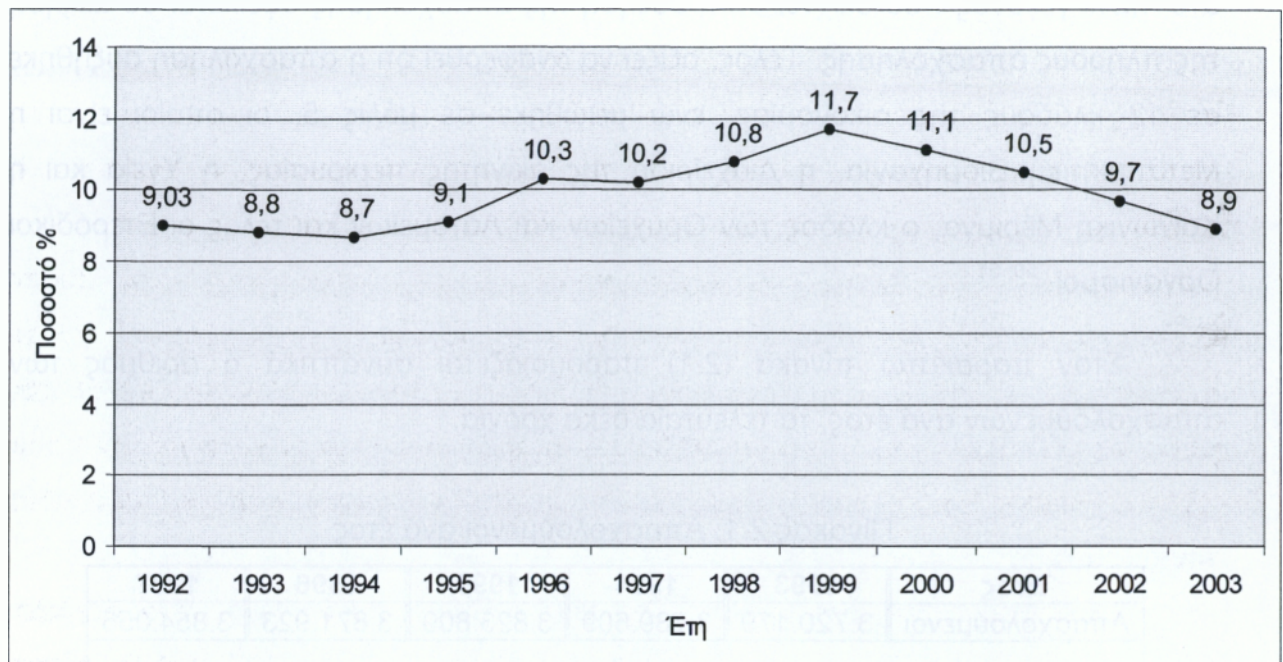
Πηγή: ΙΝΕ/ ΓΣΕΕ- ΑΔΕΔΥ (Γ.Κρητικίδης)

Όπως βλέπουμε ο αριθμός των απασχολούμενων δεν σημειώνει μεγάλη αύξηση από έτος σε έτος. Παραμένει σχεδόν σταθερός αν αναλογισθεί κανείς και την αύξηση του πληθυσμού της χώρας που σημειώνεται κάθε χρόνο. Αξίζει μόνο να αναφερθεί ότι παρόλο που κάθε χρόνο έχουμε περίπου 30.000-50.000 περισσότερους απασχολούμενους από τον προηγούμενο, υπάρχουν δύο έτη στα οποία όχι μόνο δεν παρατηρείται αύξηση, αλλά υπάρχει μείωση. Αυτά είναι το 1997 και το 2001, χρονιές και οι δύο που ακολούθησαν τις χρονιές των εκλογών του 1996 και του 2000 αντίστοιχα.

⁵⁰ ΑΝΕΡΓΟΣ θεωρείται αυτός που δεν κολλάει ούτε ένα ένασημο όλη τη χρονιά.

⁵¹ www.aooale.gr/Ηαπασχόληση και η ανεργία το 2003 (Σ.Ρομπόλη)Ο Σάββας Ρομπόλης είναι καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου και επιστημονικός Διευθυντής του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ.

Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται η πορεία της ανεργίας από το 1992 ως το 2003.

Διάγραμμα 2.1: Η διακύμανση της ανεργίας την τελευταία δεκαετία.

Σε αυτό το σημείο κρίνεται σκόπιμο να τονισθεί μια λεπτομέρεια η οποία δημιουργεί αποτελέσματα και δείχνει τάσεις ως προς το μέγεθος της ανεργίας. Όλα τα ποσοστά ανεργίας που αναφέρθηκαν ως αυτό το σημείο της εργασίας έχουν υπολογισθεί από την ΕΣΥΕ βασιζόμενα στην απογραφή του 1991. Επομένως για τα έτη 2001 ως 2003 τα ποσοστά ανεργίας δεν είναι αξιόπιστα, μιας και θα έπρεπε να υπολογισθούν με βάση την απογραφή του 2001. Το ΙΝΕ/ ΓΣΕΕ υπολόγισε την ανεργία με βάση την τελευταία απογραφή και τα αποτελέσματα αυτά παρουσιάζουμε παρακάτω:

Το έτος 2001 η ανεργία ανερχόταν στο 11,2% για ηλικίες 15-64 ετών. Ήταν δηλαδή κατά 0,7% πιο μεγάλη από αυτή που παρουσιάζει η ΕΣΥΕ. Αυτή η διαφορά των 0,7 μονάδων κρύβει ένα μεγάλο αριθμό ανέργων, ο οποίος υπολογίζεται σε 51.280 άτομα. Ανάλογη παραποίηση έχουν υποστεί και τα στοιχεία του 2002 και του 2003, ενώ σύμφωνα με εκτιμήσεις η ανεργία σήμερα (2003) ξεπερνά στην πραγματικότητα το 9,5%.

Οι ευκαιρίες για εργασία στην Ελλάδα του 2003 όσο κι αν φαίνεται παράξενο, δεν κρύβονται πια στις επιχειρήσεις με τα βαριά και λαμπερά ονόματα που απαρτίζουν τους 17 δυναμικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας. Τα στοιχεία των

τριών τελευταίων ετών αποκαλύπτουν ότι ο ένας στους δύο ανέργους βρίσκει εργασιακή «λύση» μέσα από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, στα συνεργεία αυτοκινήτων, στις μεταποιητικές βιομηχανίες και βιοτεχνίες, στα ξενοδοχεία και εστιατόρια, στα μεσιτικά και διαχειριστικά γραφεία ακινήτων, στην εκπαίδευση και στις κατασκευές. Η συρρίκνωση των θέσεων εργασίας, αλλά και η μετατόπιση των «ευκαιριών» που συντελέστηκαν την περίοδο 2000-2002 είναι αποκαλυπτική όπως προκύπτει από τα στοιχεία που παρουσίασε ο κ.Γ.Κρητικίδης στο τεύχος «Ενημέρωσης» του ΙΝΕ της ΓΣΕΕ. Το πρώτο συμπέρασμα της εργασίας δείχνει ότι οι θέσεις εργασίας στην ελληνική αγορά ολοένα και περισσότερο «στερεύουν», αφού το 2000 οι άνεργοι και άεργοι που βρήκαν μια θέση στον «ήλιο» ήταν 238.336, το 2001 οι τυχεροί περιορίστηκαν στους 217.897 και το 2002 κατρακύλησαν στους 201.599. Μια πτώση δηλαδή που μόνο την τελευταία τριετία ξεπερνά το 15%.⁵²

Όσον αφορά τις περιοχές με τα μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας στην Ελλάδα, ο Νομός Καστοριάς είναι ο πρωταθλητής στην ανεργία με διπλάσιο από το εθνικό ποσοστό (23,6%). Υψηλότερο του μέσου ποσοστού ανεργίας έχουν οι περιφέρειες της Δυτικής Μακεδονίας, της Δυτικής Ελλάδος, του Νότιου Αιγαίου και των Ιονίων Νήσων. Οι Νομοί Δράμας και Δωδεκανήσων έχουν περίπου 18%, ενώ ακολουθεί ο Νομός Ηλείας με 17%. Χαμηλότερο από το μέσο ποσοστό ανεργίας έχουν οι περιφέρειες Πελοποννήσου και Αττικής, ενώ τα μικρότερα ποσοστά τα βρίσκουμε στους Νομούς Λακωνίας, Μεσσηνίας, Έβρου, Ροδόπης και στην Αττική.^{53, 54}

Συνοψίζοντας, τα συμπεράσματα τα οποία προκύπτουν από την παρακολούθηση της πορείας της ανεργίας την τελευταία δεκαετία, από τους φόβους για την διόγκωση του προβλήματος εκ μέρους ορισμένων επικριτών της Ε.Ε, για την ένταξη της Ελλάδας σε αυτήν και την μετέπειτα πορεία της οικονομίας, αλλά και από τα όσα παρουσιάσθηκαν σχετικά με τους κλάδους της οικονομίας και τις περιοχές με τα υψηλότερα και χαμηλότερα ποσοστά ανεργίας, καταλήγουμε στο ότι η ανεργία ήταν και παραμένει ένα μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα για την χώρα μας. Το ενθαρρυντικό στοιχείο είναι ότι για τα τελευταία χρόνια οι αριθμοί δείχνουν ότι υπάρχει άμβλυνση του προβλήματος αυτού και ότι οι φόβοι των επικριτών της Ε.Ε,

---

⁵² "Τύπος της Κυριακής", 14/12/2003

⁵³ "Το χρώμα του χρήματος", Έθνος, 21/12/2003

⁵⁴ ΙΝΕ ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ, Ετήσια έκθεση 2003, σελ 161-171

για μείωση των θέσεων εργασίας, έως τώρα δεν επαληθεύονται.

2.1.1 Η ανεργία στους νέους

Καμπανάκι για την υψηλή ανεργία στους νέους κάτω των 25 ετών, στην Ελλάδα κρούει η Ευρωπαϊκή Ένωση, μιας και ο ένας στους τέσσερις νέους και η μία στις έξι γυναίκες βρίσκονται χωρίς εργασία. Η χώρα μας για τον προηγούμενο χρόνο (2002), σύμφωνα με τα επίσημα κοινοτικά στοιχεία της "Eurostat" παρουσιάζει μετά την Ιταλία, το δεύτερο χειρότερο δείκτη ανεργίας στην Ευρώπη, στους νέους. Η ανεργία στους νέους το 2002 κυμάνθηκε μεταξύ 22,5% και 36,8% διαμορφώνοντας ένα μέσο όρο της τάξεως του 26,5%. Την ίδια στιγμή ο μέσος όρος για την Ε.Ε ήταν στο 15,2%. Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι το 2001 το ποσοστό ανεργίας για τους νέους κάτω των 25 ετών ήταν 29,2% ενώ το 1995 ήταν περίπου 27,9%, με την Ελλάδα να κατέχει την 3^η χειρότερη θέση, μετά από τις Φινλανδία και Ιταλία με 41,2% και 32,8% αντίστοιχα.

Διαπιστώνουμε λοιπόν ότι το μεγάλο αυτό κοινωνικό πρόβλημα παραμένει άλυτο στη χώρα μας για πολλά χρόνια και καμία κυβέρνηση δεν φαίνεται ικανή να δώσει λύσεις. Οι μειωμένες θέσεις εργασίας, ο διακοσμητικός ρόλος του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΣΕΠ), το εκπαιδευτικό σύστημα εν γένει κ.α. (στα οποία θα εστιάσουμε στην συνέχεια), φαίνεται να είναι πτυχές του σημαντικού αυτού προβλήματος. (Την ίδια στιγμή η Φινλανδία έχει καταφέρει με μέτρα και πρωτοβουλίες των εκάστοτε κυβερνήσεών της, από τελευταία θέση το 1995 στην εν λόγω κατηγορία να βρίσκεται το 2002 μακριά από την τελευταία τριάδα την οποία όπως αναφέραμε κατέχουν οι Μεσογειακές χώρες Ιταλία, Ισπανία και Ελλάδα αντίστοιχα).⁵⁵

Στη χώρα μας οπλισμένοι με πτυχίο είναι το 27% των ανέργων, ωστόσο φαίνεται ότι το υψηλό μορφωτικό επίπεδο δεν αρκεί για να ανοίξουν οι πόρτες της εργασίας. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση για την αγορά εργασίας που δημοσίευσε το παρατηρητήριο απασχόλησης του ΟΑΕΔ, καταρρίπτεται ο μύθος πως το πτυχίο

---

⁵⁵ "Τύπος της Κυριακής", 14/12/2003

αποτελεί «διαβατήριο» για την επαγγελματική αποκατάσταση, καθώς 2.258 κάτοχοι “μάστερ” ή διδακτορικού (2002) είναι άνεργοι (ενώ το 2001 ήταν 2.195 άτομα). Επιπλέον εκτός αγοράς εργασίας παραμένουν 38.419 πτυχιούχοι ανώτατων σχολών και 72.603 πτυχιούχοι τεχνολογικής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Τα ποσοστά ανεργίας στους πτυχιούχους είναι ενδεικτικά της κατάστασης αφού το **9,1% των αποφοίτων των ΑΕΙ δεν βρίσκει δουλειά**, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τους αποφοίτους των **ΤΕΙ είναι 17,3%**.⁵⁶ Στον πίνακα 2.2 φαίνεται το μέσο διάστημα που οφείλει να περιμένει ένας νέος/-α μέχρι να βρει την πρώτη του/ της σημαντική εργασία.

Πίνακας 2.2: Μέσο διάστημα (σε μήνες) από την ολοκλήρωση της βασικής συνεχιζόμενης εκπαίδευσης μέχρι την πρώτη σημαντική εργασία κατά πεδίο εκπαίδευσης και κατά φύλλο

Πεδίο εκπαίδευσης	Και τα 2 φύλλα	Άνδρες	Γυναίκες
Γενικά προγράμματα	39	41	36
Γεωργία και κτηνιατρική	35	38	30
Μηχανική , Μεταποίηση και κατασκευές	34	36	25
Επιστήμες, Μαθηματικά και Πληροφορική	34	36	31
Εκπαίδευση	34	41	31
Κοινωνικές επιστήμες, επιχειρήσεις και Δίκαιο.	31	37	28
Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια	30	36	27
Ανθρωπιστικές επιστήμες και Τέχνες	30	37	27
Υπηρεσίες	22	20	24

Πηγή: Έρευνα της ΕΣΥΕ⁵⁷

⁵⁶ “Έθνος”, 6/11/2003

⁵⁷ Η συγκεκριμένη έρευνα της ΕΣΥΕ με θέμα την μετάβαση από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας, διενεργήθηκε σε ολόκληρη τη χώρα με την χρήση κοινού ερωτηματολογίου για όλα τα κράτη-μέλη. Κατά τη μελέτη ερευνήθηκαν 7.656 άτομα ηλικίας 15-35 ετών που είχαν ολοκληρώσει τις σπουδές τους μετά το 1990.

Συγκεκριμένα σύμφωνα με εκτιμήσεις, περίπου 134.000 πτυχιούχοι είναι μακροχρόνια άνεργοι,⁵⁸ αφού κατά μέσο όρο χρειάζεται να περιμένουν τουλάχιστον τριάντισι χρόνια ώσπου να βρουν δουλεία. Σύμφωνα με έρευνα της ΕΣΥΕ και του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, πρωταθλητές στην ανεργία είναι κυρίως οι πτυχιούχοι καθηγητικών σχολών με περίπου 100.000 άτομα να βρίσκονται στα «αζήτητα» της αγοράς εργασίας. Επίσης δεν θα πρέπει να παραβλέψουμε το γεγονός ότι στους άνεργους πτυχιούχους προστίθενται κάθε μήνα 3.000 νέοι και νέες που αποφοιτούν από ΑΕΙ και ΤΕΙ.

Αυτό που αξίζει να προσέξουμε στον πίνακα είναι τα περίπου 3 χρόνια που περιμένει ένας νέος για να εργασθεί, και το ότι στους άνδρες η αναμονή αυτή είναι ακόμη μεγαλύτερη, πιθανόν λόγω των στρατιωτικών υποχρεώσεων, από 5 έως ακόμη και 11 μήνες.

Οι πτυχιούχοι που σίγουρα βρίσκονται στη δεινότερη θέση, όπως αναφέραμε είναι όσοι έχουν σπουδάσει επιστήμες που παραπέμπουν στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού. Αυτές οι ομάδες υψηλού «κινδύνου» είναι οι φιλόλογοι, οι μαθηματικοί, οι φυσικοί, οι ιστορικοί, οι γυμναστές, οι θεολόγοι, οι κοινωνιολόγοι, οι νηπιαγωγοί, οι πτυχιούχοι Γαλλικής, Ιταλικής και Γερμανικής φιλολογίας. Σε πρόσφατη έρευνα που έγινε σε αδιόριστους εκπαιδευτικούς, αποδείχθηκε πως ο 1 στους 4 ήταν άνεργος για διάστημα μεγαλύτερο των 18 μηνών, πως το 50% από αυτούς απασχολούνταν σε εργασίες εντελώς διαφορετικές και ξένες με το αντικείμενο της επιστήμης τους (εμποροϋπάλληλοι, οδηγοί ταξί, γκαρσόνια κλπ.), ενώ ο 1 στους 4 υποαπασχολούνταν σε παρεμφερείς εργασίες όπως φροντιστήρια και παράδοση ιδιαίτερων μαθημάτων.

Αποκαλυπτικές για την ανεργία που πλήττει τους πτυχιούχους είναι και οι έρευνες των γραφείων διασύνδεσης των πανεπιστημίων. Μόνο το 17,7% των αποφοίτων φιλολογίας απασχολείται σε σχετική με το αντικείμενο του πτυχίου του εργασία, ενώ το 42,9% αυτών των αποφοίτων είναι άνεργοι.

Παράλληλα έρευνα του πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης έδειξε ότι από το 60,3% των πτυχιούχων του τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας που εργάζονται το 42,3%

---

⁵⁸ **Μακροχρόνια άνεργος:** θεωρείται όποιος έχει κάρτα ανεργίας άνω των 12 μηνών, ανανεωμένη κάθε μήνα. Είναι προφανές ότι η διαδικασία ανανέωσης της κάρτας κάθε μήνα, με τις γραφειοκρατικές διαδικασίες που αυτή απαιτεί, πιθανόν να αποθαρρύνει κάποιους να το πράττουν κάθε μήνα. Επομένως όλες οι έρευνες οι σχετικές με τα ποσοστά της ανεργίας, κρύβουν στην ουσία και ένα αριθμό ανέργων που δεν φαίνονται, μιας και δεν έχουν κάρτα ΟΑΕΔ. Επίσης **νεοεισερχόμενος άνεργος** θεωρείται αυτός που δεν είχε εργαστεί στο παρελθόν και καταγραφόταν ως άνεργος. Τέλος **παλαιοί άνεργοι** θεωρούνται όσοι έχουν εργαστεί στο παρελθόν.

απασχολείται σε τομείς άσχετους με τις σπουδές του. Άνεργοι είναι και το 42,9% των αποφοίτων του τμήματος Ιστορίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Σε σχετική έρευνα για την επαγγελματική σταδιοδρομία των αποφοίτων από το γραφείο διασύνδεσης, τονίζεται ότι μόνο το 17,7% των αποφοίτων ασχολείται σε σχετική με το αντικείμενο του πτυχίου του εργασία. Χωρίς δουλειά είναι επίσης ο ένας στους πέντε πτυχιούχους κοινωνιολογίας, ενώ το 70% όσων εργάζονται δήλωσαν ότι το επάγγελμά τους έχει ελάχιστη έως καθόλου σχέση με τις σπουδές τους.

Για περισσότερα από δύο χρόνια μένουν άνεργοι ή υποαπασχολούμενοι το 30% των αποφοίτων των φυσικών και Μαθηματικών τμημάτων, ενώ το 15% συνεχίζει μεταπτυχιακές σπουδές, πιθανόν για να αποφύγει τον «εφιάλητη» της ανεργίας.

Από τους μέχρι σήμερα πτυχιούχους νηπιαγωγούς είναι πλέον σίγουρο ότι 9.500 δεν θα μπορέσουν να εξασκήσουν στο μέλλον αυτό που σπούδασαν. Τέλος περίπου σε 3.000 υπολογίζονται οι άνεργοι πτυχιούχοι θεολογίας, ενώ άλλοι τόσοι υποαπασχολούνται ή ετεροαπασχολούνται. Για τους γυμναστές το αντίστοιχο ποσό είναι 12.000 .

Επιπλέον νέοι, πτυχιούχοι Νομικής, Φαρμακευτικής, Οδοντιατρικής, αντιμετωπίζουν προβλήματα που καταγράφονται ήδη στις στατιστικές της ανεργίας. Ενδεικτικά, σύμφωνα με στοιχεία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, σε σύνολο 15.834 δικηγόρων, οι 1000 ασκούν άσχετα επαγγέλματα με τη δικηγορία, ενώ 4.873 (δηλαδή ο 1/3 των δικηγόρων της Αθήνας) δεν κατόρθωσαν να κάνουν ούτε μία παράσταση στα δικαστήρια μέσα στο έτος που έγινε η έρευνα (2000).

Τα επίσημα στοιχεία του Ιατρικού Συλλόγου της Αθήνας καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι το 8,5% των γιατρών δεν έχει δραστηριότητα, καταγράφεται δηλαδή στο ανενεργό δυναμικό του κλάδου, ενώ το 13% θεωρείται υποαπασχολούμενο.

Ουσιαστικά άνεργος είναι ο 1 στους 4 Έλληνες οδοντιάτρους σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Οδοντιατρικής Ομοσπονδίας. Επίσης η ανεργία αποτελεί βασικό πρόβλημα για τον κλάδο των γεωπόνων, αφού περίπου το 1/3 των πτυχιούχων, σε πανελλαδικό επίπεδο είναι άνεργοι ή υποαπασχολούμενοι.⁵⁹

---

⁵⁹ "Το χρώμα του χρήματος", Έθνος,21/12/2003

Βασική αιτία για τα υψηλά ποσοστά ανεργίας των πτυχιούχων είναι ο ανεπαρκής επαγγελματικός προσανατολισμός,⁶⁰ ο οποίος έχει ως αποτέλεσμα να στρέφονται οι νέοι σε επαγγέλματα τα οποία δεν προσφέρουν ευκαιρίες απασχόλησης, πόσο μάλλον ευκαιρίες για επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία. Έχει διαπιστωθεί και ερευνητικά ότι μεγάλο μέρος του μαθητικού πληθυσμού και γενικότερα των υποψηφίων για τις τριτοβάθμιες σπουδές, δεν γνωρίζουν το «who is who» των σχολών για την πρόσβαση σε αυτές και για τις οποίες δίνουν σκληρή και μακροχρόνια εξεταστική μάχη. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα 1 στους 4 από αυτούς που καθυστερούν να λάβουν το πτυχίο τους ή που διακόπτουν τις σπουδές τους, να δηλώνουν ότι ο σπουδαιότερος λόγος για αυτήν τους την απόφαση, είναι η «λανθασμένη επιλογή σχολής». Οι προτιμήσεις των υποψηφίων διαμορφώνονται στο πλαίσιο ενός πολυκριτηριακού συστήματος. Το αντικείμενο σπουδών, ο γεωγραφικός χώρος, το ίδρυμα και κυρίως η απαιτούμενη βάση εισαγωγής σε σχέση με την αναμενόμενη ατομική επίδοση, είναι τα κυριότερα από αυτά τα κριτήρια. Η πληροφόρηση των υποψηφίων είναι γενικότερα πολύ περιορισμένη, ιδιαίτερα όσον αφορά το αντικείμενο των σπουδών. Έτσι οι προτιμήσεις τους προσδιορίζονται κυρίως με βάση την αγοραία αντίληψη για την επαγγελματική υπόσταση των αποφοίτων των διαφόρων τμημάτων, σε συνδυασμό με τις βάσεις και την ατομική επίδοση, που επιδρούν άμεσα και στην επιλογή του ιδρύματος και του γεωγραφικού χώρου. Το σύστημα αυτό ευνοεί τις καθιερωμένες, «πατροπαράδοτες» σχολές και τμήματα, αναπαράγοντας με αυτό τον τρόπο τις υψηλές βάσεις τους, οι οποίες από μόνες τους γίνονται σοβαρός παράγοντας προτίμησης. Με ένα τέτοιο σύστημα, το οποίο δεν βασίζεται στην σοβαρή ενημέρωση, οι προτιμήσεις είναι συχνά αποτέλεσμα στερεότυπων αντιλήψεων και στρεβλής πληροφόρησης. Αν ρωτάγαμε πριν από δέκα χρόνια πόσοι υποψήφιοι δηλώνουν ως πρώτη τους επιλογή κάποια σχολή ΤΕΙ, η απάντηση θα ήταν απογοητευτική για τα ΤΕΙ, καθώς αυτοί θα αντιστοιχούσαν σε λιγότερο από το 3%

⁶⁰ Ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός (Ε.Π.) είναι ένας θεσμός παιδαγωγικής φύσης, με αποδέκτη το απασχολημένο εργατικό δυναμικό, που εφαρμόζει ο ΟΑΕΔ διαμέσου της αρμόδιας Διεύθυνσης. Ο ρόλος του Ε.Π. είναι να επιλέγει τις κατευθύνσεις προς τη σωστή εφαρμογή του θεσμού και βέβαια να συντονίζει το έργο των κατά τόπους Περιφερειακών Υπηρεσιών. Υπάρχουν τρία είδη Υπηρεσιών, που μπορεί κανείς να λάβει ουσιαστική βοήθεια, σχετικά με τον Ε.Π. 1) Τα κέντρα Ε.Π. και πληροφόρησης που είναι και οι πιο εξελιγμένες μονάδες Ε.Π. Τέτοια κέντρα υπάρχουν στην Αθήνα, στην Θεσσαλονίκη και στο Ηράκλειο Κρήτης. 2) Τα γραφεία Ε.Π. που αντιστοιχούν σε επίπεδο περιφέρειας και 3) Οι Υπηρεσίες Απασχόλησης, στις οποίες παρέχεται προσανατολισμός σε τοπικό επίπεδο, όπως και τα νέα Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης όπου παρέχεται εκπαιδευτική και επαγγελματική συμβουλευτική, καθώς και τεχνικές αναζήτησης εργασίας.

του συνόλου των υποψηφίων. Μάλιστα σε έρευνα του Πέτρου Σταθόπουλου (ΤΕΙ Αθήνας) που είχε πραγματοποιηθεί την περίοδο εκείνη (1991-1992), σε 1.500 σπουδαστές από επτά ΤΕΙ της χώρας, μόνο ένας σε κάθε δεκατέσσερις σπουδαστές δήλωνε ότι ήταν επιθυμία του να παρακολουθήσει μαθήματα στην συγκεκριμένη σχολή των ΤΕΙ που φοιτούσε. Αυτή η έρευνα έρχεται να επιβεβαιώσει την «συνήθεια» των υποψηφίων να δηλώνουν «γνωστές» σχολές των ΑΕΙ όπως Νομική, Ιατρική κ.ά. Η κατάσταση αυτή άλλαξε κάπως το 2000, καθώς τη χρονιά εκείνη από τους 70.466 υποψηφίους που συμπλήρωσαν μηχανογραφικό οι 6.775 ή αλλιώς το 9,6% δήλωσαν ως πρώτη προτίμηση κάποιο τμήμα ΤΕΙ. Στις Πανελλήνιες εξετάσεις του 2001, υπήρξε μια θεαματική αλλαγή που αναποδογύρισε το «χάρτη των επιλογών» των υποψηφίων. Όπως θα διαπιστώσουμε και από τον παρακάτω πίνακα, ένας στους τέσσερις δήλωσαν ως πρώτη επιλογή κάποιο ΤΕΙ.

Πίνακας 2.3: Πρώτες επιλογές Σχολών ανά επιστημονικό πεδίο⁶¹ από τους υποψήφιους το 2001

	Α Επιστημονικό Πεδίο	Β Επιστημονικό Πεδίο	Γ Επιστημονικό Πεδίο	Δ Επιστημονικό Πεδίο	Ε Επιστημονικό Πεδίο	Σύνολο
ΑΕΙ	19.406	7.645	3.918	12.092	9.145	52.206
Στρατ./Αστυν. Σχολές	48	2.243	674	949	6.010	9.924
ΤΕΙ	1.075	461	3.752	7.734	5.112	18.134
Σύνολο	20.529	10.349	8.344	20.775	20.267	80.264

Πηγή: ΥΠΕΠΘ, Τμήμα Εισιτηρίων εξετάσεων, Αθήνα 2002

Όσον αφορά το δικό μας τμήμα, δηλαδή το τμήμα "Διοίκησης Μονάδων Υγείας & Πρόνοιας" του ΤΕΙ Καλαμάτας, το 2001 το δήλωσαν 9.874 υποψήφιοι, από αυτούς όμως μόνο 48 το είχαν ως πρώτη επιλογή, γεγονός που επιβεβαιώνει το έτερο στοιχείο του τρόπου επιλογής σχολής από τους υποψηφίους, δηλαδή τον γεωγραφικό χώρο.⁶² Είναι φανερό ότι η θέση της Καλαμάτας στην Ελλάδα αποθαρρύνει τους υποψηφίους να επιλέξουν το ΤΕΙ της, αφενός γιατί βρίσκεται μακριά κυρίως από τις περιοχές της Βόρειας Ελλάδας, και αφετέρου γιατί το ίδιο τμήμα υπάρχει και στο ΤΕΙ της Αθήνας. Έτσι ακόμη και οι υποψήφιοι από περιοχές όπως τη Στερεά Ελλάδα ή την Πελοπόννησο επιλέγουν την πρωτεύουσα ως την

⁶¹ Τα 5 επιστημονικά πεδία είναι τα εξής: 1)Ανθρωπιστικών, Νομικών και Κοινωνικών επιστημών. 2)Θετικές Επιστήμες. 3)Επιστήμες Υγείας. 4)Τεχνολογικές Επιστήμες. 5)Επιστήμες Οικονομίας και Διοίκησης.

⁶² Κατσίκας Χρήστος, "Οδηγός σπουδών και επαγγελματών", εκδόσεις. Σαββάλα, Αθήνα 2002 σελ.7

πόλη στην οποία θα περάσουν τα φοιτητικά τους χρόνια. Τα 48 άτομα που δήλωσαν το τμήμα Δ.Μ.Υ.Π. ως πρώτη επιλογή πιθανόν θα κατάγονται από την ευρύτερη περιοχή του Νομού Μεσσηνίας.

Το συμπέρασμα, το οποίο προκύπτει είναι ότι η αγορά εργασίας φαίνεται ότι μπορεί ευκολότερα να «απορροφήσει» ανειδίκευτο προσωπικό. Άτομα δηλαδή χαμηλότερου μορφωτικού επιπέδου. Για παράδειγμα το ποσοστό των κατόχων “μάστερ” -που όπως είδαμε είναι 0,5% - είναι υψηλότερο από το αντίστοιχο όσων δεν έχουν πάει καθόλου σχολείο (0,3%). Από την έρευνα του ΟΑΕΔ μαθαίνουμε επίσης ότι το ποσοστό ανεργίας των αποφοίτων λυκείου διατηρείται ιδιαίτερα υψηλό, αφού το 38,9% όσων ολοκλήρωσαν την δευτεροβάθμια εκπαίδευση δεν μπορούν να ενταχθούν στην αγορά. Στον παρακάτω πίνακα (2.4) παρουσιάζονται οι άνεργοι ανάλογα με το εκπαιδευτικό τους επίπεδο και το φύλλο .

Πίνακας 2.4: Μορφωτικό επίπεδο και φύλλο ανέργων

Έτος 2002	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Αριθμός Ανέργων
Διδακτορικό ή μεταπτυχιακό.	0,5%	0,5%	0,5%	2,258
Πτυχίο Ανώτατων Σχολών.	9,1%	8,0%	9,9%	38,419
Φοίτηση σε ΑΕΙ (τουλάχισ. 1 χρόνο)	0,2%	0,4%	0,1%	904
Πτυχίο ΤΕΙ	17,3%	12,7%	20,2%	72,603
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	38,4%	38,9%	38,0%	161,143
Απολύτ. Γ'-τάξης Μέσης Εκπ.	14,2%	17,3%	12,3%	59,825
Απολυτήριο Δημοτικού	19,1%	21,0%	18,0%	80,418
Μερικές τάξεις Δημοτικού	0,8%	0,9%	0,7%	3,263
Καθόλου σχολείο	0,3%	0,3%	0,3%	1,274

Πηγή: Παρατηρητήριο ΟΑΕΔ

Ενδεικτικό των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι νέοι, ανεξαρτήτως εκπαιδευτικού επιπέδου είναι ότι οι 5 στους 10 ανέργους είναι κάτω των 29 ετών. Αναλυτικά τα ποσοστά ανεργίας κατά ηλικία διαμορφώνονται ως εξής: Το 5,1% των ανέργων είναι κάτω των 20 ετών, το 23,2% είναι από 20 ως 24 ετών και το 21,7% είναι μεταξύ 25 και 29 ετών. Το 33,6% είναι από 30 ως 44 ετών, ενώ τέλος το 16,5% όσων δεν βρίσκουν δουλειά είναι άνω των 45.⁶³

⁶³ “Έθνος”, 6/11/2003

2.1.2 Η ανεργία στις περιοχές

Οι περιοχές οι οποίες το 2002 παρουσίασαν αυξημένη ανεργία σε σχέση με το 2001 ήταν η Β. Ελλάδα, η Ανατολική Μακεδονία, τα νησιά του Αιγαίου και η Κρήτη. Ειδικά για το νότιο Αιγαίο οι δείκτες ανεργίας δείχνουν ότι τον προηγούμενο χρόνο (2002) σε σχέση με το 2001 είχαμε μια δραματική αύξηση που έφθασε στις 8 ποσοστιαίες μονάδες. Από την άλλη πλευρά μικρή μείωση σημειώθηκε στις περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας, στην Ήπειρο, την Θεσσαλία, την Πελοπόννησο και την Αττική. Όμως αυτές οι μειώσεις δεν μπορούν να «επουλώσουν» τις πληγές της ανεργίας στο σύνολο των περιφερειών της χώρας. Απόδειξη, η Ήπειρος και η Δυτική Μακεδονία που το 36,6% των νέων (κάτω των 25 ετών) είναι άνεργοι. Την ίδια στιγμή για την συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα που εξετάζουμε, ο μέσος όρος ανεργίας στις χώρες της Ε.Ε. είναι περισσότερο από 10 μονάδες χαμηλότερος από ότι στην χώρα μας.^{64, 65}

Αυτό που αξίζει να προσεχθεί ιδιαίτερα είναι το γεγονός ότι σε όλες τις περιφέρειες, αλλά ακόμη και στην Ε.Ε. ο μέσος όρος ανεργίας για τους νέους και τις γυναίκες είναι πάντα πολύ υψηλότερος από τον αντίστοιχο συνολικό. Κρίνεται επιβεβλημένη η ανάγκη λοιπόν, οι ηγέτες της Ε.Ε. να λάβουν τα κατάλληλα εκείνα μέτρα ώστε οι συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού να καταφέρουν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

Συνοψίζοντας, θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο μεγάλος αριθμός ανέργων, ο οποίος όπως είδαμε είναι περίπου 80.000 έχει δύο σημαντικές συνέπειες. Πρώτων, τα ίδια τα άτομα υφίστανται εισοδηματικές απώλειες, που μπορεί να είναι σημαντικές, καθώς και μείωση της προσωπικότητάς τους που μπορεί να είναι σημαντικότερη. Δεύτερον, γίνεται αντιοικονομική κατανομή κοινωνικών πόρων που ισοδυναμεί με σπατάλη, διότι δημιουργείται ανθρώπινο κεφάλαιο για το οποίο δεν υπάρχει ζήτηση. Επομένως δεν υπάρχει κανένας λόγος να δαπανάται χρήμα, κυρίως από το Δημόσιο για απόκτηση γνώσεων, όταν δεν υπάρχει αντίστοιχη ζήτηση.

---

⁶⁴ "Τύπος της Κυριακής", 14/12/2003

⁶⁵ ΙΝΕ ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ, Ετήσια έκθεση 2003 ,σελ 161-171

Στον παρακάτω πίνακα (2.5) φαίνονται αναλυτικά οι περιφέρειες της Ελλάδας το έτος 2002 με τα αντίστοιχα ποσοστά ανεργίας.

Πίνακας 2.5: Η ανεργία στις περιφέρειες της Ελλάδας για το έτος 2002

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΝΕΟΙ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Δυτική Μακεδονία	36,8%	23,3%	14,7%
Ήπειρος	36,4%	16,9%	10,6%
Δυτική Ελλάδα	32,6%	16,8%	10,5%
Θεσσαλία	32,4%	17,6%	10,6%
Νότιο Αιγαίο	30,6%	21,3%	14,2%
Κεντρική Ελλάδα	29,7%	14,5%	9,3%
Βόρεια Ελλάδα	26,5%	17,6%	11,3%
Κεντρική Μακεδονία	29,4%	17,5%	11,5%
Στερεά Ελλάδα	28,8%	17,1%	9,8%
Βόρειο Αιγαίο	27,2%	14,4%	9,7%
Πελοπόννησος	26,0%	10,1%	7,3%
Αν. Μακεδονία-Θράκη	24,5%	15,4%	10,4%
Κρήτη	24,3%	11,5%	7,7%
Αττική	22,5%	13,3%	9,2%
Ιόνια Νησιά	21,5%	10,9%	9,0%
Ελλάδα	26,5%	15,0%	10,0%
Ε.Ε.	15,2%	8,8%	7,8%

Πηγή :Euro stat.

Οι λόγοι για τους οποίους φθάσαμε στην σημερινή κατάσταση μπορεί να είναι πολλοί. Τρεις όμως θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι οι πιο σημαντικοί. Πρώτων, **η ακαμψία της Πανεπιστημιακής οργάνωσης**. Υπό τις παρούσες συνθήκες, ο αριθμός των εισαγόμενων στα τμήματα που αναφέρθηκαν πιο πάνω (κυρίως καθηγητές, ιατροί και δικηγόροι) πρέπει να μειωθεί δραστικά. Παρόλα αυτά φαίνεται πως είτε τα τμήματα εξακολουθούν να ζητούν φοιτητές, είτε -το πιο πιθανόν- το υπουργείο να εξακολουθεί να επιτρέπει μεγάλο αριθμό εισακτέων. Δεύτερον, **οι προτιμήσεις των μαθητών** όσον αφορά το επίπεδο των σπουδών τους έχουν συνάφεια με οικονομικές και θεωρητικές επιστήμες πανεπιστημιακού επιπέδου.

Παρατηρείται δηλαδή την τελευταία δεκαετία μια στροφή από τα χειρονακτικά επαγγέλματα στα θεωρητικά, με παράλληλη απαξίωση των πρώτων, ενώ οι θέσεις που απορρίπτουν οι περισσότεροι Έλληνες καλύπτονται από αλλοδαπούς. Το αποτέλεσμα είναι να υπάρχει «μποτιλιάρισμα» στα πανεπιστήμια και να συνακολουθεί «κόπωση» της αγοράς εργασίας σε θέσεις ΑΕΙ. Τρίτον, **η έλλειψη επαγγελματικού προσανατολισμού**, το οποίο αναφέρθηκε και πιο πάνω. Είναι βέβαιο ότι πολλοί μαθητές Λυκείου δεν γνωρίζουν την κατάσταση της αγοράς, όταν δηλώνουν τις προτιμήσεις τους ή σε πολλές περιπτώσεις τις προτιμήσεις των γονέων τους. Αν είχαν την αναγκαία πληροφόρηση σχετικά με τις αμοιβές των επαγγελματιών, τα ποσοστά ανεργίας και τις σχετικές προοπτικές είναι βέβαιο ότι πολλοί μαθητές θα άλλαζαν τις επιλογές τους.⁶⁶

Παρακάτω θα δούμε τις θέσεις και τις προτάσεις των πολιτικών κομμάτων για την ανεργία, καθώς και τις θέσεις της ΓΣΕΕ⁶⁷ και της ΑΔΕΔΥ για την λύση ή την καλύτερευση του μεγάλου αυτού κοινωνικού προβλήματος.

---

⁶⁶ "Το χρώμα του χρήματος", Έθνος, 21/12/2003

⁶⁷ Η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας (ΓΣΕΕ) αποτελεί την τρίτοβάθμια οργάνωση του Συνδικαλιστικού Κινήματος της χώρας και στους κόλπους της εκφράζονται όλα τα υπαρκτά πολιτικό-συνδικαλιστικά ρεύματα και τάσεις. Η ίδρυσή της, στο 1ο Πανελλαδικό Εργατικό Συνέδριο το 1918 (ίδρυση και αναγνώριση με την υπ' αριθ. 2959/1918 απόφαση του Πρωτοδικείου Πειραιά), αποτέλεσε σημαντικό σταθμό στην ιστορία του Ελληνικού Εργατικού Κινήματος, συνένωσε τους συνδικαλισμένους εργαζόμενους της χώρας κάτω από ένα ανώτατο ηγετικό όργανο. Σκοπός της είναι η συνένωση των δυνάμεων όλων των εργαζομένων με εξαρτημένη σχέση εργασίας (μισθωτή εργασία) προκειμένου να διεκδικούνται τα συμφέροντά τους σε όλους τους τομείς της πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής ζωής. Αποτελώντας την "αιχμή" του οργανωμένου εργατικού κινήματος προωθεί τις απαραίτητες αρχές αυτού του κινήματος μέσω των συνδικάτων - μελών της, των οποίων η φυσιογνωμία καθορίζεται από το τρίπτυχο: **μαζικά - ταξικά - πολιτικοποιημένα**. **Μαζικά:** Στοχεύοντας την ένταξη στους κόλπους του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού εργαζομένων, ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, θρησκείας, εθνικότητας. Στα συνδικάτα πρέπει να συμμετέχουν οι εργαζόμενοι και όχι να "συναντώνται" οι αντιπρόσωποί τους. **Ταξικά:** Στην υπεράσπιση των ανεξάρτητων συμφερόντων των δυνάμεων της εργασίας με ορίζοντα ευρύτερο από την τυπική εκπροσώπηση και με όραμα την κοινωνική δικαιοσύνη και απελευθέρωση. **Πολιτικοποιημένα:** Χωρίς κομματική χειραγώγηση και εξαρτήσεις αλλά με πλήρη συνείδηση των ευρύτερων αναγκών της οικονομίας της κοινωνίας και γενικότερα της χώρας. Ιδιαίτερης σημασίας ζήτημα για τη ΓΣΕΕ και γενικότερα για το συνδικαλιστικό κίνημα είναι η **ΑΥΤΟΝΟΜΗ** στρατηγική, λειτουργία και δράση τους. Ως εκ τούτου το συνδικαλιστικό κίνημα και οι οργανωμένες δυνάμεις τους επεξεργάζονται τη δική τους στρατηγική και τακτική ανεξάρτητα από το Κράτος, Κυβερνήσεις, Κόμματα και Εργοδότες.

2.2 ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ, ΓΣΕΕ ΚΑΙ ΑΔΕΔΥ

Η λειτουργία της αγοράς εργασίας στηρίζεται σε επιμέρους βασικούς παράγοντες όπως οι δυνάμεις της αγοράς και οι θεσμικοί και κοινωνιολογικοί παράγοντες. Ο προσδιορισμός του επιπέδου των μισθών και μιας απασχόλησης στην αγορά εργασίας συντελείται μέσα από την αλληλεπίδραση όλων αυτών των παραγόντων. Οι μονάδες, οι οποίες δρουν μέσα στην αγορά εργασίας λοιπόν είναι οι ακόλουθες: 1) το άτομο ξεχωριστά, το οποίο προσδιορίζει το μέγεθος της προσφοράς, 2) οι εργατικές ενώσεις, οι οποίες ρυθμίζουν την προσφορά εργασίας, 3) η επιχείρηση, η συμπεριφορά της οποίας προσδιορίζει την ζήτηση εργασίας, 4) οι εργοδοτικές ενώσεις, που ρυθμίζουν την ζήτηση εργασίας και 5) το κράτος, το οποίο παρεμβαίνει με διάφορες ενέργειες στον τρόπο λειτουργίας της αγοράς εργασίας.

Το κράτος λοιπόν λαμβάνει μια σειρά μέτρων, τα οποία αποσκοπούν στην εύρυθμη λειτουργία του πολιτεύματος, του οικονομικού συστήματος και στην κατά το δυνατόν ευημερία του κοινωνικού συνόλου. Συνεπώς με αυτά τα μέτρα παρεμβαίνει στην λειτουργία της αγοράς εργασίας, αλλά και στην παραγωγή του προϊόντος. Τέτοια μέτρα είναι για παράδειγμα ο καθορισμός του ορίου ηλικίας για συνταξιοδότηση⁶⁸ και του νομικού πλαισίου για μια προσλήψεις-απολύσεις των εργαζομένων και την υπερωριακή απασχόληση.^{69, 70}

Τα πολιτικά κόμματα και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, στο πλαίσιο των όσων πρεσβεύουν και των όσων αντιπροσωπεύουν, προσπαθώντας να υπερασπίσουν τα συμφέροντα των μελών τους δεν θα μπορούσαν να μην πάρουν θέση για το μεγάλο αυτό κοινωνικό πρόβλημα. Σύμφωνα με τις θέσεις και τις προτάσεις τους, καταγράφονται 2 αντίθετες απόψεις καθώς και μια πιο ουδέτερη. Από τη μια πλευρά τα δυο μεγάλα κόμματα (Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα (ΠΑ.ΣΟ.Κ), Νέα Δημοκρατία (Ν.Δ.)) συμφωνούν σε όλα σχεδόν τα ζητήματα, τα οποία επηρεάζουν και προσδιορίζουν την απασχόληση. Αυτά είναι: το αίτημα για καθιέρωση της 35 ωρης⁷¹ εβδομαδιαίας εργασίας, η έμφαση στην εκπαίδευση και

⁶⁸ Όριο Συνταξιοδότησης: Αυτό που ισχύει γενικά είναι για τους άνδρες τα 65 έτη και για τις γυναίκες τα 60 έτη. Υπάρχουν όμως και διαφορές ανάλογο με το ασφαλιστικό ταμείο, ανάλογο με την κατηγορία (παλιός ή νέος ασφαλισμένος), άτομα με ειδικές ανάγκες κτλ. Για περισσότερες και αναλυτικότερες πληροφορίες ανατρέξτε στα ΦΕΚ (273/8-12-1999 και 160/11-7-2002) που βρίσκονται στο παράρτημα 3.

⁶⁹ «Οι δεσμεύσεις μας για την οικονομία»/ Γραμματεία Πολιτικού Σχεδιασμού και Προγράμματος ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

⁷⁰ Κατσανέβας Θεόδ. "Οικονομική της Εργασίας & Εργασιακές Σχέσεις". Αθήνα Σταμούλης, 2001

⁷¹ "ΑΝΕΡΓΙΑ", www.yahoo.gr/apopseis-01.ANER.PASOK.htm, 7/11/2003

στις νέες τεχνολογίες,⁷² η δημιουργία προϋποθέσεων νόμιμης παραμονής, εργασίας και κοινωνικής ένταξης των αλλοδαπών παράλληλα με τον αυστηρό έλεγχο σε ότι αφορά την φύλαξη των συνόρων.⁷³ Επίσης η παραδοχή ότι οι αποκρατικοποιήσεις προσφέρουν σημαντική πηγή εσόδων στον κρατικό προϋπολογισμό και για αυτό τον λόγο πρέπει να συνεχιστούν και τέλος η κοινή συνισταμένη τους σε ότι αφορά το όριο συνταξιοδότησης το οποίο επιδιώκουν να παραμείνει ως έχει (65 έτη, βλέπε παράρτημα).

Η βασική τους διαφορά έγκειται στο γεγονός ότι η ΝΔ προτίθεται να θεσμοθετήσει κίνητρα εθελούσιας πρόωρης συνταξιοδότησης σε πλήρη αντίθεση με το ΠΑΣΟΚ που προωθεί την παράταση του εργασιακού βίου, με αποθάρρυνση των συστημάτων πρόωρης συνταξιοδότησης. Επιπλέον η ΝΔ επιδιώκει την αύξηση του επιδόματος ανεργίας στο 70% του βασικού μισθού.^{74, 75, 76}

Συνοψίζοντας καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα δυο “κόμματα εξουσίας” παρόλη την θεωρητικά διαφορετική τους ιδεολογία (Σοσιαλιστικό και Φιλελεύθερο) έχουν κοινές επιδιώξεις και θέσεις, σχετικά με το ζήτημα της ανεργίας.

Εκ διαμέτρου αντίθετη άποψη, τόσο γενικά όσο και ειδικά στο θέμα της απασχόλησης και της ανεργίας έχει το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος (ΚΚΕ). Σύμφωνα με τις θέσεις του, για τη σημερινή κατάσταση ευθύνεται το καπιταλιστικό σύστημα της οικονομίας. Στα πλαίσια των διεκδικήσεών του το ΚΚΕ, προτείνει την αύξηση του επιδόματος της ανεργίας στο 80% του βασικού μισθού και την συνταξιοδότηση στα 60 χρόνια. Βασική του διαφορά από τις θέσεις των 2 μεγάλων κομμάτων είναι η αντίληψη ότι οι αποκρατικοποιήσεις πρέπει να σταματήσουν άμεσα, καθώς το μόνο που επιτυγχάνουν είναι η όξυνση των κοινωνικών ανισοτήτων. Τα σημαντικά σημεία σύμφωνα με τη ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ είναι η καθιέρωση του 35 ωρου ως χρόνου εβδομαδιαίας εργασίας και η ανάγκη για αναδιάρθρωση της εκπαίδευσης με ιδιαίτερη έμφαση όμως στην δωρεάν εκπαίδευση.⁷⁷

---

⁷² “ΠΑΣΟΚ – ΕΡΓΑΣΙΑ - ΑΝΕΡΓΙΑ”, www.apodimos.com/pasok08.htm. 31/12/2003

⁷³ “ΑΝΕΡΓΙΑ”, www.yahoo.gr/apopseis-01 ANEP ΠΑΣΟΚ.htm, 7/11/2003

⁷⁴ www.nd.gr

⁷⁵ “ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ – ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ”, www.apodimos.com/nd08.htm. 31/12/2003

⁷⁶ «Οι δεσμεύσεις μας για την οικονομία» /Γραμματεία Πολιτικού Σχεδιασμού και Προγράμματος ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

⁷⁷ “Όχι στην πολιτική της ανεργίας και του εργασιακού Μεσαίωνα”, www.in.gr/ANEP.KKE.htm. 7/11/2003

Η τρίτη και λιγότερο ακραία τοποθέτηση, θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι είναι αυτή που αντιπροσωπεύουν ο Συνασπισμός και και το Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα (ΔΗ.Κ.ΚΙ). Τα δυο αυτά μικρότερα κόμματα από τη μια πλευρά διεκδικούν 35ωρο, αύξηση του επιδόματος ανεργίας και μείωση του χρόνου συνταξιοδότησης, ενώ από την άλλη πλευρά ο μεν Συνασπισμός είναι ενάντια στις αποκρατικοποιήσεις δηλώνοντας ότι η λύση είναι ο διπλασιασμός των πόρων για την απασχόληση,⁷⁸ το μεν ΔΗ.Κ.ΚΙ πιστεύει στις ελεύθερες διαπραγματεύσεις μεταξύ των συνδικάτων και των εργοδοτών.⁷⁹

Το συμπέρασμα το οποίο προκύπτει είναι ότι για το οξύτατο αυτό κοινωνικό ζήτημα επικρατούν 3 κύριες τοποθετήσεις. Αυτά που υποστηρίζει το ΠΑ.ΣΟ.Κ και η Ν.Δ. που παρά τις μικρές τους διαφορές, γενικά πιστεύουν ότι η λύση έρχεται μέσα από τις ιδιωτικοποιήσεις. Η αντίθετη άποψη που διεκδικεί μεγαλύτερα επιδόματα ανεργίας, δωρεάν εκπαίδευση, μείωση του χρόνου συνταξιοδότησης και καθόλου ιδιωτικοποιήσεις και τα οποία υιοθετεί το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος (Κ.Κ.Ε.) και τέλος η τρίτη τοποθέτηση που έχει στοιχεία και απο τις 2. Το κοινό σημείο μεταξύ όλων των πολιτικών κομμάτων είναι η καθιέρωση του 35 ωρου.

Σύμφωνα με την τελευταία διεκδίκηση, στο πλαίσιο των μέτρων που θα βοηθήσουν στη μάχη κατά της ανεργίας, με στόχο την ώθηση στην πλήρη απασχόληση, είναι και η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.). Η αύξηση της παραγωγικότητας και η αναβάθμιση της ποιοτικής διάστασης της παραγωγικής διαδικασίας, και όχι η μείωση τους κόστους εργασίας, συμβάλουν σύμφωνα με την ΓΣΕΕ στην καταπολέμηση της ανεργίας. Το τρίπτυχο “Ανάπτυξη-Απασχόληση-Πραγματική Σύγκλιση” αποτελεί για τη ΓΣΕΕ τη λύση του προβλήματος. Για τον λόγο αυτό ο στρατηγικός στόχος της Συνομοσπονδίας στηρίζεται σε 3 άξονες. Αυτόν της γενικής οικονομικής πολιτικής, αυτόν της κοινωνικής προστασίας, στήριξης και επανένταξης των ανέργων στην εργασία και τέλος σε αυτόν της ενεργοποίησης του συνδικαλιστικού κινήματος.^{80, 81}

⁷⁸ “ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ – ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ”, www.apodimos.com/sinaspis08.htm, 31/12/2003

⁷⁹ “ΔΗΚΚΙ – ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ”, www.apodimos.com/dhkki08.htm, 31/12/2003

⁸⁰ “Οι θέσεις της ΓΣΕΕ για την καταπολέμηση της ανεργίας”, www.asee.gr, 10/12/2003

⁸¹ “Παρατηρήσεις της ΓΣΕΕ αναφορικά με τις προτεινόμενες αλλαγές”, www.inegsee.gr/KEIMENO2.htm, 10/2000

Η επίτευξη του στρατηγικού στόχου της καταπολέμησης της ανεργίας προϋποθέτει μια αναπτυξιακή πολιτική στο επίκεντρο της οποίας θα βρίσκεται η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Αυτό σημαίνει αύξηση των επενδύσεων (Δημοσίων και Ιδιωτικών) και μείωση των επιτοκίων. Κατά συνέπεια απαιτείται να επικεντρωθεί η οικονομική πολιτική στην αύξηση της παραγωγής και της παραγωγικότητας, καθώς και στην επίτευξη της ισορροπίας ανάμεσα στην αύξηση του εισοδήματος και της απασχόλησης από τη μείωση του χρόνου εργασίας, χωρίς μείωση των αποδοχών.^{82, 83}

Το 1998 η ΓΣΕΕ και η ΑΔΕΔΥ προχώρησαν σε ένα σημαντικό βήμα, με προοπτική. Διευρύνοντας την συνεργασία τους σε σταθερή βάση, σύστησαν από κοινού το "Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ". Βασικό πεδίο των αναζητήσεων του Ινστιτούτου αυτού είναι η έρευνα και η μελέτη των σύγχρονων εξελίξεων στην αγορά εργασίας.⁸⁴

Κλείνοντας την αναφορά μας τόσο στην ΓΣΕΕ, όσο και στην ΑΔΕΔΥ και το ΙΝΕ πρέπει να διευκρινίσουμε ότι το βασικό αίτημα της ΓΣΕΕ για μείωση του εργάσιμου χρόνου σε 35 ώρες, από 40 που ισχύει σήμερα δεν έχει ψηφιστεί ακόμη. Βρίσκεται στο στάδιο των διαπραγματεύσεων με τα αρμόδια όργανα της πολιτείας. Ωστόσο ο περιορισμός των ωρών εργασίας κατά 5 ώρες την εβδομάδα στον δημόσιο τομέα φαίνεται πως αποτελεί πάγιο αίτημα και μακροχρόνια διεκδίκηση τόσο της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ, όσο και των υπολοίπων συνδικαλιστικών οργάνων των εργαζομένων. Κάτι τέτοιο βέβαια για να υλοποιηθεί απαιτεί να υπάρξει ένα κατάλληλο και σταθερό νομικό-θεσμικό πλαίσιο, κάτι που δεν ανταποκρίνεται την παρούσα στιγμή στην ελληνική πραγματικότητα.

---

⁸² ΦΕΚ 258/6-11-01 και ΦΕΚ 111/8-5-03, 10/12/2003

⁸³ ΙΝΕ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ «Η Ελληνική Οικονομία και η Απασχόληση» Ετήσια έκθεση 2002, σελ 173-175

⁸⁴ Τετράδιο του ΙΝΕ "Απασχόληση και εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα: Πραγματικότητα Τάσεις Προοπτικές", σελ 5

2.3 ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

2.3.1 Η σημασία της πληροφόρησης

Μια κοινή παραδοχή πολλών οικονομολόγων που έχουν ασχοληθεί με το πρόβλημα της ύπαρξης της ανεργίας είναι η έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης. Η ελλιπής πληροφόρηση λοιπόν δημιουργεί ένα αβέβαιο περιβάλλον στην αγορά προϊόντος. Γι αυτό το λόγο η ανελαστικότητα των προσδοκιών των οικονομικών μονάδων (εργαζομένων και εργοδοτών) αφαιρεί από το οικονομικό σύστημα ένα μεγάλο μέρος της αυτόματης προσαρμοστικότητας. Συνέπεια αυτού, είναι η κατανομή των παραγωγικών πόρων να μην επιτυγχάνεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Το αναπόφευκτο αυτό ποσοστό ανεργίας, που αντιστοιχεί περίπου σε αυτό που παλαιότερα ονομαζόταν «διαρθρωτική ανεργία» ή «ανεργία τριβής» προκύπτει από τον ίδιο τον τρόπο λειτουργίας του οικονομικού συστήματος.

Σε αυτό το τμήμα της εργασίας θα αναφερθούμε στο σημαντικό ρόλο της πληροφόρησης στην διαδικασία αναζήτησης (job search theory), η οποία και θεωρείται ως μια επένδυση σε ανθρώπινο δυναμικό και την οποία αναλαμβάνουν τα άτομα οικειοθελώς (π.χ. όταν ψάχνουν για άλλη εργασία, ενώ εργάζονται) ή αναγκαστικά (πχ. όταν έχουν απολυθεί).

Οι θέσεις απασχόλησης που υπάρχουν σε μια περιοχή χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Τις κοινοποιημένες και τις μη κοινοποιημένες. Οι πρώτες γίνονται γνωστές στο ευρύτερο κοινό, ενώ δεν συμβαίνει το ίδιο με τις τελευταίες. Στην Ελλάδα έχει διαπιστωθεί ότι το 76% των ενδιαφερομένων χρησιμοποιεί αποκλειστικά και μόνον τα ανεπίσημα κανάλια πληροφόρησης για τις διαθέσιμες θέσεις εργασίας, ενώ μόλις το 24% τα επίσημα. Τα στοιχεία αυτά υποδηλώνουν την δημοτικότητα που έχουν στην χώρα μας οι τρόποι εύρεσης και “κατάληψης” θέσεων εργασίας όπως το “μέσον”, οι δημόσιες σχέσεις και οι προσωπικές γνωριμίες.

Οι κοινοποιημένες θέσεις εργασίας γνωστοποιούνται στο ευρύ κοινό με τους παρακάτω τρόπους:

- **Μικρές αγγελίες** ή αγγελίες σε πλαίσιο σε εφημερίδες και περιοδικά και ειδικότερα σε τοπικές, εθνικές, διεθνείς οικονομικές ή εξειδικευμένες εκδόσεις.
- **Προκηρύξεις** του δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δημοσιεύονται στον ημερήσιο περιοδικό τύπο και αναρτώνται στους πίνακες ανακοινώσεων των Νομαρχιών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης κλπ.

- **Γραφεία Εύρεσης Εργασίας του ΟΑΕΔ** στους προθαλάμους των οποίων ανακοινώνονται οι διαθέσιμες θέσεις εργασίας κυρίως όμως για εργοτεχνικό προσωπικό.
- **Γραφεία σταδιοδρομίας των ΑΕΙ και ΤΕΙ**, όπου καταγράφονται τυχόν υπάρχουσες θέσεις εργασίας κυρίως για υπαλληλικό και εργοτεχνικό προσωπικό.
- **Γραφεία επιστημονικών συλλόγων και φορέων**, τα οποία συλλέγουν πληροφορίες για τη ζήτηση εργασίας.

Από την άλλη πλευρά οι θέσεις εργασίας που δεν κοινοποιούνται σε ευρεία κλίμακα μπορούν να γίνουν γνωστές από τα ανεπίσημα κανάλια πληροφόρησης όπως:

- **Προσέγγιση εργοδοτών** με τρόπους όπως οι επιστολές ενδιαφέροντος, τα αντίστοιχα τηλεφωνήματα και οι προσυνηνοημένες προσωπικές συναντήσεις.
- **Δημοσίευση αγγελίας προσφοράς** εργασίας σε εξειδικευμένα κυρίως έντυπα όπως είναι ο οικονομικός επιχειρηματικός τύπος και οι εφημερίδες μικρών αγγελιών.
- **Ανάπτυξη κατάλληλου δικτύου γνωριμιών** και γενικά κοινωνικών επαφών με σκοπό την άμεση πληροφόρηση για τις υπάρχουσες ή επικείμενες κενές θέσεις.^{85, 86}

Παρακάτω θα αναφερθούμε σε τρεις από τους τρόπους γνωστοποιήσεις των θέσεων εργασίας (ΑΣΕΠ, ΟΑΕΔ και Γραφεία Σταδιοδρομίας των ΑΕΙ και ΤΕΙ) και θα προσπαθήσουμε να εστιάσουμε την προσοχή μας στην οργάνωση και στην λειτουργία τους. Θα γνωρίσουμε επίσης μια νέα προσπάθεια της ΓΣΕΕ που έχει σκοπό την αντιμετώπιση της ανεργίας, το Κέντρο Πληροφόρησης Εργαζομένων και Ανέργων (ΚΕΠΕΑ). Στο επόμενο κεφάλαιο όπου υπάρχουν τα αποτελέσματα της έρευνας μας θα δούμε και τον τέταρτο τρόπο γνωστοποίησης μιας θέσης, δηλαδή την μέθοδο των αγγελιών σε εφημερίδες.

---

⁸⁵ Κατσανέβας Θεόδωρος, "Οικονομική της Εργασίας & Εργασιακές Σχέσεις", Αθήνα 2001 Σταμούλης

⁸⁶ Κουτρούκης Θεόδωρος, "Τα κρίσιμα μυστικά για να νικήσετε την ανεργία", www.in.gr/t2e6.htm, 10/11/2003 Ο Θ.Κουτρούκης είναι οικονομολόγος και επιστημονικός συνεργάτης του ΤΕΙ Καβάλας.

2.3.2 Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.)

- **Η σύσταση**

Η αιτιολογία θεσπίσεως των ανεξάρτητων αρχών, που ξεκίνησε στις ΗΠΑ το 1887 και επεκτάθηκε στην Ευρώπη το 1950, είναι η απρόσκοπτη από κυβερνητική παρέμβαση άσκηση κρίσιμων τομέων της κρατικής δράσης (πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής), ώστε οι αρχές αυτές, όντας εκτός των άλλων ειδικών εγγυήσεων ανεξαρτησίας, και πολιτικώς ανεξάρτητες να ασκούν την ανατιθέμενη σε αυτές συγκεκριμένη εξουσία έναντι όλων γενικώς των πολιτών, ανεξαρτήτως αν αυτοί ανήκουν στην κυβέρνηση ή στην αντιπολίτευση.

Η θέσπιση του ΑΣΕΠ ως ανεξάρτητης διοικητικής αρχής στοχεύει στην φυγή της αντίληψης ή της υποψίας, ότι κάποιος διορίζεται σε θέσεις του ευρύτερου δημοσίου τομέα γιατί συνδέεται με οποιονδήποτε τρόπο με κάποιο πρόσωπο φυσικό ή νομικό, και συγχρόνως στην εμπέδωση της πεποίθησης ότι ο διορισμός γίνεται με πιστή εφαρμογή της αρχής της αξιοκρατίας.

Ο Νόμος 2190/1994 (Νόμος σύστασης ΑΣΕΠ) αποτέλεσε τολμηρή, αλλά αναγκαία τομή στην δημόσια ζωή της χώρας, η οποία και την τιμή του πολιτικού κόσμου προστάτευσε, αλλά κυρίως αποτέλεσε αφετηρία για την βελτίωση της δημόσιας διοίκησης, ώστε αυτή στελεχούμενη με ποιοτικώς κατάλληλο προσωπικό, να είναι ικανή να συμβάλει στη βελτίωση της λειτουργίας του κράτους και γενικότερα στην ανάπτυξη της χώρας.

Η συμμετοχή στη σύσταση του ΑΣΕΠ ανωτάτων, κορυφαίας από κάθε άποψη ποιότητας, δικαστών και η απaráμιλλη συνεργασία αυτών με πανεπιστημιακούς δασκάλους και ανώτατους κρατικούς λειτουργούς, που επελέγησαν επίσης με τα ίδια κριτήρια και απετέλεσαν ομοίως μέλη του ΑΣΕΠ, καθώς και η κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους πιστή, από όλους αυτούς, εφαρμογή του Νόμου συντέλεσε στην τελική αποδοχή του θεσμού από το σύνολο της Ελληνικής κοινωνίας.

Η αποδοχή αυτή κατέστησε δυνατή και τη βελτίωση του συστήματος, ώστε πέραν της αντικειμενικότητας, της διαφάνειας και της δημοτικότητας να εφαρμοσθεί αποτελεσματικά η αρχή της αξιοκρατίας. Έτσι με το Ν. 2527/1997 αναμορφώθηκε το άρθρο 19 του Ν. 2190/1994 για την επιλογή του ειδικού επιστημονικού προσωπικού, με την προσθήκη και της συνέντευξης των υποψηφίων, μέτρο που απέδωσε άριστα αποτελέσματα. Παρόμοια παρέμβαση έγινε, με τον ίδιο νόμο (2527/1997) και στο άρθρο 18 Ν.2190/1994 που αφορά στην επιλογή προσωπικού με σειρά

προτεραιότητας. Με την παρέμβαση αυτή παρασχέθηκε η δυνατότητα υποβολής των υποψηφίων σε πρακτική δοκιμασία και σε εξέταση με την βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή. Όλες αυτές οι βελτιώσεις του συστήματος έγιναν ύστερα από τεκμηριωμένη πρόταση του ΑΣΕΠ, η αποδοχή της οποίας κατέστη δυνατή λόγω της αξιοπιστίας του.

• Η αξιοπιστία του

Η αξιοπιστία του θεσμού στηρίζεται :

A) Κυρίως στην αμεροληψία του, που προϋποθέτει πιστή εφαρμογή, όχι μόνο της αρχής της αξιοκρατίας αλλά και των αρχών της διαφάνειας, της δημοκρατίας και της αντικειμενικότητας. Το ΑΣΕΠ δηλαδή δεν κάνει διακρίσεις μεταξύ των υποψηφίων, αλλά τους αντιμετωπίζει όλους με τον ίδιο τρόπο.

B) Στην λογική "ταχύτητα" των διαδικασιών επιλογής και ελέγχου της πιστότητας αυτών που επιτυγχάνεται με:

- Την εφαρμογή απλού συστήματος, απαλλαγμένου από άσκοπες, αδικαιολόγητες και χρονοβόρες διαδικασίες και ρυθμίσεις.
- Έγκαιρη αίτηση των ενδιαφερομένων για την πλήρωση συγκεκριμένων, κατά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, θέσεων, με παράλληλη επίκληση των γενικών και ειδικών προσόντων (πτυχία, τίτλοι σπουδών κλπ.).
- Χρήση κατά τις διαδικασίες ειδικών, μηχανογραφημένων, εντύπων αιτήσεων και προσωπική ευθύνη των υποψηφίων για την σωστή και πλήρη συμπλήρωσή τους.
- Πλήρης λειτουργία της μηχανογραφικής υπηρεσίας του ΑΣΕΠ από εξειδικευμένο, υψηλού επιπέδου, προσωπικό.

• Η συγκρότηση

Τα μέλη του ΑΣΕΠ είναι 24. Ο πρόεδρος, δύο αντιπρόεδροι και 21 σύμβουλοι. Ο πρόεδρος και ένας από τους δύο αντιπροέδρους πρέπει να έχουν διατελέσει δικαστικοί λειτουργοί (άρθρο 4 παρ.4 Ν. 2190/1994).

Τα μέλη του πρέπει να διαθέτουν πρωτίστως σθένος, ώστε να έχουν την ψυχική δύναμη να αντιστέκονται στις πιέσεις -από όπου κι αν αυτές προέρχονται- παράνομης παρέμβασης στο έργο τους. Επιπλέον να διαθέτουν υψηλού επιπέδου γνώσεις δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου και κυρίως εργατικού. Τέλος να διαθέτουν τα

απαραίτητα αποθέματα ενέργειας και δύναμης, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στο μεγάλο φόρτο εργασίας που πρέπει να διεκπεραιώσουν εγκαίρως μέσα σε ασφυκτικές προθεσμίες.

• Οι αρμοδιότητες

Οι αρχικές επί μέρους αρμοδιότητες του ΑΣΕΠ είναι:

- Η επιλογή του τακτικού προσωπικού στον χώρο του δημοσίου είτε με γραπτό διαγωνισμό ή σειρά προτεραιότητας βάση των απαιτούμενων τίτλων, είτε με ειδική διαδικασία, που ολοκληρώνεται με συνέντευξη των υποψηφίων, εφόσον πρόκειται για ειδικό επιστημονικό προσωπικό.
- Τον έλεγχο φορέων του δημοσίου τομέα κατά την επιλογή μόνιμου και εποχιακού προσωπικού.
- Την διεξαγωγή γραπτού διαγωνισμού για τους εκπαιδευτικούς.
- Τον καταλογισμό στους υπευθύνους του συνόλου των αποδοχών του παρανόμως απασχοληθέντος προσωπικού.
- Την επισήμανση στη Βουλή και στον Πρωθυπουργό των παραβιάσεων του Συντάγματος σχετικά με την πρόσληψη συμβασιούχων.
- Την κλήση των εκπροσώπων των υπηρεσιών και νομικών προσώπων για παροχή οδηγιών, ώστε να τηρούνται οι αρχές σε θέματα αρμοδιότητας του ΑΣΕΠ.
- Τον έλεγχο της κατάταξης σε οργανικές θέσεις υπαλλήλων του δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ. που υπηρέτησαν με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου.
- Τον έλεγχο της κατάταξης σε προσωρινές προσωποπαγείς θέσεις υπαλλήλων πρωτοβαθμίων ΟΤΑ που υπηρέτησαν με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου.^{87, 88}

---

⁸⁷ "ΑΣΕΠ", www.asep.gr, 29/10/2003

⁸⁸ ΑΣΕΠ "ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2001"/ Εθνικό Τυπογραφείο, Οκτώβριος 2002/ σελ 7-11

2.3.3 Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.)

- **Η σύσταση**

Ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, συστήθηκε με το Ν.Δ. 2961/1954 «περί συστάσεως οργανισμού απασχόλησης και ασφαλίσεως εργασίας» (ΦΕΚ 197^{Α'}) και μετονομάστηκε σε Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) με το Ν.Δ. 212/1969 «περί οργάνωσης και διοίκησης του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού» (ΦΕΚ 162^{Α'}). Αποτελεί ΝΠΔΔ, έχει έδρα την Αθήνα και τελεί υπό την προστασία του Υπουργείου Εργασίας και κοινωνικών ασφαλίσεων.

- **Η συγκρότηση**

Τα όργανα Διοίκησης του ΟΑΕΔ είναι το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Διοικητής.

- **Το Δ.Σ.** το οποίο μεριμνά για την εκπλήρωση των σκοπών του ΟΑΕΔ είναι 17μελές και αποτελείται από: Τον Διοικητή του ΟΑΕΔ ως πρόεδρο, έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, δύο (2) εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας, έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Ανάπτυξης, τέσσερις (4) εκπροσώπους των εργαζομένων που υποδεικνύονται από την ΓΣΕΕ, πέντε (5) εκπροσώπους των εργοδοτών από τους οποίους οι τρεις (3) υποδεικνύονται από το Σ.Ε.Β.,⁸⁹ ένας (1) από τη Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.⁹⁰ και ένας από τη Ε.Σ.Ε.Ε.,⁹¹ και τέλος δύο (2) εκπροσώπους των εργαζομένων στον ΟΑΕΔ.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να προσθέσουμε ότι οι εκπρόσωποι των Υπουργείων υποδεικνύονται από τους οικείους Υπουργούς μαζί με τον αναπληρωτή τους. Επίσης πρέπει να υπογραμμίσουμε το γεγονός ότι και τα 17 μέλη του Δ.Σ. πρέπει να έχουν γνώσεις και πείρα σε θέματα αρμοδιότητας ΟΑΕΔ.

- **Ο Διοικητής**, ο οποίος είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο του ΟΑΕΔ και το εκτελεστικό όργανο των νόμων, των κανόνων και των αποφάσεων του Δ.Σ. Ειδικότερα ο Διοικητής συγκαλεί το Δ.Σ, διευθύνει τις συνεδριάσεις του,

---

⁸⁹ Σ.Ε.Β: Σύλλογος Ελλήνων Βιομηχάνων

⁹⁰ Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε: Γενική Συνομοσπονδία Εργοδοτών Βιομηχάνων Εμπόρων Ελλάδος

⁹¹ Ε.Σ.Ε.Ε: Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου. Σκοπός της Ε.Σ.Ε.Ε., όπως εξάλλου και των Σ.Ε.Β., Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε., είναι η διάδοση του συνδικαλιστικής ιδέας, η ανάδειξη της σημασίας του εμπορίου ή της βιομηχανίας και η συνεχή προσαρμογή στα Ευρωπαϊκά και παγκόσμια δεδομένα.

προϊσταται όλων των υπηρεσιών του ΟΑΕΔ, εκπροσωπεί τον ΟΑΕΔ δικαστικώς και εξωδίκως, αποφασίζει για μια σειρά άλλων θεμάτων όπως τις άδειες του προσωπικού κλπ., ενώ τέλος έχει την δυνατότητα να αναθέσει σε αντιπροέδρους και Γενικούς Διευθυντές του ΟΑΕΔ ορισμένες εκ των αρμοδιοτήτων του.

• Ο σκοπός και οι αρμοδιότητες

Σκοπός του ΟΑΕΔ είναι η εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής για την απασχόληση και την καταπολέμηση της ανεργίας. Επίσης η ενίσχυση και η διευκόλυνση της ένταξης του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, την ασφάλιση κατά της ανεργίας, την προώθηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και την σύνδεσή της με την απασχόληση. Βασικός στόχος του ΟΑΕΔ είναι η πληροφόρηση των ανέργων για τις ευκαιρίες κατάρτισης και απασχόλησης που προσφέρονται στην αγορά εργασίας και η εφαρμογή ενεργητικών μέτρων για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Πιο συγκεκριμένα ο ΟΑΕΔ μεριμνά κυρίως για:

- Την παρακολούθηση των δεδομένων της αγοράς εργασίας και την αποτελεσματική ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας.
- Την εγγραφή των ανέργων, σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, και την τοποθέτησή τους ανάλογα με τα προσόντα τους σε αντίστοιχες θέσεις.
- Την εφαρμογή μέτρων διευκόλυνσης της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού με στόχο την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.
- Την εφαρμογή μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης της ανεργίας και ιδιαίτερας μέτρων που να διασφαλίζουν τις ίσες ευκαιρίες για τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.
- Την οικονομική υποστήριξη των ανέργων με την παροχή τακτικών επιδομάτων σε όσους είναι άνεργοι ύστερα από ανυπαίτια λύση ή λήξη της σχέσης εργασίας τους.
- Την χορήγηση οικογενειακών επιδομάτων, επιδομάτων κύησης και μητρότητας, εποχιακών παροχών, στράτευσης και γενικά λοιπών βοηθημάτων.
- Την εφαρμογή της δευτεροβάθμιας τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και την ανάπτυξη του συστήματος της μαθητείας με σκοπό τη βελτίωση της δυνατότητας ένταξης των νέων στην ενεργό επαγγελματική ζωή.

- Την συνεργασία με το ΕΚΕΠ (Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού) για την χάραξη των σχέσεων του επαγγελματικού προσανατολισμού.

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του ΟΑΕΔ για την εφαρμογή της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης αλλά και γενικότερα για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση συνίστανται εταιρείες του ΟΑΕΔ, σύμφωνα με τα άρθρα 8, 9, 10 του ΦΕΚ 258^Α /6-11-01. Αυτές οι εταιρείες είναι οι εξής:

- 1) Εταιρεία «Υπηρεσίες Υποστήριξης Ανθρώπινου Δυναμικού Α.Ε.», με έδρα την Αθήνα και σκοπό την υποστήριξη του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας για την ένταξη του στην επαγγελματική ζωή και γενικά η εν γένει προώθηση της απασχόλησης μέσω της εφαρμογής πρόσφορων μεθόδων και ιδίως με την εξατομικευμένη παρέμβαση. Για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού η εταιρεία συνιστά τα ΚΠΑ και έχει την ευθύνη λειτουργίας τους. Η λειτουργία των ΚΠΑ, η οποία παραπέμπει τους ανέργους στις εκπαιδευτικές μονάδες, δημιουργεί προοπτικές για ένα νέο τρόπο προσέγγισης του ΟΑΕΔ, στην υλοποίηση της εξατομικευμένης κατάρτισης.⁹²
- 2) Εταιρεία «Επαγγελματική Κατάρτιση Α.Ε.», με έδρα την Αθήνα και σκοπό την εφαρμογή της επαγγελματικής κατάρτισης, της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και της δια βίου μάθησης. Για την εκπλήρωση αυτού του σκοπού η εταιρεία αυτή συνιστά και έχει την ευθύνη των ΙΕΚ (Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης) του ΟΑΕΔ, των ΚΕΚ (Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης) του ΟΑΕΔ και των Κέντρων Καταπολέμησης Κοινωνικού Αποκλεισμού.⁹³

⁹² Ο ΟΑΕΔ τοποθετεί τον άνεργο στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος. Συγκεκριμένα διατίθενται στους άνεργους, Σύμβουλοι Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Ψυχολόγοι και υπάλληλοι του ΟΑΕΔ και πολλά συστήματα τελευταίας τεχνολογίας. Η νέα αυτή προσέγγιση στηρίζεται σε τρεις άξονες: 1. Κάθε άνεργος να απευθύνεται σε συγκεκριμένο επαγγελματικό σύμβουλο. 2. Η εξυπηρέτηση να στηρίζεται στην αμεσότητα και 3. Κάθε άνεργος εγγεγραμμένος στα μητρώα του Οργανισμού, μέσω της κάρτας πολλαπλής χρήσης του ΟΑΕΔ να μπορεί να επιλέξει μια από τις επόμενες δυνατότητες: α) για επαγγελματική κατάρτιση β) απόκτηση εργασιακής εμπειρίας γ) συμμετοχή σε προγράμματα απασχόλησης δ) συμμετοχή σε προγράμματα επιχορήγησης Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών. ε) παροχή συμβουλών και στ) είσπραξη επιδόματος ανεργίας.

Οι υπηρεσίες απασχόλησης θα έχουν συνεχή επαφή με τα γραφεία σταδιοδρομίας των Πανεπιστημίων. Αυτή η ενέργεια αποσκοπεί στην αντιμετώπιση της ανεργίας τριβής που παρουσιάζεται κατά τη μετακίνηση του εργατικού δυναμικού από τη μια εργασία στην άλλη ή από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας κλπ.

⁹³ Η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση που παρέχει ο ΟΑΕΔ αποβλέπει: στη δημιουργία εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού, στην ομαλή ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας, στην σύνδεση της εκπαίδευσης με την παραγωγική διαδικασία και τέλος στην αντιμετώπιση των αναγκών σε επαγγελματικά προσόντα, τα οποία μεταβάλλονται από της απαιτήσεις της αγοράς. Μέσα από ένα δίκτυο 52 Εκπαιδευτικών μονάδων παρέχεται ένα ολοκληρωμένο φάσμα προγραμμάτων αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης. Συνοπτικά οι ομάδες της εκπαιδευτικής δραστηριότητας του ΟΑΕΔ είναι, για την ΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, οι νέοι απόφοιτοι Γυμνασίου, οι νέοι που δεν τελείωσαν το Γυμνάσιο και οι απόφοιτοι Λυκείου. Για την ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ είναι οι μακροχρόνια άνεργοι, όσοι είναι άνεργοι αλλά δεν δικαιούνται επίδομα ανεργίας, οι αυτοαπασχολούμενοι και οι νέοι επιστήμονες.

- 3) Εταιρεία «Παρατηρητήριο Απασχόλησης Ερευνητική – Πληροφορική Α.Ε.», με έδρα την Αθήνα, η οποία μετονομάστηκε έτσι έπειτα από την απόφαση 31699/1993(ΦΕΚ 423Β') του Υπουργού Εργασίας, και αφού τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις 33347/1996(ΦΕΚ 343Β') και 33244/1997(ΦΕΚ 109Β'). Σκοπός της εταιρείας είναι η ανάπτυξη ερευνητικού και μελετητικού έργου καθώς και η παροχή υπηρεσιών πληροφορικής και τεχνικής υποστήριξης προς τον ΟΑΕΔ.⁹⁴

Σχετικά με την αρμοδιότητα του Οργανισμού για την παροχή επιδομάτων, πρέπει να προσθέσουμε ότι αυτά χορηγούνται από τα Γραφεία Ασφάλισης των Τοπικών Υπηρεσιών του ΟΑΕΔ καθώς και από υπηρεσίες οι οποίες συνεργάζονται με τον ΟΑΕΔ, όπως το ΙΚΑ. Ειδικότερα τα είδη των επιδομάτων που καταβάλλονται είναι τα ακόλουθα: Επίδομα ανεργίας, παροχές εξαιτίας αφερεγγυότητας του εργοδότη, ειδικά εποχιακά βοηθήματα, οικογενειακό επίδομα, επίδομα συμπληρωματικών παροχών μητρότητας, επίδομα στράτευσης, επίδομα σε νέους και νέες και τέλος επίδομα στους μακροχρόνια ανέργους.⁹⁵ Στις περισσότερες των περιπτώσεων όμως, είναι τέτοιο το νομικό πλαίσιο, ώστε οι δικαιούχοι των επιδομάτων αυτών να πρέπει να καλύπτουν μια σειρά από πολύπλοκες και γραφειοκρατικές διαδικασίες. Αυτός είναι και ο πραγματικός λόγος που η επίσημη ανεργία (αυτήν την οποία καταγράφει ο ΟΑΕΔ με βάση όσους λαμβάνουν επίδομα ανεργίας), είναι σημαντικά μικρότερη από την πραγματική.^{96, 97, 98, 99}

⁹⁴ Πιο συγκεκριμένα η εταιρεία συγκεντρώνει, παρακολουθεί, επεξεργάζεται πρωτογενή στοιχεία της εγγεγραμμένης ανεργίας, αναλύει τα στοιχεία αυτά, ενώ παράλληλα μελετά τις Ευρωπαϊκές και Διεθνείς εξελίξεις, Επιπλέον παρέχει υπηρεσίες μηχανογράφησης και τεχνολογικής-τεχνικής υποστήριξης στον ΟΑΕΔ, διοργανώνει σεμινάρια, ημερίδες και άλλες ενημερωτικές εκδηλώσεις και συνεργάζεται με άλλους αρμόδιους δημόσιους φορείς, παρεμφερούς χαρακτήρα.

⁹⁵ Με τον Ν.3016/2002 καθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης επιδόματος στους μακροχρόνια ανέργους. Η δαπάνη για το εν λόγω επίδομα θα καταβληθεί από τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι προϋποθέσεις είναι οι εξής:1. Ηλικία από 45 μέχρι 65 ετών. 2.Εξάντληση της 12μηνιας τακτικής επιδότησης ανεργίας. 3.Κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης να έχουν συμπληρώσει αδιαλείπτως χρόνο ανεργίας επί δωδεκάμηνο ο και να παραμένουν εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ. 4.Το ετήσιο οικογενειακό εισόδημα να μην υπερβαίνει τα 5.000€. Το ύψος του επιδόματος καθορίζεται στο ποσό των 200€.

⁹⁶ ΦΕΚ 258/6-11-01

⁹⁷ ΦΕΚ 111/8-5-03

⁹⁸ "ΟΑΕΔ-ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ", www.oaed.gr/apasxolisi.html, 11/6/2002

⁹⁹ "ΕΣΕΕ", www.esee.gr/el/profil/DS.html, 19/2/2004

2.3.4 Γραφείο Εύρεσης Εργασίας - Κέντρο Πληροφόρησης Εργαζομένων & Ανέργων (ΚΕ.Π.Ε.Α.)

Το 2000 η ΓΣΕΕ οργάνωσε μια νέα υπηρεσία, το «Κέντρο Πληροφόρησης Εργαζομένων & Ανέργων» (ΚΕ.Π.Ε.Α./Γ.Σ.Ε.Ε.) το οποίο έχει έδρα την Αθήνα. Έχει στελεχωθεί με επιστήμονες, νομικούς και οικονομολόγους καθώς και συνδικαλιστές και φιλοδοξεί να αποτελεί ένα μέσον έγκυρης και έγκαιρης πληροφόρησης για τους εργαζόμενους Έλληνες για θέματα εργασιακών σχέσεων, ασφάλισης κλπ.

Η ΓΣΕΕ, το 2002, επιδιώκοντας να συμβάλει στην αντιμετώπιση της ανεργίας, ίδρυσε στα πλαίσια της λειτουργίας του ΚΕ.Π.Ε.Α., το Γραφείο Εύρεσης Εργασίας. Στόχος αυτού του γραφείου είναι να φέρει σε επαφή ανέργους που αναζητούν απασχόληση με επιχειρηματίες, που κι αυτοί από την πλευρά τους αναζητούν προσωπικό για την στελέχωση των επιχειρήσεών τους. Το μέλος της Διοίκησης της ΓΣΕΕ, κος Φραγκόπουλος Άγγελος αναφέρει χαρακτηριστικά «Γνωρίζουμε πολύ καλά όλοι, εργοδότες και εκπρόσωποι εργαζομένων, πόσο δύσκολο είναι για τον μεν άνεργο να βρει την κατάλληλη θέση εργασίας, αυτή δηλαδή που ταιριάζει στα τυπικά του προσόντα, τις φυσικές του κλίσεις και την ιδιοσυγκρασία του, αλλά και για τον εργοδότη να επιλέξει τον άνεργο εκείνο, που είναι σε θέση να καλύψει όσο το δυνατόν περισσότερες απαιτήσεις της θέσεως εργασίας που επιθυμεί να καλύψει. Αυτή τη σύνδεση, στην ουσία, του ανέργου δηλαδή με την κατάλληλη θέση απασχόλησης, φιλοδοξεί να επιτύχει το ΓΕΕ της ΓΣΕΕ» (Φραγκόπουλος Άγγελος, 2002).

Αυτό που οφείλουμε να τονίσουμε, είναι πρώτον ότι το γραφείο συντελεί ώστε δεκάδες άνεργοι να βρουν σύντομα εργασία και δεύτερον οι υπηρεσίες του γραφείου είναι εντελώς δωρεάν. Η ΓΣΕΕ με την προσπάθεια της αυτή συμβάλει στην καταπολέμηση της ανεργίας και βρίσκεται δίπλα στον άνεργο, ακριβώς όπως θα βρισκόταν δίπλα στον εργαζόμενο.¹⁰⁰

---

¹⁰⁰ Φραγκόπουλος Άγγελος (Μέλος της Διοίκησης της ΓΣΕΕ), "Λειτουργία Γραφείου Ευρέσεως Εργασίας του ΚΕ.Π.Ε.Α./Γ.Σ.Ε.Ε.". www.gsee.gr/kepea/greek/news.htm, 11/2002

2.3.5 Γραφεία Διασύνδεσης (σταδιοδρομίας) των ΑΕΙ και ΤΕΙ

Το Γραφείο Διασύνδεσης είναι ένας θεσμός που αποσκοπεί στην καθιέρωση διαρκούς επικοινωνίας μεταξύ ΑΕΙ, ΤΕΙ, Παραγωγής και Αγοράς εργασίας με τους παρακάτω τρόπους:

- την ανάπτυξη μηχανισμών αμοιβαίας ενημέρωσης και καταγραφής των αναγκών της οικονομίας
- την ενημέρωση επιχειρήσεων και οργανισμών για τις ειδικότητες και τα γενικότερα προσόντα των αποφοίτων
- την ενημέρωση των αποφοίτων για διαθέσιμες θέσεις εργασίας
- την υποβοήθηση του θεσμού της Πρακτικής Άσκησης σπουδαστών σε επιχειρήσεις και οργανισμούς
- την παροχή πληροφοριών για προγράμματα επιμόρφωσης, κατάρτισης και μεταπτυχιακών σπουδών ¹⁰¹

2.3.6 Ευρωπαϊκά προγράμματα

Όπως διαπιστώσαμε από τα παραπάνω βασική μέθοδος που θα οδηγήσει στην λύση του προβλήματος της ανεργίας είναι η κατάρτιση στις νέες τεχνολογίες, γενικά η επαγγελματική κατάρτιση και η δια βίου μάθηση. Εκτός από τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) του ΟΑΕΔ, που είδαμε στην ενότητα 2.3.4 υπάρχουν για αυτόν τον σκοπό και ορισμένα ευρωπαϊκά προγράμματα. Τέτοια είναι το "LEONARDO DA VINCI" και το "ΣΩΚΡΑΤΗΣ II", τα οποία μάλιστα υποστηρίζονται από τα γραφεία διασύνδεσης των ΑΕΙ και ΤΕΙ.

- **LEONARDO DA VINCI**

Το πρόγραμμα αφορά νέους σε αρχική κατάρτιση ή ανέργους, εργαζόμενους νέους, σπουδαστές και πτυχιούχους. Επίσης αφορά υπεύθυνους για την επαγγελματική κατάρτιση των επιχειρήσεων και τέλος μέλη συνδικαλιστικών φορέων και ενώσεων εργαζομένων. Είναι όπως αναφέραμε, πρόγραμμα της Ε.Ε. που αφορά την επαγγελματική κατάρτιση, αρχική και συνεχή, καθώς και την δια βίου εκπαίδευση. Στόχος του προγράμματος είναι να επιτρέψει στις επιχειρήσεις

---

¹⁰¹ "Κάθετη Δράση", www.career.leiath.gr, 15/3/2004

και τους εργαζόμενους να αξιοποιήσουν τις τεχνολογικές εξελίξεις. Ειδικότερα στόχοι του προγράμματος είναι η καταπολέμηση της ανεργίας, η σύνδεση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με τις επιχειρήσεις, η συνεργασία εργοδοτών-εργαζομένων και η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.

- **ΣΩΚΡΑΤΗΣ II**

Κεντρικός στόχος του προγράμματος είναι να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών – μελών στον τομέα της παιδείας. Ειδικότεροι στόχοι του, είναι η προώθηση της ευρωπαϊκής διάστασης, η βελτίωση της εκπαιδευτικής ποιότητας, η αποκόμιση ποικίλων εμπειριών από τους μαθητές, τους φοιτητές και τους εκπαιδευτικούς και τέλος η συμμετοχή στο χτίσιμο της Ευρωπαϊκής Ενότητας. Δράσεις του προγράμματος "ΣΩΚΡΑΤΗΣ II" είναι το "COMENIUS" που αφορά τη σχολική εκπαίδευση, το ERASMUS που στοχεύει στη κινητικότητα των φοιτητών των κρατών μελών της Ε.Ε. σε διαφορετικά Πανεπιστήμια, το "LINGUA" που υποστηρίζει την εκμάθηση ξένων γλωσσών και το "MINERVA" που αναφέρεται στην χρήση πολυμέσων και στην εξ'αποστάσεων παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών.¹⁰²

---

¹⁰² "Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός", Α Τάξη Ενιαίου Λυκείου, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1999

2.4 ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ-ΠΡΟΝΟΙΑΣ

2.4.1 Αναγκαιότητα - χρησιμότητα εξειδικευμένου προσωπικού

Σε όλη τη διάρκεια της μεταπολιτευτικής περιόδου, η υγεία και οι υπηρεσίες υγείας αποτέλεσαν υψηλή κοινωνική και πολιτική προτεραιότητα και βρέθηκαν στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της κοινής γνώμης, των κοινωνικών εταίρων και των κυβερνήσεων. Ο χαμηλός βαθμός ικανοποίησης των πολιτών από τις υπηρεσίες υγείας και κατά συνέπεια η κοινωνική και πολιτική αμφισβήτηση των υγειονομικών υπηρεσιών οφείλεται στις ανισότητες πρόσβασης στις μονάδες παροχής φροντίδων υγείας, στην έλλειψη μηχανισμών υποδοχής και διαχείρισης των ασθενών και στη χαμηλή ποιότητα των υπηρεσιών. Ταυτοχρόνως, ο υγειονομικός τομέας ενοχοποιείται από πολλούς για μη αποδοτική χρήση και ανορθολογική κατανομή των πόρων, ενώ άλλοι καταλογίζουν στην εθνική πολιτική για την υγεία, έλλειψη ευκρινών στόχων και υγειονομικών προτεραιοτήτων στη δράση για τη βελτίωση της υγειονομικής αποτελεσματικότητας.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι πλην των δομικών και άλλων στρεβλώσεων, ιδιαίτερη έμφαση δίδεται από όλους τους εμπειρογνώμονες (έλληνες και ξένους) στη χαμηλή διοικητική ικανότητα και κουλτούρα και στην έλλειψη ή τη χαμηλή δυνατότητα παραγωγής σύγχρονης υγειονομικής πολιτικής. Η κατάσταση αυτή σχετίζεται με την απουσία πολιτικής επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο και την ιδεολογική και πολιτική κυριαρχία του ιατροτεχνολογικού συμπλέγματος στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων (Κυριόπουλος, 1984 και 1985).

Το 1994 επιτροπή¹⁰³ ξένων ειδικών για την αναδιοργάνωση των υγειονομικών υπηρεσιών, με πρόεδρο τον Καθηγητή Brian Abel-Smith, ανέλαβε να συντάξει μια ανεξάρτητη έκθεση για τις ελληνικές υπηρεσίες υγείας και να εισηγηθεί προτάσεις για μεταρρύθμιση. Στην έκθεσή της η επιτροπή, μεταξύ των άλλων μεταρρυθμίσεων που θεωρεί απαραίτητες, προτείνει και την επαγγελματοποίηση της διοίκησης της υγείας. Θέτει επίσης ως επείγουσα προτεραιότητα τη δημιουργία εντατικών προγραμμάτων για την μετεκπαίδευση στελεχών διοίκησης.¹⁰⁴

¹⁰³ Την επιτροπή αποτελούσαν *οι*: Professor Abel-Smith B. (Πρόεδρος), Professor Calltrop J., Dr Dixon M. Director, Professor Dunning Ad., Professor Evans R., Professor Holland W., Professor Jarman B., Dr Mossialos E. Director (1994), Report on the Greek Health Services, Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Pharmetrica.

¹⁰⁴ Κυριόπουλος Γ. και Σισσούρας Αρ. "Ενιαίος Φορέας Υγείας: Αναγκαιότητα και Αυταπάτη", Εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα 1997

2.4.2 Τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας

- **Γνωριμία με το τμήμα Δ.Μ.Υ.Π.**

Το τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας ιδρύθηκε το 1990 με το ΠΔ 520/1989. Αποτελεί μέρος του Τεχνολογικού Τομέα της Ανώτατης εκπαίδευσης και καλύπτει γνωστικά αντικείμενα των Διοικητικών και Οικονομικών Επιστημών με εξειδίκευση στις υπηρεσίες της Υγείας και της Πρόνοιας.

Στο τμήμα εισάγονται σε ετήσια βάση 350-400 περίπου φοιτητές. Οι εγγεγραμμένοι ξεπερνούν τους 1.281 (Σεπτέμβριος 2002), ενώ έχουν απονεμηθεί περισσότερα από 361 πτυχία (2002). Για την εκπαιδευτική και ερευνητική λειτουργία του το Τμήμα στελεχώνεται από 9 μέλη (μόνιμου) Εκπαιδευτικού Προσωπικού, από τους οποίους οι 2 είναι μερικής απασχόλησης, και από αρκετούς επιστημονικούς και εργαστηριακούς συνεργάτες (περίπου 35). Επίσης, το Τμήμα βρίσκεται σε άμεση σύνδεση με τον εργαστηριακό χώρο στον οποίο απευθύνεται, δηλαδή τα Νοσοκομεία και τους Φορείς Πρόνοιας του Δημοσίου ή του Ιδιωτικού τομέα.¹⁰⁵

Σκοπός του τμήματος είναι να καταρτίζει διοικητικά στελέχη που θα συμβάλουν στην καλύτερη λειτουργία, οργάνωση και ανάπτυξη των νοσοκομειακών μονάδων και λοιπών υπηρεσιών υγείας. Οι σπουδαστές εκπαιδεύονται να συντονίζουν τις εργασίες του γραφείου κίνησης, να διοικούν το προσωπικό της μονάδας, να φροντίζουν την προμήθεια εφοδίων.

Η κατεύθυνση σπουδών οριοθετείται σε θέματα οικονομίας, οργάνωσης, διοίκησης και διαχείρισης κοινωνικών υπηρεσιών και κατά συνέπεια η ένταξη του τμήματος στη σχολή Διοίκησης και Οικονομίας ήταν επιστημονικά αναγκαία. Αποτελούν τους μοναδικούς φορείς στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με αποκλειστική εξειδίκευση στη διαχείριση συστημάτων υγείας και πρόνοιας.¹⁰⁶

Για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών των φοιτητών του, το Τμήμα διαθέτει εξειδικευμένα εργαστήρια Η/Υ, που επιτρέπουν την εξάσκηση σε λογισμικά πακέτα (όπως το HELLIOS, το SPSS κλπ) και έχουν συνεχή σύνδεση με το Διαδίκτυο. Επίσης, η γενικότερη εκπαιδευτική λειτουργία, υποστηρίζεται από τη βιβλιοθήκη του Ιδρύματος, της οποίας το υλικό ξεπερνά τους 5.500 τίτλους ελληνικών και ξενόγλωσσων βιβλίων (10.000 τόμοι) και τους 70 τίτλους επιστημονικών περιοδικών.

---

¹⁰⁵ www.teikal.gr/dept/dmvp/home.html 2002

¹⁰⁶ Κάτσικας Χρ. "ΤΕΙ, Στρατιωτικές και Αστυνομικές Σχολές", Οδηγός σπουδών και επαγγέλματος, Αθήνα 2003

Τέλος, το Τμήμα, υποστηρίζεται από το Γραφείο Διασύνδεσης και το Γραφείο Ευρωπαϊκών και Διεθνών Προγραμμάτων του Ιδρύματος και συμμετέχει στα Προγράμματα Socrates- Erasmus και Leonardo Da Vinci, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο την κινητικότητα φοιτητών σε Ευρωπαϊκό και γενικότερα, σε διεθνές επίπεδο.

- **Το πρόγραμμα σπουδών**

Οι σπουδές διαρκούν 8 εξάμηνα (7 εξάμηνα διδασκαλίας και 1 εξάμηνο πρακτικής άσκησης και εκπόνησης πτυχιακής εργασίας). Οι φοιτητές οφείλουν να παρακολουθήσουν 40 μαθήματα από τα οποία τα 12 είναι ειδικότητας και τα 9 εργαστηριακά. Η παρακολούθηση των εργαστηριακών μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Με εξαίρεση το τελευταίο εξάμηνο, οι σπουδές σε όλη τη διάρκειά τους περιλαμβάνουν θεωρητική διδασκαλία, εργαστήρια, ασκήσεις πράξης και εκπόνηση μελετών.

Στα πρώτα εξάμηνα σπουδών διδάσκονται κατά κανόνα, μαθήματα γενικής υποδομής, θετικών και θεωρητικών επιστημών, καθώς και διάφορα εισαγωγικά μαθήματα. Ακολουθούν μαθήματα ειδικής υποδομής- κορμού, τα οποία αποτελούν τη βάση της Διοικητικής και Οικονομικής επιστήμης, όπως αυτή εφαρμόζεται στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα.

Στα επόμενα εξάμηνα σπουδών, διδάσκονται μαθήματα ειδικότητας που προσδιορίζουν τη φυσιογνωμία και την αποστολή του Τμήματος και τα οποία καλύπτουν εξειδικευμένα επιστημονικά πεδία όπως, ο Οικονομικός Σχεδιασμός Μονάδων Υγείας-Πρόνοιας, η Διαχείριση και η Διοίκηση Μονάδων Υγείας-Πρόνοιας, η Διαχείριση Δεδομένων Μονάδων Υγείας-Πρόνοιας και ο Σχεδιασμός Υγειονομικών και Κοινωνικών Πολιτικών.

Το τελευταίο εξάμηνο σπουδών περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση του φοιτητή, η οποία πραγματοποιείται σε φορείς Υγείας ή (και) Πρόνοιας, καθώς και την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας σε θέματα που σχετίζονται άμεσα με την εξειδίκευση του Τμήματος. Η πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης και η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας είναι υποχρεωτικές για τη λήψη του πτυχίου.

Από το 5^ο εξάμηνο σπουδών, οι φοιτητές έχουν την δυνατότητα επιλογής κατεύθυνσης σπουδών (σε Υπηρεσίες Υγείας ή Υπηρεσίες Πρόνοιας) που πραγματοποιείται με τη δήλωση των αναλόγων μαθημάτων ειδικότητας.¹⁰⁷

---

¹⁰⁷ ΤΕΙ Καλαμάτας, www.teikal.gr/dept/dmyp/home.html, 2002

- **Προοπτικές ειδίκευσης-Μεταπτυχιακές σπουδές**

Σε μεταπτυχιακό επίπεδο, στον τομέα διαχείρισης συστημάτων κοινωνικής προστασίας και υγείας, πραγματοποιούνται σπουδές στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, στο τμήμα Διευθυντικών Στελεχών Νοσοκομείων, στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και στο Ανοιχτό Πανεπιστήμιο.

Τμήματα ΑΕΙ στα οποία κατατάσσονται μετά από εξετάσεις οι πτυχιούχοι του ΤΕΙ Διοίκηση Μονάδων Υγείας (στο Γ' εξάμηνο): Πληροφορικής Πειραιά, Πολιτικής Επιστήμης Παντείου, Δημόσιας Διοίκησης Παντείου, Κοινωνιολογίας Παντείου, Πολιτικής. Επιστήμης. & Δημόσιας. Διοίκησης Αθηνών, Κοινωνιολογίας Κρήτης (Ρέθυμνο), Κοινωνικής Ανθρωπολογίας Αιγαίου, Κοινωνικής Πολιτικής & Κοινωνικής Ανθρωπολογίας Παντείου, Αστικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης Παντείου, Οικονομικών Επιστημών Θεσ/νίκης, Οικονομικών Επιστημών Αθηνών, Οικονομικής Επιστήμης Πειραιώς, Οικονομικών Επιστημών Κρήτης (Ρέθυμνο), Οικονομικών Επιστημών Μακεδονίας, Οικονομικών Επιστημών Πατρών (Αγρίνιο), Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων ΟΠΑ, Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων Πειραιώς, Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων Αιγαίου (Χίος), Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων Μακεδονίας, Χρημ/κής & Τραπεζικής Διοικητικής Πειραιώς, Ναυτιλιακών Σπουδών Πειραιά, Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης ΟΠΑ, Στατιστική & Ασφαλιστική Επιστήμη Πειραιά, Τεχνολογίας & Συστημάτων Παραγωγής Πειραιώς, Διεθνών & Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών Μακεδονίας, Λογιστικής & Χρηματο-Οικονομικής Μακεδονίας, Επιχειρησιακής Έρευνας & Μάρκετινγκ ΟΠΑ, Ψυχολογίας Κρήτης (Ρέθυμνο), Ποιμαντικής & Κοινωνικής Θεολογίας Θεσ/νίκης, Κοινωνικής Θεολογίας Αθηνών, Παιδ. Δημ. Εκπαίδευσης Αθηνών, Παιδ. Δημ. Εκπαίδευσης Πατρών, Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής Μακεδονίας, Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία Αθηνών, Τμήμα Επικοινωνίας & ΜΜΕ Παντείου, Κοινωνικής Διοίκησης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου.

- **Προοπτικές απασχόλησης πτυχιούχων**

Με την ολοκλήρωση των σπουδών τους, οι πτυχιούχοι του τμήματος (επαγγελματικά δικαιώματα ΠΔ 351, ΦΕΚ 159/τ.Α'/ 14-6-89) έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες επιστημονικές-τεχνολογικές γνώσεις και ικανότητες, ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν το κατακτηθέν γνωστικό τους αντικείμενο είτε ως

αυτοαπασχολούμενοι είτε ως διοικητικά ή διαχειριστικά στελέχη των κοινωνικών υπηρεσιών του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Ο πτυχιούχος τους τμήματος με την εξειδίκευσή του στην οργανωτικό-διοικητική, οικονομικό-διοικητική και οικονομικό-διαχειριστική ανάπτυξη υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας, απασχολείται στους παρακάτω τομείς:

- α) Ιατρικός (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια φροντίδα υγείας).
- β) Ιατρό- κοινωνικός (μονάδες για το παιδί, την τρίτη ηλικία, τα άτομα με ειδικές ανάγκες και σε μονάδες κοινωνικής παθολογίας).
- γ) Περιβάλλοντες τομείς (δημόσια υγεία, περιβαλλοντολογική υγιεινή, υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας και σχολική υγιεινή).
- δ) Εναλλακτικές μορφές φροντίδας (νοσηλεία στο σπίτι, συμβουλευτικοί σταθμοί AIDS, ναρκωτικών κ.ά.).
- ε) Ερευνητικά κέντρα (ΚΕΠΕ, ΕΚΚΕ, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών κ.ά.).
- στ) Εναλλακτικές μορφές ιατρικής (κέντρα και ιατρεία ομοιοπαθητικής, βελονισμού, κινησιολογίας κ.ά.).
- ζ) Παραγωγή (βιοϊατρικής τεχνολογίας, φαρμάκων, οπτικών, ορθοπεδικών κ.ά.).
- η) Άλλες μονάδες απασχόλησης (κέντρα αισθητικής, ιατρό-τουριστικά κέντρα αποκατάστασης, ασφαλιστικές εταιρείες κ.ά.).

Ειδικότερα οι πτυχιούχοι του τμήματος αυτού μπορούν να εργαστούν:

-Στα δημόσια και στα ιδιωτικά Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, Κλινικές, Διαγνωστικά Κέντρα.

-Ως καθηγητές στην εκπαίδευση και την κατάρτιση. ¹⁰⁸

---

¹⁰⁸ Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε το 2000 ο ΟΑΕΔ για τα αποτελέσματα συμμετοχής στο πρόγραμμα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας (Stage) του Υπουργείου Εργασίας, παρατηρείται υπερβάλλουσα προσφορά σε σχέση με τη ζήτηση που εκδηλώθηκε από τις επιχειρήσεις. Κάτσιας Χρ. "ΤΕΙ, Στρατιωτικές και Αστυνομικές Σχολές", Οδηγός σπουδών και επαγγέλματος, Αθήνα 2003

2.4.3 Ανταγωνισμός στον χώρο των Διοικητικών στελεχών στις Υπηρεσίες Υγείας - Πρόνοιας

Σύμφωνα με τα όσα ορίζει το νέο προσοντολόγιο, έτσι όπως αυτό διαμορφώνεται μετά την δημοσίευσή του στην εφημερίδα της κυβερνήσεως, κύριο προσόν διορισμού σε Διοικητικές θέσεις είναι το πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ. Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι ανοίγει ο δρόμος για τις διοικητικές θέσεις σε όλους τους αποφοίτους ανωτέρων και ανωτάτων σχολών.¹⁰⁹ Για παράδειγμα ένας απόφοιτος του τμήματος ΔΜΥΠ μπορεί μέσω ΑΣΕΠ να διεκδικήσει οποιαδήποτε θέση διοικητικού χαρακτήρα, σε επιχειρήσεις, οργανισμούς, τράπεζες, τοπική αυτοδιοίκηση κλπ. Από την άλλη πλευρά όμως, σε μια πιθανή προκήρυξη για θέση ΔΜΥΠ -σε κάποιο Νοσοκομείο ή Κέντρο Υγείας- θα μπορούν ακόμα και οι απόφοιτοι ΑΕΙ ή ΤΕΙ άλλων σχολών να έχουν ίδιες πιθανότητες να διεκδικήσουν την εισαγωγή τους σε αυτές τις θέσεις. Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι ο ανταγωνισμός μεγαλώνει και η "κατάληψη" μιας θέσης γίνεται ακόμα πιο δύσκολη υπόθεση.

Τα βασικά τμήματα Διοικητικών Σχολών, Πανεπιστημίων και ΤΕΙ (τους αποφοίτους των οποίων), έχουν να ανταγωνιστούν οι απόφοιτοι ΔΜΥΠ είναι τα εξής: Για τα μεν Πανεπιστήμια, το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων που λειτουργεί στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και της Πάτρας, το τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων που λειτουργεί στα Πανεπιστήμια του Πειραιά και της Μακεδονίας και στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και τέλος το τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας που επίσης βρίσκεται στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Οι απόφοιτοι αυτών των τμημάτων λόγω του ολοκληρωμένου διοικητικού υπόβαθρου, μπορούν να είναι ανταγωνιστικοί ως στελέχη και σύμβουλοι σε όλες τις παραδοσιακές ειδικότητες της Διοίκησης όπως Marketing, Διοίκηση Παραγωγής, Χρηματοοικονομικά, Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων καθώς επίσης μπορούν να εργαστούν σε τομείας ναυτιλίας, τουρισμού και τοπικής αυτοδιοίκησης. Να σημειωθεί ότι το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πατρών δίνει ενιαίο πτυχίο στον τομέα Διοίκησης Υπηρεσιών με κατεύθυνση, εκτός των άλλων, την Διοίκηση Υγείας.

Για τα δε Τεχνολογικά ιδρύματα, τα τμήματα τα οποία δείχνουν να ταιριάζουν με το τμήμα ΔΜΥΠ είναι τα εξής: το τμήμα Διοίκησης Μονάδων Τοπικής

---

¹⁰⁹ "ΤΑ ΝΕΑ", Φύλλο Εφημερίδας, Αθήνα 6/10/2003

Αυτοδιοίκησης που λειτουργεί στα ΤΕΙ Αθήνας και Καλαμάτας, το τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων που λειτουργεί στα ΤΕΙ Αθήνας, Πειραιά, Πάτρας, Λάρισας, Καβάλας, Σερρών, Χαλκίδας και Κοζάνης. Το τμήμα Διοίκησης και Διαχείρισης Έργων του ΤΕΙ Λάρισας, το τμήμα Διοίκησης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων του ΤΕΙ Θεσ/νίκης, το τμήμα Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και την Οικονομία που λειτουργεί στο ΤΕΙ Μεσσολογγίου και τέλος το τμήμα Λογιστικής που υπάρχει στα ΤΕΙ Πειραιά, Πάτρας, Θεσ/νίκης, Λάρισας, Ηρακλείου, Καβάλας, Κοζάνης, Χαλκίδας, Σερρών, Μεσσολογγίου και Πρεβέζης.

Οι πτυχιούχοι όλων των παραπάνω ειδικοτήτων έχουν τη δυνατότητα να εργασθούν σε τράπεζες, οργανισμούς, επιχειρήσεις, συνεταιρισμούς, βιομηχανίες, ως ελεύθεροι επαγγελματίες, στη Τοπική Αυτοδιοίκηση, σε τουριστικές μονάδες, ως καθηγητές στην εκπαίδευση κλπ.¹¹⁰ Ειδικότερα, όσον αφορά το εξειδικευμένο προσωπικό στην ειδικότητα της Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας, τρία είναι τα τμήματα, τα οποία "παράγουν" αποφοίτους με αυτό το χαρακτηριστικό. Το τμήμα ΔΜΥΠ της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας που λειτουργεί στα ΤΕΙ Αθήνας και Καλαμάτας και το μεταπτυχιακό πρόγραμμα Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ). Η οργάνωση και η λειτουργία του τμήματος ΔΜΥΠ του ΤΕΙ Καλαμάτας παρουσιάστηκε προηγουμένως. Αντίστοιχα είναι και η λειτουργία του ίδιου τμήματος στο ΤΕΙ της Αθήνας. Σε αυτό το σημείο κρίνεται σκόπιμο να γίνει μια αναφορά στην ΕΣΔΥ και το μεταπτυχιακό πρόγραμμα Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας.

Η Υγειονομική Σχολή Αθηνών (ΥΣΑ) ιδρύθηκε από τον Ελευθέριο Βενιζέλο το 1929 στην Αθήνα, με στόχο την μετεκπαίδευση επιστημόνων, ικανών να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα της Δημόσιας Υγείας. Με το νόμο 2194/94, άρθρο 3, που συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του Ν 2517/97 και του Ν 2920/2001 (ΦΕΚ 131 τεύχος Α') μετονομάζεται σε ΕΣΔΥ και αποτελεί Εκπαιδευτικό και Ερευνητικό Ίδρυμα με τη μορφή ΝΠΔΔ. Οι τίτλοι σπουδών που απονέμει αποτελούν μεταπτυχιακούς τίτλους ειδίκευσης διάρκειας 1 έτους στη Δημόσια Υγεία και στη Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας. Το πρόγραμμα έχει ως στόχο την εξειδίκευση στελεχών σε θέματα Διοίκησης και Οικονομικών της Υγείας. Η ειδίκευση παρέχει εξειδικευμένες γνώσεις και τεχνικές και επικεντρώνεται στην Διοίκηση Νοσοκομείων, Διαχείριση Ανθρωπίνων Πόρων, Διαχείριση Υλικής Ποιότητας, Χρηματοδότηση και Προγραμματισμό Υπηρεσιών Υγείας κλπ.

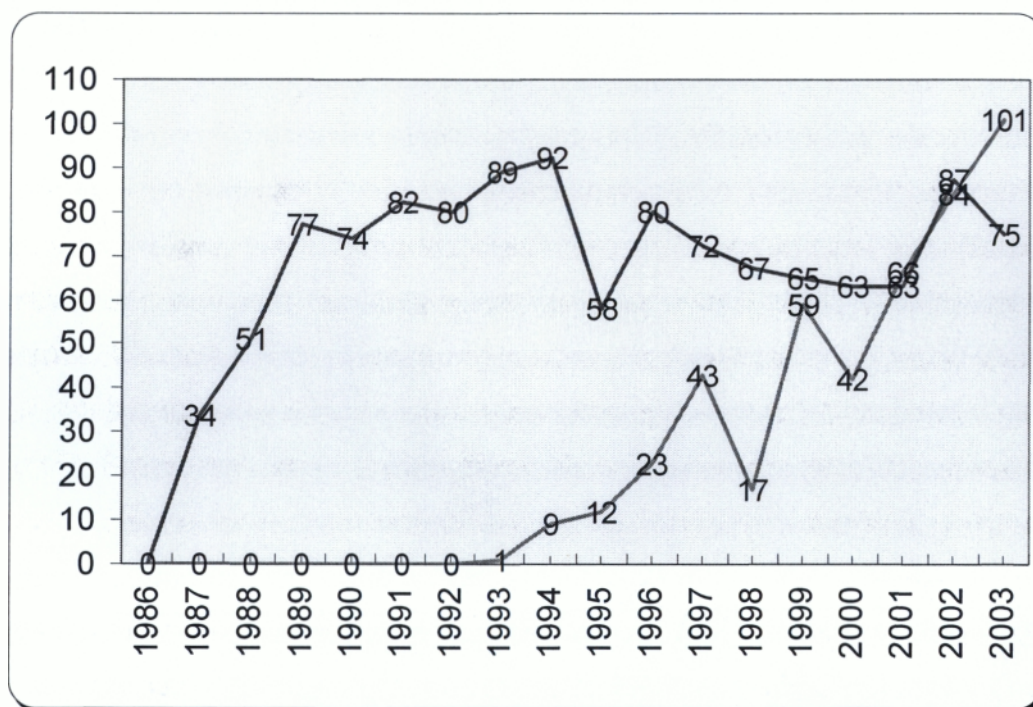
---

¹¹⁰ ΣΕΠ, "Σπουδές μετά το Λύκειο 2001", ΟΕΔΒ 2001

Οι τομείς απασχόλησης των υπαλλήλων με εξειδικευμένες γνώσεις στην Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας όπως έχει αναφερθεί και σε άλλο σημείο αυτής της ενότητας είναι τα Νοσοκομεία, τα Κέντρα Υγείας, οι Οργανισμοί, οι Επιχειρήσεις, η Εκπαίδευση κλπ. Η ζήτηση που υπάρχει για αυτούς φαίνεται λίγο ως πολύ, από την παρουσίαση της εξαμήνης και πλέον έρευνας, που έγινε στις αγγελίες των εφημερίδων και στην ηλεκτρονική διεύθυνση του ΑΣΕΠ. Το μέγεθος της προσφοράς όμως παρουσιάζεται στο παρακάτω διάγραμμα όπου φαίνονται οι απόφοιτοι του τμήματος ΔΜΥΠ του ΤΕΙ Καλαμάτας (με πράσινο χρώμα) και οι απόφοιτοι του ίδιου τμήματος του ΤΕΙ Αθήνας (με μπλε χρώμα) ανά έτος.

Γράφημα 2.2: Απόφοιτοι ΔΜΥΠ ανά έτος

Πηγή: Γραμματεία ΔΜΥΠ ΤΕΙ Καλαμάτας και Γραμματεία ΔΜΥΠ ΤΕΙ Αθήνας

Όπως διαπιστώνουμε τα τελευταία χρόνια ο αριθμός των αποφοίτων έχει σταθεροποιηθεί σε πάνω από 60 άτομα ανά έτος. Μάλιστα ο ΜΟ των πτυχιούχων αυτών των τμημάτων τα τελευταία 5 χρόνια (1999-2003) είναι για το μεν ΤΕΙ Αθήνας 70,6 απόφοιτοι και για το δε ΤΕΙ Καλαμάτας 70,4.

Όσον αφορά την ΕΣΔΥ σύμφωνα με τα στοιχεία της Γραμματείας της σχολής, τα τελευταία 5 χρόνια έχουν αποκτήσει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών 81 άτομα. Αν υποθέσουμε ότι ο Μ.Ο. των μεταπτυχιακών τίτλων είναι 16,2 για κάθε έτος, τότε

προκύπτει το αποτέλεσμα ότι κάθε έτος προσφέρονται στην αγορά εργασίας 157,2 (70,4+70,6+16,2) διοικητικοί υπάλληλοι εξειδικευμένοι στις Υπηρεσίες Υγείας.

Αν επιδίωξη της κοινωνίας και της πολιτείας είναι η πλήρη απασχόληση, τότε θα έπρεπε κάθε χρόνο να προκηρύσσονται περίπου 160 θέσεις για υπαλλήλους ΔΜΥΠ, αφού θα υπήρχε ο συγκεκριμένος αριθμός υπαλλήλων με τις κατάλληλες γνώσεις για αυτές τις θέσεις. Επειδή όμως ο αριθμός των θέσεων είναι αρκετά μικρότερος, ο ανταγωνισμός για μια θέση στον “ήλιο της απασχόλησης” μεγαλώνει, μαζί με αυτόν αυξάνεται και η δυσκολία κατάληψης μιας θέσης.

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η συγκεκριμένη έρευνα με αντικείμενο την απασχόληση και την αγορά εργασίας των πτυχιούχων του τμήματος ΔΜΥΠ του ΤΕΙ Καλαμάτας στην περιοχή του Νομού Αττικής είχε ως στόχο να καταγράψει την σύγχρονη πραγματικότητα όπως αυτή εκφράζεται από το μέγεθος της προσφοράς και της ζήτησης και να διερευνήσει τις διαγραφόμενες τάσεις και προοπτικές.

Ειδικότερα με την έρευνα αυτή επιδιώκεται:

- Η αποτύπωση του μεγέθους της ανεργίας των αποφοίτων του τμήματος ΔΜΥΠ του ΤΕΙ Καλαμάτας και η εύρεση των αιτιών που οδηγούν σε αυτήν.
- Η αποτύπωση της κατάστασης αναφορικά με την εξέλιξη των προσλήψεων κατά την διάρκεια της έρευνας (έτος 2003), αλλά και η αποτύπωση του σχεδιασμού των επιχειρήσεων για τις μελλοντικές προσλήψεις.
- Η σύγκριση της απορροφητικότητας των αποφοίτων του τμήματος ΔΜΥΠ της Σχολής Διοίκησης & Οικονομίας μεταξύ του Ιδιωτικού και του Δημοσίου Τομέα.
- Η αποτύπωση της παρούσας κατάστασης στις επιχειρήσεις στην Αθήνα ως προς τη δομή και σύνθεση της απασχόλησης και των αμοιβών.
- Η καταγραφή των όσων ζητάει μια επιχείρηση από έναν απόφοιτο, ώστε να τον εντάξει στο δυναμικό της, καθώς και των όσων προσφέρει η επιχείρηση στον εργαζόμενο, είτε αυτό έχει να κάνει με υλικά αγαθά, είτε με την εκπαίδευση και την αρτιότερή του κατάρτιση.
- Η καταγραφή των απόψεων των αποφοίτων για μια σειρά από θέματα σχετικά με την εργασία τους και την εκπαίδευση την οποία έλαβαν από το ΤΕΙ και η αξιολόγηση αυτών των αποτελεσμάτων.
- Η καταγραφή των προσόντων των αποφοίτων και η αποτύπωση της άποψής τους για τις γνώσεις των συναδέλφων τους από άλλες σχολές.

ΥΛΙΚΟ - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η έρευνα χωρίζεται σε 3 μέρη ή καλύτερα 3 ήταν οι πηγές για την ολοκλήρωσή της. Αυτές οι 3 πηγές, με την σειρά την οποία παρουσιάζονται στην παρούσα εργασία, είναι οι εξής:

Α' μέρος - Συστηματική παρακολούθηση των μικρών αγγελιών, αλλά και των προκηρύξεων του ΑΣΕΠ για την εύρεση εργασίας, σχετική με το αντικείμενο σπουδών του τμήματος ΔΜΥΠ. Πιο συγκεκριμένα αυτή η παρακολούθηση των προσφερόμενων θέσεων διήρκησε από τις 16/2/03 ως τις 18/10/03. Κατά την διάρκεια της κάθε εβδομάδας οι εφημερίδες των οποίων οι μικρές αγγελίες ελέγχονταν ήταν 2 και κάποιες φορές ακόμα και 3. Οι εφημερίδες αυτές ήταν η «Χρυσή Ευκαιρία», «τα Νέα» και το «Έθνος». Παράλληλα η εισαγωγή στην ηλεκτρονική διεύθυνση του ΑΣΕΠ ήταν συνεχής, ώστε να καταγράφονται τυχόν προκηρύξεις που αφορούσαν την ειδικότητα του τμήματος ΔΜΥΠ.

Β' μέρος – Ερωτηματολόγιο προς τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς. Πρόκειται για ερωτηματολόγιο το οποίο απευθυνόταν σε Νοσοκομεία, σε Κέντρα Υγείας, σε Οργανισμούς, οι οποίοι σχετίζονταν με την υγεία και την ασφάλιση, σε κλινικές και σε όλες εκείνες τις θέσεις στις οποίες μπορεί ένας απόφοιτος του τμήματος να απορροφηθεί. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου έλαβε χώρα από 1/8/03 μέχρι 30/11/03. Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων ήταν ίσως το πιο δύσκολο κομμάτι όλης της εργασίας. Στην διάρκεια αυτής της προσπάθειας, βρεθήκαμε αντιμέτωποι, άλλοτε με την απροθυμία και τη διστακτικότητα του εκάστοτε υπαλλήλου, προϊσταμένου ή ανώτερου στελέχους, να τα συμπληρώσουν και άλλοτε με τις αυτοσχέδιες φανταστικές, κάθε λογής δικαιολογίες όπως έλλειψη χρόνου, απαγόρευση από το Νόμο, απαγόρευση από τη διεύθυνση κλπ. Τέλος υπήρξαν και οι περιπτώσεις που παρά τις διαβεβαιώσεις των αρμοδίων, ότι το αίτημά μας για συμπλήρωση του ερωτηματολογίου θα ικανοποιηθεί, αυτό δεν έγινε ποτέ.

Για την αντιμετώπιση των δυσκολιών αυτών επιστρατεύθηκαν αρκετές μέθοδοι, ώστε να υπάρξει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Τις περισσότερες των περιπτώσεων μάλιστα υπήρξε συνδυασμός μεθόδων. Οι μέθοδοι αυτοί ήταν οι εξής: α) προσωπική επαφή και γνωριμία με τον αρμόδιο υπάλληλο της εκάστοτε επιχείρησης/ οργανισμού, β) αίτηση προς τον Διευθυντή ή το τμήμα προσωπικού της

επιχείρησης/ οργανισμού μέσω fax, γ) τηλεφωνική επικοινωνία με τον αρμόδιο υπάλληλο, προϊστάμενο ή διευθυντή και δ) προσπάθεια χρησιμοποίησης προσωπικών γνωριμιών τόσο δικών μας όσο και του υπεύθυνου καθηγητή. Όλοι αυτοί οι τρόποι είχαν σκοπό τη συλλογή όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού συμπληρωμένων ερωτηματολογίων. Οι επιχειρήσεις (Νοσοκομεία, Κλινικές, Οργανισμοί κλπ.), στις οποίες δόθηκαν ερωτηματολόγια ήταν 54. Τα ερωτηματολόγια τα οποία συλλέχθηκαν τελικά ήταν 15 και σε αυτό το σημείο θεωρούμε υποχρέωσή μας να ευχαριστήσουμε όσους αφιέρωσαν λίγο από τον χρόνο τους, ώστε να μας βοηθήσουν στην εκπόνηση της πτυχιακής μας εργασίας.

Γ' μέρος - Ερωτηματολόγιο προς τους αποφοίτους. Πρόκειται για ένα ερωτηματολόγιο, το οποίο αποτελείται από 25 ερωτήσεις διαφόρων κατηγοριών και απευθύνεται στους αποφοίτους του ΤΕΙ Καλαμάτας, οι οποίοι κατοικούν εντός των ορίων του Νομού Αττικής. Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων είχε διάρκεια περίπου 4 μήνες. Συγκεκριμένα η λήψη του πρώτου ερωτηματολογίου έγινε στις 17/09/2003 και του τελευταίου στις 10/01/2004. Για την εύρεση των αποφοίτων, καθοριστική υπήρξε η συμβολή του υπεύθυνου καθηγητή, καθώς και του υπεύθυνου του «γραφείου διασύνδεσης της εκπαίδευσης με την εργασία» (και τους ευχαριστούμε για αυτό) του ΤΕΙ Καλαμάτας. Οι απόφοιτοι, οι οποίοι προέρχονταν από τον Νομό Αττικής ή που πλέον έμεναν στην Αθήνα διαπιστώθηκε ότι ήταν 62. Σε αυτούς τους 62 έπειτα από τηλεφωνική επικοινωνία στείλαμε το ερωτηματολόγιο και ένα διευκρινιστικό γράμμα σε μορφή αίτησης μέσω ταχυδρομείου. Ο αριθμός των συγκεντρωμένων και συμπληρωμένων ερωτηματολογίων έφθασε τελικά τα 26. Οφείλουμε ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους αυτούς τους αποφοίτους που βοήθησαν και που στήριξαν με αυτόν τον τρόπο την προσπάθειά μας.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1 ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Ένας από τους πιο διαδεδομένους τρόπους εύρεσης εργασίας είναι η αναζήτηση αυτής μέσω των “μικρών αγγελιών”. Οι “μικρές αγγελίες” περιλαμβάνουν κάθε είδους εργασία, οπότε ο καθένας έχει τη δυνατότητα να βρεί ότι εργασία τον ενδιαφέρει. Έτσι και ένα μέρος της παρούσας εργασίας στηρίχθηκε στην τακτική παροκολούθηση των “μικρών αγγελιών”, προκειμένου να διαπιστωθεί το μέγεθος της ζήτησης για Διοικητικό προσωπικό.

Η αναζήτηση των “Μικρών Αγγελιών” πραγματοποιήθηκε το έτος 2003 και συγκεκριμένα από τις 16/02/03 έως τις 18/10/03. Εκείνη την περίοδο γινόταν εβδομαδιαίος τακτικός έλεγχος σε 5 γνωστές εφημερίδες της Αθήνας (Χρυσή Ευκαιρία, τα Νέα, Έθνος, Ελευθεροτυπία και Καριέρα), για εύρεση αγγελιών που είχαν άμεση ή έμμεση σχέση με τη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας και συγκεκριμένα με το τμήμα ΔΜΥΠ.

Από τα στοιχεία της κάθε εφημερίδας και συγκεκριμένα της κάθε αγγελίας καταγραφόταν: Η ειδικότητα της εργασίας, ο αριθμός των θέσεων για τις οποίες προοριζόταν το συγκεκριμένο προσωπικό, ο φορέας απασχόλησης και τα απαιτούμενα-προαιρετικά προσόντα. Επίσης καταγραφόταν η προσφορά της κάθε εταιρίας-Οργανισμού, ένα ΦΑΞ ή ένα τηλεφωνο από το οποίο παρέχονται πληροφορίες για την κάθε θέση, η πηγή και η ημερομηνία δημοσίευσης της αγγελίας. Ο πίνακας με τις μικρές αγγελίες βρίσκεται στο παράρτημα 1 της εργασίας.

Όπως είναι φυσικό στις περισσότερες αγγελίες που ζητούσαν διοικητικό προσωπικό, γινόταν αναφορά σε αναζήτηση προσώπων, οι οποίοι απλά είχαν κάποιο πτυχίο Διοίκησης και Οικονομίας χωρίς απαραίτητα να διευκρινίζεται η ειδικότητά τους. Ελάχιστες λοιπόν αγγελίες βρέθηκαν να αναζητούν υποψήφιους εργαζομένους με ειδικότητα ΔΜΥΠ και οι περισσότερες από αυτές, αν όχι όλες ήταν για θέσεις του Δημοσίου Τομέα.

Εντωμεταξύ η θέση για την οποία υπήρχε μεγαλύτερη ζήτηση για τον Δημόσιο Τομέα ήταν αυτή του Διοικητικού – Λογιστικού, ενώ για τον Ιδιωτικό Τομέα ήταν αυτή του Διοικητικού Υπαλλήλου. Όπως παρατηρούμε κι από τον πίνακα με τις μικρές αγγελίες οι περισσότερες αναφέρουν ως απαραίτητο προσόν εκτός από ένα πτυχίο Διοίκησης και Οικονομίας (ΑΕΙ ή ΤΕΙ) την τουλάχιστον καλή γνώση Αγγλικών και την γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή. Πολλές φορές επίσης ανάλογα την ειδικότητα για την οποία γίνεται λόγος, διευκρινίζεται ως απαραίτητο προσόν η προϋπηρεσία σε ανάλογη θέση και η ηλικία. Όσον αφορά τα προαιρετικά προσόντα,

τα οποία ζητούν οι επιχειρήσεις-Οργανισμοί στις μικρές αγγελίες αυτά είναι σηνήθως κάποιο μεταπτυχιακό, η δεύτερη ξένη γλώσσα (εκτός των Αγγλικών), η προϋπηρεσία και οι εκπληρωμένες στρατιωτικές υποχρεώσεις για τους άνδρες.

- **Προσοντολόγιο: Όλα τα πτυχία για διοικητικές θέσεις**

(Το νέο προεδρικό διάταγμα για τα προσόντα σε κάθε θέση)

Ανοίγει η πόρτα του Δημοσίου στις νέες, σύγχρονες ειδικότητες που μέχρι σήμερα ήταν αποκλεισμένες από τις διαδικασίες πρόσληψης. Το νέο προσοντολόγιο, που προετοίμασε το Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης και απέστειλε ήδη, στο ΣΤΕ, εμπεριέχει νέες ρυθμίσεις με στόχο την προσέλκυση ικανού ανθρώπινου δυναμικού στο Δημόσιο. Ο υπουργός Δημόσιας Διοίκησης Κ. Σκανδαλίδης επισημαίνει ότι με το νέο προσοντολόγιο εναρμονίζεται ο Δημόσιος Τομέας με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς εξελίξεις και αντιμετωπίζονται τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν με την εμφάνιση νέων ειδικοτήτων τα τελευταία χρόνια. Το νομοσχέδιο θα εφαρμοστεί αμέσως μετά την ψήφισή του. *(Έθνος 7/10/03 του Παναγή Γιόλμα)

Συγκεκριμένα το νέο προσοντολόγιο αναφέρει: «Προσόν διορισμού στον εισαγωγικό βαθμό ορίζεται πτυχίο ή δίπλωμα οποιουδήποτε τμήματος ΑΕΙ της ημεδαπής, περιλαμβανομένων και των πτυχίων ή διπλωμάτων του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.) και των Προγραμμάτων Σπουδών Επιλογής (Π.Σ.Ε.) ή ισότιμο σχολών της αλλοδαπής». Το νέο προσοντολόγιο ανατρέπει ότι ισχύει μέχρι σήμερα για τις διοικητικές ειδικότητες. Παρέχει τη δυνατότητα σε όλους τους πτυχιούχους ΑΕΙ και ΤΕΙ να συμμετέχουν ισότιμα στη διεκδίκηση των διοικητικών θέσεων.

Τα βασικά σημεία των αλλαγών που επιφέρει στα προσόντα διορισμού στον δημόσιο τομέα το προεδρικό διάταγμα είναι τα εξής:

- Στην κατηγορία ΠΕ και ΤΕ Διοικητικού δίνεται η δυνατότητα σε όλους τους αποφοίτους των ΑΕΙ και των ΤΕΙ, ανεξαρτήτως ειδικότητας, να καταλαμβάνουν θέσεις της κατηγορίας αυτής. Μέχρι τώρα τη δυνατότητα διεκδικήσεων των διοικητικών θέσεων είχαν οι υποψήφιοι που ανήκαν κυρίως στις Οικονομικές και Νομικές Σχολές. Στο εξής παρέχεται ανάλογη δυνατότητα και στους υποψηφίους Φυσικομαθηματικών Σχολών κ.τ.λ.
- Σε όλες τις ειδικές κατηγορίες ΠΕ και ΤΕ, που συμπεριλαμβάνονται στο προσοντολόγιο, έχουν ενταχθεί όλες οι ειδικότητες αποφοίτων ΑΕΙ και ΤΕΙ, που σχετίζονται με αυτό το γνωστικό αντικείμενο.
- Καθιερώνεται η γνώση ηλεκτρονικών υπολογιστών ως απαραίτητο προσόν για τις θέσεις ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ και ταυτόχρονα εντάσσεται στο προσοντολόγιο

και η διαδικασία πιστοποίησης της γνώσης Η/Υ με βάση τα διεθνή πρότυπα.¹¹¹

- Εντάσσονται στο προσοντολόγιο όλες οι κατηγορίες τίτλων σπουδών που δίδονται στη χώρα μας, π.χ. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) κτλ.
- Εναρμονίζεται το προσοντολόγιο με τις εξελίξεις σε όλα τα επίπεδα στο χώρο της εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις οδηγίες της ΕΕ.
- Με πιστοποιητικά θα αποδεικνύεται η γνώση της ξένης γλώσσας. Παράλληλα, το νέο προσοντολόγιο προσδιορίζει τέσσερα επίπεδα γνώσης της ξένης γλώσσας. Συγκεκριμένα: α) Άριστη γνώση (άριστα), β) Πολύ καλή γνώση (λίαν καλώς), γ) Καλή γνώση (καλώς) και δ) Μέτρια (μετρίως).

- **Έξι οδηγίες προς υποψήφιους δίνουν οι ειδικοί της αγοράς εργασίας.**

Η κούρσα που οδηγεί στην πρόσληψη γίνεται όλο και πιο δύσκολη, καθώς πληθαίνουν οι υποψήφιοι που «χτυπούν την πόρτα» των εταιρειών για να βρουν δουλειά διαθέτοντας όλα τα τυπικά προσόντα που απαιτεί η θέση την οποία διεκδικούν. Υπάρχει, άραγε, τρόπος να καταφέρει κανείς να αποκτήσει προβάδισμα σε αυτόν τον αγώνα, ώστε να αυξήσει τις πιθανότητες να κατακτήσει τη θέση που επιθυμεί;

Οι σύμβουλοι επιχειρήσεων, οι οποίοι αναλαμβάνουν να μεσολαβήσουν μεταξύ των εταιρειών που αναζητούν προσωπικό και όσων ψάχνουν για δουλειά, απαντούν ότι υπάρχουν κάποια «μυστικά» για να κερδίσει έδαφος ένας υποψήφιος στην κούρσα για την πρόσληψη – και αφορούν τόσο την προετοιμασία ενός νέου πριν μπει στην αγορά εργασίας όσο και τις κινήσεις που πρέπει να κάνει, όταν αποφασίσει να απευθυνθεί σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις. Να λοιπόν τι συμβουλεύουν οι ειδικοί: Φροντίστε να ενημερωθείτε για το πώς διαμορφώνεται η προσφορά και η ζήτηση στον κλάδο ή στους κλάδους που σας ενδιαφέρει να απασχοληθείτε. Κατά καιρούς, σε κάποιους συγκεκριμένους κλάδους εμφανίζονται περισσότερες ευκαιρίες απασχόλησης από ό,τι σε κάποιους άλλους.

---

¹¹¹ Στη χώρα μας τρεις είναι οι διεθνώς αναγνωρισμένοι φορείς που χορηγούν έγκυρα πιστοποιητικά στις βασικές δεξιότητες χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή, το αγγλικό Πανεπιστήμιο του Κέιμπριτζ, η ECDL (European Computer Driving Licence) και η εταιρεία πληροφορικής Microsoft. Ωστόσο, στην ελληνική αγορά κυκλοφορεί πληθώρα πτυχίων, που πιστοποιούν, όμως ανωτέρου επιπέδου ή εξειδικευμένες δεξιότητες στην πληροφορική. Απομένει να διευκρινιστεί ποια από τα πτυχία αυτά θα ζητούνται στις διαδικασίες πρόσληψης και για ποιους κλάδους – ειδικότητες. (ΤΑ ΝΕΑ Καριέρα 6/10/03)

Το να γνωρίζει κανείς πως διαμορφώνεται η προσφορά και η ζήτηση στην αγορά εργασίας- και ιδιαίτερα σε τομείς που τον ενδιαφέρουν επαγγελματικά- αποτελεί το πρώτο σημαντικό βήμα, καθώς με τον τρόπο αυτό ο υποψήφιος μπορεί να αποφασίσει ευκολότερα και με μεγαλύτερες πιθανότητες επιτυχίας ποιες πόρτες πρέπει να χτυπήσει πρώτα.

- Συμβουλευτείτε γνωστούς, συγγενείς και φίλους για τυχόν κενές θέσεις εργασίας. Έρευνες στην αγορά εργασίας έχουν δείξει ότι οι γνωριμίες αποτελούν, πολλές φορές, καθοριστικό παράγοντα για την πρόσληψη, καθώς μπορεί να προωθήσουν έναν υποψήφιο σε επιχειρήσεις στις οποίες, είτε εργάζονται είτε έχουν επαφές. Έτσι, οι υποψήφιοι αυτοί καλούνται να υποβάλουν το βιογραφικό τους και να περάσουν από τη διαδικασία της επιλογής (συνέντευξη, τεστ κλπ.) με πιο σύντομες διαδικασίες, αυξάνοντας σημαντικά, με τον τρόπο αυτό, τις πιθανότητες να ξεκινήσουν μια επιτυχημένη καριέρα.
- Χρησιμοποιήστε τον ελεύθερο χρόνο που μεσολαβεί μέχρι να βρείτε δουλειά, για να ισχυροποιήσετε την υποψηφιότητά σας. Σημαντική βοήθεια προσφέρουν τα σεμινάρια που διοργανώνουν δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς, τα οποία επιτρέπουν σε όσους τα παρακολουθούν να ενημερώνονται για τις τελευταίες εξελίξεις στον επαγγελματικό κλάδο που τους ενδιαφέρει. Τα πιστοποιητικά συμμετοχής σε σεμινάρια αποδεικνύουν τη διαρκή επαγγελματική κατάρτιση του υποψηφίου και ισχυροποιούν την υποψηφιότητά του για τη θέση που διεκδικεί. Επίσης, το διάστημα που μεσολαβεί μέχρι να βρει δουλειά, μπορεί ο υποψήφιος να το εκμεταλλευτεί για να «φρεσκάρει» τις γνώσεις του σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές και σε ξένες γλώσσες. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, καθώς όλες σχεδόν οι εταιρείες ζητούν σήμερα από τα νέα στελέχη τους να γνωρίζουν άριστα τουλάχιστον μια ξένη γλώσσα και να είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση διαδεδομένων προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών.
- Εκμεταλλευτείτε τα πλεονεκτήματα που σας προσφέρει η επιστολή η οποία συνοδεύει το βιογραφικό σημείωμα (συνοδευτική επιστολή). Πολλοί υποψήφιοι παραλείπουν τη συνοδευτική επιστολή, καθώς υποτιμούν τη σημασία της –και αυτό συχνά λειτουργεί εις βάρος τους. Αντίθετα, όσοι τη χρησιμοποιούν, τραβούν την προσοχή των αξιολογητών και ανεβάζουν τις

«μετοχές» τους. Με τη συνοδευτική επιστολή οι υποψήφιοι έχουν την ευκαιρία να εξηγήσουν, με λίγα λόγια, τον λόγο για τον οποίο επιθυμούν να εργαστούν στη συγκεκριμένη εταιρεία και να προβάλουν συγκεκριμένες ικανότητες που διαθέτουν. Βασικοί κανόνες για τη συνοδευτική επιστολή είναι ότι πρέπει να έχει έκταση μιας σελίδας το πολύ (δηλαδή να αποτελείται από τρεις ή τέσσερις παραγράφους που θα παρέχουν στον αξιολογητή βασικές πληροφορίες για τον υποψήφιο), να απευθύνεται σε συγκεκριμένο πρόσωπο και να αναφέρει ξεκάθαρα τη συγκεκριμένη θέση που ενδιαφέρει τον υποψήφιο.

- Έχετε πάντα έτοιμο και ενημερωμένο το βιογραφικό σας σημείωμα, το οποίο μπορείτε να το στείλετε σε εταιρείες και συμβούλους επιχειρήσεων, ακόμη και αν δεν έχει πέσει στην αντίληψή σας εκδήλωση ενδιαφέροντος για πρόσληψη. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, θα πρέπει να προσδιορίζεται με ακρίβεια ποιες θέσεις σας ενδιαφέρουν, καθώς ένα βιογραφικό που δεν συνδέεται με συγκεκριμένη θέση, ελάχιστη αξία έχει για τους παραλήπτες του.
- Προετοιμαστείτε για τις διαδικασίες που ακολουθούν οι εταιρείες προκειμένου να προσλάβουν προσωπικό. Καθοριστικοί παράγοντες για την πρόσληψη είναι η συνέντευξη και τα τεστ. Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης, οι υποψήφιοι καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήσεις, πολλές από τις οποίες - συχνά- δεν διαφέρουν από επιχείρηση σε επιχείρηση. Έτσι, η σωστή ενημέρωση του υποψηφίου για τη διαδικασία της συνέντευξης –από άτομα που έχουν περάσει τη διαδικασία ή από ειδικούς της αγοράς εργασίας- τον βοηθά να αποφύγει «σκοπέλους» και να ισχυροποιήσει την υποψηφιότητά του. (ΤΑ ΝΕΑ Καριέρα 6/10/03 Γιώργος Κανελλόπουλος)

ΕΝΟΤΗΤΑ 2. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

2.1 Γενικά στοιχεία

Στο νομό Αττικής για το έτος **2003** καταγράφονται **62** Νοσοκομεία / Κλινικές από τα οποία τα 52 ανήκουν στο Δημόσιο και τα 10 ανήκουν στον Ιδιωτικό φορέα. Στον πίνακα 2.1 καταγράφονται συγκεκριμένα όλα τα Νοσοκομεία του νομού Αττικής, ο φορέας τους, οι κλίνες τις οποίες διαθέτουν καθώς και διευθύνσεις και τηλέφωνα.

Πίνακας 2.1: Κατάλογος Νοσοκομείων/ Κλινικών στον Νομό Αττικής

α/α	Νοσοκομεία / Κλινικές	Φορέας	Κλίνες	Διεύθυνση	Τηλέφωνο
1	1ο ΙΚΑ "Η Πεντέλη" (Παπαδημητρίου)	Δημόσιο		Τέρμα Ζαΐμη, Μελίσσια	6138460
2	3ο ΙΚΑ "Κλινική Παγώνη"	Δημόσιο		Καποδιστρίου 4, Αθήνα	3805603
3	6ο ΙΚΑ "Γ.Γεννηματάς"	Δημόσιο		Ασωπίου 4, Αθήνα	6420875
4	7ο ΙΚΑ "Κλινική Ασκληπειός"	Δημόσιο		Καυτατζόγλου 8, Αθήνα	2022510-4
5	251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας	Δημόσιο		Μεσογείων & Κατεχάκη	7798511-9
6	401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσ. Αθηνών	Δημόσιο		Μεσογείων 138	7494000
7	414 Στρατιωτικό Ν. Θώρακος Πεντέλης	Δημόσιο		Μελίσσια, Πεντέλη	8041158
8	Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών	Δημόσιο		Δεινακράτους 70	7261000
9	NIMITZ (Ν.15 Μετοχικού Ταμ. Στρατού)	Δημόσιο	450	Μονής Πετράκη 10	7288001
10	"Αγία Ελένη" Σπηλιοπούλειο Ν.Παθ.Ν.	Δημόσιο	50	Δ. Σούτσου 21	6410445
11	"Αγία Όλγα" - Π. Γ. Ν. Νέας Ιωνίας	Δημόσιο	400	Αγ.Ολγας 3-5, Ν.Ιωνία	2799265
12	"Αγία Σοφία" - Π. Γ. Ν. Παίδων	Δημόσιο	750	Θηβών & Τέρμα Μ. Ασίας	7771612
13	"Άγιοι Ανάργυροι"-Ν.Γ.Ογκολ. Κηφισιάς	Δημόσιο	300	Λ.Χασιάς 8η Στάση, Ίλιον	2388789
14	"Άγιος Παντελεήμων"-Ν.Γ.Αντικ-Ογκολ.	Δημόσιο	630	Δ.Μαντουβάλου 3, Νίκαια	4252850
15	"Άγιος Σάββας" Π.Αντικαρ.-Ογκολ. Ν.	Δημόσιο	450	Λ.Αλεξάνδρας 171,	6430811-9
16	"Αγλαΐα Κυριακού" - Π.Γ.Ν.Παίδων	Δημόσιο	480	Θηβών & Λειβαδιάς,	7775611-9
17	"Αιγινήτειο Νοσοκ."Εθν.Καποδ. Πανεπ.	Δημόσιο	200	Βασ.Σοφίας 72, Αθήνα	7220811-3
18	"Αλεξάνδρα" Π.Γ.Ν. Αθηνών	Δημόσιο	550	Β.Σοφίας 80 & Κ.Λούρου	7770501
19	"Αμαλία Φλέμινγκ" - Ν.Γ. Νοσ. Αθηνών	Δημόσιο	500	25η Μαρτίου14, Μελίσσια	6130841
20	"Αμαλία Φλέμινγκ" Πτέρυγα Ζ. Πηγή	Δημόσιο		Δημοκρατίας 4-6Μελίσσια	8041091
21	"Ανδρέας Συγγρός" Αφρ.&Δερμ.Νόσων	Δημόσιο	200	Ι.Δραγούμη 5, Αθήνα	7249021-6
22	Απολλώνειο Θεραπευτήριο	Δημόσιο		Άντερσεν 1, Ν.Ψυχικό	6926501
23	"Αρεταίειο" Ν.-Εθνικό Καπ.Πανεπ.	Δημόσιο	200	Βασ.Σοφίας 76, Αθήνα	7238511-8
24	"Ασκληπιείο Βούλας - Π.Γ.Ν.	Δημόσιο	700	Βασ. Παύλου 1, Βούλα	8958301-6
25	"Γ.Γεννηματάς" Π.Γ.Ν. Αθηνών	Δημόσιο	760	Λ.Μεσογείων 154, Αθήνα	7778901
26	Ν. Γερουλάνειο Ίδρυμα	Δημόσιο		Αραχώβης 35, Εξάρχεια	3825840
27	Γ. Νοσ. Δυτ.Αττικής "Αγία Βαρβάρα"	Δημόσιο	250	Αγ.Βαρβάρα	5301100
28	"Δρακοπούλειο" Κέντρο Αιμοδοσίας	Δημόσιο		Αλκιβιάδου 4, Αθήνα	8219391
29	"Δρομοκαΐτειο" Θεραπευτήριο	Δημόσιο	900	Ιερά Οδός 343, Χαϊδάρι	5398200
30	"Ελπίς" - Ν.Γ.Νοσ.Αθηνών	Δημόσιο	260	Δημητσάνης 7,	6434001-8
31	"Ευαγγελισμός" - Π.Γ.Ν. Αθηνών	Δημόσιο	1100	Υψηλάντου 45-47,	7220001-9
32	Θεραπ/ριο Β Χρονίων Παθ. Παιδιών	Δημόσιο		Παλάσκα 1, Σκαρामαγκάς	5573561
33	Θεραπ/ριο Γ Χρονίων Παθ. Παιδιών	Δημόσιο		Θεολόγου 11	5572939
34	Θεραπ/ριο Χρονίων Παθ. Παιδιών	Δημόσιο		Λ.Σχιστού 1,Σκαρामαγκάς	5573132
35	Θριάσιο Γενικό Νοσ. Ελευσίνας	Δημόσιο		Λ.Γ.Γεννηματά, Μαγούλα	5551502

α/α	Νοσοκομεία / Κλινικές	Φορέας	Κλίνες	Διεύθυνση	Τηλέφωνο
36	"Ιπποκράτειο" - Π.Γ.Ν. Αθηνών	Δημόσιο	600	Βασ.Σοφίας 114, Αθήνα	7483770
37	ΚΑΤ - Π.Γ.Ν. Αττικής	Δημόσιο	860	Νίκης 2, Κηφισιά	8014411
38	Γ.Ν.Κοργιαλένιο -Μπενάκειο (Ε.Ερ.Στ.)	Δημόσιο	550	Αθανασάκι 1, Αθήνα	6414000
39	"Λαϊκό" - Π.Γ.Ν. Αθηνών	Δημόσιο	600	Αγ.Θωμά 17, Αθήνα	7771101-9
40	Μαιευτήριο Γ. " Έλενα Βενιζέλου"	Δημόσιο	500	Πλ.Έλ. Βενιζέλου 2, Αθήνα	6402000
41	"Μεταξά" - Π.Γ. Αντικαρ/κό Νοσ.Πειραιά	Δημόσιο	500	Μπότση 51, Πειραιάς	4284444
42	Ν.Γ.Νοσοκομείο Πατησίων Ν.Π.Δ.Δ.	Δημόσιο	150	Χαλκίδος 15-17, Αθήνα	2502100
43	Νοσοκομείο Γ.Παιδών ΠΙΚΠΑ Πεντέλης	Δημόσιο	200	Παλαιά Πεντέλη, Πεντέλη	8036200
44	Ν.Γ. Πολυκλινική Αθηνών	Δημόσιο	200	Πειραιώς 3, Αθήνα	5244694-7
45	Νος. Σαλαμίνας "Ο Γλυκός Ιησούς"	Δημόσιο		Ιπποκράτους Σαλαμίνα	4677162
46	Παιδοψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής	Δημόσιο	300	Γαρέφη 4, Ν.Ψυχικό	6773441-5
47	Ν.Οφθαλμιατρείο Αθηνών	Δημόσιο	60	Πανεπιστημίου 26, Αθήνα	3646954
48	Ν. "Παμμακάριστος" Θείας Πρόνοιας	Δημόσιο	200	Ιακωβάτων 43, Κ.Πατήσια	2284851
49	"Σισμανόγλειο" - Π.Γ.Ν. Αττικής	Δημόσιο	450	Μελίσσια, Αθήνα	8039911-9
50	"Σωτηρία" - Π.Γ.Ν.Νοσ/των Θώρακος	Δημόσιο	1000	Μεσογείων 152, Αθήνα	7778611
51	"Τζάνειο" - Π.Γ.Ν. Πειραιά	Δημόσιο	600	Ζαννή&Αφεντούλη,Πειραιάς	4592911
52	Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής (Δαφνί)	Δημόσιο	2300	Λ.Αθηνών 360, Χαϊδάρι	5321714
53	"Ωνάσειο" Καρδιοχειρουργικό Κέντρο	Ιδιωτικό		Λ.Συγγρού 356, Καλλιθέα	9493000
54	"Ερρίκος Ντυνάν"	Ιδιωτικό			
55	Ιατρικό Κέντρο Αθηνών	Ιδιωτικό		Διστόμου 5-7, Μαρούσι	6198115
56	Ν. Μετροπόλιταν	Ιδιωτικό		Εθν.Μακαρίου 9, Φάληρο	4809000
57	Μαιευτήριο "Ηρα"	Ιδιωτικό		Μεσογείων 264, Χολαργός	6525010-9
58	Μαιευτήριο "Ιαώ"	Ιδιωτικό		Κηφισίας 37-39, Αθήνα	6184000
59	Μαιευτήριο "Αητώ"	Ιδιωτικό		Μουσών 7-13, Ψυχικό	6929420-9
60	Μαιευτήριο "Μητέρα"	Ιδιωτικό		Λ.Κηφισίας & Ερ.Σταυρού 6	6869000
61	"Υγεία" Διαγν/κό & Θεραπ/κό Κέντρο	Ιδιωτικό		Ερ.Σταυρού 4, Λ.Κηφισίας	6827940-9
62	Ευρωκλινική Αθηνών	Ιδιωτικό		Αθανασιάδου 9	6416600

Τα ερωτηματολόγια για επιχειρήσεις παρόλο που δόθηκαν (με fax ή προσωπικά) σχεδόν σε όλα τα Νοσοκομεία/Οργανισμούς στο Ν.Αττικής, ελήφθησαν συμπληρωμένα μόνο 15 από αυτά (πίνακας 2.2), από τα οποία τα 12 προέρχονται από Δημόσιους Οργανισμούς και τα 3 από Ιδιωτικές Επιχειρήσεις. Από τους 12 Δημόσιους Οργανισμούς οι 10 έχουν ως δραστηριότητα τη νοσηλεία ασθενών και γενικά την παροχή υγειονομικής περίθαλψης (Νοσοκομεία), ο ένας ασχολείται με την πρόληψη Νοσημάτων Θώρακος και ο άλλος με την ασφάλιση των Δημοσίων υπαλλήλων. Από τις 3 ιδιωτικές επιχειρήσεις οι 2 είναι κλινικές και η μία είναι νοσοκομείο.

Όσον αφορά την εμβέλεια των Επιχειρήσεων – Οργανισμών οι 12 Δημόσιοι Οργανισμοί καταγράφονται ως εξής: 2 Τοπικής, 7 Περιφερειακής και 4 Εθνικής εμβέλειας, ενώ από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις οι 2 είναι Τοπικής και η μία είναι Διεθνής εμβέλειας.

2.2 Αριθμός εργαζομένων

Από τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων βλέπουμε ότι ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων στις Επιχειρήσεις/Οργανισμούς είναι **9.887** και ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων σε Διοικητικές & Οικονομικές Θέσεις είναι **1.589** (πίνακας 2.2). Βλέπουμε ότι, στους Δημόσιους Οργανισμούς ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων είναι **7.511** και των εργαζομένων σε Διοικητικές & Οικονομικές Θέσεις είναι **885**. Στα σύνολα αυτά δεν λάβαμε υπόψη τους εργαζόμενους σε 2 οργανισμούς (Ινστιτούτο Νοσημάτων Θώρακος Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας και Οργανισμός Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου), διότι δεν αποτελούν Κλινικές/Νοσοκομεία, αλλά Οργανισμούς που κατά κύριο λόγο απασχολούν διοικητικούς & οικονομικούς υπαλλήλους. Στις Ιδιωτικές Επιχειρήσεις ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων είναι **1.783** και των εργαζομένων σε Διοικητικές & Οικονομικές Θέσεις είναι **290**.

Πιο συγκεκριμένα στον πίνακα 2.2 βλέπουμε και το ποσοστό των εργαζομένων σε διοικητικές & οικονομικές Θέσεις σε σχέση με το σύνολο των εργαζομένων για κάθε επιχείρηση ή οργανισμό που εξετάζουμε. Έτσι στους 10 Οργανισμούς του Δημόσιου Φορέα (δεν λαμβάνουμε υπόψη τους οργανισμούς «Ινστιτούτο Νοσημάτων Θώρακος Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας» και «Οργανισμός Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου» διότι απασχολούν κατά κύριο λόγο Διοικητικούς υπαλλήλους οπότε δεν τίθεται θέμα σύγκρισης), το ποσοστό του διοικητικού προσωπικού σε σχέση με το υπόλοιπο κυμαίνεται από **7,92% (ελάχιστο)** στο Νοσοκομείο «Αγία Όλγα», μέχρι **38,05% (μέγιστο)** στο Νοσοκομείο «Συγγρός». Ο μέσος όρος (σε ποσοστό) μεταξύ αυτών των νοσοκομείων είναι **14,05%**. Στις 3 Ιδιωτικές Επιχειρήσεις το ποσοστό του διοικητικού προσωπικού σε σχέση με το υπόλοιπο κυμαίνεται από **6,25% (ελάχιστο)** στο Νοσοκομείο «Παντοκράτωρ», μέχρι **17,22% (μέγιστο)** στο «Διαγνωστικό & Θεραπευτικό Κέντρο Υγεία». Ο μέσος όρος (σε ποσοστό) μεταξύ των ιδιωτικών νοσοκομείων είναι **13.16%**. Παρατηρούμε ότι, πρώτων μεταξύ Δημόσιων και Ιδιωτικών Νοσοκομείων το ποσοστό διοικητικού προσωπικού σε σχέση με το υπόλοιπο κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα (13.16%-14.05%) και δεύτερον το γεγονός ότι το ποσοστό αυτό είναι ιδιαίτερα χαμηλό. Αυτό πιθανόν να οφείλεται σε κάποιους παράγοντες στους οποίους θα αναφερθούμε παρακάτω.

Πίνακας 2.2: Επιχειρήσεις/ Οργανισμοί και αριθμός εργαζομένων

A/a	Επιχείρηση/ Οργανισμός	Φορέας	Συνολικός Αριθμός Εργαζομένων	Αριθμός Εργαζομένων σε Διοικητικές & Οικονομικές Θέσεις	Ποσοστό Εργαζομένων σε Διοικ. & Οικον. Θέσεις σε σχέση με το σύνολο
1	Γ.Ν.Α. "Ιπποκράτειο"	Δημόσιος	1.403	210	14,96%
2	Γ.Ν.Α. "Λαϊκό" Α' ΠΕ.Σ.Υ.	Δημόσιος	1.450	125	8,62%
3	Ν."Συγγρός" Α' ΠΕ.Σ.Υ.	Δημόσιος	318	121	38,05%
4	Β' ΠΕ.Σ.Υ. "Σισμανόγλειο"	Δημόσιος	1.460	128	8,76%
5	ΕΑΝ.Π. "Μεταξά" Γ' ΠΕ.Σ.Υ.Π	Δημόσιος	1.100	100	9,09%
6	"Αιγινήτειο" Νοσοκομείο	Δημόσιος	413	55	13,31%
7	Σπηλιοπούλειο Ν. "Αγία Ελένη"	Δημόσιος	145	14	9,65%
8	Κωνσταντοπούλειο Συγκρότημα "Αγία Όλγα"	Δημόσιος	820	65	7,92%
9	Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Παιδιών	Δημόσιος	112	13	11,60%
10	Ι.Ν.Θώρακος Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας	Δημόσιος	26	19	73,07%
11	Γενικό Νοσοκομείο Πατησίων	Δημόσιος	290	54	18,62%
12	Οργανισμός Περιθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου	Δημόσιος	567	395	69,66%
13	Μαιευτική & Χειρουργική Κλινική "Μητέρα"	Ιδιωτικός	687	110	16,01%
14	"Παντοκράτωρ" ΑΕ	Ιδιωτικός	80	5	6,25%
15	Διαγνωστικό&Θεραπευτικό Κέντρο "Υγεία" ΑΕ	Ιδιωτικός	1.016	175	17,22%
	Σύνολο		9.887	1.589	15,98%

Πηγή: Ίδια έρευνα

Πίνακας 2.3: Φορέας και σύνολο εργαζομένων

Φορέας	Αριθμός Επιχειρήσεων /Οργανισμών	Σύνολο Εργαζομένων	Σύνολο Εργαζομένων σε Διοικητικές & Οικονομικές Θέσεις	Ποσοστό Εργαζομένων σε Διοικητικές & Οικονομικές Θέσεις επί του Συνόλου
Δημόσιος	10*	7511	885	11.8 %
Ιδιωτικός	3	1783	290	16.3 %

Πηγή: Ίδια έρευνα

Αν το δούμε το αποτέλεσμα πιο συνοπτικά, το ποσοστό των εργαζομένων σε Διοικητικές & Οικονομικές Θέσεις σε σχέση με τον συνολικό αριθμό των εργαζομένων στα Νοσοκομεία είναι **11.8%** στον Δημόσιο Τομέα και **16.3%** στον Ιδιωτικό Τομέα (πίνακας 2.3). Παρατηρούμε λοιπόν ότι το ποσοστό του Διοικητικού προσωπικού σε σχέση με το υπόλοιπο προσωπικό (δηλαδή Νοσηλευτικό, Ιατρικό κλπ.) είναι αρκετά μικρό ακόμα και στα Ιδιωτικά Νοσοκομεία. Αυτό συμβαίνει ίσως επειδή οι υπεύθυνοι επιλογής προσωπικού δεν έχουν αντιληφθεί ή δεν γνωρίζουν την προσφορά του Διοικητικού Τομέα στα Νοσοκομεία και πόσο σημαντικό είναι για μια επιχείρηση ή έναν Οργανισμό να χρησιμοποιεί Διοικητικούς υπαλλήλους/ στελέχη. Τα τελευταία χρόνια γίνονται κάποιες ελάχιστες προσπάθειες βελτίωσης της ποιότητας στις μονάδες υγείας/ πρόνοιας με την ενσωμάτωση διοικητικού προσωπικού (οι οποίοι έχουν ειδίκευση στο συγκεκριμένο αντικείμενο), αλλά αυτές βρίσκονται ακόμα σε «νηπιακή» φάση.

Παραταύτα παλαιότερα δεν υπήρχε κάποια συγκεκριμένη Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας για τις Μονάδες Υγείας και Πρόνοιας, παρά μόνο για επιχειρήσεις. Όμως όπως διαπιστώσαμε και στο κεφάλαιο 1, οι μονάδες Υγείας & Πρόνοιας δεν είναι επιχειρήσεις διότι ασχολούνται με την υγεία και την πρόνοια των πολιτών. Έτσι λόγω φύσης και ιδιαιτερότητας του αγαθού «υγεία» επιβάλλεται διαφορετική αντιμετώπιση από τις «Επιχειρήσεις»/ Οργανισμούς. Όπως αναφέραμε σε προηγούμενο κεφάλαιο, το 1990 ιδρύθηκε το Τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας & Πρόνοιας για να καλύψει την ανάγκη των Μονάδων Υγείας και των Μονάδων Πρόνοιας να απασχολούν Διοικητικό & Οικονομικό προσωπικό το οποίο σαφώς διαθέτει ειδικευμένες γνώσεις για το συγκεκριμένο αντικείμενο.

Διότι δεν μπορεί ένας εργαζόμενος με γνώσεις Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οικονομικών γενικά να είναι αποτελεσματικός και αποδοτικός στις υπηρεσίες υγείας και να λειτουργεί και να αποφασίζει σύμφωνα με τους κανόνες της αγοράς. Οι κανόνες της αγοράς πολλές φορές, είναι σκληροί και κάθετοι για την επιβίωση και την εξέλιξη μιας επιχείρησης. Πρωταρχικός σκοπός των επιχειρήσεων είναι η μεγιστοποίηση του κέρδους. Αυτό δεν θα μπορούσε να ευδοκιμήσει σε Μονάδες που έχουν να κάνουν με την υγεία και με την περίθαλψη των ατόμων. Μη ξεχνάμε ότι το βασικότερο αγαθό στη ζωή ενός ανθρώπου είναι η υγεία του.

2.3 Μορφωτικό επίπεδο εργαζομένων

Πίνακας 2.4: Επιχειρήσεις/ Οργανισμοί και μορφωτικό επίπεδο Διοικητικού- Οικονομικού προσωπικού

Α/α	Επιχείρηση/ Οργανισμός	Φορέας	Συνολικός Αριθμός Εργαζομένων	Αριθμός Εργαζομένων σε Διοικ.& Οικον. Θέσεις	Μορφωτικό Επίπεδο Εργαζομένων σε Διοικ.& Οικον. Θέσεις			
					ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ
1	Γ.Ν.Α. "Ιπποκράτειο"	Δημόσιος	1403	210	20	17	83	90
2	Γ.Ν.Α."Λαϊκό" Α' ΠΕ.Σ.Υ.	Δημόσιος	1450	125	13	13	99	0
3	Ν."Συγγρός" Α' ΠΕ.Σ.Υ.	Δημόσιος	318	121	4	20	65	32
4	Β' ΠΕ.Σ.Υ. "Σισμανόγλειο"	Δημόσιος	1460	128	16	10	76	26
5	ΕΑΝ.Π. "Μεταξά" Γ' ΠΕ.Σ.Υ.Π	Δημόσιος	1100	100	8	7	85	0
6	"Αιγινήτειο" Νοσοκομείο	Δημόσιος	413	55	11	5	33	6
7	Σπηλιοπούλειο Ν. "Αγία Ελένη"	Δημόσιος	145	14	2	3	9	0
8	Κωνσταντοπούλειο Συγκρότημα"Αγ.Όλγα"	Δημόσιος	820	65	10	4	45	6
9	Θεραπευτήριο Χρονίων Παθ. Παιδιών	Δημόσιος	112	13	0	4	9	0
10*	Ι.Ν.ΘώρακοςΥγιεινής & Ασφάλειας τηςΕργασίας	Δημόσιος	26	19	2	1	16	0
11	Γενικό Νοσοκομείο Πατησίων	Δημόσιος	290	54	11	1	33	9
12*	ΟργανισμόςΠερίθαλψης Ασφαλών Δημοσίου	Δημόσιος	567	395	174	20	201	0
13	Μαιευτική& Χειρουργική Κλινική "Μητέρα"	Ιδιωτικός	687	110	21	1	88	0
14	"Παντοκράτορ" ΑΕ	Ιδιωτικός	80	5	1	0	4	0
15	Διαγν/κό&Θεραπ/κό Κέντρο "Υγεία" ΑΕ	Ιδιωτικός	1016	175	23	9	140	3
Σύνολο			9887	1589	316	115	986	172

Πηγή: Ιδία έρευνα

Το μορφωτικό επίπεδο των εργαζομένων σε Διοικητικές & Οικονομικές θέσεις κατατάσσεται όπως βλέπουμε στον πίνακα 2.4 σε τέσσερις κατηγορίες: Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ), Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ). Με μια πρώτη ματιά βλέπουμε ότι οι περισσότεροι εργαζόμενοι σε Διοικητικές και

Οικονομικές Θέσεις, στις συγκεκριμένες επιχειρήσεις/ οργανισμούς τις οποίες έλαβε μέρος η παρούσα έρευνα, είναι Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Μετά με μικρή διαφορά ακολουθούν οι εργαζόμενοι Υποχρεωτικής εκπαίδευσης, έπειτα οι εργαζόμενοι Πανεπιστημιακής και τέλος οι εργαζόμενοι Τεχνολογικής Εκπαίδευσης. Θα μπορούσαμε να πούμε ακόμη ότι το 80% περίπου των εργαζομένων στα Νοσοκομεία είναι ανειδίκευτοι και οι γνώσεις που διαθέτουν είναι επίπεδο Λυκείου ή και Γυμνασίου μόνο.

Το μορφωτικό επίπεδο των εργαζομένων σε διοικητικές θέσεις διαπιστώνουμε ότι είναι πολύ χαμηλό, ενώ στις περισσότερες περιπτώσεις δεν υπάρχει. Επιπλέον σε κάποιες μονάδες δεν υπάρχει ή υπάρχει 1 μόνο άτομο με Πανεπιστημιακή ή Τεχνολογική εκπαίδευση (“Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Παιδιών”, “Ι.Ν. Θώρακος Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας”, “Παντοκράτωρ Α.Ε”. κλπ.). Το έργο αυτών των ατόμων γίνεται πιο δύσκολο όταν το υπόλοιπο προσωπικό δεν έχει τις απαραίτητες γνώσεις και τις περισσότερες φορές αναλαμβάνουν ρόλο καθοδήγησης. Η αποδοτικότητα, η αποτελεσματικότητα και η ομαλή λειτουργία σε μια επιχείρηση ή σε έναν οργανισμό, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον ρόλο της διοίκησης και γενικά του διοικητικού προσωπικού. Χωρίς εξειδικευμένες γνώσεις από την πλευρά του προσωπικού πάνω στο αντικείμενο της εκάστοτε επιχείρησης δεν είναι δυνατό να υπάρξει βελτίωση της αποδοτικότητας και της λειτουργίας της.

Στον πίνακα 2.5 βλέπουμε αναλυτικά το μορφωτικό επίπεδο των εργαζομένων σε Διοικητικές & Οικονομικές Θέσεις και δίπλα το ποσοστό επί του συνόλου των Διοικητικών εργαζομένων. Παρατηρούμε για παράδειγμα στο Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο» το μορφωτικό επίπεδο των εργαζομένων στις Διοικητικές & Οικονομικές θέσεις έχει ως εξής: το 42.85% είναι Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης, το 39.55% είναι Δευτεροβάθμιας και μόλις το 9.5% είναι Πανεπιστημιακής και το 8.1% Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Η επιλογή του Νοσοκομείου «Ιπποκράτειο» είναι τυχαία). Αν τώρα προσθέσουμε το 42.85% με το 39.55% (Δευτεροβάθμια και Υποχρεωτική Εκπαίδευση) έχουμε **82.4%**. Αυτό σημαίνει ότι το 82.4% των εργαζομένων σε Διοικητικές & Οικονομικές θέσεις στο Νοσοκομείο «Ιπποκράτειο» είναι ανειδίκευτοι και όχι απόλυτα σχετικοί με τις ιδιαίτερες απαιτήσεις και γνώσεις του αντικείμενου της εργασίας. Με ποιον τρόπο λοιπόν θα μπορούσαν αυτοί οι εργαζόμενοι να προσφέρουν στις θέσεις αυτές από τη στιγμή που δεν έχουν καμία εκπαίδευση πάνω στο αντικείμενο.

Παρόμοια είναι και τα ποσοστά στα υπόλοιπα νοσοκομεία στα οποία έλαβε μέρος η έρευνα. Ακόμα και στους Οργανισμούς «Θώρακος Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας» και «Οργανισμός Περιθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου» που κατά κόρον απασχολούν Διοικητικό προσωπικό τα ποσοστά δεν διαφέρουν από αυτά των Νοσοκομείων και έχουν ως εξής:για τον πρώτο οργανισμό το 84.21% των εργαζομένων είναι ΔΕ, το 5.26% ΤΕ και το 10.23% ΠΕ, ενώ για τον δεύτερο το 50.89% είναι ΔΕ, το 5.06% ΤΕ και το 44.05 ΠΕ αντίστοιχα (το ποσοστό ΥΕ είναι 0% και για τους δύο οργανισμούς).

Πίνακας 2.5: Επιχειρήσεις/ Οργανισμοί και ποσοστό μορφωτικού επιπέδου Διοικητικού-Οικονομικού προσωπικού

Επιχείρηση/ Οργανισμός	Συνολικός Αριθμός Εργαζ/νων	Αριθμός Εργαζ/νων σε Διοικ.& Οικ. Θέσεις	Μορφωτικό επίπεδο εργαζομένων σε Διοικητικές & Οικονομικές Θέσεις & % επί του συνόλου							
			ΠΕ	%	ΤΕ	%	ΔΕ	%	ΥΕ	%
Γ.Ν.Α. "Ιπποκράτειο"	1403	210	20	9,5	17	8,1	83	39,5	90	42,9
Γ.Ν.Α."Λαϊκό" Α' ΠΕ.Σ.Υ.	1450	125	13	10,4	13	10,4	99	79,2	0	0
Ν."Συγγρός" Α' ΠΕ.Σ.Υ.	318	121	4	3,3	20	16,5	65	53,7	32	26,5
Β' ΠΕ.Σ.Υ. "Σισμανόγλειο"	1460	128	16	12,5	10	7,8	76	59,4	26	20,3
ΕΑΝ.Π. "Μεταξά" Γ' ΠΕ.Σ.Υ.Π	1100	100	8	8	7	7	85	85	0	0
"Αιγινήτειο" Νοσοκομείο	413	55	11	20	5	9,1	33	60	6	10,9
Σπηλιοπούλειο Ν. "Αγία Ελένη"	145	14	2	14,3	3	21,4	9	64,3	0	0
Κωνσταντοπούλειο Συγκρότ."Αγία Όλγα"	820	65	10	15,4	4	6,2	45	69,2	6	9,2
Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Παιδιών	112	13	0	0	4	30,8	9	69,2	0	0
Ι.Ν.ΘώρακοςΥγιεινής& Ασφάλ.της Εργασίας	26	19	2	10,3	1	5,4	16	84,3	0	0
Γενικό Νοσοκομείο Πατησίων	290	54	11	20,4	1	1,9	33	61,2	9	16,5
Οργαν. Περιθαλψης Ασφαλιτων Δημοσίου	567	395	174	44	20	5,1	201	50,9	0	0
Μαιευτική & Χειρ/κή Κλινική "Μητέρα"	687	110	21	19	1	1	88	80	0	0
"Παντοκράτορ" ΑΕ	80	5	1	20	0	0	4	80	0	0
Διαγν/κό&Θεραπ/κό Κέντρο "Υγεία" ΑΕ	1016	175	23	13,1	9	5,2	140	80	3	1,7
Σύνολο	9887	1589	316		115		986		172	

Πηγή: Ιδία έρευνα

2.4 Προσλήψεις εργαζομένων σε Διοικητικές & Οικονομικές θέσεις

2.4.1 Προσλήψεις που έγιναν τα τελευταία 15 χρόνια

Όσον αφορά τις προσλήψεις που έγιναν στα Νοσοκομεία και τους Οργανισμούς (Δημοσίου και Ιδιωτικού φορέα) στις Διοικητικές και Οικονομικές θέσεις τα τελευταία 15 χρόνια, τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας καταγράφονται συγκεντρωμένα στον πίνακα 2.6. Παρατηρούμε ότι από το έτος **1989** μέχρι το **1997** οι προσλήψεις που έγιναν ήταν σχεδόν αποκλειστικά εργαζομένων **Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης**, ενώ σχεδόν όλες οι προσλήψεις **Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης** έγιναν από το έτος **1998** και μετά. Επίσης την περίοδο εκείνη δεν παρατηρούνται προσλήψεις ατόμων με Υποχρεωτική Εκπαίδευση και ειδικότερα από τον ιδιωτικό τομέα. Παρόλα αυτά, ενώ από έτος 1998 μέχρι και το 2003 έγιναν προσπάθειες να προσληφθούν στις Διοικητικές θέσεις άτομα ΠΕ και ΤΕ, οι περισσότερες προσλήψεις, τόσο στον Δημόσιο όσο και στον Ιδιωτικό φορέα, ήταν Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Πίνακας 2.6: Προσλήψεις Διοικητικού-Οικονομικού προσωπικού, που έγιναν από τις επιχειρήσεις από το έτος 1989 κι έπειτα και το μορφωτικό τους επίπεδο

Α/α	Έτος	Δημόσια Νοσοκομεία				Ιδιωτικά Νοσοκομεία			
		ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ	ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ
1	2003	2	10	13	2	3	-	9	-
2	2002	6	3	15	1	6	2	16	-
3	2001	2	2	13	2	4	-	22	-
4	2000	3	4	13	2	2	5	23	-
5	1999	4	2	13	1	2	2	14	4
6	1998	1	2	3	3	1	3	17	-
7	1997	-	3	2	-	-	-	-	-
8	1996	1	2	2	1	-	-	7	-
9	1995	1	2	2	-	1	-	4	-
10	1994	-	2	3	-	-	-	3	-
11	1993	-	2	5	-	-	-	5	-
12	1992	-	1	3	-	-	-	7	-
13	1991	-	-	2	-	1	-	4	-
14	1990	-	-	2	-	1	-	1	-
15	1989	-	-	4	-	-	-	1	-
Σύνολο		20	35	95	12	21	12	133	4

Πηγή: Ιδία έρευνα * Δεν απάντησαν "Σισμανόγλειο" και "Γενικό Νοσοκομείο Πατρών"

Βλέποντας τα σύνολα στις προσλήψεις των τελευταίων 15 χρόνων, για κάθε κατηγορία μορφωτικού επιπέδου, σύμφωνα με τις απαντήσεις στα ερωτηματολόγια παρατηρούμε: στον δημόσιο τομέα προσλήφθηκαν 95 άτομα ΔΕ, 35 άτομα ΤΕ, 20 άτομα ΠΕ και 12 άτομα ΥΕ και στον ιδιωτικό 133 ΔΕ, 21 ΠΕ, 12 ΤΕ και 4 ΥΕ. Υπολογίζοντας τις τιμές αυτές σε ποσοστό (Γράφημα 2.1 και 2.2) διαπιστώνουμε την συντριπτική πλειοψηφία στις προσλήψεις **ΔΕ** τόσο στο **δημόσιο (59%)** όσο και στον **ιδιωτικό** τομέα (**78%**). Με πολύ μικρό ποσοστό ακολουθούν οι προσλήψεις ΠΕ, ΤΕ, και ΥΕ, με 22%, 12% και 7% (δημόσιο) και 12%, 7% και 3% (ιδιωτικό) αντίστοιχα.

Γράφημα 2.1: Μορφωτικό επίπεδο προσλήψεων δημοσίου φορέα

Γράφημα 2.2: Μορφωτικό επίπεδο προσλήψεων ιδιωτικού φορέα

2.4.2 Προσλήψεις που προβλέπονται για την επόμενη διετία

Στην ερώτηση για τις προσλήψεις που προβλέπονται για την επόμενη διετία από τις επιχειρήσεις/οργανισμούς, όπως βλέπουμε και στον πίνακα 2.7 οι περισσότερες αφορούν την κατηγορία ΤΕ και ΔΕ με 119 και 45 άτομα αντίστοιχα. Ο μέσος όρος για τις κατηγορίες αυτές είναι 8 άτομα ΤΕ ανά επιχείρηση και 3 ΔΕ περίπου. Για τις κατηγορίες ΠΕ και ΥΕ σε σύνολο 15 επιχειρήσεων οι προσλήψεις που προβλέπονται είναι 11 και 10 άτομα αντίστοιχα, ενώ ο μέσος όρος βγαίνει 0,7 για ΠΕ και 0,6 για ΤΕ (δηλαδή 1 άτομο ανά 2 επιχειρήσεις).

Πίνακας 2.7: Προσλήψεις διοικητικού προσωπικού που προβλέπονται για την επόμενη διετία

Α/α	Επιχείρηση/ Οργανισμός	Μορφωτικό επίπεδο εργαζομένων			
		ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ
1	Γ.Ν.Α."Ιπποκράτειο"	2	-	4	-
2	Γ.Ν.Α."Λαϊκό" Α' ΠΕ.Σ.Υ.	-	5	13	-
3	Ν."Συγγρός" Α' ΠΕ.Σ.Υ.	-	2	2	3
4	Β' ΠΕ.Σ.Υ. "Σισμανόγλειο"	-	100	-	-
5	ΕΑΝ.Π. "Μεταξά" Γ' ΠΕ.Σ.Υ.Π	4	2	10	-
6	"Αιγινήτειο" Νοσοκομείο	3	2	6	4
7	Σπηλιοπούλειο Ν. "Αγ. Ελένη"	-	-	-	-
8	Κωνσταντοπούλειο Συγκρότημα"Αγία Όλγα"	1	3	4	2
9	Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Παιδιών	1	3	6	1
10	Ι.Ν.Θώρακος Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας	-	-	-	-
11	Γενικό Νοσοκομείο Πατησίων	-	-	-	-
12	Οργανισμός Περιθαψής Ασφαλισμένων Δημοσίου	-	-	-	-
13	Μαιευτική & Χειρουργική Κλινική "Μητέρα"	-	-	-	-
14	"Παντοκράτορ" ΑΕ	-	2	-	-
15	Διαγνωστικό&Θεραπευτικό Κέντρο "Υγεία" ΑΕ	-	-	-	-
	Σύνολο	11	119	45	10

Πηγή: Ιδία έρευνα

Δεν μπορούμε όμως να βγάλουμε κάποιο τελικό συμπέρασμα για 2 λόγους. Πρώτων, κάποιες από τις επιχειρήσεις δεν απάντησαν στην ερώτηση για καμία

κατηγορία (ή για κάποιες από αυτές) μορφωτικού επιπέδου. Αυτό μπορεί να οφείλεται είτε στο ότι δεν γνωρίζουν για τυχόν προβλεπόμενες προσλήψεις, είτε ότι δεν προβλέπονται, είτε ότι προβλέπονται, αλλά δεν επιθυμούν να το ανακοινώσουν. Και δεύτερον οι προσλήψεις που αναφέρονται είναι θεωρητικές, οπότε αυτό σημαίνει ότι μπορεί και να μην πραγματοποιηθούν.

2.5 Διαδικασία πρόσληψης εργαζομένων

Σε νοσοκομεία και οργανισμούς του Δημοσίου φορέα, η διαδικασία που ακολουθήθηκε προκειμένου να αναζητηθούν και να προσληφθούν οι εργαζόμενοι είναι το ΑΣΕΠ (Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού) και οι Μετατάξεις. Τα τελευταία χρόνια οι προσλήψεις σε θέσεις Δημοσίου φορέα γίνονται σχεδόν αποκλειστικά μέσω ΑΣΕΠ, για να υπάρχει δικαιοσύνη και δυνατότητα όλων, αναλόγως προσόντων να προσληφθούν στο Δημόσιο (να μη προσλαμβάνονται δηλαδή λόγω γνωριμιών και «μέσου»). Εκτός από κάποιες εξαιρέσεις που για κάποιες θέσεις το ΑΣΕΠ ορίσει άλλους τρόπους πρόσληψης.

Σε νοσοκομεία του Ιδιωτικού φορέα η διαδικασία που ακολουθείται προκειμένου να αναζητηθούν οι εργαζόμενοι, είναι διαφορετική από αυτή του Δημοσίου και βασίζεται σε αγγελίες, προσωπική γνωριμία και δημόσιες σχέσεις, ενώ για την πρόσληψή τους απαιτείται βιογραφικό, προσωπική γνωριμία, δημόσιες σχέσεις και συνέντευξη.

2.6 Απαραίτητα προσόντα εργαζομένων

Τα προσόντα που απαιτεί ο **Δημόσιος τομέας**, να έχουν οι εργαζόμενοι σύμφωνα με τις απαντήσεις των επιχειρήσεων/ οργανισμών στα ερωτηματολόγια είναι κυρίως πτυχίο ΠΕ/ ΤΕ ή απολυτήριο Λυκείου, Αγγλικά τουλάχιστον επίπεδο "Lower" και γνώσεις υπολογιστή. Βέβαια για όλα αυτά είναι απαραίτητη η έγγραφη πιστοποίηση γνώσεων (δεν αρκεί απλά η γνώση των παραπάνω). Σε κάποιες περιπτώσεις απαιτείται μεταπτυχιακό και προϋπηρεσία σε ανάλογη θέση. Αυτό εξαρτάται πάντα από τον Οργανισμό και από τη θέση την οποία προβλέπει η εκάστοτε προκήρυξη.

Στον **Ιδιωτικό τομέα** απαραίτητα προσόντα εργαζομένων για πρόσληψη σε διοικητικές θέσεις είναι: πτυχίο ΤΕ, απολυτήριο Λυκείου, Αγγλικά επίπεδο "Lower",

γνώσεις υπολογιστή, ευχάριστη προσωπικότητα, ομαδικό πνεύμα και προύπηρεσία. Σε αντίθεση με τον δημόσιο τομέα όσον αφορά τις γνώσεις Αγγλικών και υπολογιστή δεν απαιτείται πάντα έγγραφη πιστοποίηση. Αυτό εξαρτάται από το “τι ζητάει” κάθε φορά η επιχείρηση. Πολλές φορές για την πρόσληψη στις ιδιωτικές επιχειρήσεις πιο σημαντικό προσόν θεωρείται η προσωπικότητα του ατόμου (ευχάριστη προσωπικότητα, ομαδικό πνεύμα, πρωτοβουλία κλπ.) από τα πτυχία που διαθέτει.

2.7 Προαιρετικά προσόντα εργαζομένων

Εκτός από τα απαραίτητα προσόντα πολλές φορές μετράνε θετικά και κάποια επιπρόσθετα προσόντα που μπορεί να διαθέτει ένας υποψήφιος εργαζόμενος για τις διοικητικές θέσεις. Μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού φορέα δεν υπάρχουν διαφορετικές απόψεις ως προς αυτά τα προσόντα και είναι τα εξής: Μεταπτυχιακό, προύπηρεσία σε ανάλογη θέση, Αγγλικά επίπεδο “Proficiency”, άλλη ξένη γλώσσα, γνώσεις υπολογιστή, ομαδικό πνεύμα, ευχάριστη προσωπικότητα και πρωτοβουλία. Για το Δημόσιο ακόμα και για τα προαιρετικά προσόντα πάντα απαιτείται έγγραφη πιστοποίηση γνώσεων, ενώ για το ιδιωτικό δεν απαιτείται πάντα.

2.8 Εκπαίδευση εργαζομένων

Σε ερώτηση που τέθηκε στις επιχειρήσεις/ οργανισμούς για το αν αναλαμβάνει η εκάστοτε επιχείρηση την περαιτέρω εκπαίδευση και εξειδίκευση του προσωπικού της (οργανώνοντας για παράδειγμα σεμινάρια, ημερίδες κλπ.), οι 11 οργανισμοί/ νοσοκομεία απάντησαν θετικά, οι 3 (Νοσοκομείο «Συγγρός», Ινστιτούτο Νοσημάτων Θώρακος Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας και Οργανισμός Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου) απάντησαν αρνητικά και η ιδιωτική κλινική «Μητέρα» δεν απάντησε.

Τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στην Αθήνα γίνονται κάποιες προσπάθειες για παραπάνω εκπαίδευση του προσωπικού σε όλα τα επίπεδα με τη διοργάνωση **σεμιναρίων και ημερίδων**. Η παρακολούθηση αυτών των σεμιναρίων συνήθως δεν είναι υποχρεωτική, ενώ ταυτόχρονα οι περισσότεροι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα συμμετοχής. Επιπλέον τα σεμινάρια/ ημερίδες έχουν σκοπό (ανάλογα με το θέμα) την βελτίωση, εκπαίδευση και εξέλιξη των ατόμων που τα παρακολουθούν. Ένα άτομο που συμμετέχει σε ένα εκπαιδευτικό σεμινάριο, δε

“χάνει” ποτέ, αντιθέτως μαθαίνει και εξελίσσεται. Η διοργάνωση και ιδιαίτερα η συμμετοχή στα σεμινάρια/ ημερίδες είναι “πολιτισμός”.

2.9 Επιστημονική επάρκεια εργαζομένων

Όσον αφορά την επιστημονική επάρκεια των εργαζομένων σε διοικητικές και οικονομικές θέσεις, οι επιχειρήσεις εντοπίζουν κάποιες **αδυναμίες** οι οποίες σαφώς έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην παραγωγικότητα και αποδοτικότητα της εργασίας. Οι αδυναμίες αυτές είναι κυρίως η ελλιπής γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή και ξένων γλωσσών, καθώς και η ελλιπής επιμόρφωση και κατάρτιση ως προς το αντικείμενο της εργασίας (δηλαδή γνώσεις οικονομικών, διοίκησης και λογιστικής).

Εκτός από τις αδυναμίες ως προς την επιστημονική επάρκεια των εργαζομένων, δόθηκε στις επιχειρήσεις η ευκαιρία να προτείνουν συγκεκριμένα **γνωστικά αντικείμενα**, τα οποία θα έπρεπε ίσως να εισαχθούν **στα προγράμματα σπουδών** των Σχολών Διοίκησης και τα οποία θα βοηθούσαν περισσότερο στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα της εργασίας. Πολλές επιχειρήσεις ανέφεραν την γνώση χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών και την περαιτέρω γνώση ξένων γλωσσών. Επίσης ανέφεραν συγκεκριμένα μαθήματα δηλαδή, θέματα οικονομικά και διοικητικά, Δημόσιο Λογιστικό, επικοινωνιακή πολιτική και ποιότητα εργασίας.

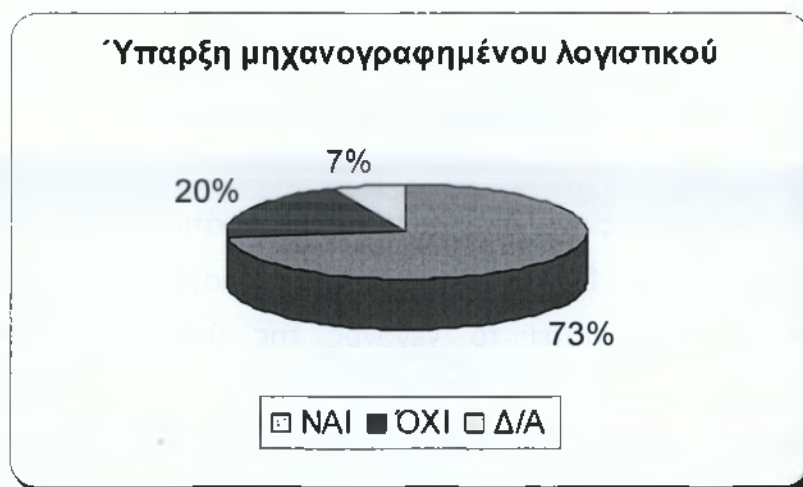
2.10 Η τεχνολογία στην υπηρεσία των επιχειρήσεων

Σε αυτό το σημείο της ανάλυσης των αποτελεσμάτων της έρευνας επιχειρείται μέσα από τις ερωτήσεις 16, 17, και 18 του ερωτηματολογίου για επιχειρήσεις (βλέπε παράρτημα) να αποσαφηνιστεί το γεγονός της ύπαρξης ή μη σύγχρονου εξειδικευμένου τεχνολογικού εξοπλισμού, στις επιχειρήσεις/οργανισμούς. Επιχειρείται επίσης να διαφανεί τι ακριβώς εννοεί η διοίκηση των επιχειρήσεων όταν ισχυρίζεται ότι έχουν υπάρξει καινοτομίες στην επιχείρησή τους και τέλος να γίνει αντιληπτό ποιές από αυτές τις καινοτομίες σχετικές με τον τεχνολογικό εξοπλισμό σχεδιάζονται για τα επόμενα 2 χρόνια.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα οι 11 από τις 15 επιχειρήσεις διαθέτουν μηχανογραφημένο λογιστικό. Το αποτέλεσμα κρίνεται άκρως ικανοποιητικό, καθώς δεν νοείται στην εποχή της ραγδαίας τεχνολογικής εξέλιξης, στην οποία ζούμε, η μηχανογράφηση, ο έλεγχος και η μισθοδοσία να γίνονται χειρόγραφα αυξάνοντας με

αυτόν τον τρόπο την πιθανότητα λάθους και με καθυστέρηση στην συλλογή και αναζήτηση στοιχείων. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο μέσος όρος των υπαλλήλων των οποίων οι επιχειρήσεις διαθέτουν μηχανογραφημένο λογιστικό, ήταν 788 άτομα, ενώ ο μέσος όρος εκείνων που δεν διαθέτουν είναι 142 άτομα. Επομένως ο μικρός σχετικά αριθμός εργαζομένων ίσως να είναι και ο λόγος που κάποιες επιχειρήσεις, κάποιοι οργανισμοί δεν έχουν αποφασίσει να αφήσουν το χειρόγραφο "πατροπαράδοτο" μοντέλο. Εμβαθύνοντας τη σκέψη μας, θα μπορούσαμε να υποστηρίξουμε ότι ο σύγχρονος τεχνικός εξοπλισμός, απαιτεί και την απαραίτητη εξειδίκευση από πλευράς ανθρώπινου παράγοντα, το οποίο είναι πιθανό να μην υφίσταται στις συγκεκριμένες επιχειρήσεις.

Στο παρακάτω γράφημα παρουσιάζεται το ποσοστό των επιχειρήσεων, οι οποίες απάντησαν στο ερώτημα αν διαθέτουν μηχανογραφημένο λογιστικό. Το θετικό στοιχείο, το οποίο προέκυψε από την ανάλυση των απαντήσεων είναι το γεγονός ότι από τις 3 επιχειρήσεις, οι οποίες δεν διαθέτουν σήμερα μηχανογραφημένο λογιστικό, η μια έχει προγραμματίσει να αποκτήσει μέσα στην επόμενη διετία, ενώ μία ακόμη υποστηρίζεται μηχανογραφικά από ξένη εταιρεία μηχανογράφησης.

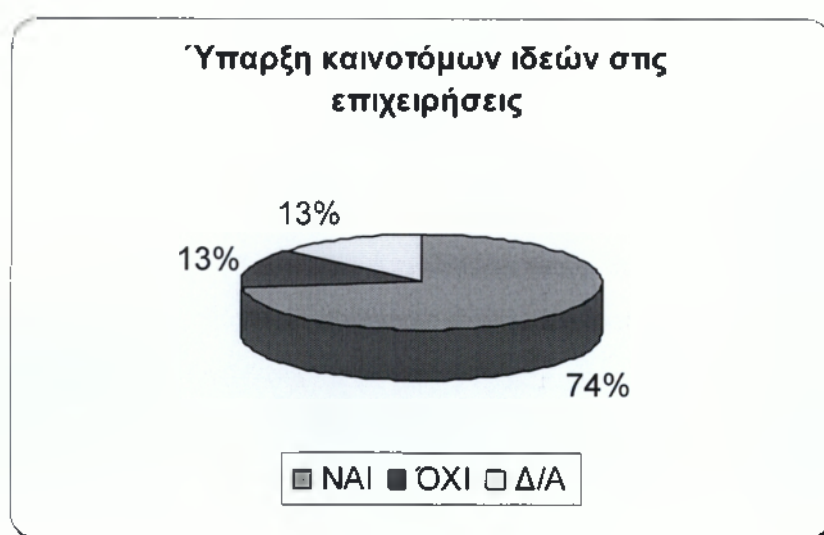

Γράφημα 2.3:Υπαρξη μηχανογραφημένου λογιστικού από τις επιχειρήσεις

Εκείνο το οποίο είναι ολοφάνερο από τις απαντήσεις των επιχειρήσεων είναι ότι η Διοίκησή τους ή σε ορισμένες περιπτώσεις οι προϊστάμενοι του τμήματος προσωπικού, θεωρούν ως καινοτομία για την επιχείρησή τους την ύπαρξη δικτύου σύνδεσης στο Internet. Κανονικά η ύπαρξη διαδικτύου θα έπρεπε να θεωρείται σαν

κάτι δεδομένο και απαραίτητο για κάθε επιχείρηση ή οργανισμό, μιας και η χρήση του προσφέρει μεγάλες ευκολίες και αμέτρητες πληροφορίες σε κάθε ενδιαφερόμενο.

Γεγονός όμως είναι ότι από τις 15 επιχειρήσεις που ερωτήθηκαν για "αν και ποιες καινοτομίες έχουν εφαρμόσει στην λειτουργία τους, οι 11 απάντησαν θετικά. Από τις 11 οι 2 δεν διευκρίνησαν ποιες καινοτομίες εφαρμόζουν, ενώ σε όλες από τις υπόλοιπες 9 η σταθερή απάντηση ήταν το Internet. Από τις λοιπές και πιο ενδιαφέρουσες απαντήσεις ξεχωρίζουν, η ύπαρξη ISO (ποιοτικός έλεγχος), η ύπαρξη ιστοσελίδας στο Internet, η τηλεϊατρική και η ύπαρξη ηλεκτρονικού αρχείου για έλεγχο των ασφαλισμένων. Στο παρακάτω γράφημα παρουσιάζεται το ποσοστό των επιχειρήσεων που έχουν εισάγει κάποιες καινοτομίες (σύμφωνα με τους ίδιους) στις επιχειρήσεις τους.

Γράφημα 2.4: Υπαρξη καινοτόμων ιδεών στις επιχειρήσεις

Τέλος ένα ενδιαφέρον στοιχείο της έρευνας ήταν οι μελλοντικές προσπάθειες των επιχειρήσεων ώστε να γίνουν πιο ανταγωνιστικές στην αγορά εργασίας, αλλά και να προσφέρουν περισσότερα εφόδια στους υπαλλήλους τους με αποτέλεσμα μεγαλύτερη απόδοση στην εργασία.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις 7 επιχειρήσεις δήλωσαν ότι για τα επόμενα 2 χρόνια έχουν προγραμματίσει συγκεκριμένες αλλαγές με στόχο την βελτίωση της εικόνας της επιχείρησης/οργανισμού, αλλά και την απόδοση της εργασίας. Αυτές οι αλλαγές συνοψίζονται στην ύπαρξη ISO (3 απαντήσεις), στην ύπαρξη Internet, στην δημιουργία δικτύου Η/Υ για την καλύτερη επικοινωνία και συνεννόηση μεταξύ των τμημάτων και των υπαλλήλων και τέλος στην δημιουργία και την οργάνωση

αυτόματου ηλεκτρονικού ελέγχου. Οι 2 επιχειρήσεις απάντησαν πως δεν σχεδιάζουν καμία αλλαγή για την επόμενη διετία, ενώ 7 δεν απάντησαν. Είναι πιθανό κάποιες από τις 7 τελευταίες επιχειρήσεις είτε να μην γνωρίζουν για τις αλλαγές που ίσως προβλέπονται να πραγματοποιηθούν είτε απλώς να εννοούν ότι δεν θα γίνουν αλλαγές.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

3.1 Δημογραφικά στοιχεία

Ο αριθμός των αποφοίτων του τμήματος ΔΜΥΠ του ΤΕΙ Καλαμάτας ως το έτος 2002 ήταν 361.¹¹² Ο αριθμός των αποφοίτων οι οποίοι προέρχονται από τον Νομό Αττικής ή κατοικούν σε αυτόν και στους οποίους στάλθηκε το ερωτηματολόγιο ήταν 63. Οι άνδρες απόφοιτοι ήταν μόλις 9 (14,3%), ενώ αντίθετα οι γυναίκες ήταν 54 (85,7%). Από τα 26 συνολικά συμπληρωμένα ερωτηματολόγια που ελήφθησαν τα 23 ανήκαν σε γυναίκες ενώ μόλις τα 3 προέρχονταν από άνδρες. (πίνακας 3.1). Το γεγονός αυτό ίσως φανερώνει τη μεγαλύτερη ευαισθησία των γυναικών σε θέματα προσφοράς και βοήθειας στις υπηρεσίες, μιας και το 88,5 % των γυναικών απάντησε και έστειλε το ερωτηματολόγιο, ενώ αντίθετα μόνο το 11,5 % των ανδρών φάνηκε διατεθειμένο να μπει σε αυτή τη διαδικασία. Από όλα αυτά βέβαια προκύπτει και ένα άλλο συμπέρασμα, ότι δηλαδή το τμήμα κυριαρχείται από τον γυναικείο πληθυσμό, ενώ οι άνδρες δεν φαίνεται να το έχουν υψηλά στις προτιμήσεις τους.

Πίνακας 3.1: Αριθμός και φύλλο αποφοίτων

Φύλλο	Αριθμός	Ποσοστό
Άρρεν	3	11,54%
Θήλυ	23	88,46%

Πηγή: Ιδία έρευνα

Οι ηλικίες των αποφοίτων οι οποίες καταγράφονται στην παρούσα έρευνα είναι από 23 έως 32 ετών. Όπως φαίνεται αναλυτικά και στον πίνακα 3.2 οι περισσότεροι απόφοιτοι βρίσκονται στην ηλικία των 24 και 27 ετών, ενώ μόλις ένας είναι 23 και ένας 32. Όσον αφορά το έτος της αποφοίτησης, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, διαπιστώνεται ότι η συντριπτική πλειοψηφία αποφοίτησε τα έτη 2001 και 2002. Έχοντας υπόψη μας ότι τα 26 συγκεντρωμένα ερωτηματολόγια δεν αποτελούν και το καλύτερο δυνατό αντιπροσωπευτικό δείγμα, μπορούμε με επιφυλακτικότητα να προβούμε σε 2 διαπιστώσεις. Πρώτον, ότι πράγματι τα έτη 2001 και 2002 υπήρξαν περισσότεροι απόφοιτοι από ότι τα

¹¹² Έρευνα στα πλαίσια του μαθήματος «Σεμινάριο τελειοφοίτων» των σπουδαστών Αραμπατζή Α. και Καραγιώργου Β. με υπεύθυνο καθηγητή τον Δρ Ιωάννη Παπουτσά

προηγούμενα και δεύτερον (κατά τη γνώμη μας το πιο πιθανό) ότι οι απόφοιτοι των συγκεκριμένων ετών, επειδή έχουν πιο πρόσφατες εμπειρίες και αναμνήσεις από το ΤΕΙ της Καλαμάτας, αλλά και από την εκπόνηση της δικής τους πτυχιακής εργασίας, έδειξαν πιο πρόθυμοι να βοηθήσουν στην συμπλήρωση των ερωτηματολογίων. Κάθε χρόνο λοιπόν οι απόφοιτοι του τμήματος

Πίνακας 3.2: Ηλικίες αποφοίτων που ανταποκρίθηκαν στο ερωτηματολόγιο

Ηλικία	Αριθμός	Ποσοστό
23	1	3,85
24	6	23,07
25	2	7,70
26	4	15,38
27	6	23,07
28	4	15,38
29	1	3,85
30	1	3,85
31	0	0,00
32	1	3,85
Σύνολο	26	100

Πηγή: Ιδία έρευνα

Πίνακας 3.3: Έτος αποφοίτησης πτυχιούχων

Έτος Αποφοίτησης.	Αριθμός	Ποσοστό
1995	1	3,85
1996	0	0,00
1997	2	7,70
1998	2	7,70
1999	3	11,53
2000	3	11,53
2001	8	30,77
2002	7	26,92
Σύνολο	26	100

Πηγή: Ιδία έρευνα

3.2 Επαγγελματική αποκατάσταση σε θέση Δ.Μ.Υ.Π.

Έπειτα από την ανάλυση των ερωτηματολογίων, διαπιστώθηκε ο ουδέτερος βαθμός απορροφητικότητας των αποφοίτων σε θέσεις του τομέα τους. Παρόμοιο αποτέλεσμα είχε προκύψει και στην έρευνα του Κου Κατσικά, η οποία αναφέρεται και σε προηγούμενο κεφάλαιο. Το ποσοστό λοιπών όσων εργάζονται σε θέσεις ΔΜΥΠ είναι 57,69%. Τα ποσοστά ανεργίας άλλων τμημάτων όπως Ιατρικής, Νομικής, Φιλοσοφικής κλπ. Ήταν πολλές φορές υψηλότερα Επίσης πρέπει να θυμίσουμε το γεγονός ότι στους άνεργους πτυχιούχους προστίθενται κάθε μήνα 3.000 νέοι και νέες που αποφοιτούν από σχολές των ΑΕΙ και ΤΕΙ. Υπάρχει όμως και η άλλη όψη του νομίσματος, σύμφωνα με την οποία η απορροφητικότητα των αποφοίτων ΔΜΥΠ έπρεπε να είναι πολύ μεγαλύτερη και άμεση, μιας και δεν υπάρχει άλλο τμήμα Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας, το οποίο να προσφέρει την εξειδίκευση που απαιτεί ο τομέας της Υγείας, όσον αφορά το Διοικητικό προσωπικό.

Στον παρακάτω πίνακα 3.4 παρουσιάζονται τα ποσοστά όσων έχουν αρχίσει μια σταδιοδρομία στον χώρο της Δ.Μ.Υ.Π. και όσων δεν έχουν ακόμη αποκατασταθεί επαγγελματικά στον εν λόγω χώρο.

Πίνακας 3.4: Ποσοστό επαγγελματικής αποκατάστασης σε θέση ΔΜΥΠ

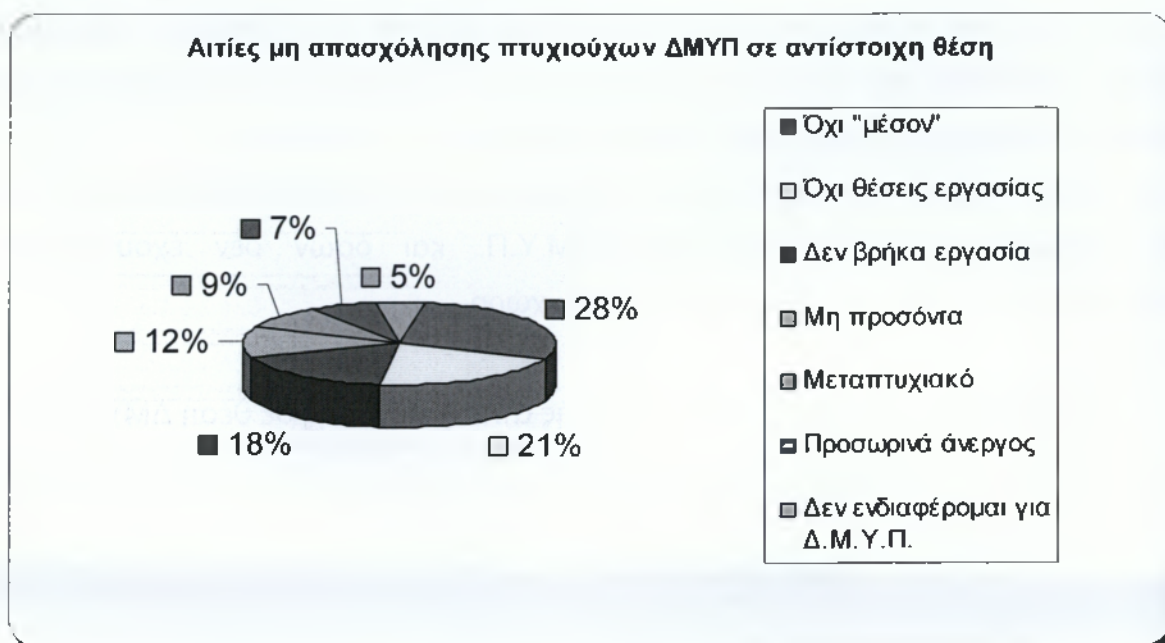
ΝΑΙ	15 (57,69%)
ΌΧΙ	11 (42,31%)

Πηγή: ίδια έρευνα

Όσον αφορά την επαγγελματική αποκατάσταση σε σχέση με το φύλλο, τα συμπεράσματα τα οποία εξαγονται είναι τα εξής: Από τους 3 άνδρες οι 2 έχουν βρει εργασία και ο ένας όχι. Από τις 23 γυναίκες οι 13 εργάζονται ως διοικητικοί σε Μονάδες Υγείας, ενώ οι 10 δεν εργάζονται. Παρακάμπτοντας το μικρό δείγμα που υπάρχει στην περίπτωση των ανδρών θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι το ποσοστό απορρόφησης των ανδρών είναι 66,6 % και των γυναικών 56,5 %.

3.3 Αιτίες μη απασχόλησης πτυχιούχων σε θέση σχετική με το αντικείμενο σπουδών

Ποιοι όμως είναι οι λόγοι που αναγκάζουν τα 42,31% των αποφοίτων του τμήματος Δ.Μ.Υ.Π. του ΤΕΙ Καλαμάτας, που ζει στη Αθήνα να αδυνατεί να εργαστεί σε αντικείμενο σχετικό με αυτό που έχει σπουδάσει; Οι απαντήσεις όσων δεν εργάζονται σε θέση ΔΜΥΠ, αλλά και όσων απασχολούνται σε τέτοιες θέσεις ήταν 58, μιας και σύμφωνα με τους κανόνες της ερώτησης, ο καθένας μπορούσε να δώσει έως τρεις απαντήσεις. Από τους 26 αποφοίτους, απάντησαν οι 25 και οι απόψεις τους καταγράφονται στο γράφημα 3.1.

Γράφημα 3.1: Αιτίες μη απασχόλησης πτυχιούχων σε θέση ΔΜΥΠ

Όπως φαίνεται κι από το γράφημα, η αιτία με τη μεγαλύτερη συχνότητα είναι η έλλειψη του «μέσου» (δηλαδή γνωριμιών) με ποσοστό 27,6 % και 16 απαντήσεις. Αυτό φανεώνει από τη μία τη νοοτροπία του νεοέλληνα, σύμφωνα με την οποία για την κάλυψη μιας θέσης χρειάζεται απαραίτητα η βοήθεια από κάποιον για να προωθήσει το θέμα και από την άλλη την πεποίθησή τους ότι στον εργασιακό χώρο επικρατεί η αδιαφάνεια και η μη αξιοκρατία.

Υψηλό ποσοστό επίσης παρουσιάζει η αιτία σύμφωνα με την οποία δεν υπάρχουν αρκετές θέσεις εργασίας στην περιοχή. Ο αριθμός αυτών των

απαντήσεων (12, 20,7%) πρέπει να μας προβληματίσει ιδιαίτερα καθώς αν δεν υπάρχουν θέσεις εργασίας στην Αθήνα (που όπως είδαμε έχει 62 νοσοκομεία, κλινικές κλπ. πάρα πολλούς οργανισμούς ασφάλισης) πόσο μάλλον θα υπάρχουν στην επαρχία ή σε μικρότερες πόλεις. Από την άλλη μεριά μια διαφορετική διαπίστωση που μπορεί να γίνει είναι ότι υπάρχουν θέσεις εργασίας στην Αθήνα, αλλά αυτές είτε δεν γίνονται γνωστές είτε δεν γίνεται καμιά προσπάθεια κάλυψής τους. Συμβαίνει δηλαδή αυτό που παρουσιάζεται στο Μέρος Α' Ενότητα 2.4 (τρόποι εύρεσης εργασίας) σύμφωνα με το οποίο δεν γίνονται όλες οι προσφερόμενες θέσεις γνωστές.

Άξιο σχολιασμού είναι και το γεγονός ότι η τρίτη σε δημοτικότητα αιτία μη απασχόλησης ήταν ότι οι απόφοιτοι δεν βρήκαν εργασία που να τους ικανοποιεί. Η λέξη «ικανοποιεί» μπορεί να περιλαμβάνει λόγους όπως ικανοποιητικές αποδοχές, όρους εργασίας, ωράριο, περιβάλλον και αντικείμενο εργασίας, περιοχή και γενικά οτιδήποτε ο καθένας θεωρεί σημαντικό ώστε η δουλειά του στο σύνολό της να τον ικανοποιεί για να την επιλέξει. Όπως παρουσιάζεται και πιο κάτω όμως, στην υποενότητα 3.10 αυτή η έλλειψη ικανοποίησης μάλλον σχετίζεται περισσότερο με τις οικονομικές απολαβές, παρά με οτιδήποτε άλλο. Ίσως θα πρέπει οι απόφοιτοι να συμβιβαστούν και να συνηθίσουν με τους μισθούς που δίνονται στην Ελλάδα και να μην προσδοκούν υπέρογκα ποσά. Φαίνεται όμως ότι οι νεώτεροι απόφοιτοι, αυτοί που έχουν μπει ή επιχειρούν να μπουν στην αγορά εργασίας δεν το έχουν αντιληφθεί ακόμη.

Τέλος να σημειωθεί ότι υπάρχει ένα ποσοστό της τάξης του 12,1% (7) που ρίχνουν το βάρος της ευθύνης στους ίδιους τους αποφοίτους επειδή δεν έχουν τα απαραίτητα και απαιτούμενα προσόντα. Για αυτό το λόγο το 8,63% (5) συνεχίζει τις σπουδές του.

3.4 Εργασία σε θέση Δ.Μ.Υ.Π. κατά το παρελθόν

Η ερώτηση απευθυνόταν σε εκείνους, οι οποίοι δεν απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ, δηλαδή στην ερώτηση 2 είχαν απαντήσει «όχι». Από τους 11 οι οποίοι ανήκαν σε αυτή την κατηγορία, απάντησαν μόλις οι 4, και από αυτούς οι 3 δήλωσαν ότι κατά το παρελθόν είχαν εργαστεί σε αντίστοιχη θέση, ενώ ένας απάντησε αρνητικά. Πιο συγκεκριμένα οι 3 εργάστηκαν στο Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»,

στον ΟΑΕΔ και σε Διαγνωστικό κέντρο ως διοικητικοί υπάλληλοι και ως Γραμματεία διοίκησης για 11, 18 και 5 μήνες αντίστοιχα.

Λόγω των περιορισμένων απαντήσεων δεν προκύπτουν πολλά και ασφαλή συμπεράσματα, παρά μόνο το γεγονός ότι προς την επαγγελματική αποκατάσταση και καταξίωση δεν είναι στρωμένος με ροδοπέταλα. Εξαρτάται ταυτόχρονα από πολλούς και ποικίλους παράγοντες κάθε φορά. Όπως φαίνεται οι απόφοιτοι, δύσκολα παραμένουν σε μία δουλειά για μεγάλο χρονικό διάστημα, ενώ συνήθως πριν να γίνει αυτό έχουν αλλάξει πολλές θέσεις και πολλούς φορείς.

3.5 Τρόποι αναζήτησης εργασίας σε θέση Δ.Μ.Υ.Π.

Είναι σημαντικό να ανακαλυφθούν οι λόγοι εκείνοι, οι οποίοι κάνουν το 42,3% των αποφοίτων, αν όχι να μένουν στην ανεργία, τότε να απασχολούνται σε κάτι άσχετο από αυτό που σπούδασαν. Στα πλαίσια της αναζήτησης, βασικό ρόλο παίζει ο τρόπος με τον οποίο οι απόφοιτοι ψάχνουν για εργασία σχετική με το αντικείμενο σπουδών. Η σχετική ερώτηση απευθυνόταν σε αυτούς που δεν απασχολούνται ως Διοικητικοί Μ.Υ.Π. και από τους 11 που είχαν αυτή την ιδιότητα απάντησαν οι 8.

Πίνακας 3.5: Τρόποι αναζήτησης εργασίας σε θέση Δ.Μ.Υ.Π.

Τρόπος	Αριθμός
ΑΣΕΠ	5
Αγγελίες	2
Προσωπική γνωριμία	1
Δ/Α	3

Πηγή: Ιδία έρευνα

Όπως φαίνεται και από τον πίνακα 3.5 ο δημοφιλέστερος τρόπος είναι αυτός των προκηρύξεων του ΑΣΕΠ με 5 απαντήσεις. Γίνεται κατανοητό ότι ο λόγος της μη κατάληψης μιας θέσης στον ευρύτερο Δημόσιο τομέα από κάποιον που συμμετέχει σε διαγωνισμούς ΑΣΕΠ, είναι η έλλειψη των απαιτούμενων προσόντων. Παρόμοιος είναι και ο λόγος για όσους αναζητούν απασχόληση μέσω αγγελιών. Η διαδικασία αποστολής του βιογραφικού και προσωπικής συνέντευξης, η οποία ακολουθείται στις ιδιωτικές επιχειρήσεις, φαίνεται να αποδεικνύεται μοιραία για τους αποφοίτους και τα όνειρά τους.

Καταλήγοντας θα μπορούσε να ειπωθεί ότι για τους αποφοίτους που δεν έχουν τα απαιτούμενα προσόντα, οι μέθοδοι αναζήτησης της εργασίας μέσω του ΑΣΕΠ και των αγγελιών, φαίνεται να μην έχουν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

3.6 Εργασία σχετική με το αντικείμενο σπουδών μακριά από τον τόπο διαμονής

Η αγορά εργασίας πολλές φορές είναι “σκληρή” και δεν αφήνει περιθώρια για επιλογές. Οι οικονομικές ανάγκες πιέζουν τον κόσμο και ειδικά τους άνεργους να απασχοληθούν σε μια εργασία, ακόμη κι αν αυτή δεν τους παρέχει αυτά που ζητάνε. Κάτω από αυτές τις συνθήκες οι άνεργοι απόφοιτοι αναγκάζονται πολλές φορές να αλλάξουν τόπο προκειμένου να απασχοληθούν και να σταδιοδρομήσουν σε αντικείμενο σχετικό με τις σπουδές.

Πίνακας 3.6: Εργασία σχετική με το αντικείμενο σπουδών μακριά από τον τόπο διαμονής

ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δεν Ξέρω	Δ/Α
4	0	1	6

Πηγή: Ιδία έρευνα

Το ίδιο συμπέρασμα προκύπτει και από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε, αφού το 42,3% των αποφοίτων στους οποίους απευθυνόταν το ερώτημα (όσοι δηλαδή δεν απασχολούνται σε θέση Δ.Μ.Υ.Π.) έδωσε τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται στον πίνακα 3.6

Παρόλο τον μικρό αριθμό όσων έδωσαν απάντηση (5), είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι κανείς δεν αρνήθηκε να αλλάξει πόλη προκειμένου να εργαστεί σε αυτό που επιθυμεί. Αυτό και μόνο το στοιχείο δείχνει τις δυσκολίες ανεύρεσης εργασίας, γενικά όλων των πτυχιούχων, και τις θυσίες που πρέπει να κάνουν για την απόκτηση μιας από αυτές.

3.7 Φορέας απασχόλησης

Σε ποιους φορείς (οργανισμούς ή επιχειρήσεις) όμως, εργάζονται όσοι δηλώνουν ότι απασχολούνται σε αντικείμενο σχετικό με την Δ.Μ.Υ.Π.; Σύμφωνα με τις απαντήσεις των αποφοίτων, 3 εργάζονται στο Ταμείο Υγείας Προσωπικού της Αγροτικής Τράπεζας (ΤΥΠΑΤΕ) και 2 σε ιδιωτική κλινική. Όλες οι άλλες απαντήσεις, όπως βλέπουμε κι από τον πίνακα 3.7, δίνονται πρώτη φορά. Παρατηρούμε ότι από τις απαντήσεις που δίνονται για μια φορά (εκτός δηλαδή από ΤΥΠΑΤΕ και ιδιωτική κλινική), οι 5 αναφέρονται στον ιδιωτικό τομέα και οι 5 στον δημόσιο. Υπάρχει δηλαδή μια σχετική ισορροπία ως προς το φορέα που απασχολεί τους πτυχιούχους ή αλλιώς ως προς το φορέα που οι πτυχιούχοι επιλέγουν.

Πίνακας 3.7: Φορέας απασχόλησης

Όσοι απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ (στην ερ. 2 απάντησαν "ναι")	Όσοι δεν απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ (στην ερ.2 απάντησαν "όχι")
Ταμείο Υγείας προσωπικού ΑΤΕ (3)	Ιδιωτική εταιρεία (3)
Ιδιωτική κλινική (2)	Δήμο
"Βιοϊατρική"	Κινητή τηλεφωνία
Ιδ. Διαγνωστικό Κέντρο	Όμιλο Ασφαλ. Εταιρειών
Ιδ. Ιατρείο	Ταμείο Λαϊκών αγορών (νπδδ)
Ιδ. Εταιρεία συνεργασίας με νοσοκομεία	Υπουργείο Δικαιοσύνης
Γ.Ν. "Ευαγγελισμός"	Υπουργείο Πολιτισμού
Φορέας Υγείας	
Ο.Π.Α.Δ.	
Interamerican	
Π.Ε.Σ.Υ.	
Υπουργείο Εργασίας	

Πηγή: Ιδία έρευνα

Ξεχωριστό ενδιαφέρον όμως παρουσιάζουν και οι φορείς όσων δήλωσαν στην ερώτηση 2 ότι δεν απασχολούνται σε θέση Δ.Μ.Υ.Π. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται στον πίνακα 3.7, διαπιστώνουμε ότι οι ιδιωτικές εταιρείες είναι αυτές που στην πλειοψηφία τους ελκύουν τους αποφοίτους. Αυτό μπορεί να συμβαίνει είτε ηθελημένα, επειδή οι αποδοχές για παράδειγμα είναι μεγαλύτερες (παρακάτω διαπιστώνουμε ότι δεν ισχύει απόλυτα), είτε αναγκαστικά, λόγω του ότι δεν βρήκαν εργασία πάνω στο αντικείμενό τους.

3.8. Θέση/ Τομέας απασχόλησης

Οι εργαζόμενοι σε φορέα (Δημόσιο ή Ιδιωτικό), σχετικό με την υγεία, όπως παρατηρούμε κι από τον πίνακα 3.8, έχουν αντικείμενο ή τομέα απασχόλησης πολύ σχετικό με αυτό που σπούδασαν στο τμήμα Δ.Μ.Υ.Π. Τμήματα Διοικητικού, όπως το Γραφείο προσωπικού, του Διευθυντή, το Γραφείο κίνησης, το Λογιστήριο και η Γραμματεία, είναι τομείς απασχόλησης άρρηκτα συνδεδεμένες με την διοικητική λειτουργία και υποστήριξη που προσφέρει η Διεύθυνση Διοικητικού σε έναν οργανισμό παροχής Υγειονομικής φροντίδας ή σε έναν οργανισμό περίθαλψης. Είναι τμήματα, την λειτουργία και τη δομή των οποίων οι σπουδαστές του τμήματος Δ.Μ.Υ.Π. της Σ.Δ.Ο. του ΤΕΙ Καλαμάτας, διδάχθηκαν κατά την διάρκεια των σπουδών τους, καθώς επίσης είναι τμήματα στα οποία διετέλεσαν την πρακτική τους άσκηση.

Πίνακας 3.8: Θέση εργασίας πτυχιούχων

Όσοι απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ (στην ερ. 2 απάντησαν "ναι")	Όσοι δεν απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ (στην ερ.2 απάντησαν "όχι")
Διοικητικός υπάλληλος (4)	Διοικητικός υπάλληλος (2)
Υπάλληλος γραφείου (2)	Υπάλληλος γραφείου
Διεύθυνση Διοικητικού	Γραμματειακή υποστήριξη
Γραφείο προσωπικού	Τμήμα πωλήσεων
Γραφείο ελέγχου δαπανών	Προϊστ. Τμήματος κιν. Τηλεφωνίας
Γραφείο κίνησης ασθενών	Επόπτης λαϊκής αγοράς
Τμήμα προμηθειών	Φύλακας
Λογιστήριο	Δημόσιες σχέσεις
Γραμματεία εξωτερικών ιατρείων	
Γραμματεία	

Πηγή: Ίδια έρευνα

Από την άλλη πλευρά οι πτυχιούχοι δεν αξιοποιούν το πτυχίο τους σε ανάλογη θέση, αλλά απασχολούνται στην πλειοψηφία τους σε θέσεις σχετικές με την Διοίκηση, όπως φαίνεται και από τον πίνακα. Δεν λείπουν βέβαια και τα εντελώς διαφοροποιημένα επαγγέλματα, όπως είναι για παράδειγμα εκείνο του φύλακα ή του προϊσταμένου κινητής τηλεφωνίας. Γενικά θα μπορούσε να ειπωθεί ότι οι πτυχιούχοι

προσπαθούν να απασχοληθούν σε εργασία σχετική με το αντικείμενο σπουδών τους, χωρίς όμως πάντα να τα καταφέρνουν.

3.9 Χρόνος απασχόλησης στον συγκεκριμένο φορέα/ θέση .

Στον παρακάτω πίνακα αναγράφεται το χρονικό διάστημα σε μήνες, κατά το οποίο οι απόφοιτοι απασχολούνται στον φορέα που δήλωσαν στην ερώτηση 7. Ο πίνακας, για την καλύτερη κατανόηση του αναγνώστη είναι χωρισμένος σε χρονικά διαστήματα, ενώ οι μήνες που αναγράφονται, αναφέρονται 67 απαντήσεις των αποφοίτων κατά τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2003. Επομένως πιθανό είναι την ώρα που παρουσιάζεται αυτή η έρευνα, κάποιος να έχουν αλλάξει εργοδότη και κάποιος να μην έχουν αλλάξει καθόλου. Από την άλλη πλευρά είναι προφανές ότι όσοι συνεχίζουν στη συγκεκριμένη θέση, θα έχουν χρόνο προϋπηρεσίας αρκετά μεγαλύτερο από αυτό που φαίνεται στον πίνακα.

Πίνακας 3.9: Χρονικό διάστημα απασχόλησης πτυχιούχων

Μήνες	Όσοι απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ (στην ερ. 2 απάντησαν "ναι")	Όσοι δεν απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ (στην ερ.2 απάντησαν "όχι")	Σύνολο
0 έως 6	2	1	3
7 έως 12	5	2	7
13 έως 24	3	3	6
25 έως 36	1	2	3
37 έως 48	2	0	2
49 έως 60	2	0	2
61 έως 72	0	1	1

Πηγή: Ιδία έρευνα

Από την έρευνα διαπιστώθηκε καταρχήν ότι την περίοδο που αναφερόμαστε (Νοέμβριος–Δεκέμβριος 2003) από τους 26 απόφοιτους εργάζονται (είτε σε επάγγελμα σχετικό με την ΔΜΥΠ είτε όχι σχετικό) οι 24. Από αυτούς τους 24 οι περισσότεροι εργάζονται στον φορέα που δήλωσαν στην ερώτηση 7 από 7 μήνες έως 1 χρόνο και από 1 χρόνο έως 2 χρόνια. Αν αναλογιστεί κανείς το έτος αποφοίτησης των περισσότερων και τις ηλικίες τους, τα οποία παρουσιάστηκαν πιο πάνω, το γεγονός αυτό φαίνεται λογικό. Πιο συγκεκριμένα το έτος με τις περισσότερες αποφοιτήσεις όπως διαπιστώθηκε ήταν το 2001 και ακολουθούσε το

2002 (σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες των αποφοίτων που απάντησαν στην έρευνα, οι οποίες διευκρινίστηκαν πιο πάνω), επομένως έπειτα από 1 με 2 χρόνια οι απόφοιτοι αυτοί δείχνουν να μονιμοποιούνται σε ένα συγκεκριμένο φορέα και προς το τέλος του 2003 να έχουν ήδη 7- 24 μήνες προϋπηρεσία.

Από τον πίνακα 3.9 διαπιστώνουμε ότι και στις επιμέρους κατηγορίες του (όσοι δηλαδή εργάζονται σε θέσεις ΔΜΥΠ και όσοι όχι) τα αποτελέσματα συμπίπτουν με το γενικό σύνολο. Δηλαδή οι περισσότερες απαντήσεις βρίσκονται στην κατηγορία των 7-12 μηνών και των 13-24 μηνών με 7 και 6 άτομα αντίστοιχα.

3.10 Μηνιαίες αποδοχές

Οι μηνιαίες αποδοχές όσων δέχθηκαν να απαντήσουν στο συγκεκριμένο ερώτημα, ανεξάρτητα αν η εργασία τους ήταν σχετική με το αντικείμενο σπουδών, κυμάνθηκαν από 190 έως 1.200€¹¹³. Οι δύο αυτές ακραίες τιμές βρέθηκαν σε απόφοιτους που απασχολούνται σε θέση διαφορετική από ΔΜΥΠ. Όσων αφορά την ανάλυση των μηνιαίων αποδοχών, από όσους εργάζονται σε θέση ΔΜΥΠ (όσοι στην ερ.2 απάντησαν "ναι") οι αποκλίσεις μεταξύ της μέγιστης και της ελάχιστης τιμής ήταν πολύ μικρότερες. Δηλαδή ο χαμηλότερος μισθός ήταν 500€ και ο υψηλότερος 1.035€. Όπως φαίνεται και στον πίνακα 3.10, η συντριπτική πλειοψηφία των απασχολούμενων σε θέση ΔΜΥΠ, αμείβεται από 601-800€, τη στιγμή που οι αποδοχές στον ευρύτερο Δημόσιο τομέα είναι για έναν νέο υπάλληλο, περίπου 900€. Ο μέσος όρος των αποδοχών σε διοικητική θέση φορέα Υγείας ήταν 759 €.

Πίνακας 3.10: Μηνιαίες αποδοχές σε Ευρώ

Μηνιαίες αποδοχές	Όσοι απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ (στην ερ.2 απάντησαν "ναι")	Όσοι δεν απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ (στην ερ.2 απάντησαν "όχι")	Σύνολο
έως 200 €	0	1	1
201-400 €	0	0	0
401-600 €	3	1	4
601-800 €	5	2	7
801-1.000 €	2	2	4
1.001-1.200 €	2	1	3
1.200€+	0	0	0
Δ/Α	3	4	7

Πηγή: Ιδία έρευνα

¹¹³ Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.3205/ 2003 (ΦΕΚ 297/Α') ενσωματώνεται στον βασικό μισθό το επίδομα χρόνου υπηρεσίας, το επίδομα εξομάλυνσης και μέρος του κινήτρου απόδοσης, ενώ καθιερώνεται το 18 ΜΚ για κάθε κατηγορία υπαλλήλων (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) ως το κατατακτήριο κλιμάκιο. Το πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού καλύπτει τους μόνιμους και δόκιμους πολιτικούς υπαλλήλους του Δημοσίου, ΟΤΑ και λοιπών ΝΠΔΔ, τους μόνιμους αγροτικούς ιατρούς κ.α. Σύμφωνα με το άρθρο 7 τις μηνιαίες αποδοχές αποτελούν: α) ο βασικός μισθός του ΜΚ της κατηγορίας του, β) διάφορα επιδόματα, όπως είναι των μεταπτυχιακών σπουδών και των προβληματικών και παραμεθόριων περιοχών, γ) η οικογενειακή παροχή, δ) το κίνητρο απόδοσης, ε) το επίδομα θέσης ευθύνης (για προϊστάμενους κλπ) και στ) τυχόν προκύπτουσες προσωπικές διαφορές. Παραδείγματος χάριν, ένας απόφοιτος του τμήματος ΔΜΥΠ, που εργάζεται στην Αθήνα, δεν είναι παντρεμένος, δεν έχει παιδιά και εισάγεται στον ευρύτερο Δημόσιο τομέα ως Δόκιμος υπάλληλος με εισαγωγικό ΜΚ το 18 της κατηγορίας ΤΕ θα έχει μηνιαίες αποδοχές 773 € ως βασικό μισθό και 135 € ως κίνητρο απόδοσης. Σύνολο δηλαδή 908 €.

Την αιτία στην οποία οφείλεται ο χαμηλότερος από τα 900€ του Δημοσίου τομέα, μέσος όρος αποδοχών, προσπαθεί να ανακαλύψει ο πίνακας 3.11. Σε αυτόν παρουσιάζονται οι μισθοί όσων εργάζονται στο Δημόσιο και Ιδιωτικό τομέα σε διοικητικές θέσεις φορέων Υγείας.

Πίνακας 3.11: Αποδοχές εργαζομένων σε θέσεις ΔΜΥΠ

Τομέας	Δημόσιος	Ιδιωτικός
Αποδοχές €	1.110	850
	1.035	674
	910	636
	798	575
	660	570
		500
Μ.Ο.	902,6	634,2

Πηγή: Ιδία έρευνα

Διαπιστώνουμε ότι ο μέσος όρος των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων σε θέσεις Δ.Μ.Υ.Π. είναι 902,6€. Σχεδόν δηλαδή όσες είναι οι αποδοχές ενός υπαλλήλου στον Δημόσιο τομέα σύμφωνα με τον νόμο 3205/2003. Ο λόγος που ο “γενικός” μέσος όρος των αποδοχών πέφτει στα 759€ είναι οι μισθοί των ιδιωτικών εργαζομένων σε διοικητικές θέσεις μονάδων υγείας, που όπως φαίνεται είναι 634,2€. Παρουσιάζεται δηλαδή από την ανάλυση των στοιχείων, το γεγονός να υπάρχουν καλύτεροι μισθοί στο Δημόσιο από ότι στον Ιδιωτικό τομέα, τουλάχιστον στο ξεκίνημα της σταδιοδρομίας ενός πτυχιούχου του τμήματος Δ.Μ.Υ.Π. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με την άποψη που επικρατεί ότι ο ιδιωτικός τομέας έχει καλύτερους μισθούς από τον δημόσιο.

Όσον αφορά τους εργαζόμενους σε θέσεις μη διοικητικές, ο μέσος όρος των αποδοχών τους είναι 745€ και είναι λίγο χαμηλότερος από εκείνο των εργαζομένων σε διοικητικές θέσεις. Αυτός ίσως να είναι ένας επιπλέον λόγος, ώστε να επιδιώκουν οι απόφοιτοι να εργαστούν σε αυτό που έχουν σπουδάσει.

3.11 Βαθμός ικανοποίησης από θέση στην επιχείρηση

Αρκετά ενθαρρυντικά ήταν τα αποτελέσματα στην σχετική ερώτηση για τον βαθμό ικανοποίησης των εργαζόμενων πτυχιούχων από την θέση τους στην επιχείρηση. Χαρακτηριστικό αυτής της διαπίστωσης είναι ότι μόλις 1 στους 15 πτυχιούχους που απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ δήλωσε "καθόλου ικανοποιημένος" από την θέση ευθύνης του στην επιχείρηση. Η μεγάλη πλειοψηφία των απαντήσεων (10) βρέθηκε στην ένδειξη "μερικώς ικανοποιημένος/ -η", αλλά αυτό ίσως δείχνει την φιλοδοξία και την προσμονή των αποφοίτων για μια πιο υψηλόβαθμη θέση, επομένως μπορεί να μη σημαίνει αναγκαστικά μια ουδέτερη κατάσταση. Τέλος, 4 απόφοιτοι ισχυρίστηκαν ότι είναι πλήρως ικανοποιημένοι. Τα αποτελέσματα γενικά, φαίνονται λογικά, αφού όπως διαπιστώθηκε και από την ερώτηση 8 (στην ενότητα 3.8), οι θέσεις όπου εργάζονται οι απόφοιτοι του τμήματος Δ.Μ.Υ.Π. του ΤΕΙ Καλαμάτας είναι πολύ σχετικές με το αντικείμενο σπουδών.

Στον πίνακα 3.12 φαίνεται ο βαθμός ικανοποίησης και των αποφοίτων που δεν εργάζονται ως διοικητικοί σε Μ.Υ.Π. και ο βαθμός αυτός αναφέρεται στην τωρινή τους εργασία.

Πίνακας 3.12: Βαθμός ικανοποίησης εργαζομένων από τη θέση τους στην επιχείρηση

Βαθμός Ικανοποίησης	Όσοι απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ (στην ερ.2 απάντησαν "ναι")	Όσοι δεν απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ (στην ερ.2 απάντησαν "όχι")	Σύνολο
ΠΛΗΡΩΣ	4 (26,7%)	2 (18,2%)	6 (23,1%)
ΜΕΡΙΚΩΣ	10 (66,7%)	6 (54,5%)	16 (61,5%)
ΚΑΘΟΛΟΥ	1 (6,7%)	1 (9,1%)	2 (7,7%)
Δ/Α	0 (0%)	2 (18,2%)	2 (7,7%)

Πηγή: Ιδία έρευνα

3.12 Βαθμός ικανοποίησης από αποδοχές

Η κατάσταση, έτσι όπως αποτυπώνεται μέσα από τις απαντήσεις, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ομοιότυπη με αυτήν της ερώτησης 11 (ενότητα 3.11). Σχετικά ενθαρρυντική δηλαδή, αλλά ελαφρώς διαφοροποιημένη προς το χειρότερο, όσον αφορά τον βαθμό ικανοποίησης από τις μηνιαίες αποδοχές. Στην συγκεκριμένη ερώτηση υπήρξαν 3 απόφοιτοι εργαζόμενοι σε διοικητικές θέσεις, οι οποίοι δεν ήταν καθόλου ικανοποιημένοι από τις αποδοχές τους. Επίσης 3 δήλωσαν πλήρως ικανοποιημένοι, ενώ οι περισσότεροι όπως φαίνεται κι από τον πίνακα 3.13 ισχυρίστηκαν ότι είναι μερικώς ικανοποιημένοι από τα χρήματα.

Πίνακας 3.13: Βαθμός ικανοποίησης από αποδοχές

Βαθμός Ικανοποίησης	Όσοι απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ (στην ερ.2 απάντησαν "ναι")	Όσοι δεν απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ (στην ερ.2 απάντησαν "όχι")	Σύνολο
ΠΛΗΡΩΣ	3(20%)	2(18,2%)	5(19,2%)
ΜΕΡΙΚΩΣ	9(60%)	6(54,5%)	15(57,7%)
ΚΑΘΟΛΟΥ	3(20%)	1(9,1%)	4(15,4%)
Δ/Α	0(0%)	2(18,2%)	2(7,7%)
Σύνολο	15(100%)	11(100%)	26(100%)

Πηγή: Ιδία έρευνα

Αν αναλογιστεί κανείς τις ηλικίες των αποφοίτων και υποθέσει ότι οι περισσότεροι αν όχι όλοι, είναι μάλλον ανύπαντροι και χωρίς παιδιά, τότε καταλήγει στο συμπέρασμα ότι προς το παρόν μπορεί οι αποδοχές να φαντάζουν λίγο ή πολύ ικανοποιητικές. Μελλοντικά βέβαια οι αποδοχές αυτές θα φαίνονται ικανές να καλύψουν μόνο τα απολύτως απαραίτητα που χρειάζεται ένα άτομο για να ζήσει αξιοπρεπώς.

Όσον αφορά εκείνους που δεν εργάζονται σε διοικητικές θέσεις, το αξιοπρόσεκτο είναι ότι οι απαντήσεις τους είναι οι ίδιες ακριβώς με την προηγούμενη ερώτηση.

3.13 Εργασία και χρονικό διάστημα σε άλλες θέσεις

Οι απόφοιτοι του τμήματος ΔΜΥΠ του ΤΕΙ Καλαμάτας που ζουν στην Αθήνα, όπως διαπιστώνεται από την παρούσα έρευνα έχουν εργαστεί σε αρκετές και διάφορες θέσεις, άλλες σχετικές με το αντικείμενο σπουδών και άλλες όχι. Γενικά, Νοσοκομεία, Μαιευτήρια, Πολυκλινικές, Διαγνωστικά Κέντρα, Ιδιωτικές επιχειρήσεις ως ιδιωτικοί υπάλληλοι και Διεύθυνση Διοικητικού είναι οι επιχειρήσεις και οι θέσεις, στις οποίες απασχολούνταν οι πτυχιούχοι του τμήματος, ασχέτως εάν τώρα έχουν βρει εργασία σε διοικητικές θέσεις Μονάδων Υγείας ή όχι.

Κατά μέσο όρο, όσοι σήμερα εργάζονται σε διοικητικές θέσεις Μ.Υ. απασχολήθηκαν κατά το παρελθόν σε άλλη εργασία για 22,5 μήνες, ενώ όσοι σήμερα δεν απασχολούνται στις εν λόγω θέσεις, βρίσκονταν σε άλλη εργασία περίπου για 9,5 μήνες.

Αυτή η μεγάλη διαφορά που παρατηρείται στις συμπεριφορές των αποφοίτων αυτών των "κατηγοριών" υποδηλώνει κάποια πράγματα: 1^ο οι απόφοιτοι επιδιώκουν να ασχολούνται σε θέση σχετική με το αντικείμενο σπουδών και 2^ο οι οικονομικές συνθήκες αναγκάζουν όσους δεν μπορούν να σταδιοδρομήσουν σε αυτό που έχουν σπουδάσει να εργάζονται έστω και περιστασιακά σε κάτι άλλο. Το γεγονός μάλιστα ότι οι απόφοιτοι που σήμερα δεν εργάζονται σε διοικητικές θέσεις ΜΥ και που στο παρελθόν δραστηριοποιούνταν σε άλλη εργασία, έρχεται να επιβεβαιώσει την παραπάνω διαπίστωση.

Τέλος ένα άλλο στοιχείο που προέκυψε από την ανάλυση των ερωτηματολογίων είναι ότι τα χρήματα πρέπει να είναι ο λόγος που οδηγεί όσους παλαιότερα εργάζονταν σε θέση ΔΜΥΠ, τώρα να απασχολούνται σε θέση μη σχετική.

Υπάρχουν όμως και 12 απόφοιτοι από τους 26 που η τωρινή τους εργασία είναι η πρώτη στη ζωή τους. Αυτοί οι 12 επιμερίζονται στις 2 κατηγορίες που ως τώρα παρακολουθούμε ως εξής: οι 8 ανήκουν σε αυτούς που τώρα εργάζονται σε διοικητικές θέσεις και οι 4 που εργάζονται σε κάτι άλλο. Να σημειωθεί ότι από τους 26 πτυχιούχους απάντησαν οι 23.

3.14 Τρόπος εύρεσης εργασίας

Σύμφωνα με την έρευνα δεν υπάρχει συγκεκριμένος τρόπος με τον οποίο οι πτυχιούχοι του τμήματος ΔΜΥΠ του ΤΕΙ Καλαμάτας που ζουν στην Αθήνα, ψάχνουν και τελικά βρίσκουν εργασία σε θέση του τομέα τους. Έπειτα από την ανάλυση των απαντήσεων, προκύπτει το συμπέρασμα ότι τη συγκεκριμένη θέση τους, οι απόφοιτοι την κατέχουν είτε έπειτα από αναζήτηση στις μικρές αγγελίες είτε μέσω προκήρυξης του ΑΣΕΠ είτε τέλος από προσωπική γνωριμία με τον εργοδότη ή οικείων αυτού.

Στον πίνακα 3.14 παρουσιάζονται όλοι οι τρόποι με τους οποίους οι απόφοιτοι βρήκαν την εργασία τους.

Πίνακας 3.14: Τρόπος εύρεσης εργασίας

Τρόπος	Όσοι απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ (στην ερ.2 απάντησαν "ναι")	Όσοι δεν απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ (στην ερ.2 απάντησαν "όχι")	Σύνολο
Προσωπική γνωριμία	4	4	8
Άλλος τρόπος	5	1	6
Αγγελίες	3	2	5
ΑΣΕΠ	3	1	4
Δημόσιες σχέσεις	0	1	1
Δ/Α	0	1	1

Πηγή: Ιδία έρευνα

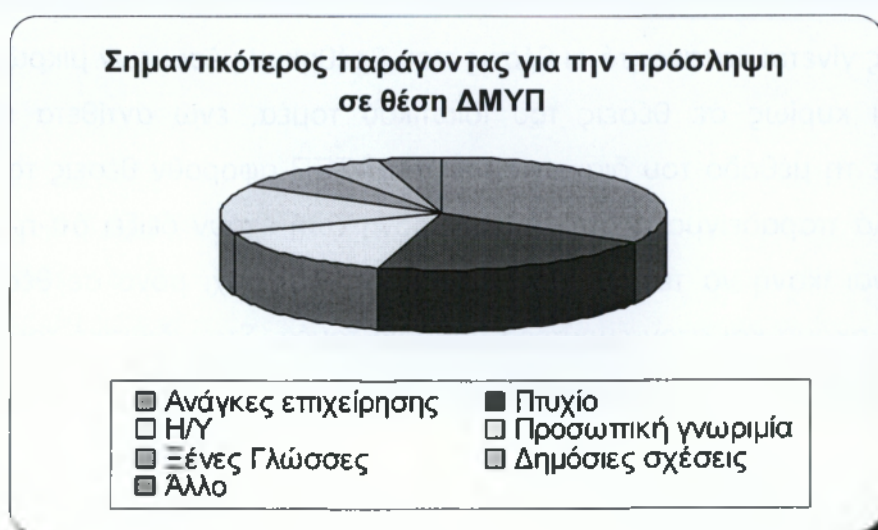
Όπως γίνεται κατανοητό οι θέσεις που βρέθηκαν μέσω των μικρών αγγελιών, αναφέρονται κυρίως σε θέσεις του Ιδιωτικού τομέα, ενώ αντίθετα εκείνες που βρέθηκαν με τη μέθοδο του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ αφορούν θέσεις του Δημοσίου τομέα. Πολλά παραδείγματα από τη σύγχρονη ζωή έχουν δείξει ότι η προσωπική γνωριμία είναι ικανή να τοποθετήσει κάποιον πολίτη, όχι μόνο σε θέση ιδιωτικού τομέα, αλλά ακόμα και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Στον ιδιωτικό τομέα είναι στο χέρι του εργοδότη να προσλάβει όποιον επιθυμεί, αφού αυτός θα τον μισθοδοτεί και επομένως η όποια μειωμένη απόδοση από παραγωγική άποψη, θα ζημιώνει και την επιχείρησή του. Στον Δημόσιο τομέα όμως, το ζήτημα αυτό γίνεται πολύ σοβαρό, γιατί καταδεικνύει την αδιαφάνεια που επικρατεί σε αρκετές περιπτώσεις, και την

αδυναμία της πολιτείας να εξαλείψει ή τουλάχιστον να μειώσει αυτά τα φαινόμενα της διαφθοράς.

Διαπιστώνουμε ότι τις περισσότερες απαντήσεις έχει λάβει η κατηγορία "Προσωπική γνωριμία" και ακολουθεί ο "άλλος τρόπος". Στην δεύτερη κατηγορία πρέπει να τονιστεί ότι, από τις 6 απαντήσεις οι 5 αναφέρονται στην πρακτική άσκηση. Η εξάμηνη πρακτική άσκηση δηλαδή, σύμφωνα με τις απαντήσεις των αποφοίτων, δίνει τη δυνατότητα στους αποφοίτους να παραμείνουν στη θέση τους στον οργανισμό και μετά το τέλος αυτής.

3.15 Καθοριστικοί παράγοντες για την πρόσληψη των πτυχιούχων

Είναι πολύ πιθανό ένας απόφοιτος να κατέχει όλα τα απαιτούμενα προσόντα, τα οποία μπορεί να αναζητήσει μια επιχείρηση ή ένας οργανισμός από κάποιον που θέλει να προσλάβει. Ίσως όμως να μην υπάρχει ζήτηση από πλευράς των επιχειρήσεων για τη συγκεκριμένη ειδικότητα των πτυχιούχων. Αντίστοιχα ίσως να είναι τόσο μεγάλο το μέγεθος της ζήτησης, ώστε οι πτυχιούχοι να περνάνε από την ανεργία στην απασχόληση ακόμη κι αν δεν κατέχουν όλα εκείνα τα προσόντα. Ποιος όμως ήταν ο καθοριστικός παράγοντας για την πρόσληψη των πτυχιούχων του τμήματος ΔΜΥΠ, οι οποίοι ζουν και εργάζονται στην Αθήνα σε ανάλογη θέση; Σε αυτή την ερώτηση προσπαθεί να "απαντήσει" το γράφημα 2 το οποίο προέκυψε από την ανάλυση των δεδομένων των ερωτηματολογίων.

Γράφημα 3.2: Σημαντικότερος παράγοντας για την πρόσληψη σε θέση ΔΜΥΠ

Σύμφωνα με το γράφημα 3.2, εάν δεν υπάρχει ζήτηση, δεν γίνονται προσλήψεις. Με άλλα λόγια οι ανάγκες της επιχείρησης ήταν αυτές που ανάγκασαν τους εργοδότες να προσλάβουν άτομα, τα οποία ίσως και να μην θεωρούσαν ως ιδανικά για τη συγκεκριμένη θέση, από άποψη προσόντων. Το 34% (14) των πτυχιούχων ΔΜΥΠ, εργαζόμενοι σε αντίστοιχη θέση παραδέχθηκαν ουσιαστικά ότι αυτή ήταν η κύρια αιτία της πρόσληψής τους.

Ως δεύτερη βασική συνιστώσα με ποσοστό 21% (9), για την κάλυψη μιας θέσης στην αγορά εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας, σύμφωνα με τη γνώμη των αποφοίτων, είναι το πτυχίο και ειδικότερα ο βαθμός αυτού και το περιεχόμενο των σπουδών για την απόκτησή του.

Όσον αφορά τις άλλες απαντήσεις οι απόφοιτοι πιστεύουν ότι κάποια επιπρόσθετα προσόντα μπορεί να βοηθήσουν και ίσως να αποδειχθούν καταλυτικοί παράγοντες για την πρόσληψη (γνώση χειρισμού Η/Υ, ξένες γλώσσες κλπ.). Από την άλλη πλευρά, η προσωπική γνωριμία του υποψήφιου εργαζόμενου με τον εργοδότη, σύμφωνα με τις απαντήσεις, παραμένει πάντα στις πεποιθήσεις των νέων ως ένας σημαντικός παράγοντας.

Κοιτάζοντας τις απαντήσεις από άλλη σκοπιά, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι από τους 15 πτυχιούχους που εργάζονται σε θέση του τομέα τους, οι 14 θεώρησαν ως βασικό λόγο της πρόσληψής τους, τις ανάγκες της επιχείρησης. Δηλαδή το 93,3 % των αποφοίτων πιστεύει ότι για να βρει δουλειά, απαραίτητο δεδομένο είναι η επιχείρηση να έχει ανάγκη από προσωπικό. Επίσης από τους 15 πτυχιούχους της συγκεκριμένης κατηγορίας το 60% (9) έθεσαν ως βασικό στοιχείο την κατοχή του πτυχίου. Εύκολα αντιλαμβάνεται κανείς ποιοι είναι οι καθοριστικοί παράγοντες που οδηγούν έναν νέο στην απασχόληση. Επομένως οφείλουν να μην ξεχνάνε 2 πράγματα. Πρώτων πρέπει να επιλέγουν σχολές και τμήματα, τα οποία δεν είναι κορεσμένα και για τα οποία υπάρχει μεγάλη ζήτηση και δεύτερον να προσπαθούν για έναν ανταγωνιστικό βαθμό πτυχίου.

3.16 Προσόντα που ζητούν οι επιχειρήσεις και διαθέτουν οι πτυχιούχοι

Στην προηγούμενη ενότητα είδαμε ότι ανάμεσα στους παράγοντες που οδηγούν στην πρόσληψη ενός πτυχιούχου σε μια θέση εργασίας είναι και τα προσόντα των υποψήφιων εργαζομένων. Οι γνώσεις δηλαδή, τα πτυχία τα διπλώματα και γενικά όλα τα πλεονεκτήματα που τυχόν έχουν, όπως προϋπηρεσία, εκπληρωμένες στρατιωτικές υποχρεώσεις κλπ.

Σε αυτό το σημείο της παρουσίασης της έρευνας θα γίνει αναφορά στα προσόντα, τα οποία διαθέτουν οι απόφοιτοι του τμήματος, οι οποίοι διακρίνονται σε δυο κατηγορίες. Σε αυτούς που απασχολούνται σε θέση του τομέα τους και σε αυτούς που απασχολούνται σε άλλες θέσεις. Με αυτόν τον τρόπο θα προσπαθήσουμε να αποσαφηνίσουμε αφενός εάν οι απασχολούμενοι σε διοικητικές θέσεις, διαθέτουν περισσότερα προσόντα και αφετέρου εάν η έλλειψη προσόντων από όσους δεν εργάζονται σε διοικητικές θέσεις ΜΥ είναι η αιτία για την ενασχόλησή τους σε κάτι άσχετο με το αντικείμενο σπουδών.

Πίνακας 3.15: Πιστοποιημένα προσόντα πτυχιούχων

Προσόντα	Όσοι απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ	Όσοι δεν απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ	Σύνολο
Η/Υ	12 στους 14	10 στους 10	22 στους 24
Αγγλικά	12 στους 14	5 στους 10	17 στους 24
Προϋπηρεσία	6 στους 14	6 στους 10	12 στους 24
Άλλη Ξένη Γλώσσα	2 στους 14	1 στους 10	3 στους 24
Πτυχίο άλλης Σχολής ΤΕ	2 στους 14	0 στους 10	2 στους 24
Εκπληρ. Στρατ/κές Υποχρεώσεις	0 στον 1	1 στους 2	1 στους 3
Δ/Α	1	1	2

Πηγή: Ίδια έρευνα

Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζονται αναλυτικά οι απαντήσεις των αποφοίτων, ανά κατηγορία σε σχέση με το σύνολό τους. Να σημειωθεί ότι οι άνδρες ήταν 3 και από αυτούς οι 2 είχαν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις. Φαίνεται ξεκάθαρα ότι όσοι εργάζονται σε θέση του τομέα τους, έχουν πιο πολλά προσόντα σε σύγκριση με τους υπόλοιπους. Συγκεκριμένα για τους εργαζόμενους σε διοικητικές θέσεις ΜΥ μπορούν να γίνουν οι εξής σχολιασμοί: 1^ο από τους 15 που

ανήκουν σε αυτή την κατηγορία απάντησαν οι 14, 2^ον από αυτούς τους 14 οι 12 (85,7%) γνωρίζουν Η/Υ (με πιστοποιημένο αποδεικτικό π.χ. ECDL), 3^ον οι 12 από τους 14 (85,7%) γνωρίζουν Αγγλικά και 4^ον 6 από αυτούς έχουν προϋπηρεσία, ενώ 2 γνωρίζουν κι άλλη ξένη γλώσσα. Διαπιστώνουμε λοιπόν ότι η μεγάλη πλειοψηφία των αποφοίτων που εργάζονται σε θέση ανάλογη με αυτή που έχουν σπουδάσει, έχει φροντίσει να εφοδιαστεί με επιπλέον προσόντα, όπως γνώση Η/Υ και ξένων γλωσσών. Φαίνεται ότι δικαιώνονται για αυτήν τους την προσπάθεια, μιας και απασχολούνται στον τομέα που επιθυμούν.

Από την άλλη πλευρά, εξετάζοντας τις απαντήσεις των αποφοίτων που δεν έχουν αποκατασταθεί επαγγελματικά σε ανάλογη θέση παρατηρούμε τα εξής: από τους 11 που ανήκουν σε αυτή την κατηγορία απάντησαν οι 10, και από αυτούς τους 10 όλοι γνωρίζουν Η/Υ, ενώ οι 5 γνωρίζουν Αγγλικά και οι 6 έχουν προϋπηρεσία στον χώρο.

Μετά από όλες αυτές τις διαπιστώσεις καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι γενικά οι απόφοιτοι του συγκεκριμένου τμήματος διαθέτουν αρκετά προσόντα και με βασικότερο από αυτά τη γνώση χειρισμού Η/Υ (οι 22 από τους 24 που απάντησαν). Στο σημείο που φαίνεται να γίνεται η διαφορά, η οποία δίνει τη δυνατότητα και την ευκαιρία σε αυτούς που διαθέτουν το συγκεκριμένο προσόν (γνώση Αγγλικών ή άλλων ξένων γλωσσών) να έχουν το προβάδισμα και να απασχολούνται σε διοικητικές θέσεις, ενώ οι υπόλοιποι όχι.

3.17 Άποψη των αποφοίτων ΔΜΥΠ τις γνώσεις τους σχετικά με αυτές των συναδέλφων τους από άλλες Σχολές.

Θεωρούμε σκόπιμο να διευκρινίσουμε ότι στην ανάλυση των αποτελεσμάτων έχουν ληφθεί υπόψη οι απαντήσεις μόνο εκείνων οι οποίοι απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ, μιας και η άποψη των υπολοίπων δεν θα αποτύπωνε την πραγματική κατάσταση. Σύμφωνα με τον πίνακα 3.16 οι 9 στους 15 (60%) πιστεύουν ότι οι γνώσεις τους πλεονεκτούν. Στον παρακάτω πίνακα καταγράφονται αναλυτικά όλες οι απαντήσεις.

Πίνακας 3.16: Άποψη των αποφοίτων για τις γνώσεις τους συγκριτικά με συναδέλφους από άλλες Σχολές

ΠΛΕΟΝΕΚΤΩ	ΜΕΙΟΝΕΚΤΩ	ΙΔΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ	Δ/Α
9 (60%)	1 (6,66%)	5 (33,33%)	0	0

Πηγή: Ιδία έρευνα

- Απάντησαν μόνο όσοι αποφοίτοι απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ

Το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει η έρευνα είναι ότι γενικά οι απόφοιτοι του τμήματος ΔΜΥΠ ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του επαγγέλματος, χάρη στις γνώσεις και την εμπειρία που έλαβαν από την Σχολή. Φαίνεται ότι δεν μειονεκτούν συγκριτικά με τις γνώσεις συναδέλφων τους από άλλες Σχολές. Ειδικά όταν οι γνώσεις αυτές συνδυαστούν αρμονικά με την κατάλληλη εμπειρία και αγάπη για την εργασία από την πλευρά των πτυχιούχων, τότε υπάρχει η πιθανότητα για άριστη απόδοση και προσφορά στον ιδιαίτερο και ευαίσθητο χώρο της Υγείας.

3.18 Άποψη των αποφοίτων για την επάρκεια των γνώσεων που απέκτησαν από το ΤΕΙ

Στην ερώτηση αυτή απάντησαν και οι 26 απόφοιτοι. Στο παρακάτω γράφημα παρουσιάζονται οι απόψεις και όσων εργάζονται σε θέσεις ΔΜΥΠ και όσων δεν εργάζονται στις εν λόγω θέσεις. Αξίζει να σημειωθεί το γεγονός ότι κανείς απόφοιτος από όσους δεν δραστηριοποιούνται ακόμη στον χώρο της Υγείας, ο οποίος να θεωρεί τις γνώσεις του επαρκείς.

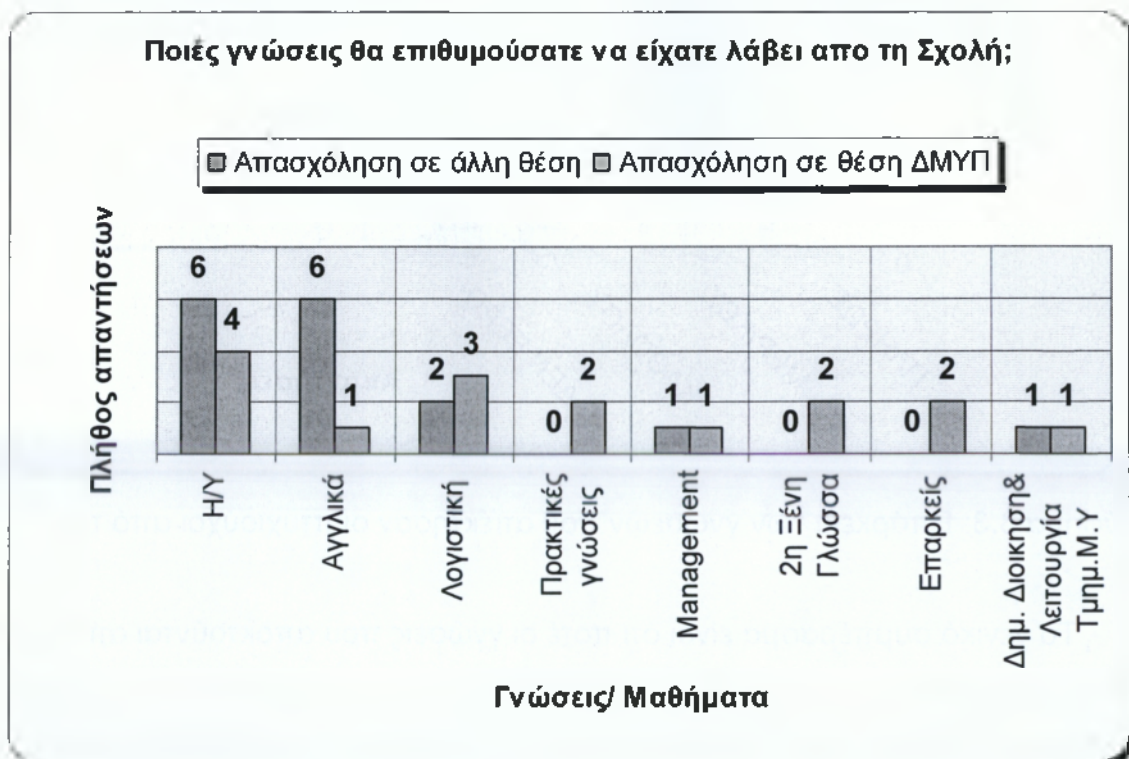

Γράφημα 3.3: Επάρκεια των γνώσεων που απέκτησαν οι πτυχιούχοι από τη Σχολή

Το γενικό συμπέρασμα είναι ότι ποτέ οι γνώσεις που αποκτούνται από κάποια Σχολή δεν θεωρούνται επαρκείς. Ο μεγάλος ανταγωνισμός στην αγορά εργασίας, η συνεχιζόμενη εξέλιξη της τεχνολογίας και οι αυξανόμενες απαιτήσεις στον χώρο εργασίας –ακόμη περισσότερο στον ιδιωτικό τομέα- αναγκάζουν τους νέους, πτυχιούχους ή μη, να αποκτούν ολοένα και περισσότερες και πιο εξειδικευμένες γνώσεις, από τη στιγμή που οι τελευταίες θεωρούνται απαραίτητες για την εύρεση εργασίας.

3.19 Γνώσεις τις οποίες οι απόφοιτοι θα επιθυμούσαν να έχουν λάβει από το ΤΕΙ.

Την απάντηση στην πεποίθηση, όσων πτυχιούχων πιστεύουν ότι οι γνώσεις τους στο ΤΕΙ δεν είναι επαρκείς κι ότι πιθανόν να μειονεκτούν σε σχέση με τις γνώσεις των συναδέλφων τους έρχεται να δώσει η συγκεκριμένη ενότητα. Σε αυτή την ενότητα οι απόφοιτοι προτείνουν γνώσεις και μαθήματα, τα οποία θα επιθυμούσαν να είχαν λάβει από τη Σχολή για περισσότερες και πιο ειδικευμένες γνώσεις. Στο παρακάτω γράφημα παρουσιάζονται οι γνώμες των αποφοίτων σχετικά με τα παραπάνω προσόντα που θα ήθελαν να έχουν και με τα οποία θα γίνονταν περισσότερο ανταγωνιστικοί στην αγορά εργασίας. Επιπλέον γίνεται διαχωρισμός ανάμεσα σε εργαζόμενους σε θέσεις ΔΜΥΠ και στους υπόλοιπους.

Γράφημα 3.4: Γνώσεις που θα επιθυμούσαν οι απόφοιτοι να έχουν λάβει από τη Σχολή

Όπως παρατηρούμε οι περισσότεροι απόφοιτοι τονίζουν τη σπουδαιότητα για εξειδίκευση πάνω στους Η/Υ και τα Αγγλικά, την οποία θα ήθελαν να έχουν λάβει από τη Σχολή. Οι γνώσεις για Λογιστική ήταν ή 3^η σε δημοτικότητα απάντηση από

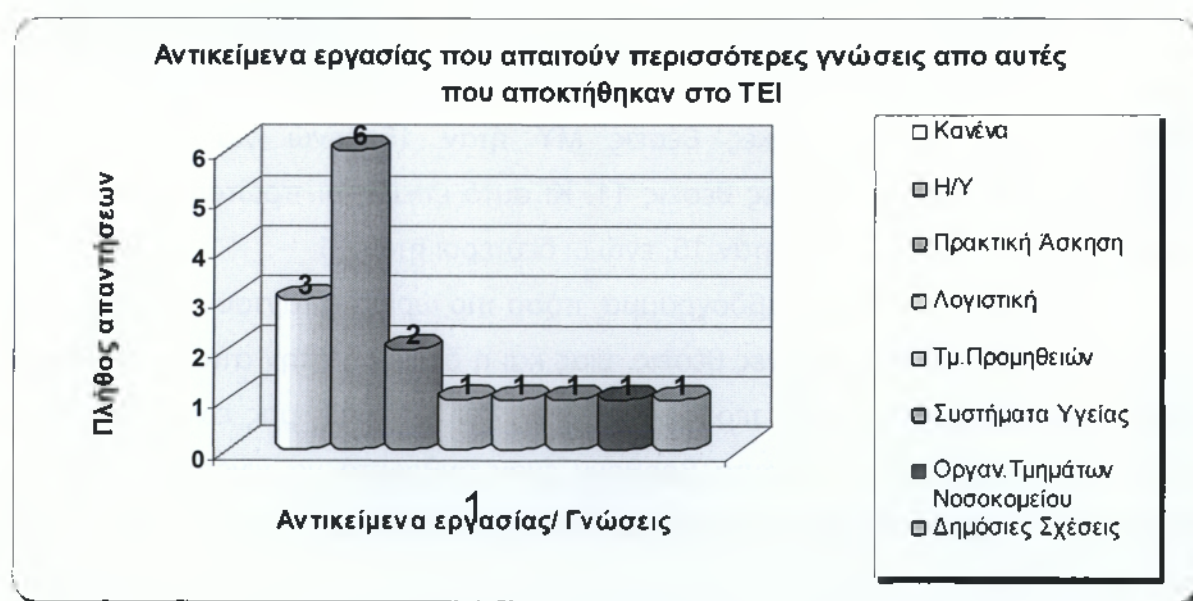

αυτές που έδωσαν οι απόφοιτοι και των δυο “κατηγοριών”. Ακόμη αξίζει να προσεχθούν 2 στοιχεία. Πρώτων, ότι περισσότερες πρακτικές γνώσεις επιζητούν μόνο όσοι απασχολούνται σε θέσεις ΔΜΥΠ κι αυτό δείχνει ότι όσοι εργάζονται στον χώρο της Υγείας γνωρίζουν καλύτερα που μειονεκτούν και δεύτερον, ότι μόνο 2 απόφοιτοι, οι οποίοι μάλιστα απασχολούνται και σε θέσεις ΔΜΥΠ θεωρούν τις γνώσεις από τη Σχολή επαρκείς. Είναι λογικό πως όσοι δεν έχουν αποκατασταθεί επαγγελματικά στον χώρο της Υγείας δεν μπορούν να ισχυριστούν ότι οι γνώσεις που έχουν είναι επαρκείς.

Άλλες απαντήσεις, εκτός αυτών που παρουσιάζονται στο γράφημα είναι οι εξής: Γνώσεις Αγγλικών Ορολογίας, Νοσοκομειακών προγραμμάτων σε Η/Υ, Στατιστικής και Οικονομικών Μαθηματικών.

3.20 Αντικείμενα εργασίας που απαιτούν περισσότερες γνώσεις από αυτές που αποκτήθηκαν από τη Σχολή.

Η συγκεκριμένη ερώτηση απευθυνόταν μόνο σε εκείνους τους απόφοιτους που εργάζονται σε αντικείμενο του τομέα τους, μιας και αυτοί μπορούν μέσα από την εμπειρία τους να δώσουν χρήσιμες και σωστές πληροφορίες. Οι πληροφορίες αυτές αποτυπώνονται στο παρακάτω γράφημα.

Γράφημα 3.5: Αντικείμενα εργασίας που απαιτούν περισσότερες γνώσεις από αυτές που αποκτήθηκαν στο ΤΕΙ

Να σημειωθεί ότι από τους 15 πτυχιούχους απάντησαν οι 11. Επίσης άξιο σχολιασμού είναι το γεγονός ότι οι 3 στους 11 ή αλλιώς το 27,3% θεωρεί ότι έχει λάβει όλα τα απαραίτητα εφόδια ως προς τις απαιτήσεις του αντικειμένου της εργασίας. Οι υπολογιστές παραμένουν πάντα (όπως εξάλλου είναι από τα πιο βασικά προσόντα που ζητούν οι επιχειρήσεις) υψηλά στις απαιτήσεις των φοιτητών για περαιτέρω γνώσεις που επιθυμούν να λάβουν από το αντικείμενο σπουδών τους.

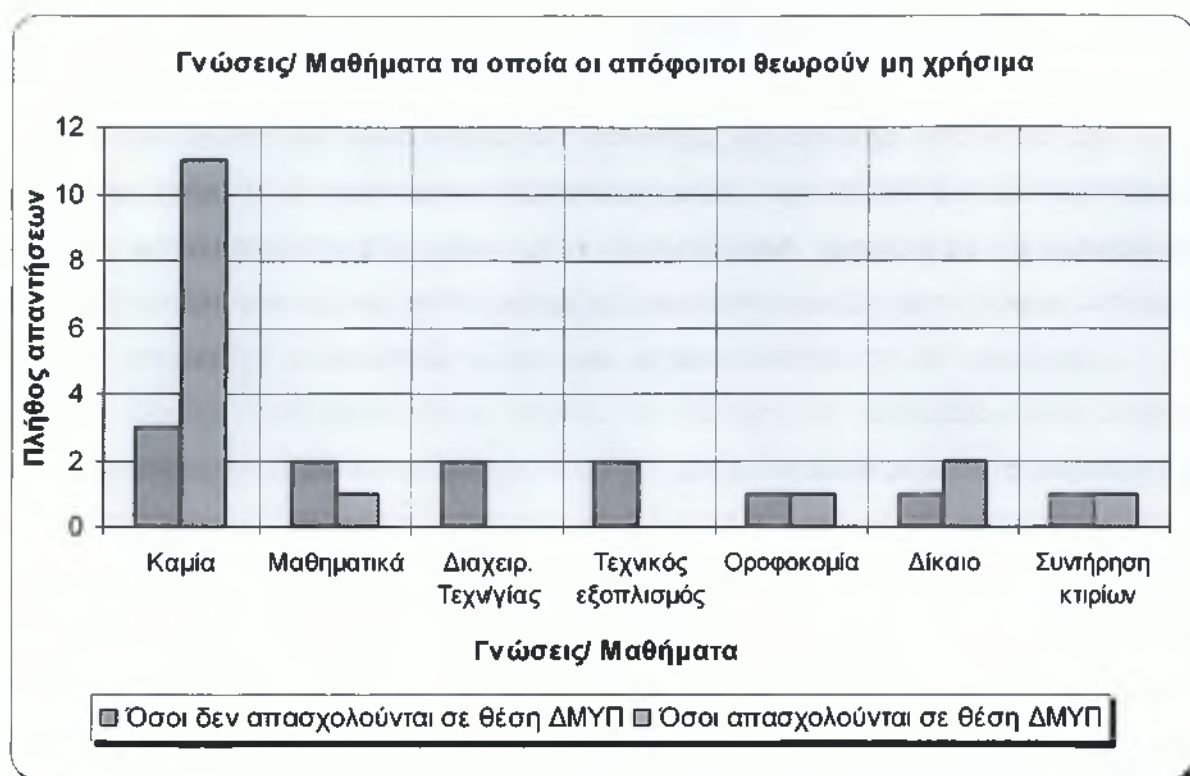
3.21 Γνώσεις όχι ιδιαίτερα χρήσιμες

Παραπλήσια με την προηγούμενη, είναι η ερώτηση 21 του ερωτηματολογίου για αποφοίτους. Σε αυτήν οι πτυχιούχοι έπρεπε να απαντήσουν σχετικά με το ποιες γνώσεις ή μαθήματα που διδάχθηκαν στην Σχολή θεωρούν, αν όχι περιττές τότε λιγότερο χρήσιμες. Η διαφορά της ερώτησης 20 με την 21 είναι ότι στην δεύτερη έχουν ληφθεί υπόψη και οι απαντήσεις όσων δεν εργάζονται σε διοικητικές θέσεις ΜΥ. Επομένως οι απαντήσεις – απόψεις των σπουδαστών προέρχονται από το σύνολο των αποφοίτων.

Οι απασχολημένοι πτυχιούχοι απάντησαν με βάση την μέχρι τώρα εμπειρία τους, αντικειμενικά και με ωριμότητα. Τα αποτελέσματα των αποκρίσεων αυτών παρουσιάζονται στο γράφημα 3.6.

Οφείλουμε να υπενθυμίσουμε και να τονίσουμε το γεγονός ότι το ανώτατο σημείο το οποίο μπορούσαν να φθάσουν οι απαντήσεις για τους μεν απασχολημένους σε διοικητικές θέσεις ΜΥ ήταν 15, ενώ για τους δε μη απασχολημένους σε αντίστοιχες θέσεις 11. Κι αυτό επειδή οι πρώτοι όπως είδαμε στην ενότητα 3.2 (ερώτηση 2) ήταν 15, ενώ οι δεύτεροι ήταν 11.

Παρατηρούμε από το ραβδόγραμμα, πόσο πιο ώριμα απαντούν οι πτυχιούχοι που απασχολούνται σε ανάλογες θέσεις, μιας και η διαφορά στην απάντηση “Καμιά γνώση δεν είναι περιττή” είναι τεράστια. Η θέση και η άποψή μας είναι ότι όλες οι γνώσεις είναι χρήσιμες και πάντα βοηθούν έναν άνθρωπο να γίνεται ολοένα και καλύτερος. Άποψη με την οποία όπως φαίνεται συμφωνούν και οι απασχολημένοι σε διοικητικές θέσεις.

Γράφημα 3.6: Γνώσεις/ Μαθήματα τα οποία οι απόφοιτοι θεωρούν μη χρήσιμα

Όσον αφορά τις λιγότερο χρήσιμες γνώσεις ή εκείνες που δεν είναι απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία των διοικητικών τμημάτων ενός φορέα Υγείας (Λογιστήριο, Γραμματεία, Τμήμα προμηθειών, Γραφείο Κίνησης Ασθενών κλπ.) αυτές με το μεγαλύτερο ποσοστό ήταν τα Μαθηματικά και το Δίκαιο με 3 απαντήσεις. Τέλος αξίζει να σημειωθεί το γεγονός ότι ο “Τεχνολογικός εξοπλισμός”, η “Οροφκομία” και η “Συντήρηση κτιρίων” είναι μαθήματα τα οποία έχουν ήδη καταργηθεί με το νέο πρόγραμμα σπουδών του τμήματος ΔΜΥΠ, το οποίο έγινε στα πλαίσια αναβάθμισης της Σχολής.

Συνοψίζοντας θα μπορούσαμε να υποστηρίξουμε ότι αν εξαιρεθούν τα μαθήματα που ήδη δεν υπάρχουν στο νέο πρόγραμμα σπουδών, οι απόφοιτοι είναι αρκετά ευχαριστημένοι με το νέο πρόγραμμα και τις γνώσεις που λαμβάνουν μέσα από αυτό, κατά την διάρκεια της τετραετούς διδασκαλίας τους στη Σχολή.

3.22 Εκπαιδευτικά Σεμινάρια – Ημερίδες

Σε αυτή την ενότητα της έρευνας παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των ερωτήσεων 22, 23 και 24 του ερωτηματολογίου αποφοίτων. Οι 3 αυτές ερωτήσεις σχετίζονται με το γεγονός διοργάνωσης ή όχι μιας τέτοιας εκδήλωσης από τον εκάστοτε φορέα/ επιχείρηση, καθώς και την χρησιμότητα αυτών των εκδηλώσεων.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων εξάγονται τα εξής βασικά συμπεράσματα: α) Σχεδόν το σύνολο των αποφοίτων θεωρεί πλήρως απαραίτητο, ο φορέας απασχόλησης του να διοργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια. β) Αυτή η θεωρητικά μεγάλη θέληση από πλευράς αποφοίτων για διοργάνωση σεμιναρίων, μεταφράζεται και στην πράξη, μιας και οι 25 στους 26 απόφοιτους δηλώνουν ότι σίγουρα θα παρευρίσκονταν σε μια τέτοια εκδήλωση. γ) Από τους 5 φορείς Δ.Μ.Υ. στους οποίους απασχολούνται οι απόφοιτοι του τμήματος οι 9 (60%) οργανώνουν τέτοιου είδους σεμινάρια- ημερίδες και άλλα μορφωτικά προγράμματα. Πιο κάτω παρουσιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα των ερωτήσεων 22, 23 και 24 στους πίνακες 3.17, 3.18 και 3.19 αντίστοιχα.

Πίνακας 3.17: Άποψη των αποφοίτων για τον βαθμό αναγκαιότητας διοργάνωσης σεμιναρίων από τον εκάστοτε φορέα απασχόλησης

ΠΛΗΡΩΣ	ΜΕΡΙΚΩΣ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ	Δ/Α
23	2	0	0	1

Πηγή: Ιδία έρευνα

Πίνακας 3.18: Συμμετοχή των απόφοιτων σε εκπαιδευτικά σεμινάρια που οργανώνει ο εκάστοτε φορέας απασχόλησης

ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ	Δ/Α
25	0	0	1

Πηγή: Ιδία έρευνα

Πίνακας 3.19: Διοργάνωση σεμιναρίων από τον φορέα απασχόλησης

ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α
9	6	0

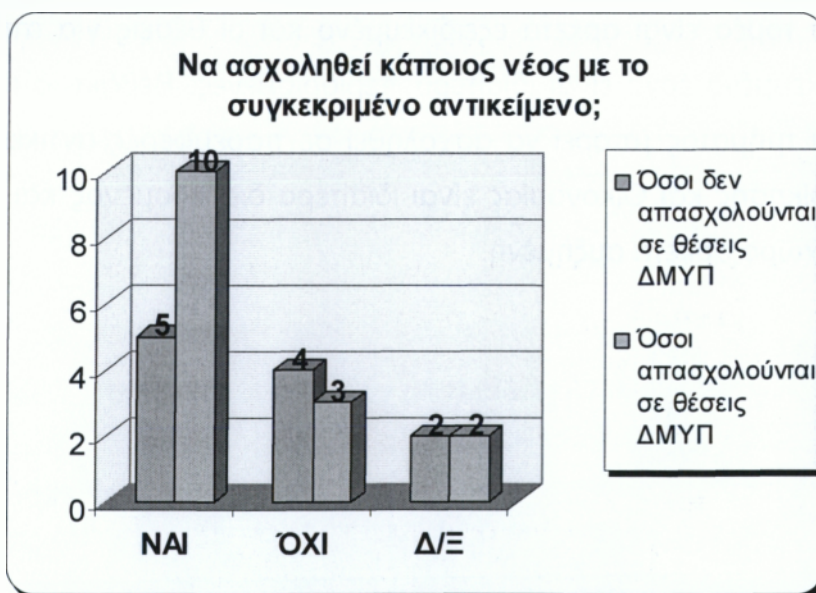
Πηγή: Ιδία έρευνα

Καταλήγοντας θα μπορούσε σχεδόν με βεβαιότητα να λεχθεί, ότι οι νέοι πτυχιούχοι ή μη έχουν κατανοήσει το πόσο σπουδαίο εφόδιο και προσόν είναι αυτό που καλείται δια βίου εκπαίδευση. Οι γνώσεις και η εξειδίκευση που μπορούν να λάβουν από την παρακολούθηση εκπαιδευτικών σεμιναρίων, είναι ικανή να τους κάνει όχι μόνο πιο ανταγωνιστικούς στη δύσκολη και σκληρή αγορά εργασίας, αλλά και καλύτερους και πιο ολοκληρωμένου ανθρώπους.

3.23 Πρόταση σε έναν υποψήφιο Ανώτερων Σχολών να εισαχθεί στην Σχολή ΔΜΥΠ και να ασχοληθεί επαγγελματικά με το αντικείμενο σπουδών

Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση ήταν οι πιο αντιπροσωπευτικές όσον αφορά τη διαφορά αντίληψης και συμπεριφοράς των πτυχιούχων εργαζομένων σε Δ.Μ.Υ.Π. και των πτυχιούχων σε άλλες θέσεις. Όπως διαφαίνεται και στο γράφημα 3.7, η μεγάλη πλειοψηφία των αποφοίτων της πρώτης κατηγορίας θα πρότεινε ανεπιφύλακτα σε έναν νέο να ασχοληθεί με το αντικείμενο της Διοίκησης στον χώρο της Υγείας. Αντίθετα διχασμένοι παρουσιάζονται οι πτυχιούχοι της δεύτερης κατηγορίας. Στην τελευταία το 45,4% θα πρότεινε σε έναν τελειόφοιτο Λυκείου να ασχοληθεί με το συγκεκριμένο αντικείμενο, ενώ το 36,4% δε θα το πρότεινε.

Γράφημα 3.7: Παρότρυνση ενός νέου-ας να ασχοληθεί με το συγκεκριμένο αντικείμενο σπουδών

Αυτό που θα πρέπει να διευκρινιστεί είναι ο λόγος που οι ανήκοντες στην δεύτερη κατηγορία είναι τόσο επιφυλακτικοί. Η πιο πιθανή εξήγηση φαντάζει να είναι το γεγονός ότι οι συγκεκριμένοι απόφοιτοι συνειδητά ή μη, ασχολούνται με κάτι άλλο. Στην πρώτη περίπτωση δείχνουν οικειοθελώς ότι δεν ενδιαφέρονται για το αντικείμενο σπουδών, οπότε για αυτό δεν προτείνουν το τμήμα ΔΜΥΠ, ενώ στη δεύτερη η αναγκαστική ενασχόλησή τους με κάτι διαφορετικό από το αντικείμενο σπουδών, μπορεί να τους έκανε είτε να αγαπήσουν το νέο τους αντικείμενο, είτε να απαξιώσουν (ειδικά σε περίπτωση υψηλών αμοιβών) το αντικείμενο εργασίας για το οποίο σπούδασαν.

Η επιλογή ενός τελειόφοιτου Λυκείου σχετικά με το ποια Σχολή και αντικείμενο σπουδών θα ακολουθήσει είναι μια αρκετά δύσκολη διαδικασία και εξαρτάται από πολλούς και ποικίλους παράγοντες. Οι περισσότεροι σπουδαστές του τμήματος Δ.Μ.Υ.Π. παραδέχονται ότι δεν ήταν η πρώτη τους επιλογή στη σειρά προτίμησης όταν δήλωσαν σχολές στο μηχανογραφικό. Ωστόσο, με το πέρασμα του χρόνου, όταν πια αποφοίτησαν από τη Σχολή, δήλωσαν ότι αγάπησαν τόσο αυτό το τμήμα όσο και το αντικείμενο σπουδών που τους ευχαριστούσε και τους ικανοποιούσε.

Όσον αφορά τώρα την απορρόφηση που μπορεί να έχει ένας απόφοιτος του συγκεκριμένου Τμήματος στην αγορά εργασίας, τα πράγματα όπως διαπιστώθηκε και από έρευνες, τα πράγματα δεν είναι ιδιαίτερα ευσίωνα. Το αντικείμενο του συγκεκριμένου τομέα είναι αρκετά εξειδικευμένο και οι θέσεις για απασχόληση σε αυτό το εξειδικευμένο έργο είναι ιδιαίτερα περιορισμένες. Βέβαια, ο απόφοιτος του συγκεκριμένου τμήματος μπορεί να ασχοληθεί σε παρεμφερές αντικείμενο, αφού ο χώρος της Διοίκησης και Οικονομίας είναι ιδιαίτερα διαδεδομένος και η ζήτηση στο συγκεκριμένο χώρο αρκετά αυξημένη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συνοψίζοντας και σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω οδηγούμαστε σε μία σειρά από διαπιστώσεις και συμπεράσματα. Αρκετές φορές μάλιστα η μία διαπίστωση λειτουργεί ως σκαλοπάτι που μας εξηγεί γιατί συμβαίνει κάτι άλλο και με αυτόν τον τρόπο το ένα συμπέρασμα διαδέχεται το άλλο.

Η ανεργία λοιπόν ή αλλιώς το πρόβλημα της μη πλήρους απασχόλησης αποτελεί μείζον ζήτημα όχι μόνο για την Ελλάδα, αλλά για τους περισσότερους λαούς της Ευρώπης. Η χώρα μας βιώνει αυτό το πρόβλημα πολύ έντονα μιας και συγκαταλέγεται στις πρώτες θέσεις στην σχετική λίστα με τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας.

Πολιτικοί φορείς, συνδικαλιστικές οργανώσεις και Συνομοσπονδίες προσπαθούν να δώσουν λύση ή έστω να λάβουν μέτρα τα οποία να καλυτερεύσουν την κατάσταση. Τα πιο διαδεδομένα και τα πιο αποδεκτά από όλους είναι η καθιέρωση της 35ωρης εβδομαδιαίας εργασίας και η ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών. Η ανεργία πλήττει κυρίως τους νέους και τις γυναίκες αλλά ένα από τα πιο σημαντικά ζητήματα είναι τα υψηλά ποσοστά ανεργίας των πτυχιούχων. Γενικά το 17,3% των πτυχιούχων Τ.Ε. δεν βρίσκει εργασία. Όσον αφορά την κατηγορία του Διοικητικού υπαλλήλου με εξειδίκευση στις μονάδες Υγείας και Πρόνοιας, η αντίδραση της αγοράς παρουσιάζεται κάπως ουδέτερη. Με άλλα λόγια το τμήμα Δ.Μ.Υ.Π. δεν συγκαταλέγεται ούτε σε αυτά στα οποία οι απόφοιτοί του έχουν μεγάλη ζήτηση, αλλά ούτε και σε αυτά με την μικρότερη.

Η ανάγκη για εξειδικευμένο προσωπικό στην Δ.Μ.Υ.Π. ήταν επιβεβλημένη μετά τις εξελίξεις που υπήρξαν στον χώρο της Υγείας τα τελευταία χρόνια. Όπως αναφέρθηκε μέχρι το 1953, δεν υπήρχε Διοικητικό προσωπικό στα νοσοκομεία και το ρόλο αυτό αναλάμβανε ένας επιστάτης, το Δ.Σ. ή ένας Δ/ντής κλινικής. Η πρόοδος της ιατρικής επιστήμης, η τεχνολογική ανάπτυξη, η ανάπτυξη του θεσμού του επαγγελματία νοσοκόμου και η πρόοδος στην ιατρική εκπαίδευση ήταν οι αιτίες της ανάπτυξης των Μονάδων Υγείας, οι οποίες πλέον για να λειτουργήσουν άρτια χρειαζόνταν εξειδικευμένο προσωπικό, μιάς και η αγορά Υπηρεσιών Υγείας διακατέχεται από αρκετές ιδιομορφίες. Αυτή η ανάγκη τονίστηκε και το 1994 από μία επιτροπή ξένων ειδικών για την αναδιοργάνωση των υγειονομικών υπηρεσιών.

Στην Ελλάδα το διοικητικό προσωπικό των Μονάδων Υγείας προέρχεται από την τεχνολογική εκπαίδευση και συγκεκριμένα από τα τμήματα ΔΜΥΠ των ΤΕΙ Αθήνας και Καλαμάτας. Σε μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών χρήσιμη κατάρτιση ειδίκευσης στην Δημόσια Υγεία και στην Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας προσφέρει η ΕΣΔΥ. Υπολογίζεται ότι κάθε έτος προσφέρονται στην αγορά εργασίας περίπου 157 απόφοιτοι σχολών και επειδή οι θέσεις που προσφέρονται είτε μέσω ΑΣΕΠ, είτε στον Ιδιωτικό τομέα, είναι αρκετά λιγότερες (μιας και από την έρευνα προέκυψε ότι το 42% των αποφοίτων ΔΜΥΠ του ΤΕΙ Καλαμάτας δεν απασχολείται σε σχετική με το αντικείμενο σπουδών θέση εργασίας) ο ανταγωνισμός μεταξύ των Πτυχιούχων είναι αρκετά έντονος. Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι ο τρόπος για να αυξήσει κανείς τις πιθανότητες να προσληφθεί στη θέση που επιθυμεί είναι συνδιασμός δύο προϋποθέσεων. Πρώτον η αναζήτηση της εργασίας να γίνει με τον σωστότερο δυνατό τρόπο ώστε να έχει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα. Συγκεκριμένα αυτό προϋποθέτει εκτός από τους συνηθισμένους τρόπους εύρεσης εργασίας, όπως παρακολούθηση μικρών αγγελιών και προκηρύξεων, την ανάπτυξη κατάλληλου δικτύου γνωριμιών και την προσέγγιση εργοδοτών. Δεύτερον την απόκτηση μιας σειράς Πτυχίων, Διπλωμάτων, Δεξιοτήτων και γενικά προσόντων που να καθιστούν ένα υποψήφιο μιας θέσης πολύ ανταγωνιστικό.

Όσον αφορά τα κυριότερα συμπεράσματα που προέκυψαν από την έρευνα μετά την ανάλυση των ερωτηματολογίων, αυτά συνοπτικά είναι τα εξής: Το 42% των πτυχιούχων ΔΜΥΠ του ΤΕΙ Καλαμάτας που ζεί στην Αθήνα δεν απασχολείται σε αντίστοιχη θέση. Όσον αφορά τους Πτυχιούχους που εργάζονται σε θέση ΔΜΥΠ παρατηρείται μία ισορροπία σχετικά με την απορροφητικότητά τους μεταξύ του Δημοσίου και του Ιδιωτικού τομέα. Σχετικά με το ζήτημα των αποδοχών παρατηρούνται καλύτεροι μισθοί στον Δημόσιο τομέα μιας και ο Μ.Ο. αποδοχών είναι 902,00€ σε αντίθεση με τα 634,00€ του Ιδιωτικού. Γι'αυτό το λόγο το μεγαλύτερο κομμάτι των αποφοίτων (57,7%) δηλώνει μερικώς ικανοποιημένο από τις αποδοχές του. Η αντίστοιχη ερώτηση για την ικανοποίηση από τη θέση την οποία κατέχει ο Πτυχιούχος στον φορέα απασχόλησής του, έδειξε ότι και πάλι το μεγαλύτερο ποσοστό συγκέντρωσε η απάντηση "μερικώς" με 61,5%. Η έρευνα έδειξε επίσης ότι οι απόφοιτοι ΔΜΥΠ νοιώθουν ότι πλεονεκτούν αναφορικά με τις γνώσεις τους σε σύγκριση με τους συναδέλφους τους από άλλες Σχολές (60%). Το γεγονός αυτό όμως δεν τους εμποδίζει να δηλώνουν ότι μερικώς νιώθουν ικανοποιημένοι από τις γνώσεις που απέκτησαν από το ΤΕΙ, ενώ τα μαθήματα στα οποία θα

επιθυμούσαν να είχαν λάβει πληρέστερες γνώσεις είναι τα Αγγλικά και οι Η/Υ. Η αλήθεια που προκύπτει πάντως είναι ότι όσοι διαθέτουν γνώσεις Η/Υ και Αγγλικών έχουν αποκατασταθεί επαγγελματικά σε θέση του τομέα τους.

Τέλος σχετικά με τις Επιχειρήσεις και τους Οργανισμούς αποδείχθηκε από την έρευνα ότι οι περισσότεροι διοικητικοί υπάλληλοι αυτή τη στιγμή, ανήκουν στην κατηγορία ΔΕ (986). Ακολουθούν αυτοί της *κατηγορίας* ΠΕ (316), ενώ τρίτοι έρχονται οι απόφοιτοι της ΤΕ με μόλις 115 άτομα. Το ενθαρρυντικό στοιχείο για τους Πτυχιούχους ΔΜΥΠ είναι πως για τα προσεχή δύο χρόνια προγραμματίζονται 119 προσλήψεις προσωπικού ΤΕ. Τα προσόντα που απαιτεί μια επιχείρηση προκειμένου να προσλάβει έναν υπάλληλο διοίκησης είναι εκτός από το πτυχίο, η πιστοποιημένη γνώση Η/Υ και Αγγλικής γλώσσας, ενώ σπανιότερα κάποιος μεταπτυχιακός τίτλος και προυπηρεσία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΣΕΠ "ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2001"/ Εθνικό Τυπογραφείο, Οκτώβριος 2002/ σελ 7-11

Δρούμπαλης Φ., Επίκουρος Καθηγητής, «Σύγχρονες Μονάδες Υγείας», Σημειώσεις Μαθήματος ΟΔΜΥ ΙΙ, ΤΕΙ Καλαμάτας, 2001

Δρούμπαλης Φ., Παρασκευόπουλος Λ. και Λιακέα Γ., «Οργάνωση & Διοίκηση Μονάδων Υγείας& Πρόνοιας Ι», Σημειώσεις Μαθήματος ΟΔΜΥ Ι, ΤΕΙ Καλαμάτας, 2001

Εγκυκλοπαίδεια «νέα δομή», εκδόσεις «Δομή», 1996 Αθήνα

Έθνος", 6/11/2003

ΙΝΕ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ «Η Ελληνική Οικονομία και η Απασχόληση» Ετήσια έκθεση 2002, σελ 173-175

ΙΝΕ ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ , Ετήσια έκθεση 2003 ,σελ 137-143 και 161-171

Κανελλόπουλος Γιώργος, ΤΑ ΝΕΑ Καριέρα, 6/10/03

Κατσανέβας Θεόδ., "Οικονομική της Εργασίας & Εργασιακές Σχέσεις", Αθήνα, Εκδόσεις Σταμούλης, 2001

Κάτσικας Χρ., "ΤΕΙ, Στρατιωτικές και Αστυνομικές Σχολές", Οδηγός σπουδών και επαγγέλματος, Αθήνα 2003

Κουζή Γ., Τετράδια του ΙΝΕ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ-Τριμηνιαίο περιοδικό με θέμα «Απασχόληση και εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα: Πραγματικότητα- Τάσεις- Προοπτικές», Αθήνα Οκτώβριος 2002.

Κρητικίδης Γ., ΕΣΥΕ-ΕΕΔ 1993-2003

Κυριόπουλος Γ., Σισσούρας Άρ., "Ενιαίος Φορέας Υγείας: Αναγκαιότητα και Αυταπάτη", Εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα 1997

«Οι δεσμεύσεις μας για την οικονομία» /Γραμματεία Πολιτικού Σχεδιασμού και Προγράμματος ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Πισιμίσης Θ.,«Οικονομική της Υγείας», Σημειώσεις Μαθήματος Οικονομική Υπηρεσιών Υγείας, ΤΕΙ Καλαμάτας, 1995

Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός", Α Τάξη Ενιαίου Λυκείου, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1999

ΣΕΠ, "Σπουδές μετά το Λύκειο 2001", ΟΕΔΒ 2001

ΤΕΙ Καλαμάτας, Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας, Τμήμα ΔΜΥΠ, "Οι Μονάδες Υγείας στην Ελλάδα", cd

Τετράδιο του ΙΝΕ "Απασχόληση και εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα: Πραγματικότητα Τάσεις Προοπτικές", σελ 5

Το χρώμα του χρήματος", Έθνος, 21/12/2003

Τύπος της Κυριακής", 14/12/2003

ΦΕΚ 258/6-11-01

ΦΕΚ 111/8-5-03

Διαδύκτιο

Κουτρούκης Θεόδωρος, "Τα κρίσιμα μυστικά για να νικήσετε την ανεργία", www.in.gr/t2e6.htm, 10/11/2003

Μούτουλας Παντελής, "Οικονομιτεχνικό πράττειν", www.in.gr/economy01, 10/11/2003

Ρομπόλης Σάββας, "ΟΝΕ, μισθοί, ανεργία και κοινωνική ασφάλιση", www.inegsee.gr/enimerwsi, 25/9/2003

Ρομπόλη Σ. [www.google.gr/H απασχόληση και η ανεργία το 2003](http://www.google.gr/H+απασχόληση+και+η+ανεργία+το+2003), 30/10/2003

Φραγκόπουλος Άγγελος (Μέλος της Διοίκησης της ΓΣΕΕ), "Λειτουργία Γραφείου Ευρέσεως Εργασίας του ΚΕ.ΠΕ.Α./Γ.Σ.Ε.Ε.", www.gsee.gr/kepea/greek/news.htm, 11/2002

Αγορά εργασίας-Εργατικό Δυναμικό, Απασχόληση", www.in.gr/workforce.htm, 13/11/2003

Ανεδαφική η πολιτική για την ανεργία", [www.in.gr/article Gov anergia.htm](http://www.in.gr/article+Gov+anergia.htm), 27/11/2000

"Ανεργία ζήτηση- προσλήψεις- απολύσεις", www.in.gr/ANEP.htm, 7/11/2003

"Ανεργία ζήτηση προσλήψεις απολύσεις", [www.in.gr/ANEP 97 htm](http://www.in.gr/ANEP+97+htm), 7/11/2003

"Ανεργία ζήτηση προσλήψεις απολύσεις", [www.in.gr/ANEP 98 htm](http://www.in.gr/ANEP+98+htm), 7/11/2003

ΑΝΕΡΓΙΑ", [www.yahoo.gr/apopseis-01 ANEP ΠΑΣΟΚ.htm](http://www.yahoo.gr/apopseis-01+ANEP+ΠΑΣΟΚ.htm), 7/11/2003

ΑΣΕΠ", www.asep.gr, 29/10/2003

"ΔΗΚΚΙ – ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ", www.apodimos.com/dhkki08.htm, 31/12/2003

"Ειδήσεις: Κόσμος", www.in.gr/euro2day, 14/6/2002

ΕΣΕΕ", www.esee.gr/el/profil/DS.html, 19/2/2004

Η ανεργία στους νέους", www.in.gr/aner giaΦφ.htm, 10/11/2003

"Η Δραχμή και το Ευρώ", www.in.gr/euro.gr, 13/11/2003

"Κάθετη Δράση", www.career.teiath.gr, 15/3/2004

"ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ – ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ", www.apodimos.com/nd08.htm, 31/12/2003

"ΟΑΕΔ-ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ", www.oaed.gr/apasxolisi.html, 11/6/2002

"Οι θέσεις της ΓΣΕΕ για την καταπολέμηση της ανεργίας", www.gsee.gr, 10/12/2003

"Όχι στην πολιτική της ανεργίας και του εργασιακού Μεσαίωνα", www.in.gr/ANER.KKE.htm, 7/11/2003

"Παρατηρήσεις της ΓΣΕΕ αναφορικά με τις προτεινόμενες αλλαγές", www.inegsee.gr/KEIMENO2.htm, 10/2000

"ΠΑΣΟΚ – ΕΡΓΑΣΙΑ - ΑΝΕΡΓΙΑ", www.apodimos.com/pasok08.htm, 31/12/2003

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ – ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ", www.apodimos.com/sinaspis08.htm, 31/12/2003

ΤΕΙ Καλαμάτας, www.teikal.gr/dept/dmvp/home.html, 10/01/2004

www.nd.gr, 21/12/2003

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
(Παρουσίαση μικρών αγγελιών)

α/α	Ειδικότητα	Θέσεις	Φορέας	Απαιτούμενα προσόντα	Προαιρετικά προσόντα	Προσφορά	Πληροφορίες	Πηγή	Ημερ/νία
1	Διοικητικός υπάλληλος	1	euromed medical supplies	Απόφοιτος Λυκείου Αγγλικά/ ΗΥ			2310-949175	Χρυσή Ευκαιρία	16/02/03
2	Τμήμα εσωτερικού ελέγχου	1	Ανώνυμη Εταιρεία	Πτυχίο Διοίκησης Επιχειρήσεων/ 25< ετών	Προϋπηρεσία		210-9273387	Χρυσή Ευκαιρία	16/02/03
3	Τμήμα προώθησης	1	Ομιλός παροχής υπηρεσιών	Πτυχίο Διοίκησης- Marketing/ Αγγλικά/ ΗΥ/ Εμπειρία 1-3 έτη			210-5227666	Χρυσή Ευκαιρία	16/02/03
4	Διοικητικά στελέχη	1	Ιατρικό Κέντρο Laser	Πτυχίο Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων/ Αγγλικά/ ΗΥ/ Επικοινωνία	Προϋπηρεσία		f 210-5243077	ΤΑ ΝΕΑ	17/02/03
5	Product manager	1	Pharmanel s.a.	Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ <35 ετών Άριστα Αγγλικά/ προϋπηρεσία 2 έτη		Bonus/ Αυτοκίνητο	f 210-6613013	ΤΑ ΝΕΑ	24/02/03
6	Product manager	1	Miele	Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ Διοίκησης Επιχειρήσεων/ προϋπηρεσία 2 ετών Γερμανικά/ Άριστα MS Office	κάτω των 30 ετών	Πρόσθετο ασφαλιστικό πακέτο	f 210-6794209	ΤΑ ΝΕΑ	24/02/03
7	Σύμβουλος επένδυσης	1	Interamerican	Πτυχίο Οικονομίας & Διοίκησης/ Αγγλικά/ ΗΥ/ 30-50 ετών			f 210-9934086	ΤΑ ΝΕΑ	24/02/03
8	Διοίκηση Επιχειρήσεων	1	ΟΑΣΑ Α.Ε.	Πτυχίο ΤΕ Διοίκησης Επιχειρήσεων			210-8200999	ΦΕΚ 37	02/04/03
9	Διοικητικός υπάλληλος	3	Επαγγελματικής Κατάρτισης	Πτυχίο ΤΕ Διοικητικού			210-6245300	ΦΕΚ 31	24/03/03
10	ΔΜΥΠ	10	Γ.Ν.Δυτ.Αθήνας "Αττικών"	Πτυχίο ΤΕ ΔΜΥΠ	Ξένη γλώσσα/ ΗΥ			Πρ. 1/1Κ/ 2003	04/03/03
11	Διοικητικά στελέχη	2	Ανώνυμη Εταιρεία			Μισθός 700 Ευρώ	210-6900619	Χρυσή Ευκαιρία	26/02/03

α/α	Ειδικότητα	Θέσεις	Φορέας	Απαιτούμενα προσόντα	Προαιρετικά προσόντα	Προσφορά	Πληροφορίες	Πηγή	Ημερ/νία
12	Διοικητικά στελέχη	*	Εταιρεία Υγιεινής Διατροφής				210-7643652	Χρυσή Ευκαιρία	26/02/03
13	Διοικητικά στελέχη	1	Εκπαιδευτικός Οργανισμός	Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ Διοίκησης- Marketing/ Εμπειρία			f 210-4120369	Χρυσή Ευκαιρία	26/02/03
14	Διοικητικά στελέχη	*	Οικονομικός Όμιλος				210-6983787	Χρυσή Ευκαιρία	26/02/03
15	Διοικητικά στελέχη	5	Πολυεθνική Εταιρεία	25-45 ετών	Ταξίδια		210-6928796	Χρυσή Ευκαιρία	26/02/03
16	Ανώτατο Διοικητικό στέλεχος	1	Εταιρεία Παροχής Υπηρεσιών	Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ/ Μεταπτυχιακό Διοίκησης Επιχειρήσεων ΗΥ/ Αγγλικά/ Εμπειρία 5-7 έτη	Ικανότητα Ηγεσίας/ Επικοινωνία	Εξέλιξη	mkmaria@hellasnet.gr	TA NEA	03/03/03
17	Financial Planning	*	Εταιρεία Χρηματοοικ/κή	Πτυχίο Οικονομικών ή Διοίκησης Επιχειρήσεων/ <28 ετών			f 210-9934086	TA NEA	03/03/03
18	Στελέχη καταστήματος	*	Marks & Spenser	Πτυχίο Διοίκησης Επιχειρήσεων Εμπειρία/ Αγγλικά/ ΗΥ/ <35 ετών	Εκπληρωμένες Στρατιωτικές Υποχρεώσεις	Εκπαίδευση/ Ιδιωτική ασφάλιση	f 210-9888622	TA NEA	11/03/03
19	Διευθυντής πωλήσεων	1	Αθανασόπουλος ΑΒΕΕ	Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ/ Εμπειρία Αγγλικά/ MS Office			f 22950-22724	TA NEA	11/03/03
20	Διοικητικός υπάλληλος	1	Εταιρεία Ομίλου Εμπορικής Τραπέζης	Πτυχίο ΤΕΙ ή ΙΕΚ/ ΗΥ/ Επικοινωνία/ Διαμονή Βόρεια Προάστεια	Προϋπηρεσία	Συνεχής επιμόρφωση	f 210-8102820	TA NEA	11/03/03
21	Διευθυντής	1	Εταιρεία σταθερής τηλεφωνίας	29-47 ετών		Μισθός 820 Ευρώ	210-8847659	Χρυσή Ευκαιρία	12/03/03
22	Γενική Διευθύντρια	1	Εταιρεία σταθερής τηλεφωνίας	30-50 ετών			210-8847803	Χρυσή Ευκαιρία	12/03/03

α/α	Ειδικότητα	Θέσεις	Φορέας	Απαιτούμενα προσόντα	Προαιρετικά προσόντα	Προσφορά	Πληροφορίες	Πηγή	Ημερ/νια
23	Διοικητικός υπάλληλος	1	Εταιρεία	Γυναίκα/ <30 ετών Γνώσεις Διοίκησης Επιχειρήσεων			210-3225471	Χρυσή Ευκαιρία	12/03/03
24	Διοικητικά στελέχη	*	Τουριστική Εταιρεία			Ασφάλιση/ Προοπτικές	210-8848011	Χρυσή Ευκαιρία	12/03/03
25	Διοικητικά στελέχη	*		Γυναίκες 22-35 ετών/ Από Αθήνα		Εκπαίδευση	6946037811	Χρυσή Ευκαιρία	12/03/03
26	Τμήμα προώθησης	1	Όμιλος παροχής υπηρεσιών	Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ Διοίκησης Επιχειρήσεων- Marketing Αγγλικά/ ΗΥ/ 1-3 έτη			f 210-5227666	Χρυσή Ευκαιρία	12/03/03
27	Διοικητικός υπάλληλος	3	Οργανισμός Τουριστικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης ΝΠΔΔ	Πτυχίο ΤΕΙ			210-3245348	Χρυσή Ευκαιρία	12/03/03
28	Διοικητικό-Λογιστικό	1	Επιτροπή Ανταγωνισμού	Πτυχίο ΤΕΙ			210-3841089	ΤΑ ΝΕΑ	17/03/03
29	Υπεύθυνος Marketing	1	Κτηνιατρικό Κέντρο "Άγιος Μοδέστος"	Πτυχίο ΤΕΙ ή ΙΕΚ 3ετή εμπειρία/ 25-30 ετών ΗΥ/ Αγγλικά	Εκπληρωμένες Στρατιωτικές Υποχρεώσεις		f 210-8133034	ΤΑ ΝΕΑ	17/03/03
30	Διευθυντικό στέλεχος	1	Εταιρεία Πετρελαίων "International Service"				210-2841994	Χρυσή Ευκαιρία	21/03/03
31	Διοικητικός Σύμβουλος	1	Εταιρεία Πετρελαίων "International Service"				210-2841994	Χρυσή Ευκαιρία	21/03/03
32	Γενικός Διευθυντής	1	Εταιρεία Πετρελαίων "International Service"				210-2841994	Χρυσή Ευκαιρία	21/03/03
33	Υποδιευθυντής	1	Εταιρεία Πετρελαίων "International Service"				210-2841994	Χρυσή Ευκαιρία	21/03/03

α/α	Ειδικότητα	Θέσεις	Φορέας	Απαιτούμενα προσόντα	Προαιρετικά προσόντα	Προσφορά	Πληροφορίες	Πηγή	Ημερ/νία
34	ΔΜΥΠ	1	ΠΡΟΣΦΟΡΑ	20 ετή πείρα			210-7668879	Χρυσή Ευκαιρία	21/03/03
35	Επιθεωρητής πωλήσεων	1	ΦΑΓΕ ΑΕ.	Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ Διοίκησης Επιχειρήσεων Ζετή εμπειρία/ <32 ετών Αγγλικά/ ΗΥ		Ανταγωνιστικό πακέτο αποδοχών/ Αυτοκίνητο	f 210-2828386	ΤΑ ΝΕΑ	24/03/03
36	Οικονομικό Στέλεχος	*	Financial Planning	Πτυχίο Οικονομικής Σχολής- Διοίκησης Επιχειρήσεων/ <28 ετών	Εκπληρωμένες Στρατιωτικές Υποχρεώσεις		f 210-9934086	ΤΑ ΝΕΑ	24/03/03
37	Γραμματεία Διοίκησης	1	ΑΕ Ιατροτεχν/κών- Φαρμακ/κών Ειδών	Πτυχίο ΠΕ Εμπειρία 3-5 έτη/ ΗΥ ελληνοαγγλική αλληλογραφία	Ευχάριστη προσωπικότητα/ Συστάσεις		f 210-6207503	Χρυσή Ευκαιρία	28/03/03
38	Γραμματέας Διοίκησης	1	Νομικό Γραφείο	Γνώσεις Διοίκησης Επιχειρήσεων			210-8210769	Χρυσή Ευκαιρία	28/03/03
39	Στελέχη Διοίκησης πληροφορικής	*	Εκπαιδευτικός Όργανισμός				210-8899600	Χρυσή Ευκαιρία	28/03/03
40	Στέλεχος Τμήματος Πρώθησης	1	Όμιλος παροχής υπηρεσιών	Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ Διοίκησης Επιχειρήσεων/ ΗΥ/ 1-3 έτη εμπειρία/ Αγγλικά			f 210-5227666	Χρυσή Ευκαιρία	28/03/03
41	Υπεύθυνος πωλήσεων	1	Έντυπης πληροφορικής & επικοινωνίας	Ζετή εμπειρία	Marketing & Διοίκηση Επιχειρήσεων	Ανταγωνιστικό πακέτο αποδοχών	f 210-9538087	ΤΑ ΝΕΑ	31/03/03
42	Διοικητικά στελέχη	*				Ανταγωνιστικό πακέτο αποδοχών	210-7480832	Χρυσή Ευκαιρία	04/04/03
43	Διοίκηση Επιχειρήσεων	1	Εισαγωγική Εταιρεία	Πτυχίο Διοίκησης Επιχειρήσεων/ Αγγλικά/ ΗΥ/ Internet			idnocomany@ hotmail.com	Χρυσή Ευκαιρία	04/04/03

α/α	Ειδικότητα	Θέσεις	Φορέας	Απαιτούμενα προσόντα	Προαιρετικά προσόντα	Προσφορά	Πληροφορίες	Πηγή	Ημερ/νια
44	Διοικητικά στελέχη	1	Εταιρεία	Γυναίκα/ <30 ετών Γνώσεις Διοίκησης Επιχειρήσεων			210-3225471	Χρυσή Ευκαιρία	04/04/03
45	Διοικητικά στελέχη	1	Τουριστική Εταιρεία			Ανταγωνιστικό πακέτο αποδοχών/ Ασφάλιση/ Εξέλιξη	210-6925600	Χρυσή Ευκαιρία	04/04/03
46	Διοικητικό- Λογιστικό	3	Ταμείο Επικουρικής Ασφάλ.υπαλλήλων <i>εμπορ.καταστ.</i>	Πτυχίο ΤΕ			210-9545600	Χρυσή Ευκαιρία ΦΕΚ 23/ 2003	04/04/03
47	Γενικός Διευθυντής	1	ΑΕ Ιατροτεχνικών- Φαρμακευτικών Ειδών	Πτυχίο ΑΕΙ 7ετή εμπειρία/ Άριστα Αγγλικά/ Ικανότητα επικοινωνίας	Μεταπτυχιακό/ Γαλλικά-Γερμανικά/ 35-45 ετών		Τ.Θ 73826	ΤΑ ΝΕΑ	07/04/03
48	Διοικητικός ΤΕ	3	Νομαρχία Αθηνών -Πειραιώς	Εμπειρία 1 έτους/ Αγγλικά ή Γαλλικά/ ΗΥ		Μονιμότητα		ΤΑ ΝΕΑ	07/04/03
49	Διοικητικό- Λογιστικό	2	Α.Ε. Γερμανική	Απόφοιτοι Σχολών Διοίκησης & Οικονομίας		Μερική-ολική απασχόληση	210-9339644	Χρυσή Ευκαιρία	13/04/03
50	Διοικητικός υπάλληλος	*	Όμιλος Εταιρειών	Οργανωτική Ικανότητα -Εποπτεία	Χρήση Internet	Εξέλιξη	210-9351876	Χρυσή Ευκαιρία	13/04/03
51	Διοικητικά στελέχη	2	Πολυεθνική Εταιρεία			Εξέλιξη/ Bonus/ Ιδιωτική Ασφάλιση	210-9214063	Χρυσή Ευκαιρία	13/04/03
52	Διοικητικό- Λογιστικό	8	ΟΓΑ	Πτυχίο ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού		Εποχιακή εργασία 8 μηνών	210-3322100	Απογευματινή	15/04/03
53	Διοικητικό προσωπικό	*	Ανώνυμη Εταιρεία			Μονιμότητα	210-6545639	Χρυσή Ευκαιρία	18/04/03
54	Στέλεχος Διοικητικής Υποστήριξης	1	Όμιλος Εταιρειών				210-8899702	Χρυσή Ευκαιρία	18/04/03
55	Διοικητικά στελέχη	*				Διεθνή καριέρα/ Ταξίδια	210-7480832	Χρυσή Ευκαιρία	04/05/03

α/α	Ειδικότητα	Θέσεις	Φορέας	Απαιτούμενα προσόντα	Προαιρετικά προσόντα	Προσφορά	Πληροφορίες	Πηγή	Ημερ/νια
56	Διευθυντές	*	Διεθνής Εταιρεία Κλάδου Υγείας			Μονιμότητα	210-8832883	Χρυσή Ευκαιρία	04/05/03
57	Διοικητικό προσωπικό	1	Πολυεθνική Α.Ε.	Πτυχίο Διοίκησης		Εξέλιξη	210-6033456	Χρυσή Ευκαιρία	04/05/03
58	Γενικός Διευθυντής	1	Ανώνυμη Εταιρεία	Πτυχίο Διοίκησης Επιχειρήσεων/ Άριστα Αγγλικά	Προϋπηρεσία/ Ιταλικά		210-3304020	Χρυσή Ευκαιρία	11/05/03
59	Διοικητικά στελέχη	2	Πολυεθνική Εταιρεία			Εξέλιξη/ Bonus/ Ιδιωτική Ασφάλιση	210-9215411	Χρυσή Ευκαιρία	11/05/03
60	ΔΜΥΠ	2	Γ.Ν. "Ευαγγελισμός"			Μονιμότητα		Έθνος	13/05/03
61	Διοικητικό-Λογιστικό	1	Γ.Ν. "Ιπποκράτειο"	Πτυχίο ΤΕ ή ΔΕ		Μονιμότητα		Έθνος	13/05/03
62	Διοικητικό-Λογιστικό	8	Γ.Ν.Αθηνών "Πολυκλινική"	Πτυχίο ΤΕ		Μονιμότητα		Έθνος	13/05/03
63	Διοικητικό-Λογιστικό	2	Γ.Αντικ/κο Ογκολ. Ν. "Αγ.Σάββας"	Πτυχίο ΠΕ ή ΤΕ		Μονιμότητα		Έθνος	13/05/03
64	Διοικητικό-Λογιστικό	2	Ν.Αφρ/σιων νόσων Α."Συγγρός"	Πτυχίο ΤΕ ή ΔΕ		Μονιμότητα		Έθνος	13/05/03
65	Διοικητικό-Λογιστικό	4	Γ. Ν. "Παρμακάριστος"	Πτυχίο ΤΕ ή ΔΕ		Μονιμότητα		Έθνος	13/05/03
66	Διοικητικό-Λογιστικό	2	Γ.Ν. "Σισμανόγλειο"	Πτυχίο ΠΕ ή ΤΕ		Μονιμότητα		Έθνος	13/05/03
67	Διοικητικό-Λογιστικό	1	Γ.Ν. "Αγ Όλγα"	Πτυχίο ΤΕ ή ΔΕ		Μονιμότητα		Έθνος	13/05/03
68	Διοικητικό-Λογιστικό	3	Γ.Ν. "Γ.Γεννηματάς"	Πτυχίο ΠΕ ή ΤΕ		Μονιμότητα		Έθνος	13/05/03
69	Διοικητικό-Λογιστικό	2	Γ.Ν. Νίκαιας "Αγ.Παντελεήμων"	Πτυχίο ΠΕ ή ΤΕ		Μονιμότητα		Έθνος	13/05/03
70	Διοικητικό-Λογιστικό	3	Γ.Ν. Πειραιά "Τζάνειο"	Πτυχίο ΠΕ ή ΤΕ		Μονιμότητα		Έθνος	13/05/03

α/α	Ειδικότητα	Θέσεις	Φορέας	Απαιτούμενα προσόντα	Προαιρετικά προσόντα	Προσφορά	Πληροφορίες	Πηγή	Ημερ/νια
71	Διοικητικό-Λογιστικό	6	Γ.Ν. "Θριάσιο"	Πτυχίο ΠΕ ή ΤΕ		Μονιμότητα		Έθνος	13/05/03
72	Διοικητικό-Λογιστικό	3	Αντικαρκινικό Ν. "Μεταξά"	Πτυχίο ΠΕ ή ΤΕ		Μονιμότητα		Έθνος	13/05/03
73	Διοικητικό-Λογιστικό	3	Γ.Ν. Δυτ.Αττικής "Αγ. Βαρβάρα"	Πτυχίο ΠΕ ή ΤΕ		Μονιμότητα		Έθνος	13/05/03
74	Διοικητικό-Λογιστικό	3	Ψυχιατρικό Ν.Α.	Πτυχίο ΠΕ ή ΤΕ		Μονιμότητα		Έθνος	13/05/03
75	Διοικητικό-Λογιστικό	3	Ε.Κ.Α.Κ.Β. (Ε.Ο.Κ.Φ)	Πτυχίο ΤΕ		Μονιμότητα		Έθνος	13/05/03
76	Διοίκηση Επιχειρήσεων	1	Η.Λ.Π.Α. Π.Α.Ε.	Πτυχίο ΤΕ		Μονιμότητα	210-2583300	ΦΕΚ 129	01/07/03
77	Διοικητικό-Λογιστικό	1	Ταμείο Ασφάλισης τεχνικών τύπου Αθηνών	Πτυχίο ΤΕ		Μονιμότητα	210-5244723	ΦΕΚ 133	01/07/03
78	Διοικητικό-Λογιστικό	2	Οργανισμός Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων	Πτυχίο ΤΕ		Μονιμότητα	210-3310017	ΦΕΚ 141	01/07/03
79	Διοικητικό-Λογιστικό	4	Ταμείο Λαϊκών Αγορών	Πτυχίο ΤΕ		Μονιμότητα	210-3807560	ΦΕΚ 118	01/07/03
80	Διοικητικός υπάλληλος	*	Ταμείο υγείας προσωπικού Εθνικής Τραπέζης (Τ.Υ.Π.Ε.Τ.)	Απολυτήριο Λυκείου <25 ετών Δακτυλογράφηση Αγγλικά/ ΗΥ	Προϋπηρεσία/ Γαλλικά-Γερμανικά Ιατρική ορολογία Λογιστική		TK. 114 73	ΤΑ ΝΕΑ	25/08/03
81	Στέλεχος πωλήσεων	*	Εταιρεία λιπαντικών	Πτυχίο τεχνικής κατεύθυνσης/ Αγγλικά Άδεια οδήγησης Άνεση επικοινωνίας		Μισθός/ bonus Αυτοκίνητο/ κινητό Εκπαίδευση	f 210-5152041	ΤΑ ΝΕΑ	25/08/03

α/α	Ειδικότητα	Θέσεις	Φορέας	Απαιτούμενα προσόντα	Προαιρετικά προσόντα	Προσφορά	Πληροφορίες	Πηγή	Ημερ/νία
82	Διοικητικό-Οικονομικό	20	Τομέας Τοπογραφικής του Υπουργείου Γεωργίας	Πτυχίο ΤΕ/ ΔΕ		Εποχιακή εργασία 8 μηνών		Ελευθερο-τυπία	08/09/03
83	Γραμματεία Διοίκησης	1	Σουπερμάρκετ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.Β.Ε.	Πτυχίο ΤΕΙ ή απολυτήριο Λυκείου/ προϋπηρεσία/ 25-35 ετών Αγγλικά/ ΗΥ		Καλές αποδοχές/ Σύγχρονο περιβάλλον εργασίας	ΤΘ. 520 20	Ελευθερο-τυπία	08/09/03
84	Διοικητικό-Οικονομικό	3	Όμιλος Εταιρειών	Πτυχίο ΠΕ ή ΤΕ 25-30 ετών			210-6774755	Ελευθερο-τυπία	08/09/03
85	Διοικητικά στελέχη	2	Εταιρεία	Πτυχίο ΤΕ		Καλές αποδοχές/ ασφάλιση	210-2021722	Ελευθερο-τυπία	08/09/03
86	Υπεύθυνος πωλήσεων	1	Εφημερίδα "Η Ναυτεμπορική"	Πτυχίο ΠΕ ή ΤΕ προϋπηρεσία 2-3 έτη Αγγλικά/ ΗΥ	Μεταπτυχιακό/ πρωτοβουλία/ αποδοτικότητα		f 210-5139905	ΤΑ ΝΕΑ	08/09/03
87	Διοικητικός υπάλληλος	1		Πτυχίο ΤΕΙ/ ΙΕΚ Αγγλικά/ ΗΥ	Εκπληρωμένες Στρατιωτικές Υποχρεώσεις		f 210-6897010	ΤΑ ΝΕΑ	08/09/03
88	Διοικητικός υπάλληλος	*	Όμιλος Εμπορικής Εταιρείας			Καλές αποδοχές/ Άριστες συνθήκες εργασίας	f 210-8044810	ΤΑ ΝΕΑ	08/09/03
89	Γραμματέας Διοίκησης	1	Γραφείο Διευθυντού κλινικής νοσοκομείου	Άριστη γνώση ΗΥ τυφλό σύστημα αρχειοθέτηση	Εμπειρία σε ιατρικό χώρο		f 210-7210058	ΤΑ ΝΕΑ	08/09/03
90	Διοικητικό-Οικονομικό	20	Υπουργείο Γεωργίας	Πτυχίο ΤΕ ή ΔΕ				Ελευθερο-τυπία	08/09/03
91	Διοίκηση Επιχειρήσεων	1	Οικοχημική Χ.Καραούλης& Σία	Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ	Φιλόδοξοι, Οργανωτικοί, Δυναμικοί		Πάρνηθος 49 144 52 Μεταμόρφωση	Χρυσή Ευκαιρία	12/09/03

α/α	Ειδικότητα	Θέσεις	Φορέας	Απαιτούμενα προσόντα	Προαιρετικά προσόντα	Προσφορά	Πληροφορίες	Πηγή	Ημερ/νία
92	Γραμματεία Διοίκησης	1	ΒΙΟCENTER	Εμπειρία/ ΗΥ/ Γερμανικά/ Αγγλικά 25-40 ετών			f 210-8011810	Χρυσή Ευκαιρία	12/09/03
93	Αναλυτής οικονομικών στοιχείων επιχειρήσεων	*	ALPHA MI Πολυεθνικός οργανισμός	Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ ΣΔΟ Άριστη προφορική & γραπτή έκφραση σε Ελληνικά & Αγγλικά/ ΗΥ			f 210-8028412	Χρυσή Ευκαιρία	12/09/03
94	Διοικητικά στελέχη	*	Ανώνυμη Εταιρεία Καυσίμων	Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ προϋπηρεσία 2 ετών/ ΗΥ/ <35 ετών			f 210-3455372	Χρυσή Ευκαιρία	12/09/03
95	Διοικητικός υπάλληλος	2	Όμιλος Εταιρειών				210-2827170	Χρυσή Ευκαιρία	12/09/03
96	Διοικητικός υπάλληλος	3	Όμιλος Εταιρειών			Μισθός 3.000 ευρώ	210-2827171	Χρυσή Ευκαιρία	12/09/03
97	Διοικητικός υπάλληλος	*	Πολυεθνική Εταιρεία			Μισθός 3.000- 15.000 ευρώ	210-7609253		
98	Διοικητικά στελέχη	*	Τουριστική Εταιρεία			Καλές αποδοχές/ ασφάλιση	210-6925600		
99	Δ.Μ.Υ.Π.	4	Δημόσια Νοσοκομεία	Πτυχίο ΤΕΙ			ΑΣΕΠ ΤΘ.14308	Έθνος	07/10/03
100	Δ.Μ.Υ.Π.	14	Δημόσια Νοσοκομεία	Πτυχίο ΤΕΙ			ΑΣΕΠ ΤΘ.14309	Έθνος	07/10/03
101	Διοίκηση Νοσοκομείων	11	Δημόσια Νοσοκομεία	Πτυχίο ΤΕΙ			ΑΣΕΠ ΤΘ.14310	Έθνος	07/10/03
102	Υπεύθυνος πωλήσεων	1	Όμιλος Εταιρειών	Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ Εμπειρία πωλήσεων ΗΥ/ Internet		Ανταγωνιστικό πακέτο αποδοχών/ Πρόσθετη ασφάλιση	f 210-6242803	Καριέρα	18/10/03
103	Αναλυτής οικονομικών στοιχείων επιχειρήσεων	*	ICAP ΑΕ	Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ Αγγλικά/ ΗΥ <30 ετών	Μεταπτυχιακό	Ανταγωνιστικό πακέτο αποδοχών/ Πρόσθετη ασφάλιση	f 210-7253511	Καριέρα	18/10/03

α/α	Ειδικότητα	Θέσεις	Φορέας	Απαιτούμενα προσόντα	Προαιρετικά προσόντα	Προσφορά	Πληροφορίες	Πηγή	Ημερ/νια
104	Επιθεωρητής πωλήσεων	1	ΑΙΓΑΙΟΝ ΟΙΛ ΑΕ	Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ ΗΥ/ Δίπλωμα οδήγησης			210-4292530	Καριέρα	18/10/03
105	Στέλεχος πωλήσεων	*	Panda software Ευρωπαϊκή Εταιρεία	Πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ ΗΥ/ 3 ετή εμπειρία 25-35 ετών		Ανταγωνιστικό πακέτο αποδοχών/ Εκπαίδευση/ Εξέλιξη	f 210-4182443	Καριέρα	18/10/03
106	Διοικητικά στελέχη	*	Εταιρεία	Γνώσεις Marketing 23< ετών			210-2117643	Καριέρα	18/10/03

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2
(Ερωτηματολόγια έρευνας)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ημερομηνία : .../.../....

1α. Ονομασία επιχείρησης / οργανισμού:.....

1β. Τομέας: Ιδιωτικός   Δημόσιος

2. Δραστηριότητα:.....

3. Εμβέλεια επιχείρησης

τοπική

περιφερειακή

εθνική

διεθνής

4. Αριθμός εργαζομένων(σύνολο):.....

5. Αριθμός εργαζομένων σε διοικητικές και οικονομικές θέσεις:.....

6. Μορφωτικό επίπεδο εργαζομένων στις διοικ. και οικον. θέσεις(συμπληρώστε τον πίνακα)

εκπαίδευση	αριθμ. εργαζομ.	χρονολογίες προσλήψεων και αριθμός ανά χρονολογία			
ΠΕ					
ΤΕ					
ΔΕ					
ΥΕ					

Πχ. ΠΕ   10   1980 2   1982 3   1983 1   1990 4

7α) Αριθμός προσλήψεων που έγιναν την τελευταία 5ετία σε διοικ. και οικον. θέσεις; έγιναν(αριθμός)   δεν έγιναν   δεν έχει συμπληρώσει 5ετία η επιχείρηση

7β) Μορφωτικό επίπεδο των προσληφθέντων την τελευταία 5ετία;

Εκπαίδευση	Αριθμός εργαζομένων
ΠΕ	
ΤΕ	
ΔΕ	
ΥΕ	

8) Ποια η διαδικασία που ακολουθήθηκε προκειμένου να αναζητηθούν και να ανευρεθούν οι εργαζόμενοι σε διοικ. και οικον. θέσεις;

ΑΣΕΠ

προσωπική γνωριμία

Μετατάξεις

δημόσιες σχέσεις

Αγγελίες

Άλλη(.....)

9) Ποια η διαδικασία που ακολουθήθηκε προκειμένου να προσληφθούν οι εργαζόμενοι σε διοικ. και οικον. θέσεις στην επιχείρηση;

ΑΣΕΠ

προσωπική γνωριμία

Μετατάξεις

Βιογραφικό

Δημόσιες σχέσεις

Συνέντευξη

Άλλη(.....)

10) Ποια τα προσόντα που **ΑΠΑΙΤΕΙ** η επιχείρηση να έχουν οι εργαζόμενοι ή όσοι επιθυμούν να προσληφθούν; (δώστε ως 5 απαντήσεις)

- πτυχίο ΠΕ   Αγγλικά(LOWER)   ευχάριστη προσωπικότητα
 Πτυχίο ΤΕ   Η/Υ   ομαδικό πνεύμα
 ΔΕ   Άλλη ξένη γλώσσα   προϋπηρεσία
 Αγγλικά(PROF)   μεταπτυχιακό   Πρωτοβουλία

11) Ποια τα προσόντα που επιθυμεί **ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ** να έχουν οι εργαζόμενοι ή όσοι επιθυμούν να προσληφθούν; (δώστε ως 5 απαντήσεις)

- πτυχίο ΠΕ   Αγγλικά(LOWER)   ευχάριστη προσωπικότητα
 Πτυχίο ΤΕ   Η/Υ   ομαδικό πνεύμα
 ΔΕ   Άλλη ξένη γλώσσα   προϋπηρεσία
 Αγγλικά(PROF)   μεταπτυχιακό   Πρωτοβουλία

12) Τι αριθμός προσλήψεων προγραμματίζεται σε διοικητικές θέσεις για την επόμενη 2ετία και τίνος μορφωτικού επιπέδου;

Εκπαίδευση	Αριθμός εργαζομένων
ΠΕ	
ΤΕ	
ΔΕ	
ΥΕ	

13) Αναλαμβάνει η επιχείρηση την περαιτέρω εκπαίδευση και εξειδίκευση του προσωπικού της οργανώνοντας για παράδειγμα σεμινάρια ,εκπ. ημερίδες κτλ;
ΝΑΙ   ΟΧΙ

14) Ποιες είναι κατά σειρά οι κυριότερες αδυναμίες που εντοπίζει η επιχείρηση ως προς την επιστημονική επάρκεια των εργαζομένων ;(διοικ.-οικον. Θέσεις)
 Καμία   α)..... β)..... Γ).....

15) Σύμφωνα με τη επιχείρηση ποια γνωστικά αντικείμενα πρέπει να εισαχθούν στα προγράμματα σπουδών των σχολών Διοίκησης;
 Κανένα   α)..... β)..... γ).....

16) Διαθέτει η επιχείρηση μηχανογραφημένο λογιστικό;
ΝΑΙ   ΟΧΙ

17) Έχουν εφαρμοστεί καινοτομίες στην επιχείρηση ,και αν ναι ποιες;(ISO ,Internet)
ΟΧΙ
ΝΑΙ (..... , ... , ...)

18) Για την επόμενη 2ετία τι καινοτομίες σχεδιάζονται στην επιχείρηση;(ISO,Internet)

.....

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ

1. α) Φύλλο : Άρρεν Θήλυ
β) Ηλικία : .....
- γ) Έτος Αποφοίτησης : .....
2. Έχετε αποκατασταθεί επαγγελματικά σε θέση του τομέα σας ;
ΝΑΙ ΟΧΙ
3. Λόγοι μη απασχόλησης πτυχιούχων σε θέση του τομέα τους (Δώστε ως 3 απαντήσεις) ;
- Μεταπτυχιακές σπουδές
  - Συνέχιση φοίτησης σε άλλη σχολή
  - Δεν είχα τα απαραίτητα προσόντα
  - Δεν είχα μέσον
  - Οικογενειακοί λόγοι
  - Προσωρινά άνεργος /-η.
  - Δεν βρήκα εργασία που να με ικανοποιεί.
  - Δεν υπάρχουν θέσεις εργασίας στην περιοχή διαμονής μου.
  - Θέλω να δραστηριοποιηθώ σε επάγγελμα διαφορετικό από το αντικείμενο σπουδών μου / Δεν με ενδιαφέρει το αντικείμενο σπουδών μου.
4. α) Έχετε εργασθεί στο παρελθόν σε θέση ΔΜΥΠ; (Να απαντηθεί μόνο από όσους δεν απασχολούνται σε θέση ΔΜΤΠ)
ΝΑΙ ΟΧΙ
- β) Αν ναι ,πού και για πόσο χρονικό διάστημα ;
Φορέας: .....θέση : ..... χρόνος : .....
5. Με ποιο τρόπο αναζητείται εργασία σε θέση ΔΜΥΠ; (Να απαντηθεί μόνο από όσους δεν απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ)
- ΑΣΕΠ Δημόσιες σχέσεις
  - Αγγελίες Άλλος τρόπος
  - Προσωπική γνωριμία
6. Αν σας δοθεί η ευκαιρία να εργασθείτε μακριά από τον τόπο της μόνιμης σας κατοικίας ,σε αντικείμενο σχετικό με τις σπουδές σας ,θα το κάνετε ; (Να απαντηθεί μόνο από όσους δεν απασχολούνται σε θέση ΔΜΥΠ)
ΝΑΙ ΟΧΙ Δεν Ξέρω

7. Σε ποιο φορέα απασχολείστε ; .....

8. Ποια η θέση εργασίας σας / τομέας απασχόλησης σας ;
.....

9. Πόσο χρονικό διάστημα απασχολείστε στον συγκεκριμένο φορέα ;
.....

10. Ποιες είναι οι μηνιαίες αποδοχές σας ;
.....

11. Είστε ικανοποιημένος /-η από την θέση σας στην επιχείρηση ;

ΠΛΗΡΩΣ

ΜΕΡΙΚΩΣ

ΚΑΘΟΛΟΥ

12. Είστε ικανοποιημένος /-η από τις μηνιαίες αποδοχές σας ;

ΠΛΗΡΩΣ

ΜΕΡΙΚΩΣ

ΚΑΘΟΛΟΥ

13. Πριν από την τρέχουσα εργασία σας απασχοληθήκατε σε άλλες θέσεις /φορείς ;
Αν ναι σε ποιες και για πόσο χρονικό διάστημα (μήνες) ;

ΟΧΙ

ΝΑΙ

Άλλη θέση/ φορέας	Χρονικό διάστημα(μήνες)

14. Ποιος ήταν ο τρόπος εύρεσης της εργασίας σας ;

ΑΣΕΠ

Δημόσιες σχέσεις

Αγγελίες

Μετάταξη

Προσωπική γνωριμία

Άλλος τρόπος

15. Κατά τη γνώμη σας τι έπαιξε σπουδαιότερο ρόλο για την πρόσληψη σας ; (Δώστε ως 3 απαντήσεις)

Ανάγκες της επιχείρησης / οργανισμού για κάλυψη των θέσεων

Πτυχίο

Προϋπηρεσία

Μεταπτυχιακό

Προσωπική γνωριμία

Ξένες Γλώσσες

Δημόσιες σχέσεις

Η / Υ

Άλλο

16. Ποια από τα προσόντα που ζητούν οι επιχειρήσεις διαθέτετε πιστοποιημένα ;

- Μεταπτυχιακές Σπουδές Αγγλικά
 Πτυχίο άλλης σχολής ΠΕ Άλλη ξένη γλώσσα
 Πτυχίο άλλης σχολής ΤΕ Η / Υ
 Εκπληρωμένες στρατιωτ. Υποχρεώσεις Προϋπηρεσία

17. Πώς θεωρείτε τις γνώσεις σας συγκριτικά με τις γνώσεις των συναδέλφων σας από τις άλλες σχολές ;

- ΠΛΕΟΝΕΚΤΩ ΜΕΙΟΝΕΚΤΩ ΙΔΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΕΝ ΞΕΡΩ

18. Θεωρείτε επαρκείς τις γνώσεις που αποκτήσατε από το ΤΕΙ ;

- ΠΛΗΡΩΣ ΜΕΡΙΚΩΣ ΚΑΘΟΛΟΥ ΔΕΝ ΞΕΡΩ

19. Ποιες γνώσεις που θεωρείτε απαραίτητες για την επαγγελματική σας εξέλιξη θα επιθυμούσατε να είχατε λάβει από το ΤΕΙ ;

..... , ...

20. Ποια αντικείμενα στην εργασία σας απαιτούν περισσότερες γνώσεις από αυτές που αποκτήσατε κατά την διάρκεια των σπουδών σας στο ΤΕΙ ;

- Κανένα ....., ..., ...

21. Ποιες γνώσεις (μαθήματα) από το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του τμήματος θεωρείτε περιττές ;

- Καμία ....., ..., ...

22. Θεωρείτε απαραίτητο ο φορέας απασχόλησης σας να διοργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια ,ημερίδες κτλ για την αρτιότερη εκπαίδευση και εξειδίκευση του προσωπικού του ;

- ΠΛΗΡΩΣ ΜΕΡΙΚΩΣ ΚΑΘΟΛΟΥ ΔΕΝ ΞΕΡΩ

23. Θα παρευρισκόσασταν σε μια τέτοια εκδήλωση ;

- ΝΑΙ ΟΧΙ Δεν Ξέρω

24. Ο φορέας απασχόλησης σας διοργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια ,ημερίδες κτλ για την αρτιότερη εκπαίδευση και εξειδίκευση του προσωπικού ;

- ΝΑΙ ΟΧΙ

25. Κρίνοντας από την έως τώρα εμπειρία σας , θα προτεινάτε σε έναν τελειόφοιτο Λυκείου να εισαχθεί στη Σχολή μας και να ασχοληθεί με το συγκεκριμένο αντικείμενο ;

- ΝΑΙ ΟΧΙ Δεν Ξέρω

**ΠΑΡΑΓΡΑΦΙΑ 3
(Σχετικά ΦΕΚ)**

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 28

3 Μαρτίου 1994

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2190

*Σύσταση ανεξάρτητης αρχής για την επιλογή προσωπικού και
ρύθμιση θεμάτων διοίκησης.*

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

**Πλήρωση θέσεων - Αρμόδια όργανα
Δημόσιος τομέας**

1. Η πλήρωση ιδρυόμενων ή υφιστάμενων θέσεων, ο αριθμός, οι κατηγορίες και οι κλάδοι ή ειδικότητες των προσλαμβανομένων αποφασίζονται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και κανονισμούς, από τα αρμόδια όργανα της Κυβερνήσεως, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και από τις διοικήσεις των νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, σε όσες περιπτώσεις δεν προσαπαιτείται εγκριτική απόφαση υπουργών ή του Πρωθυπουργού ή του Υπουργικού Συμβουλίου. Η πλήρωση των θέσεων που αποφασίζεται κατά την παρούσα παράγραφο υπάγεται στην αρμοδιότητα του Α.Σ.Ε.Π., με επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 14 του παρόντος.

2. Όπου στις κείμενες διατάξεις γίνεται γενική αναφορά στο δημόσιο τομέα, νοούνται για την εφαρμογή των διατάξεων των κεφαλαίων Β' και Γ' οι υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.

3. Σε κάθε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 21, ισχύουν οι προϋποθέσεις και τα όρια ηλικίας διορισμού ή πρόσληψης, τα οποία προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες γενικές ή ειδικές διατάξεις και κανονισμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'**Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού****Άρθρο 2**

**Σύσταση Ανώτατου Συμβουλίου
Επιλογής Προσωπικού**

1. Συνιστάται Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού

(Α.Σ.Ε.Π.), το οποίο λειτουργεί ως ανεξάρτητη αρχή. Το Α.Σ.Ε.Π. δεν υπόκειται σε έλεγχο από κυβερνητικά όργανα ή άλλη διοικητική αρχή και οι πράξεις του δεν υπόκεινται σε ιεραρχικό έλεγχο ούτε από άποψη νομιμότητας, εκτός από εκείνες που αφορούν το κατά το άρθρο 7 προσωπικό. Το Α.Σ.Ε.Π. υπάγεται στον Υπουργό Προεδρίας της Κυβερνήσεως.

2. Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού έχει ως αποκλειστική αποστολή την εφαρμογή των νόμων και κανονισμών που διέπουν την επιλογή των διοριστέων στις δημόσιες υπηρεσίες, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και στα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, όπως ειδικότερα ορίζεται στις επί μέρους διατάξεις αυτού.

Άρθρο 3**Αρμοδιότητες**

1. Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) προκηρύσσει την πλήρωση θέσεων ή την πρόσληψη προσωπικού που αποφασίζεται κατά το άρθρο 1 του παρόντος νόμου, συγκροτεί τις απαιτούμενες επιτροπές και ασκεί όλες τις προβλεπόμενες αρμοδιότητες για την ολοκλήρωση των διαδικασιών διαγωνισμών ή επιλογών έως τον καθορισμό των διοριστέων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, ανεξάρτητα από την ιδιότητά τους ως τακτικών ή μόνιμων υπαλλήλων ή συμβασιούχων εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου.

2. Αν για την πλήρωση θέσεων, το διορισμό ή την πρόσληψη προσωπικού απαιτείται, κατά τις κείμενες διατάξεις, προγραμματισμός, έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, του Πρωθυπουργού ή του οικείου Υπουργού, το Α.Σ.Ε.Π. δεν προβαίνει στην αντίστοιχη προκήρυξη, εφόσον δεν διαπιστώσει τη συνδρομή της απαιτούμενης προϋπόθεσης.

3. Το Α.Σ.Ε.Π., εάν διαπιστώσει ότι έγκριση ή απόφαση για προσλήψεις προσωπικού με σχέση ιδιωτικού δικαίου παραβιάζει στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος της τους περιορισμούς του άρθρου 103 παρ. 2 και 3 του Συντάγματος, εκφέρει τη γνώμη του προς το όργανο που ενέκρινε ή αποφάσισε τις προσλήψεις, εισηγείται αντίστοιχη τροποποίηση και τη γνωστοποιεί σε κάθε περι-

κρίση στον Πρωθυπουργό και στη Βουλή δια του Προέδρου της.

4. Για την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, κοινοποιείται στο Α.Σ.Ε.Π. κάθε πράξη ή απόφαση έγκρισης ή προγραμματισμού πρόσληψης προσωπικού με σύμβαση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου ή έγκρισης σύναψης συμβάσεων έργου με φυσικά πρόσωπα.

Άρθρο 4 Συγκρότηση

1. Το Α.Σ.Ε.Π. συγκροτείται από έντεκα μέλη με την ακόλουθη διαβάθμιση:

Πρόεδρος

Αντιπρόεδρος

Σύμβουλος (θέσεις εννιά).

2. Σύμβουλοι διορίζονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους και επαγγελματικής επάρκειας, ίδια δε πρόσωπα, τα οποία είναι ή έχουν διατελέσει ανώτεροι ή ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί ή υπάλληλοι, καθηγητές ή αναπληρωτές καθηγητές Α.Ε.Ι. ή ανώτατα στελέχη δημοσίων οργανισμών και επιχειρήσεων ή νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 14. Η ιδιότητα του συνταξιούχου δεν αποτελεί κώλυμα διορισμού και λήψεως πλήρων αποδοχών. Σύμβουλος και πρόεδρος ή αντιπρόεδρος δεν μπορεί να διορισθεί ούτε να υπηρετεί πρόσωπο που έχει συμπληρώσει το 70ό ή 75ο, αντίστοιχα, έτος της ηλικίας του. Η θητεία του προέδρου, του αντιπροέδρου και των μελών του Α.Σ.Ε.Π. είναι εξετής. Μέχρι τέσσερα (4) μέλη του Α.Σ.Ε.Π. μπορεί να διορίζονται από καθηγητές Α.Ε.Ι. και ανώτατους υπαλλήλους εν ενεργεία με διατήρηση και των δύο θέσεων επί μία τριετία και επιλογή μεταξύ των δύο με τη λήξη της τριετίας. Στους ανωτέρω καταβάλλονται τα τυχόν προβλεπόμενα έξοδα κίνησης και παράστασης της θέσης που διατηρούν, άλλως το 1/4 των αποδοχών αυτής.

3. Οι σύμβουλοι επιλέγονται από την ολομέλεια του Συμβουλίου, μετά από δημόσια ανακοίνωση για υποβολή υποψηφιοτήτων. Η ανακοίνωση γίνεται εγκαίρως πριν την επικείμενη, λόγω ορίου ηλικίας ή λήξεως της θητείας, αποχώρηση συμβούλου ή συμβούλων. Οι αποχωρούντες σύμβουλοι ή σύμβουλος μετέχουν στην ολομέλεια για την επιλογή νέου ή νέων συμβούλων. Αν η θέση συμβούλου κενωθεί λόγω παραιτήσεως ή θανάτου, η επιλογή γίνεται από τα λοιπά μέλη με την απαρτία της ολομέλειας που θα προβλέπει η κατά την παρ. 2 του άρθρου 6 απόφαση. Ο επιλεγόμενος διορίζεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης.

4. Ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος εκλέγονται μεταξύ των μελών του Συμβουλίου από την ολομέλεια αυτού, αφού προηγουμένως καλυφθούν οι τυχόν κενές θέσεις συμβούλων. Η εκλογή προέδρου ή αντιπροέδρου γίνεται πριν την λόγω ορίου ηλικίας ή λήξεως της θητείας αποχώρηση του προέδρου ή αντιπροέδρου. Ο αποχωρών πρόεδρος ή αντιπρόεδρος μετέχει στην ολομέλεια για την εκλογή νέου προέδρου ή αντιπροέδρου. Η τοποθέτηση στη θέση του προέδρου και του αντιπροέδρου γίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης.

5. Με κανονιστική απόφαση του Υπουργού Προεδρίας

της Κυβέρνησης, που εκδίδεται μετά από πρόταση της ολομέλειας του Α.Σ.Ε.Π. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η διαδικασία υποψηφιότητας και εκλογής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων 3 και 4.

6. Τα μέλη του Συμβουλίου είναι ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί αποκλειστικής απασχόλησης. Οι αποδοχές τους καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών, κατ' αντιστοιχία των αποδοχών του προέδρου, αντιπροέδρου και συμβούλου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Για τα λοιπά θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των μελών του Συμβουλίου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τον πρόεδρο, αντιπρόεδρο και συμβούλους, αντίστοιχα, του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Όπου στις διατάξεις αυτές αναφέρεται ο Υπουργός Οικονομικών, για την εφαρμογή του παρόντος και μόνο, νοείται ο Υπουργός Προεδρίας της Κυβέρνησης και όπου αναφέρεται ο πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, νοείται ο πρόεδρος του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού.

7. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, πρόεδρος, αντιπρόεδρος και μέλη του Συμβουλίου διορίζονται πρόσωπα, τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2 με την ακόλουθη διαδικασία: Πρώτον, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ο Υπουργός Προεδρίας της Κυβέρνησης υποβάλλει στη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής ενιαία πρόταση για τον πρόεδρο και αντιπρόεδρο του Συμβουλίου. Για την έγκριση της ενιαίας πρότασης από τη Διάσκεψη απαιτείται πλειοψηφία 4/5. Εάν δεν υπάρξει αυτή η πλειοψηφία, ο Υπουργός υποβάλλει μέσα σε, οκτώ (8) ημέρες από τη γνωστοποίηση της σχετικής απόφασης της Διάσκεψης νέα ενιαία πρόταση, για την έγκριση της οποίας αρκεί απλή πλειοψηφία. Μετά την έγκριση της πρότασης οι προτεινόμενοι διορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης. Δεύτερον, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από το διορισμό τους ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου υποβάλλουν στον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης κοινή πρόταση με, δεκαπέντε (15) τουλάχιστον πρόσωπα. Μεταξύ αυτών ο Υπουργός επιλέγει τα εννέα (9) μέλη, τα οποία διορίζονται με προεδρικό διάταγμα, εκδιδόμενο με πρόταση του ιδίου.

Άρθρο 5 Αρμοδιότητες προέδρου - Αναπλήρωση

1. Στον πρόεδρο του Α.Σ.Ε.Π. ανήκει η ευθύνη της, σύμφωνα με το νόμο, τις κανονιστικές και άλλες αποφάσεις της ολομέλειας, λειτουργίας αυτού και ασκεί όλες τις προς τούτο αρμοδιότητες και ιδίως:

α. Παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων και οδηγιών του Α.Σ.Ε.Π. και ενημερώνει την ολομέλεια.

β. Συντονίζει και κατευθύνει τις υπηρεσίες του Α.Σ.Ε.Π..

γ. Καλεί, οσάκις κρίνει αναγκαίο, εκπροσώπους των υπηρεσιών και νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 14 για την παροχή οδηγιών προς τήρηση ενιαίων αρχών στα θέματα αρμοδιότητας του Α.Σ.Ε.Π..

δ. Υποβάλλει στον Πρωθυπουργό και στον Πρόεδρο της Βουλής την κατά το άρθρο 10 ετήσια έκθεση.

ε. Είναι ο δικοδικτικός προϊστάμενος του προσωπικού του Α.Σ.Ε.Π. και ασκεί την επ' αυτού πειθαρχική εξουσία.

2. Ο αντιπρόεδρος αναπληρώνει τον πρόεδρο όταν ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται. Αν και ο αντιπρόεδρος ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται, καθήκοντα προέδρου ασκεί ο αρχαιότερος των συμβούλων.

3. Ο πρόεδρος του Α.Σ.Ε.Π. με απόφασή του μπορεί να εξουσιοδοτεί συμβούλους - επιθεωρητές ή προϊσταμένους υπηρεσιών του Α.Σ.Ε.Π. να υπογράφουν "με εντολή προέδρου" έγγραφα, εντάλματα πληρωμής ή άλλες πράξεις.

Άρθρο 6 **Λειτουργία**

1. Το Α.Σ.Ε.Π. δύναται να κατανέμει τις αρμοδιότητές του και σε τμήματα.

2. Η συγκρότηση των τμημάτων, η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ τους, η απαρτία της ολομέλειας και των τμημάτων, ο τρόπος λήψεως των αποφάσεων, η τήρηση πρακτικών και κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, που εκδίδεται μετά από πρόταση της ολομέλειας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Για την πρώτη έκδοση των κατά τον παρόντα νόμο αποφάσεων της ολομέλειας, αυτή συγκροτείται από όλα τα μέλη της, βρίσκεται σε απαρτία εφόσον παρίστανται τουλάχιστον εννιά μέλη, μεταξύ των οποίων οπωσδήποτε ο πρόεδρος ή ο αντιπρόεδρος και αποφασίζει κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Χρέη γραμματέα, έως ότου εκδοθεί η κατά την παράγραφο 2 απόφαση, εκτελεί ο νεότερος σε ηλικία σύμβουλος.

Άρθρο 7 **Οργάνωση - Προσωπικό**

1. Στο Α.Σ.Ε.Π. λειτουργεί Γραμματεία της οποίας προϊστάται γενικός διευθυντής, που επιλέγεται από την ολομέλεια του Συμβουλίου και διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης. Η πλήρωση της θέσης του γενικού διευθυντή μπορεί, κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, να γίνει και με μετάταξη Γενικού Διευθυντή του Δημοσίου ή ν.π.δ.δ. που επιλέγεται από την ολομέλεια του Συμβουλίου. Η μετάταξη γίνεται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του οικείου υπουργού. Ο διοριζόμενος ή μετατασσόμενος δεν πρέπει να έχει υπερβεί το 60ό έτος της ηλικίας του.

2. Η οργάνωση της Γραμματείας, οι αρμοδιότητες μεταξύ των υπηρεσιών της, ο αριθμός των θέσεων προσωπικού, η κατανομή τους σε κλάδους και ειδικότητες και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, ύστερα από εισήγηση της ολομέλειας του Συμβουλίου. Ο αριθμός των θέσεων του πάσης φύσεως προσωπικού δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τριάντα (30). Για την αύξηση του αριθμού των θέσεων απαιτείται πρόταση της ολομέλειας

του Συμβουλίου και γίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης.

3. Η κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος πλήρωση των θέσεων διευθυντών και τμηματάρχων γίνεται με μετάταξη υπαλλήλων βαθμού Α' του Δημοσίου, ν.π.δ.δ. ή ο.τ.α. ή με διορισμό, ύστερα από δημόσια ανακοίνωση για υποβολή υποψηφιοτήτων. Διορισμός γίνεται μόνο στις θέσεις που δεν θα καλυφθούν με μετάταξη. Η επιλογή των διοριζομένων ή μετατασσόμενων γίνεται από την ολομέλεια του Συμβουλίου. Ο διορισμός των επιλεγομένων από το Α.Σ.Ε.Π. γίνεται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και η μετάταξη με απόφαση του ίδιου και του οικείου υπουργού. Για τη μετάταξη απαιτείται και γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου της υπηρεσίας από την οποία ο υπάλληλος μετατάσσεται. Αποκλείονται υποψήφιοι που έχουν υπερβεί, κατ' αντιστοιχία των θέσεων του πρώτου εδαφίου, το 55ο και 50ό έτος της ηλικίας τους κατά την ημερομηνία της ανακοίνωσης.

4. Οι λοιπές θέσεις, κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, καλύπτονται με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις της παρ. 3, εφόσον οι διοριζόμενοι ή μετατασσόμενοι δεν έχουν υπερβεί το 40ό έτος της ηλικίας τους, προηγουμένως αυτών που έχουν εμπειρία ιδίως σε υπηρεσίες του Δημοσίου, των ο.τ.α. και των νομικών προσώπων της παρ.1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.

5. Το υπηρεσιακό συμβούλιο των υπαλλήλων του Α.Σ.Ε.Π. συγκροτείται με απόφαση του προέδρου από τρεις (3) συμβούλους και δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι ισχύουσες για τα υπηρεσιακά συμβούλια διατάξεις.

Άρθρο 8 **Γραφείο Επιθεώρησης**

1. Στο Α.Σ.Ε.Π. λειτουργεί Γραφείο Επιθεώρησης, που έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Τον έλεγχο της πραγματοποίησης αυθαίρετων διορισμών ή προσλήψεων προσωπικού, που υπάγεται στον παρόντα νόμο.

β) Τον έλεγχο της τήρησης των περιορισμών του νόμου ως προς την επιτρεπόμενη διάρκεια της απασχόλησης του προσωπικού του άρθρου 103 παρ. 2 του Συντάγματος.

γ) Τον έλεγχο της τήρησης των διαδικασιών πρόσληψης προσωπικού για κάλυψη παροδικής φύσεως αναγκών και γενικώς των διατάξεων που ρυθμίζουν την απασχόληση του προσωπικού αυτού.

δ) Τη διενέργεια ερευνών και ελέγχων της τήρησης, από τους οπωσδήποτε και με οποιαδήποτε ιδιότητα μετέχοντες, των διατάξεων και κανονισμών, που διέπουν τις διαδικασίες πλήρωσης θέσεων ή πρόσληψης προσωπικού.

Ο έλεγχος της περιπτώσεως α' γίνεται μόνο μετά από ερώτημα του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης ή του οικείου υπουργού ή αρχηγού Κόμματος κατά τον Κανονισμό της Βουλής, με αναφορά των ενδείξεων που τεκμηριώνουν το σχετικό αίτημά τους και των περιπτώσεων β' και γ' είτε μετά από ερώτημα των ανωτέρω υπουργών είτε αυτεπαγγέλτως. Οι έρευνες και έλεγχοι

της περιπτώσεως δ' γίνονται μετά από ερώτημα των αυτών ως άνω υπουργών ή αυτεπαγγέλτως ή κατ' αίτηση υποψηφίου. Τον έλεγχο των περιπτώσεων β' και γ' δύναται να ζητήσουν η Α.Δ.Ε.Δ.Υ. και η Γ.Σ.Ε.Ε. αναφέροντας τις ενδείξεις οι οποίες τεκμηριώνουν το σχετικό αίτημά τους.

2. Για τη λειτουργία του Γραφείου Επιθεώρησης τοποθετούνται με απόφαση του προέδρου του Α.Σ.Ε.Π. ως επιθεωρητές τρεις από τους συμβούλους αυτού, με επίσημα θητεία δυνάμενη να ανανεώνεται, καθώς και το αναγκαίο διοικητικό προσωπικό. Σε κάθε επιθεωρητή μπορεί να τοποθετείται με απόφαση του Προέδρου του Α.Σ.Ε.Π. βοηθός επιθεωρητής από το διοικητικό προσωπικό που υπηρετεί στο Α.Σ.Ε.Π., ο οποίος δύναται να ενεργεί και συγκεκριμένες πράξεις επιθεώρησης κατ' εξουσιοδότηση συμβούλου-επιθεωρητή.

3. Η έκθεση επιθεώρησης υποβάλλεται στον πρόεδρο του Α.Σ.Ε.Π., στον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης και στον οικείο υπουργό. Εφόσον ανακύπτουν ευθύνες κατά συγκεκριμένων οργάνων, η έκθεση διαβιβάζεται και στην οικεία υπηρεσία. Αν το αρμόδιο όργανο ασκήσει αιθαρική δίωξη, η έκθεση επιθεώρησης επέχει θέση ανακριτικού πορίσματος κατά τις οικείες πειθαρικές διατάξεις.

4. Οι επιθεωρητές, κατά την άσκηση του έργου τους, έχουν τις αρμοδιότητες ανακριτικού υπαλλήλου κατά τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

5. Για τα θέματα που υπάγονται στον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π. δεν έχει αρμοδιότητα το σώμα ελεγκτών δημοσίας διοίκησης.

Άρθρο 9

Επικουρική ασφάλιση

Τα μέλη και οι τακτικοί υπάλληλοι του Α.Σ.Ε.Π. υπάγονται ως προς την επικουρική τους ασφάλιση στο Ταμείο Αρωγής Υπαλλήλων Υπουργείου Εξωτερικών και Προεδρίας της Κυβέρνησης. Όσοι προέρχονται από άλλες υπηρεσίες διατηρούν το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης της προηγούμενης υπηρεσίας τους.

Άρθρο 10

Ετήσια έκθεση

1. Το Α.Σ.Ε.Π. υποβάλλει το Μάρτιο κάθε έτους έκθεση στον Πρωθυπουργό και στον Πρόεδρο της Βουλής για τις εργασίες του, με γενικές και ειδικές παρατηρήσεις στα αντικείμενα της αρμοδιότητάς του και ειδικότερα σχετικά με τον αριθμό των υπαλλήλων που προσλήφθηκαν κατά το προηγούμενο έτος, των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν, τυχόν προβλήματα που διαπιστώθηκαν, την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών και το συνολικό τους κόστος και τυχόν προτάσεις.

2. Η έκθεση κοινοποιείται στον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης μετά την υποβολή της στον Πρωθυπουργό και στον Πρόεδρο της Βουλής.

3. Η πρώτη έκθεση υποβάλλεται το Μάρτιο του επόμενου, από την έναρξη λειτουργίας του Α.Σ.Ε.Π., έτους.

Άρθρο 11

Δαπάνες διαδικασιών πρόσληψης

1. Οι δαπάνες διεξαγωγής των διαδικασιών του παρόντος νόμου για την πλήρωση θέσεων ή πρόσληψη προσωπικού καταβάλλονται από τον προϋπολογισμό του Α.Σ.Ε.Π. και ακολούθως επιμερίζονται με πράξη του προέδρου στις οικείες υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα ανάλογα με τον αριθμό του προσωπικού που ζήτησαν να προσλάβουν. Με απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών καθορίζονται οι διαδικασίες, τα όργανα και κάθε λεπτομέρεια σχετικά με την απόδοση των δαπανών στο Α.Σ.Ε.Π..

2. Τον προϋπολογισμό του Α.Σ.Ε.Π. εισηγείται ο Υπουργός Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Άρθρο 12

Υποχρεώσεις υπηρεσιών

Οι υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 14 υποχρεούνται να παρέχουν στο Α.Σ.Ε.Π. τα στοιχεία και τις πληροφορίες που ζητεί για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και την εκπλήρωση της αποστολής του.

Άρθρο 13

Μεταθαρικές διατάξεις

1. Η έναρξη λειτουργίας του Α.Σ.Ε.Π. ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, μετά από πρόταση της ολομέλειας του Συμβουλίου. Ο Υπουργός δύναται να ζητήσει την επίσπευση λειτουργίας του Α.Σ.Ε.Π..

2. Τρεις (3) μήνες μετά την έναρξη λειτουργίας του Α.Σ.Ε.Π., όλες οι υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα της παρ.1 του άρθρου 14 υπάγονται στις οριζόμενες στα κεφάλαια Α', Β' και Γ' υποχρεώσεις, περιορισμούς και διαδικασίες. Ο Υπουργός Προεδρίας της Κυβέρνησης δύναται με απόφασή του να ορίσει ημερομηνία μερικής ή συνολικής υπαγωγής νωρίτερα του τριμήνου.

3. Από της συμπλήρωσης τριμήνου από της έναρξης λειτουργίας του Α.Σ.Ε.Π. ή από της προγενέστερης ημερομηνίας, που τυχόν ορισθεί με την υπουργική απόφαση της προηγούμενης παραγράφου και για όσες υπηρεσίες ή νομικά πρόσωπα αυτή αφορά, παύει αντιστοίχως η εφαρμογή των διατάξεων που καθορίζουν άλλα όργανα αρμόδια για την προκήρυξη ή ανακοίνωση πλήρωσης θέσεων ή πρόσληψης προσωπικού και τη διενέργεια των λοιπών διαδικασιών.

4. Διαδικασίες πλήρωσης θέσεων ή πρόσληψης προσωπικού, για τις οποίες η σχετική προκήρυξη ή ανακοίνωση είχε γίνει έως την ημερομηνία που ορίζεται στην παρ. 2, ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο της προκήρυξης ή ανακοίνωσης.

5. Από του διορισμού των μελών του και μέχρι την έναρξη λειτουργίας του, το Α.Σ.Ε.Π. εξυπηρετείται από προσωπικό που αποσπάται προσωρινά σ' αυτό σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα η εκκαθάριση των δαπανών του γίνεται από τη

Διεύθυνση Οικονομικού του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Α.Σ.Ε.Π..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Σύστημα προσλήψεων στο δημόσιο τομέα

Άρθρο 14

Έκταση εφαρμογής - τρόπος πρόσληψης

1. Στις διατάξεις των κεφαλαίων Α', Β' και του παρόντος (Γ') υπάγονται:

α. Οι δημόσιες υπηρεσίες.

β. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

γ. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης κάθε βαθμού, συμπεριλαμβανομένης της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. και των τοπικών ενώσεων δήμων και κοινοτήτων.

δ. Οι δημόσιες επιχειρήσεις και οι δημόσιοι οργανισμοί.

ε. Τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους ή το κράτος κατέχει το 51% τουλάχιστον του μετοχικού τους κεφαλαίου.

στ. Τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που ανήκουν στα υπό στοιχεία β', γ', δ' και ε' νομικά πρόσωπα ή επιχορηγούνται από αυτά τακτικώς, κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ή κατά τα οικεία καταστατικά ή που τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα κατέχουν το 51% τουλάχιστον του μετοχικού τους κεφαλαίου.

2. Εφαρμόζονται από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου:

α. Το προσωπικό της Προεδρίας της Δημοκρατίας και της Βουλής των Ελλήνων.

β. Οι δικαστικοί λειτουργοί, το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και οι ιατροδικαστές.

γ. Τα μέλη του προσωπικού των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, εκτός του διοικητικού προσωπικού, τα αντίστοιχα των τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, οι εκπαιδευτικοί λειτουργοί αρμοδιότητας Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων της δημόσιας εκπαίδευσης και το διδακτικό προσωπικό των Σχολών των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας και Εμπορικής Ναυτίας.

δ. Το ερευνητικό προσωπικό των ερευνητικών ή και τεχνολογικών κέντρων, ιδρυμάτων και ινστιτούτων.

ε. Οι στρατιωτικοί, το μη πολιτικό προσωπικό των Υπουργείων Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτίας και το προσωπικό της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών.

στ. Οι υπάλληλοι του διπλωματικού κλάδου, του κλάδου εμπειρογνομόνων, της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας, της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το προσωπικό του κλάδου τεχνικών επικοινωνιών του Υπουργείου Εξωτερικών και το επιτοπίως προσλαμβανόμενο προσωπικό του κλάδου της εξωτερικής υπηρεσίας του ίδιου Υπουργείου.

ζ. Το ιατρικό προσωπικό των φορέων, που απαρτίζουν το Εθνικό Σύστημα Υγείας.

η. Το προσωπικό των νομικών προσώπων της Ορθόδοξης Εκκλησίας και των λοιπών Εκκλησιών, δογματών και των κατά το άρθρο 13 του Συντάγματος γνωστών

θρησκειών.

θ. Οι λογοτέχνες, καλλιτέχνες και δημοσιογράφοι για απασχολήσεις προσιδιάζουσες σ' αυτή τους την ιδιότητα

ι. Οι πιλότοι της Ολυμπιακής Αεροπορίας, οι πλοηγοί κυβερνήτες σκαφών και ναυτικοί της Πλοηγικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτίας και κάθε άλλης πλοηγικής υπηρεσίας και οι διαιτητές - μεσολαβητές του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας.

ια. Οι μετακλητοί υπάλληλοι, ειδικοί σύμβουλοι και ειδικοί συνεργάτες.

ιβ. Οι απευθείας διοριζόμενοι σε διευθυντικούς βαθμούς ή καθήκοντα.

ιγ. Οι παρέχοντες υπηρεσίες με έμμισθη εντολή και όσοι δεν αποκτούν ιδιότητα υπαλλήλου ή σχέση εξαρτημένης εργασίας. Κάθε μετατροπή που προσδίδει ή υποκρύπτει σχέση εξαρτημένης εργασίας ή ιδιότητα υπαλλήλου είναι άκυρη και επισύρει τις κυρώσεις του άρθρου 15 του ν. 1735/1987.

ιδ. Το προσωπικό των αμιγών ή μεικτών επιχειρήσεων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

3. Ο διορισμός ή η πρόσληψη τακτικού προσωπικού και με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στις υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα της παρ.1 του παρόντος άρθρου γίνεται:

α. με γραπτό διαγωνισμό ή

β. με καθορισμένη σειρά προτεραιότητας, σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που ορίζονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού.

4. Για τράπεζες υπαγόμενες στο άρθρο 14 παρ. 1, περιπτ. ε' και στ' και τις θυγατρικές τους εταιρίες, οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται μόνο για προσλήψεις σε εισαγωγικό βαθμό όλων των κατηγοριών, για τις οποίες τα ζητούμενα προσόντα είναι τα οριζόμενα στο άρθρο 15 παρ. 1 του παρόντος νόμου.

5. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται σε συνδυασμό με τις ειδικές διατάξεις για τα προστατευόμενα άτομα (ν. 1648/1986), όπως εκάστοτε ισχύουν.

6. Ποσοστό 5% των προκηρυσσόμενων θέσεων τακτικού προσωπικού και με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ και 10% των προκηρυσσόμενων θέσεων όμοιου προσωπικού της κατηγορίας ΥΕ για υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του παρόντος άρθρου στους νομούς της Θράκης και της Μακεδονίας, πλην του νομού Θεσσαλονίκης, καλύπτονται από παλινοσοτούντες Ποντίους ομογενείς, εφόσον δηλώσουν ότι θα υπηρετήσουν στις περιοχές αυτές επί μία 10ετία τουλάχιστον.

Άρθρο 15

Πλήρωση θέσεων με διαγωνισμό - είδη διαγωνισμών - προετοιμασία υποψηφίων

1. Με γραπτό διαγωνισμό πληρούνται οι θέσεις τακτικού προσωπικού και με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού απαιτείται οποιοσδήποτε των κατωτέρω αναφερόμενων τίτλων:

α. πτυχία ή δίπλωμα νομικής ή πολιτικών ή οικονομικών επιστημών ή κοινωνιολογίας ή διοίκησης επιχειρήσεων ή αρχιονομίας και βιβλιοθηκονομίας ή φιλοσοφικών και παιδαγωγικών σχολών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο, αντίστοιχης ειδικότητας, σχολών της αλλοδαπής

β. πτυχίο ή δίπλωμα διοίκησης επιχειρήσεων ή λογιστικής Τ.Ε.Ι. ή το ομώνυμο ή αντίστοιχης ειδικότητας πτυχίο ή δίπλωμα ισότιμων σχολών της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή Κ.Α.Τ.Ε.Ε. ή ισότιμων σχολών της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή πτυχίο ή δίπλωμα της Σχολής Στατιστικής, που λειτουργήσε υπό την εποπτεία της πρώην Ανωτάτης Βιομηχανικής Σχολής Πειραιά

γ. απολυτήριο τίτλος λυκείου γενικής κατεύθυνσης ή ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου χωρίς ειδικότητα ή τεχνικού ή επαγγελματικού λυκείου ή τεχνικού-επαγγελματικού λυκείου χωρίς ειδικότητα ή εξετάξιου γυμνασίου ή τμήματος υπαλλήλων γραφείου (διοίκησης) ή τμήματος υπαλλήλων λογιστηρίου τεχνικού ή επαγγελματικού λυκείου ή τεχνικού-επαγγελματικού λυκείου ή κλάδου διοικητικών υπηρεσιών-γραμματέων ή κλάδου οικονομίας ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου.

2. Εάν στα κατά την προκήρυξη τυπικά προσόντα περιλαμβάνονται, εκτός των ανωτέρω, και τίτλοι σπουδών του άρθρου 18 παρ. 1, οι θέσεις πληρούνται επίσης με διαγωνισμό.

3. Με γραπτό διαγωνισμό και προφορική εξέταση σε ξένη γλώσσα πληρούνται οι θέσεις μεταφραστών, διερμηνέων και μεταφραστών-διερμηνέων, οι θέσεις διοικητικών υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών, καθώς και οι θέσεις για τις οποίες εκτός του τίτλου σπουδών απαιτείται και ορθοφωνία.

4. Θέσεις των προηγούμενων παραγράφων για τις οποίες, εκτός του τίτλου σπουδών, απαιτούνται τυχόν πρόσθετα προσόντα, δεν εξαιρούνται από την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων αυτών.

5. Οι υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 14 δύναται να ζητούν από το Α.Σ.Ε.Π. τη διενέργεια διαγωνισμού και για κλάδους ή ειδικότητες για τους οποίους δεν απαιτείται διαγωνισμός. Επί του αιτήματος αποφασίζει το Α.Σ.Ε.Π..

6. Οι διαγωνισμοί διακρίνονται σε κοινούς, για πλείονες υπηρεσίες ή νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 14, σε διαγωνισμούς για ορισμένη υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο και σε ειδικούς για κλάδο ή ειδικότητα.

7. Ειδικώς, για την πλήρωση με διαγωνισμό θέσεων των ο.τ.α., οι κατά την προηγούμενη παράγραφο διαγωνισμοί γίνονται μόνο για ο.τ.α..

8. Απαγορεύεται η λειτουργία ιδιωτικών φροντιστηρίων ή η οργάνωση προγραμμάτων ή μαθημάτων από ιδιωτικά φροντιστήρια ή "ινστιτούτα" ή σχολές, περιλαμβανομένων και εκείνων που λειτουργούν ως παραρτήματα ή κατ' εξουσιοδότηση σχολών της αλλοδαπής, κάθε βαθμίδας και μορφής, για προετοιμασία συμμετοχής σε διαγωνισμούς καθιερούμενους ή προβλεπόμενους με τον παρόντα νόμο.

Παράβαση της παρούσας διάταξης από σχολές, φροντιστήρια, "ινστιτούτα", κέντρα κ.λπ. οποιασδήποτε ονομασίας, που λειτουργούν για υποψήφιους άλλων κατηγοριών, συνεπάγεται την αφαίρεση της άδειας λειτουργίας, με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης οργανώνει ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα για υποψήφιους διορισμού σε δημόσιες υπηρεσίες ή νομικά πρόσωπα του άρθρου 14 παρ. 1, για τους οποίους απαιτείται, κατά

τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, διαγωνισμός.

Σε όσους παρακολουθούν τα ανωτέρω προγράμματα δεν χορηγείται πτυχίο ή πιστοποιητικό σπουδών ούτε παρέχεται οποιοδήποτε τυπικό πλεονέκτημα.

Άρθρο 16

Προκήρυξη θέσεων - υποβολή αιτήσεων

1. Η προκήρυξη πλήρωσης θέσεων με διαγωνισμό γίνεται από το Α.Σ.Ε.Π. ύστερα από απόφαση ή και έγκριση των κατά το άρθρο 1 παρ. 1 οργάνων ή διοικήσεων και περιλαμβάνει:

α. Τον αριθμό των θέσεων κατά κατηγορίες, κλάδους ή ειδικότητες και κατά υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο.

β. Την κατανομή των θέσεων κατά νομαρχία.

γ. Τα προσόντα πρόσληψης (γενικά και ειδικά).

δ. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

ε. Την εξεταστέα ύλη.

στ. Την προθεσμία υποβολής αιτήσεων και τις αρχές στις οποίες υποβάλλονται οι αιτήσεις.

2. Περίληψη της προκήρυξης δημοσιεύεται σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες των Αθηνών και μία της Θεσσαλονίκης, καθώς και σε μία τοπική εφημερίδα της έδρας νομού για τις θέσεις του αντίστοιχου νομού. Η δημοσίευση γίνεται εξήντα (60) τουλάχιστον ημέρες πριν την ημέρα διενέργειας του διαγωνισμού. Επίσης, ολόκληρη η προκήρυξη αναρτάται στα καταστήματα των νομαρχιών και περιληπτική ανακοίνωσή της γίνεται από τα κρατικά ραδιοτηλεοπτικά μέσα. Όταν προκηρύσσεται πλήρωση θέσεων των ο.τ.α. με ειδικό διαγωνισμό, η ανάρτηση της προκήρυξης γίνεται και στα καταστήματα των οικείων ο.τ.α.. Όταν προκηρύσσεται διαγωνισμός για συγκεκριμένη υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο, η κατά το δεύτερο εδάφιο προθεσμία μπορεί, σε επείγουσες περιπτώσεις, να συντέμνεται κατά την κρίση του Α.Σ.Ε.Π. ύστερα από αίτημα της οικείας υπηρεσίας ή νομικού προσώπου.

3. Δεν γίνεται προκήρυξη πλήρωσης θέσεων, αν η κατά την παρ. 1 απόφαση και το αίτημα της οικείας υπηρεσίας ή νομικού προσώπου για την πλήρωση θέσεων δεν συνοδεύεται από βεβαίωση της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας, ότι υπάρχουν εγκεκριμένες πιστώσεις για την πλήρωση των θέσεων αυτών.

4. Οι υποψήφιοι υποβάλλουν αίτηση συμμετοχής στο διαγωνισμό μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) τουλάχιστον ημερών, που αρχίζει από την επόμενη ημέρα της τελευταίας δημοσίευσης της περίληψης της προκήρυξης στον ημερήσιο τύπο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου αυτού.

5. Κάθε υποψήφιος δικαιούται να υποβάλει αίτηση σε μία μόνο νομαρχία για όλες τις θέσεις που είναι κατανεμημένες σ' αυτήν. Στην αίτησή του ο υποψήφιος δηλώνει υποχρεωτικώς και τη σειρά προτίμησης των υπηρεσιών και νομικών προσώπων, που επιθυμεί να διορισθεί. Αν παραλείψει τη δήλωση αυτή, ως σειρά προτίμησης λογίζεται η σειρά με την οποία αναγράφονται οι υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα στην προκήρυξη. Η δήλωση προτίμησης δεν ανακαλείται. Η υποβολή αίτησης και σε άλλες νομαρχίες συνεπάγεται ακύρωση αυτοδικαίως όλων των αιτήσεων και αποκλεισμό του υποψήφιου από την περαιτέρω διαδικασία.

6. Η αίτηση υποβάλλεται ατελώς. Το Α.Σ.Ε.Π. καθορίζει

έντυπο αίτησης κατάλληλο για μηχανογραφική επεξεργασία. Η αίτηση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α') και η ανακρίβεια των δηλούμενων στοιχείων επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές κυρώσεις.

7. Ως νομαρχία, για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 14-19 του παρόντος Κεφαλαίου, νοείται το σύνολο των υπηρεσιών του Δημοσίου και των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος, που εδρεύουν στον αντίστοιχο νομό ή στον εδαφικό χώρο αρμοδιότητας καθεμιάς νομαρχίας του νομού Αττικής. Σε όποια νομαρχία υπάρχει επαρχείο, για την εφαρμογή των άρθρων 15-19 του παρόντος στην περιοχή του, ως νομαρχία νοείται το επαρχείο.

Άρθρο 17

Διενέργεια διαγωνισμού - πίνακες επιτυχίας Διορισμός

1. Το διαγωνισμό διενεργεί κεντρική επιτροπή, που συγκροτείται το Α.Σ.Ε.Π., εκ μελών του, εκ μονίμων δημοσίων υπαλλήλων ή δημοσίων λειτουργών ή και εκ ανωτέρων ή ανωτάτων στελεχών των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 14, η οποία υποβοηθείται από τοπικές κατά νομαρχία επιτροπές, που συγκροτούνται κατά τον ίδιο τρόπο. Τα κείμενα των γραπτών του διαγωνισμού βαθμολογούνται από δύο βαθμολογητές και έναν αναβαθμολογητή, όπως θα ορίζεται με την κανονιστική απόφαση της παρ. 2 του παρόντος άρθρου. Τα θέματα του διαγωνισμού καθορίζονται από την κεντρική επιτροπή το πρωί της ημέρας του διαγωνισμού και μεταδίδονται ή διαβιβάζονται ταυτόχρονα προς όλα τα εξεταστικά κέντρα. Οι τοπικές επιτροπές σε κάθε νομαρχία συγκροτούνται από υπαλλήλους άλλης νομαρχίας. Ομοίως, αν ορισθούν βαθμολογικά κέντρα κατά νομαρχίες, βαθμολογητές και αναβαθμολογητές δεν μπορεί να ορισθούν υπάλληλοι της νομαρχίας στην οποία ανήκει το βαθμολογικό κέντρο. Επίσης, υπεύθυνοι για την εποπτεία των διαγωνιζομένων και την παραλαβή των γραπτών ορίζονται υπάλληλοι άλλης πάντοτε νομαρχίας.

2. Τα αφορώντα τη σύνθεση και λειτουργία των επιτροπών, τη διεξαγωγή των διαγωνισμών και την επιτυχία σε αυτούς, τον καθορισμό της εξεταστέας ύλης, λαμβανομένων υπόψη και των προς κάλυψη αναγκών, τους βαθμολογητές και αναβαθμολογητές, τον τρόπο βαθμολόγησης των μαθημάτων, τη χρήση ή μη συντελεστών επί της βαθμολογίας και τη διασφάλιση του αδιάβλητου της όλης διαδικασίας και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια, καθορίζονται με κανονιστική απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Α.Σ.Ε.Π. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με όμοια απόφαση και με την ίδια διαδικασία καθορίζονται τα αντίστοιχα θέματα της προφορικής εξέτασης της παρ. 3 του άρθρου 15. Για την κανονιστική απόφαση, το Α.Σ.Ε.Π. λαμβάνει υπόψη τους κανόνες και τις διαδικασίες, που ισχύουν κατά τις εισαγωγικές εξετάσεις Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. (π.δ. 197/1993, ΦΕΚ 71 Α') ή τις αντίστοιχες διατάξεις, που ισχύουν κάθε φορά για το ανωτέρω θέμα, με τις τροποποιήσεις και προσαρμογές που απαιτούνται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

3. Στα οριζόμενα από την επιτροπή θέματα περιλαμβάνονται πάντως και υπαγόμενα σε αντικείμενο (ύλη), που δύναται να υποδείξει η κινούσα τη διαδικασία υπηρεσία, οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης και νομικό πρόσωπο του άρθρου 14 παρ. 1.

4. Οι επιτροπές διαγωνισμού ελέγχουν τα κατά το νόμο προσόντα των υποψηφίων και με αιτιολογημένη απόφαση αποκλείουν όσους δεν τα έχουν. Η απόφαση αποκλεισμού εκδίδεται μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας των αιτήσεων συμμετοχής στο διαγωνισμό.

5. Αν ο υποψήφιος προσβάλει τον αποκλεισμό του ενώπιον δικαστηρίου πριν την ημέρα του διαγωνισμού, συμμετέχει σε αυτόν και αν επιτύχει, ο διορισμός του τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της αποδοχής της αιτήσεώς του από το δικαστήριο.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του Α.Σ.Ε.Π., καθορίζεται κατά παρέκκλιση των διατάξεων των ν. 1256/1982 και ν. 1505/1984, ως εκάστοτε ισχύουν, κατ' αποκοπή αποζημίωση στους προέδρους, μέλη, γραμματείς, βοηθούς γραμματείς, ειδικούς εισηγητές επιτροπών και σε όλους όσους μετέχουν στις διαδικασίες των διαγωνισμών.

7. Οι υποψήφιοι, που συγκεντρώνουν τη βαθμολογία της καθορισμένης βάσης και άνω, κατατάσσονται σε πίνακες επιτυχίας κατά φθίνουσα σειρά βαθμολογίας.

8. Αν μεταξύ των επιτυχόντων είναι συνταξιοδοτούμενοι ανάπηροι πολέμου και τέκνα αυτών, θύματα πολέμου συνταξιοδοτούμενα ή μη, στρατιωτικοί ανάπηροι ειρηνικής περιόδου (ν. 1370/1944), τραυματίες ή πολεμιστές, επί τετράμηνο τουλάχιστον, της ζώνης των πρόσσω και τέκνα αυτών ή αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης και τέκνα αυτών, αγωνιστές και θύματα του εμφυλίου πολέμου, που αποκαταστάθηκαν με το ν. 1863/1989 και τέκνα αυτών, πολύτεκνοι και τέκνα αυτών, προστίθενται στο συνολικό βαθμό τον οποίο έλαβαν 10/100 αυτού. Αν μεταξύ των επιτυχόντων είναι γονέας ή σύζυγος ή τέκνο ή αδελφός ή αδελφή υπαλλήλου του Δημοσίου, ν.π.δ.δ., ο.τ.α. ή νομικού προσώπου της παρ. 1 του άρθρου 14, ο οποίος απεβίωσε κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας και εξαιτίας αυτής, προστίθενται στο συνολικό βαθμό τον οποίο έλαβαν 10/100 αυτού. Η προσαύξηση ισχύει για ένα μόνο μέλος της οικογένειας του αποβιώσαντος και η συνδρομή της απαιτούμενης προϋπόθεσης διαπιστώνεται κατά την προβλεπόμενη για την απονομή πολεμικών συντάξεων διαδικασία. Αν μεταξύ των επιτυχόντων είναι υποψήφιοι που έχουν μέχρι τρία τέκνα, προστίθενται στο συνολικό βαθμό τον οποίο έλαβαν 2/100 για κάθε τέκνο και σε περίπτωση άγαμης μητέρας 5/100 για κάθε τέκνο. Αν μεταξύ των επιτυχόντων περιλαμβάνονται κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής ή κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου όμοιου της αλλοδαπής ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας φοίτησης, προστίθενται στο συνολικό βαθμό τον οποίο έλαβαν 15/100 και 5/100, αντίστοιχα, αυτού. Αν μεταξύ των επιτυχόντων περιλαμβάνονται υποψήφιοι, που δηλώνουν ότι δέχονται να υπηρετήσουν σε υπηρεσίες του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 14 στους νομούς της Θράκης και σε νησιά των νομών Λέσβου,

Χίου, Σάμου, Κυκλάδων, Καβάλας και Δωδεκανήσου επί πενταετία τουλάχιστον, προστίθενται στο συνολικό βαθμό, τον οποίο έλαβαν, 10/100 αυτού και, εάν για δεκαετία, 15/100, για την πλήρωση θέσεων υπηρεσιών των ανωτέρω περιοχών. Εάν οι δηλώνοντες την ανωτέρω αποδοχή είναι μόνιμοι κάτοικοι των αντίστοιχων νομών Θράκης ή νήσου για υπηρεσίες της οποίας προκηρύχθηκαν θέσεις, η προσαύξηση είναι 15/100 για πενταετία και 20/100 για δεκαετία. Αν μεταξύ επιτυχόντων σε διαγωνισμό για πλήρωση θέσεων ο.τ.α., περιλαμβάνονται υποψήφιοι που είναι κάτοικοι και δημότες δήμου ή κοινότητας πληθυσμού κάτω των πέντε χιλιάδων (5.000) κατοίκων, για τον οποίο και δηλώνουν προτίμηση, προστίθενται στο βαθμό τον οποίο έλαβαν 10/100 αυτού. Αν κατοικούν και είναι δημότες δήμου ή κοινότητας επαρχίας, στην οποία ανήκει ο ανωτέρω δήμος ή η κοινότητα, η κατά τα ανωτέρω προσαύξηση της βαθμολογίας ορίζεται στα 5/100. Η κατά την παρούσα παράγραφο προσαύξηση της βαθμολογίας λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της σειράς κατάταξης των επιτυχόντων στους πίνακες επιτυχίας.

9. Οι πίνακες επιτυχίας καταρτίζονται από την κεντρική ή τις τοπικές επιτροπές διαγωνισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου αυτού, κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα και νομαρχία. Για θέσεις, για την πλήρωση των οποίων απαιτούνται οι αυτοί τίτλοι σπουδών, καταρτίζεται ένας πίνακας επιτυχίας, ανεξάρτητα από την ονομασία του κλάδου ή ειδικότητας σε κάθε υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο.

10. Οι πίνακες επιτυχίας, μαζί με τα κείμενα του γραπτού διαγωνισμού, αποστέλλονται στην κεντρική επιτροπή διαγωνισμού, η οποία, αφού ελέγξει την ορθότητα των καταχωρίσεων των βαθμολογιών, τους υποβάλλει στο Α.Σ.Ε.Π., το οποίο τους αποστέλλει για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αφού προηγουμένως ελέγξει τη νομιμότητα αυτών. Το Α.Σ.Ε.Π. αποφαινεται για το κύρος του διαγωνισμού και μπορεί να μην τον κυρώσει, αν διαπιστώσει, είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατ' ένσταση ενδιαφερομένου, παράβαση νόμου ή κανονισμού κατά τη διεξαγωγή αυτού. Η ένσταση ασκείται με απλή αίτηση μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών από της τελευταίας ημέρας διεξαγωγής του τελικού σταδίου του διαγωνισμού. Το Α.Σ.Ε.Π., αν διαπιστώσει την παράβαση, μπορεί να αποφασίσει την επανάληψη του διαγωνισμού, ολικώς ή μερικώς, μεταξύ των αυτών υποψηφίων. Για παραλείψεις ή πλημμέλειες, που επεδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, μπορεί το Α.Σ.Ε.Π., αντί επαναλήψεως του διαγωνισμού, να αναθέσει στην επιτροπή διαγωνισμού τη συμπλήρωση ή διόρθωση των παραλείψεων ή πλημμελειών.

11. Οι πίνακες επιτυχίας ισχύουν μόνο για την πλήρωση των θέσεων που προκηρύχθηκαν.

12. Οι επιτυχόντες υποψήφιοι διατίθενται με απόφαση του Α.Σ.Ε.Π., κατά τη σειρά που έχουν στον οικείο πίνακα επιτυχίας σε συνδυασμό με τη δήλωση προτίμησής τους, στις οικείες υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα για διορισμό.

13. Αν επιτυχών υποψήφιος έχει δηλώσει προτίμηση διορισμού του σε συγκεκριμένες μόνο υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα και δεν είναι δυνατή η διάθεσή του

για διορισμό σε καμία από τις υπηρεσίες αυτές και σε κανένα από τα νομικά πρόσωπα αυτά, λόγω της σειράς επιτυχίας του στον οικείο πίνακα, διαγράφεται από τον πίνακα. Το ίδιο ισχύει και για επιτυχόντες, που δηλώσουν τυχόν εγγράφως, ότι δεν επιθυμούν το διορισμό τους στην υπηρεσία ή στο νομικό πρόσωπο στο οποίο, βάσει της σειράς επιτυχίας τους και της δήλωσης επιθυμίας τους, διατέθηκαν για διορισμό. Στην περίπτωση αυτή διατίθεται για διορισμό στην οικεία υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο ο πρώτος κατά σειρά αδιάθετος επιτυχών, που έχει διαλάβει στη δήλωση προτίμησής του τη συγκεκριμένη υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο. Αν κανένας από τους αδιάθετους επιτυχόντες δεν έχει δηλώσει τη συγκεκριμένη υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο, καλούνται οι επόμενοι, κατά τη σειρά που έχουν στον πίνακα επιτυχίας, να δηλώσουν αν επιθυμούν να διορισθούν σ' αυτήν την υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο και σε καταφατική περίπτωση διατίθενται για διορισμό.

14. Αν θέσεις υπηρεσιών και νομικών προσώπων σε συγκεκριμένη νομαρχία δεν καλυφθούν από τους πίνακες επιτυχίας της νομαρχίας αυτής, μπορεί να καλύπτονται από πίνακα επιτυχίας του ίδιου διαγωνισμού νομαρχιών που γειτνιάζουν με αυτήν, εφόσον στους πίνακες επιτυχίας των νομαρχιών αυτών υπάρχουν αδιάθετοι επιτυχόντες. Η διάθεση γίνεται κατά τη σειρά βαθμολογίας, που προκύπτει από τη σύγκριση αυτών που δεν έχουν διατεθεί από τους πίνακες των άλλων νομαρχιών. Με απόφαση του Α.Σ.Ε.Π., που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται για κάθε νομαρχία ποίων άλλων νομαρχιών οι πίνακες επιτυχίας λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

15. Μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη διάθεση των επιτυχόντων, κάθε υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο καλεί τους διατεθέντες σ' αυτό να υποβάλουν μέσα σε είκοσι (20) ημέρες τα απαιτούμενα, κατά τις οικείες διατάξεις, δικαιολογητικά διορισμού.

16. Ο διορισμός είναι υποχρεωτικός, πραγματοποιείται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών και γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για κάθε υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο. Διοριζόμενοι σε θέσεις ΔΕ και ΥΕ, οι οποίοι κατέχουν τίτλο σπουδών κατηγορίας ανώτερης, δεν μετατάσσονται στην ανώτερη αυτή κατηγορία πριν την παρέλευση οκτώ (8) ετών από το διορισμό τους.

Άρθρο 18

Πλήρωση θέσεων βάσει προτεραιότητας Διαδικασία - Διορισμός

1. Στις διατάξεις του παρόντος άρθρου υπάγονται:
  - α) Οι διορισμοί ή προσλήψεις τακτικού προσωπικού και με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σε θέσεις για τις οποίες ως τυπικό προσόν απαιτείται τίτλος σπουδών δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης συγκεκριμένης ειδικότητας ή κατεύθυνσης, ήτοι πτυχίο ή δίπλωμα ή απολυτήριο τίτλος συγκεκριμένης ειδίκευσης ή κλάδου απασχόλησης (π.χ. πτυχίο ή δίπλωμα αρχαιολόγου, κοινωνιολόγου, πολιτικού μηχανικού, χημικού, ηλεκτρολόγου μηχανικού, γεωπόνου, γεωλόγου ή γεωτεχνικού, γιατρού, ψυχολόγου, κτηνιάτρου, επόπτη δημόσιας υγείας, τεχνολόγου

τροφίμων, οδοντοτεχνίτη, εργοδηγού, ενδεικτικώς αναφερομένων), για κατάληψη θέσης αντίστοιχης ειδικότητας ή κατεύθυνσης.

β) Οι διορισμοί ή προσλήψεις τακτικού προσωπικού και με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σε θέσεις για τις οποίες ως τυπικό προσόν αρκεί απολυτήριο τίτλος υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

2. Η προκήρυξη πλήρωσης των θέσεων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16, με εξαίρεση το εδάφιο για την εξεταστέα ύλη (παρ. 1, περίπτ. ε').

3. Η υποβολή των αιτήσεων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 4-6 του άρθρου 16.

4. Για τη συγκρότηση των επιτροπών διεξαγωγής της όλης διαδικασίας εφαρμόζεται η παρ. 1 του άρθρου 17. Για τη σύνθεση και λειτουργία των επιτροπών εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 2 και 6 και η κανονιστική απόφαση του άρθρου 17. Για τον έλεγχο των προσόντων των υποψηφίων εφαρμόζονται αναλόγως οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 17. Τα μέλη των τοπικών επιτροπών του παρόντος άρθρου, οι οποίες δεν προβαίνουν σε βαθμολόγηση ή άλλη αξιολογική κρίση, επιτρέπεται να είναι υπάλληλοι που υπηρετούν στην οικεία νομαρχία.

5. Οι υποψήφιοι του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 (τίτλος σπουδών τριτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης) κατατάσσονται σε πίνακες προτεραιότητας, που καταρτίζονται σύμφωνα με την παρ. 9 και την κανονιστική απόφαση του άρθρου 17.

6. Η σειρά κατάταξης των υποψηφίων στους πίνακες προτεραιότητας ορίζεται από το έτος κτήσεως του τίτλου σπουδών, ως ακολούθως:

α) Οι υποψήφιοι κατατάσσονται, με βάση το έτος κτήσεως του τίτλου σπουδών, σε ομάδες ανά ημερολογιακή τριετία. Η ομάδα της πρώτης ημερολογιακής τριετίας περιλαμβάνει τους υποψηφίους που έχουν αποκτήσει τον τίτλο σπουδών τα τρία παλαιότερα, έναντι των λοιπών υποψηφίων, έτη, με αφετηρία υπολογισμού το έτος κτήσεως του παλαιότερου τίτλου σπουδών υποψηφίου. Η ομάδα υποψηφίων της πρώτης ημερολογιακής τριετίας προηγείται της ομάδας υποψηφίων της δεύτερης και ούτω καθεξής. Η τελευταία ομάδα μπορεί να μην αποτελεί πλήρη ημερολογιακή τριετία.

β) Μεταξύ των υποψηφίων της αυτής ημερολογιακής τριετίας προτάσσονται αυτοί που έχουν διδακτορικό δίπλωμα της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής, ακολουθούν αυτοί που έχουν μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών της ημεδαπής ή αναγνωρισμένο όμοιο τίτλο της αλλοδαπής, ετήσιας τουλάχιστον φοίτησης και έπονται οι λοιποί κατά τη σειρά του βαθμού του τίτλου σπουδών, προηγούμενου αυτού που έχει μεγαλύτερο βαθμό.

γ) Μεταξύ των κατόχων διδακτορικού διπλώματος, προτάσσεται ο υποψήφιος που έχει το μεγαλύτερο βαθμό στο βασικό τίτλο σπουδών και αν ο βαθμός συμπίπτει, αυτός που έχει τον αρχαιότερο, στην οικεία τριετία, με βάση την ημερομηνία κτήσεως, βασικό τίτλο σπουδών. Αν συμπίπτει και η ημερομηνία κτήσεως του βασικού τίτλου σπουδών, προτάσσεται ο υποψήφιος που έχει περισσότερα τέκνα και μεταξύ αυτών που έχουν ίδιο αριθμό τέκνων η άγαμη ή χήρα μητέρα ή διαζευγμένη μητέρα ή μητέρα που τελεί σε διάσταση, εφόσον στις δύο τελευταίες περιπτώσεις έχει την επιμέλεια των τέκνων και ακολουθεί ο μεγαλύτερος

στην ηλικία. Μεταξύ αυτών που δεν έχουν τέκνα προτάσσεται ο μεγαλύτερος στην ηλικία.

δ) Οι διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης εφαρμόζονται και για τη σειρά κατάταξης αα) μεταξύ των υποψηφίων που έχουν μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών και ββ) μεταξύ των υποψηφίων που κατατάσσονται με βάση το βαθμό του τίτλου σπουδών, όταν αυτός συμπίπτει. Υποψήφιοι εμπιπτοντες στις κατηγορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 17 προηγούνται υπό τις αυτές προϋποθέσεις των υποψηφίων των περιπτώσεων β'-δ' της παρούσας παραγράφου και των υποψηφίων των παρ. 9 και 10 του παρόντος άρθρου και της παρ. 17 του άρθρου 21.

7. Όπου κατά τις κείμενες διατάξεις προβλέπεται για συγκεκριμένο κλάδο ή ειδικότητα διαζευκτικώς είτε τίτλος σπουδών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είτε ορισμένη εμπειρία, οι υποψήφιοι που έχουν μόνο εμπειρία έπονται στη σειρά αυτών που έχουν τίτλο σπουδών. Η μεταξύ τους σειρά καθορίζεται βάσει του αριθμού των τέκνων και της ηλικίας, κατ' εφαρμογή του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης γ' της προηγούμενης παραγράφου.

8. Ειδικώς, για τις θέσεις για τις οποίες απαιτείται απολυτήριο τίτλος υποχρεωτικής εκπαίδευσης, η σειρά κατάταξης των υποψηφίων στους πίνακες προτεραιότητας καθορίζεται ως ακολούθως:

α. Προτάσσονται οι υποψήφιοι που έχουν τρία τέκνα και άνω, προηγούμενου αυτού που έχει περισσότερα τέκνα. Μεταξύ αυτών εκ των ανωτέρω που έχουν ίδιο αριθμό τέκνων προτάσσεται η άγαμη ή χήρα ή διαζευγμένη ή σε διάσταση μητέρα, εφόσον στις δύο τελευταίες περιπτώσεις έχει την επιμέλεια των τέκνων και ακολουθεί ο μεγαλύτερος στην ηλικία. Οι υποψήφιοι της παρούσας περίπτωσης καταλαμβάνουν μέχρι το 30% των προς πλήρωση θέσεων κατά κλάδο ή ειδικότητα.

β. Μεταξύ των υπόλοιπων υποψηφίων προτάσσονται τα τέκνα πολύτεκνων οικογενειών, προηγούμενου μεταξύ αυτών του υποψηφίου που ανήκει στην πολυμέλестη, από άποψη αριθμού τέκνων, οικογένεια και ούτω καθεξής. Επί ίσου αριθμού τέκνων πολύτεκνης οικογένειας, προτάσσεται ο μεγαλύτερος στην ηλικία υποψήφιος.

γ. Μεταξύ των λοιπών υποψηφίων προτάσσεται ο υποψήφιος που εμπιπτει στις αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 17 κατηγορίες, πλην των πολύτεκνων και τέκνων αυτών και ακολουθεί αυτός που έχει τον αρχαιότερο, ως προς την ημερομηνία κτήσεως, απολυτήριο τίτλο υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Αν συμπίπτει η ημερομηνία κτήσεως, προτάσσεται ο υποψήφιος που έχει δύο τέκνα και έπεται αυτού ο υποψήφιος που έχει ένα τέκνο. Επί ίσου αριθμού τέκνων, προτάσσεται η άγαμη ή χήρα ή διαζευγμένη ή σε διάσταση μητέρα, εφόσον στις δύο τελευταίες περιπτώσεις έχει την επιμέλεια των τέκνων και ακολουθεί ο μεγαλύτερος στην ηλικία υποψήφιος. Μεταξύ υποψηφίων με την ίδια ημερομηνία κτήσεως του απολυτηρίου τίτλου υποχρεωτικής εκπαίδευσης, οι οποίοι δεν έχουν τέκνα, προτάσσεται ο μεγαλύτερος στην ηλικία. Οι διατάξεις της παρ. 7 εφαρμόζονται αναλόγως και για τους υπαγομένους στην παρούσα παράγραφο.

9. Υποψήφιοι που δηλώνουν ότι δέχονται να υπηρε-

τήσουν σε υπηρεσίες του Δημοσίου και των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 14 επί οκταετία τουλάχιστον στους νομούς της Θράκης και σε νησιά των νομών Λέσβου, Χίου, Σάμου, Κυκλάδων, Καβάλας και Δωδεκανήσου και είναι μόνιμοι κάτοικοι των αντίστοιχων νομών Θράκης ή νήσου για υπηρεσίες της οποίας προκηρύχθηκαν θέσεις, προτάσσονται, για την πλήρωση θέσεων υπηρεσιών των ανωτέρω περιοχών, των κατά την παρ. 6 του παρόντος άρθρου υποψηφίων που έχουν αποκτήσει τον οικείο τίτλο σπουδών κατά την αυτή ημερολογιακή τριετία και δεν έχουν διδακτορικό δίπλωμα και των κατά την παρ. 8 του παρόντος άρθρου υποψηφίων της αυτής κατηγορίας (α, β, γ) προτεραιότητας και έπονται προτασσόμενοι των λοιπών οι δηλώνοντες την ίδια περιοχή κάτοικοι άλλων νομών.

10. Υποψήφιοι για πλήρωση θέσεων ο.τ.α., που δηλώνουν προτίμηση για θέσεις δήμου ή κοινότητας πληθυσμού κάτω των 5.000 κατοίκων, του οποίου είναι δημότες και στον οποίο κατοκούν, προτάσσονται των κατά τις παρ. 6 και 9 υποψηφίων που έχουν αποκτήσει τον οικείο τίτλο σπουδών κατά την αυτή ημερολογιακή τριετία και δεν έχουν διδακτορικό δίπλωμα και των κατά τις παρ. 8 και 9 υποψηφίων της αυτής κατηγορίας (α, β, γ) προτεραιότητας. Αν είναι δημότες και κάτοικοι άλλου δήμου ή κοινότητας, αλλά της ίδιας επαρχίας στην οποία ανήκει ο ανωτέρω δήμος ή κοινότητα, έπονται των υποψηφίων του προηγούμενου εδαφίου και προτάσσονται των κατά τις παρ. 6 και 9 υποψηφίων που έχουν αποκτήσει τον οικείο τίτλο σπουδών κατά την αυτή ημερολογιακή τριετία και δεν έχουν διδακτορικό δίπλωμα και των κατά τις παρ. 8 και 9 υποψηφίων της αυτής κατηγορίας (α, β, γ) προτεραιότητας.

11. Το πλεονέκτημα της παρ. 8 για τους πολύτεκνους και τα τέκνα πολυτέκνων ισχύει για ένα μόνο μέλος κατά το ίδιο ημερολογιακό έτος. Σε περίπτωση διάσπασης ή διαζυγίου των πολυτέκνων, προηγείται χρονικώς, ως προς τη χρήση του πλεονεκτήματος, ο βαρυνόμενος, βάσει δικαστικής αποφάσεως ή συμβολαιογραφικής πράξεως, με τη διατροφή των τέκνων, άλλως αυτός που έχει την επιμέλεια των τέκνων.

12. Η παρ. 10 του άρθρου 17 εφαρμόζεται αναλόγως και για τους πίνακες προτεραιότητας του παρόντος άρθρου. Για την ισχύ των πινάκων αυτών εφαρμόζεται η παρ. 11 του άρθρου 17.

13. Η διάθεση για διορισμό των υποψηφίων που περιλαμβάνονται στους πίνακες προτεραιότητας του άρθρου αυτού γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17. Οι πίνακες κατάταξης των υποψηφίων του παρόντος άρθρου και των άρθρων 19 και 21, με συνοπτική αναφορά των στοιχείων προτεραιότητας, αναρτώνται στην έδρα του Α.Σ.Ε.Π. και στην έδρα της οικείας νομαρχίας και είναι στη διάθεση των μέσων ενημέρωσης. Κάθε υποψήφιος δικαιούται να λάβει γνώση των δικαιολογητικών από τα οποία καθορίστηκε η σειρά προτεραιότητας.

14. Για το διορισμό των διατιθεμένων εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 15 και 16 του άρθρου 17.

Άρθρο 19

Πλήρωση θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού και υπαλλήλων επί θητεία

1. Για την πλήρωση θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού του άρθρου 103 παρ. 3 του Συντάγματος ή αντίστοιχου επιστημονικού προσωπικού των ν.π.ι.δ. της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 16 και 17 (παρ. 1, 2, 4-6, 9 έως 16), εξαιρουμένων εκείνων που η εφαρμογή τους προϋποθέτει διαγωνισμό.

2. Οι υποψήφιοι κατατάσσονται σε πίνακες προτεραιότητας. Η σειρά κατάταξης των υποψηφίων στους πίνακες αυτούς καθορίζεται ως ακολούθως:

α. Προτάσσονται οι υποψήφιοι που έχουν διδακτορικό δίπλωμα της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής. Μεταξύ αυτών προηγούνται οι υποψήφιοι που έχουν μεγαλύτερο βαθμό στο (βασικό) πτυχίο ή δίπλωμα. Μεταξύ των εχόντων τον αυτό βαθμό προηγούνται οι υποψήφιοι που έχουν τον αρχαιότερο, ως προς την ημερομηνία κτήσεως, (βασικό) τίτλο σπουδών. Αν συμπίπτει και η ημερομηνία κτήσεως του τίτλου σπουδών, προτάσσονται οι υποψήφιοι που έχουν τέκνα, προηγούμενου αυτού που έχει το μεγαλύτερο αριθμό τέκνων και ούτω καθεξής. Αν συμπίπτει και ο αριθμός των τέκνων, προηγείται ο μεγαλύτερος στην ηλικία. Αν συμπίπτει ο βαθμός και η ημερομηνία κτήσεως του τίτλου σπουδών και οι υποψήφιοι δεν έχουν τέκνα, προηγείται ο μεγαλύτερος στην ηλικία.

β. Μεταξύ των υπολοίπων προτάσσονται οι υποψήφιοι που έχουν μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών. Για τη μεταξύ τους σειρά κατάταξης εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου α'.

γ. Μεταξύ των λοιπών, η σειρά κατάταξης καθορίζεται από το βαθμό του τίτλου σπουδών, εφαρμοζομένων, κατά τα λοιπά, αναλόγως, των διατάξεων του εδαφίου α'.

3. Η πλήρωση θέσεων υπαλλήλων επί θητεία γίνεται με διαγωνισμό ή σειρά προτεραιότητας, σύμφωνα με τα άρθρα 15-18, ανάλογα με τον τίτλο σπουδών που απαιτείται ως τυπικό προσόν διορισμού.

Άρθρο 20

Προσωπικό για απρόβλεπτες και επείγουσες ανάγκες

1. Η πρόσληψη προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου κατά το άρθρο 103 παρ. 2 του Συντάγματος από τις δημόσιες υπηρεσίες, τα ν.π.ι.δ. και τους ο.τ.α., για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων και επείγουσών αναγκών, επιτρέπεται μόνο σε περιπτώσεις εκτεταμένων ζημιών από σεισμούς, πλημμύρες, παγετούς και πυρκαγιές. Για την αντιμετώπιση όμοιων αναγκών εξαιτίας άλλων γεγονότων, από τα οποία προκύπτει άμεσος κίνδυνος ζωής ή περιουσίας, η πρόσληψη επιτρέπεται μόνο εφόσον ο νομός ή συγκεκριμένη περιοχή αυτού κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

2. Η διάρκεια της απασχόλησης δεν μπορεί να υ-

περβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες από την επέλευση του γεγονότος ή την κήρυξη κατάστασης ανάγκης. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της επόμενης παραγράφου, ανανέωση ή παράταση της αρχικής σύμβασης ή σύναψη νέας σύμβασης ή μετατροπή σε σύμβαση αορίστου χρόνου, απαγορεύονται. Κατά τα λοιπά, για το προσωπικό του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

3. Αν βασιμώς εκτιμάται, ότι οι ανάγκες που προέκυψαν από σεισμό θα συνεχισθούν και πέραν του τετραμήνου, η αρμόδια αρχή κινεί εγκαίρως και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες προ της λήξεως του τετραμήνου, τη διαδικασία νέων προσλήψεων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, τηρουμένων αυστηρά των διατάξεων του άρθρου 21 (παρ. 8 -15) του παρόντος νόμου, για αριθμό και διάρκεια που εγκρίνει ο γενικός γραμματέας της οικείας περιφέρειας. Στους πίνακες, που καταρτίζονται σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 21, μπορεί να περιληφθούν και απασχοληθέντες με σύμβαση της παρ. 2 του παρόντος.

4. Το Α.Σ.Ε.Π. ασκεί τον κατά την παρ. 1β του άρθρου 8 του παρόντος νόμου, έλεγχο, τόσο, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων πρόσληψης προσωπικού κατά το παρόν άρθρο, όσο και ως προς την τήρηση των διατάξεων των παρ. 2 και 3 αυτού.

Άρθρο 21

Προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για κάλυψη παροδικών αναγκών

1. Οι δημόσιες υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου επιτρέπεται να απασχολούν προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για αντιμετώπιση εποχιακών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών, με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των επόμενων παραγράφων.

2. Η διάρκεια της απασχόλησης του προσωπικού της παρ. 1 δεν μπορεί να υπερβαίνει τους οκτώ (8) μήνες μέσα σε συνολικό χρόνο δώδεκα (12) μηνών. Στις περιπτώσεις προσωρινής πρόσληψης προσωπικού για αντιμετώπιση, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, κατεπειγουσών αναγκών, λόγω απουσίας προσωπικού ή κένωσης θέσεων, η διάρκεια της απασχόλησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες για το ίδιο άτομο. Παράταση ή σύναψη νέας σύμβασης κατά το αυτό ημερολογιακό έτος ή μετατροπή σε σύμβαση αορίστου χρόνου είναι άκυρες.

3. Κατ' εξαίρεση, για το προσωπικό προγραμμάτων ή έργων που χρηματοδοτούνται ή επιδοτούνται από διεθνείς οργανισμούς ή ερευνητικών προγραμμάτων ή προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας ή για την εκπλήρωση υποχρεώσεων από συμβάσεις με διεθνείς οργανισμούς, επιτρέπεται η διάρκεια των συμβάσεων να είναι μέχρι ένα έτος και να ανανεώνονται ή παρατείνονται έως το τέλος του προγράμματος ή έργου ή την εκπλήρωση της υποχρέωσης, αποκλεισμένης σε κάθε περίπτωση της αναγνώρισής τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου. Οι υπαγόμενοι στην παρούσα παράγραφο, στην περίπτωση προκήρυξης πλήρωσης θέσεων κατά τις διατάξεις των άρθρων 15-19 του παρόντος νόμου, αν έχουν

συνολική απασχόληση στο κατά το προηγούμενο εδάφιο πρόγραμμα ή έργο άνω των τριών (3) ετών, δικαιούνται προσαύξηση του βαθμού που λαμβάνουν σε διαγωνισμό κατά 10/100 αυτού, για τον καθορισμό της σειράς κατάταξής τους στους πίνακες επιτυχίας. Ομοίως, προηγούνται των κατά την παρ. 6 του άρθρου 18 υποψηφίων, που έχουν αποκτήσει τον οικείο τίτλο σπουδών κατά την αυτή ημερολογιακή τριετία και δεν έχουν διδακτορικό δίπλωμα και των κατά την παρ. 8 του ίδιου άρθρου και την παρ. 2 του άρθρου 19 υποψηφίων της αυτής κατηγορίας (α,β,γ) προτεραιότητας, επόμενοι πάντως των κατά τις παρ. 9 (Θράκη και λοιπές περιοχές) και 10 (ο.τ.α.) του άρθρου 18 υποψηφίων. Αν όμως emπίπτουν στις διατάξεις των παρ. 9 και 10 του άρθρου 18, προηγούνται των λοιπών υποψηφίων, που emπίπτουν στις ίδιες διατάξεις.

4. Τα αρμόδια για την εκκαθάριση των αποδοχών όργανα υποχρεούνται να παύσουν την καταβολή αποδοχών σε προσωπικό που συμπλήρωσε την κατά τις προηγούμενες παραγράφους διάρκεια απασχόλησης, άλλως καταλογίζονται σε αυτά οι αποδοχές που καταβλήθηκαν.

5. Προϊστάμενοι υπηρεσιών ή άλλα αρμόδια όργανα, που ενεργούν κατά παράβαση των προηγούμενων παραγράφων, διώκονται για παράβαση καθήκοντος κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα αυτεπαγγέλτως και παραπέμπονται υποχρεωτικά στην αρμόδια πειθαρχική δικαιοδοσία.

6. Το προσωπικό του παρόντος άρθρου πρέπει να έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, να μην έχει υπερβεί το 50ο και να μην έχει κώλυμα κατά το άρθρο 22 του Υπαλληλικού Κώδικα (π.δ. 611/1977). Αν δεν καλύπτεται ο απαιτούμενος αριθμός, επιτρέπεται η πρόσληψη, για τη συμπλήρωση του ελλείποντος αριθμού, μέχρι και του 63ου έτους της ηλικίας. Ειδικές διατάξεις ή κανονισμοί προσωπικού, που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και προβλέπουν κατώτατο όριο ηλικίας πρόσληψης μικρότερο του 18ου έτους, διατηρούνται σε ισχύ. Ειδικώς, για προσωπικό αντιμετώπισης αναγκών κατασκηνώσεων, κατώτατο όριο ηλικίας πρόσληψης ορίζεται το 15ο έτος συμπληρωμένο.

7. Τα προσόντα για την απασχόληση προσωπικού του παρόντος άρθρου ορίζονται κάθε φορά με την ανακοίνωση, που προβλέπεται στην επόμενη παράγραφο 8, ανάλογα με το είδος των εργασιών και τις ειδικότητες ή την εμπειρία που απαιτούνται σε σχέση με αυτές.

8. Για την πρόσληψη προσωπικού του παρόντος άρθρου, η κατά τόπο υπηρεσία εκδίδει ανακοίνωση στην οποία αναφέρονται υποχρεωτικώς:

α. Ο αριθμός κατά ειδικότητα του προσωπικού.

β. Τα απαιτούμενα προσόντα.

γ. Η υπηρεσία στην οποία θα υποβληθούν οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων.

δ. Η προθεσμία μέσα στην οποία θα υποβληθούν οι αιτήσεις.

9. Η ανακοίνωση αναρτάται στο κατάσταση της οικείας υπηρεσίας και στο κατάστημα του δήμου ή της κοινότητας, στην οποία αυτή εδρεύει και δημοσιεύεται σε δύο τουλάχιστον τοπικές εφημερίδες. Για κάθε ανάρτηση συντάσσεται πρακτικό που υπογράφεται από τον ενεργούντα την ανάρτηση και έναν ακόμη υπάλληλο της υπηρεσίας ή του δήμου ή κοινότητας.

10. Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων πρόσληψης δεν

μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών.

11. Ο προϊστάμενος της κατά τόπο υπηρεσίας που εξέδωσε την ανακοίνωση καταρτίζει πίνακες κατά ειδικότητα, στους οποίους καταχωρίζει τους υποψηφίους για πρόσληψη με την ακόλουθη σειρά:

α. Προτάσσονται οι υποψήφιοι που έχουν τέκνα, προηγούμενου αυτού που έχει περισσότερα τέκνα. Μεταξύ αυτών, εκ των ανωτέρω, που έχουν ίδιο αριθμό τέκνων, προτάσσεται ο μεγαλύτερος στην ηλικία.

β. Μεταξύ των υπόλοιπων υποψηφίων προτάσσονται τα τέκνα πολύτεκνων οικογενειών, προηγούμενου μεταξύ αυτών του υποψηφίου που ανήκει στην πολυμελέστερη, από άποψη αριθμού τέκνων, οικογένεια και ούτω καθεξής. Επί ίσου αριθμού τέκνων πολύτεκνης οικογένειας, προτάσσεται ο μεγαλύτερος στην ηλικία υποψήφιος.

γ. Μεταξύ των λοιπών υποψηφίων προτάσσονται οι φοιτητές και σπουδαστές σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, προηγούμενου του μεγαλύτερου στην ηλικία.

δ. Μεταξύ των υπόλοιπων υποψηφίων προτάσσεται αυτός που έχει τον αρχαιότερο ως προς την ημερομηνία κτήσεως τίτλο σπουδών. Αν συμπίπτει η ημερομηνία κτήσεως, προτάσσεται ο υποψήφιος που έχει το μεγαλύτερο βαθμό στον τίτλο σπουδών. Αν συμπίπτει και ο βαθμός, προτάσσεται ο μεγαλύτερος στην ηλικία.

12. Αν για την πρόσληψη προσωπικού συγκεκριμένης ειδικότητας ορίζεται ως προσόν πρόσληψης είτε τίτλος σπουδών είτε εμπειρία, οι έχοντες μόνο εμπειρία, αν υπάγονται στις κατηγορίες των περιπτώσεων α' και β' της προηγούμενης παραγράφου, εντάσσονται στην οικεία σειρά των κατηγοριών αυτών, διαφορετικά έπονται των κατηγοριών γ' και δ' της ίδιας παραγράφου. Μεταξύ τους προτάσσεται ο μεγαλύτερος στην ηλικία.

13. Αν προσληφθέντες αποχωρήσουν πριν τη λήξη της συμβάσεώς τους, αντικαθίστανται με άλλους από τους εγγεγραμμένους και διαθέσιμους στον πίνακα της οικείας ειδικότητας, κατά τη σειρά εγγραφής τους σε αυτόν.

14. Αν για την πρόσληψη προσωπικού του παρόντος άρθρου απαιτούνται προσόντα ειδικού επιστημονικού προσωπικού, η σειρά προτεραιότητας καθορίζεται κατ'εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του παρόντος.

15. Οι υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα της παρ.1 του άρθρου 14 κοινοποιούν υποχρεωτικώς στο Α.Σ.Ε.Π. κάθε ανακοίνωση κατά την παρ. 8 του παρόντος άρθρου και ακολούθως γνωστοποιούν το συνολικό αριθμό των αιτήσεων και αποστέλλουν τους πίνακες της παρ.11 του παρόντος άρθρου που περιλαμβάνουν τους προσλαμβανόμενους, με ένδειξη και της χρονικής διάρκειας της απασχόλησής τους. Το Α.Σ.Ε.Π. δύναται επίσης να ζητεί από τα υπουργεία και τα νομικά πρόσωπα κατάλογο των υπηρεσιών τους που απασχολούν προσωπικό του παρόντος άρθρου και να ενεργεί δειγματοληπτικούς ελέγχους για την τήρηση από τους οικείους προϊστάμενους των διατάξεων αυτού. Τον έλεγχο διενεργούν οι επιθεωρητές του Α.Σ.Ε.Π.. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 8 του παρόντος.

16. Από τη δημοσίευση του παρόντος, καταρτιζόμενες συμβάσεις έργου, που υποκρύπτουν συμβάσεις εργασίας, είναι άκυρες και επιβάλλονται οι κατά το

άρθρο 15 του ν. 1735/1987 κυρώσεις. Το Α.Σ.Ε.Π. ελέγχει την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου και παραπέμπει στα αρμόδια όργανα κάθε περίπτωση συνεπαγόμενη την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων.

17. Άνεργοι, που έχουν απολυθεί ή απολύονται λόγω κατάργησης υπηρεσιών του Δημοσίου, ν.π.δ.δ., ο.τ.α. ή ν.π.ι.δ. της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος, εφόσον είχαν συνεχή υπηρεσία δύο (2) τουλάχιστον ετών, προτάσσονται για διορισμό ή πρόσληψη των υποψηφίων με τους οποίους έχουν τις ίδιες προϋποθέσεις, όπως αυτές προσδιορίζονται στις παρ. 6, 7, 8, 9 και 10 του άρθρου 18, στην παρ. 2 του άρθρου 19, στα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 3 και στην παρ. 11 του παρόντος άρθρου 21. Η ιδιότητα του ανέργου πιστοποιείται με βεβαίωση εγγραφής στα μητρώα ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ.. Η μεταξύ τους σειρά καθορίζεται βάσει του συνολικού χρόνου υπηρεσίας, που είχαν κατά την απόλυσή τους, ως προκύπτει από σχετική βεβαίωση της υπηρεσίας ή του νομικού προσώπου από το οποίο απολύθηκαν ή του ασφαλιστικού φορέα στον οποίο υπάγονταν.

Άρθρο 22

Προσωπικό γραφείων διοικητών κ.λπ.

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του οικείου υπουργού, μπορεί να συνιστώνται έως τρεις θέσεις με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στα γραφεία διοικητών, υποδιοικητών ή απευθείας διοριζόμενων γενικών διευθυντών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου της παρ.1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.

2. Η πρόσληψη στις θέσεις της προηγούμενης παραγράφου γίνεται από τα ανωτέρω όργανα χωρίς οποιαδήποτε διαδικασία. Το προσλαμβανόμενο προσωπικό αποχωρεί αυτοδικαίως ταυτόχρονα με την αποχώρηση, για οποιονδήποτε λόγο, του οργάνου που το προσέλαβε, χωρίς άλλη διαδικασία. Η παροχή υπηρεσίας στις θέσεις του παρόντος άρθρου δεν γεννά οιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλη αξίωση, ούτε προνόμιο ή προτίμηση.

Άρθρο 23

Μεταβατικές διατάξεις

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος και μέχρι την ημερομηνία, που ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 13, αν εγκριθούν νομίμως διορισμοί ή προσλήψεις προσωπικού για το οποίο προβλέπεται διαγωνισμός κατά τις διατάξεις του παρόντος, εφαρμόζονται τα ισχύοντα κατά την 31.12.1993 (ν. 1735/1987). Η συγκρότηση των απαιτούμενων επιτροπών γίνεται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού.

2. Από τη δημοσίευση του παρόντος, για διορισμούς ή προσλήψεις προσωπικού, που εμπίπτουν στο άρθρο 18, εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά την 31.12.1993 διατάξεις (ν. 1735/1987). Από την έναρξη ισχύος του παρόντος η επιλογή των διοριστέων ή προσληπτέων γίνεται με τα κριτήρια και τη σειρά προτεραιότητας, που ορίζονται στο ίδιο άρθρο (18).

3. Ειδικώς, για προσωπικό προς κάλυψη αναγκών του άρθρου 21, από τη δημοσίευση του παρόντος και μέχρι

την ημερομηνία, που ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 13, εφαρμόζονται οι διατάξεις, που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εφαρμόζονται τα κριτήρια και η σειρά προτεραιότητας του ίδιου άρθρου (21). Προσλήψεις ωρομίσθιου προσωπικού, που έχουν γίνει από τους ο.τ.α. εντός του έτους 1993 καθ' υπέρβαση του κατ' άτομο ορίου των 880 ωρών απασχόλησης, είναι νόμιμες, καθώς και η παράταση αυτών μέχρι 880 ώρες για το έτος 1994.

4. Συμβάσεις έργου, που υποκρύπτουν συμβάσεις εργασίας, μπορούν να καταγγέλλονται μονομερώς μετά από προειδοποίηση τριάντα (30) ημερών χωρίς να θεμελιώνεται οποιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης. Σε κάθε περίπτωση οι σχετικές αξιώσεις παραγράφονται. Υφιστάμενες κατά τη δημοσίευση του παρόντος συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου και συμβάσεις έργου που υποκρύπτουν εξαρτημένη εργασία και δεν έχουν καταγγελλεί κατά το προηγούμενο εδάφιο μπορεί να παρατείνονται κατά τη λήξη τους μία φορά και μόνο και για διάρκεια μέχρι έξι (6) μηνών, εφόσον το αρμόδιο όργανο διαπιστώνει ότι η παράταση επιβάλλεται από τις ανάγκες για τις οποίες έχουν συναφθεί και υπό την απαραίτητη προϋπόθεση ότι θα εξασφαλίζεται δικαίωμα μονομερούς καταγγελίας μετά από προειδοποίηση τριάντα (30) ημερών. Οποιαδήποτε νέα παράταση είναι άκυρη, τυχόν καταβολή αμοιβών είναι παράνομη και στους παραβάτες επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 15 του ν. 1735/1987. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν παρατείνονται συμβάσεις ωρομίσθιου προσωπικού του άρθρου 29 του ν. 1943/1991, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το ν. 2026/1992. Το προσωπικό αυτό αποχωρεί με τη λήξη της σύμβασής του. Αν δεν έχει συμπληρώσει το όριο των 880 ωρών, μπορεί οι σχετικές συμβάσεις να παρατείνονται μέχρι του ορίου αυτού. Επίσης, δεν υπάγονται στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου οι αμειβόμενοι αποκλειστικώς με ποσοστά επί εισπράξεων.

Άρθρο 24

Καταργούμενες διατάξεις

Από της έναρξεως ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

α. Οι διατάξεις:

α.α. Των άρθρων 28-50 του Υπαλληλικού Κώδικα (π.δ. 611/1977).

β.β. Των άρθρων 14-24, 25 παρ.1 και 3, 26-28, 29 παρ.1-6, του ν. 1943/1991, όπως τροποποιήθηκαν με τα άρθρα 9 και 10 του ν. 2026/1992 και του άρθρου 30 του ν. 1943/1991, με επιφύλαξη των περιπτώσεων της παρ. 2 του άρθρου 14 του παρόντος και των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 23 του παρόντος. Δεν θίγονται οι διατάξεις του άρθρου 81 του ν. 1958/1991 και της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 2026/1992.

β. Κάθε άλλη διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Επανέλεγχος μεταβολών προσωπικού και ρύθμιση ειδικών θεμάτων

Άρθρο 25

Επαναπρόσληψη απολυθέντων

1. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται:

α. Στις δημόσιες υπηρεσίες.

β. Στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

γ. Στις δημόσιες επιχειρήσεις, δημοσίους οργανισμούς και στα λοιπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος εξ ολοκλήρου ή κατά το 51% τουλάχιστον του μετοχικού τους κεφαλαίου.

δ. Στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στα υπό στοιχεία β' και γ' νομικά πρόσωπα.

ε. Ειδικά ως προς τη Δ.Ε.Η. δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου, αλλά του άρθρου 28 Α'.

2. Με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των επόμενων παραγράφων, επαναπροσλαμβάνονται συμβασιούχοι των υπηρεσιών και νομικών προσώπων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, που απολύθηκαν κατά τις διατάξεις του ν. 1882/1990, άρθρο 44 παρ. 1,7 και 8, εφόσον δεν επαναπροσλήφθηκαν σε υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο της παρ.1 του παρόντος άρθρου όπου και να υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν υπηρετούν με σχέση ωρομίσθιου ή ημερομισθίου.

3. Ο ενδιαφερόμενος για την επαναπρόσληψη υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία του υπουργείου ή νομικού προσώπου από το οποίο έγινε η απόλυση, μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Αν η υπηρεσία ή το νομικό πρόσωπο αυτό έχει συγχωνευθεί με άλλη υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο, η αίτηση υποβάλλεται στην υπηρεσία ή το νομικό πρόσωπο με το οποίο έγινε η συγχώνευση. Οι επαναπροσλαμβανόμενοι καταλαμβάνουν υφιστάμενες κενές ή συνιστάμενες θέσεις τακτικού προσωπικού ή αορίστου χρόνου κατά το άρθρο 103 παρ. 3 του Συντάγματος ή, προκειμένου για ν.π.ι.δ., αντίστοιχες, για την κάλυψη διαρκών και πάγιων αναγκών της υπηρεσίας. Ο αριθμός των επαναπροσλαμβανόμενων καθορίζεται από τις ανάγκες που είχαν προσδιορισθεί με τις σχετικές προτάσεις των κατά περίπτωση αρμόδιων οργάνων, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 44 παρ. 3 του ν. 1882/1990 και όπως οι ανάγκες θα επανεκτιμηθούν με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, ο οποίος και εισηγάται. Όταν η κοινή υπουργική απόφαση αφορά νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, συμπίπτει για την έκδοσή της και ο Υπουργός Εργασίας. Οι προτάσεις του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού συνοδεύονται από εισήγηση τριμελούς επιτροπής, η οποία συνιστάται και συγκροτείται σε κάθε υπουργείο με απόφαση του οικείου υπουργού, σε κάθε ν.π.ι.δ. με απόφαση του μονομελούς οργάνου διοίκησης και σε κάθε ν.π.ι.δ. με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου.

Στις επιτροπές υπουργείων, ν.π.δ.δ. και ν.π.ι.δ. μετέχει υπάλληλος οριζόμενος από το οικείο δευτεροβάθμιο συνδικαλιστικό όργανο και αν δεν υπάρχει δευτεροβάθμιο από το οικείο πρωτοβάθμιο, εφόσον γνωστοποιηθούν μέσα σε οκτώ (8) ημέρες από την αποστολή της σχετικής πρόσκλησης. Οι επιτροπές συγκροτούνται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος και περατώνουν το έργο της επανεκτίμησης μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη συγκρότησή τους.

4. Αν ο αριθμός των υφιστάμενων κενών θέσεων του οικείου κλάδου ή ειδικότητας είναι μικρότερος του αριθμού των επαναπροσλαμβανόμενων που θα καθορισθεί με τις ανωτέρω κοινές υπουργικές αποφάσεις, ιδρύονται με απόφαση του οικείου υπουργού οι επιπλέον απαιτούμενες θέσεις ως προσωποπαγείς και καταργούνται, όταν για οποιονδήποτε λόγο κενωθούν.

Αν οι αιτούντες υπερβαίνουν τον αριθμό των θέσεων, που προκύπτουν από την εκτίμηση των αναγκών, καταρτίζονται πίνακες κατά κλάδους ή ειδικότητες, όπως προβλέπονται από τις οικείες οργανικές διατάξεις ή κανονισμούς, με βάση τη σειρά αρχαιότητας στην υπηρεσία κατά το χρόνο απόλυσης και προσλαμβάνονται μόνο εκείνοι που αντιστοιχούν κατά σειρά προτεραιότητας στον αριθμό των κενών θέσεων. Αν μεταξύ των μη προσλαμβανόμενων, λόγω υπέρβασης του αριθμού των θέσεων, υπάρχουν απολυθέντες των οποίων η αίτηση συνοδεύεται από ευνοϊκή γι' αυτούς απόφαση πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, η δικαστική απόφαση εκτελείται και ιδρύονται, με απόφαση του οικείου υπουργού, οι απαιτούμενες επιπλέον θέσεις. Για τον υπολογισμό της αρχαιότητας, ο χρόνος των συμβάσεων υπολογίζεται αθροιστικά για όποιον είχε υπογράψει περισσότερες συνεχόμενες συμβάσεις ή και διακοπόμενες με την ίδια ή και διαφορετικές υπηρεσίες, εφόσον μεταξύ αυτών δεν μεσολάβησε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα μήνα.

5. Σε κάθε περίπτωση οι υπαγόμενοι στην παρ. 2, των οποίων η αίτηση συνοδεύεται από ευνοϊκή για τον αιτούντα απόφαση πρωτοβάθμιου ή δευτεροβάθμιου δικαστηρίου εκδοθείσα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, επαναπροσλαμβάνονται χωρίς έρευνα άλλης σχετικής προϋπόθεσης. Τελεσίδικες ευνοϊκές αποφάσεις εκδιδόμενες μετά τη δημοσίευση του παρόντος εκτελούνται με κατάταξη και επαναπρόσληψη, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 4 και 10 του παρόντος άρθρου.

6. Ο χρόνος, τον οποίο οι απολυθέντες και επαναπροσληφθέντες κατά τη διαδικασία του παρόντος άρθρου διήνυσαν εκτός υπηρεσίας, λαμβάνεται υπόψη μόνο για τον υπολογισμό, κατά τις κείμενες διατάξεις ή κανονισμούς, της προϋπηρεσίας τους. Όλοι οι επαναπροσλαμβανόμενοι κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου και του επόμενου άρθρου 26 δεν λαμβάνουν οποιεσδήποτε οποδοχές ή αποζημίωση για το χρόνο από την απόλυσή τους έως την επαναπρόσληψη. Απαιτήσεις των οπωσδήποτε επαναπροσλαμβανόμενων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου και του επόμενου άρθρου 26, κηρύσσονται παραγεγραμμένες.

7. Ο εκτός υπηρεσίας χρόνος των επαναπροσλαμβανόμενων αναγνωρίζεται με εξαγορά, μετά από αίτηση

τους που υποβάλλεται εντός εξαμήνου από την επαναπρόσληψή τους, ως συντάξιμος από τους ασφαλιστικούς φορείς στους οποίους υπάγονταν πριν από την απόλυσή τους, εφόσον δεν συμπίπτει με χρόνο ασφάλισης σε οποιονδήποτε άλλο ασφαλιστικό φορέα. Υπόχρεοι για την καταβολή των εισφορών είναι οι οριζόμενοι από τις διατάξεις για την υποχρεωτική ασφάλιση κάθε ασφαλιστικού οργανισμού και κατά τα ποσοστά που τους αναλογούν. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα καθορισθεί κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραπάνω εδαφίων.

8. Στη διαδικασία των παρ. 3 και 4 του άρθρου αυτού υπάγονται και εκείνοι των οποίων αίτηση ή προσφυγή ενώπιον δικαστικής αρχής απορρίφθηκε σε πρώτο ή και δεύτερο βαθμό.

9. Στις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων υπάγονται και εκείνοι τους οποίους η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α') υπήγαγε στις ρυθμίσεις του άρθρου 44 του ν. 1882/1990. Η Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος υποχρεούται να προσλάβει εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την ισχύ του παρόντος τα 2/3 τουλάχιστον των τριακοσίων είκοσι τριών (323) απολυθέντων υπαλλήλων της. Οι τυχόν υπόλοιποι, οι οποίοι δεν πρέπει να υπερβαίνουν τους εκατό, θα προσληφθούν από τις άλλες τράπεζες του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός είχε οριοθετηθεί πριν από την ισχύ του ν. 1892/1990, εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την ισχύ του παρόντος νόμου.

10. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού ορίζεται η σταδιακή κατά εξάμηνο επαναπρόσληψη των υπαγόμενων στις διατάξεις του παρόντος στα υπουργεία και στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, περατούμενη το αργότερο την 31η Δεκεμβρίου 1996.

Με όμοιες υπουργικές αποφάσεις και μετά από εισήγηση των διοικήσεων, σταδιακή αποκατάσταση εφαρμόζεται και σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου υπαγόμενα στον παρόντα νόμο με ημερομηνία περατώσεως την 31η Δεκεμβρίου 1995. Για τη σειρά επαναπρόσληψης εφαρμόζονται σε όλες τις περιπτώσεις οι διατάξεις της παρ. 4 του παρόντος. Οι προσάγοντες δικαστική απόφαση κατά το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 επαναπροσλαμβάνονται οπωσδήποτε μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1994.

11. Σε όσες περιπτώσεις σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου της παρ. 1 του παρόντος άρθρου προσλήφθηκε προσωπικό για ανάγκες ή θέσεις που κάλυπταν οι απολυθέντες με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 1882/1990, το προσωπικό αυτό, εφόσον υπηρετεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος, μετά την επαναπρόσληψη κατά το παρόν άρθρο των απολυθέντων, θεωρείται πλεονάζον σε αριθμό αντίστοιχο του αριθμού των επαναπροσλαμβανόμενων και μεταφέρεται σε υπηρεσίες του Δημοσίου ή των ν.π.δ.δ. ή σε άλλα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 πλην τραπεζών και θυγατρικών τους εταιρειών για κάλυψη αναγκών τους σε θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, που συνιστώνται αυτοδικαίως με την πράξη της μεταφοράς. Ο καθορισμός των πλεοναζόντων γίνεται από το οικείο υπηρεσιακό ή διοικητικό συμβούλιο με τα κριτήρια της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 2085/1992. Η μεταφορά γίνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρ-

νησης και των οικείων υπουργών. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου για μεταφορά ισχύουν για τους υπηρετούντες που προσλήφθηκαν με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, η οποία ανανεώθηκε ή παρατάθηκε με νόμο ή με σύμβαση δύο τουλάχιστον φορές.

12. Υπάλληλοι του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ. και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, οι οποίοι απολύθηκαν κατά το από 1 Ιανουαρίου 1990 έως και 31 Οκτωβρίου 1993 χρονικό διάστημα και δεν υπάγονται στην περίπτωση των παραγράφων 2-5 του παρόντος άρθρου (άρθρο 44 του ν. 1882/1990), επαναπρολαμβάνονται με αίτησή τους στη θέση από την οποία είχαν απολυθεί, εφόσον η αίτηση συνοδεύεται από ευνοϊκή για τον αιτούντα απόφαση πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, εκδοθείσα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, χωρίς έρευνα άλλης σχετικής προϋπόθεσης, με την επιφύλαξη του προτελευταίου εδαφίου της παρούσας παραγράφου. Η αίτηση υποβάλλεται σε προθεσμία ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, στην υπηρεσία από την οποία ο αιτών απολύθηκε. Η επαναπρόσληψη γίνεται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου οργάνου. Αν δεν υπάρχει κενή θέση του οικείου κλάδου ή ειδικότητας, συνιστάται αυτοδικαίως με την απόφαση επαναπρόσληψης προσωποπαγής θέση που καταργείται επίσης αυτοδικαίως, όταν για οποιονδήποτε λόγο κενωθεί. Ο κατά περίπτωση αρμόδιος υπουργός ή και ο νομάρχης σε εκχωρημένες αντίστοιχες αρμοδιότητες, δύναται να επαναπρολαμβάνουν υπαγόμενους στις διατάξεις του παρόντος άρθρου με τοποθέτησή τους σε κενή θέση άλλης υπηρεσίας ή νομικού προσώπου (π.χ. ασφαλιστικού ταμείου) της αρμοδιότητας ή εποπτείας, του ίδιου υπουργείου, μετά από εκτίμηση των κατά το χρόνο της επαναπρόσληψης αναγκών και των οικονομικών δυνατοτήτων.

Συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου υπάγονται στην εφαρμογή της παρούσας παραγράφου εφόσον η συνολική συνεχόμενη απασχόληση, ή με διακοπή το πολύ ένα μήνα, ήταν τουλάχιστον 18 μηνών. Οι παράγραφοι 6 και 7 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε όλες τις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου.

13. Απολυθέντες κατά το διάστημα από 1 Ιανουαρίου 1990 έως και 31 Οκτωβρίου 1993, μη υπαγόμενοι στις παραγράφους 2, 9 και 12 του παρόντος άρθρου, επαναπρολαμβάνονται με αίτησή τους, εάν η απόλυσή τους κριθεί προδήλως αδικαιολόγητη ή καταχρηστική. Δυσμενής διακριτική μεταχείριση λόγω πολιτικών πεποιθήσεων, θεμελιώνει πάντοτε δικαίωμα επαναπρόσληψης. Ο αριθμός των θέσεων, υφισταμένων ή συσταθρομένων, που θα καλυφθούν με επαναπρόσληψη απολυθέντων της παρούσας παραγράφου, καθορίζεται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, ο οποίος και εισηγείται ευθύς μετά την υποβολή των αποφάσεων του άρθρου 26 παρ. 7 περίπτωση α'. Οι θέσεις αυτές είναι επιπλέον των προβλεπόμενων στις παραγράφους 3, 4 και 12 του παρόντος άρθρου. Η κατά την παρούσα παράγραφο επαναπρόσληψη γίνεται σταδιακά ανά εξάμηνο με αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων, συντασσόμενων πινάκων

με τη σειρά που ορίζεται στην παρ. 4. Ο αριθμός των ανά εξάμηνο επαναπροσλαμβανόμενων καθορίζεται εν όψει των υφιστάμενων οικονομικών δυνατοτήτων και πάντως δεν μπορεί να είναι κατώτερος του 1% του συνόλου του απασχολούμενου κατά το αντίστοιχο εξάμηνο τακτικού προσωπικού. Με απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Μεταφορών και Επικοινωνιών στους πίνακες επαναπροσληπτέων του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και όλων των νομικών προσώπων των υπαγομένων στην αρμοδιότητα ή και εποπτεία του ίδιου Υπουργείου, εγγράφονται μετά από αίτησή τους οι απολυθέντες εντός του 1990 και 1991 από την OLYMPIC CATERING, κατανεμόμενοι στις υπηρεσίες του Υπουργείου και των ανωτέρω νομικών προσώπων αναλόγως των αναγκών και των οικονομικών δυνατοτήτων. Η επαναπρόσληψη των απολυθέντων από την OLYMPIC CATERING ολοκληρώνεται έως την 30ή Ιουνίου 1996 και με απόφαση των ιδίων υπουργών συνιστώνται με τυχόν απαιτούμενες θέσεις.

Απολυθέντες από την OLYMPIC CATERING κατά τα ανωτέρω, οι οποίοι έχουν τουλάχιστον απολυτήριο λυκείου ή εξαταξίου γυμνασίου, προσλαμβάνονται και εντάσσονται στις 150 από τις υπάρχουσες κενές θέσεις εργασίας του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, έπειτα από αίτησή τους. Για το σκοπό αυτό συνιστάται τριμελής επιτροπή με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, στην οποία μετέχουν ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εργασίας, ένας ανώτερος υπάλληλος του Ο.Α.Ε.Δ. και ένας εκπρόσωπος της Α.Δ.Ε.Δ.Υ..

Υπάλληλοι της Κεντρικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Εγχωρίων Προϊόντων (Κ.Υ.Δ.Ε.Π.), οι οποίοι απολύθηκαν με τη θέση της Κ.Υ.Δ.Ε.Π. υπό εκκαθάριση, εγγράφονται μετά αίτησή τους στους πίνακες επαναπροσληπτέων του Υπουργείου Γεωργίας και των υπαγομένων σ' αυτό νομικών προσώπων, περιλαμβανομένης της Αγροτικής Τράπεζας και των θυγατρικών της επιχειρήσεων, κατανεμόμενοι στις υπηρεσίες του Υπουργείου και στα ανωτέρω νομικά πρόσωπα, αναλόγως των αναγκών και των οικονομικών δυνατοτήτων και η επαναπρόσληψή τους περατούται έως την 31η Δεκεμβρίου 1995. Οι διατάξεις που αφορούν στους υπαλλήλους της Κεντρικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Εγχωρίων Προϊόντων (Κ.Υ.Δ.Ε.Π.) εφαρμόζονται και στο προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που είχε προσληφθεί από την Κ.Υ.Δ.Ε.Π. κατόπιν εντολών του Υπουργείου Γεωργίας και αμειβόταν από τους λογαριασμούς Ειδικής Διαχείρισης Σπόρων της Κρατικής Σποροπαραγωγής και είχε διατεθεί στις Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας και στα εποπτευόμενα από αυτό ν.π.δ.δ..

Για τους επαναπροσλαμβανόμενους εφαρμόζονται και οι διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 του παρόντος άρθρου. Συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου υπάγονται στην εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, εφόσον ανανεώθηκαν με νόμο ή με σύμβαση τουλάχιστον μία φορά και η συνολική διάρκεια συνεχόμενης απασχόλησης, ή με διακοπή ενός μηνός το πολύ, ήταν είκοσι τεσσάρων (24) τουλάχιστον μηνών (2 ετών), καθώς και συμβάσεις που δεν παρατάθηκαν ή δεν ανανεώθηκαν, εφόσον η συνολική διάρκεια συνεχόμενης

απασχόλησης ήταν είκοσι τεσσάρων (24) τουλάχιστον μηνών (2 ετών). Συμβάσεις για ανάγκες προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται ή επιδοτούνται από διεθνείς οργανισμούς ή από το πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων, υπαγόμενες στο άρθρο 59 του ν. 1759/1988 και με συνολική διάρκεια τουλάχιστον είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, οι οποίες δεν παρατάθηκαν, ή δεν ανανεώθηκαν, υπάγονται στις ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου. Σε κάθε περίπτωση αποτελεί ασφαμένη εφαρμογή της προαναφερόμενης διάταξης η μη παράταση ή μη ανανέωση που συνιστά προδήλως δυσμενή διακριτική μεταχείριση. Απολυθέντες, οι οποίοι κατά το χρόνο της απόλυσης είχαν θεμελιώσει δικαίωμα πλήρους συντάξεως, ή επαναπροσλήφθηκαν σε υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο της παρ. 1 του παρόντος άρθρου όπου και να υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν υπηρετούν με σχέση ωρομισθίου ή ημερομισθίου, δεν δικαιούνται επαναπρόσληψη. Επίσης δεν υπάγονται στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου οι απολυθέντες για πειθαρχικούς λόγους, εκτός εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των δύο πρώτων εδαφίων της παρούσας παραγράφου. Ως υπάλληλοι νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου νοούνται για την εφαρμογή του παρόντος και όσοι διέπονταν από σχέση έμμισθης εντολής, καθώς και οι δικηγόροι μέλη νομικών συμβουλίων νομικών προσώπων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

14. Για τις αιτήσεις της προηγούμενης παραγράφου, τις επιτροπές, καθώς και τις προθεσμίες, εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στο επόμενο άρθρο (26) του παρόντος νόμου.

15. Απολυθέντες κατά το διάστημα που ορίζεται στην παράγραφο 13 του παρόντος, οι οποίοι κατά το χρόνο της απόλυσεως είχαν την ιδιότητα μέλους διοικητικού συμβουλίου αναγνωρισμένου πρωτοβάθμιου ή δευτεροβάθμιου συνδικαλιστικού οργάνου του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ανεξαιρέτως, επαναδιορίζονται ή επαναπροσλαμβάνονται με αίτησή τους που υποβάλλεται στην επιτροπή του άρθρου 26, η οποία και διαπιστώνει τη συνδρομή των κατά την παρούσα διάταξη προϋποθέσεων. Για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου απόλυση θεωρείται και η μη ανανέωση σύμβασης ορισμένου χρόνου που έληξε κατά το αυτό χρονικό διάστημα. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται και σε περίπτωση οριστικής ή τελεσίδικης δικαστικής απόφασης εις βάρος του απολυθέντος, εάν δε η δικαστική απόφαση είναι αμετάκλητη, η επαναπρόσληψη έχει την έννοια νέας σύμβασης εργασίας υπό τους αυτούς όρους.

16. Στις διατάξεις των παρ. 13 και 14 του παρόντος άρθρου υπάγονται και οι απολυθέντες λόγω μη εμφανίσεώς τους στη θέση στην οποία μετατέθηκαν, τοποθετήθηκαν, μετατάχθηκαν ή μεταφέρθηκαν, εφόσον κριθεί ότι για τις υπηρεσιακές μεταβολές που οδήγησαν στην απόλυσή τους, συνέτρεχαν λόγοι προβλεπόμενοι στην παράγραφο 13.

17. Τακτικοί υπάλληλοι και με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου ή αορίστου χρόνου, πλην των ωρομισθίων, υπηρεσιών του Δημοσίου και των νομικών προσώπων της παρ. 1 του παρόντος στην περιοχή Θράκης, οι οποίοι είναι κάτοικοι της περιοχής αυτής και απελύθησαν κατά το από 1 Ιανουαρίου 1990 έως 31 Ο-

κτωβρίου 1993 χρονικό διάστημα, υπαγόμενοι σε περιπτώσεις προβλεπόμενες από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, επαναπροσλαμβάνονται όλοι εντός του 1994. Για όλα τα λοιπά θέματα εφαρμόζονται οι οικείες κατά περίπτωση διατάξεις του παρόντος άρθρου και του άρθρου 26.

18. Προσωπικό, που υπηρετούσε με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή έμμισθης εντολής στον Οργανισμό Υποψηφιότητας Ολυμπιακών Αγώνων-Αθήνα '96, είχε επιλεγεί με τη διαδικασία του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 1862/1989 (ΦΕΚ 203 Α') και το οποίο δεν επαναπροσλήφθηκε και δεν μετατάχθηκε αλλά απαλύθηκε, λόγω της διάλυσης του Οργανισμού αυτού, προσλαμβάνεται στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος, που αυτή εποπτεύει. Οι ενδιαφερόμενοι για επαναπρόσληψη υποβάλλουν αίτηση στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού σε προθεσμία ενός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Η επαναπρόσληψη γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού σε κενή θέση της οικείας ειδικότητας, που υφίσταται κατά τη δημοσίευση του παρόντος ή θα ανακύψει έως την 31η Δεκεμβρίου 1996. Οι διατάξεις των δύο τελευταίων εδαφίων της παρ. 6 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και για τους επαναπροσλαμβανόμενους με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου.

19. Υπάλληλοι μεταταγέντες στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 1735/1987, των οποίων οι μετατάξεις ανακλήθηκαν με κοινές υπουργικές αποφάσεις στις οποίες γίνεται επίκληση μη αναδρομικής ισχύος της κύρωσης με το άρθρο 78 στοιχ. β' του ν. 1943/1991 της απόφασης του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης ΔΙΔΑΔ/12/3/10279/25.4.1989 (ΦΕΚ 2988/25.4.1989), ή μετατάχθηκαν ή μεταφέρθηκαν ως πλεονάζον προσωπικό σε άλλες υπηρεσίες ή νομικά πρόσωπα, εφόσον κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος νόμου δεν είναι συνταξιούχοι ή δεν είναι ή δεν διετέλεσαν μέτοχοι Συγκοινωνιακών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Π.) ή κάτοχοι σχετικής άδειας, μπορούν να επανέλθουν στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης με τη σχέση εργασίας που είχαν κατά την ημερομηνία ανάκλησης της μετάταξής τους. Για την επαναφορά τους απαιτείται η υποβολή στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης, μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος, αίτησης των ενδιαφερομένων και έκδοση απόφασης του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης. Ο εκτός υπηρεσίας χρόνος των ανωτέρω υπαλλήλων λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης, χωρίς καταβολή αναδρομικών αποδοχών. Όσοι εκ των υπαγομένων στην παρούσα παράγραφο υπηρετούν ως μόνιμοι ή με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου σε υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, επανέρχονται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού. Οι επαναφερόμενοι καταλαμβάνουν κενές θέσεις με την ίδια σχέση εργασίας και αν δεν υπάρχουν, συνιστώνται προσωποπαγείς θέσεις με την πράξη της επαναφοράς.

20. Για την επαναπρόσληψη σε άλλα υπουργεία,

ν.π.δ.δ. και ο.τ.α. των νομικών συνεργατών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, που απολύθηκαν με τις διατάξεις της παρ. 8 (περίπτ. α') του άρθρου 5 του ν. 2160/1993 (ΦΕΚ 118 Α'), ορίζεται προθεσμία εφαρμογής των διατάξεων της περίπτωσης β' της αυτής ως άνω παραγράφου τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Συνιστώνται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας δέκα (10) θέσεις δικηγόρων, τις οποίες καταλαμβάνουν με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ισάριθμοι δικηγόροι του προηγούμενου εδαφίου. Η απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας εκδίδεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος. Όσοι εκ των ανωτέρω έχουν λάβει την προβλεπόμενη από την αυτήν ως άνω διάταξη αποζημίωση οφείλουν να την επιστρέψουν είτε εφάπαξ είτε σε δόσεις ή με παρακράτηση εκ των αποδοχών τους. Με απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού καθορίζεται ο αριθμός των δόσεων ή το ποσό της παρακράτησης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 26

Προσφυγή κατά αδικαιολόγητων μεταβολών υπηρεσιακής κατάστασης

1. Υπάλληλος του Δημοσίου ή νομικού προσώπου του άρθρου 25 παρ. 1 του παρόντος, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, ο οποίος από 1 Ιανουαρίου 1990 μέχρι 31 Οκτωβρίου 1993 υπέστη μετάθεση ή μεταθέσεις τις οποίες θεωρεί αδικαιολόγητες δύναται, με αίτησή του που υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία εντός μηνός από της δημοσίευσής του παρόντος, να ζητήσει την επαναφορά του στη θέση που κατείχε, όταν έγινε η κατά τη γνώμη του αδικαιολόγητη μετάθεση. Επανελημμένες ακούσιες μεταθέσεις θεωρούνται σε κάθε περίπτωση ως δυσμενής μεταχείριση.

2. Η επανάκριση των μεταθέσεων γίνεται από το υπηρεσιακό συμβούλιο με εφαρμογή των κριτηρίων του άρθρου 8 του ν. 2085/1992 για τους υπαγόμενους σε αυτόν υπαλλήλους και των οικείων διατάξεων για τους λοιπούς. Τυχόν απορριπτική απόφαση πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένη. Η απόφαση που δικαιώνει τον προσφεύγοντα προσδιορίζει επίσης και τη θέση, στην οποία κατά την κρίση της επιτροπής πρέπει ο προσφεύγων να επανέλθει. Εάν η θέση αυτή είναι κατελημμένη, ο υπάλληλος τοποθετείται στην υπηρεσία σε προσωποπαγή θέση, που δημιουργείται αυτοδικαίως και που καταργείται αυτοδικαίως, όταν κενωθεί για οποιονδήποτε λόγο.

3. Υπάλληλος της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, ο οποίος ισχυρίζεται ότι κατά το ως άνω χρονικό διάστημα υπέστη μετάταξη ή μεταφορά αδικαιολόγητη ή καταχρηστική, δύναται με αίτησή του που υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία εντός μηνός από της δημοσίευσής του παρόντος, να ζητήσει από την επιτροπή της παρ. 4 την επαναφορά του στη θέση που κατείχε όταν έγινε η κατά τη γνώμη του αδικαιολόγητη ή καταχρηστική μετάταξη ή μεταφορά. Δυσμενής διακριτική μεταχείριση λόγω πολιτικών πεποιθήσεων θεμελιώνει δικαίωμα επαναφοράς του προσφεύγοντος στην προηγούμενη θέση του. Στην ίδια επιτροπή δύναται να προσφύγει και όποιος ισχυρίζεται ότι εξαναγκάστηκε σε παύση που αποδεικνύεται από προδήλως δυσμενή μετάταξη ή

μεταφορά ή μετάθεση ή αδικαιολόγητη υπηρεσιακή μεταχείριση, εφόσον και μόνον προκύπτει από απόφαση πρωτοβάθμιου ή δευτεροβάθμιου δικαστηρίου ή επέφερε ιδιαίτερος επαχθείς προσωπικές συνέπειες αφορώσες σοβαρό πρόβλημα υγείας του ίδιου ή την οικογενειακή του κατάσταση λόγω εργαζόμενου ή εργαζόμενης συζύγου σε άλλη περιοχή και εφόσον κατά το χρόνο της παραίτησης δεν είχε θεμελιώσει πλήρες συνταξιοδοτικό δικαίωμα, εφαρμοζόμενος κατά τα λοιπά των παραπάνω διατάξεων. Η μη θεμελίωση πλήρους συνταξιοδοτικού δικαιώματος δεν συνιστά προϋπόθεση, εάν ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει την κατά τα ανωτέρω δικαστική απόφαση.

4. Σε κάθε υπουργείο και ν.π.δ.δ. συγκροτείται επιτροπή, η οποία επέχει θέση ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου και της οποίας η αποστολή λήγει με το πέρας του έργου της. Οι επιτροπές είναι τριμελείς και αποτελούνται από μόνιμους υπαλλήλους από τους οποίους ο ένας υποδεικνύεται από την Α.Δ.Ε.Δ.Υ.. Συγκροτούνται με αποφάσεις του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού με τις οποίες καθορίζεται και ο πρόεδρος της καθεμιάς. Προκειμένου περί ν.π.δ.δ., οι επιτροπές συγκροτούνται με απόφαση του μονομελούς οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου. Με τις ίδιες αποφάσεις ορίζονται και οι γραμματείς των επιτροπών από μόνιμους υπαλλήλους. Στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, οι τριμελείς επιτροπές των νομικών προσώπων αυτών συνιστώνται και συγκροτούνται με αποφάσεις των διοικητικών συμβουλίων και με συμμετοχή εκπροσώπου του αντίστοιχου δευτεροβάθμιου συνδικαλιστικού οργάνου ή του πρωτοβάθμιου, αν δεν υπάρχει δευτεροβάθμιο. Αν σε νεοσυσταθέν υπουργείο δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν οι υπάλληλοι του για τη συγκρότηση της επιτροπής, ορίζονται ως μέλη αυτής υπάλληλοι του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης που προτείνονται από τον προϊστάμενό τους υπουργό.

5. Οι επιτροπές λαμβάνουν υπόψη όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που ο προσφεύγων επικαλείται για την απόδειξη των ισχυρισμών του, με την αίτησή του και τυχόν υπόμνημα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 2.

6. Η υποβολή των αιτήσεων του παρόντος άρθρου μπορεί, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, ενώπιον του οποίου τυχόν εκκρεμεί δίκη για το κύρος της προσβαλλόμενης πράξης, να δικαιολογηθεί η διακοπή της δίκης ή την αναβολή της εκδίκασης μέχρι την έκδοση της απόφασης της επιτροπής. Απόφαση της επιτροπής που δικαιώνει τον αιτούντα καταργεί τη δίκη, εκτός εάν ο προσφεύγων αποδεικνύει ιδιαίτερο έννομο συμφέρον στην έκδοση της δικαστικής απόφασης. Εάν η επιτροπή απορρίψει την αίτηση, η δίκη ενώπιον του Δικαστηρίου συνεχίζεται από το σημείο στο οποίο είχε τυχόν διακοπεί.

7. Αν οι αιτούντες σε κάθε υπουργείο, αυτοτελή υπηρεσία ή νομικό πρόσωπο υπερβαίνουν τον αριθμό των 150, συγκροτείται με απόφαση του οικείου υπουργού ή του μονομελούς οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου και δεύτερη ή και τρίτη επιτροπή. Η κατά υπουργείο και νομικό πρόσωπο επιτροπή συγκροτείται εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Αν διαπιστωθεί η ανάγκη δεύτερης ή και τρίτης επιτροπής, κατά τα ανωτέρω οριζόμενα, αυτές συγκροτούνται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήξη της μηνιαίας προθεσμίας υποβολής των αιτή-

σεων, με ταυτόχρονη κατανομή των υποθέσεων κατ' αριθμό ή κατά κατηγορία, κατά την κρίση του οργάνου που τις συγκροτεί. Η σειρά προτεραιότητας των εξεταζόμενων αιτήσεων ορίζεται ως εξής: α) απολύσεις, β) μετατάξεις-μεταφορές, γ) παραιτήσεις, δ) λοιπά θέματα. Η συμμετοχή στις επιτροπές αποτελεί την κύρια απασχόληση των υπαλλήλων που μετέχουν σε αυτές. Το συνολικό έργο των επιτροπών περατούται εντός 75 ημερών από τη συγκρότησή τους, αλλά οι αποφάσεις για καθεμία από τις παραπάνω β', γ' και δ' περιπτώσεις υποβάλλονται για εκτέλεση ευθύς ως περατωθούν, όλες δε εκτελούνται υποχρεωτικώς μέσα σε 20 ημέρες από την υποβολή τους στην αρμόδια υπηρεσία ή αρχή.

8. Οι υπάλληλοι του Δημοσίου, ν.π.δ.δ. και ν.π.ι.δ. του άρθρου 25 παρ. 1 του παρόντος νόμου, οι οποίοι κατά την παραπάνω περίοδο μετατέθηκαν, μετατάχθηκαν ή μεταφέρθηκαν, επανατοποθετούνται με αίτησή τους, που υποβάλλεται στην οικεία υπηρεσία εντός μηνός από της δημοσίευσής του παρόντος, στη θέση από την οποία είχαν μετατεθεί ή από την οποία είχαν μεταταγεί ή μεταφερθεί, εφόσον έχει εκδοθεί ευνοϊκή γι' αυτούς πρωτοβάθμια δικαστική απόφαση. Ως οικεία υπηρεσία για τους μεταταχθέντες ή μεταφερθέντες νοείται η υπηρεσία από την οποία μετατάχθηκαν ή μεταφέρθηκαν. Εάν η θέση στην οποία επανέρχεται ο υπάλληλος είναι κατεληγμένη, τοποθετείται στην υπηρεσία σε προσωποπαγή θέση που δημιουργείται αυτοδικαίως και που καταργείται αυτοδικαίως, όταν κενωθεί για οποιονδήποτε λόγο. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται, χωρίς την προϋπόθεση έκδοσης υπέρ αυτών δικαστικής απόφασης και για όσους υπάγονται στις διατάξεις του ν.1648/1986, οι οποίοι κατά την παραπάνω περίοδο υπέστησαν αναγκαστική μετάταξη ή μεταφορά.

9. Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 18 του ν. 1735/1987 (ΦΕΚ 195 Α') ισχύουν και για υπαλλήλους δημόσιων επιχειρήσεων (Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., κ.λπ.) σε περίπτωση παραίτησής τους από το βουλευτικό αξίωμα ή μη επανεκλογής τους. Στην αληθή έννοια του "δημοσίου πολιτικού υπαλλήλου" κατά την παράγραφο 5 του άρθρου 18 του ν. 1735/1987 περιλαμβάνονται και οι δημόσιοι λειτουργοί (μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού των Α.Ε.Ι. κ.λπ.).

10. Οι διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 18 του ν. 1735/1987 εφαρμόζονται και για τους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους που παραιτήθηκαν για να εκθέσουν υποψηφιότητα για το αξίωμα δημάρχου ή δημοτικού ή κοινοτικού συμβούλου. Η αίτηση για επαναφορά στην υπηρεσία υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, με την προϋπόθεση ότι ο αιτών δεν έχει καταληφθεί από το όριο ηλικίας. Η επαναφορά λογίζεται γενομένη από την έναρξη της ισχύος (27-4-1989) του ν.1847/ 1989 (ΦΕΚ 105 Α'), αφ' ης ήρθη η υποχρέωση των δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων να παραιτούνται, προκειμένου να είναι υποψήφιοι σε δημοτικές ή κοινοτικές εκλογές. Ο μετά ταύτα χρόνος της εκτός υπηρεσίας παραμονής των επαναφερομένων λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας, χωρίς δικαίωμα λήψεως αναδρομικών αποδοχών. Ως προς την ασφαλιστική κάλυψη εφαρμόζεται η παρ. 7 του άρθρου 25 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 27

Μονιμοποίηση συμβασιούχων μετατροπή συμβάσεων

1. Κυρώνονται και έχουν ισχύ νόμου οι διατάξεις των παρ. 1-5 και 7 του άρθρου 1 της πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου αριθ. 61 της 19ης Μαΐου 1989 (ΦΕΚ 125/19-5-89 τ. Α') "Διορισμός σε μόνιμες θέσεις του Δημοσίου, ν.π.δ.δ. και Ο.Τ.Α." και οι διατάξεις του άρθρου 1 της όμοιας πράξης αριθ. 76 της 15 Ιουνίου 1989 (ΦΕΚ 174/16-6-1989, τ.Α') "Διορισμός σε μόνιμες θέσεις", που έχουν ως εξής:

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΡΑΞΗ 61 της 19ης Μαΐου 1989

Διορισμός σε μόνιμες θέσεις του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 1558/1985.
2. Το γεγονός ότι η πρόωγη διακοπή των εργασιών της Βουλής δεν επέτρεψε τη συζήτηση και ψήφιση του κυρωτικού νόμου του Υπαλληλικού Κώδικα στον οποίο περιλαμβάνονταν και άρθρο για τη μονιμοποίηση των με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπαλλήλων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. και συναφείς προς τα θέματα διατάξεις καθώς και την επακολουθήσασα ματαίωση της επιψήφισής κατά τη συζήτηση των ιδίων διατάξεων ως προσθήκης-τροπολογίας στο νομοσχέδιο "Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του Κώδικα πολεμικών συντάξεων".
3. Το ότι εύλογα οι υπαγόμενοι στην προαναφερόμενη ρύθμιση υπάλληλοι κατέχονται από αίσθημα ανασφάλειας και αβεβαιότητας η οποία μπορεί να επηρεάσει την υπηρεσιακή τους απόδοση, καθώς και την αφοσίωσή τους στα καθήκοντά τους, αποφασίζει:

Άρθρο 1

1. Το προσωπικό που υπηρετεί κατά τη δημοσίευση της πράξης αυτής στο Δημόσιο, στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, του οποίου η σχέση ή σύμβαση ιδιωτικού δικαίου μετατράπηκε σε σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου με τις διατάξεις του ν.1476/84 (ΦΕΚ 136/84), με τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν.1735/1987 (ΦΕΚ 195/1987), με τις διατάξεις του άρθρου 37 του ν.1759/1988 (ΦΕΚ 50/1988), με εξαίρεση τους επιμελητές εισπράξεων των ασφαλιστικών οργανισμών αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν.1824/1988 (ΦΕΚ 296/1988), ή της κοινής απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και Οικονομικών αριθ. ΔΙΠΙΔ/Φ.42/63/11056/87 (ΦΕΚ 781/ 31.12.87 τ.Β'), καθώς και το προσωπικό που υπηρετούσε με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, στο Δημόσιο και τα ν.π.δ.δ. κατά την 31η Δεκεμβρίου 1987 ή στους ο.τ.α. και στις Δημοτικές

Επιχειρήσεις Ύδρευσης-Αποχέτευσης σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν.1069/80, κατά τη δημοσίευσή του ν.1735/87, μπορεί να διορισθεί σε οργανικές θέσεις μόνιμων υπαλλήλων, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού. Οι κατά τα ανωτέρω υπάλληλοι των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης-Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) διορίζονται σε οργανικές θέσεις του αντίστοιχου Ο.Τ.Α. και αποσπώνται στη Δ.Ε.Υ.Α..

2. Ο διορισμός γίνεται σε κενές οργανικές θέσεις, με εξαίρεση τις θέσεις που έχουν προκηρυχθεί για πλήρωση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν.1735/1987. Αν οι κενές οργανικές θέσεις δεν επαρκούν, συνιστώνται οργανικές θέσεις, με την απόφαση διορισμού, σε υφιστάμενους ή συνιστώμενους με την ίδια απόφαση κλάδους, με αυτοδίκαιη μετατροπή των θέσεων ιδιωτικού δικαίου που κατέχει το διοριζόμενο πρόσωπο σε θέσεις μόνιμων. Στους κλάδους που θα συσταθούν οργανικές θέσεις κατά μετατροπή θέσεων ιδιωτικού δικαίου, κάθε οργανική θέση που κενούται εφεξής καταργείται αυτοδικαίως έως τον αριθμό των θέσεων που συστάθηκαν επιπρόσθετα κατά μετατροπή.

3. Ο διορισμός γίνεται ύστερα από αίτηση, που υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση της πράξης αυτής.

4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις του ν.1476/84:

α) Το άρθρο 1 παρ. 2, όπως συμπληρώθηκε με το ν.1583/1985 (ΦΕΚ 222 Α') άρθρα 7 και 11 παρ. 1 και το ν.1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α), άρθρο 27. Η εξαίρεση της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.1476/1984 ισχύει μόνο για το εκπαιδευτικό ή διδακτικό προσωπικό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και όλων των εποπτευόμενων από αυτό σχολών.

β) Το άρθρο 2 παρ.1 περ. β' και γ'.

γ) Το άρθρο 3 παρ.1, παρ. 2 εδάφ. πρώτο, δεύτερο και τρίτο παρ. 6, 7 και 8.

5. Το προσωπικό που υπηρετεί με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στα υποθηκοφυλακεία που έγιναν έμμισθα με το ν. 1805/1988 (άρθρο 29) και υπηρετούσαν με την ίδια σχέση εργασίας στα ίδια υποθηκοφυλακεία την 31.12.1987, διορίζεται σε μόνιμες θέσεις των υποθηκοφυλακείων αυτών σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων. Ο χρόνος υπηρεσίας του πιο πάνω προσωπικού, που έχει διανυθεί στα έμμισθα υποθηκοφυλακεία με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αποτελεί πραγματική δημόσια υπηρεσία για κάθε συνέπεια.

7. Οι διατάξεις των παρ.1-4 του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και για το προσωπικό με οποιαδήποτε άλλη σχέση εργασίας της Προεδρίας της Δημοκρατίας, εφόσον υπηρετούσε την 31.12.1987. Για το ανωτέρω προσωπικό εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 1476/84, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 47 του ν.1563/85.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Πράξη 76 της 15 Ιουνίου 1989

Διορισμός σε μόνιμες θέσεις

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.1558/1985 "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα" (ΦΕΚ 137 τ.Α').

2. Τις διατάξεις της αριθ. 61 της 19-5-89 Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου "Διορισμός σε μόνιμες θέσεις του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α." (ΦΕΚ 125 τ.Α').

3. Την πρόταση-εισήγηση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, αποφασίζει:

Άρθρο 1

1. Οι διατάξεις του άρθρου 1 της 61/19-5-89 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου εφαρμόζονται και για τους επιμελητές εισπράξεων ασφαλιστικών εισφορών των Ασφαλιστικών Οργανισμών αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων οι οποίοι προσφέρουν τις υπηρεσίες τους με σύμβαση αορίστου χρόνου και έχουν υπαχθεί σ' αυτή την κατηγορία κατ' εφαρμογή του άρθρου 37 του ν.1759/1988*.

2. Όλες οι κυρούμενες με την προηγούμενη παράγραφο διατάξεις δεν έχουν αναδρομική ισχύ και ισχύουν από τη δημοσίευσή του παρόντος. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται στο προσωπικό, που κατά τη δημοσίευσή του παρόντος εξακολουθεί να υπηρετεί με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, με εξαίρεση το προσωπικό το οποίο υπηρετεί σε θέσεις μόνιμων υπαλλήλων και το προσωπικό των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης - Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.). Το προσωπικό εκείνο που κατά τη δημοσίευσή του παρόντος υπηρετεί με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σε άλλη υπηρεσία, λόγω μεταφοράς του από την υπηρεσία στην οποία υπηρετούσε τη 19η Μαΐου 1989, διορίζεται σε οργανική θέση μόνιμου υπαλλήλου της νέας του υπηρεσίας, εφόσον συντρέχουν όλες οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις. Η παρ. 7 της κυρούμενης ΠΥΣ αριθ. 61/19.5.1989 ισχύει και εφαρμόζεται και για τους υπηρετούντες την 31.12.1993.

3. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, η κατά την περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν.1476/1984 (ΦΕΚ 136 τ.Α') προθεσμία αρχίζει από τη δημοσίευσή του παρόντος.

4. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, όπου στο ν.1476/1984 αναφέρονται οι κατηγορίες και κλάδοι ΑΤ, ΑΡ, ΜΕ και ΣΕ, και ο απαιτούμενος για προαγωγή χρόνος εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές ρυθμίσεις του κεφαλαίου Η' του παρόντος.

5. Κυρώνονται και έχουν ισχύ νόμου οι διατάξεις των άρθρων 1-3 και 5 της κοινής απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών, Εργασίας και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με αριθμ. 93956/29.5.1989 (ΦΕΚ 409/Β/29.5.1989) "Μονιμοποίηση εκπαιδευτικού προσωπικού ΟΑΕΔ και ΣΔΣΤΕ", που έχουν ως εξής:

*Μονιμοποίηση εκπαιδευτικού προσωπικού ΟΑΕΔ και ΣΔΣΤΕ.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ,
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του νόμου 1585/85 "Κυβέρνηση και

κυβερνητικά όργανα".

2. Τις εξαγγελίες του Πρωθυπουργού στις 13.5.1989 κατά την ομιλία του στην Καβάλα.

3. Την ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας του παρεχόμενου υπό του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) και της Σιβιτανιδείου Δημόσιας Σχολής Τεχνών και Επαγγελματιών (ΣΔΣΤΕ) εκπαιδευτικού έργου, με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητάς τους.

4. Τη δυσκολία έκδοσης νόμου σε σύντομο χρονικό διάστημα, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

1. Εκπαιδευτικοί όλων των κατηγοριών, κλάδων και ειδικοτήτων που κατά την έναρξη ισχύος της παρούσης έχουν προσληφθεί και υπηρετούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ή με ωριαία αντιστοιχία στις σχολές του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), μπορούν να μονιμοποιηθούν σε οργανικές θέσεις μόνιμων εκπαιδευτικών των παραπάνω σχολών.

2. Όσοι επιθυμούν να μονιμοποιηθούν πρέπει:

α) Να υποβάλουν στην αρμόδια υπηρεσία σχετική αίτηση μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία έξι μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσης.

β) Να έχουν, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης και κατά το χρόνο μονιμοποίησης, τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις γενικά προσόντα διορισμού εκτός από το ανώτατο όριο ηλικίας.

γ) Να έχουν, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού της κατηγορίας, κλάδου και ειδικότητας στην οποία επιθυμούν να μονιμοποιηθούν εκτός από το πτυχίο παιδαγωγικών σπουδών της Σ.Ε.Α.Ε.Τ.Ε., όπου αυτό απαιτείται.

δ) Να έχουν, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για μονιμοποίηση, συμπληρώσει υπηρεσία τουλάχιστον δύο πλήρων διδακτικών ετών αθροιστικά και με δεκάωρη τουλάχιστον κατά μέσο όρο διδασκαλία την εβδομάδα για τα δύο αυτά έτη.

Όσοι από αυτούς επιθυμούν να μονιμοποιηθούν σε κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα στην οποία κατά τις κείμενες διατάξεις δεν απαιτείται ως τυπικό πρόσον διορισμού το πτυχίο παιδαγωγικών σπουδών, να έχουν αρχικά προσληφθεί στις Σχολές του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) πριν από την εφαρμογή του ν.1566/1985, άρθρο 58, παρ.11 (ΦΕΚ 167).

Μονιμοποιούνται επίσης οι ήδη υπηρετούντες εμπειροτεχνίτες, εφόσον έχουν συμπληρώσει υπηρεσία τουλάχιστον τεσσάρων πλήρων διδακτικών ετών αθροιστικά και με δεκάωρη τουλάχιστον κατά μέσο όρο διδασκαλία την εβδομάδα για τα τέσσερα αυτά έτη.

3. Η μονιμοποίηση γίνεται στον εισαγωγικό βαθμό και μισθολογικό κλιμάκιο κατηγορίας, κλάδου και ειδικότητας αντίστοιχης με αυτήν στην οποία υπηρετούν και σε υπάρχουσες αντίστοιχες κενές οργανικές θέσεις. Αν οι θέσεις αυτές δεν επαρκούν, συνιστώνται προσωρινές οργανικές θέσεις, οι οποίες καταργούνται αυτοδικαίως οποτεδήποτε κενωθούν με οποιονδήποτε τρόπο. Οι κατέχοντες προσωρινές θέσεις καταλαμβάνουν τις πρώτες οργανικές θέσεις που κενώνονται στον οικείο κλάδο.

4. Η μονιμοποίηση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου.

Άρθρο 2

1. Εκπαιδευτικοί, που μονιμοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1, τοποθετούνται οργανικά στις σχολές του Ο.Α.Ε.Δ. μετά από απόφαση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.

2. Οι εκπαιδευτικοί που μονιμοποιούνται εξελίσσονται βαθμολογικά και μισθολογικά σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τους μόνιμους εκπαιδευτικούς αντίστοιχων κατηγοριών, κλάδων και ειδικοτήτων των σχολών του Ο.Α.Ε.Δ..

3. Για τα θέματα πειθαρχικού δικαίου και γενικότερης υπηρεσιακής κατάστασης των εκπαιδευτικών που μονιμοποιούνται εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τους μόνιμους εκπαιδευτικούς των σχολών του Ο.Α.Ε.Δ..

Άρθρο 3

1. Όσοι από τους εκπαιδευτικούς της παραγράφου 1 του άρθρου 1 δεν επιθυμούν ή δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του ίδιου άρθρου για μονιμοποίηση προσλαμβάνονται ως εκπαιδευτικοί με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ή με ωριαία αντιστοιχία στις σχολές του Ο.Α.Ε.Δ. κατά προτεραιότητα έναντι των άλλων υποψηφίων.

2. Η σχέση εργασίας των εκπαιδευτικών της προηγούμενης παραγράφου που υπηρετούν στις σχολές του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) με ωριαία αντιστοιχία και με δεκάωρη τουλάχιστον διδασκαλία την εβδομάδα μετατρέπεται, με απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας και μετά από αίτηση των, σε σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου. Για τα θέματα διάρκειας της σχέσης αυτής εργασίας και αποδοχών ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 17 του ν.1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α').

Άρθρο 5

Οι διατάξεις της παρούσης εφαρμόζονται και για τους εκπαιδευτικούς της Σιβιτανιδείου Σχολής Τεχνών και Επαγγελματιών, που υπηρετούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ή με ωριαία αντιστοιχία, εφόσον έχουν αρχικά προσληφθεί πριν από την ισχύ του Ν.1566/1985 (ΦΕΚ 167Α).

Αθήνα, 29 Μαΐου 1989

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΠΟΝΗΣ	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ	Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

5. Οι διατάξεις της κυρούμενης με την προηγούμενη παράγραφο απόφασης δεν έχουν αναδρομική ισχύ και ισχύουν από τη δημοσίευσή του παρόντος. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται στο προσωπικό που υπάγεται στην κυρούμενη απόφαση, εφόσον εξακολουθεί να υπηρετεί

κατά τη δημοσίευση του παρόντος ή έχει απομακρυνθεί από τα διδακτικά του καθήκοντα μέχρι 31.8.1993.

7. Για την εφαρμογή των διατάξεων των παρ. 5 και 6 του παρόντος άρθρου, η κατά την περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 1 της κυρούμενης απόφασης προθεσμία αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος.

8. Συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, ή έργου που υποκρύπτουν εξαρτημένη εργασία, προσωπικού που προσλήφθηκε για προγράμματα ή έργα των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας και Γεωργίας και του Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), που χρηματοδοτούνται ή επιδοτούνται από διεθνείς οργανισμούς, το οποίο υπηρετεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος ή υπηρετούσε και η σύμβασή του έληξε από 31 Δεκεμβρίου 1993 και μετά, εφόσον η συνολική διάρκεια της απασχόλησης μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος ή τη λήξη των συμβάσεων είναι μεγαλύτερη των τριών ετών, μετατρέπονται σε συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, με απόφαση του οικείου υπουργού. Οι υπαγόμενοι στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου εντάσσονται σε οργανικές θέσεις που συνιστώνται με την απόφαση της μετατροπής της σύμβασής τους. Η ένταξη των υπηρετούντων δεν επηρεάζει την απασχόλησή τους στο οικείο πρόγραμμα.

9. Οι επί θητεία με σχέση δημοσίου δικαίου τεχνικοί υπάλληλοι, που κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού, υπηρετούν στον Ε.Ο.Τ., σε οργανικές θέσεις του άρθρου 47 του Κανονισμού Διαρθρώσεως των Υπηρεσιών του Ε.Ο.Τ. (ΠΔ 884/1976) εντάσσονται σε οργανικές θέσεις μονίμων υπαλλήλων, εφόσον υποβάλλουν αίτηση σε ανατρεπτική προθεσμία ενός μηνός από τη δημοσίευση του νόμου αυτού και έχουν τα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία προσόντα διορισμού, εκτός από το ανώτατο όριο ηλικίας.

Η ένταξη γίνεται με αυτοδίκαιη μετατροπή των επί θητεία οργανικών θέσεων που κατέχουν, σε οργανικές θέσεις μονίμων υπαλλήλων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 5 του ν. 2160/1993 (ΦΕΚ 118 Α').

Οι υπηρετούντες κατά την έννοια των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του ν. 2160/1993 (ΦΕΚ 118 Α') λογίζονται και οι επί θητεία υπάλληλοι του Ε.Ο.Τ. που υπηρέτησαν και μετά την έναρξη της ισχύος του ν. 1476/1984 (ΦΕΚ 136 Α) σε οργανικές θέσεις του οργανισμού του Ε.Ο.Τ. (π.δ. 884/1976) και απομακρύνθηκαν από την υπηρεσία από 1.1.1990 μέχρι 31.10.1993 δια της μη ανανεώσεως της θητείας του εφόσον υποβάλλουν αίτηση στον Ε.Ο.Τ. μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος η οποία κρίνεται από την οικεία επιτροπή του άρθρου 26.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Μεταβολές υπηρεσιακής κατάστασης κατά την περίοδο εκλογών

Άρθρο 28

Ρύθμιση προσλήψεων και υπηρεσιακών μεταβολών κατά τις προεκλογικές περιόδους

1. Κατά το διάστημα από την προκήρυξη βουλευτικών εκλογών έως την ορκωμοσία της Κυβέρνησης που προκύπτει κατά το άρθρο 37 του Συντάγματος, απα-

γορεύεται η έκδοση πράξεων που αφορούν το διορισμό ή πρόσληψη και οποιαδήποτε μεταβολή αναφερόμενη στην υπηρεσιακή κατάσταση κάθε κατηγορίας προσωπικού των υπηρεσιών και νομικών προσώπων του άρθρου 14 παρ.1 του παρόντος, εκτός από τις πράξεις πειθαρχικής διαδικασίας, διαθεσιμότητας και αργίας, καθώς και τις πράξεις που εκδίδονται σε συμμόρφωση προς δικαστική απόφαση.

2. Διαδικασίες σχετικές με τις κατά την προηγούμενη παράγραφο απαγορευόμενες μεταβολές, οι οποίες είχαν ήδη κινηθεί κατά την προκήρυξη των εκλογών, διακόπτονται.

3. Κατ' εξαίρεση από τις προηγούμενες παραγράφους επιτρέπεται η πρόσληψη προσωπικού προκειμένου να αντιμετωπισθούν έκτακτες ανάγκες που δημιουργούνται από σεισμούς, πλημμύρες και πυρκαγιές μεγάλης έκτασης.

4. Επίσης, επιτρέπονται υπηρεσιακές μεταβολές σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις, προκειμένου να αντιμετωπιστούν ιδιαίτερες επείγουσες και σοβαρές ανάγκες της υπηρεσίας. Για κάθε μεταβολή της παρούσας παραγράφου απαιτείται προηγούμενη σύμφωνη γνώμη τριμελούς επιτροπής που αποτελείται από τον αρχαιότερο Σύμβουλο της Επικρατείας και τους δύο αρχαιότερους παρόδρους του ίδιου δικαστηρίου. Η επιτροπή αυτή συγκροτείται με πράξη του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας την επομένη της προκήρυξης των εκλογών. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας μπορεί, αν παρίσταται ανάγκη, να συγκροτεί και δεύτερη όμοια επιτροπή από τους αμέσως επόμενους στη σειρά αρχαιότητας σύμβουλο της Επικρατείας και παρόδρους. Με την πράξη συγκρότησης δεύτερης επιτροπής καθορίζεται και η μεταξύ των επιτροπών κατανομή του έργου τους.

5. Ειδικώς για το προσωπικό των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, οι παρ. 1 και 2 έχουν εφαρμογή κατά το χρονικό διάστημα των τριάντα ημερών πριν από τη διενέργεια των εκλογών για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης των οργανισμών αυτών έως την ημέρα ανάληψης των καθηκόντων τους.

6. Στις ρυθμίσεις των παρ.1 και 2 δεν υπάγονται οι μετακλητοί υπάλληλοι, το προσωπικό των υπηρεσιών του Προέδρου της Δημοκρατίας και το προσωπικό του άρθρου 22 του παρόντος νόμου.

7. Πράξεις διορισμού σε θέση τακτικού προσωπικού του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, οι οποίες εκδόθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από 9.9.1993 έως 31.10.1993, ανακαλούνται υποχρεωτικώς από τα όργανα που τις εξέδωσαν, εφόσον είναι για οποιονδήποτε λόγο παράνομες.

8. Μεταθέσεις τακτικού προσωπικού του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίες έγιναν κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα, επανεξετάζονται υποχρεωτικώς από τα αρμόδια υπηρεσιακά συμβούλια, ύστερα από ερώτημα του αρμόδιου υπουργού ή της διοίκησης του ν.π.δ.δ. που αποστέλλεται μέσα σε σαράντα πέντε ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος.

9. Λοιπές πράξεις που αφορούν οποιεσδήποτε υπηρεσιακές μεταβολές του κατά τις παρ. 7 και 8 προσωπικού, περιλαμβανομένων και των μη τελικών πράξεων υπηρεσιακής μεταβολής, εφόσον εκδόθηκαν κατά το

ίδιο χρονικό διάστημα καταργούνται αυτοδικαίως, καθώς και κάθε προηγούμενη συναφής με αυτές πράξη, ατομική ή κανονιστική, πλην των πράξεων διαθεσιμότητας, αργίας, των πειθαρχικών αποφάσεων και των εν γένει πράξεων πειθαρχικής διαδικασίας.

10. Καταργούνται αυτοδικαίως πράξεις οποιουδήποτε οργάνου που εκδόθηκαν κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα και αφορούν ίδρυση ή μετατροπή θέσεως, πρόσληψη και κάθε είδους υπηρεσιακή μεταβολή, όπως προαγωγή, μετάταξη, απόσπαση, τοποθέτηση προσωπικού με σχέση ιδιωτικού δικαίου του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και του κάθε κατηγορίας προσωπικού των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου του άρθρου 25 παρ. 1 του παρόντος νόμου. Επίσης καταργούνται αυτοδικαίως και όλες οι τυχόν επελευθερωτικές παρεπόμενες συνέπειες από την ίδρυση ή μετατροπή θέσεων. Από την παράγραφο αυτήν εξαιρούνται οι πράξεις διαθεσιμότητας, αργίας, οι πειθαρχικές αποφάσεις και οι εν γένει πράξεις πειθαρχικής διαδικασίας.

11. Καταργούνται αυτοδικαίως πράξεις της αυτής ως άνω περιόδου (9.9.1993-31.10.1993) μετατροπής συμβάσεων ωρομισθίων ή ημερομισθίων σε σχέση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου και συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε αορίστου χρόνου. Οι αντίστοιχες συμβάσεις ημερομισθίων και ωρομισθίων λήγουν σε κάθε περίπτωση με τη συμπλήρωση μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εφαρμοζόμενων περαιτέρω των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 23. Τα υπουργεία και οι διοικήσεις όλων των νομικών προσώπων του άρθρου 25 παρ. 1 εφαρμόζουν για τους υπαγόμενους στις περιπτώσεις καταργούμενων μετατροπών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου σε αορίστου, τις διατάξεις στις οποίες αυτοί θα υπάγονταν εάν δεν είχε επέλθει η ακυρούμενη μετατροπή.

12. Εκκρεμείς διαδικασίες, οι οποίες κινήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα που αναφέρεται στην παρ. 7 και αφορούν τις κατά τις παρ. 7 έως 11 υπηρεσιακές μεταβολές, διακόπτονται.

13. Από τις ρυθμίσεις των παρ. 9 έως 12 εξαιρούνται οι εκουσίες μετατάξεις ή μεταθέσεις που έγιναν με βάση πάγια διατάξεις της νομοθεσίας, εφόσον η σχετική αίτηση είχε αποδεδειγμένα υποβληθεί πριν από τις 9-9-1993, καθώς και οι προσλήψεις απολυθέντων δικηγόρων βάσει των διατάξεων της παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 2160/1993 (ΦΕΚ 118 Α').

14. Για την κατά τις παρ. 9, 10 και 11 αυτοδικαίως κατάργηση πράξεων πρόσληψης, άλλων υπηρεσιακών μεταβολών και ίδρυσης ή μετατροπής θέσεων και την κατά την παρ. 12 διακοπή των σχετικών διαδικασιών εκδίδεται από τον αρμόδιο υπουργό, προκειμένου για προσωπικό του Δημοσίου, ή από το ανώτερο μονομελές όργανο διοίκησης του οικείου νομικού προσώπου, προκειμένου για προσωπικό των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, σχετική διαπιστωτική πράξη μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος.

15. Οι συνέπειες της κατά το παρόν άρθρο αυτοδικαίως κατάργησης επέρχονται είκοσι (20) ημέρες μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, αδιαφόρως προς την ημερομηνία έκδοσης της κατά την προηγούμενη παράγραφο διαπιστωτικής πράξης. Παράλειψη του οικείου οργάνου να εκδώσει την πράξη αυτή δεν εμποδίζει την

επέλευση των συνεπειών αυτών. Κάθε είδους αποδοχές, οι οποίες έχουν καταβληθεί με βάση τις κατά τις προηγούμενες παραγράφους ανακαλούμενες ή καταργούμενες πράξεις δεν αναζητούνται.

16. Η εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 8 έως 12 δεν εμποδίζει την επανάληψη της σχετικής διαδικασίας ή και την έκδοση νέας πράξης όμοιου περιεχομένου προς την αυτοδικαίως καταργούμενη, για το ίδιο ή άλλο πρόσωπο ή πρόσωπα, εφόσον δεν πρόκειται για περιπτώσεις για τις οποίες διαφορετικά ορίζεται σε διατάξεις του παρόντος νόμου.

17. Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 7 έως 12 του παρόντος άρθρου δεν έχουν εφαρμογή για το προσωπικό των υπηρεσιών του Προέδρου της Δημοκρατίας, της Ακαδημίας Αθηνών, των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πλην των διορισμών που έγιναν χωρίς πρόταση ή συναίνεση των αντίστοιχων αρετών δημοτικών ή κοινοτικών αρχών. Επίσης δεν έχουν εφαρμογή για πράξεις που εκδόθηκαν σε συμμόρφωση προς δικαστική απόφαση.

18. Επίσης, εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις των παρ. 7-12 οι νόμιμες πράξεις διορισμού ή πρόσληψης ατόμων με ειδικές ανάγκες. Διορισμοί ή προσλήψεις ατόμων με ειδικές ανάγκες βάσει του ν. 1648/1986 από 1-1-1990 έως 31-10-1993, για τις οποίες υπάρχει εύλογη αμφιβολία ως προς τη συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων, επανεξετάζονται είτε με πρωτοβουλία του προϊστάμενου της οικείας υπηρεσίας ή αρχής είτε κατόπιν αιτήματος αντίστοιχου δευτεροβάθμιου συνδικαλιστικού οργάνου και, αν δεν υπάρχει, αντίστοιχου πρωτοβάθμιου. Άτομα με ειδικές ανάγκες, που κατέλαβαν οργανικές θέσεις κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 66 του ν. 1943/1991 και της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 2026/1992, επανεξετάζονται υποχρεωτικώς από εξειδικευμένες κατά κατηγορία ανατηρίας επιτροπές πανεπιστημιακών νοσοκομείων. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται η συγκρότηση, ο τόπος και ο τρόπος λειτουργίας των επιτροπών αυτών και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Αν από τον επανέλεγχο διαπιστωθεί ότι άτομα των ανωτέρω περιπτώσεων δεν είναι άτομα με ειδικές ανάγκες, ανακαλούνται οι σχετικές πράξεις για τον εφεξής χρόνο.

19. Αποφάσεις ή άλλες πράξεις εισαγωγής μαθητευομένων σε σχολές εκπαίδευσης δημοσίων οργανισμών και επιχειρήσεων, που εμπίπτουν στα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 25 του παρόντος νόμου, πέρα του προβλεπόμενου αριθμού από την αρχική σχετική απόφαση, που εκδόθηκαν ή και δημοσιεύθηκαν κατά το χρονικό διάστημα της παρ. 7 του παρόντος είναι άκυρες και εισάγονται οι αντιστοιχούντες στο συνολικό αριθμό της αρχικής απόφασης ή άλλης σχετικής πράξης, σύμφωνα με τον πίνακα επιτυχόντων, οι δε λοιποί θεωρούνται ως μηδέποτε εισαχθέντες και τυχόν επακολουθήσασα πρόσληψη είναι άκυρη. Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη των αρμόδιων οργάνων, η οποία κοινοποιείται στους ενδιαφερομένους. Αποδοχές ή αποζημιώσεις που τυχόν καταβλήθηκαν στους υπεραριθμώς εισαχθέντες ή και προσληφθέντες δεν αναζητούνται. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή

μόνο σε σχολές για τις οποίες προβλέπεται ως υποχρεωτική η πρόσληψη των αποφοιτώντων.

20. Οι διατάξεις των παρ.7-11 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και για πράξεις για τις οποίες διαπιστώνεται προχρονολόγηση ή ότι επιχειρείται με αυτές η βεβαίωση γεγονότων ή προϋποθέσεων ανυπάρχτων. Ο έλεγχος των ανωτέρω πράξεων κινείται με πρωτοβουλία του προϊσταμένου της οικείας υπηρεσίας ή αρχής ή με πρόταση πρωτοβάθμιου ή δευτεροβάθμιου συνδικαλιστικού οργάνου, η οποία πρέπει να περιλαμβάνει και τα στοιχεία στα οποία αυτή στηρίζεται. Η πρόταση του οικείου προϊσταμένου ή συνδικαλιστικού οργάνου εισάγεται σε ειδική τριμελή επιτροπή που συγκροτείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 26 του παρόντος νόμου. Η ειδική τριμελής επιτροπή ελέγχει τις σχετικές πράξεις και αν διαπιστώσει περίπτωση από τις αναφερομένες στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, επέρχονται οι συνέπειες που προβλέπονται στις παρ.7-11 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 28 Α'

1. Ειδικά για τη Δ.Ε.Η. όλες οι πράξεις της περιόδου 9.9.1993 έως 15.11.1993 που αφορούν αρχική πρόσληψη και μετατροπή συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου ή συμβάσεων έργου έστω και αν πρόκειται περί αλληπάλλων συμβάσεων με ή χωρίς διακοπή, σε συμβάσεις αορίστου χρόνου ή ορισμένου χρόνου ετήσιας διάρκειας, ακυρώνονται σε όλες τις περιπτώσεις.

Οι συμβάσεις προσλήψεων που συνήφθησαν για πρώτη φορά κατά την υπόψη περίοδο λύνονται αυτοδικαίως σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στις παραγράφους 14 και 15 του άρθρου 28.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ακυρούται η μετατροπή συμβάσεων η Διοίκηση της Δ.Ε.Η. εφαρμόζει εφεξής εκείνες τις διατάξεις οι οποίες θα ίσχυαν εάν δεν είχε επέλθει μετατροπή.

Οι αναβιούμενες, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο αντίστοιχες συμβάσεις, λύνονται αυτοδικαίως σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 14 και 15 του άρθρου 28 του παρόντος νόμου ή κατά τη συμπλήρωση του συμβατικού χρόνου χωρίς άλλη διατύπωση και χωρίς καμία αποζημίωση.

2. Μέχρι 31.12.1995 οι προσλήψεις προσωπικού της Δ.Ε.Η. για τις εγκαταστάσεις παραγωγής της, οι οποίες ευρισκονται στους νομούς Κοζάνης, Εύβοιας, Αρκαδίας και στην περιοχή του δήμου Λαυρίου πραγματοποιούνται ως ακολούθως:

α. Κατά ποσοστό 40% με τις διαδικασίες που προβλέπονται με τον παρόντα νόμο και στις οποίες μπορούν να συμμετάσχουν οι απολυόμενοι κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος των οποίων οι συμβάσεις είχαν μετατραπεί, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του ΚΚΠ/Δ.Ε.Η. πλην του ορίου ηλικίας, το οποίο πρέπει να συντρέχει στο πρόσωπό τους κατά το χρόνο της ακυρούμενης με το παρόν μετατροπής της συμβάσεως τους.

β. Κατά ποσοστό 40% από τους ομαδικώς απολυθέντες, όπως προσδιορίζεται η απόλυση αυτή από την κείμενη νομοθεσία, κατά την περίοδο από 1.1.1990 έως 31.12.1993, από βιομηχανικές και μεταλλευτικές επιχειρήσεις εγκατεστημένες στις άνω περιοχές με την

προϋπόθεση ότι οι προλαμβανόμενοι δεν υπερέβαιναν την 31.12.1993 το 45ο έτος της ηλικίας τους.

γ. Κατά ποσοστό 10% από τους απολυόμενους κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, των οποίων οι συμβάσεις είχαν μετατραπεί και οι οποίοι υπηρετούν στις άνω περιοχές, έχουν προϋπηρεσία στη Δ.Ε.Η. τουλάχιστον 18 μηνών μέχρι του χρόνου μετατροπής της συμβάσεως και πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του ΚΚΠ/ Δ.Ε.Η. πλην του ορίου ηλικίας, το οποίο πρέπει να συντρέχει στο πρόσωπό τους κατά το χρόνο της ακυρούμενης με το παρόν μετατροπής της συμβάσεώς τους.

δ. Κατά ποσοστό 10% από τους απολυθέντες κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 1882/1990, οι οποίοι υπηρέτησαν στις άνω περιοχές, είχαν μέχρι την 31.5.1990 προϋπηρεσία στη Δ.Ε.Η. τουλάχιστον 18 μηνών και πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του ΚΚΠ/Δ.Ε.Η., πλην του ορίου ηλικίας, το οποίο πρέπει να συντρέχει στο πρόσωπό τους την 31.5.1990. Με την παρούσα ρύθμιση εξαντλείται όσον αφορά τη Δ.Ε.Η. η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 25 του παρόντος.

3. Οι λεπτομέρειες και ο τρόπος εφαρμογής της προηγούμενης παραγράφου θα καθοριστούν με κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

Υπηρεσιακά συμβούλια

Άρθρο 29

Λήξη θητείας μελών - ανασυγκρότηση

1. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως λήγει αυτοδικαίως η θητεία των μελών των υπηρεσιακών συμβουλίων των δημοσίων υπηρεσιών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των ο.τ.α.. Εξαιρούνται τα αιρετά μέλη και τα δικαστικά συμβούλια. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται και για τα με οποιαδήποτε ονομασία συμβούλια ή επιτροπές κρίσεως θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης πολιτικών υπαλλήλων των υπηρεσιών και νομικών προσώπων του άρθρου 14 παρ. 1 του παρόντος νόμου.

2. Στις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων υπάγονται και όλα τα μέλη του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου της παρ. 7 του άρθρου 78 του ν.1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α').

3. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου για την επιλογή ως προϊσταμένων γενικών διευθύνσεων των υπαλλήλων, που υπάγονται στον Υπαλληλικό Κώδικα (π.δ. 611/1977) συνιστάται στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο, που αποτελείται από:

α. Έναν αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως πρόεδρο, με αναπληρωτή του αντιπρόεδρο ή σύμβουλο της Επικρατείας που τους ορίζει ο Πρόεδρος του δικαστηρίου αυτού.

β. Έναν καθηγητή του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου, με αναπληρωτή του επίσης καθηγητή του ίδιου ιδρύματος.

γ. Έναν καθηγητή δημοσίου δικαίου του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με αναπληρωτή του επίσης καθηγητή του ίδιου πανεπιστημίου.

δ. Έναν καθηγητή της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θράκης, με αναπληρωτή του επίσης καθηγητή της ίδιας σχολής.

ε. Έναν καθηγητή οικονομικής επιστήμης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Οι ανωτέρω καθηγητές με τους αναπληρωτές τους ορίζονται από τον πρύτανη μετά γνώμη της οικείας σχολής και μπορεί να είναι και αναπληρωτές καθηγητές.

στ. Ένα δικηγόρο παρ' Αρείω Πάγω ειδικευμένο σε θέματα δημοσίου δικαίου που τον ορίζει ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών μαζί με τον αναπληρωτή του δικηγόρο παρ' Αρείω Πάγω, επίσης ειδικευμένο σε θέματα δημοσίου δικαίου.

ζ. Τον Πρόεδρο της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., με αναπληρωτή του μέλος της εκτελεστικής επιτροπής, το οποίο ορίζει ο ίδιος.

Ο ορισμός των κατά τα ανωτέρω προέδρου και μελών του συμβουλίου γίνεται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Γραμματέας του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, υπάλληλος βαθμού τουλάχιστον τμηματάρχη της κατηγορίας ΠΕ του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Στο συμβούλιο εισηγούνται τα οριζόμενα κάθε φορά από τον πρόεδρο μέλη του. Ο εισηγητής επικουρείται από τον αρχαιότερο γενικό διευθυντή του αντίστοιχου υπουργείου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, ο οποίος, πάντως, δεν παρίσταται κατά τη συζήτηση προς διαμόρφωση της κρίσης του συμβουλίου. Αν δεν υπάρχει γενικός διευθυντής στο αντίστοιχο υπουργείο, ή αν αυτός κωλύεται, τον εισηγείται επικουρεί ο αρχαιότερος γενικός διευθυντής του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης. Αν δεν υπάρχει γενικός διευθυντής στο αντίστοιχο νομικό πρόσωπο, ή αν αυτός κωλύεται, τον εισηγείται επικουρεί ο αρχαιότερος γενικός διευθυντής του εποπτεύοντος υπουργείου.

Το συμβούλιο συνεδριάζει με την παρουσία τεσσάρων τουλάχιστο μελών, μεταξύ των οποίων οπωσδήποτε ο πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του και αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε ισοψηφία υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Αν υπάρχουν περισσότερες από δύο γνώμες, οι ακολουθούντες την αοθενέστερη οφείλουν να προσχωρήσουν στη μία από τις επικρατέστερες.

Το συμβούλιο είναι αρμόδιο και για την κρίση, όπου κατά τις κείμενες διατάξεις απαιτείται, των θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης όλων των ανώτατων διοικητικών υπαλλήλων του Δημοσίου και των ν.π.δ.δ..

Η αμοιβή του προέδρου, των μελών, των εισηγητών και του γραμματέα του ειδικού υπηρεσιακού συμβουλίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών, κατά παρέκκλιση των διατάξεων των νόμων 1256/1982 και 1505/1984.

Οι διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 78 του ν. 1892/1990 καταργούνται.

4. Εξαφούνται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου οι υπάλληλοι της Ακαδημίας Αθηνών και των Α.Ε.Ι..

5. Η μετακίνηση των γενικών διευθυντών σε άλλη

γενική διεύθυνση γίνεται με απόφαση του οικείου υπουργού ή του διοικητικού συμβουλίου του ν.π.δ.δ., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 143 παρ. 1 του Υπαλληλικού Κώδικα. Η λύση της υπαλληλικής σχέσεως του γενικού διευθυντή γίνεται με απόφαση του οικείου υπουργού, αντί του προβλεπόμενου στο άρθρο 267 (παρ. 1, 2) του Υ.Κ. προεδρικού διατάγματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Ρύθμιση λοιπών θεμάτων διοίκησης

Άρθρο 30

Οργανωτικές - λειτουργικές ρυθμίσεις

1. Η παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2026/1992 (ΦΕΚ 43 Α'), το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 και το τρίτο εδάφιο της παρ. 5 του ίδιου άρθρου καταργούνται. Η προβλεπόμενη στην παρ. 1 του ίδιου άρθρου προθεσμία παρατείνεται για ένα έτος από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

2. Στο άρθρο 7 του ν. 1558/1985 προστίθενται παράγραφοι 6, 7 και 8, που έχουν ως ακολούθως:

“6. Με απόφαση του Πρωθυπουργού ανατίθενται καθήκοντα αρμοδιότητας Γραμματείας Υπουργικού Συμβουλίου σε πανεπιστημιακούς λειτουργούς ή στο κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, παράλληλα ή μη με την άσκηση των κύριων καθηκόντων τους. Με ίδια απόφαση ανατίθενται παρόμοια καθήκοντα σε δικαστικούς λειτουργούς παράλληλα με την άσκηση των κύριων καθηκόντων τους. Με την απόφαση ανάθεσης καθορίζεται και επιμισθίο που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% των αποδοχών τους.

7. Με όμοια απόφαση το προσωπικό της Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου οποιασδήποτε κατηγορίας, βαθμού ή σχέσης δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αποσπάται και κατανέμεται κατά παρέκκλιση κάθε ισχύουσας διάταξης σε υπηρεσίες του Δημοσίου ή δημοσίων νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείτο πριν την ισχύ του άρθρου 51 παρ. 1 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 τ.Α'/31-7-1990). Η μισθοδοσία του προσωπικού, που αποσπάται σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, βαρύνει τους φορείς προς τους οποίους γίνεται η απόσπαση.

8. Η παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 1943/1991 ισχύει και για τη Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου”.

3. Στο άρθρο 47 του ν. 1943/1991, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 2085/1992, προστίθενται παράγραφοι 6, 7 και 8, που έχουν ως εξής:

“6. Το Ε.Κ.Δ.Δ. μπορεί να αναλαμβάνει με απόφαση του Δ.Σ. την εκτέλεση προγραμμάτων και συνεδρίων εκπαιδευτικού ή ερευνητικού ενδιαφέροντος για λογαριασμό κυβερνητικών, εκπαιδευτικών και ερευνητικών φορέων και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης των Βαλκανικών κρατών, της Κύπρου, των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών με τα οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αναπτύξει εξωτερικές σχέσεις. Η δυνατότητα αυτή διεθνούς συνεργασίας μπορεί να επεκταθεί και σε φορείς ή οργανισμούς άλλων χωρών με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εξωτερικών.

7. Στα πλαίσια της προηγούμενης παραγράφου, το Δ.Σ. του Ε.Κ.Δ.Δ. εξουσιοδοτεί σε ετήσια βάση τους

διευθυντές των μονάδων του να συμμετέχουν σε διαγωνισμούς για την ανάληψη εκτέλεσης προγραμμάτων εκπαιδευτικού ή ερευνητικού ενδιαφέροντος και συνεδρίων.

8. Οι όροι εκτέλεσης από το Ε.Κ.Δ.Δ. των προγραμμάτων και συνεδρίων της παρ. 6 ορίζονται με σύμβαση μεταξύ του Ε.Κ.Δ.Δ. και του ενδιαφερόμενου φορέα της οικείας χώρας*.

4. Στην προβλεπόμενη από το άρθρο 2 του ν. 1388/1983, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 1943/1991, συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.), προστίθεται και αντιπρόεδρος. Ως αντιπρόεδρος διορίζεται ένα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης. Ο αντιπρόεδρος αναπληρώνει τον πρόεδρο, ελλείποντα, απόντα ή κωλυόμενο. Κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται.

5. Η αληθής έννοια της διατάξεως της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 2173/1993 (ΦΕΚ 208 Α'), από τότε που ίσχυσε, είναι ότι αυτή εφαρμόζεται και για τους διευθυντές με θητεία της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών, της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, της Εθνικής Πινακοθήκης και του Μουσείου Αλεξάνδρου Σούτζου, της Κρατικής Σχολής Ορχηστρικής Τέχνης και του Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Κέντρου Δελφών.

6. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού ρυθμίζονται όλα τα θέματα σχετικά με την κατάργηση, συγχώνευση, διατήρηση συμβουλίων και επιτροπών, που υπάγονται ή εποπτεύονται από το Υπουργείο Πολιτισμού, καθώς και τη μεταβολή των αρμοδιοτήτων, του αρθροῦ και των ιδιοτήτων των μελών αυτών. Με την ίδια διαδικασία θα μπορούν να συνιστώνται και νέα συμβούλια ή επιτροπές. Στα μέλη των παραπάνω συμβουλίων ή επιτροπών καταβάλλεται αποζημίωση που καθορίζεται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Πολιτισμού και Οικονομικών.

Άρθρο 31 **Σύσταση επιτροπών**

1. Σε καθένα από τα Υπουργεία Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να συσταθεί με απόφαση του οικείου Υπουργού και του Υπουργού των Οικονομικών τριμελής επιτροπή, έργο της οποίας είναι η άσκηση νομοπαρασκευαστικών και νομοτεχνικών καθηκόντων επί θεμάτων που συνδέονται με την οργάνωση της δημόσιας διοίκησης, την αποκέντρωση, την τοπική αυτοδιοίκηση και την οργάνωση και λειτουργία των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και της δημόσιας εκπαίδευσης εν γένει. Ως μέλη των παραπάνω επιτροπών δύναται να ορίζονται με την απόφαση της συστάσεώς τους και δικαστικοί λειτουργοί. Η αποζημίωση των μελών καθορίζεται, με την ίδια υπουργική απόφαση, σε ποσοστό επί των μηνιαίων αποδοχών αυτών. Για τον ορισμό δικαστικών λειτουργών απαιτείται να τηρηθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 41 παρ. 3 του ν. 1756/1988 (ΦΕΚ 35 Α') διαδικασία. Καθήκοντα γραμματέα σκεύει διοικητικός υπάλληλος που ορίζεται με την κατά το πρώτο εδάφιο

υπουργική πράξη συγκρότησης της επιτροπής.

2. Συνιστάται στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης ειδική τριμελής επιτροπή για την κωδικοποίηση των διατάξεων αρμοδιότητας του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης που ρυθμίζουν:

- α) την οργανωτική δομή, τη λειτουργία και τις διαδικασίες που διέπουν γενικά το δημόσιο τομέα,
- β) την ανάπτυξη του αποκεντρωτικού συστήματος,
- γ) τις σχέσεις κράτους - πολίτη και τον κοινωνικό έλεγχο,

- δ) την εκπαίδευση και επιμόρφωση του προσωπικού της δημόσιας διοίκησης.

Η κωδικοποίηση θα περιλαμβάνει όλες τις ισχύουσες γενικές και ειδικές διατάξεις νόμων. Το σχέδιο του Κώδικα θα περιλαμβάνει την κείμενη νομοθεσία όπως τροποποιείται ή συμπληρώνεται, με σκοπό την αποκάλυψή της από ασάφειες και ατέλειες και θα υποβληθεί στη Βουλή για να κυρωθεί κατά τη διαδικασία του άρθρου 76 παρ. 6 του Συντάγματος. Η επιτροπή θα συντάξει και κώδικα κανονιστικών διαταγμάτων, που θα εκδοθεί με προεδρικό διάταγμα εκδιδόμενο με πρόταση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης.

3. Η επιτροπή αποτελείται από:

- α) ένα σύμβουλο Επικρατείας ή πάρεδρο του αυτού δικαστηρίου,
- β) ένα γενικό διευθυντή ή διευθυντή του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης,
- γ) έναν ειδικό επιστήμονα στο δημόσιο δίκαιο.

4. Η επιτροπή της παρ. 2 συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο χρόνος περάτωσης του έργου, τρεις ειδικοί εισηγητές και δύο υπάλληλοι του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης με βαθμό τουλάχιστον Εισηγητή Α' Κατηγορίας ΠΕ, ως μέλη της γραμματείας.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζεται εφάπαξ αποζημίωση των μελών της επιτροπής, των ειδικών εισηγητών και των μελών της γραμματείας, καθώς και ο τρόπος καταβολής της.

6. Συνιστάται επιτροπή για τη σύνταξη νέου Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων, που αποτελείται από:

- α. το γενικό γραμματέα του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης, ως πρόεδρο,
- β. δύο συμβούλους του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο αρχαιότερος των οποίων αναπληρώνει τον πρόεδρο, όταν απουσιάζει ή κωλύεται,
- γ. δύο καθηγητές ή αναπληρωτές καθηγητές δημοσίου δικαίου,

- δ. το γενικό διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Κατάστασης Προσωπικού του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης,

- ε. το διευθυντή της Διεύθυνσης Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού του αυτού Υπουργείου και

- στ. δύο εκπροσώπους της Α.Δ.Ε.Δ.Υ..

Ως μέλη της γραμματείας της επιτροπής ορίζονται υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 2-4 του άρθρου 11 του ν. 1943/1991.

Άρθρο 32
Ειδικά θέματα

1. Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 2080/1992 (ΦΕΚ 153 Α') καταργούνται. Υπάλληλοι δημοσίων επιχειρήσεων, οργανισμών και λοιπών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου υπαγομένων στην καταργούμενη διάταξη, οι οποίοι υπηρετούν σε γραφεία βουλευτών ή Ελλήνων βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από 10.10.1993 θεωρούνται νομίμως διατεθέντες.

2. Επιτρέπεται εφεξής η διάθεση υπαλλήλων των υπηρεσιών και νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου στα γραφεία βουλευτών και Ελλήνων βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 1878/1990 (ΦΕΚ 33 Α') και των άρθρων 2 και 3 του ν. 1895/1990 (ΦΕΚ 116 Α'), όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 39 του ν. 1968/1991 (ΦΕΚ 150 Α'). Ο προβλεπόμενος στο άρθρο 6 του ν. 1878/1990 και στο άρθρο 2 του ν. 1895/1990 αριθμός υπαλλήλων, που διατίθενται για τη γραμματειακή υποστήριξη του έργου των βουλευτών και Ελλήνων βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ορίζεται σε τρεις από τους οποίους ο ένας τουλάχιστον είναι πτυχιούχος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος.

3. Ο αριθμός των υπαλλήλων που μπορεί να αποσπώνται κατά την προηγούμενη παράγραφο από Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε. και Ολυμπιακή Αεροπορία στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης για διάθεσή τους στα γραφεία των βουλευτών και Ελλήνων βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τον έναν (1) υπάλληλο για κάθε βουλευτή από καθεμία εκ των ανωτέρω επιχειρήσεων και οργανισμών, επιφυλασσομένου του ορίου 2% της διάταξης της παρ. 2 της Π.Υ.Σ. 19/8-2-90, που κυρώθηκε με το άρθρο 6 του ν. 1878/1990 (ΦΕΚ 33 Α'/20.3.90).

4. Εφεξής η απόσπαση υπαλλήλων στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης για διάθεσή τους σε βουλευτές και Έλληνες βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου γίνεται με απόφαση μόνο του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, μετά εξακρίβωση της συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων.

5. Το άρθρο 91 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α') καταργείται. Το δικαίωμα συνεργατών βουλευτών για διορισμό εξακολουθεί να ισχύει, υπό τις προϋποθέσεις του καταργούμενου άρθρου 91, για συνεργάτες βουλευτών, οι οποίοι είχαν προσληφθεί, σύμφωνα με την απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής 4775/19.11.1982, έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Η κατά το καταργούμενο άρθρο 91 διετία μπορεί να συμπληρώνεται αθροιστικά με υπηρεσία σε δύο βουλευτές.

6. Πίνακες προακτών έτους 1993 αναπέμπονται στο οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο, κατά το άρθρο 173 του Υπαλληλικού Κώδικα, προς επανεξέταση, εφόσον περιλαμβάνονται σε αυτούς υπάλληλοι, οι οποίοι κρίθηκαν δυσμενώς, ως προκύπτει από τη σχετική αιτιολογία, εξαιτίας της διάθεσής τους στα γραφεία βουλευτών ή Ελλήνων βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή στα γραφεία των κομμάτων στη Βουλή ή της απόσπασής τους σε πολιτικά γραφεία μελών της Κυβέρνησης, υφυπουργών ή γενικών γραμματέων. Αν μετά την επανεξέταση αναμορφωθούν οι πίνακες προακτών και

ανακύπτει δικαίωμα προαγωγής των υπαγομένων στην παρούσα παράγραφο υπαλλήλων και έχουν ήδη προαχθεί επόμενοι στη σειρά του αναμορφωμένου πίνακα προακτών, προάγονται και οι ανωτέρω αναδρομικώς από την ημερομηνία που έπρεπε να προαχθούν και αν δεν υπάρχει κενή θέση του βαθμού τους συνιστάται προσωποπαγής θέση με την απόφαση προαγωγής τους. Οι προαγόμενοι σε προσωποπαγή θέση καταλαμβάνουν την πρώτη θέση του βαθμού τους που θα κενωθεί και καταργείται αυτοδικαίως η προσωποπαγής θέση.

7. Εκθέσεις αξιολόγησης έτους 1992 των τακτικών πολιτικών υπαλλήλων του Δημοσίου και των ν.π.δ.δ., που συντάχθηκαν σύμφωνα με το π.δ. 318/1992 (ΦΕΚ 161 Α'), οι οποίες διαλαμβάνουν βαθμολογία 9 ή 10, χωρίς ειδική αιτιολογία, βάσει πραγματικών στοιχείων, όπως προβλέπεται από το άρθρο 8 (παρ. 8 και 9) του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος, επανεξετάζονται από τις ειδικές επιτροπές αξιολόγησης του άρθρου 54 παρ. 4 του ν. 1943/1991. Αν από την επανεξέταση αυτή προκύψει διαφοροποίηση της βαθμολογίας, κατ' εφαρμογή των παρ. 5 και 6 του άρθρου 13 του αυτού ως άνω προεδρικού διατάγματος, οι οικείοι πίνακες προακτών, όπου έχουν καταρτισθεί, αναπέμπονται στο υπηρεσιακό συμβούλιο για αναμόρφωση και ανακαλούνται τυχόν προαγωγές υπαλλήλων, οι οποίοι, μετά την αναμόρφωση των πινάκων προακτών, δεν δικαιούνται προαγωγή.

8. Η απαγόρευση της τοποθέτησης νεοδιοριζόμενων υπαλλήλων στα μεγάλα αστικά κέντρα, κατά την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 2085/1992, ισχύει μόνο για αριθμό θέσεων του οικείου κλάδου ίσο με τον αριθμό των υπαλλήλων του ίδιου κλάδου, των οποίων η αίτηση μετάθεσης σε αυτά συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις αποδοχής της.

9. Για τις προαγωγές των υπαλλήλων του Δημοσίου και των ν.π.δ.δ., που υπάγονται στον Υπαλληλικό Κώδικα, λαμβάνονται εφεξής υπόψη οι εκθέσεις ουσιαστικών προσόντων της τελευταίας οκταετίας.

10. Ειδικώς για το έτος 1993, οι κανονικές άδειες των υπαλλήλων, που υπάγονται στον Υπαλληλικό Κώδικα, επιτρέπεται να χορηγηθούν μέχρι και το τέλος Μαρτίου 1994. Μέχρι την ίδια ημερομηνία επιτρέπεται και η χορήγηση υπολοίπων κανονικών αδειών έτους 1991, εφόσον οι υπάλληλοι δεν επιθυμούν τη λήψη της αποζημίωσης που δικαιούνται. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και για τους υπαλλήλους των ο.τ.α. που υπάγονται στο πρώτο μέρος και στο κεφάλαιο Α' του δεύτερου μέρους του Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 1188/1981, ΦΕΚ 204 Α').

11. Οι διατάξεις των παρ. 8 και 9 του άρθρου 17 του ν. 1586/1986 (ΦΕΚ 37 Α') για μετάταξη υπαλλήλων σε ανώτερη κατηγορία, όταν το τυπικό προσόν της ανώτερης κατηγορίας το οποίο κατέχουν δεν προβλέπεται ή δεν αντιστοιχεί σε κανένα κλάδο της υπηρεσίας τους, εφαρμόζονται και για τους υπηρετούντες κατά τη δημοσίευση του παρόντος μόνιμους υπαλλήλους του Δημοσίου και των ν.π.δ.δ. που υπάγονται στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα. Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων ορίζεται τριμηνιαία από τη δημοσίευση του παρόντος.

12. Η δημοσίευση του οριστικού πίνακα εισαγομένων στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης με τον Η'

εισαγωγικό διαγωνισμό, η οποία έγινε την 21η Μαΐου 1993 (ΦΕΚ 13/21.5.1993 τ. Παράρτημα), ισχύει από 3 Μαΐου 1993, ημερομηνία έναρξης των μαθημάτων.

13. Το άρθρο 27 του ν. 2085/1992 (ΦΕΚ 170 Α'), για παραμονή υπαλλήλων στην υπηρεσία πέρα της 35ετίας, καταργείται. Υπάλληλοι, που παραμένουν βάσει της καταργούμενης διατάξεως, αποχωρούν από την υπηρεσία αυτοδικαίως την επόμενη της δημοσίευσης του παρόντος. Οι σχετικές διαπιστωτικές πράξεις εκδίδονται εντός μηνός από την ανωτέρω ημερομηνία. Κατ' εξαίρεση οι υπάλληλοι της Βουλής αποχωρούν την επόμενη της ανάκλησης, υπό του Προέδρου της, της απόφασης παραμονής τους.

14. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται μια φορά (άπαξ) με πρόταση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του οικείου υπουργού καθιερώνεται κατά υπουργείο ή αυτοτελή δημόσια υπηρεσία ή ν.π.δ.δ. ή κλάδο προσωπικού αυτών σύστημα μεταθέσεων με αντικειμενικά κριτήρια (μόρια) και ορίζονται οι κατηγορίες μεταθέσεων, τα κριτήρια και οι συντελεστές αυτών.

15. Οι διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 2085/1992 καταργούνται. Μέχρι την έναρξη της ισχύος των προεδρικών διαταγμάτων της παραγράφου 14 επανέρχονται σε ισχύ οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα (π.δ. 611/1977) και του άρθρου 10 του ν. 1586/1986, που καταργήθηκαν με την παρ. Θ3 του άρθρου 8 του ν. 2085/1992. Οι επανερχόμενες σε ισχύ διατάξεις παύουν να ισχύουν από 1.8.1994.

16. Τα εδάφια δεύτερο και τρίτο της παραγράφου 6 του άρθρου 39 του ν. 1914/1990 (ΦΕΚ 178 Α') καταργούνται.

17. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 2085/1992 προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

“Υπέρβαση του ποσοστού πέντε τοις χιλίοις (5%) μπορεί να γίνεται με σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του οικείου φορέα”.

18. Επιτρέπεται ο διορισμός υπαλλήλων και λειτουργών του κατά το άρθρο 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α') δημόσιου τομέα σε θέσεις διοικητών, υποδιοικητών, προέδρων, αντιπροέδρων, διευθυνόντων συμβούλων, γενικών διευθυντών, αναπληρωτών και βοηθών γενικών διευθυντών, σε νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα, όπως αυτός είχε οριοθετηθεί με το άρθρο 1 του ν. 1256/1982. Σε περίπτωση αποχώρησής τους από τις παραπάνω θέσεις, επανέρχονται αυτοδικαίως στη θέση που κατείχαν πριν από το διορισμό τους. Αν η θέση αυτή δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, θεωρούνται ότι κατέχουν ομοίωβαθμη προσωρινή θέση του κλάδου τους που συνιστάται αυτοδικαίως και καταργείται επίσης αυτοδικαίως όταν αποχωρήσουν από την υπηρεσία. Η υπηρεσία στις θέσεις της παρούσας παραγράφου λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις συνέπειες. Οι υπάλληλοι και λειτουργοί που διορίζονται στις θέσεις αυτές από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου λαμβάνουν μόνο τις αποδοχές της θέσης αυτής. Οι αποδοχές της θέσης που κατείχαν πριν από το διορισμό τους διακόπτονται αυτοδικαίως, ασφαλίζονται υποχρεωτικά στα ταμεία που ασφαλιζόνταν πριν το διορισμό τους στη νέα θέση και καταβάλλουν τα ποσά που κατέθεσαν τον τελευταίο μήνα πριν το διορισμό τους προσαυξανόμενα κάθε φορά

με τις νόμιμα καθοριζόμενες ποσοστιαίες αυξήσεις αυτών των ασφαλιστών. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται αναδρομικά και για όσους διορίστηκαν στις θέσεις αυτές μετά την 1η Σεπτεμβρίου 1993. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή και για διορισμό σε θέσεις γενικών διευθυντών ν.π.δ.δ., εφόσον δεν προβλέπεται η εκ της ιεραρχίας κάλυψή τους.

19. Στην παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 1943/1991 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

“Η πλήρωση των θέσεων της παραγράφου αυτής μπορεί να γίνεται και με απόσπαση από θέσεις του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα ή και με απασχολούμενους με πάγια αντιμισθία δικηγόρους τραπεζών του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείτο στην παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α').

20. Επιτρέπεται η διάθεση υπαλλήλων και δικηγόρων, που απασχολούνται με πάγια αντιμισθία, του Δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείτο πριν την ισχύ του άρθρου 51 παρ. 1 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'/1990), στα ερευνητικά πανεπιστημιακά ινστιτούτα. Η διάθεση του προσωπικού γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και του οικείου υπουργού, που εκδίδεται μετά από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου του ερευνητικού πανεπιστημιακού ινστιτούτου, υπό την προϋπόθεση ότι η απόσπαση δεν γεννά ανάγκη πλήρωσης της θέσης του αποσπώμενου με διορισμό ή πρόσληψη. Ο χρόνος υπηρεσίας των υπαλλήλων ή δικηγόρων στην υπηρεσία στην οποία αποσπώνται ή διατίθενται λογίζεται για όλες τις συνέπειες ως πραγματική υπηρεσία στην οργανική τους θέση.

21. Προσωπικό της Ελληνικής Ραδιοφωνίας Τηλεόρασης (Ε.Ρ.Τ. - Α.Ε.), που απολύθηκε από 1.12.1989 έως 31.10.1993, μπορεί να επαναπροσληφθεί με αίτησή του σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη διάταξη του άρθρου 25 παρ. 13 εδάφια α' έως δ' του νόμου αυτού. Οι σχετικές αιτήσεις κρίνονται κατά τη διαδικασία του άρθρου 26 παρ. 4 επ..

Με τον ίδιο τρόπο και την ίδια διαδικασία μπορούν να προσληφθούν με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου όσοι προσέφεραν δημοσιογραφικές ή άλλες συναφείς με την παραγωγή ραδιοτηλεοπτικού προγράμματος υπηρεσίες στην Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα με σύμβαση μίσθωσης έργου, εφόσον εξακολουθούν να υφίστανται οι σχετικές ανάγκες της εταιρίας. Για τους υπαγόμενους στην παρούσα παράγραφο ισχύει η διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 25 του παρόντος νόμου.

22. Η Γενική Γραμματεία Τύπου και Πληροφοριών του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης, η Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση Α.Ε., το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων και το Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων μπορούν για την κάλυψη ειδικών αναγκών τους να συνάπτουν συμβάσεις για την εκτέλεση έργου δημοσιογραφικού, μεταφραστικού ή άλλου συναφούς. Συμβάσεις της παρούσας παραγράφου, εφόσον υποκρύπτονται σύμβαση εργασίας, είναι άκυρες και εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 21 παρ. 16 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 33
Προσωπικό σχεδιασμού και
ανάλυσης πολιτικής

1. Οι κατά το άρθρο 80 του ν. 1892/1990 μονάδες στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής και οι αντίστοιχες θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου καταργούνται αυτοδικαίως με τη συμπλήρωση είκοσι (20) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος. Οι υπηρετούντες στις καταργούμενες θέσεις εντάσσονται αυτοδικαίως σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού του υπουργείου με την ίδια σχέση εργασίας, που συνιστώνται αυτοδικαίως δια του παρόντος. Οι εξ αυτών πτυχιούχοι νομικής, οι οποίοι είχαν το δικαίωμα παράλληλης άσκησης δικηγορίας, βάσει των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 25 του ν. 1943/1991, το διατηρούν και μετά τη ένταξή τους σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού.

2. Στα γραφεία υπουργών ή υφυπουργών, στους οποίους υπάγονται οι καταργούμενες μονάδες στρατηγικού σχεδιασμού και ανάλυσης πολιτικής, συνιστώνται θέσεις προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ως ακολούθως:

α) πέντε (5) θέσεις για καθένα από τα Υπουργεία Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δικαιοσύνης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού, Δημόσιας Τάξης, Μακεδονίας-Θράκης, Αιγαίου,

β) επτά (7) θέσεις για καθένα από τα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Γεωργίας, Εργασίας, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Τουρισμού, Εμπορικής Ναυτιλίας, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, Εμπορίου, Μεταφορών και Επικοινωνιών,

γ) πέντε (5) επιπλέον θέσεις ανά γενική γραμματεία των Υπουργείων των προηγούμενων περιπτώσεων α' και β',

δ) τριάντα (30) θέσεις για το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που κατανέμονται μεταξύ Υπουργείου και γενικών γραμματειών του με απόφαση του Υπουργού.

3. Το προσλαμβανόμενο στις θέσεις της προηγούμενης παραγράφου προσωπικό πρέπει να έχει πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής και α) διδακτορικό δίπλωμα ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένο ισότιμο της αλλοδαπής ή β) μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών διάρκειας τουλάχιστον ενός ακαδημαϊκού έτους ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένο ισότιμο της αλλοδαπής και αντίστοιχη εμπειρία δύο τουλάχιστον ετών μετά την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου.

4. Η πρόσληψη στις θέσεις της παραγράφου 2 γίνεται με απόφαση του οικείου υπουργού χωρίς οποιαδήποτε διαδικασία. Οι προσλαμβανόμενοι αποχωρούν αυτοδικαίως ταυτόχρονα με την αποχώρηση για οποιονδήποτε λόγο του υπουργού που τους προσέλαβε, χωρίς άλλη διαδικασία. Η παροχή υπηρεσίας στις θέσεις της παραγράφου 3 δεν γεννά οποιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλη αξίωση.

5. Ειδικό επιστημονικό προσωπικό, περιλαμβανομένου του προσωπικού της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, επιτρέπεται να τοποθετείται στις συνιστώμενες κατά την παρ. 2 θέσεις.

6. Στη Γενική Γραμματεία Τύπου και Πληροφοριών

(Γ.Γ.Τ.Π.) συνιστώνται είκοσι (20) ενιαίες θέσεις ειδικών επιστημόνων ή δημοσιογράφων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου διάρκειας μέχρι τριών (3) ετών που μπορεί να παρατείνεται. Οι ειδικοί επιστήμονες ή δημοσιογράφοι, που προσλαμβάνονται κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, διατίθενται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης για την κάλυψη των αναγκών των Γραφείων Τύπου Εξωτερικού ή των Διευθύνσεων Υπηρεσιών Εξωτερικού και Δημοσίων Σχέσεων της Γενικής Γραμματείας Τύπου και Πληροφοριών. Στους παραπάνω μπορεί να ανατίθενται και καθήκοντα προϊστάμενου στα Γραφεία Τύπου Εξωτερικού ή στις αναφερόμενες στο προηγούμενο εδάφιο διευθύνσεις της Γ.Γ.Τ.Π. ή τμημάτων τους. Με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης καθορίζονται τα ειδικότερα προσόντα που πρέπει να διαθέτουν οι προσλαμβανόμενοι προκειμένου να ανταποκριθούν στις ιδιαίτερες ανάγκες των θέσεών τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

Βαθμολογικό σύστημα διάρθρωσης θέσεων του
Δημοσίου και των νομικών προσώπων
δημοσίου δικαίου

Άρθρο 34

Βαθμολογική κλίμακα και διάρθρωση θέσεων
Προαγωγές

1. Οι θέσεις των κατηγοριών Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ), Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ) του προσωπικού που υπάγεται στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα (π.δ 611/1977) κατατάσσονται σε πέντε συνολικά βαθμούς ως ακολούθως:

Βαθμός Α'
 Βαθμός Β'
 Βαθμός Γ'
 Βαθμός Δ'
 Βαθμός Ε'

2. Οι θέσεις της κατηγορίας Ειδικών Θέσεων (ΕΘ) κατατάσσονται στους βαθμούς 1ο και 2ο. Οι θέσεις των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ κατατάσσονται στους βαθμούς Δ', Γ', Β' και Α' από τους οποίους κατώτερος είναι ο Δ' και ανώτερος ο Α'. Οι θέσεις της κατηγορίας ΥΕ κατατάσσονται στους βαθμούς Ε', Δ', Γ', και Β', από τους οποίους κατώτερος είναι ο Ε' και ανώτερος ο Β'.

3. Εισαγωγικός βαθμός των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ είναι ο βαθμός Δ' και της κατηγορίας ΥΕ ο βαθμός Ε'. Για τους αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης εισαγωγικός βαθμός είναι ο Β'.

4. Οι θέσεις όλων των βαθμών των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ είναι σε κάθε κατηγορία οργανικά ενιαίες. Μεταξύ υπαλλήλων του ίδιου βαθμού δεν υπάρχει αρχαιότητα.

5. Για την προαγωγή από βαθμό σε βαθμό απαιτείται:

α) Για την κατηγορία ΥΕ:

Από το βαθμό Ε' στο βαθμό Δ' 2ετής υπηρεσία στο βαθμό Ε', από το βαθμό Δ' στο βαθμό Γ' 10ετής υπηρεσία στο βαθμό Δ' και από το βαθμό Γ' στο βαθμό Β' 10ετής υπηρεσία στον βαθμό Γ'.

β) Για την κατηγορία ΔΕ:

Από το βαθμό Δ' στο βαθμό Γ' 2ετής υπηρεσία στο

βαθμό Δ', από το βαθμό Γ' στο βαθμό Β' 9ετής υπηρεσία στο βαθμό Γ' και από το βαθμό Β' στο βαθμό Α' 9ετής υπηρεσία στο βαθμό Β'.

γ) Για την κατηγορία ΤΕ:

Από το βαθμό Δ' στο βαθμό Γ' 2ετής υπηρεσία στο βαθμό Δ', από το βαθμό Γ' στο βαθμό Β' 7ετής υπηρεσία στο βαθμό Γ' και από το βαθμό Β' στο βαθμό Α' 7ετής υπηρεσία στο βαθμό Β'.

δ) Για την κατηγορία ΠΕ:

Από το βαθμό Δ' στο βαθμό Γ' 2ετής υπηρεσία στο βαθμό Δ', από το βαθμό Γ' στο βαθμό Β' 6ετής υπηρεσία στο βαθμό Γ' και από το βαθμό Β' στο βαθμό Α' 6ετής υπηρεσία στο βαθμό Β'.

6. Ο χρόνος παραμονής στον εισαγωγικό βαθμό όλων των κατηγοριών χαρακτηρίζεται ως δοκιμαστική υπηρεσία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

7. Για τους υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος σπουδών διάρκειας ενός τουλάχιστον έτους, ο χρόνος παραμονής στο Γ' βαθμό μειώνεται κατά ένα έτος. Ομοίως για τους κατόχους διδακτορικού διπλώματος ο χρόνος παραμονής στο Γ' βαθμό μειώνεται κατά δύο έτη. Ως μεταπτυχιακό και ως διδακτορικό δίπλωμα νοούνται εκείνα που χορηγούνται με αντίστοιχο ιδιαίτερο τίτλο μετά τη λήψη του πτυχίου ή διπλώματος Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι.. Για τα μεταπτυχιακά και τα διδακτορικά διπλώματα εκπαιδευτικών ιδρυμάτων εξωτερικού απαιτείται βεβαίωση ισοτιμίας.

8. Οι προαγωγές γίνονται ύστερα από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου. Οι υπάλληλοι προάγονται στον αμέσως επόμενο βαθμό εφόσον έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο στο βαθμό που κατέχουν σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 7 του άρθρου αυτού και έχουν σε υψηλό επίπεδο τα ουσιαστικά προσόντα που αναφέρονται στις εκθέσεις αξιολόγησής τους. Ειδικά για την προαγωγή στον Α' βαθμό πρέπει ο υπάλληλος να έχει σε ιδιαίτερα υψηλό επίπεδο προσόντα που μαρτυρούν διοικητική ικανότητα, όπως αυτά καθορίζονται από την κλίμακα του συστήματος αξιολόγησης των ουσιαστικών προσόντων των υπαλλήλων.

9. Το υπηρεσιακό συμβούλιο τον Απρίλιο κάθε έτους καταρτίζει, με βάση την κατάσταση των παραγράφων 12 και 13 του άρθρου αυτού, πίνακα προακτών με αλφαβητική σειρά κατά βαθμό, κλάδο και ειδικότητα καθώς και πίνακα μη προακτών. Για την εγγραφή στους πίνακες αυτούς κρίνονται οι υπάλληλοι που συμπληρώνουν έως τις 30 Απριλίου του επόμενου έτους τον απαιτούμενο για την προαγωγή χρόνο υπηρεσίας. Η ισχύς των πινάκων αρχίζει την 1η Μαΐου του έτους κατάρτισής τους, ανεξάρτητα από την ημερομηνία οριστικοποίησής τους σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 173 του Υπαλληλικού Κώδικα (π.δ. 611/1977).

10. Οι υπάλληλοι που περιλαμβάνονται στους πίνακες προακτών προάγονται υποχρεωτικά μέσα σε ένα μήνα από την κύρωση των πινάκων ή από την ημέρα που συμπληρώνουν τον απαιτούμενο για την προαγωγή χρόνο υπηρεσίας. Η προαγωγή θεωρείται ότι συντελείται από την ημέρα που συμπληρώνει ο υπάλληλος το χρόνο υπηρεσίας που απαιτείται για να προαχθεί στον επόμενο βαθμό, ποτέ όμως πριν την έναρξη ισχύος του οικείου πίνακα προακτών.

11. Οι αποφάσεις προαγωγών δεν δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

12. Τον Ιανουάριο κάθε έτους συντάσσεται από την αρμόδια υπηρεσία αλφαβητική κατά βαθμό, κλάδο και ειδικότητα κατάσταση, στην οποία περιλαμβάνονται όλοι οι υπάλληλοι, μαζί με στοιχεία δηλωτικά της ηλικίας, της συνολικής υπηρεσίας και της υπηρεσίας κατά βαθμό, του μισθολογικού κλιμακίου και των τίτλων σπουδών κάθε υπαλλήλου.

13. Οι καταστάσεις αυτές κοινοποιούνται υποχρεωτικά στους υπαλλήλους μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του Φεβρουαρίου κάθε έτους. Διόρθωση των στοιχείων υπαλλήλου που αναγράφονται στην κατάσταση γίνεται από την υπηρεσία ύστερα από αίτηση του ίδιου, η οποία υποβάλλεται σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση. Αν η υπηρεσία απορρίψει την αίτηση ή δεν απαντήσει μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την υποβολή της, επιτρέπεται ένσταση στο υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την πάροδο της παραπάνω δεκαήμερης προθεσμίας ή από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης της υπηρεσίας, αν αυτή γίνει νωρίτερα. Το υπηρεσιακό συμβούλιο αποφασίζει μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της ένστασης.

14. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου Η' εφαρμόζονται αναλόγως και για το αντίστοιχο προσωπικό των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Η κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 37 απόφαση εκδίδεται από τον Υπουργό Εσωτερικών μετά γνώμη της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Εργαζομένων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α.). Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 149 του ν. 1188/1981 επαναφέρονται σε ισχύ και τροποποιούνται ως εξής:

στην παράγραφο 1 αντί του 6ου βαθμού τίθεται ο βαθμός Β' και αντί του 7ου βαθμού τίθεται ο βαθμός Δ'.

Άρθρο 35

Κατάταξη θέσεων σε κλάδους

1. Η κατάταξη των θέσεων κάθε κατηγορίας σε κλάδους και ειδικότητες και ο καθορισμός των τυπικών προσόντων κατά κλάδο και ειδικότητα γίνονται με τις οργανικές διατάξεις κάθε υπηρεσίας.

2. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Πραεδρίας της Κυβέρνησης και του οικείου υπουργού μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1994, είναι δυνατόν να καθορίζονται οι κατά ειδικότητα κλάδου οργανικές θέσεις κάθε υπηρεσίας, καθώς και τα καθήκοντα των υπαλλήλων κατά κλάδο, ειδικότητα και βαθμό.

Άρθρο 36

Προϊστάμενοι οργανικών μονάδων Επίδομα θέσης ευθύνης

1. Προϊστάμενοι όλων των οργανικών μονάδων τοποθετούνται υπάλληλοι με βαθμό Α' των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις επόμενες παραγράφους. Ως οργανικές μονάδες της παραγράφου αυτής νοούνται η γενική διεύθυνση, η διεύθυνση, το τμήμα, το αυτοτελές τμήμα, το αυτοτελές γραφείο, καθώς και τυχόν ενδιάμεσα επίπεδα διοίκησης, όπως αυτά προβλέπονται από τις οικείες οργανικές διατάξεις.

2. Η επιλογή προϊσταμένων γενικών διευθύνσεων

γίνεται ύστερα από αίτηση υποψηφιότητας, που υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία που τάσσεται από τον οικείο υπουργό και η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών, από το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο, που συγκροτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 του νόμου αυτού. Η επιλογή γίνεται με βάση τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου κάθε υπαλλήλου από τα οποία ιδιαίτερα εκτιμώνται η άρτια επαγγελματική κατάρτιση και οι επιστημονικές γνώσεις, η δραστηριότητα στην υπηρεσία, η ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλιών και ευθυνών, η ευχέρεια προγραμματισμού και συντονισμού, καθώς και η ικανότητα υποκίνησης των υφιστάμενων για την επίτευξη στόχων. Ως προϊστάμενοι γενικών διευθύνσεων επιλέγονται μόνιμοι υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α' και με την προϋπόθεση ότι έχουν διατελέσει ή είναι προϊστάμενοι διευθύνσεων κατά την ημέρα υποβολής του ερωτήματος του οικείου υπουργού προς το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο. Σε περίπτωση που προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης δεν επιλέγεται για δεύτερη φορά, καταλαμβάνει κενή θέση προϊσταμένου διεύθυνσης και αν δεν υπάρχει, καταλαμβάνει την πρώτη θέση προϊσταμένου διεύθυνσης που θα κενωθεί. Μέχρι τότε θεωρείται προϊστάμενος διεύθυνσης και τα καθήκοντά του προσδιορίζονται με απόφαση του οικείου υπουργού ή του μονομελούς οργάνου διοίκησης του ν.π.δ.δ., ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες. Οι γενικοί διευθυντές, οι οποίοι δεν επιλέγονται πάλι μετά τη λήξη της θητείας τους, δύνανται να αποχωρήσουν από την υπηρεσία διατηρώντες τις αποδοχές του γενικού διευθυντή εφόσον υποβάλλουν αίτηση παραίτησης εντός δύο (2) μηνών από την ανακοίνωση της μη επανεπιλογής τους.

3. Η επιλογή προϊσταμένων διευθύνσεων, τμημάτων και αυτοτελών γραφείων ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων γίνεται από το υπηρεσιακό συμβούλιο. Η επιλογή γίνεται με βάση τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου κάθε υπαλλήλου με επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 37. Για την κατά την παράγραφο αυτή επιλογή προϊσταμένων λαμβάνονται υπόψη κατά κύριο λόγο οι εκθέσεις αξιολόγησης και τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου του υπαλλήλου που αποδεικνύουν αντικειμενικά ιδιαίτερη ικανότητα, πρωτοβουλία και δραστηριότητα στην υπηρεσία, συνεκτιμώνται δε και:

α) η επιτυχής άσκηση καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας οποιασδήποτε επιπέδου, η ικανότητα συμβολής στη βελτίωση της αποδοκότητας και η ικανότητα υποκίνησης των υφιστάμενων για αυξημένη απόδοση στην υπηρεσία.

β) πιστοποιητικά παρακολούθησης εκπαιδευτικών ή πμορφωτικών προγραμμάτων υπαλλήλων του Δημοσίου ν.π.δ.δ. στην ημεδαπή ή αλλοδαπή, η αποφοίτηση από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης.

γ) η βράβευση εργασιών ή μελετών σύμφωνα με τις εγκεκριμένες διατάξεις.

δ) εισηγήσεις ή προτάσεις κατατεθειμένες στην υπηρεσία ή δημοσιευμένες σε έγκυρα περιοδικά, οι οποίες κορούν βελτιώσεις ή καινοτομίες για την απλούστευση διαδικασιών, την εξυπηρέτηση των πολιτών, την εξησ της αποδοκότητας, τη βελτίωση των συνθηκών γασίας κ.λπ.,

ε) η κατοχή περισσότερων τίτλων σπουδών από

εκπαιδευτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης,

στ) στοιχεία που μαρτυρούν απροθυμία ή αδιαφορία στην εκτέλεση των καθηκόντων και ιδιαίτερα συνεχείς αναρρωτικές άδειες και αδικαιολόγητες απουσίες αποτελούν αρνητικό στοιχείο κρίσης,

ζ) στοιχεία του πειθαρχικού φακέλου εκτιμώμενα κατά περίπτωση.

4. Έγγραφο δήλωση του υπαλλήλου, ότι δεν επιθυμεί να κριθεί κατά την επιλογή προϊσταμένων οργανικών μονάδων, εκτιμάται από το υπηρεσιακό συμβούλιο με βάση τις ανάγκες της υπηρεσίας.

5. Η επιλογή προϊσταμένου γίνεται το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από τη λήξη της θητείας. Οι κατά τις διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου αυτού προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν το αργότερο μέχρι και την επόμενη ημέρα από τη λήξη της θητείας των προϊσταμένων.

6. Ως προϊστάμενοι διευθύνσεων ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων επιλέγονται υπάλληλοι με βαθμό Α', οι οποίοι έχουν τουλάχιστον τετραετή υπηρεσία στο βαθμό αυτόν. Αν δεν υπάρχουν υπάλληλοι με την προϋπόθεση αυτή, επιλέγονται υπάλληλοι με τον περισσότερο χρόνο στον Α' βαθμό. Αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν υπάλληλοι βαθμού Α', προϊστάμενοι διευθύνσεων επιλέγονται υπάλληλοι βαθμού Β' με τα περισσότερα χρόνια στο βαθμό. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις που από τις κείμενες οργανικές διατάξεις προβλέπονται ενδιάμεσοι επιπέδου οργανικές μονάδες μεταξύ διεύθυνσης και τμήματος.

7. Ως προϊστάμενοι τμημάτων και αυτοτελών γραφείων ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων επιλέγονται υπάλληλοι με τον Α' βαθμό. Αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν, επιλέγονται υπάλληλοι Β' βαθμού, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει κατά κατηγορία ελάχιστο χρόνο υπηρεσίας στο Β' βαθμό πέντε (5) έτη προκειμένου για την κατηγορία ΠΕ, έξι (6) έτη για την κατηγορία ΤΕ και οκτώ (8) έτη για την κατηγορία ΔΕ. Αν δεν υπάρχουν υπάλληλοι με τις ανωτέρω προϋποθέσεις επιλέγονται υπάλληλοι Β' βαθμού με λιγότερα χρόνια υπηρεσίας.

8. Για την εφαρμογή των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου αυτού, ο αριθμός των κρινομένων υπαλλήλων για κάθε επίπεδο προϊσταμένων οργανικών μονάδων πρέπει να είναι τουλάχιστο διπλάσιος του αριθμού των κενών θέσεων για τις οποίες γίνεται η κρίση. Εφόσον δεν συμπληρώνεται ο αριθμός αυτός από υπαλλήλους που έχουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις, ο πίνακας των υπαλλήλων που κρίνονται συμπληρώνεται με υπαλλήλους με λιγότερα χρόνια στο βαθμό Α' ή με κατώτερο βαθμό. Δεν γίνεται επιλογή όταν στον κλάδο από τον οποίο κατά τις κείμενες διατάξεις λαμβάνεται ο προϊστάμενος υπηρετεί ένας μόνο υπάλληλος.

9. Όσοι επιλέγονται από το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο του άρθρου 29 και τα υπηρεσιακά συμβούλια, τοποθετούνται με απόφαση του οικείου οργάνου, ως προϊστάμενοι σε αντίστοιχου επιπέδου οργανικές μονάδες, για τρία (3) έτη. Οι τοποθετούμενοι ως προϊστάμενοι εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους έως την τυχόν επανεπιλογή τους ή την τοποθέτηση νέου προϊσταμένου.

10. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 11 υπάλληλος που επιλέγεται σύμφωνα με τις διατάξεις

του άρθρου αυτού ή του άρθρου 37 για τρίτη φορά ως προϊστάμενος διεύθυνσης ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας, θεωρείται αυτοδίκαια, ότι καταλαμβάνει θέση προϊσταμένου αντίστοιχου επιπέδου. Επίσης, υπάλληλος που επιλέγεται για τρίτη φορά ως προϊστάμενος τμήματος, αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας, καθώς και ενδιάμεσων οργανικών μονάδων μεταξύ διεύθυνσης και τμήματος ή τμήματος και γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων, όπως αυτές προβλέπονται από τις οικείες οργανικές διατάξεις, θεωρείται αυτοδίκαια ότι καταλαμβάνει οργανική θέση προϊσταμένου αντίστοιχου επιπέδου. Όσοι καταλαμβάνουν κατά την παράγραφο αυτή οργανικές θέσεις προϊσταμένων κρίνονται εφεξής μόνο για επιλογή σε θέσεις προϊσταμένων οργανικών μονάδων ανώτερου επιπέδου. Σε περίπτωση κατά την οποία υπάλληλος δεν επανεπιλέγεται ως προϊστάμενος διεύθυνσης ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας, καταλαμβάνει χωρίς κρίση υπηρεσιακού συμβουλίου, θέση προϊσταμένου τμήματος ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας, εκτός εάν το υπηρεσιακό συμβούλιο με αιτιολογημένη απόφασή του κρίνει διαφορετικά.

11. Με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου, ο προϊστάμενος μπορεί να απαλλαγεί από τα καθήκοντά του και πριν από τη λήξη της τριετίας, για σοβαρό λόγο αναγόμενο στην πλημμελή άσκηση των υπηρεσιακών του καθηκόντων και ιδιαίτερα για αδικαιολόγητη επιείκεια ή μεροληψία κατά τη σύνταξη των εκθέσεων αξιολόγησης, αποδεδειγμένα μη προσήκουσα συμπεριφορά προς τους πολίτες, ευθυνοφοβία, απροθυμία για την εφαρμογή μεθόδων οργάνωσης, λειτουργίας και αποδοτικότητας, αδικαιολόγητη καθυστέρηση στη διεκπεραίωση των υποθέσεων, κακή συνεργασία με λοιπούς προϊσταμένους, μειωμένη ποσοτική απόδοση. Ο προϊστάμενος μπορεί επίσης να απαλλαγεί από τα καθήκοντά του με αίτησή του ύστερα από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου, που συνεκτιμά τις υπηρεσιακές ανάγκες. Ο υπάλληλος που παραιτείται με αίτησή του ανεξάρτητα από τους λόγους της παραίτησης στερείται του δικαιώματος επιλογής του ως προϊσταμένου οργανικής μονάδας για μία τριετία.

12. Αν κενωθεί ή συσταθεί θέση προϊσταμένου πριν από τη λήξη της τριετίας, το υπηρεσιακό συμβούλιο επιλέγει νέο προϊστάμενο με τριετή θητεία. Η επιλογή προϊσταμένων για τις θέσεις που κενώθηκαν ή συστάθηκαν γίνεται το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από τότε που οι θέσεις κενώθηκαν ή συστάθηκαν. Για την επιλογή σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής απαιτείται να υποβληθεί αίτηση από τον ενδιαφερόμενο υπάλληλο στην οικεία υπηρεσία διοικητικού ή προσωπικού, το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημέρα που έλαβε γνώση, με φροντίδα της υπηρεσίας προσωπικού. Το υπηρεσιακό συμβούλιο δεν κωλύεται να επιλέξει ως προϊστάμενο και υπάλληλο που δεν υπέβαλε αίτηση, ιδίως αν υπηρετεί στον τόπο που θα ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου.

13. Αν οι υπάλληλοι που κρίνονται για να επιλεγούν ως προϊστάμενοι στις ίδιες θέσεις υπάγονται στην αρμοδιότητα διαφορετικών υπηρεσιακών συμβουλίων, με απόφαση του οργάνου που συγκροτεί τα υπηρεσιακά συμβούλια, ορίζεται το υπηρεσιακό συμβούλιο που διενεργεί την επιλογή.

14. Τον προϊστάμενο μη αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου μη αυτοτελούς οργανικής μονάδας ορίζει ο προϊστάμενος της αμέσως υπερκείμενης οργανικής μονάδας από τους υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτόν, χωρίς επιλογή από το υπηρεσιακό συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου αυτού.

15. Με τους οργανισμούς των οικείων υπηρεσιών καθορίζονται οι κλάδοι ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ, των οποίων οι υπάλληλοι κρίνονται για την κατάληψη θέσεων προϊσταμένων των κατά περίπτωση οργανικών μονάδων, ανάλογα με την ειδικότητα του κλάδου και το αντικείμενο των συγκεκριμένων οργανικών μονάδων. Κατά την πρώτη εφαρμογή η ρύθμιση αυτή μπορεί να γίνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, εφόσον από τις οικείες οργανικές διατάξεις δεν προβλέπονται οι κλάδοι από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι.

16. Οι κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού προϊστάμενοι είναι πειθαρχικώς προϊστάμενοι κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 217 του π.δ. 611/1977, για τους υπαγόμενους σε αυτούς υπαλλήλους, ανεξαρτήτως του βαθμού που αυτοί φέρουν. Οι προϊστάμενοι αυτοί έχουν τις αντίστοιχες πειθαρχικές αρμοδιότητες του άρθρου 218 του π.δ. 611/1977.

17. Όπου από τις οικείες οργανικές διατάξεις επιτρέπεται η τοποθέτηση προϊσταμένου κατηγορίας που έπεται κατά το προβάδισμα δεν ισχύει το προβάδισμα των κατηγοριών.

18. Στους προϊσταμένους οργανικών μονάδων αποποιουδήποτε επιπέδου καταβάλλεται για όσο χρόνο ασκούν τα καθήκοντά τους μηνιαίο επίδομα θέσης ευθύνης. Το ύψος του επιδόματος αυτού καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών, το οποίο αναπροσαρμόζεται κατά έτος με όμοια απόφαση. Το επίδομα θέσης ευθύνης καταβάλλεται και στην περίπτωση προσωρινής απουσίας του δικαιούχου από τα καθήκοντά του, αλλά όχι πέρα των δύο (2) μηνών κάθε φορά.

19. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 1586/1986 αντικαθίσταται ως εξής:

“1. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος προϊσταμένου το αρμόδιο για το διορισμό όργανο μπορεί με απόφασή του να ορίσει αναπληρωτή προϊσταμένου έναν από τους προϊσταμένους των αμέσως υποκείμενων οργανικών μονάδων. Σε περίπτωση που δεν ορισθεί αναπληρωτής προϊσταμένου, τον προϊστάμενο που απουσιάζει ή κωλύεται αναπληρώνει στα καθήκοντά του ο ανώτερος κατά βαθμό προϊστάμενος των υποκείμενων οργανικών μονάδων και επί ομοιοβάθμων ο προϊστάμενος που έχει τα περισσότερα χρόνια υπηρεσίας στο βαθμό με την προϋπόθεση ότι ανήκει σε κλάδο του οποίου οι υπάλληλοι προβλέπεται από τις οικείες οργανικές διατάξεις ότι μπορεί να προϊστανται”.

Άρθρο 37 **Υπηρεσιακά συμβούλια**

1. Τα υπηρεσιακά συμβούλια του προσωπικού των δημοσίων υπηρεσιών και των ν.π.δ.δ. είναι πενταμελή και αποτελούνται από:

α) Τρεις μόνιμους υπάλληλους με βαθμό Α', από αυτούς που υπάγονται στην αρμοδιότητα του υπηρεσιακού συμβουλίου, που υπηρετούν στην έδρα του υπηρεσιακού συμβουλίου ή στο νομό Αττικής για τα υπηρεσιακά συμβούλια που εδρεύουν στο νομό αυτό.

β) Δύο αιρετούς εκπροσώπους των εργαζομένων με βαθμό τουλάχιστον Γ'.

2. Τα υπό στοιχείο α' μέλη της προηγούμενης παραγράφου ορίζονται από τον οικείο υπουργό ή το διοικητικό συμβούλιο του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, από υπάλληλους που έχουν επιλεγεί, με τις διατάξεις του παρόντος για τρίτη φορά ως προϊστάμενοι διεύθυνσης ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας. Αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν οι υπάλληλοι αυτοί, ορίζονται υπάλληλοι, που έχουν τις προϋποθέσεις των παραγράφων 3 και 6 του άρθρου 36 του νόμου αυτού, προϊσταμένων εκείνων που έχουν ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένων διεύθυνσης. Τα μέλη αυτά τοποθετούνται από το οικείο όργανο ως προϊστάμενοι διευθύνσεων σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις για μία τριετία.

Τα υπό στοιχείο β' μέλη της παραγράφου 1 εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία. Ο τρόπος, η διαδικασία και οι λοιπές προϋποθέσεις της εκλογής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ..

Η γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. παρέχεται μέσα σε εύλογη προθεσμία που τάσσεται από τον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης και δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δεκαπέντε (15) ημέρες. Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής η απόφαση εκδίδεται και χωρίς τη γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ..

3. Τα μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου ορίζονται ή εκλέγονται αντίστοιχα με ισάριθμους αναπληρωτές. Αν λυθεί η υπαλληλική σχέση αιρετού μέλους του συμβουλίου, τακτικό μέλος ορίζεται ο επόμενος στη σειρά εκλογής για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της θητείας.

4. Με την απόφαση συγκρότησης του υπηρεσιακού συμβουλίου ορίζεται ο πρόεδρος και ο αναπληρωτής του μεταξύ των τακτικών μελών του υπηρεσιακού συμβουλίου.

5. Όταν το υπηρεσιακό συμβούλιο κρίνει πειθαρχικές υποθέσεις, ο πρόεδρος αντικαθίσταται από δικαστικό λειτουργό ή σύμβουλο ή πάρεδρο του Ν.Σ.Κ. σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις διατάξεις της παραγράφου Β1 του άρθρου 40 του ν. 1884/1990 (ΦΕΚ 81 Α').

6. Αν ο αριθμός των θέσεων προϊσταμένων διεύθυνσης της οικείας υπηρεσίας, οι οποίες υπάγονται για την πλήρωσή τους στην αρμοδιότητα του ίδιου υπηρεσιακού συμβουλίου, είναι τέσσερις έως και έξι, ορίζονται από τον οικείο υπουργό δύο προϊστάμενοι διευθύνσεων σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού και οι οποίοι αποτελούν αυτοδικαία τα δύο υπό στοιχείο α' της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου. Ως τρίτο μέλος ορίζεται είτε υπάλληλος άλλου κλάδου που δεν υπάγεται στην αρμοδιότητα του ίδιου υπηρεσιακού συμβουλίου είτε υπάλληλος άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Αν ο αριθμός των θέσεων προϊσταμένων διεύθυνσης της οικείας υπηρεσίας, οι οποίες υπάγονται για την πλήρωσή τους στην αρμο-

διότητα του ίδιου υπηρεσιακού συμβουλίου είναι μικρότερος των τεσσάρων, επιλέγεται ένας προϊστάμενος διεύθυνσης, ο οποίος αποτελεί αυτοδικαία το ένα υπό στοιχείο α' της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού μέλος του υπηρεσιακού συμβουλίου. Τα άλλα δύο μέλη ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου.

7. Στα υπηρεσιακά συμβούλια των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, αν δεν υπάρχουν υπάλληλοι του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με βαθμό Α', ορίζονται μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με βαθμό Α'. Αν και τα τρία μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου 6. Αν το ένα μόνο ή τα δύο μέλη είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, οι διατάξεις της παραγράφου 6 εφαρμόζονται για την επιλογή δύο ή ενός κατά περίπτωση προϊσταμένων διεύθυνσης που θα αποτελέσουν μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου. Επίσης οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται στα κοινά υπηρεσιακά συμβούλια νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

8. Αν τα αιρετά μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου περιλαμβάνονται μεταξύ αυτών που κρίνονται για προϊστάμενοι οργανικής μονάδας, κρίνονται κατά την πρώτη συνεδρίαση και δεν μπορούν να συμμετάσχουν σε αυτή για την κρίση που τους αφορά. Αν και τα αναπληρωματικά μέλη έχουν το ίδιο κώλυμα, το υπηρεσιακό συμβούλιο συνεδριάζει με τα υπόλοιπα μέλη.

9. Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού, η θητεία των μελών των υπηρεσιακών συμβουλίων λήγει στις 31.12.1994.

10. Έως τη συγκρότηση των υπηρεσιακών συμβουλίων του άρθρου αυτού, εξακολουθούν να λειτουργούν τα υπάρχοντα.

11. Τα αιρετά μέλη των υπηρεσιακών συμβουλίων που η θητεία τους λήγει στις 31.12.1994 εξακολουθούν να συμμετέχουν στα κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου υπηρεσιακά συμβούλια, ανεξάρτητα αν πληρούν την προϋπόθεση της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

12. Στα περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια διοικητικού προσωπικού του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να ορίζονται ως πρόεδρος και μέλη εκπαιδευτικοί λειτουργοί με βαθμό Α' από τους υπηρετούντες στην πόλη της έδρας του υπηρεσιακού συμβουλίου, εφόσον δεν υπάρχουν μόνιμοι υπάλληλοι από τους αναφερόμενους στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

13. Δεν υπάγονται στις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων 1 έως και 11 τα υπηρεσιακά συμβούλια της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, της Ακαδημίας Αθηνών, των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι., της ΣΕΛΕΤΕ και της Σιβιτανιδείου Σχολής, για τα οποία επιτρέπεται προσαρμογή τους προς τις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 8 του άρθρου 14 του ν.1586/1986 (ΦΕΚ 37 Α') ή βάσει ισχυουσών ιδίων διατάξεων.

14. Τα εκ δημοτικών ή κοινοτικών υπαλλήλων μέλη των υπηρεσιακών συμβουλίων των ο.τ.α. που ορίζονται

από το νομάρχη, εφεξής υποδεικνύονται από την τοπική ένωση δήμων και κοινοτήτων.

15. Από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως λήγει αυτοδικαίως η θητεία των μελών των υπηρεσιακών συμβουλίων του Υπουργείου Εξωτερικών.

Έως τον ορισμό νέων μελών, τα μέλη των οποίων η θητεία λήγει, σύμφωνα με την παράγραφο 1, εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους και να λαμβάνουν την αποζημίωση που τυχόν προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις.

Τα της συγκροτήσεως των υπηρεσιακών συμβουλίων του Υπουργείου Εξωτερικών εξακολουθούν να διέπονται από τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 40 Β' παρ. 6 του ν. 1884/1990.

Άρθρο 38

Κατάταξη υπηρετούντων υπαλλήλων Μεταβατικές - Τελικές διατάξεις

1. Οι θέσεις των υπαλλήλων κάθε κλάδου διαβαθμίζονται αυτοδικαίως ενιαία σε όλους τους βαθμούς της οικείας κατηγορίας, σύμφωνα με τις παραγράφους 1-4 του άρθρου 34 του νόμου αυτού.

2. Οι υπάλληλοι, που υπηρετούν κατά την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού, κατατάσσονται αυτοδικαίως στους βαθμούς της κατηγορίας που υπηρετούν, με βάση το συνολικό χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας που έχουν διανύσει, σύμφωνα με τις παραγράφους 1-7 του άρθρου 34 του νόμου αυτού. Τυχόν πλεονάζων χρόνος θεωρείται ότι διανύθηκε στο βαθμό κατάταξης. Για την κατάταξη και τον καθορισμό του χρόνου, που σύμφωνα με την παράγραφο αυτή και τις παραγράφους 3 και 4 θεωρείται ότι έχει διανυθεί στο βαθμό στον οποίο κατατάσσεται ο υπάλληλος, δεν υπολογίζονται:

α. τα χρονικά διαστήματα που προβλέπονται από το άρθρο 160 παρ. 1 του Υπαλληλικού Κώδικα (διαθεσιμότητας, αργίας, αδικαιολόγητης αποχής από τα καθήκοντα και προσωρινής παύσης).

β. το χρονικό διάστημα κατά το οποίο στερήθηκε ο υπάλληλος το δικαίωμα για προαγωγή,

γ. ένα έτος για κάθε φορά που ο υπάλληλος κρίθηκε ως μη προακτέος και

δ. χρονικό διάστημα ίσο προς το μισό του απαιτούμενου προς προαγωγή χρόνου, σε περίπτωση επιβολής της πειθαρχικής ποινής του υποβιβασμού.

3. Για την κατάταξη, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, στο συνολικό χρόνο πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας δεν υπολογίζεται το μισό του πέραν της δεκαετίας χρόνου, που διανύθηκε με τυπικό προσόν κατώτερης κατηγορίας.

4. Υπάλληλοι, οι οποίοι υπηρετούν σε κατηγορία ανώτερη των τυπικών προσόντων που κατέχουν, κατατάσσονται στους βαθμούς της κατηγορίας που υπηρετούν και ως χρόνος εξέλιξής τους λογίζεται ο χρόνος που απαιτείται στην κατηγορία της οποίας έχουν το τυπικό προσόν. Για τους υπαλλήλους της ΔΕ κατηγορίας με κατώτερο τυπικό προσόν ως χρόνος εξέλιξής τους λογίζεται αυτός της ΔΕ κατηγορίας.

5. Για τις κατατάξεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων 2, 3 και 4, εκδίδονται διαπιστωτικές πράξεις, που δεν δημοσιεύο-

νται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Μέχρι την επιλογή προϊσταμένων οργανικών μονάδων κατά τις διατάξεις του άρθρου 36 καθήκοντα προϊσταμένων εξακολουθούν να ασκούν οι κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου προϊστάμενοι ή αναπληρωτές αυτών, εκτός αν ο οικείος υπουργός ή το ανώτατο όργανο διοίκησης του οικείου ν.π.δ.δ., με απόφασή τους ορίσουν προσωρινά άλλους προϊσταμένους, με την προϋπόθεση ότι έχουν διατελέσει προϊστάμενοι οργανικών μονάδων επιπέδου τουλάχιστον τμήματος, εφόσον αυτό επιβάλλεται για αντιμετώπιση εξαιρετικών υπηρεσιακών αναγκών. Οι προσωρινά οριζόμενοι προϊστάμενοι από τον υπουργό ή το ανώτατο όργανο διοίκησης του ν.π.δ.δ. παύουν να ασκούν τα καθήκοντά τους μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Σε κάθε περίπτωση οι κατά τη δημοσίευση του παρόντος γενικοί διευθυντές διατηρούν την ιδιότητά τους αυτή και τα απορρέοντα από αυτήν δικαιώματα μέχρι την τυχόν επανεπιλογή τους ή την τοποθέτηση νέων γενικών διευθυντών κατά την παρ. 2 του άρθρου 36 του νόμου αυτού και αποχωρούν με το βαθμό του γενικού διευθυντή, εφόσον επιλέξουν την αποχώρησή τους, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 36.

7. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργών, επιτρέπεται η προσαρμογή διατάξεων προς τις ρυθμίσεις του νόμου αυτού, εφόσον αυτό επιβάλλεται λόγω της μεταβολής του βαθμολογικού συστήματος και τα σχετικά θέματα δεν ρυθμίζονται από το νόμο αυτόν. Η ισχύς των προεδρικών αυτών διαταγμάτων μπορεί να ανatreχει στην έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού.

8. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, μετά από γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., ορίζεται σύστημα αξιολόγησης των ουσιαστικών προσόντων του προσωπικού των δημόσιων υπηρεσιών - πλην των εκπαιδευτικών λειτουργιών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης - και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, ώστε η αξιολόγηση να αποδίδει τις πραγματικές ικανότητες των υπαλλήλων, σε συνάρτηση με το αντικείμενο της εργασίας τους, τα καθήκοντα που ασκούν και τη συμμετοχή τους στην αποδοτικότητα - παραγωγικότητα της υπηρεσίας τους. Εφόσον η Α.Δ.Ε.Δ.Υ. δεν διατυπώνει έγγραφα τη γνώμη της, μέσα σε προθεσμία που τάσσεται από τον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης και η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δεκαπέντε (15) ημέρες, το προεδρικό διάταγμα εκδίδεται και χωρίς τη γνώμη της Α.Δ.Ε.Δ.Υ..

9. Μέχρι την έκδοση της κατά την παρ. 18 του άρθρου 36 κοινής υπουργικής απόφασης, εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου διατάξεις.

10. Οι διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6, παρ. 1 και του άρθρου 29 του ν. 2085/1992 καταργούνται και οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου Η' ισχύουν από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Οι ειδικές διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 1858/1989 και των άρθρων 39 και 40 του ν. 1959/1991 δεν θίγονται.

Άρθρο 39

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 4 του ν. 345/1976 (ΦΕΚ 141 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

1. Γραμματέας του Ειδικού Δικαστηρίου είναι ο γραμματέας του ανώτατου δικαστηρίου, του οποίου ο πρόεδρος προεδρεύει, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 100 του Συντάγματος, στο Ειδικό Δικαστήριο. Το βοηθητικό προσωπικό της γραμματείας του Ειδικού Δικαστηρίου, αποτελούμενο από δέκα (10) κατ' ανώτατο όριο δικαστικούς υπαλλήλους των διοικητικών ή των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, τοποθετείται με απόφαση ύστερα από απόφαση του πενταμελούς δικαστικού (υπηρεσιακού) συμβουλίου του οικείου ανώτατου δικαστηρίου, μετά από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης.

2. Οι δικαστικοί υπάλληλοι, οι οποίοι κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου υπηρετούν στη γραμματεία του Ειδικού Δικαστηρίου ως βοηθητικό προσωπικό, εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους έως ότου ανακληθεί η απόσπασή τους κατά τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου.

3. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 33, του άρθρου 27 του ν. 2166/1993 (ΦΕΚ 137 Α') προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Στην περίπτωση που κανείς από τους δικαστικούς υπαλλήλους του οικείου κλάδου δεν έχει όλα τα απαιτούμενα κατά το πρώτο εδάφιο τυπικά προσόντα, κρίνονται για προαγωγή στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή Γραμματείας Δικαστηρίων, δικαστικοί υπάλληλοι της ΠΕ κατηγορίας, και μη πτυχιούχοι, εφόσον έχουν συμπληρώσει τριακονταετή πραγματική δικαστική υπηρεσία, από την οποία τριετή σε θέση Προϊσταμένου Διευθύνσεως Γραμματείας Δικαστηρίων".

4. Όσοι έχουν υποβάλει εμπροθέσμως αίτηση προσλήψεως σε κενή θέση Ιατροδικαστών Δ τάξεως των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών Αθηνών - Πειραιώς, ύστερα από την 66928/15.7.1993 απόφαση-προκήρυξη των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Δικαιοσύνης, μπορεί να προσληφθούν, εφόσον έχουν τα νόμιμα προσόντα, ανεξαρτήτως αν έχουν υπερβεί το προβλεπόμενο από τις κείμενες διατάξεις ανώτατο όριο ηλικίας των σαράντα (40) ετών.

Άρθρο 40

1. Όσοι από τους επιτυχόντες στους διαγωνισμούς για την κατάταξη τους στην Ελληνική Αστυνομία και το Πυροσβεστικό Σώμα, που προκηρύχθηκαν με την 8000/2/10στ/11.1.1989 προκήρυξη του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας και την 5896 Φ 300.2/22.2.1989 Απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, αντίστοιχα, κλήθηκαν προς κατάταξη, αλλά δεν κατετάγησαν στα ανωτέρω Σώματα, δικαιούνται να ζητήσουν, εντός μηνός

από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, να καταταγούν στα Σώματα αυτά, ανεξάρτητα από το όριο ηλικίας τους, εφόσον εξακολουθούν να συντρέχουν οι λοιπές προϋποθέσεις, που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις.

2. Από τους ανωτέρω δικαιούμενους να καταταγούν, οι 300 για την Ελληνική Αστυνομία και οι 200 για το Πυροσβεστικό Σώμα κατατάσσονται την 1.7.1994, ισάριθμοι, αντίστοιχα, το έτος 1995 και οι υπόλοιποι το έτος 1996, σύμφωνα με τη σειρά επιτυχίας τους. Ο χρόνος πραγματικής υπηρεσίας των κατά τα ανωτέρω κατατασσομένων αρχίζει από την ημερομηνία κατάταξής τους.

3. Η αίτηση προς κατάταξη, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, θεωρείται ως παραίτηση από την αξίωση για αναδρομική κατάταξη και κάθε άλλη αξίωση σε βάρος του Δημοσίου.

Άρθρο 41

Εξειδικευμένοι τεχνικοί υπάλληλοι με σύμβαση ορισμένου χρόνου του Περιφερειακού Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ιωαννίνων, οι οποίοι απολύθηκαν το 1992 λόγω μη ανανέωσης της σύμβασής τους και οι οποίοι είχαν αρχικώς προσληφθεί για την κατασκευή του νοσοκομείου από τη ΔΕΠΙΑΝΟΜ και στη συνέχεια απασχολήθηκαν σε αυτό επί 24 μήνες, επαναπροσλαμβάνονται ύστερα από αίτησή τους με σύμβαση εργασίας οριστού χρόνου με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η αίτηση υποβάλλεται μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 42

Το προσωπικό, που υπηρετεί στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών (Ε.Α.Α.) μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου με σύμβαση μίσθωσης έργου, κατατάσσεται σε προσωρινές θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, εφόσον η συνολική διάρκεια της απασχόλησής του είναι μεγαλύτερη των τεσσάρων (4) ετών και εξυπηρετεί πάγιες και διαρκείς ανάγκες της Υπηρεσίας.

Για την κατάταξη του παραπάνω προσωπικού συνιστώνται προσωρινές θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Άρθρο 43

Οι εργαζόμενοι στον ΕΟΜΜΕΧ με έναρξη απασχόλησης προ της 31.12.1992, που καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες κατά την κρίση του αρμόδιου διοικητικού συμβουλίου, εντάσσονται σε οργανικές θέσεις υφιστάμενες ή που θα συσταθούν.

Άρθρο 44

Ισχύς

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει τριάντα (30) ημέρες μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις αυτού.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 1 Μαρτίου 1994

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΑΝΑΣΤ. ΠΕΠΟΝΗΣ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΡΟΛΟΣ ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΠ.-ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΓΕΩΡ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΓΕΩΡΓ. ΜΩΡΑΪΤΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΥΑΓ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ	ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΔΗΜ. ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΓΕΩΡΓ. ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΔΗΜ. ΦΑΤΟΥΡΟΣ
Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΟΛΙΤΕΜΟΥ ΑΘΑΝ. ΜΙΚΡΟΥΤΣΙΚΟΣ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ Δ. ΛΙΒΑΝΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΣΤΥΛ.-ΑΓΓ. ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ	ΒΙΟΜ/ΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΤΕΧΝ/ΓΙΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΙΩΑΝ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ	ΑΝΑΠΛ. ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΕΜΟΥ ΑΘΑΝ. ΜΙΚΡΟΥΤΣΙΚΟΣ
ΥΦΥΠ. ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΕΥΑΓ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ	ΥΦΥΠ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΛΕΞ. ΜΠΑΛΤΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 1 Μαρτίου 1994

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡ. ΚΟΥΒΕΛΑΚΗΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 273

8 Δεκεμβρίου 1999

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2768

Ρύθμιση συνταξιοδοτικών θεμάτων, σύσταση νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία "Όργανισμός Περιθάλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου (Ο.Π.Α.Δ.)", σύσταση ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία "Ανώνυμη Εταιρία Διαχείρισης Ειδικού Κεφαλαίου Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε. (ΕΔΕΚΤ - Ο.Τ.Ε. Α.Ε.)" και άλλες διατάξεις

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 1****Αύξηση Ε.Κ.Α.Σ**

1. Οι περιπτώσεις β', γ', δ' της παραγράφου 2 και η παράγραφος 4 του άρθρου 1 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Μέτρα ενίσχυσης των χαμηλοσυνταξιούχων", που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 211 Α') και κυρώθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 2453/1997 (ΦΕΚ 4 Α'), όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 25 του ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 57 Α'), αντικαθίστανται, αντίστοιχα, από την 1η Ιανουαρίου 1999, ως εξής:

β. Το συνολικό ετήσιο καθαρό εισόδημά τους από συντάξεις, κύριες και επικουρικές, συμπεριλαμβανομένων και των μερισμάτων ή βοηθημάτων, καθώς και από μισθούς, από ημερομίσθια και από επιδόματα που προκύπτουν από σχέση εξαρτημένης εργασίας, δεν υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου οκτακοσίων έξι χιλιάδων (1.806.000) δραχμών.

γ. Το συνολικό ετήσιο ατομικό καθαρό εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των δύο εκατομμυρίων εκατόν επτά χιλιάδων (2.107.000) δραχμών.

δ. Το συνολικό ετήσιο οικογενειακό καθαρό εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των τριών εκατομμυρίων διακοσίων εβδομήντα οκτώ χιλιάδων επτακοσίων πενήντα (3.278.750) δραχμών.

Τα πιο πάνω ποσά αφορούν εισοδήματα που δηλώθηκαν με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου οικονομικού έτους, εκείνου για το οποίο χορηγείται το Ε.Κ.Α.Σ., χωρίς τυχόν αναδρομικά άλλων ετών." και

*4. Το ποσό του επιδόματος της παραγράφου 1 ανέρχεται:

α. Για συνολικά ετήσια καθαρά ποσά εισοδήματος από κύριες και επικουρικές συντάξεις, μισθούς, ημερομίσθια και επιδόματα, μέχρι του ποσού του ενός εκατομμυρίου εξακοσίων σαράντα τεσσάρων χιλιάδων επτακοσίων πενήντα (1.644.750) δραχμών, σε δεκαεπτά χιλιάδες οκτακόσιες πενήντα (17.850) δραχμές μηνιαίως.

β. Για συνολικά ετήσια καθαρά ποσά εισοδήματος από ένα εκατομμύριο εξακόσιες σαράντα τέσσερις χιλιάδες επτακόσιες πενήντα μία (1.644.751) δραχμές, μέχρι του ποσού του ενός εκατομμυρίου επτακοσίων εννέα χιλιάδων διακοσίων πενήντα (1.709.250) δραχμών, σε δεκατρείς χιλιάδες τριακόσιες ενενήντα πέντε (13.395) δραχμές.

γ. Για συνολικά ετήσια καθαρά ποσά εισοδήματος από ένα εκατομμύριο επτακόσιες εννέα χιλιάδες διακόσιες πενήντα μία (1.709.251) δραχμές, μέχρι του ποσού του ενός εκατομμυρίου επτακοσίων πενήντα δύο χιλιάδων διακοσίων πενήντα (1.752.250) δραχμών, σε οκτώ χιλιάδες εννιακόσιες σαράντα (8.940) δραχμές και

δ. Για συνολικά ετήσια καθαρά ποσά εισοδήματος από ένα εκατομμύριο επτακόσιες πενήντα δύο χιλιάδες διακόσιες πενήντα μία (1.752.251) δραχμές, μέχρι του ποσού του ενός εκατομμυρίου οκτακοσίων έξι χιλιάδων (1.806.000) δραχμών, σε τέσσερις χιλιάδες τετρακόσιες εβδομήντα (4.470) δραχμές."

2. Τα ποσά που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο δύνανται να αναπροσαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2000, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 2

**Αναπροσαρμογή συντάξεων συνταξιούχων
ειδικών κατηγοριών**

1. α. Οι διατάξεις των πρώτων εδαφίων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 18 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων έχουν εφαρμογή για τις χήρες συζύγους και τα ορφανά παιδιά των προσώπων της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α').

β. Η διαφορά μεταξύ της σύνταξης που κανονίζεται με βάση τις διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης και της σύνταξης που δικαιούνται τα πρόσωπα αυτά με βάση

τις ισχύουσες μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού διατάξεις καταβάλλεται σταδιακά ως εξής:

- i) το 30% από 1.7.1999,
- ii) το άλλο 30% από 1.1.2000 και
- iii) το υπόλοιπο 40% από 1.1.2001.

γ. Συντάξεις που έχουν κανονισθεί μέχρι την 30ή Ιουνίου 1999, αντίθετα από τις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου αυτής, ανακαθορίζονται οίκοθεν από τις αρμόδιες διευθύνσεις συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, από 1ης Ιουλίου 1999 και καταβάλλονται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης. Τυχόν προσωπική και αμεταβίβαστη διαφορά, που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου 10 του άρθρου 4 του ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 57 Α'), συμψηφίζεται.

δ. Τα οικονομικά αποτελέσματα από την εφαρμογή της παραγράφου αυτής δεν δύνανται να ανατρέξουν σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας έναρξης πληρωμής της σύνταξης.

2. Οι συντάξεις των δικηγόρων με έμμισθη εντολή, που έχουν εξέλθει της υπηρεσίας μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 1998, αναπροσαρμόζονται οίκοθεν από τις αρμόδιες διευθύνσεις συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, από 1ης Ιανουαρίου 1999, με βάση τα μισθολογικά κλιμάκια και το επίδομα χρόνου υπηρεσίας που αντιστοιχεί στα έτη της συνολικής δικηγορικής υπηρεσίας τους του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α'), όπως αυτά διαμορφώνονται κάθε φορά, κατά την παρακάτω αντιστοιχία:

- α. Δικηγόροι στο Πρωτοδικείο το 15ο Μ.Κ.
- β. Δικηγόροι στο Εφετείο το 8ο Μ.Κ.
- γ. Δικηγόροι στον Άρειο Πάγο το 1ο Μ.Κ.

3. Οι συντάξεις των αδιαβάθμιστων κοινοτικών υπαλλήλων αναπροσαρμόζονται οίκοθεν από 1ης Ιανουαρίου 1999, από τις αρμόδιες διευθύνσεις συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με βάση το βασικό μισθό του μισθολογικού κλιμακίου 36 του ν. 2470/1997, όπως αυτός διαμορφώνεται κάθε φορά και τα έτη της συνολικής συντάξιμης υπηρεσίας τους, χωρίς επίδομα χρόνου υπηρεσίας.

4. α. Οι διατάξεις της παραγράφου 14 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 57 Α') και της παραγράφου 8 του άρθρου 1 του ν. 2703/1999 (ΦΕΚ 72 Α') έχουν εφαρμογή και για τις συντάξεις των προσώπων που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου αυτού.

β. Το ποσό της Α.Τ.Α. και των αυξήσεων που έχουν χορηγηθεί μετά την κατόρησή της, συμπεριλαμβανομένων και των διορθωτικών ποσών μέχρι και του έτους 1996, καταργείται για τις συντάξεις που αναπροσαρμόζονται με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου αυτού από 1ης Ιανουαρίου 1999.

5. Τα επιδόματα ανικανότητας που προβλέπονται στις παραγράφους 2 των άρθρων 9 και 10 του Κώδικα Συντάξεων Προσωπικού Σιδηροδρόμων (π.δ. 850/1980 ΦΕΚ 211 Α') αυξάνονται από 1ης Ιανουαρίου 1999, σύμφωνα με την ακολουθούμενη κάθε φορά επί των πολιτικών συντάξεων του Δημοσίου μισθολογική πολιτική.

Άρθρο 3

Γενικά θέματα

1. Συνταξιούχοι του Δημοσίου που λαμβάνουν προσωπική σύνταξη ή από μεταβίβαση σύνταξη πολεμική ή εθονότος στην υπηρεσία και εξαπίας της υπηρεσίας ή εξο-

μιούμενη με πολεμική, εφόσον υπηρετούν ή προσλαμβάνονται σε θέσεις του δημόσιου τομέα, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α'), δύνανται να ζητήσουν με αίτησή τους, από την αρμόδια Διεύθυνση Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, την αναστολή καταβολής του μεριδίου της σύνταξής τους, στην περίπτωση δε αυτή η σύνταξη των λοιπών συνδικαιούχων προσώπων ανακαθορίζεται, σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά κατηγορία συνταξιούχων διατάξεις, ως να μη συντρέχουν στη σύνταξη τα πρόσωπα που αναστέλλουν το μερίδιό τους.

2. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 53 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίσταται ως εξής:

"Σε όλες τις περιπτώσεις εφαρμογής των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου και της παραγράφου αυτής, τα οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του μήνα που εκδίδεται η σχετική πράξη ή απόφαση."

3. Όπου στην ισχύουσα νομοθεσία προβλέπεται αύξηση των συντάξεων, των χορηγιών, των βοηθημάτων και των επιδομάτων ανικανότητας, που καταβάλλονται από το Δημόσιο, σύμφωνα με την ακολουθούμενη κάθε φορά επί των πολιτικών συντάξεων του Δημοσίου μισθολογική πολιτική, από 1ης Ιανουαρίου 1998 και μετά, νοείται η ποσοστιαία κατ' έτος αύξηση του βασικού μισθού του μισθολογικού κλιμακίου 36 του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α'), όπως αυτό διαμορφώνεται κάθε φορά.

4. Οι πρόεδροι των κοινοτήτων οι οποίες συνενώθηκαν εκουσίως με δήμους ή σε δήμους μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1998, θεωρείται ότι εξαντλούν όλη τη θητεία για την οποία εκλέχθηκαν στο αξίωμα αυτό και ο χρόνος μέχρι τη λήξη της θητείας τους λογίζεται πραγματική υπηρεσία προέδρου κοινότητας και συνηπολογίζεται για τη θεμελίωση, τον υπολογισμό και την αύξηση της χορηγίας.

5. Στο τέλος του άρθρου 12 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται παράγραφος 16 ως εξής:

"16. Λογίζεται συντάξιμος και προσμετρείται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του υπαλλήλου, ο χρόνος της εργασίας που παρασχέθηκε ύστερα από διαταγή επίταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4442/1929 (ΦΕΚ 339 Α')."

6. Οι συντάξεις των τώως αναπληρωτών γενικών διευθυντών αναπροσαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2000 μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων από τις αρμόδιες διευθύνσεις συντάξεων με βάση μηνιαίο βασικό μισθό, ο οποίος προσδιορίζεται με πολλαπλασιασμό του βασικού μισθού του Μ.Κ. 1 του ν. 2470/1997, όπως αυτός διαμορφώνεται κάθε φορά, με συντελεστή ένα και σαράντα εκατοστά (1,40), καθώς και το επίδομα του χρόνου υπηρεσίας που αντιστοιχεί στα έτη της υπηρεσίας τους.

7. α. Η εισφορά που αναφέρεται στην περίπτωση β' του άρθρου 2 του ν. 1518/1985 (ΦΕΚ 30 Α') εξακολουθεί να καταβάλλεται στο Δημόσιο από τους δήμους για τους υπαλλήλους που υπηρετούν σε αυτούς και προέρχονται από κοινότητες που συνενώθηκαν σε δήμους ή με δήμους μέχρι την με οποιονδήποτε τρόπο έξοδο των υπαλλήλων αυτών από την υπηρεσία.

β. Η εισφορά που αναφέρεται στην προηγούμενη περίπτωση για το χρονικό διάστημα από 1ης Ιανουαρίου 1999 μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταβάλλεται στο Δημόσιο σε τόσες μηνιαίες δόσεις, όσοι οι μήνες που έχουν μεσολαβήσει.

8. α. Στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης ιζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων μετά τη φράση "των υπαλλήλων που διορίστηκαν στην Υπηρεσία" προστίθεται η λέξη "Πλοίων".

β. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων καταργείται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 2703/1999 (ΦΕΚ 72 Α').

9. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 60 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Τα ποσά που καταβάλλει το Δημόσιο για συντάξεις ή βοηθήματα γενικά δεν επιβαρύνονται με τόκους σε καμία ανεξαιρέτως περίπτωση."

10.α. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν.δ. 99/1974 (ΦΕΚ 295 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Δικαίωμα σύνταξης αποκτούν και οι οικογένειες των βουλευτών που δεν έχουν θεμελιώσει δικαίωμα βουλευτικής σύνταξης και πεθαίνουν κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας."

β. Το δικαίωμα της προηγούμενης περίπτωσης αποκτούν και οι οικογένειες των μελών της Κυβέρνησης, τα οποία δεν έχουν τη βουλευτική ιδιότητα και πεθαίνουν κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας.

γ. Η σύνταξη που απονέμεται σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων περιπτώσεων είναι ίση κατά ποσό με τη σύνταξη που δικαιούται οικογένεια βουλευτή με τετραετή βουλευτική θητεία.

δ. Για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται με τις διατάξεις των προηγούμενων περιπτώσεων έχουν εφαρμογή οι διατάξεις για τη συνταξιοδότηση των οικογενειών των βουλευτών, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

ε. Οι συντάξεις των προσώπων της παραγράφου αυτής δεν εμπίπτουν στους περιορισμούς των διατάξεων του άρθρου 58 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 1041/1979) και της παραγράφου 14 του άρθρου Β του ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 57 Α').

στ. Η ισχύς των διατάξεων της παραγράφου αυτής αρχίζει από 1ης Σεπτεμβρίου 1999.

11. Στις οικογένειες όσων πέθαναν εξαιτίας του αεροπορικού δυστυχήματος, το οποίο συνέβη κατά την πτήση του κρατικού αεροσκάφους τύπου "FALCON" προς το Βουκουρέστι της Ρουμανίας στις 14 Σεπτεμβρίου 1999, χορηγείται εφάπαξ αποζημίωση από το Δημόσιο δέκα (10) εκατομμυρίων δραχμών. Το μισό της αποζημίωσης αυτής δικαιούνται και οι επιβάτες του ίδιου αεροσκάφους που τραυματίστηκαν στο ανωτέρω αεροπορικό δυστύχημα και νοσηλεύτηκαν για τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής θα καθοριστούν με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 4

Συνταξιοδότηση υπαλλήλων ειδικών κατηγοριών

1. Οι μετακλητοί νομάρχες που διορίστηκαν πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1994 και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εκλέχθηκαν σε θέση αμετού νομάρχη, θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετακλητού νομάρχη, εφόσον έχουν συμπληρώσει αθροιστικά οκταετή πλήρη πραγματική υπηρεσία στις θέσεις αυτές.

2. Οι επί θητεία νομάρχες που έχουν υπηρετήσει και ως Διοικητές ή Αναπληρωτές Διοικητές του Αγίου Όρους, θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης επί θητεία νομάρχη, εφόσον έχουν συμπληρώσει αθροιστικά πλήρη οκταετή πραγματική υπηρεσία στις θέσεις αυτές.

3. Η σύνταξη των προσώπων που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους υπολογίζεται με βάση τις συντάξιμες αποδοχές του 1ου βαθμού της κατηγορίας ειδικών θέσεων, όπως αυτές διαμορφώνονται κάθε φορά.

4. Ως προς τους υπαλλήλους ειδικών κατηγοριών που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους, εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 1041/1979).

Άρθρο 5

Έκταση εφαρμογής - Οικονομικά αποτελέσματα -Ειδικά θέματα

1. Όπου συντρέχει περίπτωση και δεν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις, οι διατάξεις των προηγούμενων άρθρων εφαρμόζονται αναλόγως και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς, καθώς και για το προσωπικό του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος, που διέπεται από το καθεστώς του ν.δ. 3395/1955 (ΦΕΚ 276 Α'). Επίσης, όπου δεν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις εφαρμόζονται και για τα πρόσωπα στα οποία έχουν συντρέξει οι προϋποθέσεις των διατάξεων αυτών κατά το παρελθόν, καθώς και για τις οικογένειες όσων από αυτούς έχουν πεθάνει.

2. Τα οικονομικά αποτελέσματα από την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων άρθρων, όπου απαιτείται υποβολή αίτησης από τους ενδιαφερομένους και δεν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις, αρχίζουν από την πρώτη του επόμενου μήνα εκείνου που υποβλήθηκε η σχετική αίτηση στις αρμόδιες υπηρεσίες.

3. Η προβλεπόμενη από τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 12 του ν. 2458/1997 (ΦΕΚ 15 Α') αύξηση των ποσών των μηνιαίων βασικών συντάξεων που καταβάλλονται από τον Ο.Γ.Α. (ν. 4169/1961) ορίζεται για το έτος 2000 σε δραχμές δέκα χιλιάδες (10.000), που θα αρχίσει να καταβάλλεται από 1ης Ιανουαρίου του ίδιου έτους.

4.α. Από 1.1.2000 άνεργοι ηλικίας άνω των 29 έως 55 ετών καλύπτονται για παροχές ασθένειας σε είδος από τον ασφαλιστικό φορέα στον οποίο ασφαλιζονται πριν τη διακοπή της εργασίας τους, εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

i) έχουν πραγματοποιήσει στην ασφάλιση οποιουδήποτε ασφαλιστικού οργανισμού εξακόσιες (600) ημέρες εργασίας.

Το κατώτατο όριο των εξακοσίων (600) ημερών εργασίας αυξάνεται ανά εκατό ημέρες κάθε χρόνο μετά τη συμπλήρωση του τριακοστού (300) έτους της ηλικίας και μέχρι το πενήτακοστό τέταρτο (540) έτος της ηλικίας

ii) έχουν εγγραφεί ως άνεργοι στον Ο.Α.Ε.Δ. για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) τουλάχιστον συνεχών μηνών, πριν από την ημερομηνία υπαγωγής τους στην ασφάλιση του οικείου ασφαλιστικού φορέα και κατέχουν κάρτα ανεργίας ανανεούμενη ανά μήνα και

iii) να μην ασφαλιζονται για οποιονδήποτε λόγο στο Δημόσιο ή σε ασφαλιστικό οργανισμό.

β. Σε περίπτωση που ο άνεργος έχει ασφαλιστεί σε περισσότερους του ενός ασφαλιστικούς οργανισμούς θα καλυφθεί για παροχές ασθένειας από τον ασφαλιστικό οργανισμό στον οποίο έχει ασφαλιστεί για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Η προβλεπόμενη από την περίπτωση α' της παραγράφου αυτής κάλυψη για παροχές ασθένειας σε είδος ισχύει για δύο (2) χρόνια από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για υπαγωγή στην ασφάλιση και εφόσον ο ασφαλισμένος εξακολουθεί να είναι άνεργος.

γ. Για την ασφάλιση των παραπάνω προσώπων ο Ο.Α.Ε.Δ. καταβάλλει μηνιαία εισφορά στους ασφαλιστικούς οργανισμούς ίση με ποσοστό 6,45% επί του εκάστοτε ισχύοντος ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη.

Επί του ανωτέρω ποσού υπολογίζεται και η εισφορά που καταβάλλει ο Ο.Α.Ε.Δ. στο Ι.Κ.Α. για την κάλυψη των μακροχρόνια ανέργων του άρθρου 10 του ν. 2434/1996 (ΦΕΚ 188 Α').

δ. Το δικαίωμα για παροχές ασθένειας σε είδος αρχίζει από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και διακόπτεται ευθύς ως ο άνεργος ασφαλιστεί σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 8 του ν. 4202/1961 (ΦΕΚ 175 Α').

ε. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την κάλυψη των ανέργων, ο τρόπος απόδοσης της σχετικής εισφοράς από τον Ο.Α.Ε.Δ. στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ρυθμίσεων της περίπτωσης α' της παραγράφου αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ (Ο.Π.Α.Δ.)

Άρθρο 6

Σύσταση - Επωνυμία - Σκοπός - Διάρθρωση

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία "Οργανισμός Περιθαλψής Ασφαλισμένων Δημοσίου (Ο.Π.Α.Δ.)" και σκοπό την οργάνωση, παρακολούθηση και έλεγχο του συστήματος παροχής της υγειονομικής περίθαλψης στους ασφαλισμένους του Δημοσίου, τη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας αυτής, τη διαχείριση και τον έλεγχο της χρηματοδότησης, καθώς και την ορθολογική αξιοποίηση των διαθεσίμων πόρων.

2. Ο Οργανισμός εποπτεύεται από τα Υπουργεία Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών. Το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας ασκεί εποπτεία στα θέματα που έχουν σχέση με την παροχή και τον έλεγχο των υπηρεσιών υγείας προς τους ασφαλισμένους. Το Υπουργείο Οικονομικών ασκεί εποπτεία στα θέματα που αφορούν το κόστος των υπηρεσιών υγείας, την οικονομική διαχείριση, τον έλεγχο και τη χρηματοδότηση του Οργανισμού. Οι κανονιστικές πράξεις που αφορούν τον Οργανισμό εκδίδονται με κοινές υπουργικές αποφάσεις του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας και του Υπουργού Οικονομικών.

3. Ο Ο.Π.Α.Δ. αποτελείται από την κεντρική υπηρεσία του με έδρα την Αθήνα και από περιφερειακές υπηρεσίες με έδρα την πρωτεύουσα κάθε νομού ή την έδρα των νομαρχιών και των νομαρχιακών τομέων.

Άρθρο 7

Αρμοδιότητες

1. Στον Ο.Π.Α.Δ. περιέρχονται και ασκούνται από αυτόν οι αρμοδιότητες που κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού ασκούνται από τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις (Ν.Α.) σε θέματα υγειονομικής περίθαλψης των ασφαλισμένων του Δημοσίου, και ειδικότερα οι αρμοδιότητες νοσοκομειακής, εξωνοσοκομειακής, φαρμακευτικής και οδοντιατρικής περίθαλψης, καθώς και κάθε άλλη σχετική αρμοδιότητα.

Ομοίως, στον Οργανισμό περιέρχονται οι αρμοδιότητες των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης στο εξωτερικό, επιδομάτων τοκετού και εξόδων κηδείας των ασφαλισμένων του Δημοσίου, τήρησης μητρώου ασφαλισμένων και παρακολούθησης αυτού, καθώς και εκτύπωσης και διάθεσης των βιβλιαρίων νοσηλείας και λοιπών εντύπων. Ο Οργανισμός επεξεργάζεται και εισηγείται Κανονισμό Παροχών προς τους ασφαλισμένους του Δημοσίου, ο οποίος εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών.

2. Ο Οργανισμός παρακολουθεί τη διαμόρφωση των δαπανών και την κατανομή του κόστους ανά μονάδα προσφοράς και ζήτησης υπηρεσιών υγείας, τηρεί μητρώο δαπανών και εισηγείται τη λήψη μέτρων για τον εξορθολογισμό του συστήματος, τα οποία εγκρίνονται και τίθενται σε εφαρμογή με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών.

3. Με απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύναται να ανατίθενται, ύστερα από πρόταση του Οργανισμού, καθήκοντα ελεγκτή των παροχών περιθαλψης στους ασφαλισμένους του Δημοσίου και σε ελεγκτικά όργανα άλλων ασφαλιστικών φορέων ή σε ιατρούς με βαθμό Επιμελητή Α' ή Β' του Ε.Σ.Υ.. Στους ελεγκτές αυτούς καταβάλλεται ειδική αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας.

Άρθρο 8

Διοικητικό Συμβούλιο

1. Ο Οργανισμός διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), το οποίο αποτελείται από:

α. Έναν (1) πτυχιούχο Α.Ε.Ι. με ιδιαίτερες γνώσεις και αποδεδειγμένη εμπειρία στη διαχείριση και διοίκηση της υγειονομικής ασφάλισης ως Πρόεδρος, ο οποίος ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών.

β. Έναν (1) Προϊστάμενο Διεύθυνσης ή Τμήματος του Υπουργείου Οικονομικών (Γενικό Λογιστήριο του Κράτους), που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό Οικονομικών.

γ. Έναν (1) Προϊστάμενο Διεύθυνσης ή Τμήματος του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας.

δ. Δύο (2) ειδικούς σε θέματα υγειονομικής ασφάλισης και διαχείρισης οικονομικών υγείας.

ε. Έναν (1) εκπρόσωπο της Α.Δ.Ε.Δ.Υ., που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από αυτήν.

στ. Έναν (1) εκπρόσωπο της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Πολιτικών Συνταξιούχων (Π.Ο.Π.Σ.), που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από αυτήν.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο διορίζεται με κοινή απόφαση

ση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ένα από τα μέλη ως αναπληρωτής του Προέδρου και καθορίζεται η αποζημίωση του Προέδρου, των μελών, των εισηγητών και του γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. Η θητεία των μελών του Δ.Σ. είναι τριετής. Τα μέλη του Δ.Σ. ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά τη λήξη της θητείας τους και μέχρι τρεις (3) το πολύ μήνες, έως ότου αναλάβουν καθήκοντα τα νέα μέλη που τα αντικαθιστούν.

4. Το Δ.Σ. ορίζει το γραμματέα του και τον αναπληρωτή του, από υπαλλήλους του Οργανισμού ή των εποπτευόμενων Υπουργείων.

Άρθρο 9

Γενικός Διευθυντής

1. Των Υπηρεσιών του Οργανισμού προϊστάται Γενικός Διευθυντής.

2. Για την κατάληψη της θέσης του Γενικού Διευθυντή απαιτείται πτυχίο Α.Ε.Ι., αποδεδειγμένη ικανότητα και αξιόλογη εμπειρία στην άσκηση διοικητικών διευθυντικών καθηκόντων σε υπηρεσίες ή οργανισμούς ή επιχειρήσεις του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα ημεδαπής ή αλλοδαπής, συνεκτιμωμένων και των μεταπτυχιακών τίτλων και της επιστημονικής εξειδίκευσης ή εμπειρίας σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης υπηρεσιών υγείας και ασφάλισης. Η προκήρυξη της θέσης γίνεται με απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών, με την οποία ορίζονται τα δικαιολογητικά, η προθεσμία και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την υποβολή της αίτησης. Η προκήρυξη δημοσιεύεται σε τρεις (3) τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας της ημεδαπής και στην επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Η επιλογή του Γενικού Διευθυντή γίνεται από το Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο του άρθρου 159 του ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α').

4. Υποψήφιος για την προκηρυσσόμενη θέση Γενικού Διευθυντή μπορεί να είναι και δημόσιος λειτουργός ή υπάλληλος ή στέλεχος οργανισμών ή τραπεζών του δημόσιου τομέα, ο οποίος, εφόσον επιλεγεί και διοριστεί, μετά τη λήξη της θητείας του επανέρχεται στην προτέρα θέση του. Στην περίπτωση αυτή η θητεία του ως Γενικού Διευθυντή θεωρείται ως πραγματική υπηρεσία. Σε περίπτωση επιλογής και διορισμού του, έχει δικαίωμα επιλογής των αποδοχών της οργανικής του θέσης ή των αποδοχών που προβλέπονται για το Γενικό Διευθυντή του Οργανισμού. Απαραίτητη προϋπόθεση για να κριθεί ο εν λόγω υποψήφιος είναι η συναίνεση της δημόσιας υπηρεσίας, του Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι., του οργανισμού ή επιχείρησης του δημόσιου τομέα, όπου υπηρετεί ή κατέχει οργανική ή άλλη θέση.

5. Γενικός Διευθυντής είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και διορίζεται για τριετή θητεία, που μπορεί να ανανεώνεται με απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών. Η ανανέωση της θητείας γίνεται με όμοια απόφαση, ύστερα από γνώμη του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου. Πρόωρη λήξη θητείας του, αζημίως για τον Οργανισμό, επιτρέπεται μόνο για σπουδαίο λόγο και με όμοια απόφαση ύστερα από γνώμη του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου.

6. Μέχρι το διορισμό του Γενικού Διευθυντή, καθώς και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, οι αρμοδιότητές του ασκούνται από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του Οργανισμού.

Άρθρο 10

Οργανωτική διάρθρωση

1. Οι αρμοδιότητες και η λειτουργία του Δ.Σ., οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του Προέδρου του Δ.Σ. και του Γενικού Διευθυντή, η οργανωτική διάρθρωση της κεντρικής υπηρεσίας και των περιφερειακών υπηρεσιών του Οργανισμού, καθώς και οι αρμοδιότητες αυτών, η σύσταση θέσεων για τη στελέχωση του Οργανισμού, τα προσόντα διορισμού του προσωπικού που καταλαμβάνει τις θέσεις αυτές, ο χρόνος έναρξης της λειτουργίας του Οργανισμού και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την οργάνωση και λειτουργία του καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών.

2. Το προσωπικό, ανεξάρτητα από το φορέα στον οποίο οργανικά ανήκει, που ασκεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος τις αρμοδιότητες που μεταφέρονται στον Ο.Π.Α.Δ., αποσπάται αυτοδίκαια στον Οργανισμό. Με αίτησή του μπορεί να μετατάσσεται, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, και να καταλαμβάνει αντίστοιχες κενές οργανικές θέσεις του Οργανισμού. Μέχρι τη μετάταξή του στον Οργανισμό, η δαπάνη μισθοδοσίας του βαρύνει τον προϋπολογισμό των φορέων στους οποίους ανήκει οργανικά.

3. Ο προσδιορισμός του προσωπικού της προηγούμενης παραγράφου που αποσπάται αυτοδίκαια γίνεται με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από γνώμη του οικείου νομάρχη για το προσωπικό που απασχολείται στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, η οποία υποβάλλεται στον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

4. Σε περίπτωση μετάταξης στον Οργανισμό, οι αντίστοιχες οργανικές θέσεις των φορέων από τους οποίους προέρχεται το προσωπικό που μετατάσσεται, καταργούνται.

5. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Οργανισμού, οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις (Ν.Α.) εξακολουθούν να ασκούν τις αρμοδιότητες που περιέρχονται στον Ο.Π.Α.Δ. με τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 11

Πόροι - Διαχείριση

1. Ο Ο.Π.Α.Δ., για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του, διαχειρίζεται τους πόρους που διατίθενται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Κράτους υπό τη μορφή επιχορήγησης. Η επιχορήγηση βασίζεται στις εισφορές των ασφαλισμένων και τη διπλάσια συνεισφορά του Δημοσίου και από αυτήν αφαιρούνται οι δαπάνες διοίκησης του συστήματος που βαρύνουν άμεσα τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Πέραν των πόρων αυτών, ο Οργανισμός έχει και άλλα έσοδα ιδίως από:

α. επιχορήγηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων,

β. δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες και επιχορηγήσεις ή εισφορές νομικών ή φυσικών προσώπων και γ. τόκους από τα κεφάλαιά του.

2. Ο προϋπολογισμός του Ο.Π.Α.Δ. εγκρίνεται από τους πουργούς Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών. Τα θέματα οικονομικής διαχείρισης διέπονται από τις διατάξεις του Λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ., όπως κάθε φορά ισχύουν.

3. Η ταμειακή εξυπηρέτηση του Οργανισμού δύναται να σκεΐται και από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Ο.Υ.). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος, οι διαδικασίες και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

4. Ο έλεγχος, η εκκαθάριση και η εντολή πληρωμής των υπανών των περιφερειακών υπηρεσιών του Ο.Π.Α.Δ. εργείται από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (Δ.Ε.) στους νομούς, τις νομαρχίες και τους νομαρχιαίους τομείς, καθώς και από τις Υ.Δ.Ε. νοσηλείων, ιατρομακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης. Ο έλεγχος, η εκκαθάριση και η εντολή πληρωμής των δαπανών της Κεντρικής Υπηρεσίας και των νοσηλείων εξωτερικού εργείται από την Υ.Δ.Ε. στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.

Ο Οργανισμός μπορεί να συνιστά, κατά τις κείμενες τάξεις, Ειδικό Λογαριασμό για τη διαχείριση των πλεονασμάτων, η αξιοποίηση των οποίων θα συμβάλλει στη τίσωση των παροχών περίθαλψης. Το πλαίσιο διαχείρισης των πλεονασμάτων καθορίζεται με κοινή απόφαση Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας, Οικονομικών και Εθνικής Οικονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΙΔΙΚΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε.

Άρθρο 12

Σύσταση - Καταστατικό Εταιρείας

Συνιστάται ανώνυμη εταιρία, με την επωνυμία "Ανώνυμη Εταιρία Διαχείρισης Ειδικού Κεφαλαίου Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε. (ΕΔΕΚΤ - Ο.Τ.Ε. Α.Ε.)". Η Εταιρία αυτή λειτουργεί τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, διέπεται από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, του ν. 2396/1996 και του καταστατικού της, που έχει ως εξής:

*ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε. (ΕΔΕΚΤ - Ο.Τ.Ε. Α.Ε.)

Άρθρο πρώτο

Επωνυμία - Έδρα - Διάρκεια - Σκοπός

Συνιστάται Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία "ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε." και με το διακριτικό τίτλο "ΕΔΕΚΤ - Ο.Τ.Ε. Α.Ε.". Για θνήεις συναλλαγές της Εταιρείας η επωνυμία θα ατασσεται σε πιστή μετάφραση στην οικεία ξένη γλώσσα. Ο διακριτικός τίτλος της θα είναι "ΕΔΕΚΤ - ΟΤΕ S.A.". Η έδρα της Εταιρείας ορίζεται η Αθήνα. Υποκαταστήματα της Εταιρείας μπορεί να ιδρύονται οπουδήποτε στην Ελλάδα και στο εξωτερικό με αποφάσεις του Δ.Σ. που προσδιορίζουν τις αρμοδιότητες και τους σκοπούς λειτουργίας αυτών.

Η διάρκεια της Εταιρείας ορίζεται σε δέκα (10) χρόνια και μπορεί να παρατείνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μετόχων. Η λειτουργία της Εταιρείας αρχίζει με την δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Οι σκοποί της Εταιρείας είναι: (α) η διαχείριση και η α-

ξιοποίηση του Ειδικού Κεφαλαίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Ο.Τ.Ε. (Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε.), που δημιουργείται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού και ιδίως η αγορά και πώληση κινητών αξιών συμπεριλαμβανομένων και τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου. Το Ειδικό Κεφάλαιο θα επενδύεται ως ακολούθως: σε μετοχές μέχρι ποσοστού 25%, σε αμοιβαία αναπτυξιακά κεφάλαια μέχρι ποσοστού 35% και σε χρεόγραφα ή σε αμοιβαία κεφάλαια, πλην αναπτυξιακών και μικτών, ή σε επενδυτικά μη μετοχικά προϊόντα, μέχρι ποσοστού 40%. Δεν επιτρέπεται η επένδυση οποιουδήποτε ποσού του Ειδικού Κεφαλαίου σε παράγωγα, (β) η παροχή υπηρεσιών και συμβουλών, η σύνταξη μελετών χρηματοοικονομικής φύσης για τη διαχείριση και τις επενδύσεις κεφαλαίων του Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε. και του Ταμείου Αρωγής Προσωπικού Ο.Τ.Ε..

5. α. Για την πραγματοποίηση του σκοπού της, η Εταιρεία μπορεί να διαμεσολαβεί ή να συνάπτει συμβάσεις οποιασδήποτε φύσης και οποιουδήποτε περιεχομένου, καθώς και να παρέχει τις υπηρεσίες που προβλέπονται από το άρθρο 2 παρ. 1 και 2 περ. δ', ε', στ' και ζ' του ν. 2396/1996 και του ν. 2533/1997 με την εξαίρεση της εκτέλεσης χρηματιστηριακών πράξεων.

β. Η Εταιρεία μπορεί να ιδρύει, να συμμετέχει σε υφιστάμενες εταιρείες ή στην ίδρυση εταιριών που έχουν συναφείς με αυτήν σκοπούς, καθώς και σε Ανώνυμες Εταιρείες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Α.Ε.Δ.Α.Κ.), σε Εταιρείες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου, σε Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών και σε Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρείες.

Άρθρο δεύτερο

Μετοχικό κεφάλαιο - Μετοχές

1. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ορίζεται στο ποσό του ενός δισεκατομμυρίου (1.000.000.000) δραχμών, διατεταγμένο σε εκατό χιλιάδες (100.000) μετοχές, ονομαστικής αξίας δέκα χιλιάδων (10.000) δραχμών η καθεμία. Το μετοχικό κεφάλαιο αναλαμβάνεται ως εξής: ο Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος Α.Ε. (Ο.Τ.Ε. Α.Ε.) θα αναλάβει το 40% του μετοχικού κεφαλαίου ήτοι 40.000 μετοχές, το Ταμείο Αρωγής Προσωπικού Ο.Τ.Ε. θα αναλάβει το 35% του μετοχικού κεφαλαίου, ήτοι 35.000 μετοχές, το Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Ο.Τ.Ε. (Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε.) θα αναλάβει το 15% του μετοχικού κεφαλαίου, ήτοι 15.000 μετοχές, η Ομοσπονδία Εργαζομένων Ο.Τ.Ε. (ΟΜ.Ε. - Ο.Τ.Ε.) θα αναλάβει το 5% του μετοχικού κεφαλαίου, ήτοι 5.000 μετοχές και το Ελληνικό Δημόσιο θα αναλάβει το 5% του μετοχικού κεφαλαίου ήτοι 5.000 μετοχές. Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται σε μετρητά εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι ονομαστικές και αμεταβίβαστες.

2. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία λαμβάνεται με την απαρτία και την πλειοψηφία που προβλέπεται από το άρθρο 29 του κ.ν. 2190/1920, αυξάνεται το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας με την έκδοση ονομαστικών και αμεταβίβαστων μετοχών. Σε περίπτωση παραίτησης μετόχου ή μετόχων από το δικαίωμα προτίμησης, ισχύουν οι οικείες διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

Άρθρο τρίτο

Γενική Συνέλευση

1. Η Γενική Συνέλευση της Εταιρείας είναι το ανώτατο

όργανό της και μπορεί να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την Εταιρεία. Είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για τα εξής θέματα:

- α. Παράταση της διάρκειας ή διάλυση της Εταιρείας.
- β. Τροποποίηση του Καταστατικού.
- γ. Αύξηση (ή μείωση) του Μετοχικού Κεφαλαίου.
- δ. Εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου μετά από πρόταση των μετόχων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 4 του παρόντος Καταστατικού.
- ε. Έγκριση ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.
- στ. Διάθεση ετήσιων κερδών.
- ζ. Εκλογή των Ελεγκτών.
- η. Έκδοση δανείου δι' ομολογιών.
- θ. Συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, παράταση διάρκειας ή διάλυση της Εταιρείας.
- ι. Απαλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από κάθε ευθύνη και
- ια. Διορισμό Εκκαθαριστών.

2. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνέρχεται τακτικά στην έδρα της Εταιρείας τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, πάντοτε μέσα στο πρώτο εξάμηνο από τη λήξη κάθε εταιρικής χρήσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συγκαλεί σε έκτακτη συνεδρίαση τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, όταν το κρίνει σκόπιμο.

3. Η Γενική Συνέλευση συνέρχεται και εκτάκτως οποτεδήποτε το Διοικητικό Συμβούλιο κρίνει αυτό αναγκαίο, όταν το ζητήσουν μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/20 του καταβεβλημένου κεφαλαίου ή οι ελεγκτές, καθώς και στις προβλεπόμενες από το νόμο ή το Καταστατικό περιπτώσεις.

4. Όταν οι μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/20 του κεφαλαίου ή οι ελεγκτές ζητήσουν τη σύγκληση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοση της αίτησης στον Πρόεδρο αυτού, να συγκαλέσει αυτήν με θέμα ημερησίας διάταξης το θέμα που περιέχεται στην αίτηση.

5. Κατ' εξαίρεση, η Γενική Συνέλευση επιτρέπεται να συνέρχεται και σε άλλον τόπο, εκτός της έδρας της Εταιρείας, ύστερα από άδεια του Υπουργού Ανάπτυξης. Η άδεια αυτή δεν απαιτείται όταν στη Συνέλευση παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου και κανείς μέτοχος δεν απιλέγει στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και στη λήψη αποφάσεων.

6. Στη Γενική Συνέλευση συζητούνται και αποφασίζονται μόνο θέματα που αναγράφονται στην ημερήσια διάταξη.

7. Η Γενική Συνέλευση, με εξαίρεση τις επαναληπτικές συνελεύσεις και εκείνες που εξομοιώνονται με αυτές, πρέπει να καλείται είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από την οριζόμενη για τη συνεδρίασή της, στις οποίες συνυπολογίζονται και οι μη εργάσιμες ημέρες. Η ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης της Γενικής Συνέλευσης και η ημέρα της συνεδρίασής της δεν υπολογίζονται.

8. Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης, καθώς και τα θέματα της ημερησίας διάταξης με σαφήνεια, τοιχοκολλάται σε εμφανή θέση του καταστήματος της Εταιρείας και δημοσιεύεται ως εξής:

α. Στο τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 3 του από 16 Ιανουαρίου 1930

προεδρικού διατάγματος "Περί Δελτίου Ανωνύμων Εταιρειών".

β. Σε μία ημερήσια πολιτική εφημερίδα που εκδίδεται στην Αθήνα και, κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου, έχει ευρύτερη κυκλοφορία σε ολόκληρη τη χώρα, που επιλέγεται από τις εφημερίδες του άρθρου 3 του ν.δ. 3757/1957, όπως ισχύει και

γ. Σε μία ημερήσια οικονομική εφημερίδα από εκείνες που:

αα. εκδίδονται έξι (6) ημέρες την εβδομάδα και επί τρία (3) χρόνια συνεχώς ως καθαρά οικονομικές εφημερίδες,

ββ. έχουν κυκλοφορία τουλάχιστον πέντε χιλιάδων (5.000) φύλλων την ημέρα καθ' όλη την τριετία και

γγ. πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, προκειμένου για το χαρακτηρισμό εφημερίδας ως οικονομικής. Για τις οικονομικές εφημερίδες, οι οποίες θα έχουν τη δυνατότητα να δημοσιεύουν προσκλήσεις, θα αποφασίζει ανά εξάμηνο ο Υπουργός Ανάπτυξης, με βάση έγγραφο του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, που θα βεβαιώνει τη συνδρομή των κατά τα πιο πάνω εδάφια (αα), (ββ) και (γγ) προϋποθέσεων.

9. Πρόσκληση για σύγκληση Γενικής Συνέλευσης δεν απαιτείται στην περίπτωση κατά την οποία στη συνέλευση παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου και κανείς από αυτούς δεν απιλέγει στην πραγματοποίησή της και στη λήψη αποφάσεων.

10. Κάθε μέτοχος, δέκα (10) ημέρες πριν από την τακτική Γενική Συνέλευση, μπορεί να πάρει από την Εταιρεία τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, καθώς και τις σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών.

11. Οι μέτοχοι που επιθυμούν να πάρουν μέρος στη Γενική Συνέλευση οφείλουν να καταθέσουν τους τίτλους των μετοχών τους στο Ταμείο της Εταιρείας ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε οποιαδήποτε τράπεζα στην Ελλάδα, τουλάχιστον πέντε (5) ολόκληρες ημέρες πριν από εκείνη για την οποία ορίστηκε η συνεδρίαση της συνέλευσης.

12. Οι μέτοχοι που έχουν δικαίωμα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση μπορούν να αντιπροσωπευτούν σε αυτήν από πρόσωπα που έχουν εξουσιοδοτήσει νόμιμα. Τα έγγραφα αντιπροσωπεύσεως δύνανται να είναι ιδιωτικά.

13. Οι αποδείξεις κατάθεσης μετοχών, καθώς και τα έγγραφα νομιμοποίησης αντιπροσώπων των μετόχων, πρέπει να κατατίθενται στην Εταιρεία τουλάχιστον πέντε (5) ολόκληρες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης.

14. Μέτοχοι που δεν έχουν συμμορφωθεί με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου αυτού μπορούν να πάρουν μέρος στη Γενική Συνέλευση μόνο μετά από άδειά της.

15. Σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν από κάθε Γενική Συνέλευση, τοιχοκολλάται σε εμφανή θέση του καταστήματος της Εταιρείας νόμιμα συνταγμένος πίνακας των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου στη Γενική αυτή Συνέλευση. Ο πίνακας αυτός πρέπει να περιέχει όλα τα στοιχεία που αξιώνει ο νόμος, όπως τις ενδείξεις των τυχόν αντιπροσώπων των μετόχων, τον αριθμό των μετοχών και ψήφων του καθενός και τις διευκύνσεις των μετόχων και των αντιπροσώπων τους.

16. Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτήν έτοιμοι εκπροσωπούντες το 1/5 τουλάχιστον του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

17. Εάν δεν συντελεσθεί τέτοια απαρτία, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται εκ νέου μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της συνεδρίασης που ματαιώθηκε, υποκαλούμενη για το σκοπό αυτόν πριν από τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες, βρίσκεται δε κατά την επαναληπτική αυτή συνεδρίαση σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης, οιοδήποτε και αν είναι το τμήμα του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου που εκπροσωπείται σε αυτήν.

18. Εξαιρετικά, προκειμένου για αποφάσεις που ισορροούν σε μεταβολή του αντικείμενου της επιχείρησης της, σε επαύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων, σε ξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή επιβαλλόμενη από τιάξεις νόμων, σε μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, σε δωση δανείου δι' ομολογιών, σε μεταβολή του τρόπου ισεσης των κερδών, σε συγχώνευση, διάσπαση, μεταπγή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή διάλυση της ιρείας, παροχή ή ανανέωση εξουσίας προς το Διοικητικό Συμβούλιο για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή έκπη ομολογιακού δανείου, η συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της ημερικής διάταξης, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται απτήν μέτοχοι εκπροσωπούντες τα δύο τρίτα (2/3) του αβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

9. Εάν δεν συντελεσθεί τέτοια απαρτία, η Γενική Συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται εκ νέου κατά τις διαεις της παραγράφου 17 του παρόντος άρθρου, βρρίται δε σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεων της αρχικής ημερήσιας διάταξης, όταν οσωπείται σε αυτήν το 1/2 τουλάχιστον του καταβεμένου μετοχικού κεφαλαίου. Εάν δεν συντελεσθεί και ή απαρτία, η συνέλευση προσκαλούμενη και συνερνηκατά τα παραπάνω βρίσκεται σε απαρτία και συνεζει εγκύρως επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας αξης, όταν εκπροσωπείται σε αυτήν το 1/3 τουλάχιστου καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνοκατ' απόλυτη πλειοψηφία των εκπροσωπούμενων εν σε αυτήν.

Κατ' εξαίρεση, οι αποφάσεις που προβλέπονται από παράγραφο 18 του παρόντος, λαμβάνονται μεψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων που εκωπούνται στη συνέλευση.

Στη Γενική Συνέλευση προεδρεύει προσωρινά οδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ή, όταν κωλύεται, ο νόμιμος αναπληρωτής του. Χρέη Γραμματέα ερί προσωρινά αυτός που ορίζεται από τον Πρόεδρο. Αφού εγκριθεί ο κατάλογος των μετόχων που έχουνμα ψήφου, η συνέλευση προχωρεί στην εκλογή τουδρου της και ενός Γραμματέα, που εκτελεί και χρέηλέκτη.

Για τα θέματα που συζητούνται και αποφασίζονταιλέλευση τηρούνται πρακτικά, που υπογράφονταιον Πρόεδρο και το Γραμματέα της. Με αίτησης μετόχου, ο Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσηςούται να καταχωρίσει στα πρακτικά ακριβή περίτης γνώμης του μετόχου.

Γα αντίγραφα και τα αποσπάσματα των πρακτικών

επικυρώνονται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου ή το νόμιμο αναπληρωτή του ή άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που ορίζεται από αυτό.

26. Μετά την έγκριση των ετήσιων λογαριασμών (ετήσιων οικονομικών καταστάσεων), η Γενική Συνέλευση με ειδική ψηφοφορία, που ενεργείται με ονομαστική κλήση, αποφαινεται για την απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από κάθε ευθύνη για αποζημίωση. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι υπάλληλοι της Εταιρείας ψηφίζουν μόνο με τις μετοχές τους. Η απαλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ανίσχυρη στις περιπτώσεις του άρθρου 22α του κ.ν. 2190/1920.

Άρθρο τέταρτο

Διοικητικό Συμβούλιο

1. Η Εταιρεία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από επτά (7) μέλη. Έκαστος μέτοχος εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο ως ακολούθως: ο Ο.Τ.Ε. με ένα (1) μέλος, το Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε. με δύο (2) μέλη, το Ταμείο Αρωγής Προσωπικού Ο.Τ.Ε. με ένα (1) μέλος, η ΟΜ.Ε. - Ο.Τ.Ε. με ένα (1) μέλος και το Ελληνικό Δημόσιο με δύο (2) μέλη εκ των οποίων το ένα θα προέρχεται από το Υπουργείο Οικονομικών (Γ.Α.Κ.) και το άλλο από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Γ.Γ.Κ.Α.). Έκαστος μέτοχος προτείνει στη Γενική Συνέλευση αριθμό υποψηφίων διπλάσιο από τον αριθμό των εκπροσώπων του στο Διοικητικό Συμβούλιο προκειμένου η Γενική Συνέλευση να προβεί στην εκλογή τους.

Χρέη Γραμματέα του Δ.Σ. ασκεί υπάλληλος της Εταιρείας που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να είναι άτομα ενγνωσμένου κύρους, εμπειρίας ή επιστημονικής διακρίσεως στο χρηματοοικονομικό χώρο.

2. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται για τριετή θητεία. Η θητεία των συμβούλων δύναται να ανανεωθεί χωρίς περιορισμό. Δύνανται να ανακληθούν ανά πάσα στιγμή χωρίς να απαιτείται ειδική προς τούτο αιτιολογία μόνον από τον μέτοχο τον οποίον εκπροσωπούν και με ειδική αιτιολογία από τη Γενική Συνέλευση. Στην περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο κενωθεί θέση συμβούλου λόγω παραιτήσεως, ανακλήσεως, θανάτου ή εκπτώσεως, αυτή πληρώνεται για το υπόλοιπο της θητείας με υπόδειξη του μετόχου στον οποίο αναλογεί η κενωθείσα θέση.

Η αποζημίωση του Προέδρου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο, αμέσως μετά την εκλογή του, συνέρχεται και συγκροτείται σε σώμα, εκλέγοντας τον Πρόεδρο, έναν Αντιπρόεδρο, το Διευθύνοντα Σύμβουλο και ενδεχομένως έναν Εντεταλμένο Σύμβουλο, καθορίζοντας συγχρόνως και τις αρμοδιότητες αυτών.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο όργανο της διοίκησης της Εταιρείας και διαμορφώνει τη στρατηγική και την πολιτική ανάπτυξης αυτής, ενώ εποπτεύει, ελέγχει και διαχειρίζεται την περιουσία της. Αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν την Εταιρεία μέσα στα πλαίσια του εταιρικού σκοπού, με εξαίρεση εκείνα που, σύμφωνα με το νόμο ή το Καταστατικό, ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα άλλων οργάνων.

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεπικουρείται στο έργο του από την Επενδυτική Επιτροπή. Μετά από πρόταση της Επενδυτικής Επιτροπής αποφασίζει για την επενδυτική πολιτική της Εταιρείας, το πλαίσιο των διαφόρων μορφών επενδύσεων, την κατανομή των ποσών, τους διαχειριστές και το μέρος του Ειδικού Κεφαλαίου που θα ανατίθεται προς διαχείριση σε κάθε Διαχειριστή.

6. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ιδίως τις παρακάτω αρμοδιότητες:

α. Αναλαμβάνει κάθε επιχειρηματική ή άλλη δραστηριότητα, διενεργεί κάθε υλική πράξη και καταρτίζει κάθε δικαιοπραξία.

β. Καταρτίζει και υποβάλλει στην τακτική Γενική Συνέλευση τον ετήσιο προϋπολογισμό της Εταιρείας.

γ. Καταρτίζει, μετά το πέρας κάθε εταιρικής χρήσης και υποβάλλει στην Τακτική Γενική Συνέλευση, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, οι οποίες περιλαμβάνουν τον απολογισμό εσόδων-εξόδων, τον ισολογισμό, το λογαριασμό των αποτελεσμάτων χρήσεως, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που προβλέπεται από γενικές ή ειδικές διατάξεις.

δ. Συγκαλεί τακτική ή έκτακτη Γενική Συνέλευση, όποτε αυτό προβλέπεται από το νόμο ή το Καταστατικό ή όταν κρίνεται αναγκαίο.

ε. Εισηγείται στη Γενική Συνέλευση όλα τα προς συζήτηση θέματα.

στ. Αποφασίζει για την ίδρυση θυγατρικών εταιρειών και τη συμμετοχή της Εταιρείας σε άλλες εταιρείες στο εσωτερικό και το εξωτερικό.

ζ. Αποφασίζει για την εκποίηση περιουσιακών στοιχείων, για την άσκηση αγωγών, για την παραίτηση από ασκηθείσες αγωγές, για άσκηση ενδίκων μέσων ή για παραίτηση από αυτά, για δικαστικούς ή εξώδικους συμβιβασμούς, καθώς και για σύναξη δανείων κάθε μορφής, δυναμένης της Εταιρείας να εκχωρεί για την ασφάλειά της, εν όλω ή εν μέρει, προσόδους της Εταιρείας και να παρέχει δικαιώματα υποθήκης επί ακινήτων της.

η. Συντάσσει τον Κανονισμό Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας της Εταιρείας, το Γενικό Κανονισμό Προσωπικού και εγκρίνει τον Κανονισμό Λειτουργίας της Επενδυτικής Επιτροπής.

θ. Εκπροσωπεί την Εταιρεία δικαστικώς και εξωδικώς.

ι. Αποφασίζει επί των θεμάτων που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία της Εταιρείας, καθώς και στον εσωτερικό Κανονισμό και στον έλεγχο αυτής.

7. Το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόφασή του, μπορεί να αναθέτει την άσκηση μέρους ή ορισμένων εξουσιών και αρμοδιοτήτων του, καθώς και τη διαχείριση, διοίκηση ή διεύθυνση υποθέσεων και της περιουσίας του στον Πρόεδρο, στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, ή στον Εντεταλμένο Σύμβουλο, εκτός εάν ο νόμος για τις πράξεις αυτές απαιτεί συλλογική ενέργεια.

8. Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο διορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Μεταφορών και Επικοινωνιών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μετά από πρόταση των Διοικητικών Συμβουλίων καθενός από τους μετόχους, τηρώντας την αναλογία εκπροσώπησης αυτών της παρ. 1 του άρθρου αυτού. Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτείται σε σώμα εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της ως άνω κοινής υπουργικής απόφασης.

Άρθρο πέμπτο

Επενδυτική Επιτροπή

1. Η Επενδυτική Επιτροπή της Εταιρείας αποτελείται από πέντε (5) μέλη, εκ των οποίων ο ένας θα είναι διαχειριστής, και ορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου που λαμβάνεται με πλειοψηφία του συνόλου των μελών του. Τα μέλη της Επενδυτικής Επιτροπής, υπάλληλοι ή μη της Εταιρείας, θα είναι πτυχιούχοι ανώτατων οικονομικών σχολών ή πτυχιούχοι ανώτατων σχολών με τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών στα οικονομικά και με τριετή τουλάχιστον προϋπηρεσία σε αντίστοιχες θέσεις ή σε διευθυντικές θέσεις εταιρειών με συναφές αντικείμενο. Οι κανόνες που διέπουν τη λειτουργία της Επενδυτικής Επιτροπής, οι αρμοδιότητές της και οι λεπτομέρειες εφαρμογής τους αποφασίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

2. Η Επενδυτική Επιτροπή προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο:

α. Την επενδυτική πολιτική της Εταιρείας, το πλαίσιο και την κατανομή των διαφόρων μορφών επενδύσεων με σκοπό την αποδοτική διαχείριση και ελαχιστοποίηση των επενδυτικών κινδύνων.

β. Τους Διαχειριστές, τους οποίους η Επιτροπή αξιολογεί με βάση τη φερεγγυότητά τους και τις προηγούμενες επιδόσεις τους στη διαχείριση.

γ. Το μέρος του Ειδικού Κεφαλαίου που θα ανατεθεί προς διαχείριση σε καθέναν από τους Διαχειριστές.

3. Η Επιτροπή παρακολουθεί και ελέγχει τους Διαχειριστές και υποβάλλει σε τακτική ή έκτακτη βάση στο Διοικητικό Συμβούλιο τα πορίσματα του ελέγχου.

4. Επιτρέπεται στην Εταιρεία να διαχειρίζεται η ίδια ποσό ανερχόμενο μέχρι τα 20% του συνόλου του Ειδικού Κεφαλαίου. Η διαχείριση του εναπομένου ποσού θα ανατίθεται υποχρεωτικώς σε εξωτερικό Διαχειριστή ή Διαχειριστές.

Άρθρο έκτο

Εταιρική Χρήση

Η εταιρική χρήση είναι δωδεκάμηνης διάρκειας και αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου κάθε χρόνου. Εξαιρετικά, η πρώτη εταιρική χρήση αρχίζει με τη δημοσίευση του παρόντος στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του επόμενου έτους.

Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται με το παρόν Καταστατικό εφαρμόζονται οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 και του ν. 2396/1996."

2. α. Στο Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Ο.Τ.Ε. (Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε.) δημιουργείται Ειδικό Κεφάλαιο από εφάπαξ εισφορά του Δημοσίου, από προκαταβολή της οικονομικής υποχρέωσης του Ο.Τ.Ε. προς αυτό, σύμφωνα με την παρ. 21 του άρθρου Δεύτερου του ν. 2257/1994 και από δάνειο του Ταμείου Αρωγής Προσωπικού Ο.Τ.Ε. που χορηγείται κατά τα οριζόμενα κατωτέρω.

β. Η εισφορά του Ελληνικού Δημοσίου καταβάλλεται από τη Δημόσια Επιχείρηση Κινητών Αξιών Ανώνυμη Εταιρεία (Δ.Ε.Κ.Α. Α.Ε.) έναντι τμήματος του προϊόντος μετοχοποίησης του Ο.Τ.Ε. υπό μορφή τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου ή μετοχών.

Η εν λόγω εισφορά καθορίζεται στο ποσό των 90 δις. δρχ. και διατίθεται στην "Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Ειδικού Κεφαλαίου Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε. (ΕΔΕΚΤ - Ο.Τ.Ε. Α.Ε.)" ευθύς μετά την ίδρυσή της.

γ. Ο Ο.Τ.Ε. προκαταβάλλει εφάπαξ στο Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε., μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ποσά που αντιστοιχούν στις οικονομικές ενισχύσεις περισσότε-

ρων οικονομικών ετών, μέχρι του ορίου που καθορίζεται στην παρ. 21 του άρθρου Δεύτερου του ν. 2257/1994. Στην απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Τ.Ε. αναφέρονται ρητά τα έτη για τα οποία προκαταβάλλονται τα σχετικά ποσά.

δ. Το Ταμείο Αρωγής Προσωπικού Ο.Τ.Ε., μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του, που εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αναλαμβάνει από την Τράπεζα της Ελλάδος μέρος των διαθέσιμων κεφαλαίων του, που τελούν υπό καθεστώς αποκλειστικής διαχείρισης, προκειμένου να προβεί στην παροχή δανείου προς το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Ο.Τ.Ε. (Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε.).

Για τον υπολογισμό του ποσοστού των διαθέσιμων του Ταμείου Αρωγής Προσωπικού Ο.Τ.Ε. που επενδύεται ελεύθερα, το ποσό του δανείου που αυτό θα χορηγήσει κατά τα ανωτέρω στο Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε. θα συνυπολογίζεται στα στοιχεία του Ενεργητικού του ως να ήταν κατατεθειμένο στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Το επιτόκιο του χορηγούμενου δανείου είναι τουλάχιστον ίσο με την ποσοστιαία μέση ετήσια απόδοση των κατατεθειμένων στην Τράπεζα της Ελλάδος των ασφαλιστικών ταμείων. Η καταβολή των τόκων θα γίνεται εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του επόμενου έτους.

ε. Η εφάπαξ εισφορά του Ελληνικού Δημοσίου, η προκαταβολή του Ο.Τ.Ε. και το δάνειο του Ταμείου Αρωγής Προσωπικού Ο.Τ.Ε. θα καταβληθούν για λογαριασμό του Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε. στην 'ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε. Α.Ε. (ΕΔΕΚΤ - Ο.Τ.Ε. Α.Ε.)' ευθύς μετά την ίδρυσή της.

στ. Το Ειδικό Κεφάλαιο εξαιρείται από τις διατάξεις του α.ν. 1611/1950 και του ν. 2676/1999, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

ζ. Οι αποδόσεις του Ειδικού Κεφαλαίου, μετά την αφαίρεση των προς το Ταμείο Αρωγής Προσωπικού Ο.Τ.Ε. ετησίων καταβαλλόμενων τόκων, διατίθενται για την κάλυψη των ετήσιων ελλειμμάτων του Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε.. Το ανατομόμενο ποσό προστίθεται στο κεφάλαιο του Ειδικού Κεφαλαίου. Δεν επιτρέπεται στο Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε. να αναλαμβάνει οποιοδήποτε ποσό του Ειδικού Κεφαλαίου.

η. Έσοδα της Εταιρείας είναι οι αμοιβές από τη διαχείριση του Ειδικού Κεφαλαίου και οι πρόσδοδοι από την εν ένεπιχειρηματική της δραστηριότητα, οι δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες, ως και οι πρόσδοδοι από κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

θ. Η Δ.Ε.Κ.Α. Α.Ε. αναλαμβάνει την υποχρέωση κάλυψης των ελλειμμάτων του Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε. της περιόδου 11.1998 έως έξι (6) μήνες μετά την έναρξη λειτουργίας της Ανωτάτου Εταιρείας της παρ. 1 του άρθρου αυτού, ου διενεργείται με την παράδοση στο Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε. ισόζυξης αξίας τίτλων ή μετοχών.

ι. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων/και Μεταφορών και Επικοινωνιών μπορεί να ρυθμίζεται θε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής των διατάξεων υ άρθρου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 13

Μισθολογική Προαγωγή Συνταγματάρχων

Συνταγματάρχες του Στρατού Ξηράς και Αξιωματικοί ίστούχου βαθμού των λοιπών κλάδων των Ενόπλων Δυ-

νάμεων, καθώς και της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και του Λιμενικού Σώματος προάγονται μισθολογικά στο βαθμό του Ταξίαρχου με τη συμπλήρωση είκοσι τριών (23) ετών υπηρεσίας Αξιωματικού εκ των οποίων ένα (1) έτος στον κατεχόμενο βαθμό ή τρία (3) έτη στον κατεχόμενο βαθμό μέχρι 5.9.2001 και από 6.9.2001 είκοσι τεσσάρων (24) ετών υπηρεσίας Αξιωματικού εκ των οποίων ένα (1) έτος στον κατεχόμενο βαθμό ή τρία (3) έτη στον κατεχόμενο βαθμό.

2. Για τον υπολογισμό των αποδοχών των παραπάνω μισθολογικών προαγωγών στους επόμενους βαθμούς δεν λαμβάνεται υπόψη το επίδομα θέσης υψηλής ευθύνης.

Άρθρο 14

Ρύθμιση διαφόρων θεμάτων

1. Η ειδική αποζημίωση γιατρών, νοσηλευτικού προσωπικού και πληρωμάτων ασθενοφόρων που εκτελούν διατεταγμένη υπηρεσία με αεροπορικά μέσα για παροχή πρώτων βοηθειών σε ασθενούντα άτομα, όπως αυτή έχει καθορισθεί με την με αριθμό πρωτ. 2078304/8184/0022/30.12.1994 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας - Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εξακολουθεί να καταβάλλεται στους δικαιούχους αυτής και υπό το καθεστώς ισχύος του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α') και του ν. 2606/1998 (ΦΕΚ 89 Α').

Η αποζημίωση αυτή μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας και δεν εμπίπτει στους περιορισμούς των διατάξεων των άρθρων 14 και 15 του ν. 2703/1998 (ΦΕΚ 72 Α').

2. Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 4 της κατηγορίας Ι του άρθρου 8 του ν. 2343/1995 (ΦΕΚ 211 Α') προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Ειδικά, ο υπάλληλος που αποσπάται στη θέση του Γενικού Διευθυντή δύναται να επιλέξει ή τις αποδοχές της οργανικής του θέσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο ή τις αποδοχές της θέσης στην οποία αποσπάται, με τα κάθε είδους επιδόματα και προσαυξήσεις, καθώς και τις πρόσθετες παροχές που λαμβάνει το προσωπικό της Σχολής και αντιστοιχούν στη θέση αυτή."

3. Τα επιδόματα υψηλού βαθμού ευθύνης και ασφαλείας του προσωπικού της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.), όπως αυτά έχουν διατηρηθεί με τη διάταξη της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α') δύναται να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών από την 1.1.2000 και μετά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Άρθρο 15

Σύσταση Διεύθυνσης Πληροφοριακών Συστημάτων

1. Στο Υπουργείο Οικονομικών (Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής) συστάται Διεύθυνση Πληροφοριακών Συστημάτων, η οποία περιλαμβάνεται στις οργανικές Διευθύνσεις που συγκροτούν το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Η ανωτέρω Διεύθυνση μελετά, αναπτύσσει, συντηρεί και υποστηρίζει την παραγωγική λειτουργία των συστημάτων πληροφορικής και των τοπικών δικτύων που εξυπηρετούν τις λειτουργίες της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής.

Η Διεύθυνση συνεργάζεται στενά με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων για το στρατηγικό σχεδιασμό των πληροφοριακών συστημάτων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, τη βελτίωση των τεχνικών υποδομών με στόχο τη σύνθεση και ικανοποίηση των νέων απαιτήσεων, τη διασυνδεσιμότητα και διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων, ώστε να αξιοποιούνται στα μέγιστο βαθμό οι καθολικές δικτυακές υποδομές και οι πληροφοριακοί πόροι των ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων TAXIS και τελεωνείων.

Η Διεύθυνση Πληροφοριακών Συστημάτων διαρθρώνεται στα κατωτέρω Τμήματα:

α. Τμήμα Α' - Θησαυροφυλακίου, Προϋπολογισμού και Ελέγχου Δαπανών, Τράπεζας Δημοσιονομικών Δεδομένων, Υπηρεσίας Έρευνας και Ελέγχου Τιμών, Μονάδας Επιστημονικής Τεκμηρίωσης και Ανάλυσης και Γενικών Εφαρμογών.

β. Τμήμα Β' - Μισθοδοσίας και Συντάξεων.

γ. Τμήμα Γ' - Ανάπτυξης, Εκμετάλλευσης και Υποστήριξης Εξοπλισμού Η/Υ και Δικτύων.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι αρμοδιότητες και η κατανομή αυτών στα ανωτέρω τμήματα της Διεύθυνσης.

3. Για τη στελέχωση της ανωτέρω Διεύθυνσης συνιστώνται στο Υπουργείο Οικονομικών (Γενικό Λογιστήριο του Κράτους) οι κατωτέρω κλάδοι και θέσεις προσωπικού:

α. Κλάδος ΠΕ-Πληροφορικής (Software), θέσεις οκτώ (8), με βαθμό Δ' έως Α'.

β. Κλάδος ΠΕ-Πληροφορικής (Hardware), θέση μία (1), με βαθμό Δ' έως Α'.

γ. Κλάδος ΤΕ-Πληροφορικής (Software), θέσεις πέντε (5), με βαθμό Δ' έως Α'.

δ. Κλάδος ΤΕ-Πληροφορικής (Hardware), θέσεις δύο (2), με βαθμό Δ' έως Α'.

ε. Κλάδος ΔΕ-Πληροφορικής-Χειριστών Η/Υ, θέσεις έξι (6), με βαθμό Δ' έως Α'.

Επίσης συνιστάται μία (1) θέση με βαθμό Διευθυντή, που καλύπτεται από υπαλλήλους των ανωτέρω Κλάδων ΠΕ-Πληροφορικής.

4. Κατά την πρώτη εφαρμογή, η στελέχωση της Διεύθυνσης γίνεται με υπαλλήλους που αποσπώνται ή μετατάσσονται από το ΚΕ.Π.Υ.Ο. και άλλους φορείς του δημόσιου τομέα, με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων.

5. Κατά την πρώτη εφαρμογή και μέχρι να ολοκληρωθεί η παράδοση εφαρμογών και αρχείων εξακολουθεί να παρέχεται η τεχνική και λειτουργική υποστήριξη από τα τμήματα του ΚΕ.Π.Υ.Ο. που σήμερα εξυπηρετούν το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας της συνιστώμενης με το παρόν άρθρο Διεύθυνσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 16

Ειδική ρύθμιση χρεών

Οι επιχειρήσεις που επλήγησαν από την πυρκαϊά της 10.1.1991 στο κτίριο επί των οδών Πανεπιστημίου 61 και Θεμιστοκλέους 1 και των οποίων οι ζημιές δεν αποκαταστάθηκαν, δικαιούνται να ζητήσουν να καταβάλλονται α-

πό 31.12.2000, χωρίς προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, όλες οι δόσεις, ληξιπρόθεσμες και μη, των χρεών τους προς το Δημόσιο που είναι βεβαιωμένα στις Δ.Ο.Υ., για να εξοφληθούν κατά τις διατάξεις του άρθρου 22 παρ. 23 του ν. 2166/1993 (ΦΕΚ 137 Α').

Προϋπόθεση για την αναστολή αυτήν αποτελεί η προσκόμιση βεβαίωσης της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, ότι δεν έχουν ληφθεί από τις επιχειρήσεις αυτές οι κρατικές ενισχύσεις και τα δικαιούμενα δάνεια με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Η σχετική αίτηση πρέπει να κατατεθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέσα σε ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

Άρθρο 17

Ρύθμιση μετακινήσεων υπαλλήλων Ε.Σ.Υ.Ε.

1. Οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 2685/1999 (ΦΕΚ 35 Α') έχουν εφαρμογή και για τους υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος (Γ.Γ.Ε.Σ.Υ.Ε.) σε περιόδους γενικών απογραφών.

2. Στους υπαλλήλους της ίδιας Υπηρεσίας (Γ.Γ.Ε.Σ.Υ.Ε.), που υπηρετούν σε Υπηρεσίες Στατιστικής νομαρχιακού επιπέδου και μετακινούνται σε απόσταση από είκοσι (20) μέχρι σαράντα (40) χιλιόμετρα για τη συλλογή στατιστικών στοιχείων ή τη διεξαγωγή απογραφών, μεσοαπογραφών και στατιστικών ερευνών ή εργασιών μέσα στα όρια του νομού της αρμοδιότητάς τους και επιστρέφουν αυθημερόν στην έδρα τους, καταβάλλεται η αποζημίωση της παραγράφου 2 (περίπτωση Γ') του άρθρου 9 του ν. 2685/1999.

Άρθρο 18

Οικονομική ενίσχυση πληγέντων από φυσικά φαινόμενα

1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών επιτρέπεται η καταβολή χρηματικού βοηθήματος σε συνταξιούχους ή βοηθηματούχους του Δημοσίου, κατοίκους περιοχών που υπέστησαν καταστροφές από σεισμό ή άλλα φυσικά φαινόμενα.

2. Το χρηματικό βοήθημα της προηγούμενης παραγράφου επιτρέπεται να καταβάλλεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού σε συνταξιούχους Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς και οι συντάξεις τους βαρύνουν τους οικείους φορείς, σε σιδηροδρομικούς συνταξιούχους που διέπονται από το καθεστώς του ν.δ. 3395/1955 (ΦΕΚ 276 Α'), καθώς και σε συνταξιούχους του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.), εφόσον οι συνταξιούχοι των κατηγοριών αυτών είναι επίσης κάτοικοι περιοχών που υπέστησαν καταστροφές από σεισμό ή άλλα φυσικά φαινόμενα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Πρόνοιας επιτρέπεται η καταβολή έκτακτης οικονομικής βοήθειας στις οικογένειες όσων έχασαν τη ζωή τους από σεισμό ή άλλα φυσικά φαινόμενα και εξαιτίας τους.

4. Με τις υπουργικές αποφάσεις των προηγούμενων παραγράφων καθορίζονται, κατά περίπτωση, οι δικαιούχοι, οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης του προβλεπόμενου βοηθήματος, καθώς επίσης και το ύψος αυτού.

5. Απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος, τέλη και λοιπές επιβαρύνσεις το εισόδημα από εκμίσθωση ή παραχώρηση κατοικιών που εκμισθώνονται ή παραχωρούνται στους πληγέντες από το σεισμό στο Νομό Αττικής της 7ης Σεπτεμβρίου 1999 και μέχρι το ποσό της επιδότησης που τους καταβάλλεται για την κάλυψη των στεγαστικών τους αναγκών με βάση τις με αριθμούς οικ. 3876/14.9.1999 και οικ. 4947/12.10.1999 αποφάσεις του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Η απαλλαγή αυτή ισχύει για τα εισοδήματα που προκύπτουν από την έναρξη ισχύος των πιο πάνω αποφάσεων και μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

6. Οι διατάξεις της παρ. 21 του άρθρου 20 του ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α') εφαρμόζονται αναλόγως και για το σύζυγο ή ένα τέκνο προσώπου, το οποίο απεβίωσε εξαιτίας του σεισμού της 7ης Σεπτεμβρίου 1999. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και ο τρόπος βεβαίωσης της αιτίας του κατά το προηγούμενο εδάφιο θανάτου, η προθεσμία και διαδικασία υποβολής των δικαιολογητικών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

7. Υποψήφιοι εκπαιδευτικοί της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2525/1997, οι οποίοι υπάγονται στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου, διορίζονται κατά προτεραιότητα, μη εφαρμοζόμενης ως προς αυτούς, της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2525/1997. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η προθεσμία και διαδικασία υποβολής και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

8. Η ισχύς των διατάξεων του άρθρου αυτού αρχίζει από 7 Σεπτεμβρίου 1999.

Άρθρο 19

1. Η παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 2516/1997 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

"1. Απαιτήσεις ύψους πεντακοσίων πενήντα εκατομμυρίων (550.000.000) δραχμών των πιστωτικών Τραπεζών της υπό εκκαθάριση εταιρίας με την επωνυμία "ΒΑΜΒΑΚΟΥΡΓΙΑ ΒΟΛΟΥ Α.Ε." που έχουν δημιουργηθεί από ισόποση χρηματοδότηση της εταιρίας αυτής, για τη μερική ικανοποίηση δεδουλευμένων εργατικών απαιτήσεων, προσαυξημένες κατά το ποσό των απλών συμβατικών τόκων χωρίς άλλη προσαύξηση ή επιβάρυνση, κατατάσσονται μετά από τα έξοδα εκκαθάρισης προνομιακά, προ παντός άλλου δανειστή, ακόμα και προ των απαιτήσεων των δανειστών του άρθρου 31 του ν. 1545/1985 και ικανοποιούνται από το τίμημα της πώλησης των περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας κατά τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 2720/1999".

2. Η αληθής έννοια του άρθρου 18 του ν. 2643/1998, σε συνδυασμό με το άρθρο 975 αρ. 3 του Κ.Πολ.Δ. και 31 του ν. 1545/1985 είναι ότι μόνο οι απαιτήσεις του υπαλληλικού και εργατικού προσωπικού των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 18 του ν. 2643/1998 προτιμώνται και ικανοποιούνται προνομιακά σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη απαίτηση που προβλέπεται από το άρθρο 975 αρ. 3 του Κ.Πολ.Δ..

Άρθρο 20

1. Για τη στελέχωση της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία "Δημόσια Επιχείρηση Κινητών Αξιών Ανώνυμη Εταιρία (Δ.Ε.Κ.Α. Α.Ε.)" που συστάθηκε με το ν. 2526/1997 (ΦΕΚ 205 Α'), συνιστώνται οι εξής θέσεις, προσωπικού με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου:

α) Μία (1) θέση ειδικότητας Διοικητικού - Οικονομικού (ΠΕ).

β) Μία (1) θέση ειδικότητας Δακτυλογράφων - Χειριστών Η/Υ (ΔΕ).

γ) Μία (1) θέση Ειδικού Επιστήμονα με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου.

δ) Μία (1) θέση Ειδικού Νομικού Συμβούλου εξειδικευμένου στις διεθνείς χρηματοοικονομικές συναλλαγές.

2. Προσόντα διορισμού για τις πιο πάνω θέσεις προσωπικού ορίζονται τα εξής:

α) Ειδικότητα Διοικητικού - Οικονομικού, τα προβλεπόμενα από τα προεδρικά διατάγματα 194/1988 και 368/1992, όπως κάθε φορά ισχύουν, και επιπλέον γνώση της χρήσης υπολογιστών και σύγχρονων λογιστικών πακέτων (Microsoft Office) και επαρκής γνώση της αγγλικής γλώσσας.

β) Ειδικότητα Δακτυλογράφων - Χειριστών Η/Υ, τα προβλεπόμενα από τα προεδρικά διατάγματα 194/1988 και 368/1992, όπως κάθε φορά ισχύουν, και επιπλέον άριστη γνώση χρήσης υπολογιστών και των σύγχρονων πακέτων ελληνικής και αγγλικής δακτυλογραφίας.

3. Για την ειδικότητα του Ειδικού Επιστήμονα τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 1943/1991 όπως ισχύουν.

4. Ως προσόντα διορισμού στη θέση του Ειδικού Νομικού Συμβούλου, όδεια ασκήσεως του επαγγέλματος του δικηγόρου, άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας, που αποδεικνύεται από συναφείς τίτλους και εξειδικευμένες γνώσεις στις διεθνείς χρηματοοικονομικές συναλλαγές και συμβάσεις.

5. Ο Ειδικός Επιστήμονας προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου διάρκειας μέχρι τριών (3) ετών, που μπορεί να ανανεώνεται.

6. Ο τρόπος πλήρωσης των θέσεων αυτών, καθώς και η διαδικασία προκήρυξης, αξιολόγησης και πρόσληψης ρυθμίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 2527/1997 (ΦΕΚ 206 Α').

7. Η πλήρωση της θέσης του Ειδικού Νομικού Συμβούλου γίνεται με σύμβαση μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομικών. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η διάρκεια της σύμβασης, η αντιμισθία του Ειδικού Νομικού Συμβούλου και οι ειδικότεροι όροι παροχής των υπηρεσιών του. Αντί της πλήρωσης της θέσης του Ειδικού Νομικού Συμβούλου, δύναται το Διοικητικό Συμβούλιο να αποφασίζει την ανάθεση υποθέσεων με αντικείμενο διεθνείς χρηματοοικονομικές συναλλαγές σε δικηγόρο που διαθέτει τα αναφερόμενα στην παρ. 4 προσόντα, με αμοιβή η οποία συμφωνείται ειδικά για κάθε υπόθεση.

8. Στην παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2526/1997 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

"Στις συμβάσεις που συνάπτει η Εταιρεία δύναται να συμπράττει ως συμβαλλόμενο μέρος και το Δημόσιο εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Οικονομικών ή από ειδικά εξουσιοδοτημένο από αυτόν πρόσωπο".

Άρθρο 21

1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται να μεταβιβάζονται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, καθώς και σε άλλες δημόσιες επιχειρήσεις, πιστωτικά ιδρύματα και οργανισμούς που ανήκουν κατ' αποκλειστικότητα στο Ελληνικό Δημόσιο, μετοχές οποιωνδήποτε εταιριών ή επιχειρήσεων, εισηγμένων ή μη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, τις οποίες κατέχει το Ελληνικό Δημόσιο ή η Δημόσια Επιχείρηση Κινητών Αξιών Α.Ε. (Δ.Ε.Κ.Α. Α.Ε.). Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το είδος, ο αριθμός και η τιμή διάθεσης των μεταβιβαζόμενων κατά τα ανωτέρω μετοχών, ο τρόπος καταβολής του τιμήματος και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την πραγματοποίηση της μεταβίβασης. Ειδικά για τον καθορισμό της τιμής των μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών μετοχών, προηγείται αποτίμηση της αξίας αυτών κατά τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο μεταβίβαση μετοχών γίνεται κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων και κάθε γενική ή ειδική διάταξη νόμου που ρυθμίζει διαφορετικά το θέμα, καθώς και κάθε άλλος περιορισμός, προϋπόθεση, έγκριση κ.λπ. που προβλέπεται στους ιδρυτικούς ή άλλους νόμους και στα καταστατικά των παραπάνω εταιριών ή επιχειρήσεων δεν ισχύουν, υφιστάμενοι όμως περιορισμοί του Δημοσίου ή της Δ.Ε.Κ.Α. Α.Ε., εκ του νόμου ή εκ Συμβάσεως, ως προς τη διάθεση των μεταβιβαζόμενων μετοχών εξακολουθούν να δεσμεύουν αυτοδικαίως και τους φορείς προς τους οποίους μεταβιβάζονται οι άνω μετοχές.

3. Η κατά τα παραπάνω μεταβίβαση των μετοχών απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή δικαίωμα του Δημοσίου ή τρίτου.

4. Οι φορείς στους οποίους μεταβιβάστηκαν μετοχές σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, διαδέχονται αυτοδικαίως κατά τον αριθμό των μετοχών αυτών το Ελληνικό Δημόσιο ή τη Δ.Ε.Κ.Α. Α.Ε. στο μετοχικό κεφάλαιο των εταιριών ή επιχειρήσεων αυτών.

Άρθρο 22

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 35 του ν. 2733/1999 αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Τα ποσά που αναλαμβάνει να καλύψει προς την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο της ρύθμισης χρεών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2538/1997, δύναται να καταβληθούν έως το σύνολό τους (ποσοστό 100%), με τη διάθεση στην Α.Τ.Ε. Α.Ε., κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων, ίσης αξίας μετοχών ή άλλων κινητών αξιών που κατέχει το Ελληνικό Δημόσιο ή η Δημόσια Επιχείρηση Κινητών Αξιών Α.Ε., οι οποίες αποτιμώνται από τα προβλεπόμενα από τις οικείες διατάξεις όργανα. Το είδος, ο αριθμός και η αξία των μεταβιβαζόμενων ως άνω μετοχών ή άλλων κινητών αξιών καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Η μεταβίβαση αυτή απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή δικαιώματα του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου.

Κάθε γενική ή ειδική διάταξη, που αντίκειται στην παρούσα ή ρυθμίζει διαφορετικά το θέμα, καθώς και κάθε άλλος περιορισμός, προϋπόθεση, έγκριση κ.λπ. που προβλέπεται στους ιδρυτικούς ή άλλους νόμους, όπως ισχύ-

ουν, και στα καταστατικά των παραπάνω εταιριών ή επιχειρήσεων δεν ισχύουν για τη μεταβίβαση των άνω μετοχών ή κινητών αξιών προς την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος. Μετά την παραπάνω μεταβίβαση των μετοχών η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. διαδέχεται αυτοδικαίως το Ελληνικό Δημόσιο ή τη Δ.Ε.Κ.Α. Α.Ε. στο μετοχικό κεφάλαιο των εταιριών ή επιχειρήσεων αυτών."

2. Η ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία "Καταστήματα Αφορολογητών Ειδών Α.Ε. (Κ.Α.Ε. Α.Ε.)" εξαιρείται από το σύνολο των διατάξεων του ν. 2414/1996, όπως οι διατάξεις τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

3. Το καταστατικό της εταιρίας Κ.Α.Ε. Α.Ε. τροποποιείται ή και κωδικοποιείται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920. Κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στην παράγραφο αυτή ή που ρυθμίζει διαφορετικά το θέμα παύει να ισχύει.

Άρθρο 23

1. Οι ξενοδοχοϋπάλληλοι ασφαλισμένοι του Ταμείου Ασφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων, που έχουν συμπληρώσει είκοσι (20) τουλάχιστον πλήρη έτη στο επάγγελμα του ξενοδοχοϋπαλλήλου και εκατόν ογδόντα (180) τουλάχιστον πλήρεις μηνιαίες καταβολές στον κλάδο του Κεφαλαίου Πρόνοιας του Ταμείου, μπορούν με αίτησή τους να ζητήσουν τη λήψη εφάπαξ χρηματικού βοηθήματος.

Η άσκηση του επαγγέλματος του ξενοδοχοϋπαλλήλου αποδεικνύεται από αντίστοιχη ασφάλιση σε φορέα κύριας ασφάλισης της ημεδαπής, της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή χώρας με την οποία έχει συναφθεί διμερής σύμβαση κοινωνικής ασφάλισης.

Για τους απασχολούμενους εποχιακά σύμφωνα με την οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας, οι οποίοι εργάστηκαν στον ίδιο εργοδότη επί δύο (2) τουλάχιστον συνεχή έτη για εκατό (100) τουλάχιστον ημέρες εργασίας κάθε έτος, προσμετρείται αποκλειστικά για τη συμπλήρωση της εικοσαετίας στο επάγγελμα και το διάστημα που μεσολάβησε κατά τα ανωτέρω έτη.

Σε περίπτωση που οι ασφαλισμένοι, μετά τη λήψη του εφάπαξ βοηθήματος, απασχοληθούν σε εργασία ασφαλιστέα στο Ταμείο, κατά τη συνταξιοδότησή τους, δεν δικαιούνται δεύτερο εφάπαξ βοήθημα αλλά την επιστροφή των ατομικών τους εισφορών ατόκως, εφόσον από το χρόνο λήψης του βοηθήματος αυτού συμπληρώσουν εξήντα (60) τουλάχιστον πλήρεις μηνιαίες καταβολές.

Κατά τα λοιπά, για τα θέματα που ρυθμίζονται με τη διάταξη αυτή, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις.

2. Το πέμπτο και έκτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 26 του ν. 2676/1999 αντικαθίστανται ως εξής:

"Σε κάθε δικαιούχο, που δεν θα λάβει εφάπαξ βοήθημα σύμφωνα με τα ανωτέρω, καταβάλλεται ποσό που θα είναι ίσο με το 1/23 του 3% που καταβλήθηκε ως μηνιαία εισφορά για τον καταργούμενο κλάδο σε συνάρτηση και με τον αριθμό των ημερομισθίων, τα οποία είχε πραγματοποιήσει στην ασφάλιση ο κάθε δικαιούχος.

Για την κάλυψη των παραπάνω απαιτήσεων θα γίνει μεταφορά κεφαλαίων από τον κλάδο Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ."

3. Η διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 21 του ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α') καταργείται.

Οι μέχρι την έναρξη ισχύος της διάταξης αυτής εκδοθείσες αποφάσεις απαγόρευσης εξόδου από τη χώρα ανακαλούνται οίκοθεν από τα αρμόδια όργανα του Ι.Κ.Α..

Άρθρο 24

Το σύνολο των τακτικών αποδοχών και των πρόσθετων μισθών που καταβλήθησαν από τον Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (Ο.Τ.Ε.) στους αποσπασμένους σε νητρικές Υπηρεσίες Υπουργείων, πολιτικά γραφεία μελών της Κυβέρνησης, Υφυπουργών και Γενικών Γραμματέων Υπουργείων και αυτοτελών Γενικών Γραμματέων, Συλλεπτών και Ευρωβουλευτών, Γενικών Γραμματέων Περιφερειών και Πολιτικά Κόμματα, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.1997 - 31.12.1999, συμψηφίζεται με το μέγιστο του Δημοσίου. Κατά τα λοιπά ισχύουν τα εδάφια ύστερο και τρίτο της παρ. 8 του άρθρου δεύτερου του ν. 57/1994, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2366/1995, καθώς και το άρθρο 18 του ν. 70/1997, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 του ν. 92/1998.

Άρθρο 25

1 παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 2593/1998 (ΦΕΚ 59 Α') α-καθίσταται ως εξής:

1. Σε οποιαδήποτε περίπτωση η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στο εκάστοτε μετοχικό κεφάλαιο της Εξίας δεν μπορεί να είναι κατώτερη του πενήντα ένα εκατό (51%) των μετά ψήφου μετοχών της Εταιρείας ή την κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου."

Άρθρο 26

Οι περιοχές που εδρεύουν τα Κέντρα Υγείας Πάτμου Ιου χαρακτηρίζονται ως άγονες και προβληματικές Α' κατηγορίας.

Οι περιοχές που εδρεύουν Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία χαρακτηρίζονται ως άγονες και προβληματικά Α' κατηγορίας.

Για το διορισμό σε θέσεις του κλάδου Ιατρών Ε.Σ.Υ. Πολυδύναμων Περιφερειακών Ιατρείων, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις που ισχύουν για τα Κέντρα Υγείας άγονων και προβληματικών περιοχών.

Άρθρο 27

1) Τα άρθρα 1, 2 και 4 του ν. 2359/1995, όπως ισχύει,ργούνται.

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 5 του ν. 2359/1995, όπως ισχύει, καταργούνται.

Το άρθρο 6 του ν. 2359/1995, όπως ισχύει, προστί- παράγραφος 15, η οποία έχει ως εξής:

Το καταστατικό της Ε.Τ.Β.Α. τροποποιείται εφεξής ύφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, με ε- στη της διατάξεις του Μέρους Β' - "Ειδικές Διατάξεις" (α 1 έως 7) του ν.δ. 1369/1973, όπως ισχύει."

Οι ρυθμίσεις του άρθρου 4 παράγραφος 3 του ν. 1994 για μεταφορά φορολογικών ζημιών και συμ- μιστό τους με κέρδη επόμενων χρήσεων διατηρούνται (ύουν σε περίπτωση που η διαγραφή των ζημιών αυ- ζώρησε κατ' επιταγή διατάξεως νόμου, θεσπισθέ- ε σκοπό την εξυγίανση της εταιρείας.

Ε.Τ.Β.Α. δύναται, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 10 κ.ν. 2190/1920, να χορηγεί δάνεια προς τους ερ- ζονους σε αυτήν ή τις θυγατρικές εταιρείες της για ορά μετόχων της με συμμετοχή στην ιδιωτική το- ρση κατά την εισαγωγή των μετοχών της στο Χρη- ήριο Αξιών Αθηνών. Με απόφαση του Διοικητικού λλίου της Ε.Τ.Β.Α. προβλέπονται οι όροι για την πα- ων δανείων αυτών, συμπεριλαμβανομένου του ύ-

φους τους και της δυνατότητας αποπληρωμής με δόσεις που συμψηφίζονται με το μισθό.

Άρθρο 28

1. Οι εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης εις βάρος των οποίων έχουν εκδοθεί ή πρόκειται να εκδοθούν από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές πράξεις προσωρινού προσδιορισμού Φ.Π.Α., προστίμου Φ.Π.Α. και προστίμου Κ.Β.Σ., λόγω λήψεως, πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εικονικών τιμολογίων αγοράς και εκδόσεως από τις παραπάνω εταιρίες φορολογικών στοιχείων ή διενέργειας εγγραφών στα φορολογικά τους βιβλία, με βάση τα παραπάνω τιμολόγια αγοράς, απαλλάσσονται από όλες τις προβλεπόμενες από τη φορολογική νομοθεσία διοικητικές και ποινικές κυρώσεις και πρόστιμα, εφόσον εντός μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εάν μέχρι τότε έχουν κοινοποιηθεί οι πράξεις προσωρινού προσδιορισμού Φ.Π.Α., προστίμου Φ.Π.Α. και Κ.Β.Σ., ή εντός μηνός από της κοινοποίησης των παραπάνω πράξεων, καταβληθεί από τις εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης, εφάπαξ, ποσό ίσο με το σύνολο του μη αποδοθέντος από τον εκδότη του φορολογικού στοιχείου Φ.Π.Α..

Η ευθύνη του τελευταίου εξακολουθεί να υφίσταται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Οι ως άνω παραβάσεις δεν επιδρούν στο κύρος των ήδη διενεργηθεισών εγγραφών στα φορολογικά τους βιβλία, καθώς επίσης και στο κύρος των βιβλίων εταιριών χρηματοδοτικής μίσθωσης, υπό την προϋπόθεση της καταβολής του ως άνω ποσού κατά τα ανωτέρω.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και στις εκκρεμείς ενώπιον των ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων σχετικές υποθέσεις.

Άρθρο 29

1.α. Στους συνταξιούχους και χορηγιούχους του Δημοσίου γενικά, με εξαίρεση όσους λαμβάνουν στρατιωτική ή πολεμική σύνταξη ή σύνταξη εξομοιούμενη με αυτές, καθώς και όσους λαμβάνουν σύνταξη αγωνιστή εθνικής αντίστασης - συνταξιούχου Ο.Γ.Α., πέρα από την καταβαλλόμενη σύνταξη, όπως αυτή θα διαμορφωθεί την 1η Ιανουαρίου 2000, χορηγείται από την ίδια ημερομηνία μαζί με τη σύνταξη και μηνιαίο ποσό εξομάλυνσης ως εξής:

i) τρεις χιλιάδες (3.000) δραχμές για όσους λαμβάνουν σύνταξη μέχρι εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) δραχμές,

ii) πέντε χιλιάδες (5.000) δραχμές για όσους λαμβάνουν σύνταξη από εκατόν πενήντα χιλιάδες μία (150.001) δραχμές μέχρι διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) δραχμές και

iii) οκτώ χιλιάδες (8.000) δραχμές για όσους λαμβάνουν σύνταξη διακοσίων πενήντα χιλιάδων μίας (250.001) δραχμών και άνω.

β. Για τον προσδιορισμό του ποσού της καταβαλλόμενης την 1η Ιανουαρίου 2000 σύνταξης λαμβάνεται υπόψη το ποσό της βασικής σύνταξης, το τυχόν καταβαλλόμενο επίδομα ανικανότητας, η προσωρινή προσωπική διαφορά της παραγράφου 10 του άρθρου 1, καθώς και η προσωπική και αμεταβίβαστη διαφορά των πρώτων εδαφίων των παραγράφων 10 και 6 των άρθρων 4 και 24, αντιστοίχως, του ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 57 Α') και της περίπτωσης α' της παραγράφου 8 του άρθρου 1 του ν. 2703/1999 (ΦΕΚ 72 Α').

γ. Το κατά περίπτωση μηνιαίο ποσό εξομάλυνσης της περίπτωσης α' χορηγείται και σε όσους θα καταστούν συνταξιούχοι μετά την 1η Ιανουαρίου 2000. Η καταβολή του ποσού αυτού αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης καταβολής της σύνταξης.

δ. Οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας για τα συνδικαιούχα πρόσωπα στη σύνταξη, για συμμετοχή στη σύνταξη, για επιμερισμό του ποσού της σύνταξης και χωριστή καταβολή της έχουν εφαρμογή και για την καταβολή του ποσού εξομάλυνσης της περίπτωσης α'.

ε. Αν για οποιαδήποτε αιτία μεταβληθεί το ποσό της σύνταξης ή της χορηγίας, το ποσό εξομάλυνσης της περίπτωσης α' επανακαθορίζεται με βάση τη νέα σύνταξη ή τη νέα χορηγία, από την ημερομηνία που επέρχεται η μεταβολή.

στ. Το ποσό εξομάλυνσης της περίπτωσης α' καταβάλλεται και με τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα από 1ης Ιανουαρίου 2000 και στους συνταξιούχους των οποίων οι συντάξεις δεν καταβάλλονται από το Δημόσιο, διέπονται όμως από τις ίδιες διατάξεις, είτε κατά παραπομπή προς όσα ισχύουν για τις πολιτικές συντάξεις είτε με ιδιαίτερα νομοθετήματα που περιλαμβάνουν παρόμοιες διατάξεις, καθώς και για το προσωπικό του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος που διέπεται από το καθεστώς του ν.δ. 3395/1955 (ΦΕΚ 276 Α').

3.α. Στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 83 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 1041/1979, ΦΕΚ 292 Α'), όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 2 του ν. 2512/1997 (ΦΕΚ 138 Α'), προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

"Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και για το προσωπικό που μετατάσσεται στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α')."

β. Στο τέλος του άρθρου 84 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται παράγραφος 12 ως εξής:

"12. Το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. που διορίζεται σε μόνιμες θέσεις, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' του ν. 2738/1999 και αμειβόταν με ημερομίσθιο ή μηνιαίο μισθό, μπορεί με δήλωσή του, που δεν ανακαλείται κατά το διορισμό ή μέσα σε τρεις (3) μήνες από αυτόν, να διατηρήσει το ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς κύριας, επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης που είχε, αντί του ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού καθεστώτος στο οποίο θα υπαγόταν αυτοδίκαια μετά το διορισμό του στη μόνιμη θέση."

γ. Το δικαίωμα επιλογής ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού καθεστώτος της προηγούμενης περίπτωσης δύναται να ασκήσει και το προσωπικό που μετατάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 2738/1999 σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη μετάταξή του.

δ. Η ασφαλιστική - συνταξιοδοτική τακτοποίηση, όπου συντρέχει περίπτωση, του προσωπικού των προηγούμενων περιπτώσεων για το χρονικό διάστημα από τη μονιμοποίηση ή μετάταξή του μέχρι την έναρξή του στο νέο φορέα σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του κάθε φορέα ή ταμείου.

ε. Οι διευθύνσεις προσωπικού των υπηρεσιών, όσων από το παραπάνω προσωπικό έχουν διαριστεί σε μόνιμες θέσεις μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, οφείλουν να ζητήσουν εγγράφως από το προσωπικό αυτό την παραπάνω δήλωση μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

στ. Η προθεσμία του εδαφίου α' της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του ν. 2738/1999 παρατείνεται τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

ζ. Η παράγραφος 2 του άρθρου 30 του ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Αν δεν υπάρχουν κενές θέσεις του κλάδου ή της ειδικότητας στην οποία καταρτίστηκαν, καταλαμβάνουν προσωποπαγείς θέσεις, αντίστοιχες με τα τυπικά τους προσόντα, που συνιστώνται με την πράξη διορισμού τους."

η. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 30 του ν. 2733/1999 αντικαθίσταται αφ' ης ισχύσε ως εξής:

"Στο τέλος της περιπτώσεως γ' της παραγράφου 9Α του άρθρου 1 του ν. 2343/1995 (ΦΕΚ 211 Α') προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:"

Άρθρο 30

Μισθολογική πολιτική έτους 2000

1. Ο μηνιαίος βασικός μισθός που αποτελεί τη βάση για τη διαμόρφωση, κατά περίπτωση, των βασικών μισθών όλων των βαθμών της ιεραρχίας των δικαστικών λειτουργών, των Αρχιερέων της Εκκλησίας της Ελλάδος, του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, των Ιατροδικαστών, των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. και Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., των Ερευνητών, των Ειδικών Λειτουργικών Επισημών (Ε.Λ.Ε.), των Συμβούλων και Παρέδρων Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Π.Ι.), του Ερευνητικού Προσωπικού του Κ.Ε.Π.Ε., των καθηγητών Ανωτάτων Στρατιωτικών Σχολών (Α.Σ.Σ.) και της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.), των διπλωματικών υπαλλήλων και λοιπών συναφών κατηγοριών του Υπουργείου Εξωτερικών, των ιατρών του Εθνικού Συστήματος Υγείας, των μελών του μόνιμου καλλιτεχνικού προσωπικού των Κρατικών Ορχηστρών Αθηνών και Θεσσαλονίκης και της Ορχήστρας της Λυρικής Σκηνής, του εκπαιδευτικού προσωπικού των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), του προσωπικού της Δημόσιας Διοίκησης και των μισθολογικά αντίστοιχων προς αυτό κληρικών, ορίζεται από 1.1.2000, ως εξής:

α) Πρωτοδίκη, σε διακόσιες εβδομήντα έξι χιλιάδες (276.000) δραχμές.

β) Τιτουλάριου Επισκόπου και Βοηθού Επισκόπου της Εκκλησίας της Ελλάδος, σε τριακόσιες δεκαπέντε χιλιάδες (315.000) δραχμές.

γ) Δικαστικού Αντιπροσώπου Ν.Σ.Κ., σε διακόσιες εβδομήντα έξι χιλιάδες (276.000) δραχμές.

δ) Ιατροδικαστή Δ' Τάξεως, σε διακόσιες δεκατέσσερις χιλιάδες (214.000) δραχμές.

ε) Λέκτορα Α.Ε.Ι., σε διακόσιες εβδομήντα μία χιλιάδες πεντακόσιες (271.500) δραχμές.

στ) Καθηγητή Εφαρμογών Τ.Ε.Ι., σε διακόσιες σαράντα έξι χιλιάδες (246.000) δραχμές.

ζ) Ερευνητή Δ', σε διακόσιες εξήντα έξι χιλιάδες (266.000) δραχμές.

η) Ε.Λ.Ε. Δ', σε διακόσιες πενήντα δύο χιλιάδες πεντακόσιες (252.500) δραχμές.

θ) Παρέδρου Π.Ι. με θητεία, σε διακόσιες ενενήντα μία χιλιάδες πεντακόσιες (291.500) δραχμές.

ι) Συνεργάτη Β' του Κ.Ε.Π.Ε., σε διακόσιες δεκαπέντε χιλιάδες (215.000) δραχμές.

ια) Τακτικού καθηγητή Α.Σ.Σ. και Ε.Σ.Δ.Υ., σε τετρακόσιες μία χιλιάδες πεντακόσιες (401.500) δραχμές.

ιβ) Ακολούθου Πρεσβείας, σε εκατόν ενενήντα τέσσερις χιλιάδες πεντακόσιες (194.500) δραχμές.

ιγ) Επιμελητή Β' γιατρού Ε.Σ.Υ., σε διακόσιες εξήντα εννιά χιλιάδες πεντακόσιες (269.500) δραχμές.

ιδ) Μουσικού, σε διακόσιες είκοσι εννέα χιλιάδες 229.000) δραχμές.

ιε) Επιμελητή Α.Ε.Ν., σε διακόσιες τριάντα οκτώ χιλιάδες (238.000) δραχμές.

ιστ) Του 36ου μισθολογικού κλιμακίου του άρθρου 7 αρ. 2 του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α'), όπως διαμορφώθηκε την 1.1.1999, σε εκατόν είκοσι μία χιλιάδες (121.000) δραχμές.

2. Τα επιδόματα των παραγράφων 5, 7 και 8 του άρθρου του ν. 2470/1997 διαμορφώνονται ως εξής:

ι) Προβληματικών και παραμεθόριων περιοχών:

α) Για προβληματικές περιοχές κατηγορίας Β', σε έντερι χιλιάδες (11.000) δραχμές.

β) Για προβληματικές περιοχές κατηγορίας Α' με εξαίρεση τις εξ αυτών παραμεθόριες του ν. 287/1976 (ΦΕΚ 78), σε δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) δραχμές.

γ) Για όσες περιοχές χαρακτηρίζονται ταυτόχρονα προβληματικές και παραμεθόριες του ν. 287/1976, σε είκοσι ντε χιλιάδες (25.000) δραχμές.

ι) Νοσοκομειακό:

α) Για προσωπικό νοσηλευτικής υπηρεσίας, εργαστών και καθαριότητας, σε δεκατέσσερις χιλιάδες πεντασιες (14.500) δραχμές.

β) Για τεχνικό προσωπικό και προσωπικό εργαζόμενο νη εστίαση, σε εννέα χιλιάδες εξακόσιες (9.600) δραχ

γ) Για λοιπό προσωπικό, σε έξι χιλιάδες (6.000) δραχ

δ) Ειδικής απασχόλησης προσωπικού των Ο.Τ.Α.:

α) Για προσωπικό καθαριότητας εξωτερικών χώρων, αδευτηρίων, οδηγούς απορριμματοφόρων αυτοκινήτων, εργατοτεχνίτες αποχέτευσης, νεκροταφείων και ριζασφάλτου, καθώς και για μηχανοτεχνίτες συνεργεία αυτοκινήτων, σε τριάντα τρεις χιλιάδες (33.000) χιμές.

β) Για εποπτικό προσωπικό καθαριότητας, τεχνίτες ενει και βοηθητικό προσωπικό (κηπουροί, τραπεζοκόλαντζιέρηδες), καθώς και για μουσικούς πνευστών άνων, σε είκοσι επτά χιλιάδες πεντακόσιες (27.500) χιμές.

γ) Για λοιπό προσωπικό, σε δεκαέξι χιλιάδες πεντακόσιες (16.500) δραχμές.

3. Τα ποσά των επιδομάτων ανθυγιεινής, επικίνδυνης ειδικών συνθηκών εργασίας, όπως αυτά διατηρήθηκαν με τη διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 άρθρου 10 του ν. 2470/1997, διαμορφώνονται ως ε-

δ) Ποσά άνω των δώδεκα χιλιάδων (12.000) δραχμών παραμένουν αμετάβλητα, στο ύψος που αυτά καταβάλλονται.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που θα εκδοθεί εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, έπειτα από γνώμη Ειδικής Επιτροπής, που θα συσταθεί με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στην οποία θα συμμετέχουν ένας υπάλληλος του Υπουργείου Οικονομικών, ένας υπάλληλος του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ένας υπάλληλος του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, ένας ιατρός εργασίας, ένας εκπρόσωπος της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. και ένας εκπρόσωπος της οικείας κατά περίπτωση κλαδικής οργάνωσης, θα θεσπιστούν μέτρα προστασίας των εργαζομένων σε ανθυγιεινές και επικίνδυνες απασχολήσεις ή χώρους και θα προσδιοριστεί ο βαθμός ανθυγιεινότητας ή επικινδυνότητας σε χώρους ή ειδικότητες, που δεν μπορεί να θεσπιστούν μέτρα προστασίας.

Με την ίδια κοινή υπουργική απόφαση θα ρυθμιστεί και το ύψος των επιδομάτων ανθυγιεινής και επικίνδυνης εργασίας, ανάλογα με το βαθμό ανθυγιεινότητας ή επικινδυνότητας, προκειμένου μόνο περί χώρων ή ειδικοτήτων που δεν μπορεί να θεσπιστούν μέτρα προστασίας.

4. Στους Αρχιερείς και στους κληρικούς της Εκκλησίας της Ελλάδος χορηγείται μηνιαία επίδομα αποκλειστικού ειδικού λειτουργήματος, το οποίο ορίζεται ως εξής:

ι) Για τους Αρχιερείς, σε εξήντα πέντε χιλιάδες (65.000) δραχμές.

ii) Για τους κληρικούς:

α) Της κατηγορίας Δ', με εξέλιξη στα μισθολογικά κλιμακία (μ.κ.) 36ο μέχρι 19ο, σε σαράντα χιλιάδες (40.000) δραχμές.

β) Της κατηγορίας Γ', με εξέλιξη στα μ.κ. 28ο μέχρι 11ο, σε σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) δραχμές.

γ) Της κατηγορίας Β':

αα) με εξέλιξη στα μ.κ. 27ο μέχρι 10ο, σε πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχμές.

ββ) με εξέλιξη στα μ.κ. 21ο μέχρι 4ο, σε πενήντα δύο χιλιάδες (52.000) δραχμές.

δ) Της κατηγορίας Α':

αα) με εξέλιξη στα μ.κ. 21ο μέχρι 4ο, σε πενήντα δύο χιλιάδες (52.000) δραχμές και

ββ) με εξέλιξη στα μ.κ. 18ο μέχρι 1ο, σε εξήντα δύο χιλιάδες (62.000) δραχμές.

Το επίδομα αυτό δεν καταβάλλεται σε κληρικούς που κατέχουν παράλληλη έμμισθη θέση στον ευρύτερο δημοσίο τομέα της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α'), με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση εργασίας (ιερείς - εκπαιδευτικοί, ιερείς - υπάλληλοι).

5. Στους υπαλλήλους, που κατέχουν οργανικές θέσεις και υπηρετούν στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, χορηγείται επίδομα ειδικής απασχόλησης, λόγω των ειδικών συνθηκών εργασίας τους και των εξόδων κίνησης που υποβάλλονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, το οποίο ορίζεται σε οκτώ χιλιάδες (8.000) δραχμές από 1.1.2000 και σε δεκαεπτά χιλιάδες (17.000) δραχμές από 1.1.2001. Η δαπάνη του επιδόματος αυτού βαρύνει τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.) των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και ο τρόπος πληρωμής του θα κα-

Ποσά μέχρι και δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) μών, σε πέντε χιλιάδες (5.000) δραχμές.

Ποσά μεταξύ δύο χιλιάδων πεντακοσίων μιας (2.501) και πέντε χιλιάδων (5.000) δραχμών, σε οκτώ χιλιάδες (8.000) δραχμές.

Ποσά μεταξύ πέντε χιλιάδων μιας (5.001) μέχρι και δεκα χιλιάδων (12.000) δραχμών, σε δώδεκα χιλιάδες (12.000) δραχμές.

θοριστεί με κοινή απόφαση του αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών.

6. Ο κάθε είδους αποδοχές και επιδόματα ή προσαυξήσεις των υπαλλήλων ειδικών θέσεων 1ου και 2ου βαθμού, καθώς και των Γενικών Διευθυντών που δεν εμπίπτουν στις ρυθμίσεις της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 2470/1997 και της παρ. 16 του άρθρου 21 του ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α') καθορίζονται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών από 1.1.2000 και μετά, σε ποσοστό επί των αποδοχών των Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων και των Γενικών Διευθυντών των Κεντρικών Υπηρεσιών, αντίστοιχα.

7. Οι διατάξεις του άρθρου 105 του ν. 2071/1992 (ΦΕΚ 123 Α') έχουν εφαρμογή και στα πληρώματα ασθενοφόρων του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.).

8. Στους φαρμακοποιούς υπαλλήλους του Ο.Γ.Α. καταβάλλεται το επίδομα ανθυγιεινής και επικίνδυνης εργασίας, που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 εδάφιο IV του π.δ. 904/1978 (ΦΕΚ 217 Α'), στο ύψος που αυτό έχει διαμορφωθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου για τους φαρμακοποιούς υπαλλήλους Υπουργείων, Ν.Π.Δ.Δ. και Οργανισμών.

9. Η διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 22 του ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α') έχει εφαρμογή, από την έναρξη της ισχύος της και για το προσωπικό της πρώην εταιρείας "Αερολιμήν Αθηνών Α.Ε." που μεταφέρθηκε στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.) με τη διάταξη του άρθρου δεύτερου του ν. 2338/1995 (ΦΕΚ 202 Α'), με την επιφύλαξη της ισχύος των διατάξεων του άρθρου 29 του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α').

Άρθρο 31

Μισθολογικές ρυθμίσεις στρατιωτικών

1. Οι συντελεστές προσδιορισμού των βασικών μισθών της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2448/1996 (ΦΕΚ 279 Α'), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 του ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 57 Α'), αντικαθίστανται από 1.7.2000 ως εξής:

Αρχηγός Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (Α/Γ.Ε.ΕΘ.Α.)	2,50
Αρχηγός Γενικού Επιτελείου Στρατού, Ναυτικού, Αεροπορίας (Α/Γ.Ε.Σ., Γ.Ε.Ν., Γ.Ε.Α.), Ελληνικής Αστυνομίας, Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος	2,30
Γενικός Επιθεωρητής Στρατού, Διοικητής 1ης Στρατιάς, Αρχηγός Στόλου και Αρχηγός Τακτικής Αεροπορίας	2,10
Αντιστράτηγος και αντιστοιχοί	1,95
Υποστράτηγος " "	1,83
Ταξίαρχος " "	1,68
Συνταγματάρχης " "	1,44
Αντισυνταγματάρχης " "	1,28
Ταγματάρχης " "	1,19
Λοχαγός " "	1,13
Υπολοχαγός " "	1,08
Ανθυπολοχαγός " "	1,00
Ανθυπασπιστής " "	0,96
Αρχιλοχίας " "	0,93
Επιλοχίας " "	0,89
Λοχίας " "	0,76
Δεκανέας " "	0,57
Μόνιμος Στρατιώτης που δεν έχει εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις	0,32

2. Η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2448/1996 αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Για τη διαμόρφωση των βασικών μισθών της προηγούμενης παραγράφου ο μηνιαίος βασικός μισθός του Ανθυπολοχαγού και αντιστοιχών ορίζεται σε διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές από 1.1.2000 και σε διακόσιες τρεις χιλιάδες (203.000) δραχμές από 1.7.2000."

3. Οι περιπτώσεις ζ', η' και θ' της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 2448/1996, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2592/1998, αντικαθίστανται από 1.1.2000, αντίστοιχα, ως εξής:

"5.ζ. Για τον Αντισυνταγματάρχη και Ταγματάρχη ή αντιστοιχούς, με εξαίρεση τους μισθολογικά προαγόμενους στους βαθμούς αυτούς, σε δεκαέξι χιλιάδες (16.000) δραχμές από 1.1.2000 και σε είκοσι χιλιάδες (20.000) δραχμές από 1.7.2000.

η. Για τους κατώτερους Αξιωματικούς (Λοχαγούς, Υπολοχαγούς και Ανθυπολοχαγούς ή αντιστοιχούς) με εξαίρεση τους μισθολογικά προαγόμενους στους βαθμούς αυτούς, σε έντεκα χιλιάδες (11.000) δραχμές από 1.1.2000 και σε δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) δραχμές από 1.7.2000.

θ. Για Ανθυπασπιστές, Υπαξιωματικούς και μόνιμους Στρατιώτες, σε εννέα χιλιάδες (9.000) δραχμές από 1.1.2000 και σε δώδεκα χιλιάδες (12.000) δραχμές από 1.7.2000."

4. Στα μόνιμα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και του Λιμενικού Σώματος, παρέχονται από 1.1.2000 και τα εξής επιδόματα κατά μήνα:

α. Επίδομα Ευθύνης Διοίκησης Διεύθυνσης που ορίζεται ως κάτωθι:

(1) Για τους Ανώτατους Αξιωματικούς, με εξαίρεση τους προαγόμενους μισθολογικά, σε είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) δραχμές από 1.1.2000 και σε πενήντα χιλιάδες (50.000) δραχμές από 1.7.2000.

(2) Για το Συνταγματάρχη ή αντίστοιχο, με εξαίρεση τους προαγόμενους μισθολογικά στο βαθμό, σε είκοσι χιλιάδες (20.000) δραχμές από 1.1.2000 και σε σαράντα χιλιάδες (40.000) δραχμές από 1.7.2000.

(3) Για τον Αντισυνταγματάρχη και Ταγματάρχη ή αντίστοιχους, με εξαίρεση τους προαγόμενους μισθολογικά στους βαθμούς αυτούς, σε δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) δραχμές από 1.1.2000 και σε τριάντα χιλιάδες (30.000) δραχμές από 1.7.2000.

(4) Για κατώτερους Αξιωματικούς (Λοχαγούς, Υπολοχαγούς και Ανθυπολοχαγούς ή αντιστοιχούς) με εξαίρεση τους μισθολογικά προαγόμενους στους βαθμούς αυτούς, σε δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές από 1.1.2000 και σε είκοσι χιλιάδες (20.000) δραχμές από 1.7.2000.

(5) Για Ανθυπασπιστές, Υπαξιωματικούς και Μόνιμους Στρατιώτες σε πέντε χιλιάδες (5.000) δραχμές από 1.1.2000 και σε δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές από 1.7.2000.

β. Επίδομα Αυξημένης Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Μονάδων για τους Αξιωματικούς και Υπαξιωματικούς εν γένει που ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) δραχμές από 1.1.2000 και σε είκοσι χιλιάδες (20.000) δραχμές από 1.7.2000.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις καταβολής των ανωτέρω επιδομάτων, καθώς και ο αριθμός των δικαιούχων αυτών καθορίζονται με κοινή απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών. Προκειμένου

περί της Ελ.Α.Σ., του Π.Σ. και του Λ.Σ. το επίδομα αυξημένης επιχειρησιακής ετοιμότητας προσδιορίζεται σε ώρες νυχτερινής απασχόλησης.

Από τη χορήγηση των ανωτέρω επιδομάτων εξαιρούνται οι τελούντες σε κατάσταση πολεμικής ή μόνιμης διαθεσιμότητας και οι έφεδροι και δόκιμοι έφεδροι Αξιωματικοί και Οπλίτες θητείας και βραχείας ανακατάταξης (μέχρι τριών ετών).

Άρθρο 32

Αναπροσαρμογή συντάξεων Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 23α του κ.ν. 792/1978 (ΦΕΚ 220 Α'), που προστέθηκε με την παράγραφο Β' του άρθρου 5 του ν. 2390/1996 (ΦΕΚ 54 Α') και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 38 του ν. 2459/1997 (ΦΕΚ 17 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

"1. (α) Συνταξιούχοι ναυτικοί, οι οποίοι: (i) κέκτηνται 15ετή τουλάχιστον θαλάσσια εργασία, στην οποία συμπεριλαμβάνονται η άδεια και οι πάσης φύσεως εξαγορές υπηρεσιών στο Ν.Α.Τ. και (ii) τα τέσσερα τελευταία χρόνια της θαλάσσιας εργασίας τους ναυτολογήθηκαν ή εξαγόρασαν σε ειδικότητες για τις οποίες κατείχαν τα αντίστοιχα διπλώματα, πτυχία ή άδειες και η σχέση μεταξύ της ανώτατης σύνταξής τους, όπως αυτή θα διαμορφωθεί την 31.12.1999 και του βασικού μισθού της αντίστοιχης Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (Σ.Σ.Ε.) του έτους 1999 είναι μικρότερη από 60%, λαμβάνουν από 1.1.2000 σύνταξη ίση με το 60% του βασικού μισθού της αντίστοιχης Σ.Σ.Ε. που ισχύει για το έτος 1999, χωρίς να υπολογίζεται το επίδομα μακροχρόνιας υπηρεσίας.

(β) Ειδικά για πλοιάρχους Α' τάξεως και μηχανικούς Α' τάξεως οι οποίοι κέκτηνται 15ετή τουλάχιστον θαλάσσια εργασία, στην οποία συμπεριλαμβάνονται η άδεια και οι πάσης φύσεως εξαγορές υπηρεσιών στο Ν.Α.Τ. και κατείχαν το αντίστοιχο δίπλωμα και υπηρέτησαν σε πλοία της κατηγορίας Β' του πίνακα Ι του άρθρου 16 του κ.ν. 792/1978, εφόσον η ανώτατη σύνταξη τους δεν υπερβαίνει το 80% του βασικού μισθού της αντίστοιχης Σ.Σ.Ε., η ανώτατη σύνταξη τους καθορίζεται στο 60% του βασικού μισθού της Σ.Σ.Ε. του έτους 1999 των ακτοπλοϊκών - επιβατηγών πλοίων. Στις περιπτώσεις που οι ναυτολογήσεις ή οι εξαγορές των πλοιάρχων ή μηχανικών του εδαφίου αυτού έγιναν στις ειδικότητες του Υπάρχου, Πλοιάρχου Β', Μηχανικού Α/Β και Μηχανικού Β', θα λαμβάνονται υπόψη για την αντιστοιχία διπλώματος και ναυτολόγησης ή εξαγοράς, εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί συνολικά έξι (6) χρόνια ναυτολογήσεις ή εξαγορές με την ειδικότητα του πλοιάρχου Α' ή Μηχανικού Α', σε πλοία της κατηγορίας Β' του πίνακα Ι του άρθρου 16 του κ.ν. 792/1978, εφόσον η σύνταξη του δεν υπερβαίνει το 80% του βασικού μισθού της αντίστοιχης Σ.Σ.Ε..

(γ) Η εξαγορά υπηρεσίας για τους σκοπούς του άρθρου αυτού περιορίζεται στους Έλληνες ναυτικούς που υπάγονται στις κατηγορίες των παραγράφων 2, 4, 8, 10 και 12 του άρθρου 3 του κ.ν. 792/1978, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του ν. 1085/1980 (ΦΕΚ 255 Α') και του άρθρου 3 (στ) του κ.ν. 792/1978, όπως προστέθηκε με το άρθρο 10 του ν. 1085/1980, καθώς επίσης και στους καθηγητές ή διευθυντές σπουδών της Δημόσιας Ναυτικής Εκπαίδευσης.

(δ) Σε περίπτωση που η σύνταξη είναι κατώτερη της α-

νώτατης, υπολογιζόμενης χωρίς το επίδομα μακροχρόνιας υπηρεσίας και συντρέχουν οι προϋποθέσεις των εδαφίων (α) ή (β) της παρούσας παραγράφου κατά περίπτωση, καταβάλλεται σύνταξη που αναλογεί στα χρόνια της θαλάσσιας εργασίας.

(ε) Οι ανωτέρω διατάξεις ισχύουν και για τους συνταξιοδοτηθέντες και τις οικογένειές τους λόγω ατυχήματος, που έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια της θαλάσσιας εργασίας τους επάνω στο πλοίο, ανεξάρτητα από το αν κέκτηνται 15ετή θαλάσσια εργασία ή αν κατείχαν τα αντίστοιχα διπλώματα, πτυχία ή άδειες, συμπεριλαμβανομένης και της άδειας και των πάσης φύσεως εξαγορών στο Ν.Α.Τ., καθώς επίσης ισχύουν και για την οικογένεια του συνταξιούχου, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 20 του κ.ν. 792/1978 και κατά τις κείμενες διατάξεις.

(στ) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η σύνταξη των ναυτικών ή των οικογενειών τους έχει υπολογισθεί ή θα υπολογισθεί με συνταξιοδοτικό μισθό βάσει χρόνου ασφάλισης σε άλλο φορέα, εκτός του Ν.Α.Τ., εφόσον με τη ναυτική υπηρεσία πληρούνται οι προϋποθέσεις των εδαφίων (α) ή (β) της παρούσας παραγράφου κατά περίπτωση, καθώς και τυχόν τροποποιήσεων ή συμπληρώσεών τους, ισχύουν οι αυξήσεις των συντάξεων που προβλέπονται από την παρούσα παράγραφο χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος ασφάλισης στον άλλο φορέα.

(ζ) Οι συντάξεις που ρυθμίζονται με την παράγραφο αυτή, αναπροσαρμόζόμενες την 31η Δεκεμβρίου κάθε χρόνο, δεν θα υπολείπονται από το 60% του βασικού μισθού της Σ.Σ.Ε., όπως ορίζεται κατά περίπτωση στα εδάφια (α) και (β) της παρούσας παραγράφου."

Άρθρο 33

Ε.Κ.Α.Σ. Συνταξιούχων Ι.Κ.Α.

1. Τα ποσά του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (Ε.Κ.Α.Σ.), που προβλέπονται από την παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 2556/1997 (ΦΕΚ 270 Α'), και αναπροσαρμόστηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 70 του ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1 Α'), αυξάνονται για το έτος 2000 κατά 17%.

2. Τα ποσά του Ε.Κ.Α.Σ. δύναται να αναπροσαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2001 και εφεξής, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εμπορικής Ναυτιλίας, καταργουμένης της παρ. 3 του άρθρου 70 του ν. 2676/1999 και του τρίτου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 24 του ν. 2556/1997.

3. Τα ποσά των εισοδηματικών κριτηρίων, τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του Ε.Κ.Α.Σ., αφορούν εισοδήματα που δηλώθηκαν με την δήλωση φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου οικονομικού έτους εκείνου για το οποίο χορηγείται το Ε.Κ.Α.Σ., χωρίς τυχόν αναδρομικά άλλων ετών.

Άρθρο 34

Ρύθμιση ειδικών θεμάτων

1. Οι σύμφωνα με την περίπτωση Α' της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4169/1961 (ΦΕΚ 81 Α'), όπως ισχύει σήμερα, εισφορές υπέρ του Ο.Γ.Α. που ισχύουν για τις αμοιβές που αποκτούν οι αξιωματικοί και το κατώτερο πλήρωμα που εμπορικού ναυτικού από την παροχή υπηρεσιών σε εμπορικά πλοία, καταργούνται.

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1067/1980 (ΦΕΚ 187

Α'), όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 2733/1999 (ΦΕΚ 155 Α'), προστίθεται περίπτωση δ' που έχει ως εξής:

"δ) Ετέρων ακινήτων ιδιοκτησίας της".

3. Οι περιορισμοί των διατάξεων της παρ. 9 του άρθρου 6 του ν. 2469/1997 (ΦΕΚ 38 Α') δεν ισχύουν προκειμένου περί συνταξιούχων που επιλέγουν την υπαγωγή τους στις ρυθμίσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 14 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998 (ΦΕΚ 57 Α'), για μείωση της συντάξεώς τους κατά 70%, από της υπαγωγής τους στις τελευταίες αυτές διατάξεις.

4. Η αληθής έννοια των διατάξεων του άρθρου 14 του ν. 2703/1999 (ΦΕΚ 72 Α') είναι ότι το ανώτατο όριο αποδοχών που καθορίζεται από τις διατάξεις αυτές για τους λειτουργούς και υπαλλήλους του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ., περιλαμβανομένων και των μελών Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. και Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει το σύνολο των εκάστοτε αποδοχών του Προέδρου του Αρείου Πάγου, χωρίς οικογενειακή παροχή.

5. Η μισθοδοσία του πάσης φύσεως προσωπικού των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων με σχέση εργασίας δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, καθώς επίσης και των εξόδων παράστασης των αιρετών οργάνων των εν λόγω υπηρεσιών καταβάλλεται με μισθοδοτικές καταστάσεις μέσω των οικείων Δ.Ο.Υ. σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού και ειδικότερα του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, όπου εγγράφονται οι σχετικές πιστώσεις και σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τους δημοσίους υπαλλήλους.

Οι πιστώσεις για την πλήρωση των νέων θέσεων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, καθώς επίσης και των μετατάξεων που διενεργούνται στις εν λόγω υπηρεσίες θα εγγράφονται στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Η ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας διενεργείται μόνο ύστερα από παροχή έγκρισης του Υπουργού Οικονομικών για τις προβλεπόμενες θέσεις.

Η αποζημίωση του παραπάνω προσωπικού, για εργασία εξαιρεσίμων ημερών, νυχτερινών ωρών, υπερωριακής απασχόλησης προς συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου, καθώς και για υπερωριακή απασχόληση προς κάλυψη έκτακτων ή εποχιακών υπηρεσιακών αναγκών θα βαρύνει τους οικείους προϋπολογισμούς των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων όπου θα εγγράφονται οι σχετικές πιστώσεις. Οι δαπάνες αυτές θα καλύπτονται αποκλειστικά από ίδιους πόρους των Ν.Α. ή από τους κεντρικούς αυτοτελής πόρους (Κ.Α.Π.), χωρίς επιβάρυνση του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου αυτής, καθώς και ο χρόνος έναρξης εφαρμογής τους καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών.

Άρθρο 35

Διατάξεις που αφορούν την οργάνωση, λειτουργία και διαχείριση του παιχνιδιού με το διακριτικό τίτλο "ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΒΙΝΤΕΟΛΟΤΤΟ" και ίδια οι διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 3 του ν. 2598/1998 και της παρ. 4 και επόμενα του άρθρου 134 του ν. 2725/1999 καταργούνται από τότε που ίσχυσαν.

Άρθρο 36

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται στις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 7 Δεκεμβρίου 1999

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΕΥΑΓ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΥΤΩΝ

ΓΕΡ. ΑΡΣΕΝΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝ. ΑΣΦ/ΣΕΩΝ

ΜΙΑΤ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΥΑΓ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Α. ΜΑΝΤΕΛΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΠΕΡΙΒΛ/ΝΤΟΣ, ΧΩΡ/ΕΙΑΣ & ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Α. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΑΙΑΣ

Σ. ΣΟΥΜΑΚΗΣ

ΥΦΥΠ. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Α. ΦΟΥΡΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 7 Δεκεμβρίου 1999

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ε. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 160

11 Ιουλίου 2002

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3029

Μεταρρύθμιση Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Άρθρο 1

Συντάξεις πολιτικών δημοσίων υπαλλήλων
και στρατιωτικών

1. Στο τέλος του άρθρου 9 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 166/2000, ΦΕΚ 153 Α') προστίθεται παράγραφος 16 ως εξής:

«16. α. Για όσους αποχωρούν από την υπηρεσία από 1ης Ιανουαρίου 2008 ως συντάξιμος μισθός, με βάση τον οποίο κανονίζεται η σύνταξη, λαμβάνεται υπόψη:

ι. Για συνολική συντάξιμη υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα αυτού, μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2007, ο οριζόμενος από τις διατάξεις των παραγράφων 1-15 του άρθρου αυτού.

ii. Για συνολική συντάξιμη υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα αυτού, η οποία διανύεται από 1ης Ιανουαρίου 2008 και μετά, ποσοστό του ηλικίου της διαιρέσεως του συνόλου των μηνιαίων ασφαλιστέων αποδοχών, που έλαβε ο υπάλληλος κατά τα πέντε τελευταία έτη που προηγούνται της ημερομηνίας κατά την οποία αποχωρεί της υπηρεσίας, χωρίς τον υπολογισμό των τριμηνίων αποδοχών, των δώρων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδείας, δια του αριθμού των μηνών υπηρεσίας που έχει πραγματοποιήσει ο υπάλληλος εντός της χρονικής αυτής περιόδου.

Αν ο υπάλληλος στην ίδια χρονική περίοδο δεν έχει σαράντα (40) τουλάχιστον μηνών υπηρεσία, για τον προσδιορισμό των μηνιαίων ασφαλιστέων αποδοχών συνυπολογίζονται και οι ασφαλιστέες αποδοχές μηνών υπηρεσίας της αμέσως προηγούμενης χρονικής περιόδου, μέχρι τη συμπλήρωση του αριθμού των σαράντα (40) μηνών.

Για τον προσδιορισμό των παραπάνω συνολικών αποδοχών λαμβάνονται υπόψη οι αποδοχές που έλαβε ο υπάλληλος κατά τη χρονική περίοδο των προηγούμενων ε-

δαφίων της περίπτωσης αυτής, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί κατά το χρόνο αποχώρησής του από την υπηρεσία.

Ειδικά για τους υπαλλήλους που θα αποχωρήσουν από 1ης Ιανουαρίου 2008 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2012, για τον προσδιορισμό των συνολικών αποδοχών, θα λαμβάνεται υπόψη ποσοστό του ηλικίου της διαιρέσεως του συνόλου των μηνιαίων ασφαλιστέων αποδοχών που έλαβε ο υπάλληλος από 1ης Ιανουαρίου 2008 και μέχρι την αποχώρησή του, χωρίς τον υπολογισμό των τριμηνίων αποδοχών, των δώρων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδείας, δια του αριθμού των μηνών υπηρεσίας του κατά τη χρονική αυτή περίοδο.

β. Το ποσοστό της υποπερίπτωσης ii της προηγούμενης περίπτωσης της παραγράφου αυτής, με βάση το οποίο κανονίζεται η σύνταξη, ορίζεται σε 79% για όσους αποχωρήσουν το έτος 2008, μειούμενο κατά 1% για καθένα από τα επόμενα έτη αποχώρησής του υπαλλήλου και καταλήγει σε 70%, για όσους αποχωρούν από το έτος 2017 και μετά.

γ. Ως ασφαλιστέες αποδοχές, με βάση τις οποίες υπολογίζεται η σύνταξη της υποπερίπτωσης ii της περίπτωσης α' της παραγράφου αυτής, νοείται το σύνολο των αποδοχών του υπαλλήλου, οι οποίες έχουν υποβληθεί σε κράτηση για κύρια σύνταξη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 59 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων.»

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 15 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων καταργούνται και η ακολουθούσα παράγραφος 11 αναριθμείται και λαμβάνει αριθμό 10.

3. Στο τέλος του άρθρου 15 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται παράγραφος 12 ως εξής:

«12. α. Το άθροισμα των ποσών των συντάξεων των υποπεριπτώσεων i και ii της περίπτωσης α' της παραγράφου 16 του άρθρου 9 του Κώδικα αυτού αποτελεί το ποσό της δικαιούμενης σύνταξης με τον περιορισμό της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του ίδιου Κώδικα, όπου συντρέχει περίπτωση.»

β. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 9, όπου συντρέχει περίπτωση.»

4. Στο τέλος του άρθρου 34 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται παράγραφος 18 ως εξής:

«18. α. Για όσους αποχωρούν από την υπηρεσία από 1ης Ιανουαρίου 2008, ως συντάξιμος μισθός με βάση τον οποίο κανονίζεται η σύνταξη, λαμβάνεται υπόψη:

ι. Για συνολική συντάξιμη υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα αυτού, μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2007, ο οριζόμενος από τις διατάξεις των παραγράφων 1-17 του άρθρου αυτού.

ii. Για συνολική συντάξιμη υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα αυτού, η οποία διανύεται από 1ης Ιανουαρίου 2008 και μετά, ποσοστό του ηλικίου της διαιρέσεως του συνόλου των μηνιαίων ασφαλιστέων αποδοχών, που έλαβε ο στρατιωτικός κατά τα πέντε τελευταία έτη που προηγούνται της ημερομηνίας κατά την οποία αποχωρεί της υπηρεσίας, χωρίς τον υπολογισμό των τρίμηνων αποδοχών, των δώρων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδείας, δια του αριθμού των μηνών υπηρεσίας που έχει πραγματοποιήσει ο στρατιωτικός εντός της χρονικής αυτής περιόδου.

Αν ο στρατιωτικός στην ίδια χρονική περίοδο δεν έχει σαράντα (40) τουλάχιστον μηνών υπηρεσία, για τον προσδιορισμό των μηνιαίων ασφαλιστέων αποδοχών, συνυπολογίζονται και οι ασφαλιστέες αποδοχές μηνών εργασίας της αμέσως προηγούμενης χρονικής περιόδου, μέχρι τη συμπλήρωση του αριθμού των σαράντα (40) μηνών.

Για τον προσδιορισμό των παραπάνω συνολικών αποδοχών, λαμβάνονται υπόψη οι αποδοχές που έλαβε ο στρατιωτικός κατά τη χρονική περίοδο των προηγούμενων εδαφίων της περίπτωσης αυτής, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί κατά το χρόνο αποχώρησής του από την υπηρεσία.

Ειδικά για τους στρατιωτικούς που θα αποχωρήσουν από 1ης Ιανουαρίου 2008 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2012, λαμβάνεται υπόψη ποσοστό του ηλικίου της διαιρέσεως του συνόλου των μηνιαίων ασφαλιστέων αποδοχών, που έλαβε ο στρατιωτικός από 1ης Ιανουαρίου 2008 και μέχρι την αποχώρησή του, χωρίς τον υπολογισμό των τρίμηνων αποδοχών, των δώρων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδείας, δια του αριθμού των μηνών υπηρεσίας του κατά τη χρονική αυτή περίοδο.

β. Το ποσοστό της υποπερίπτωσης ii της προηγούμενης περίπτωσης της παραγράφου αυτής, με βάση το οποίο κανονίζεται η σύνταξη, ορίζεται σε 79% για όσους αποχωρήσουν το έτος 2008, μειούμενο κατά 1% για καθένα από τα επόμενα έτη αποχώρησής του στρατιωτικού και καταλήγει σε 70%, για όσους αποχωρούν από το έτος 2017 και μετά.

γ. Ως ασφαλιστέες αποδοχές, με βάση τις οποίες υπολογίζεται η σύνταξη της υποπερίπτωσης ii της περίπτωσης α' της παραγράφου αυτής, νοείται το σύνολο των αποδοχών του στρατιωτικού οι οποίες έχουν υποβληθεί σε κράτηση για κύρια σύνταξη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 59 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων.»

5. Οι διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 42 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίστανται ως εξής:

«7. α. Το άθροισμα των ποσών των συντάξεων των υποπεριπτώσεων i και ii της περίπτωσης α' της παραγράφου

18 του άρθρου 34 του Κώδικα αυτού αποτελεί το ποσό της δικαιούμενης σύνταξης με τον περιορισμό της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του ίδιου Κώδικα, όπου συντρέχει περίπτωση.

β. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού έχουν εφαρμογή σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 34, όπου συντρέχει περίπτωση.»

6. Η παράγραφος 2 του άρθρου 56 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων αντικαθίσταται ως εξής:

«2. α. Η καταβολή της σύνταξης των πολιτικών υπαλλήλων της προηγούμενης παραγράφου, οι οποίοι αποχωρούν από την υπηρεσία λόγω παραίτησης ή για άλλους λόγους πριν από τη συμπλήρωση της ηλικίας συνταξιοδότησης, αναστέλλεται μέχρι τη συμπλήρωση της ηλικίας αυτής. Μετά τη λήξη της αναστολής αρχίζει η καταβολή της σύνταξης, αναπροσαρμοσμένης με όλες τις αυξήσεις που έχουν χορηγηθεί, μέχρι την έναρξη καταβολής της.

β. Από 1ης Ιανουαρίου 2003 η σύνταξη των γυναικών, που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1η Ιανουαρίου 1998, μπορεί να καταβληθεί μετά τη συμπλήρωση του πενητηκοστού πέμπτου (55ου) έτους της ηλικίας, μειώνεται όμως κατά το 1/267 του ποσού αυτής, για κάθε μήνα που υπολείπεται από την έναρξη καταβολής της, μέχρι τη συμπλήρωση της κατά περίπτωση ηλικίας συνταξιοδότησης.

Από 1ης Ιανουαρίου 2003, η σύνταξη των ανδρών υπαλλήλων, που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1η Ιανουαρίου 1998, μπορεί να καταβληθεί μετά τη συμπλήρωση του εξηκοστού (60ού) έτους της ηλικίας, μειώνεται όμως κατά 1/267 του ποσού αυτής για κάθε μήνα, που υπολείπεται από την έναρξη καταβολής της και μέχρι τη συμπλήρωση της κατά περίπτωση ηλικίας συνταξιοδότησης.

γ. Για όσους έχουν προσληφθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 1983 και συμπληρώνουν τριακονταπενταετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, η σύνταξη καταβάλλεται ολόκληρη μετά τη συμπλήρωση του πενητηκοστού όγδοου (58ου) έτους της ηλικίας τους.

δ. Στην κατά την προηγούμενη περίπτωση τριακονταπενταετή συντάξιμη υπηρεσία περιλαμβάνεται και ο χρόνος που αναγνωρίζεται ως συντάξιμος με τις διατάξεις του ν.δ. 4202/1961 (ΦΕΚ 175 Α') και του Ν. 1405/1983 (ΦΕΚ 180 Α'), όπως αυτές ισχύουν, καθώς και οι προσαυξήσεις των συντάξεων με τριακοστά πέμπτα ή πενητηκοστά.

ε. Για όσους έχουν προσληφθεί από την 1η Ιανουαρίου 1983 και μετά και συμπληρώνουν τριακονταεπταετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, η σύνταξη καταβάλλεται ολόκληρη, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.»

7. Στο τέλος του άρθρου 3 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α') προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Για όσους έχουν προσληφθεί από την 1.1.1993 και μετά και συμπληρώνουν τριακονταεπταετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία, η σύνταξη καταβάλλεται ολόκληρη ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.»

8. Οι παράγραφοι 2 των άρθρων 5 και 9 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α') αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Η μηνιαία σύνταξη συνίσταται σε ποσοστό 2% του κατά την προηγούμενη παράγραφο μηνιαίου ασφαλιστέου μισθού, για κάθε έτος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας.»

9. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το ποσό της σύνταξης, που χορηγείται κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού στους από ίδιο δικαίωμα συνταξιούχους, δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το πενήντα τοις εκατό του βασικού μισθού του εισαγωγικού μισθολογικού κλιμακίου των υπαλλήλων υποχρεωτικής εκπαίδευσης (ΥΕ), όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.»

10. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Μειωμένη επίσης σύνταξη δικαιούνται από 1ης Ιανουαρίου 2003 και οι υπάλληλοι, μετά τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας τους και πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας τριανταπέντε πλήρων ετών. Η μείωση συνίσταται στο 1/267 του ποσού αυτής, για κάθε μήνα που υπολείπεται από την έναρξη καταβολής της μέχρι τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας τους.»

11. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 19 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Η σύνταξη όμως αυτή αρχίζει να καταβάλλεται μετά τη συμπλήρωση του 60ού έτους προκειμένου για γυναίκες και του 65ου προκειμένου για άνδρες.»

12. Οι διατάξεις του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α'), όπου συντρέχει περίπτωση και δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του νόμου αυτού, εξακολουθούν να ισχύουν.

13. Στο τέλος του άρθρου 59 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προστίθεται παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Από 1ης Ιανουαρίου 2003, ποσό εκατόν εβδομήντα έξι (176) ευρώ από τα επιδόματα των πολιτικών δημοσίων υπαλλήλων των άρθρων 8 και 13 του Ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α') και του άρθρου 14 του Ν. 3016/2002 (ΦΕΚ 110 Α'), υπόκειται σε όλες τις ασφαλιστικές εισφορές και λαμβάνεται υπόψη, στη βάση υπολογισμού της σύνταξης των εφεξής εξερχομένων από την υπηρεσία, κατά τα 7/35 του ποσοστού αναπλήρωσης της σύνταξης (80%), για κάθε έτος που έχουν καταβληθεί οι εισφορές.»

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα επιδόματα που καταβάλλονται με τις αποδοχές των λοιπών κατηγοριών υπαλλήλων και λειτουργών του Δημοσίου, καθώς και των στρατιωτικών πλην των περιπτώσεων που ισχύουν ήδη ευνοϊκότερες ρυθμίσεις ως προς το ύψος του ανωτέρω ποσού.»

14. Όπου συντρέχει περίπτωση και δεν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις, οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και για τους υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. και των άλλων Ν.Π.Δ.Δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς, καθώς και για το προσωπικό του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος και των υπαλλήλων των ασφαλιστικών ταμείων του προσωπικού των σιδηροδρομικών δικτύων, που διέπονται από το καθεστώς του Ν. Δ. 3395/1955 (ΦΕΚ 276 Α').

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Άρθρο 2

Ρυθμίσεις για τους μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένους

1. Για τις ρυθμίσεις του νόμου αυτού, ως ειδικά Ταμεία θεωρούνται:

Το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Ο.Τ.Ε. (Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε.).

Ο Οργανισμός Ασφάλισης Προσωπικού Δ.Ε.Η. (Ο.Α.Π.-Δ.Ε.Η.).

Το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Η.Σ.Α.Π. (Τ.Σ.Π.-Η.Σ.Α.Π.).

Το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Τ.Σ.Π.-Ε.Τ.Ε.).

Το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος (Τ.Σ.Π.-Α.Τ.Ε.).

Το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Τραπεζής Ελλάδος (Τ.Σ.Π.-Τ.Ε.).

Το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Ιονικής Λαϊκής Τράπεζας (Τ.Α.Π.-Ι.Λ.Τ.).

Το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Ε.Τ.Β.Α. (Τ.Α.Π.-Ε.Τ.Β.Α.).

Το Ταμείο Συντάξεων και Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο.) και

Το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού της Ασφαλιστικής Εταιρείας «Η ΕΘΝΙΚΗ» (Τ.Α.Π.Α.Ε.Ε.).

2. Ασφαλισμένοι μέχρι 31.12.1992 στο Ι.Κ.Α. και από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992 στα ανωτέρω Ταμεία, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 37 ετών υποχρεωτικής ασφάλισης ή 11.100 ημερών εργασίας, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.

Για τη συμπλήρωση του παραπάνω χρόνου ασφάλισης λαμβάνεται υπόψη:

Ο χρόνος υποχρεωτικής ασφάλισης από παροχή εξαρτημένης εργασίας, που πραγματοποιήθηκε σε φορείς κύριας ασφάλισης, ο οποίος συνυπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 4202/1961 (ΦΕΚ 175 Α'), όπως ισχύει.

Ο χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στο Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμίδας και σε Ν.Π.Δ.Δ., ο οποίος συνυπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 4202/1961 (ΦΕΚ 175 Α'), όπως ισχύει ή αναγνωρίζεται με τις διατάξεις των άρθρων 4-6 του Ν. 1405/1983 (ΦΕΚ 180 Α').

Δεν συνυπολογίζονται για τη συμπλήρωση των 37 ετών ασφάλισης ο χρόνος ασφάλισης πέραν των 300 ημερών εργασίας ανά έτος, καθώς και κάθε άλλος πραγματικός ή πλασματικός χρόνος.

3. Ασφαλισμένοι των ειδικών Ταμείων, που υπήχθησαν στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης μέχρι 31.12.1982, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.

Ασφαλισμένοι του προηγούμενου εδαφίου, που υπήχθησαν από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992 στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης και του 58ου έτους της ηλικίας τους.

4. Για τους ασφαλισμένους των ειδικών Ταμείων, οι οποίοι συμπληρώνουν το 65ο έτος της ηλικίας τους οι άνδρες και το 60ο οι γυναίκες, ο ελάχιστος χρόνος για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος ορίζεται σε 15 έτη ασφάλισης.

Ασφαλισμένοι, που μετά τη διακοπή της ασφάλισής τους καθίστανται ανάπηροι σε ποσοστό 67% και άνω και δεν δικαιούνται άλλη σύνταξη για την αιτία αυτή ή αποβιώνουν και έχουν συμπληρώσει τον πιο πάνω ελάχιστο χρόνο, θεμελιώνουν οι ίδιοι ή τα μέλη οικογένειάς τους δικαίωμα σύνταξης. Στις πιο πάνω περιπτώσεις, όπου από τις καταστατικές διατάξεις των οικείων φορέων δεν ρυθ-

μίζεται διαφορετικά, η σύνταξη όσων ασφαλισμένων διακόψουν την ασφάλισή τους πριν τη συμπλήρωση των παραπάνω ορίων ηλικίας, υπολογίζεται επί των αποδοχών του χρόνου διακοπής της ασφάλισης και προσαυξάνεται με όλες τις αυξήσεις των συντάξεων που έχουν στο μεταξύ χορηγηθεί στους συνταξιούχους κάθε ασφαλιστικού οργανισμού.

5. α. Ασφαλισμένοι του κλάδου κύριας σύνταξης του Ι.Κ.Α., οι οποίοι συμπληρώνουν το 65ο έτος της ηλικίας τους και τουλάχιστον 3.500 ημέρες υποχρεωτικής ασφάλισης μέχρι 31.12.2007 και δεν παίρνουν ή δεν δικαιούνται σύνταξη από το Δημόσιο, Ο.Γ.Α., Ν.Π.Δ.Δ., ή άλλο οργανισμό κύριας ασφάλισης, δικαιούνται σύνταξης γήρατος, που υπολογίζεται με βάση τις διατάξεις της νομοθεσίας του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μη εφαρμοζόμενων των διατάξεων της νομοθεσίας περί κατωτάτων ορίων.

Το ως άνω ποσό σύνταξης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 2/3 ούτε να υπολείπεται του 1/2 του εκάστοτε καταβαλλόμενου κατώτατου ορίου γήρατος.

Β. Για τη συμπλήρωση του χρόνου ασφάλισης της παραγράφου αυτής λαμβάνεται υπόψη μόνο ο χρόνος εξαρτημένης εργασίας που έχει διανυθεί στην υποχρεωτική ασφάλιση άλλου φορέα κύριας ασφάλισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 4202/1961 (ΦΕΚ 175 Α'), όπως ισχύει.

γ. Στους συνταξιοδοτούμενους με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 24 του Ν. 2556/1997 (ΦΕΚ 270 Α'), όπως ισχύουν.

δ. Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται για αιτήσεις συνταξιοδότησης που υποβάλλονται από 1.1.2003 έως και 31.12.2007.

6. Οι ασφαλισμένοι μέχρι 31.12.1992 στο Ι.Κ.Α., οι οποίοι πραγματοποιούν χρόνο ασφάλισης 4.500 ημερών ή 15 ετών από τον οποίο τουλάχιστον τα 4/5 σε βάρεια και ανθυγιεινά επαγγέλματα, δικαιούνται σύνταξης, με τη συμπλήρωση του 60ου έτους της ηλικίας οι άνδρες και του 55ου έτους οι γυναίκες, εφόσον 1.000 τουλάχιστον ημέρες εργασίας στα επαγγέλματα αυτά έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία 13 χρόνια πριν το ανωτέρω όριο ηλικίας.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται για αιτήσεις συνταξιοδότησης που υποβάλλονται από 1.1.2003 και εφεξής.

7. Στο τέλος του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του Ν. 825/1978, όπως ισχύει, προστίθεται διάταξη ως εξής:

«Για τη συμπλήρωση των 10.500 ημερών ασφάλισης υπολογίζεται και ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας κατ'εξαίρεση του εδαφ. β' της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 1358/1983, όπως ισχύει. Ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας δεν συνυπολογίζεται για τη συμπλήρωση του απαιτούμενου ελάχιστου χρόνου των 7.500 ημερών ασφάλισης στα βάρεια και ανθυγιεινά επαγγέλματα.»

Β. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν καταλαμβάνουν όσους έχουν θεμελιώσει ή θα θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα, με βάση ευνοϊκότερες διατάξεις των οικείων ασφαλιστικών οργανισμών, όπως ισχύουν μετά το Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α'), επιφυλασσομένων των διατάξεων του παρόντος που αφορούν τον υπολογισμό της σύνταξης.

9. Για τον υπολογισμό των συντάξεων των μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένων του Ι.Κ.Α. λαμβάνεται υπόψη

σε κάθε περίπτωση το τεκμαρτό ημερομίσθιο της ασφαλιστικής κλάσης, στην οποία κατατάσσεται ο ασφαλισμένος με βάση το ηλικίο της διαίρεσης του συνόλου των αποδοχών, μη συνυπολογιζόμενων των δώρων εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδείας, που έλαβε κατά τα πέντε ημερολογιακά έτη που επιλέγει εντός της δεκαετίας που προηγείται του έτους κατά το οποίο υποβάλλεται η αίτηση συνταξιοδότησης, δια του αριθμού των ημερών εργασίας που έχει πραγματοποιήσει εντός των ίδιων πέντε ετών.

Εάν ο ασφαλισμένος κατά τα πέντε επιλεγέντα έτη δεν έχει πραγματοποιήσει 1.000 τουλάχιστον ημέρες εργασίας, για τον προσδιορισμό του τεκμαρτού ημερομισθίου υπολογισμού της σύνταξης συνυπολογίζονται και οι αποδοχές ημερών εργασίας των μη επιλεγέντων ετών των αμέσως προηγούμενων εκείνου της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης και μέχρι συμπλήρωσης του παραπάνω αριθμού ημερών εργασίας.

Εάν δεν συμπληρώνονται οι 1.000 ημέρες εργασίας στη 10ετία που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης, για τον προσδιορισμό του τεκμαρτού ημερομισθίου υπολογισμού της σύνταξης συνυπολογίζονται και οι αποδοχές ημερών εργασίας της αμέσως προηγούμενης χρονικής περιόδου μέχρι να συμπληρωθεί ο παραπάνω αριθμός ημερών εργασίας.

Σε κάθε περίπτωση δεν λαμβάνονται υπόψη αποδοχές πέραν του ανώτατου ορίου του ημερήσιου μισθού της ανώτατης ασφαλιστικής κλάσης της παρ. 1 του άρθρου 37 του Α.Ν.1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως αυτό ισχύει κατά την καταβολή των εισφορών.

Για τον προσδιορισμό των ανωτέρω συνολικών αποδοχών, οι αποδοχές του ασφαλισμένου λαμβάνονται υπόψη αναπροσαρμοσμένες κατά το λόγο του τεκμαρτού ημερομισθίου της 15ης ασφαλιστικής κλάσης του Δεκεμβρίου του τελευταίου έτους πριν την υποβολή της αίτησης, προς το τεκμαρτό ημερομίσθιο της ίδιας ασφαλιστικής κλάσης του Δεκεμβρίου του έτους στο οποίο ανάγονται οι αναπροσαρμοζόμενες αποδοχές.

Για την κατάταξη σε μία από τις ασφαλιστικές κλάσεις της παρ. 1 του άρθρου 37 του Α.Ν.1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, λαμβάνονται υπόψη τα όρια μισθών και τα τεκμαρτά ημερομίσθια των ασφαλιστικών κλάσεων, όπως αυτά ισχύουν το Δεκέμβριο του έτους πριν την υποβολή της αίτησης.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται για αιτήσεις συνταξιοδότησης που θα υποβληθούν από 1.1.2005 και εφεξής.

10. Η μηνιαία σύνταξη των υπαγομένων στην ασφάλιση των Ταμείων της παρ. 1 του παρόντος από 1.1.1983 μέχρι 31.12.1992 καθορίζεται από 1.1.2003 σε 1/35 για κάθε έτος ασφάλισης υπολογιζόμενου επί του 80% των συντάξεων αποδοχών.

Η ως άνω διάταξη ισχύει και για τους πριν το 1983 ασφαλισμένους στο Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο..

Η ρύθμιση αυτή ισχύει για τις συντάξεις που χορηγούνται από 1.1.2003 μέχρι 31.12.2007.

11. α. Η μηνιαία σύνταξη όσων έχουν υπαχθεί μέχρι 31.12.1992 στην ασφάλιση των ειδικών Ταμείων, οι οποίοι συνταξιοδοτούνται από 1.1.2008 και μετά, καθορίζεται σε 1/35 για κάθε έτος ασφάλισης και μέχρι τα 35 έτη και υπολογίζεται:

ι) Για το μέχρι 31.12.2007 χρονικό διάστημα επί των αποδοχών που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της σύνταξης, σύμφωνα με τις ισχύουσες για κάθε φορέα καταστατικές ή γενικές διατάξεις, μη υπολογιζόμενων των δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα και του επιδόματος αδειας.

Κατ' εξαίρεση και όπου από τις καταστατικές διατάξεις των Ταμείων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου προβλέπεται, για όσους ασφαλίστηκαν μέχρι 31.12.1982, ευνοϊκότερο ανά έτος ποσοστό υπολογισμού της σύνταξης, αυτό εξακολουθεί να ισχύει για το χρονικό διάστημα μέχρι 31.12.2007.

ii) Για το από 1.1.2008 και εφεξής χρονικό διάστημα, επί του εκάστοτε ισχύοντος ποσοστού, όπως αυτό προσδιορίζεται στην περ. ε' της παραγράφου αυτής, του μέσου όρου των αποδοχών τις οποίες έλαβαν κατά τα πέντε πλήρη έτη που προηγούνται του μήνα που υποβάλλεται η αίτηση για συνταξιοδότηση.

β. Ως μέσος όρος αποδοχών νοείται το ηλικίο της διαίρεσης των αποδοχών που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της σύνταξης, χωρίς τα δώρα εορτών και το επίδομα αδειας, κατά τα πέντε (5) ανωτέρω έτη, δια του αριθμού των μηνών απασχόλησης της ίδιας περιόδου.

Αν στην ανωτέρω χρονική περίοδο δεν έχει πραγματοποιηθεί απασχόληση σαράντα (40) τουλάχιστον μηνών, για τον προσδιορισμό του μέσου όρου των αποδοχών συνυπολογίζονται και οι ασφαλιστές αποδοχές μηνών εργασίας της αμέσως προηγούμενης χρονικής περιόδου, μέχρι τη συμπλήρωση του αριθμού των σαράντα (40) μηνών.

Σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος ή ατυχήματος εκτός εργασίας και απασχόλησης, αν δεν έχουν συμπληρωθεί οι παραπάνω μήνες ή έτη, ο υπολογισμός γίνεται με βάση το σύνολο του χρόνου ασφάλισης που έχει πραγματοποιηθεί.

γ. Για τον προσδιορισμό των παραπάνω συνολικών αποδοχών, οι αποδοχές του ασφαλισμένου για κάθε έτος, πλην των αποδοχών του τελευταίου έτους, πριν την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης, λαμβάνονται υπόψη αυξημένες κατά το ποσοστό αύξησης των συντάξεων, που καθορίζεται από την εισοδηματική πολιτική για τα ταμεία μισθωτών.

δ. Για τον προσδιορισμό του μέσου όρου των αποδοχών όσων υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης από 1.1.2008 μέχρι 31.12.2012, λαμβάνεται υπόψη το ηλικίο της διαίρεσης των συντάξιμων αποδοχών που έλαβαν τους μήνες από 1.1.2008 μέχρι και το μήνα που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης, δια του αριθμού των μηνών απασχόλησης της ίδιας περιόδου.

ε. Για όσους συνταξιοδοτηθούν το έτος 2008 το ποσοστό του μέσου όρου των αποδοχών, με βάση τις οποίες υπολογίζεται η σύνταξη, ορίζεται σε 79%, μειούμενο κατά 1% για καθένα από τα επόμενα έτη συνταξιοδότησης και μέχρι το 70% για όσους αποχωρούν από το έτος 2017 και μετά.

στ. Μετά την 1.1.2008 το ποσό της δικαιούμενης σύνταξης αποτελείται από το άθροισμα των δύο ανωτέρω τμημάτων.

12. Όπου από τις ισχύουσες γενικές ή ειδικές διατάξεις προβλέπεται συνταξιοδότηση λόγω γήρατος με μειωμένο όριο ηλικίας, των μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένων του Ι.Κ.Α. και των ειδικών Ταμείων της παραγράφου 1 του πα-

ρόντος άρθρου, το ποσοστό μείωσης για τις χορηγούμενες από 1.1.2003 και εφεξής συντάξεις διαμορφώνεται σε 1/267 για κάθε μήνα που λείπει από το κατά περίπτωση απαιτούμενο πλήρες όριο ηλικίας συνταξιοδότησης και μέχρι 60 μήνες κατά περίπτωση.

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, περί καταβολής μειωμένης σύνταξης, δεν έχουν εφαρμογή στις περιπτώσεις των ασφαλισμένων των παραπάνω ειδικών Ταμείων, οι οποίοι συνταξιοδοτούνται με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού.

13. Διατάξεις με τις οποίες θεσπίζεται ανώτατο όριο σύνταξης, καθώς και προσαυξήσεις για χρόνο ασφάλισης, εξακολουθούν να ισχύουν για τους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους.

Άρθρο 3

Ρυθμίσεις για τους μετά την 1.1.1993 ασφαλισμένους του Ι.Κ.Α. και Ειδικών Ταμείων κύριας ασφάλισης μισθωτών

1. Ασφαλισμένοι του Ι.Κ.Α. και των Ειδικών Ταμείων θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 37 ετών υποχρεωτικής ασφάλισης ή 11.100 ημερών εργασίας, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας.

Για τη συμπλήρωση του παραπάνω χρόνου ασφάλισης λαμβάνεται υπόψη και συνυπολογίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ.τος 4202/1961 (ΦΕΚ 175 Α'), όπως ισχύει, ο χρόνος υποχρεωτικής ασφάλισης από παροχή εξαρτημένης εργασίας που πραγματοποιήθηκε σε φορείς κύριας ασφάλισης και ο χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στο Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμίδας, και σε Ν.Π.Δ.Δ..

Δεν συνυπολογίζονται στον παραπάνω χρόνο ασφάλισης, ο χρόνος ασφάλισης πέραν των 300 ημερών εργασίας ανά ημερολογιακό έτος, καθώς και κάθε άλλος πραγματικός ή πλασματικός χρόνος.

2.α. Το ποσό της βασικής μηνιαίας σύνταξης λόγω γήρατος ή αναπηρίας των από 1.1.1993 ασφαλισμένων του Ι.Κ.Α. και Ειδικών Ταμείων Κύριας Ασφάλισης Μισθωτών συνίσταται σε ποσοστό 2% επί των μηνιαίων συντάξιμων αποδοχών του άρθρου 28 παρ. 1 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α') για κάθε έτος ή 300 ημέρες ασφάλισης και μέχρι 35 έτη ή 10.500 ημέρες ασφάλισης.

Για κάθε έτος ή 300 ημέρες ασφάλισης πέραν των 35 ετών ή 10.500 ημερών ασφάλισης, που πραγματοποιούνται μετά το 65ο έτος της ηλικίας και μέχρι το 67ο, το ανωτέρω ποσοστό αυξάνεται σε 3%.

Το κατά τα προηγούμενα εδάφια υπολογιζόμενο ποσό της μηνιαίας σύνταξης δεν μπορεί να υπερβεί το τετραπλάσιο του κατά το έτος 1991 μέσου μηνιαίου κατά κεφαλή Α.Ε.Π. αναπροσαρμοσμένου με το εκάστοτε ποσοστό αύξησης των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων.

Επί συνταξιοδότησεως λόγω αναπηρίας, εφόσον ο ασφαλισμένος κρίνεται ανάπηρος κατά την έννοια του εδαφίου α' της παρ. 5 του άρθρου 28 του Α.Ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 27 του Ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α'), δικαιούται την κατά τα ανωτέρω πλήρη σύνταξη.

Εφόσον ο ασφαλισμένος κρίνεται ανάπηρος κατά την έννοια του εδαφίου β' της παρ. 5 του άρθρου 28 του Α.Ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως ισχύει, δικαιούται τα τρία τέταρτα (3/4) της σύνταξης αυτής και, εφόσον κρίνεται μερικά ανάπηρος κατά την έννοια του εδαφίου γ' της αυ-

τής ως άνω παραγράφου, δικαιούται το μισό (1/2) της σύνταξης αυτής.

Ο ασφαλισμένος που έχει συμπληρώσει έξι χιλιάδες (6.000) ημέρες ή είκοσι (20) έτη εργασίας και κρίνεται ανάπηρος κατά την έννοια των εδαφίων β' και γ' της παρ.5 του άρθρου 28 του Α.Ν. 1846/1951(ΦΕΚ 179 Α'), όπως ισχύει, δικαιούται την ακέραια ή τα 3/4 της ακεραίας σύνταξης, αντίστοιχα.

Ο ασφαλισμένος, του οποίου η αναπηρία οφείλεται κατά κύριο λόγο σε ψυχιατρικές παθήσεις και κρίνεται ανάπηρος κατά την έννοια των εδαφίων β' και γ' της παρ. 5 του άρθρου 28 του Α.Ν. 1846/1951(ΦΕΚ 179 Α'), όπως ισχύει, δικαιούται την ακέραια ή τα 3/4 της ακεραίας σύνταξης, αντίστοιχα.

β. Το ποσό της σύνταξης των μελών οικογένειας, όπως αυτά ορίζονται από το άρθρο 27 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α'), υπολογίζεται επί του ποσού της βασικής σύνταξης, το οποίο ελάμβανε ο θανών συνταξιούχος λόγω γήρατος ή αναπηρίας ή θα εδικαιούτο ο θανών ασφαλισμένος, αν κατά την ημέρα του θανάτου του καθίστατο ανάπηρος σε ποσοστό 80%, χωρίς οποιαδήποτε επί της βασικής σύνταξης προσαύξηση και ορίζεται ως ποσοστό αυτής, ως εξής:

i. για τον επιζώντα σύζυγο ποσοστό 50% της βασικής σύνταξης,

ii. για κάθε παιδί ποσοστό 25% της βασικής σύνταξης.

Αν πρόκειται για παιδί ορφανό και από τους δύο γονείς το παραπάνω ποσοστό διπλασιάζεται, εκτός αν δικαιούται σύνταξη και από τους δύο γονείς.

Το συνολικό ποσό της σύνταξης λόγω θανάτου του επιζώντος συζύγου και των τέκνων δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 80% του κατά τα εδάφια α' και β' της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού οριζόμενου ποσού ούτε ανώτερο του 100% της σύνταξης του θανόντος.

3.α. Σε περίπτωση συνταξιοδότησης λόγω γήρατος με μειωμένο όριο ηλικίας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α') το ποσοστό μείωσης της χορηγούμενης σύνταξης από το Ι.Κ.Α. και τα Ειδικά Ταμεία Κύριας Ασφάλισης Μισθωτών διαμορφώνεται σε 1/267 για κάθε μήνα που λείπει από το πλήρες όριο ηλικίας συνταξιοδότησης και μέχρι 60 μήνες κατά περίπτωση.

β. Κατ' εξαίρεση, ασφαλισμένοι που έχουν πραγματοποιήσει 35 έτη ή 10.500 ημέρες ασφάλισης και έχουν συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας, δικαιούνται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά 1/267 για κάθε μήνα που λείπει από τη συμπλήρωση του 65ου έτους.

4.α. Το κατώτατο ποσό της χορηγούμενης από το Ι.Κ.Α. και τα Ειδικά Ταμεία Κύριας Ασφάλισης μηνιαίας σύνταξης γήρατος, αναπηρίας και εργατικού ατυχήματος ορίζεται ίσο με το 70% του κατώτατου μισθού εγγάμου, με πλήρη απασχόληση, όπως ο μισθός αυτός καθορίζεται από την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. του έτους 2002.

Το παραπάνω ποσό από την 1.1.2003 και εφεξής αναπροσαρμόζεται κατά το ποσοστό αύξησης των συντάξεων, σύμφωνα με την εκάστοτε καθοριζόμενη εισοδηματική πολιτική.

β. Το κατώτερο όριο που προβλέπεται από την ανωτέρω διάταξη μειώνεται σε κάθε περίπτωση που ο συνταξιούχος λαμβάνει σύνταξη μειωμένη.

5. Στους ασφαλισμένους οι οποίοι καθίστανται συνταξιούχοι λόγω γήρατος, έχουν χρόνο ασφάλισης άνω των

4.500 ημερών ή 15 ετών ασφάλισης και δικαιούνται τα κατώτατα όρια σύνταξης, χορηγείται προσαύξηση 1% για κάθε 300 ημέρες ή ένα έτος ασφάλισης επιπλέον των 4.500 ημερών ή 15 ετών, που υπολογίζεται επί των μηνιαίων συντάξιμων αποδοχών του άρθρου 28 παρ.1 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α').

Η κατά το προηγούμενο εδάφιο προσαύξηση χορηγείται και στους ασφαλισμένους, οι οποίοι συνταξιοδοτούνται λόγω γήρατος και η σύνταξη που δικαιούνται είναι μεγαλύτερη των κατώτατων ορίων, εφόσον τα κατώτατα όρια σύνταξης και η προσαύξηση που τους αναλογεί σύμφωνα με τα ανωτέρω υπερβαίνουν το ποσό σύνταξης που δικαιούνται βάσει οργανικών διατάξεων.

6. Τα κατώτατα όρια συντάξεων των παραπάνω διατάξεων προσαυξάνονται κατά 5% για το πρώτο παιδί, 6% για το δεύτερο και 7% για το τρίτο και άνω, εφόσον είναι άγαμα και ανήλικα και δεν εργάζονται ή είναι ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία και δεν λαμβάνουν σύνταξη από οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή το Δημόσιο.

Η προσαύξηση αυτή παρατείνεται μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας, εφόσον τα παιδιά φοιτούν σε ανώτερες ή ανώτατες αναγνωρισμένες σχολές του εσωτερικού ή του εξωτερικού.

Οι προβλεπόμενες από την παρ.1 του άρθρου 30 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α') προσαυξήσεις οικογενειακών βαρών εξακολουθούν ισχύουσες στις περιπτώσεις συντάξεων γήρατος ή αναπηρίας, οι οποίες υπερβαίνουν τα οριζόμενα από την παρ.4 α του άρθρου αυτού όρια συντάξεων.

7. Συντάξεις που έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της παραγράφου 4 και του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού. Η αναπροσαρμογή αρχίζει από την πρώτη του επόμενου μήνα από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Άρθρο 4

Χρηματοδότηση Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και λοιπές διατάξεις

1. Το κράτος συμμετέχει στη χρηματοδότηση του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Ενιαίου Ταμείου Μισθωτών (Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.) κατά τη χρονική περίοδο από το έτος 2003 μέχρι το έτος 2032, ως εξής:

α) Κατά την περίοδο από το έτος 2003 μέχρι το έτος 2008 το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. χρηματοδοτείται κατ' έτος με κυμαινόμενα ποσά, τα οποία, κατά μέσο όρο, αντιστοιχούν σε ποσοστό 1% του ετήσιου Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος (Α.Ε.Π.).

β) Κατά την περίοδο από το έτος 2009 μέχρι το έτος 2032 το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. χρηματοδοτείται κατ' έτος με ποσό ίσο προς το 1% του Α.Ε.Π..

2. Η χρηματοδότηση συνίσταται από τα εξής μέρη:

α) Ρευστά διαθέσιμα ίσα προς το ποσό που απαιτείται για τη χρηματοδότηση των αναλογιστικών ελλειμμάτων εκάστου τρέχοντος και επόμενου έτους και

β) Ειδικά ομόλογα μακράς διάρκειας, μη ρευστοποιήσιμα προ της λήξεως, για τη διασφάλιση της απαιτούμενης μλλοντικής χρηματοδότησης.

3. Αν ενταχθούν σταδιακά στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και άλλα Ταμεία, το κράτος αναλαμβάνει την κάλυψη των ελλειμμάτων των Ταμείων αυτών. Επίσης αναπροσαρμόζει τη χρηματοδότηση σε επίπεδα που θα αποτρέπουν πρόσθετες επιβαρύνσεις του Ι.Κ.Α..

4. Αν εξελιχθούν δυσμενώς οι προβλέψεις του συνόλου των οικονομικών μεγεθών, που επηρεάζουν το αναλογιστικό έλλειμμα του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., το κράτος εξασφαλίζει τους απαιτούμενους επιπλέον χρηματοδοτικούς πόρους, για την πλεονασματική λειτουργία του ασφαλιστικού συστήματος. Η αναπροσαρμογή των προβλέψεων γίνεται ανά πενταετία, μετά από πλήρη αναλογιστική μελέτη για το υπόλοιπο της περιόδου μέχρι το έτος 2032.

Τα επιπλέον ποσά χρηματοδότησης υπολογίζονται μόνο κατά την έκταση που οφείλονται σε δυσμενέστερες εξελίξεις των γενικότερων οικονομικών δεδομένων. Δεν καλύπτονται επιπλέον ελλείμματα που δημιουργούνται από αποφάσεις του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., οι οποίες κινούνται εκτός των ορίων της προγραμματισμένης αύξησης των συντάξεων ή επιτρέπουν τη διεύρυνση των συνταξιοδοτικών παροχών σε μη προβλεπόμενες κατηγορίες από αυτές που έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον εκάστοτε προγραμματισμό της χρηματοδότησης.

Από 1.1.2003 δεν ισχύει για το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. εισφορά 10% του Κράτους που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α'). Ομοίως δεν ισχύει η ανωτέρω εισφορά για τους κλάδους σύνταξης των ταμείων που εντάσσονται στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., από την ημερομηνία ένταξής τους.

5. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται:

α) τα ποσά της ετήσιας χρηματοδότησης που προβλέπονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 1,

β) το ποσό και η διάρκεια των ειδικών ομολόγων που προβλέπονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 2,

γ) το επίπεδο χρηματοδότησης που προβλέπεται στην παράγραφο 3,

δ) οι επιπλέον χρηματοδοτικοί πόροι που προβλέπονται στην παράγραφο 4,

ε) η αναπροσαρμογή των προβλέψεων που ορίζεται στην παράγραφο 4 και κάθε άλλο θέμα που είναι αναγκαίο για την εφαρμογή της διατάξεως αυτής.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μέχρι 31.12.2004, μετά πρόταση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και σύμφωνη γνώμη ειδικής επισημοτικής επιτροπής, επανακαθορίζονται τα επαγγέλματα και οι εργασίες που υπάγονται στον Κανονισμό των Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών του Ι.Κ.Α..

Οι από 1.1.2005 απασχολούμενοι για πρώτη φορά υπάγονται στην ειδική προστασία του εδαφίου β' της παρ. 3 του άρθρου 28 του Α.Ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως ισχύει, εφόσον απασχολούνται σε επαγγέλματα που θα καθοριστούν με το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται έως 30.6.2003, συνιστάται ειδική επισημοτική επιτροπή από άτομα ανεγνωρισμένου επιστημονικού κύρους για τον επανακαθορισμό των επαγγελματιών και των εργασιών που υπάγονται στον Κανονισμό των Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών του Ι.Κ.Α..

Οι μέχρι 31.12.2004 ασφαλισμένοι, των οποίων η εργασία ή ειδικότητα έχει υπαχθεί στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών του Ι.Κ.Α., όπως ισχύει σήμερα, εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις του Κανονισμού αυτού.

7. Γυναίκες που ασφαλιζονται στο Ι.Κ.Α., για κάθε παιδί που αποκτούν από 1.1.2003 και εφεξής μπορούν να συμπληρώσουν τον οριζόμενο κατά περίπτωση από τις ισχύουσες διατάξεις χρόνο ασφάλισης για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος στο αντίστοιχο προς το χρόνο ασφάλισης πλήρες όριο ηλικίας με αναγνώριση πλασματικού χρόνου ενός (1) έτους για το πρώτο παιδί, ενός και μισού (1 και 1/2) για το δεύτερο και δύο (2) ετών για το τρίτο.

Το δικαίωμα αναγνώρισης του αναφερόμενου χρόνου στο προηγούμενο εδάφιο, εφόσον δεν ασκείται από την ασφαλισμένη μητέρα, είναι δυνατόν να ασκείται από τον ασφαλισμένο στο Ι.Κ.Α. πατέρα για τη συμπλήρωση των ισχυουσών για τους άνδρες προϋποθέσεων συνταξιοδότησης.

Στις περιπτώσεις αναγνώρισης χρόνου γονικής άδειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40 του Ν. 2084/1992 όπως ισχύει, ο χρόνος του πρώτου εδαφίου μειώνεται κατά τις αναγνωρισθείσες ημέρες γονικής άδειας.

Ο αναγνωριζόμενος χρόνος δεν μπορεί να συνυπολογιστεί για τη συμπλήρωση των ελάχιστων απαιτούμενων ημερών ασφάλισης στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Το δικαίωμα αναγνώρισης ασκείται κατά την υποβολή της αίτησης πλήρους συνταξιοδότησης λόγω γήρατος.

Οι διαδικασίες αναγνώρισης του ανωτέρω πλασματικού χρόνου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την υλοποίηση των διατάξεων της παραγράφου αυτής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ο αναγνωριζόμενος σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής πλασματικός χρόνος δεν συνυπολογίζεται για τη συμπλήρωση των χρονικών προϋποθέσεων συνταξιοδότησης με 37 έτη ασφάλισης, με τις ειδικές διατάξεις περί 35ετίας, όπως κάθε φορά ισχύουν, καθώς και των ειδικών προϋποθέσεων για τη συνταξιοδότηση μητέρων.

Οι ανωτέρω διατάξεις δεν ισχύουν για τους ασφαλισμένους των Ειδικών Ταμείων της παρ. 1 του άρθρου 2.

8. Η ειδική εισφορά που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 60 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α'), όπως ισχύουν, καταργείται από 1.1.2008.

9. Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των παραγράφων 2, 3, 4, 6, 7 και 12 του άρθρου 2 και οι παράγραφοι 1 και 3 του άρθρου 3 ισχύουν και για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης που ασφαλίζουν μισθωτούς, οι οποίοι για κύρια σύνταξη υπάγονται στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. και των Ειδικών Ταμείων του νόμου αυτού.

10. Από την 1.1.2008 το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και τα λοιπά Ταμεία και Κλάδοι Επικουρικής Ασφάλισης, για όλους τους ασφαλισμένους από 1.1.1993, καταχωρίζουν και διατηρούν σε ατομικούς λογαριασμούς τις εισφορές κάθε ασφαλισμένου.

Άρθρο 5

Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. - Εντασσόμενοι κλάδοι

1. Το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων που ιδρύθηκε με το Ν. 6298/1934 (ΦΕΚ 346 Α'), όπως ισχύει, μετονομάζεται σε Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.).

2. Οι κλάδοι σύνταξης των ταμείων Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε., Τ.Σ.Π.-Η.Σ.Α.Π., Τ.Σ.Π.-Ε.Τ.Ε., Τ.Σ.Π.-Α.Τ.Ε., Τ.Α.Π.-Ι.Α.Τ., Τ.Α.Π.-Ε.Τ.Β.Α., Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. και Τ.Α.Π.Α.Ε.-Εθνική έ-

ως 1.1.2008 εντάσσονται στον κλάδο σύνταξης του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά από απόφαση των Διοικητικών τους Συμβουλίων και εκπόνηση ειδικής οικονομικής μελέτης που προκηρύσσεται και ανατίθεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών.

3. Οι αντίστοιχοι κλάδοι των ανωτέρω ταμείων καταργούνται από της εντάξεως και το σύνολο του ενεργητικού και παθητικού της περιουσίας τους περιέρχεται αυτοδικαίως στον κλάδο σύνταξης του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., ως καθολικό διάδοχο, χωρίς την καταβολή φόρου, τέλους ή δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου, οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης, ή άλλων προσώπων. Εφόσον η περιουσία των ανωτέρω ταμείων είναι ενιαία και όχι χωριστή κατά κλάδους, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά γνώμη του Δ.Σ. του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και των Διοικητικών Συμβουλίων των εντασσόμενων ταμείων, το σύνολο της περιουσίας, κινητής και ακίνητης, κατανέμεται μεταξύ του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και των ως άνω ταμείων κατά την αναλογία του ποσοστού εισφορών που παρακρατείται υπέρ εκάστου των εντασσόμενων κλάδων.

4. Για τη μεταβίβαση των ακινήτων εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία μεταγράφεται ατελώς στα οικεία βιβλία του αρμόδιου Υποθηκοφυλακείου ή στα κτηματικά βιβλία.

5. Εκκρεμείς δίκες με διαδίκους τους εντασσόμενους κλάδους συνεχίζονται από το Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. χωρίς διακοπή.

6. Από της εντάξεως οι νέοι εργαζόμενοι οι οποίοι ασφαλιζόνταν στους κλάδους σύνταξης των ανωτέρω ταμείων, ασφαλιζόνταν υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και διέπονται από τη νομοθεσία του. Από της εντάξεως οι ήδη ασφαλισμένοι των ανωτέρω εντασσόμενων κλάδων ασφαλιζόνταν στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και εξακολουθούν να διέπονται ως προς τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης από τις διατάξεις της νομοθεσίας των εντασσόμενων κλάδων, όπως ισχύει μετά το Ν.2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α') και τις διατάξεις του παρόντος.

7. Ο χρόνος ασφάλισης που πραγματοποιήθηκε, ο χρόνος που αναγνωρίστηκε και εξαγοράστηκε ως συντάξιμος στους καταργούμενους κλάδους και ο χρόνος που διανύεται ή αναγνωρίζεται έως την ένταξη στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. λογίζεται ότι πραγματοποιήθηκε στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ..

8. Οι μέχρι την ένταξη συνταξιούχοι των εντασσόμενων κλάδων καθίστανται συνταξιούχοι του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. το οποίο στο εξής βαρύνεται με την καταβολή της σύνταξής τους.

9. Οι συντάξεις ακολουθούν τις αυξήσεις των συντάξεων του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ..

10. Καμία σύνταξη δεν μπορεί να είναι κατώτερη από τα εκάστοτε καταβαλλόμενα κατώτατα όρια των συντάξεων του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ..

11. Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών του κλάδου σύνταξης των ανωτέρω ταμείων και ειδικότερα η διαδικασία σύγκλισης των εισφορών αυτών προς τις αντίστοιχες που ισχύουν

στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., καθώς και η χρονική διάρκεια ισχύος της υποχρέωσης για κάλυψη των ετήσιων οργανικών ελλειμμάτων, που προβλέπεται από την παρ. 4 του άρθρου 46 του Ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α').

12. Οι αποδόσεις του Ειδικού Κεφαλαίου που προβλέπονται από το άρθρο 6 παρ. 2 εδ. ζ του καταστατικού της Εταιρείας Διαχείρισης Ειδικού Κεφαλαίου Τ.Α.Π. - Ο.Τ.Ε. Α.Ε. (ΕΔΕΚΤ - Ο.Τ.Ε - Α.Ε.) του άρθρου 12 του Ν. 2768/1999 (ΦΕΚ 273 Α') καταβάλλονται από την ένταξη του Τ.Α.Π.-Ο.Τ.Ε. στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ..

13. Ο Διοικητής του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. διορίζεται με απόφαση του Πρωθυπουργού, μετά από διαβούλευση με τους αρχηγούς των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή, ένα μήνα πριν τη λήξη της θητείας.

14. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ρυθμίζεται κάθε θέμα τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα που θα προκύψει κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 6

Σύσταση Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Ε.Τ.Ε.Α.Μ.), το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, διέπεται από το σύνολο των διατάξεων του καταργούμενου Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. και έχει έδρα την Αθήνα. Η έναρξη λειτουργίας του ορίζεται την 1η Ιουλίου 2003.

2. Το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών που έχει συσταθεί με το Ν. 997/1979 (ΦΕΚ 287 Α') και είχε ενταχθεί στο Ι.Κ.Α. με το άρθρο 6 του Ν. 1358/1983 (ΦΕΚ 64 Α') ως κλάδος με την ονομασία «Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων-Τομέας Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ.)» καταργείται από την πιο πάνω ημερομηνία.

3. Το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. αποτελεί καθολικό διάδοχο του καταργούμενου Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. και υπεισέρχεται στα δικαιώματά και τις υποχρεώσεις αυτού.

4. Το σύνολο του ενεργητικού και παθητικού της κινητής και ακίνητης περιουσίας του Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. περιέρχεται αυτοδικαίως στο νέο φορέα, ως καθολικό διάδοχο, χωρίς την καταβολή φόρου ή τέλους ή δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου, Ο.Τ.Α. ή άλλου προσώπου.

5. Για τη μεταβίβαση της κυριότητας των ακινήτων του Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εκδίδει διαπιστωτική πράξη, η οποία μεταγράφεται ατελώς στα οικεία βιβλία του Υποθηκοφυλακείου ή στα κτηματικά βιβλία.

6. Οι εκκρεμείς δίκες με διάδικο το Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. συνεχίζονται στο όνομα του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. χωρίς διακοπή. Τα δικαστικά προνόμια που είχε το Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. αναγνωρίζονται και στο Ε.Τ.Ε.Α.Μ..

7. Το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. έχει σκοπό την επικουρική ασφάλιση για παροχή σύνταξης των προσώπων που υπάγονται στην ασφάλισή του σε περίπτωση γήρατος, αναπηρίας, καθώς και των μελών της οικογένειάς τους σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου.

8. Στην ασφάλιση του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. υπάγονται υποχρεωτικά τα πρόσωπα που βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας υπήγοντο στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ..

9. Οι κατά την ισχύ του παρόντος νόμου ασφαλισμένοι και συνταξιούχοι του Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. καθίστανται ασφα-

λισμένοι και συνταξιούχοι του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και διέπονται από τη νομοθεσία του, όπως κάθε φορά ισχύει.

10. Ο χρόνος ασφάλισης που πραγματοποιήθηκε, αναγνωρίστηκε, εξαγοράστηκε ως συντάξιμος ή κατέστη χρόνος στο Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ., λογίζεται ότι πραγματοποιήθηκε στην ασφάλιση του Ε.Τ.Ε.Α.Μ..

11. Πόροι του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. αποτελούν τα πάσης φύσης έσοδα του καταργούμενου Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ., τα έσοδα από εισφορά ασφαλισμένου, εργοδότη, οι πρόσδοδοι περιουσίας, η απόδοση των κεφαλαίων και αποθεματικών και κάθε άλλο έσοδο που προκύπτει από τη δραστηριότητά του.

12. Οι οφειλές του Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ. προς το καταργούμενο Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ. αποδίδονται στο Ε.Τ.Ε.Α.Μ. μέχρι την 31.12.2003.

13.α. Το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. διοικείται από επταμελές (7) Διοικητικό Συμβούλιο που διορίζεται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αποτελείται από:

- 1) τον Πρόεδρο με τον νόμιμο αναπληρωτή του,
- 2) δύο εκπροσώπους των ασφαλισμένων με τους αναπληρωτές τους,
- 3) δύο εκπροσώπους των εργοδοτών με τους αναπληρωτές τους,
- 4) έναν εκπρόσωπο των συνταξιούχων με τον αναπληρωτή του,
- 5) έναν υπάλληλο κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α΄ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τον αναπληρωτή του.

Στο Διοικητικό Συμβούλιο συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου εκπρόσωπος των εργαζομένων, όταν συζητούνται θέματα προσωπικού ή οργάνωσης και λειτουργίας του ταμείου.

Ο Πρόεδρος διορίζεται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά από διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους ένα μήνα πριν τη λήξη της θητείας.

Στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. μετέχει άνευ ψήφου κυβερνητικός επίτροπος, υπάλληλος με βαθμό κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α΄ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο οποίος ορίζεται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Χρέη Γραμματέα εκτελεί υπάλληλος του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. οριζόμενος από τον Πρόεδρο.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και μετά γνώμη του Δ.Σ. καθορίζονται οι αρμοδιότητες και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που εκδίδεται μέχρι την 31.12.2002 και αναλαμβάνει από 1.1.2003.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. συγκαλείται και συνεδριάζει στους χώρους του Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ. μέχρι τη μεταστέγαση των υπηρεσιών του.

β. Μέχρι τη συγκρότηση της νέας διοίκησης, το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. διοικείται προσωρινά από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ.. Στο προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο ανατίθενται η διοίκηση του Ε.Τ.Ε.Α.Μ., η διαχείριση της περιουσίας του, η μέριμνα για την είσπραξη των πόρων και η εν γένει εκπλήρωση των σκοπών και στόχων του Ε.Τ.Ε.Α.Μ..

14. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) χρόνια από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Τ.Ε.Α.Μ., με

πρόταση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Ε.Τ.Ε.Α.Μ., αναλογιστική μελέτη και γνώμη του Συμβουλίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καταρτίζεται ο Κανονισμός Ασφάλισης και Παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Μ., με τον οποίο ορίζονται το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών κατά κατηγορία ασφαλισμένων, οι υπόχρεοι καταβολής και ο χρόνος υποχρέωσης καταβολής των εισφορών, τα υπαγόμενα στην ασφάλιση πρόσωπα, ο χρόνος ασφάλισης, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία απονομής των παροχών, το είδος, η έκταση και το ύψος αυτών, οι λόγοι έκπτωσης και αναστολής της καταβολής των παροχών, η παραγραφή των αξιώσεων επί των παροχών, ο χρόνος έναρξης και λήξης του δικαιώματος για την καταβολή των παροχών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία ρύθμιση για τη λειτουργία και εκπλήρωση των σκοπών του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.. Με την ίδια διαδικασία τροποποιείται και συμπληρώνεται η ήδη ισχύουσα νομοθεσία.

15. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) χρόνια από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και μετά από γνώμη του Δ.Σ., καταρτίζεται ο Οργανισμός του Ταμείου και συστήνονται θέσεις προσωπικού.

16. Με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά γνώμη του Δ.Σ. Ε.Τ.Ε.Α.Μ. και του Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ., δύναται να παραμείνει η βεβαίωση και είσπραξη των εσόδων του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. στο Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ., να μεταφέρονται από το Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ. οργανικές θέσεις μόνιμες και ιδιωτικού δικαίου και προσωπικό που υπηρετεί σε αυτές στο Ε.Τ.Ε.Α.Μ., να ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την υπηρεσιακή κατάσταση, τη συνταξιοδότηση και τη χορήγηση εφάπαξ του μεταφερόμενου προσωπικού, να καθορίζεται ο τρόπος οικονομικής οργάνωσης και λογιστικής λειτουργίας του Ε.Τ.Ε.Α.Μ., να ρυθμίζονται θέματα αρμοδιοτήτων του προσωπικού, καθώς και κάθε θέμα τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα, αναγκαίο για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

17. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από γνώμη του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης, της Γ.Σ.Ε.Ε. και των εργοδοτικών φορέων Σ.Ε.Β., Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε., Ε.Σ.Ε.Ε., που υποβάλλεται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από της προσκλήσεως του αρμόδιου Υπουργού, καθορίζεται το σύνολο των επικουρικών ταμείων που θα λειτουργούν ως Ν.Π.Δ.Δ., κατά ομοειδείς επαγγελματικές κατηγορίες και κλάδους. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καθορίζονται τα κριτήρια, οι όροι, οι προϋποθέσεις ενοποίησης, η επωνυμία για όσα ταμεία επικουρικής ασφάλισης ενοποιηθούν, ο διαχωρισμός και η μεταφορά κατηγοριών ασφαλισμένων σε άλλα επικουρικά ταμεία, καθώς και ο διαχωρισμός των περιουσιακών στοιχείων των ταμείων. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενοποιούνται, εφόσον τούτο προβλέπεται, τα υφιστάμενα επικουρικά ταμεία, οι κλάδοι και οι λογαριασμοί επικουρικής ασφάλισης μισθωτών μέσα σε χρονικό διάστημα δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοση του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος. Όσα επικουρικά ταμεία, κλάδοι και λογαριασμοί δεν ενοποιηθούν εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, συγχωνεύονται υποχρεωτικά στο Ε.Τ.Ε.Α.Μ. με διαπιστωτική πράξη

του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στο Ε.Τ.Ε.Α.Μ. συγχωνεύονται υποχρεωτικά όσα ενοποιημένα ταμεία επικουρικής ασφάλισης εντός χρονικού διαστήματος δώδεκα (12) μηνών από την ενοποίησή τους δεν τηρούν αναλυτικές μερίδες για κάθε ασφαλισμένο από τις οποίες να προκύπτουν οι καταβαλλόμενες εισφορές του και όσα δεν καταβάλλουν το εκάστοτε καταβαλλόμενο κατώτατο όριο του Ε.Τ.Ε.Α.Μ..

18. Μέχρι την έναρξη ισχύος του προεδρικού διατάγματος για τον Οργανισμό και της υπουργικής απόφασης για τη μεταφορά του προσωπικού, το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. λειτουργεί με την προβλεπόμενη διάρθρωση θέσεων και το προσωπικό που υπηρετεί στο Ι.Κ.Α.- Ε.Τ.Α.Μ. και εφαρμόζεται η ισχύουσα νομοθεσία του καταργούμενου Ι.Κ.Α.- Τ.Ε.Α.Μ. στο σύνολό της.

Μέχρι τη στέγαση των υπηρεσιών του το Ε.Τ.Ε.Α.Μ. εξυπηρετείται στους χώρους του Ι.Κ.Α.- Ε.Τ.Α.Μ..

19. Εάν εντός των προβλεπόμενων από το νόμο αυτόν προθεσμιών το Δ.Σ. του Ε.Τ.Ε.Α.Μ. δεν εκφέρει την απαιτούμενη γνώμη για την έκδοση των κανονιστικών πράξεων, ο αρμόδιος Υπουργός εκδίδει τις προβλεπόμενες πράξεις τηρουμένης της λοιπής διαδικασίας.

20. Υφιστάμενα ταμεία ασφάλισης τα οποία λειτουργούν ως Ν.Π.Δ.Δ. ή κλάδοι αυτών που χορηγούν παροχές, οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο δημόσιας, κύριας και επικουρικής ασφάλισης και για τις οποίες καταβάλλονται εισφορές μόνο από τους εργαζόμενους, μετατρέπονται σε Ν.Π.Ι.Δ. με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από αίτηση που υποβάλλει προς αυτούς το Διοικητικό Συμβούλιο εκάστου ταμείου.

Με την ίδια κοινή απόφαση εγκρίνεται και το καταστατικό του Ν.Π.Ι.Δ.

Τα εν λόγω ταμεία με αποφάσεις των Διοικητικών τους Συμβουλίων, ύστερα από αναλογιστική μελέτη η οποία και υποβάλλεται προς έγκριση στους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζουν το ύψος των παρεχόμενων εφάπαξ βοηθημάτων για τους ασφαλισμένους και τους συνταξιούχους τους, διασφαλίζοντας την αναλογιστική ισορροπία κάθε ταμείου.

ΤΑΜΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 7 Σύσταση - Σκοπός

1. Συνιστώνται νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία ιδρύονται και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στην επωνυμία τους περιλαμβάνεται η ένδειξη «Ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης - Ν.Π.Ι.Δ.».

2. Τα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης έχουν ως σκοπό την παροχή στους ασφαλισμένους και δικαιούχους των παροχών, επαγγελματικής ασφαλιστικής προστασίας πέραν της παρεχόμενης από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση για τους ασφαλιστικούς κινδύνους και ενδεικτικά τους κινδύνους γήρατος, θανάτου, αναπηρίας, επαγγελματικού ατυχήματος, ασθένειας, διακοπής της εργασίας. Χορηγούν παροχές σε είδος ή σε χρήμα που καταβάλλονται περιοδικώς ή εφάπαξ.

3. Τα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης ιδρύονται προ-

αιρετικά ανά επιχείρηση ή κλάδο ή κλάδους εργαζομένων, με πρωτοβουλία των εργαζομένων ή των εργοδοτών ή με συμφωνία των εργοδοτών και των εργαζομένων, υπό την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των ασφαλιζομένων κατά επιχείρηση ή επαγγελματικό κλάδο υπερβαίνει τους 100. Επίσης ιδρύονται με πρωτοβουλία των αυτοτελώς απασχολούμενων ή των ελεύθερων επαγγελματιών ή των αγροτών ή των επαγγελματιών τους οργανώσεων, υπό την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των ασφαλιζόμενων μελών τους υπερβαίνει τους 100.

4. Το καταστατικό του ταμείου επαγγελματικής ασφάλισης καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο από τους συμβαλλόμενους ιδρυτές και ρυθμίζει υποχρεωτικά: α) τη σύνθεση και τον αριθμό των μελών της Διοίκησης του ταμείου, τη διαδικασία ανάδειξης του Προέδρου, καθώς και τον τρόπο λειτουργίας της, β) τους πόρους του ταμείου, τον τρόπο υπολογισμού και το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών (εργοδοτών και /ή εργαζομένων), καθώς και τη διαδικασία μεταβολής ή αναπροσαρμογής του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών, τα αποθεματικά, τον τρόπο επένδυσης, την ανασφάλιση ή αμοιβαία ασφάλιση, γ) τους όρους εγγραφής και διαγραφής των ασφαλισμένων, δ) τους ασφαλιζόμενους κινδύνους, ε) τα είδη και το ύψος των παροχών προς τους ασφαλισμένους, καθώς και τη διαδικασία αναπροσαρμογής τους, θέματα διαδοχικής ασφάλισης, στ) την έδρα του ταμείου και τους εκπροσώπους του, ζ) τη διαδικασία διάλυσης και εκκαθάρισης. Έδρα του ταμείου ορίζεται από το καταστατικό ο τόπος λειτουργίας της διοικήσεώς του. Τα στοιχεία των περιπτώσεων β' και ε' της παρούσας παραγράφου διαμορφώνονται ανάλογα με το οικονομικό σύστημα που ακολουθεί το ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης.

5. Τα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης που χορηγούν συνταξιοδοτικές παροχές λειτουργούν με βάση το κεφαλαιοποιητικό σύστημα.

6. Το καταστατικό του ταμείου δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τεύχος δεύτερο (τ.Β), μετά από εγκριτική απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία εκδίδεται μετά σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής για τα θέματα της αρμοδιότητάς της. Η νομική προσωπικότητα του ταμείου κτάται από την ως άνω δημοσίευση του καταστατικού. Το καταστατικό τροποποιείται με την ίδια διαδικασία που προβλέπεται για την ίδρυση του ταμείου.

7. Στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταχωρίζεται το καταστατικό των ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης και κάθε τροποποίησή του.

Στη Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συνιστάται Διεύθυνση με τίτλο «Διεύθυνση Επαγγελματικής Ασφάλισης» με σκοπό τον έλεγχο και την εποπτεία των Ν.Π.Ι.Δ. που συνιστώνται με το άρθρο αυτό και διαρθρώνεται σε δύο (2) τμήματα με τις παρακάτω αρμοδιότητες ως εξής:

α) Τμήμα Εσωτερικής Νομοθεσίας: Το τμήμα αυτό ασχολείται με τη μελέτη, επεξεργασία, θέσπιση και επιμέλεια εφαρμογής μέτρων που αφορούν θέματα της Επαγγελματικής Κοινωνικής Ασφάλισης, την τήρηση Μητρώου, την ενημέρωση και εισήγηση προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τη λήψη αναγκαίων μέτρων.

β) Τμήμα Διεθνούς Παρακολούθησης: Το τμήμα αυτό ασχολείται με τη μελέτη, επεξεργασία, θέσπιση και επιμέλεια εφαρμογής μέτρων για την παρακολούθηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνή χώρο της εξέλιξης στα θέματα επαγγελματικής προστασίας, την εναρμόνιση με τους κανόνες και τη συμμετοχή στη διαδικασία συντονισμού της νομοθεσίας των Κρατών - Μελών, για τη συμπληρωματική ασφάλιση και προστασία των διακινούμενων εργαζομένων, την παρακολούθηση διαδικασιών και διμερών θεμάτων για τη σύγκλιση των συστημάτων αυτών.

Για τις ανάγκες της Διεύθυνσης συνιστώνται στη Γ.Γ.Κ.Α. οι παρακάτω θέσεις προσωπικού:

- οκτώ (8) θέσεις κατηγορίας ΠΕ, Κλάδου ΠΕ Κοινωνικής Ασφάλισης, στο βαθμό Δ' - Α',
- δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΤΕ, Κλάδου Διοικητικού-Λογιστικού στο βαθμό Δ' - Α',
- δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΔΕ, Κλάδου Διοικητικών Γραμματέων.

Προσόντα διορισμού είναι τα προβλεπόμενα από το Π.Δ. 50/2001 (ΦΕΚ 39 Α').

8. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, ως προς τα θέματα της αρμοδιότητάς της, που εκδίδεται μετά από απόφαση των ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης, επιτρέπεται η ενοποίηση ή η διάσπαση αυτών ή η σύσταση ομοσπονδιών και ενώσεων με άλλα επαγγελματικά ταμεία (Ν.Π.Ι.Δ. χωρίς κερδοσκοπικό χαρακτήρα) στην ημεδαπή ή την Ευρωπαϊκή Ένωση. Με την ίδια απόφαση και μετά σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής εγκρίνεται το νέο καταστατικό και υποβάλλεται σε δημοσίευση και καταχώριση, όπως προβλέπεται στις παραγράφους 5 και 6 του παρόντος άρθρου.

9. Η υπαγωγή στην ασφάλιση των ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης είναι προαιρετική. Κάθε εργαζόμενος στην επιχείρηση ή τον κλάδο ή τους κλάδους που λειτουργεί ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης έχει δικαίωμα να ασφαλιζεται σε ταμείο που λειτουργεί στον επαγγελματικό του χώρο, χωρίς να απαιτείται η συμμετοχή του σε συνδικαλιστική οργάνωση. Κάθε αυτοτελώς απασχολούμενος, κάθε ελεύθερος επαγγελματίας και κάθε αγρότης έχει δικαίωμα να ασφαλιζεται σε ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης που λειτουργεί στον επαγγελματικό του χώρο χωρίς να απαιτείται η συμμετοχή του σε επαγγελματική οργάνωση. Τα καταστατικά των ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης δεν επιτρέπεται να αποκλείουν την ασφάλιση των προσώπων που έχουν δικαίωμα να υπαχθούν σε αυτά ή να θέτουν προϋποθέσεις που εισάγουν διακρίσεις μεταξύ των προσώπων που έχουν δικαίωμα υπαγωγής.

Ο ασφαλισμένος έχει δικαίωμα να επιλέξει σε ποια ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης θα υπαχθεί στην περίπτωση που έχει δικαίωμα υπαγωγής σε περισσότερα ταμεία.

10. Ο ασφαλισμένος έχει δικαίωμα να ζητήσει τη διαγραφή του από το ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης, εφόσον έχει ελάχιστο χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον ενός έτους και προειδοποιήσει προ ενός μηνός περί της ασκήσεως του δικαιώματός του. Ο ασφαλισμένος στην περίπτωση αυτή δικαιούται είτε να μεταφέρει τα δικαιώματά του σε άλλο ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης που λειτουργεί στο χώρο της απασχολήσεώς του είτε να λάβει την παροχή που του αναλογεί σε σχέση με το χρόνο παραμονής του στο ταμείο όταν έχει συμπληρώσει τις προϋ-

ποθέσεις για τη χορήγηση παροχής. Τα αυτά δικαιώματα έχει ο ασφαλισμένος και στην περίπτωση της αλλαγής της επαγγελματικής του δραστηριότητας χωρίς χρονικό περιορισμό παραμονής στο ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης και χωρίς μηνιαία προηγούμενη προειδοποίηση.

11. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την άσκηση του δικαιώματος διαγραφής, για το συνυπολογισμό του χρόνου επαγγελματικής ασφάλισης, τη μεταφορά δικαιωμάτων και το αρμόδιο για τη χορήγηση της παροχής ταμείο, σε περίπτωση διαδοχικής χρονικά επαγγελματικής ασφάλισης σε περισσότερα ταμεία στην ημεδαπή και στην περίπτωση της διαδοχικής χρονικά ασφάλισης σε περισσότερα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης στην ημεδαπή και σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

12. Τα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης που χρηματοδοτούνται και από εργοδότες διοικούνται από Διοικητικό Συμβούλιο με τετραετή θητεία, στο οποίο μετέχουν οι ασφαλισμένοι - συνταξιούχοι και οι εργοδότες, όπως το καταστατικό ορίζει. Τα λοιπά ταμεία διοικούνται όπως το καταστατικό ορίζει.

13. Το ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης τηρεί υποχρεωτικά μητρώο ασφαλισμένων.

14. Ο έλεγχος των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και στοιχείων γίνεται από δύο ορκωτούς ελεγκτές.

15. Η ασφαλιστική τοποθέτηση των ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης γίνεται ως εξής: Ποσοστό μέχρι 10% των τεχνικών αποθεματικών επενδύεται σε ακίνητα, ποσοστό μέχρι 70% των τεχνικών αποθεματικών επενδύεται σε μετοχές, μεταβιβάσιμα αξιόγραφα εξομοιούμενα με μετοχές και σε ομολογίες εταιρειών σε αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα, σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και λοιπές χώρες της αλλοδαπής και ποσοστό μέχρι 20% των τεχνικών αποθεματικών τους σε έντοκα γραμμάτια και τραπεζικές καταθέσεις.

Οι επενδύσεις των ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης σε χρηματοοικονομικά μέσα, που εκδίδει η χρηματοδοτούσα επιχείρηση, επιτρέπεται μέχρι ποσοστού 5% των τεχνικών αποθεματικών του ταμείου. Όταν το ταμείο ασκεί δραστηριότητα για λογαριασμό ομίλου επιχειρήσεων, πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια ώστε το ανωτέρω ποσό να διαφοροποιείται κατάλληλα.

16. Τα ταμεία επαγγελματικής κοινωνικής ασφάλισης υποχρεούνται στη δημιουργία αποθεματικών, το ύψος των οποίων αντανakλά τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, τις οποίες έχουν αναλάβει έναντι των ασφαλισμένων και των δικαιούχων παροχών. Ο υπολογισμός αυτών πραγματοποιείται από αναλογιστή.

17. Τα φορολογικά κίνητρα και οι φορολογικές απαλλαγές για την ασφάλιση στα επαγγελματικά ταμεία καθορίζονται από το φορολογικό νόμο.

18. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, καθορίζονται οι όροι λειτουργίας των ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης (το περιεχόμενο και ο τρόπος τηρήσεως των ετήσιων λογαριασμών, ισολογισμών, εκθέσεων, ετήσιων δηλώσεων των αρχών της επενδυτικής τους πολιτικής και εν γένει οικονομικών καταστάσεων και στοιχείων των ως άνω Ν.Π.Ι.Δ. και, ενδεικτικά, αναλογιστικές αποτιμήσεις, μελέτες για τη σχέση παγίων με υπο-

χρεώσεις, αποδεικτικά στοιχεία για τη συνοχή των αρχών της επενδυτικής πολιτικής, αποδείξεις ότι οι εισφορές καταβλήθηκαν βάσει του προγράμματος, ώστε να προκύπτει η πραγματική και ακριβής πορεία των εργασιών τους, η περιουσιακή τους κατάσταση, τα αποθεματικά και η ασφαλιστική τοποθέτηση), οι πληροφορίες που πρέπει να χορηγούνται στους ασφαλισμένους και δικαιούχους των παροχών, ο υπολογισμός και η αναπροσαρμογή των τεχνικών αποθεματικών, οι κανόνες για τις επενδύσεις των ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης, το περιθώριο φερεγγυότητας, η ανασφάλιση ή αμοιβαία ασφάλιση των ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης, το περιεχόμενο και ο τύπος τήρησης του μητρώου ασφαλισμένων.

19. Πόροι των ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης είναι οι τακτικές και έκτακτες εισφορές των ασφαλισμένων, οι τακτικές και έκτακτες εισφορές των εργοδοτών, οι πρόσδοοι περιουσίας, η απόδοση των κεφαλαίων και αποθεματικών και κάθε άλλο έσοδο.

20. Τα ταμεία έχουν υποχρέωση να ενημερώνουν τους ασφαλισμένους για τις οικονομικές, τεχνικές και άλλες παραμέτρους της ασφαλιστικής σχέσης, για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους έναντι του ταμείου και ενδεικτικά για τις αλλαγές των κανόνων του ασφαλιστικού καθεστώτος, για το επιδιωκόμενο επίπεδο παροχών, την πραγματική χρηματοδότηση των παροχών, το επίπεδο των παροχών σε περίπτωση τερματισμού της απασχόλησης και τις οφειλόμενες παροχές.

21. Τα ταμεία έχουν υποχρέωση να χορηγούν ετησίως τουλάχιστον, με δαπάνη τους, βεβαίωση στους ασφαλισμένους για τις καταβληθείσες εισφορές και τα δικαιώματά τους για παροχές.

22. Τα ταμεία έχουν υποχρέωση να δημοσιεύουν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σε μία ημερήσια εφημερίδα πανελληνίας κυκλοφορίας και σε μία οικονομική, τις οικονομικές καταστάσεις, τα πιστοποιητικά ελέγχου των ορκωτών ελεγκτών και τα πορίσματα ελέγχου της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής.

Άρθρο 8 Εποπτεία - Έλεγχος

1. Η εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αφορά την τήρηση του νόμου, την προστασία των συμφερόντων των ασφαλισμένων και τη φερεγγυότητα των Ν.Π.Ι.Δ.. Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί να λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα, περιλαμβανομένων των διοικητικών κυρώσεων και ενδεικτικά των διοικητικών προστίμων, για να αποφευχθεί ή αποκατασταθεί οποιαδήποτε δυσλειτουργία επιζήμια για τα συμφέροντα των ασφαλισμένων. Μπορεί, μετά από γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, να απαγορεύσει την ελεύθερη διάθεση των παγίων, όταν το ταμείο δεν έχει συστήσει επαρκή αποθεματικά, όσον αφορά το σύνολο της δραστηριότητάς του, και όταν διαθέτει ανεπαρκή πάγια στοιχεία για να καλύψει τα αποθεματικά. Μπορεί να θέσει σε αναγκαστική διαχείριση το ταμείο ή να περιορίσει ή να απαγορεύσει τις δραστηριότητές του μετά από γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής. Κάθε σχετική απόφαση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να κοινοποιείται στο εν λόγω ταμείο.

2. Ο έλεγχος της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής αφορά την οικονομική λειτουργία και βιωσιμότητα των ταμείων σε σχέση με το πρόγραμμα παροχών και επενδύσεων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, ρυθμίζεται ειδικότερα η διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων, θέσης σε αναγκαστική διαχείριση, διάλυσης, το ύψος των διοικητικών προστίμων και κάθε αναγκαίο θέμα απαραίτητο για την εκτέλεση του παρόντος.

4. Επί των ασφαλιστικών τοποθετήσεων έχουν προνόμιο που προηγείται κάθε άλλου γενικού ή ειδικού προνομίου και το οποίο ασκείται μετά τη διάλυση του ταμείου για τις απαιτήσεις από παροχές οι ασφαλισμένοι άμεσα και έμμεσα και οι εργαζόμενοι του ταμείου με σχέση εξαρτημένης εργασίας, με εξαίρεση όσους ασκούν τη διοίκηση και διαχείριση του ταμείου. Η κατάσχεση της ασφαλιστικής τοποθέτησης επιτρέπεται μόνο με τελεσίδικη δικαστική απόφαση από τους ασφαλισμένους άμεσα και έμμεσα και τους εργαζόμενους.

5. Σε περίπτωση εκπλειστηρίασης περιουσιακού στοιχείου που αποτελεί ασφαλιστική τοποθέτηση επιτρέπεται να αναγγελθούν μόνον ασφαλισμένοι, εργαζόμενοι του ταμείου και τρίτοι που έχουν δικαίωμα κατασχέσεως κατόπιν τελεσίδικης δικαστικής αποφάσεως.

6. Σε περίπτωση διάλυσης ταμείου επαγγελματικής ασφάλισης το προϊόν της εκκαθάρισης στο οποίο ανήκουν και οι εργοδοτικές εισφορές διανέμεται ανάλογα με την ασφαλιστική προσδοκία στους ασφαλισμένους.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Άρθρο 9

Σύσταση - λειτουργία - αρμοδιότητες

1. Συνιστάται ανεξάρτητη διοικητική αρχή με την επωνυμία Εθνική Αναλογιστική Αρχή (στο εξής: «Ε.Α.Α.») και έδρα την Αθήνα.

2. Η Ε.Α.Α. έχει διοικητική αυτοτέλεια και εποπτεύεται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως προς τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεών της και την κίνηση πειθαρχικού ελέγχου κατά των μελών της.

3. Η Ε.Α.Α. συγκροτείται από πέντε (5) μέλη τα οποία διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική τους ικανότητα και διαθέτουν εξειδικευμένη εμπειρία σε θέματα αρμοδιότητάς της.

4. Τα μέλη της Ε.Α.Α. διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά από προκήρυξη που δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες εφημερίδες πανελληνίας κυκλοφορίας. Με την ίδια απόφαση ορίζονται ως Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Ε.Α.Α. δύο από τα μέλη της. Η απόφαση δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Η θητεία των μελών της Ε.Α.Α. είναι πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί μία μόνο φορά. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους τα μέλη της Ε.Α.Α. δεν ανακαλούνται. Εάν κατά τη διάρκεια της θητείας κενωθεί για οποιονδήποτε λόγο θέση μέλους, διορίζεται νέο μέλος κατά τη διαδικασία της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αποχώρησε. Κατά την πρώτη συγκρότηση της Ε.Α.Α. η θητεία του Προέδρου και ενός μέλους ορίζεται πενταετής, δύο μελών ορίζεται τετραετής και ενός μέλους ορίζεται τριετής.

6. Τα μέλη της Ε.Α.Α. εκπίπτουν αυτοδικαίως από τη θέση τους αν εκδοθεί σε βάρος τους αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού σε θέση δημοσίου υπαλλήλου ή έκπτωση δη-

μοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

7. Η ιδιότητα του μέλους αναστέλλεται αν εκδοθεί παραπεμπτικό βούλευμα για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού σε θέση δημοσίου υπαλλήλου ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα και μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική απόφαση. Αν ανασταλεί η ιδιότητα μέλους διορίζεται αναπληρωματικό μέλος, με τη διαδικασία της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού. Η θητεία του αναπληρωματικού μέλους διαρκεί όσο διαρκεί η αναστολή.

8. Τα μέλη της Ε.Α.Α. είναι ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση και έχουν προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία.

9. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα μέλη της Ε.Α.Α. απαγορεύεται να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές, υπάλληλοι, τεχνικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή μελετητές σε επιχείρηση, η οποία αναπτύσσει δραστηριότητα στους τομείς των ασφαλίσεων και της αναλογιστικής επιστήμης.

Αν μέλη της Ε.Α.Α. κατέχουν εταιρικά μερίδια ή μετοχές των πιο πάνω επιχειρήσεων, τις οποίες έχουν αποκτήσει πριν από το διορισμό τους από οποιαδήποτε αιτία ή κατά τη διάρκεια της θητείας τους μόνο από κληρονομική διαδοχή, οφείλουν να υποβάλουν στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωση, με την οποία αναλαμβάνουν την υποχρέωση να απέχουν κατά τη διάρκεια της θητείας τους από την ενάσκηση των δικαιωμάτων συμμετοχής και ψήφου στα όργανα διοίκησης, διαχείρισης και ελέγχου των επιχειρήσεων. Στην ίδια υποχρέωση υπόκεινται και οι σύζυγοί τους.

10. Τα μέλη της Ε.Α.Α. περιλαμβάνονται στους κατά το άρθρο 24 του Ν. 2429/1996 (ΦΕΚ 155 Α') υπόχρεους προς υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται οι αποδοχές του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών της Ε.Α.Α..

12. Η Ε.Α.Α. στις σχέσεις της με τις άλλες αρχές και τους τρίτους, καθώς και ενώπιον των δικαστηρίων, εκπροσωπείται από τον Πρόεδρό της, όταν δε αυτός απουσιάζει ή κωλύεται από τον Αντιπρόεδρό της. Ο Πρόεδρος της Ε.Α.Α. μπορεί με αποφάσεις του να εξουσιοδοτεί άλλα μέλη της Ε.Α.Α. ή μέλη της Γραμματείας να ενεργούν για λογαριασμό του και να τον εκπροσωπούν για συγκεκριμένη πράξη ή ενέργεια ή κατηγορία πράξεων ή ενεργειών.

13. Η Ε.Α.Α. συνέρχεται σε πρώτη συνεδρίαση τον Ιανουάριο του έτους 2003 ή, εάν οι διαδικασίες διορισμού των μελών της δεν έχουν ολοκληρωθεί έως τότε, το αργότερο μέσα σε έναν (1) μήνα από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης διορισμού των μελών της.

14. Μέλος της Ε.Α.Α. που προέρχεται από φορέα του δημοσίου τομέα, επανέρχεται αυτοδικαίως μετά τη λήξη της θητείας του στη θέση που κατείχε πριν από το διορισμό του. Η θητεία του στην Ε.Α.Α. λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και κατά τη διάρκειά της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Αν η θέση που κατείχε ή στην οποία έχει εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, επανέρχεται σε ομοίοβαθμη προσωρινή θέση του κλάδου του, που συνιστάται αυτοδικαίως και καταργείται με την αποχώρησή του από τον φορέα.

15. Η Ε.Α.Α. έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α. Συντάσσει αναλογιστικές εκθέσεις στα πλαίσια του μακροχρόνιου οικονομικού και χρηματοδοτικού σχεδιασμού για την εξασφάλιση της κοινωνικής ανταποδοτικότητας και της βιωσιμότητας του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης. Ο σχεδιασμός αυτός λαμβάνει υπόψη τα υπάρχοντα και τα πιθανολογούμενα δεδομένα που αφορούν στο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και τις εξελίξεις και τάσεις σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και αποσκοπεί:

i) στην εξασφάλιση της βιωσιμότητας του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης,

ii) στην εξασφάλιση της κοινωνικής ανταποδοτικότητας του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης.

Ο μακροχρόνιος αυτός σχεδιασμός αναφέρεται στις τάσεις και στις προϋποθέσεις βιωσιμότητας και κοινωνικής αποδοτικότητας του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης την επόμενη πενταετία και δεκαετία, και τροποποιείται ή αναθεωρείται κάθε έτος, ώστε να ενσωματωθούν τυχόν αναγκαίες μεταβολές. Ο σχεδιασμός αυτός εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία γνωστοποιείται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή της Βουλής και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση αυτή, όπως και κάθε επίσημη τροποποίηση ή αναθεώρησή της, εκδίδεται μετά από γνώμη της Ε.Α.Α., η οποία διατυπώνεται μετά τη σύνταξη της αντίστοιχης αναλογιστικής έκθεσης από την Ε.Α.Α..

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται ο τύπος, το περιεχόμενο, οι προθεσμίες, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για τη σύνταξη και υπογραφή της έκθεσης αυτής.

β. Παρακολουθεί την πορεία των αναλογιστικών δεδομένων των ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν μορφή Ν.Π.Δ.Δ., των ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν μορφή Ν.Π.Ι.Δ. και υπάγονται στον παρόντα νόμο και κάθε άλλου ασφαλιστικού οργανισμού που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλου Υπουργού. Συντάσσει την ετήσια έκθεση για την οικονομική κατάσταση του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας και εισηγείται τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη διατήρηση της αναλογιστικής ισορροπίας του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης και εν γένει υποβάλλει προτάσεις για τη βελτίωσή του. Την έκθεση αυτή υποβάλλει στη Βουλή δια του Προέδρου της, στον Πρωθυπουργό, στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών.

γ. Γνωμοδοτεί για ειδικότερα θέματα αναλογιστικής αποτίμησης των ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν μορφή Ν.Π.Δ.Δ., των ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν μορφή Ν.Π.Ι.Δ. και υπάγονται στον παρόντα νόμο και κάθε άλλου ασφαλιστικού οργανισμού που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλου Υπουργού.

δ. Συντάσσει ετήσια έκθεση για καθέναν από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς που έχουν μορφή Ν.Π.Δ.Δ., τους ασφαλιστικούς οργανισμούς που έχουν μορφή Ν.Π.Ι.Δ. και υπάγονται στον παρόντα νόμο και κάθε άλλον ασφαλιστικό οργανισμό που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλου Υπουργού και, εφόσον κρίνει ότι συντρέχει λόγος, υποβάλλει προτάσεις για τη βελτίωση της οικονομικής τους θέσης ή τη συγχώνευσή τους. Την έκθεση αυτή υποβάλλει στη Βουλή δια του

Προέδρου της, στον Πρωθυπουργό, στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στον τυχόν αρμόδιο για την εποπτεία του συγκεκριμένου ασφαλιστικού οργανισμού Υπουργό.

ε. Καθορίζει τις προδιαγραφές εκπόνησης αναλογιστικών μελετών. Οι προδιαγραφές αυτές κυρώνονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Ε.Α.Α.. Για την ποσοτική εξέλιξη της περιουσίας του Ο.Α.Π.-Δ.Ε.Η., που αναφέρεται στην παρ. 12 του άρθρου 34 του Ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α'), οι αναλογιστικές μελέτες εκπονούνται με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 4 του ίδιου άρθρου.

στ. Συντάσσει τους ελληνικούς αναλογιστικούς πίνακες,

ζ. Διατυπώνει γνώμη για τις προοπτικές οικονομικής βιωσιμότητας εν όψει πρότασης για ίδρυση ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν μορφή Ν.Π.Δ.Δ., των ασφαλιστικών οργανισμών που έχουν μορφή Ν.Π.Ι.Δ. και υπάγονται στον παρόντα νόμο και κάθε άλλου ασφαλιστικού οργανισμού που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλου Υπουργού, αφού λάβει υπόψη την αναλογιστική μελέτη που εκπονήθηκε για το σκοπό αυτόν.

η. Προβαίνει στους τακτικούς και έκτακτους αναλογιστικούς ελέγχους των ασφαλιστικών οργανισμών του παρόντος νόμου και υποβάλλει έκθεση με τα πορίσματα των ελέγχων αυτών στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στον αρμόδιο για την εποπτεία του συγκεκριμένου ασφαλιστικού οργανισμού Υπουργό και στο Δ.Σ. του οικείου οργανισμού. Οι τακτικοί έλεγχοι είναι υποχρεωτικοί και γίνονται μία φορά το χρόνο. Οι έκτακτοι έλεγχοι γίνονται μετά από πρόσκληση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του αρμόδιου για την εποπτεία του συγκεκριμένου οργανισμού Υπουργού, του οικείου οργανισμού ή με πρωτοβουλία της Ε.Α.Α.. Σε περίπτωση που από τον τακτικό ή έκτακτο έλεγχο προκύψει ότι υπάρχουν μείζονα οικονομικά προβλήματα σε κάποιον ή κάποιους ασφαλιστικούς οργανισμούς του παρόντος νόμου, η Ε.Α.Α. υποχρεούται να υποβάλει προτάσεις για βελτίωση της οικονομικής τους θέσης ή ακόμα, σε περίπτωση που εμφανίζεται πρόβλημα βιωσιμότητας κάποιου ή κάποιων ασφαλιστικών οργανισμών του νόμου αυτού, υποχρεούται να εισηγηθεί μέτρα για την αποκατάσταση της βιωσιμότητάς του ή, αν κρίνει ότι αυτή δεν είναι εφικτή, να γνωμοδοτήσει σχετικά με τη δυνατότητα ή και την ανάγκη συγχώνευσής τους με άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς του νόμου αυτού ή και διάλυσής τους, προτείνοντας στην περίπτωση αυτή και τον τρόπο διανομής της περιουσίας στους ασφαλισμένους.

θ. Συλλέγει, οργανώνει, επεξεργάζεται και αξιολογεί τα απαραίτητα για την εκπλήρωση της αποστολής της τεχνικά, οικονομικά, λογιστικά, δημογραφικά και άλλα συναφή στοιχεία που αφορούν στους ασφαλιστικούς οργανισμούς που έχουν μορφή Ν.Π.Δ.Δ., στους ασφαλιστικούς οργανισμούς που έχουν μορφή Ν.Π.Ι.Δ. και υπάγονται στον παρόντα νόμο και κάθε άλλον ασφαλιστικό οργανισμό που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλου Υπουργού. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται τα στοιχεία αυτά, ο τρόπος χορήγησής τους στην Ε.Α.Α., καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

ι. Συνεργάζεται με τις αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών ή με διεθνή και ευρωπαϊκά όργανα και συμμετέχει σε δραστηριότητες των εν λόγω αρχών και οργάνων.

16. Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, όπως σωματεία, ενώσεις προσώπων, λογαριασμοί, λοιπά μορφώματα χωρίς νομική προσωπικότητα με σκοπό την παροχή ασφαλιστικών υπηρεσιών μπορούν να υπάγονται με αίτησή τους στην εποπτεία και τον έλεγχο της Ε.Α.Α..

17. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και μετά από γνώμη της Ε.Α.Α., μπορεί να ανατίθενται σε αυτήν και άλλες συναφείς αρμοδιότητες και να ορίζεται ο τρόπος και οι λεπτομέρειες άσκησης των αρμοδιοτήτων αυτών.

Άρθρο 10

Πόροι, οικονομική διαχείριση

1. Πόροι της Ε.Α.Α. είναι οι εξής:

α) Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς για την αναλογιστική παρακολούθηση και την εκπόνηση αναλογιστικών και άλλων μελετών που εκπονεί σύμφωνα με τον παρόντα νόμο. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Ε.Α.Α., προσδιορίζεται το εκάστοτε ύψος και ο τρόπος είσπραξης, διαχείρισης και απόδοσης των ανωτέρω εσόδων.

β) Πόροι προερχόμενοι από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από άλλες ανάλογες πηγές για δραστηριότητες της Ε.Α.Α. μέσα στα πλαίσια των κατά το άρθρο 9 του παρόντος νόμου δραστηριοτήτων της, καθώς και κάθε άλλος νόμιμος πόρος.

γ) Ετήσια επιχορήγηση του Κρατικού Προϋπολογισμού.

δ) Το πρώτο έτος λειτουργίας της Ε.Α.Α. το σύνολο των λειτουργικών εξόδων, καθώς και το κόστος της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής καλύπτεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

2. Οι κάθε φύσεως πόροι της Ε.Α.Α. κατατίθενται σε τραπεζικό λογαριασμό, τη διαχείριση του οποίου έχει η Ε.Α.Α., σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της παραγράφου 16 του άρθρου αυτού.

3. Η Ε.Α.Α. έχει υποχρέωση να τηρεί λογαριασμούς και αρχεία, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα αποτελέσματα χρήσης και να δημοσιεύει τις οικονομικές καταστάσεις, όπως ορίζεται ειδικότερα στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της.

4. Ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων και των ετήσιων λογαριασμών και οικονομικών καταστάσεων γίνεται από δύο (2) ορκωτούς ελεγκτές. Τα στοιχεία αυτά και οι οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται σε μία (1) ημερήσια και μία (1) οικονομική εφημερίδα ευρείας κυκλοφορίας και την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και μαζί με την έκθεση πεπραγμένων και τον προϋπολογισμό του επόμενου έτους υποβάλλονται από την Ε.Α.Α. στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και από αυτήν στον Πρόεδρο της Βουλής. Η Ε.Α.Α. υπόκειται στον καταστατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

5. Η Ε.Α.Α. δύναται να προβαίνει σε ανάθεση μελετών, έργων και σε πραγματοποίηση προμηθειών, με απευθείας ανάθεση ή με διαγωνισμό σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και όπως ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της ειδικότερα ρυθμίζει. Ειδικότερα, η Ε.Α.Α. δύναται, μετά από απόφαση του Υπουργού Ερ-

γασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να αναθέτει τηρουμένων των κειμένων σχετικών διατάξεων σε αναλογιστικούς οίκους, αναλογιστικές μελέτες ειδικού ασφαλιστικού ενδιαφέροντος. Στις περιπτώσεις που η κείμενη νομοθεσία προβλέπει διαγωνισμό, η Ε.Α.Α. συντάσσει την προκήρυξη του διαγωνισμού για την εκπόνηση των εν λόγω, προκηρύσσει το διαγωνισμό, προβαίνει στην κατά νόμο παραλαβή των μελετών και τις αξιοποιεί κατάλληλα.

6. Για την εκτέλεση της αποστολής της Ε.Α.Α. ιδρύεται στην Ε.Α.Α. Γραμματεία.

7. Με απόφαση της Ε.Α.Α. ορίζεται ο Διευθυντής της Γραμματείας και ο Αναπληρωτής του.

8. Στην Ε.Α.Α. λειτουργεί και δικαστικό γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν το τελευταίο. Για το σκοπό αυτόν αυξάνονται οι θέσεις των Παρέδρων κατά μία (1).

9. Για τη στελέχωση της Γραμματείας συνιστώνται είκοσι πέντε (25) οργανικές θέσεις προσωπικού. Οι θέσεις διακρίνονται ως εξής:

α) Δεκατέσσερις (14) θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 25 του Ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α'). Το ειδικό επιστημονικό προσωπικό προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου διάρκειας τουλάχιστον δύο ετών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 2527/1997 (ΦΕΚ 206 Α') μετά από διαδικασία συνέντευξης και επιλογής από Επιτροπή αναγνωρισμένου κύρους, τη σύνθεση της οποίας ορίζει ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι προσλήψεις αυτές υπάγονται στον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π., αυτεπαγγέλτως ή κατ' ένσταση υποψηφίων. Οι αποδοχές του ειδικού επιστημονικού προσωπικού καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Στην ανωτέρω διαδικασία συνέντευξης και επιλογής από την Επιτροπή, έχουν δικαίωμα να συμμετάσχουν και Δημόσιοι Υπάλληλοι ή υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. κατηγορίας ΠΕ Αναλογιστών. Σε περίπτωση επιλογής τους, η θητεία τους στην Ε.Α.Α. λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και κατά τη διάρκειά της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Αν η θέση που κατείχε ή στην οποία έχει εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, επανέρχεται σε ομοίοβαθμη προσωρινή θέση, που συνιστάται αυτοδικαίως και καταργείται με την αποχώρησή του από την υπηρεσία.

β) Τέσσερις (4) θέσεις διοικητικού προσωπικού κατηγορίας ΠΕ.

γ) Τρεις (3) θέσεις διοικητικού προσωπικού κατηγορίας ΔΕ.

δ) Τέσσερις (4) θέσεις βοηθητικού προσωπικού κατηγορίας ΥΕ.

10. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να αποσπάται κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων προσωπικό, που υπηρετεί στο Δημόσιο και το δημόσιο τομέα, όπως ορίζεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α'), για την κάλυψη των οργανικών θέσεων της Γραμματείας της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, του κλάδου ΠΕ Αναλογιστών, καθώς και άλλο προσωπικό που έχει τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται για διορισμό στις αντίστοιχες θέ-

σεις. Στις ίδιες αποφάσεις ορίζεται η χρονική διάρκεια της απόσπασης.

11. Αποσπασμένος στην Ε.Α.Α., που προέρχεται από το Δημόσιο και το δημόσιο τομέα, επανέρχεται αυτοδίκαια μετά τη λήξη της θητείας του στη θέση που κατείχε πριν από την απόσπασή του. Η θητεία του στην Ε.Α.Α. λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και κατά τη διάρκειά της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Αν η θέση που κατείχε ή στην οποία έχει εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, επανέρχεται σε ομοίοβαθμη προσωρινή θέση του κλάδου του, που συνιστάται αυτοδικαίως και καταργείται με την αποχώρησή του από τον φορέα.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται ειδικό επιστημονικό επίδομα του προσωπικού που υπηρετεί στη γραμματεία της Ε.Α.Α. ως αποσπασμένοι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι του δημόσιου τομέα κατηγορίας ΠΕ Αναλογιστών, ώστε ο μισθός τους να είναι ίσος με το μισθό των υπαλλήλων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που υπηρετούν στις θέσεις της κατηγορίας του ειδικού επιστημονικού προσωπικού, κατά παρέκκλιση των διατάξεων μισθοδοσίας των δημοσίων υπαλλήλων. Επίσης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από εισήγηση του αρμόδιου οργάνου της Ε.Α.Α., καθορίζονται τα επιδόματα και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τις πρόσθετες αποζημιώσεις, την υπερβολική απασχόληση και την αποζημίωση μετακίνησης του προσωπικού που υπηρετεί σε αυτήν.

12. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να μεταφέρεται και να εντάσσεται ή να μετατάσσεται κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων προσωπικό, που υπηρετεί στο Δημόσιο και το δημόσιο τομέα, όπως ορίζεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α'), για την κάλυψη των οργανικών θέσεων της γραμματείας της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, του κλάδου ΠΕ Αναλογιστών, καθώς και άλλο προσωπικό που έχει τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται για διορισμό στις αντίστοιχες θέσεις. Η επιλογή των μεταφερομένων και εντασσομένων γίνεται από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση της Ε.Α.Α. μετά από δημόσια ανακοίνωση, στην οποία καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις.

13. Με τον Κανονισμό της Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης ορίζεται η κατανομή του προσωπικού στις υπηρεσιακές μονάδες της Ε.Α.Α., ο τρόπος συγκρότησης του υπηρεσιακού συμβουλίου που θα επιλαμβάνεται των θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού της Γραμματείας κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, καθώς και το όργανο που είναι αρμόδιο να κρίνει τα πειθαρχικά αδικήματα του προσωπικού αυτού.

14. Οι ειδικότητες και τα προσόντα πρόσληψης του προσωπικού καθορίζονται από τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ε.Α.Α..

15. Το προσωπικό που αναφέρεται στις περιπτώσεις β', γ' και δ' της παραγράφου 9 του παρόντος άρθρου προσλαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 2527/1997 (ΦΕΚ 206 Α'), όπως ισχύει.

16. Με προεδρικό διάταγμα, μετά πρόταση του Υπουρ-

γού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και γνώμη της Ε.Α.Α., θεσπίζεται ο Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης. Με τον Κανονισμό ρυθμίζονται:

α. Η εσωτερική λειτουργία της Ε.Α.Α..

β. Ο τρόπος σύστασης της επιτροπής πρόσληψης του εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού της παρ. 9 περίπτωση α' του παρόντος.

γ. Ο τρόπος διαχείρισης των πόρων της.

δ. Οι ειδικότητες των θέσεων του προσωπικού της Γραμματείας, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιακών μονάδων της, οι όροι εργασίας του προσωπικού της.

ε. Τα θέματα σύναψης συμβάσεων προμηθειών υλικών και υπηρεσιών και

στ. Κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία της Ε.Α.Α. και της Γραμματείας της.

17. Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ε.Α.Α., ο Πρόεδρος της Αρχής ορίζεται ως διατάκτης και υπόλογος, μπορεί να εκδίδει χρηματικά εντάλματα και τίτλους πληρωμής, να διαχειρίζεται το λογαριασμό της Αρχής, να συνάπτει συμβάσεις και να αποφασίζει για την ανάθεση προμηθειών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α') «Περί Δημοσίου Λογιστικού», του Ν. 2286/1995 (ΦΕΚ 19 Α') «Προμήθειες του Δημοσίου Τομέα» και του Π.Δ. 3941/1996 (ΦΕΚ 266 Α') «Κανονισμός Προμηθειών Δημοσίου (Κ.Π.Δ.)», όπως ισχύουν.

18. Όπου από τις διατάξεις του παρόντος νόμου προβλέπεται εκπόνηση μελέτης της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής των άρθρων 10 και 11 του παρόντος, έως την έναρξη λειτουργίας της θεωρείται η εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 11

Επικουρικά Ταμεία, Κλάδοι ή Λογαριασμοί Ασφάλισης ως και κάθε άλλος φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης ανεξαρτήτως ονομασίας και νομικής μορφής, που λειτουργούν στο χώρο των τραπεζών με τη μορφή Ν.Π.Ι.Δ. ή στερούνται νομικής προσωπικότητας, δύνανται με απόφαση των αρμόδιων οργάνων τους, να συνενώνονται σε Ενιαίο

Ταμείο Ασφάλισης που θα καλύπτει το προσωπικό ομοειδών επιχειρήσεων.

Η λειτουργία του Ταμείου θα διέπεται από τις περί Ταμείων Αλληλοβοήθειας διατάξεις και το καταστατικό του, που θα καταρτιστεί από τη γενική Συνέλευση του νέου νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από τη συνένωση. Μέχρι την κατάρτιση του νέου καταστατικού θα ισχύουν τα καταστατικά των επί μέρους φορέων.

Η κινητή και ακίνητη περιουσία των φορέων που θα συνενωθούν μεταφέρεται στο νέο Ενιαίο Ταμείο ως καθολικό διάδοχο αυτών.

Άρθρο 12

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 5 Ιουλίου 2002

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ
---	---

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Δ. ΡΕΠΠΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 10 Ιουλίου 2002

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Φ. ΠΕΤΣΑΝΙΚΟΣ